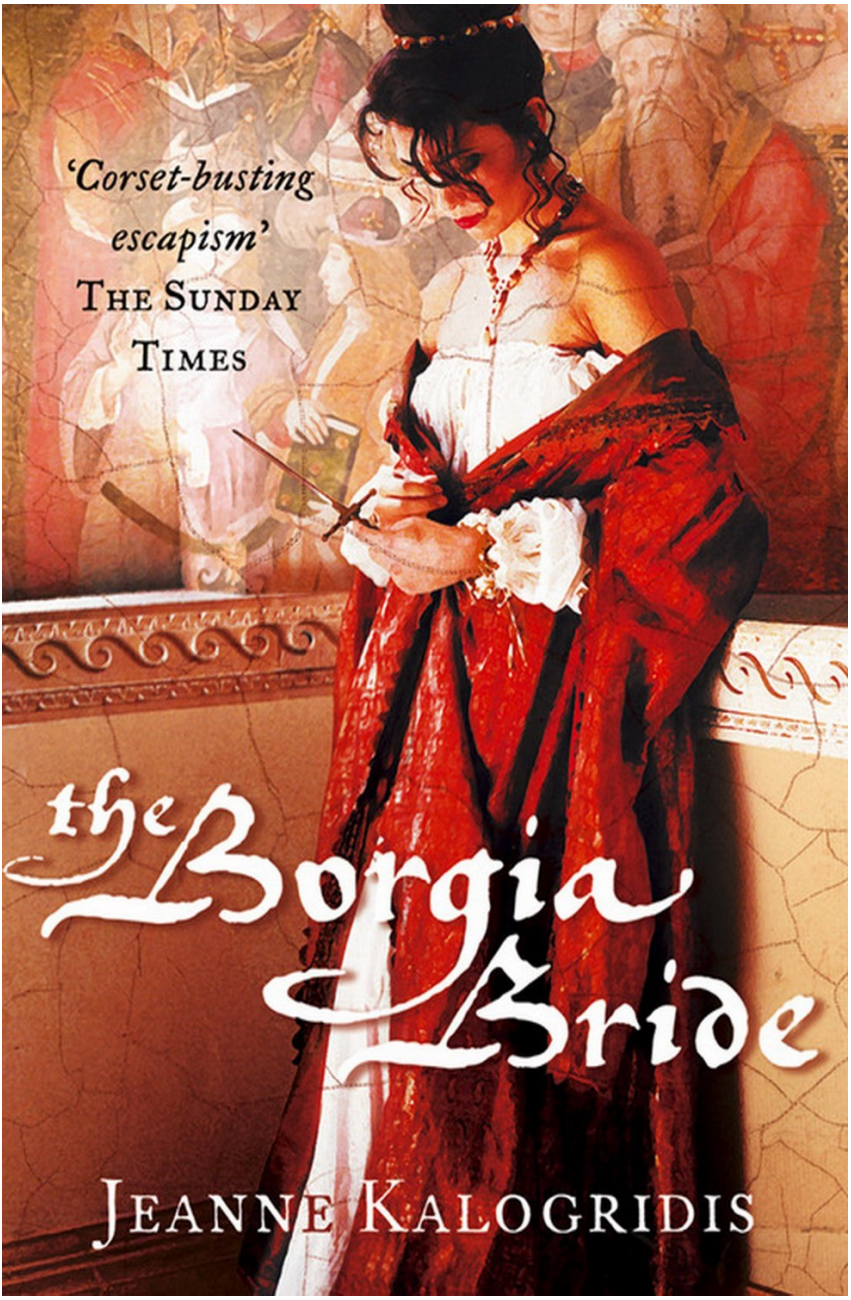
'Corset-busting escapism'
THE SUNDAY TIMES
the Borgia Bride
JEANNE KALOGRIDIS

Jeanne Kalogridis

Mireasă în familia Borgia

Editura St. Martin's Griffin
ISBN: 9780312341381

CUPRINS

Prolog
Toamna 1488
Capitolul I
Sfârşitulprimăverii 1492
Capitolul II
Sfârşitul verii 1492 – iarna 1494
Capitolul III
Iarna – primăvara 1494
Capitolul IV
Vara 1494 – iarna 1495
Capitolul V
Iarna 1495
Capitolul VI

Capitolul VII
Primăvara – vara 1495
Capitolul VIII
Vara 1495 – sfârşitul primăverii 1496
Capitolul IX
Sfârşitul primăverii 1496
Capitolul X
Capitolul XI
Capitolul XII
Capitolul XIV
Vara 1496
Capitolul XV
Capitolul XVI
Toamna 1496 – începutul primăverii 1497
Capitolul XVII
Primăvara – vara 1497
Capitolul XVIII
Capitolul XIX
Capitolul XX
Capitolul XXI
Toamna 1497
Capitolul XXII

Începutul primăverii 1498
Capitolul XXIII
Vara 1498
Capitolul XXIV
Toamna – iarna 1498
Capitolul XXV
Primăvara 1499 – iarna 1499
Capitolul XXVI
Primăvara – vara 1499
Capitolul XXVII
Sfârşitul verii 1499
Capitolul XXVIII
Toamna – iarna 1499
Capitolul XXIX
Sfârşitul iernii 1499
Capitolul XXX
Iarna 1499 – începutul primăverii 1500
Capitolul XXXI
Vara 1500
Capitolul XXXII
Capitolul XXXIII
Capitolul XXXIV

Sfârşitul verii 1500 – primăvara 1501
Capitolul XXXV
Vara 1501 – începutul iernii 1503
Capitolul XXXVI
Vara 1503
Capitolul XXXVII Capitolul XXXVIII
Postfaţă

Prolog

Se numeşte *„cantarella”*: un praf otrăvitor atât de mortal încât o simplă picătură este suficientă pentru a omorî un om, pentru a îl doborî în doar câteva zile. Efectele sunt înspăimântătoare: o durere de cap ca o menghină, privirea devine înceţoşată, iar trupul se zvârcoleşte de febră. Intestinele elimină un flux de sânge şi sunt cuprinse de crampe, într-o agonie ce face victima să urle.

Se zvoneşte ca numai familia Borgia îi cunoaşte secretul: cum se prepară, cum se păstrează şi cum trebuie administrată pentru a-i

ascunde gustul. Rodrigo Borgia, sau mai bine spus, Sfiinţia Sa Alexandru al VI-lea, a învăţat reţeta de la amanta sa favorită, Vanozza Cattanei, cea cu părul înflăcărat, pe vremea când încă era cardinal. Fratele mai mare al lui Rodrigo, Pedro Luis, cu siguranţă ar fi fost ales Papă… dacă nu ar fi fost administrarea subtilă şi bine planificată a cantarellei.

Fiind parteneri generoşi, Rodrigo şi Vanozza au împărtăşit secretul reţetei şi odraslelor lor, cel puţin fiicei lor adorabile, Lucrezia. Cine să-i ademenească mai uşor pe cei prudenţi, dacă nu cea cu voce catifelată şi zâmbet timid? Cine ar putea să ucide şi să trădeze mai uşor decât ea, aclamată drept cea mai inocentă femeie din toată Roma?

„Febra Borgia” a decimat Roma precum ciuma, subţiând rangul prelaţilor, până când fiecare cardinal deţinător de pământ şi o oarecare avere a ajuns să trăiască în teroare. Doar, când un cardinal moare, bogăţiile sale ajung imediat pe mâna Bisericii.

Este nevoie de o mare avere pentru a finanţa un război. Este nevoie de o mare avere pentru a strânge o armată suficient de puternică pentru a supune fiecare cetate-stat din Italia şi a te declara liderul nu numai al lucrurilor spirituale, ci şi al tuturor lucrurilor seculare. Acest Papă şi fiul său ilegitim, Cesare îşi doresc mai mult decât Raiul, vor să aibă de asemenea şi pământul.

Între timp, eu stau în Castelul Sant' Angelo alături de celelalte femei. De la fereastra camerei mele, pot vedea, în apropiere, Vaticanul, apartamentele papale şi Palazzo Santa Maria, unde am locuit şi eu cândva, alături de soţul meu. Îmi este îngăduit să mă plimb prin curtea castelului şi sunt tratată cu curtoazie, dar nu mai am niciun statut, mă aflu sub pază, o prizonieră.

Blestem ziua în care am auzit pentru prima dată numele de Borgia. Mă rog pentru ziua în care o să aud cum se trag clopotele la moartea bătrânului Papă. Dar poate există libertate. În acest moment ridic sticluţa în lumina soarelui roman, care pătrunde în apartamentul somptuos

ce mi-a fost oferit. Recipientul este din sticlă veneţiană, de culoarea smaraldului. Străluceşte ca un juvaier. Praful pe care îl conţine este de un gri-albăstrui, pal şi opac.

Cantarella, şoptesc. Dulce, dulce cantarella, salvează-mă…

Toamna 1488

I

Eu sunt Sancha de Aragon, fiica naturală a celui care a devenit, timp de un an şi o zi, Alfonso al II-lea, rege al Neapolelui. Precum familia Borgia, oamenii mei au ajuns în Peninsula Italică, din Spania, şi la fel ca ei vorbeam spaniola acasă şi italiana în public.

Cea mai vie amintire pe care o am din copilărie, este de la vârsta de unsprezece ani, din 19 septembrie, anul Domnului Nostru 1488. Era sărbătoarea Sfântului Gennaro, sfântul ocrotitor al Neapolelui. Bunicul meu, regele Ferrante, a ales

acea zi, să sărbătorească cea de-a treisprezecea aniversare a ascensiunii sale la tronul napolitan. De obicei, noi cei din familia regală, nu participam la evenimentul găzduit în marele Dom al Sfântului Gennaro, catedrala construită în onoarea sa. Preferam să sărbătorim în confortul Chiesei Santa Barbara, biserica ridicată pe magnificul domeniu al palatului regal, Castel Nuovo. Dar în acel an, bunicul meu a ales, din raţiuni politice, dată fiind aniversarea, să participăm la ceremonia publică. Astfel, marele nostru anturaj a pătruns în Dom, urma, t de la o oarecare distanţă, de „zie”, mătuşile Sfântului Gennaro, femei îmbrăcate în negru, bocitoare, care se rugau sfântului să protejeze şi să binecuvânteze Napoli.

Napoli avea nevoie de binecuvântare. A fost martorul multor războaie. Familia mea aragoneză a cucerit oraşul, printr-o luptă sângeroasă, cu doar 46 de ani în urmă. Deşi bunicului meu a moştenit tronul în mod paşnic, de la tatăl său, ilustrul Alfonso cel Mărinimos, Alfonso s-a luptat violent pentru Napoli, cu angevinii, suporteri ai

francezului Carol de Anjou. Regele Alfonso a fost adorat, pentru că a reconstruit oraşul, a ridicat mari palate şi pieţe, a fortificat zidurile cetăţii şi a restaurat biblioteca regală. Bunicul meu era mai puţin iubit. A fost mai preocupat să îi ţină în frâu pe nobilii locali, în venele cărora curgea sânge angevin. A petrecut ani întregi, în războaie mărunte cu diferiţi baroni şi nu a ajuns niciodată să aibă încredere în oamenii săi. De asemenea, nici ei, nu au putut avea niciodată încredere în el.

Pe lângă asta, Napoli a avut de a face cu cutremure, inclusiv, unul la care a asistat poetul Petrarca, în 1343. Acesta a distrus jumătate din cetate şi a scufundat toate navele din port, care în mod normal era foarte liniştit. Mai era, de asemenea, şi Vezuviu, care încă mai putea erupe. Din aceste motive am venit în acea zi să ne rugăm Sfântului Gennaro, şi cu puţin noroc să fim martori la miracol.

Procesiunea dinăuntrul Domului a fost măreaţă. Noi, femeile şi copiii din familia regală, am intrat primii, escortaţi de gărzi în veşminte de

culoare albastră cu auriu, până în dreptul sanctuarului, în faţa oamenilor de rând, înveşmântaţi în negru, care se plecau în faţa noastră precum grâul înaintea vântului. În fruntea grupului nostru, se afla Regina lui Ferrante, nobila Juana de Aragon, urmată de mătuşile mele: Beatriz şi Leonora. După ele, urma sora mea vitregă, pe atunci nemăritată, Izabella. Ea era însărcinată să aibă grijă de mine şi de fratele meu, Alfonso, în varstă de opt ani, precum şi de cea mai mică fiică a lui Ferrante, mătuşa mea Giovanna. Ea era născută în acelaşi an cu mine.

Femeile mai în vârstă erau îmbrăcate în veşmintele napolitane tradiţionale, ale femeilor de rang nobil: rochii negre cu fuste largi, corsete strânse şi mâneci înguste la umeri şi largi la încheieturi. La adierea provocată de clopotele bisericii, se umflau, învelindu-le, astfel, până la şolduri. Nouă, copiilor, ne era îngăduit să purtăm veşminte colorate. Eu purtam o rochie de mătase verde deschis, cu un corset de brocart, care în lipsa sânilor, era foarte mulat. La gât aveam perle

de mare şi o cruciuliţă mică de aur, iar pe cap, un voal negru de borangic. Alfonso purta o tunică de catifea, de un albastru pal, şi pantaloni bufanţi.

Eu şi fratele meu mergeam chiar în spatele surorii noastre vitrege, ţinându-ne de mână şi având grijă să nu ne împiedicăm de fusta ei voluminoasă. Cu privirea obstrucţionată de spatele Izabellei, am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să par demnă şi sigură pe mine, în timp ce fratele meu se putea uita cu uşurinţă la întreaga adunare. Mi-am permis să arunc o ocheadă într-o parte, la o mare fisură dintr-o arcadă între două coloane de marmură. Deasupra ei, un portret rotund al Sfântului Dominic se spărsese în două. Sub arcadă se afla o schelă, ce stătea mărturie ultimelor reparaţii, din urma cutremurului care a distrus Domul, cu doi ani înainte de venirea lui Ferrante la putere.

Eram dezamăgită că fusesem lăsată în grija Izabellei, şi nu a mamei mele. De obicei, tatăl meu o invita pe mama, Madonna Trusia Gazullo, o nobilă încântătoare cu părul auriu, la toate

ceremoniile. Se simţea minunat în compania ei. Sunt de părere, că tatăl meu nu era capabil de iubire, dar cu siguranţa sa apropiat de acest sentiment în braţele blajine ale mamei mele. Cu toate acestea, regele Ferrante a declarat, că nu se cuvine să îşi aducă amanta în biserică, ca parte a anturajului regal. A insistat, cu aceeaşi tărie, ca eu şi fratele meu să fim prezenţi. Noi eram copii. Nu trebuia să fim învinuiţi pentru accidentul descendenţei noastre. Mai ales că însuşi Ferrante avea origini nelegitime.

Din acest raţionament, eu şi fratele meu am fost crescuţi, în palatul regelui, Castel Nuovo, ca membrii ai familiei regale, cu toate drepturile şi privilegiile. Mama era liberă să vină şi să plece după cum dorea tatăl meu. De multe ori rămânea cu el la palat. Doar aluziile subtile ale rudelor noastre vitrege, şi cele mai puţin subtile ale tatălui nostru, ne aminteau că suntem creaţii inferioare. Nu mă jucam cu copiii legitimi ai tatălui meu, deoarece erau cu câţiva ani mai mari; nici cu mătuşa mea Giovanna sau cu unchiul Carlo, care

erau apropiaţi de vârsta mea. În schimb, eu şi fratele meu mai mic, Alfonso, eram inseparabili. Deşi purta acelaşi nume ca şi tata, era exact opusul lui: bucle aurii, privire suavă şi sufletist. Inteligenţa sa agera era total lipsită de viclenie. Avea ochii azurii ai Madonnei Trusia. Eu în schimb, semănam atât de tare cu tatăl meu, încât, dacă aş fi fost băiat, am fi fost gemeni separaţi de o generaţie.

Izabella ne-a îndrumat pe un culoar, din faţa altarului, ce fusese înţărcuit. Am continuat să mă ţin de mână cu fratele meu, chiar şi după ce ne-am ocupat locurile, în interiorul Domului. Marea catedrală ne făcea să părem nişte pitici. Mult deasupra capetelor noastre, la o distanţă de câteva Raiuri, se afla imensa cupolă aurită. Părea ameţitoare, datorită luminii care pătrundea prin ferestrele sale arcuite.

După noi, au venit bărbaţii din familia regală. În frunte, se afla tatăl meu, Alfonso, Duce de Calabria, acea vastă regiune rustică din sudul extrem, de pe coasta de est. Moştenitorul tronului

era renumit pentru ferocitatea sa în luptă. În tinereţe, cucerise strâmtoarea Ostrato de la turci. Acea victorie i-a adus faima, dacă nu chiar dragostea poporului.

Fiecare mişcare, fiecare privire şi fiecare gest al său, erau imperioase şi ameninţătoare, efect accentuat de costumul lui sobru, negru cu purpuriu. Era mai frumos decât oricare dintre femeile prezente. Avea un nas perfect, drept şi subţire şi pometii ascuţiţi. Sub mustaţa subţire, buzele sale erau roşii, pline şi senzuale. Avea nişte ochi mari, albaştrii şi atrăgători şi părul negru, mătăsos. Un singur lucru îi ştirbea frumuseţea: răceala din ochi şi din expresie. Soţia sa, Hippolita Sforza, murise cu patru ani în urmă. Servitorii şi rudele noastre de sex feminin şuşoteau că s-ar fi dat bătută, ca să scape de cruzimea soţului ei. Mi-o amintesc vag. Era o femeie fragilă, cu ochi bulbucaţi; o femeie nefericită. Tata îi amintea mereu care îi sunt defectele, sau despre faptul că mariajul lor era unul de convenienţă, deoarece, ea provenea din una dintre cele mai vechi şi mai

puternice familii din Italia. O asigurase, de asemenea, pe sărmana Hippolita, că se simţea mult mai bine în braţele mamei mele.

Îl priveam cum înainta în faţa noastră, a femeilor şi a copiilor. Formam un rând direct în faţa altarului, pe o parte a tronului, şi aşteptam sosirea tatălui său, regele. În spatele lui veneau unchii mei: Federico şi Francesco, apoi fiul cel mare al tatălui meu, numit după bunicul său, dar alintat Ferrandino, „Micul Ferrante”. Pe vremea acea, avea nouăsprezece ani. Era al doilea la succesiunea tronului, cel de-al doilea în topul celor mai frumoşi bărbaţi din Napoli, dar în acelaşi timp, cel mai atrăgător, pentru că avea un suflet cald şi deschis. În timp ce trecea pe lângă credincioşi, se puteau auzi suspinele femeilor în urma lui. Era urmat de fratele lui mai mic, Piero, care avea ghinionul să semene cu mama sa.

Ultimul, a intrat regele Ferrante. Era îmbrăcat în pantaloni bufanţi, o mantie de catifea neagră şi o tunică din brocart argintiu, brodată cu fir subţire de aur. La brâu avea sabia împodobită

cu juvaiere, pe care o primise la încoronare. Deşi era bătrân şi schiop, afecţiune accentuată de gută, în acea zi se mişca cu graţie, fără ezitare. Frumuseţea lui fusese erodată de vârstă şi excese. Avea părul alb şi subţire. Sub barba tunsă, i se putea observa bărbia dublă, proeminentă. Avea sprâncenele întunecate şi înfricăşătoare, mai ales dacă îl priveai din profil, datorită faptului că fiecare fir de păr avea tendinţa de a sta în altă direcţie. În ceea ce priveşte ochii, semănau remarcabil cu ai mei şi ai tatălui meu, un albastru intens, cu reflexii verzui, capabili să îşi schimbe culoarea în funcţie de lumina şi umbrele din împrejur. Avea nasul roşu, pistruiat şi i se vedeau venele sparte din obraji. Dar avea o ţinută dreaptă şi încă putea, prin simpla sa prezenţă, să reducă mulţimea la tăcere.

Expresia lui solemnă, la intrarea în Domul San Gennaro, emana o ferocitate pură. Mulţimea a îngenunchiat, parcă şi mai adânc şi a aşteptat ca regele să îşi ocupe locul, pe tronul de lângă altar. Abia atunci au îndrăznit să se ridice. Abia atunci a

început să cânte corul.

Mi-am întins gâtul, să arunc o privire asupra altarului, unde fusese aşezat, în faţa lumânărilor aprinse, un bust de argint al Sfântului Gennaro, ce purta pe umeri mitra episcopală. În apropiere de altar, se afla o statuie de marmură, un pic mai înaltă decât un om, a Sfântului Gennaro în *regalia*, ţinând două degete ridicate în semn de binecuvântare şi cârja episcopală pe braţ.

După ce s-a aşezat regele şi a tăcut corul, şi-a făcut apariţia Episcopul de Napoli, care a ţinut invocaţia. Apoi, asistentul său a adus o raclă de argint, în formă de felinar. În spatele geamului se vedea ceva mic şi întunecat. Fiind prea scundă, nu puteam vedea bine din poziţia mea. Îmi era obstrucţionată vederea de spatele mătuşii mele şi de mantiile bărbaţilor, dar încercam să mă uit printre ele. Ştiam că este o sticluţă cu sângele uscat al Sfântului martir Gennaro, cel care fusese torturat, apoi decapitat brutal, din ordinul împăratului Diocleţian, cu peste 1000 de ani în urmă.

Episcopul şi preotul se rugau. *Evlavioşii lui San Gennaro* gemeau şi îl implorau pe sfânt. Preotul a întors, cu atenţie racla pe dos, fără să atingă geamul, o dată şi apoi încă o dată. Parcă a trecut o eternitate. Lângă mine, Izabella a lăsat capul în jos şi a închis ochii, spunând o rugăciune. De cealaltă parte a ei, micul Alfonso şi-a plecat capul solemn, dar îl privea fascinat pe preot.

Credeam cu ardoare în puterea lui Dumnezeu şi a sfiinţilor de a interveni în vieţile oamenilor. Socotind că este cel mai bine să îi urmez exemplul Izabellei, mi-am plecat capul, am închis ochii şi am şoptit o rugăciune sfântului ocrotitor al Neapolelui: *Binecuvântează oraşul nostru iubit şi ocroteşte-l. Protejază-i pe rege, pe tatăl meu, pe mama şi pe Alfonso. Amin.*

S-a auzit un murmur de veneraţie din mulţime. M-am uitat spre altar, unde preotul a ridicat, cu mândrie, racla de argint, arătând-o mulţimii.

— *II miraculo e fatto*, a proclamat el. Miracolul s-a împlinit.

Mulţimea, îndrumată de cor, a început să cânte TE DEUM, lăudându-l pe Dumnezeu pentru această binecuvântare. Din unghiul meu, nu puteam vedea ce s-a întâmplat, dar Izabella mi-a şoptit la ureche: substanţa uscată din sticluţă a început să se topească, apoi să bolborosească. Sângele antic a devenit din nou lichid. Sfântul Gennaro ne atenţiona că rugăciunile noastre au fost ascultate şi că este mulţumit. Va proteja oraşul pe care l-a servit ca episcop în timpul vieţii sale. Mi-a spus că este un semn bun, mai ales pentru rege, la aniversarea sa. Sfântul Gennaro îl va proteja de toţi duşmanii.

Actualul episcop de Napoli a luat racla de la preot şi a coborât spre tron. Ţinând cutia pătrată, din argint şi sticlă, în faţa regelui Ferrante, a aşteptat ca monarhul să se ridice şi să se apropie. Bunicul meu nici nu s-a ridicat, nici nu a îngenunchiat în prezenţa unei asemenea minuni. A rămas aşezat pe tron, forţându-l pe episcop să aducă racla la el. Abia atunci, după cum era obiceiul străvechi, Ferrante a pupat geamul sub

care se afla sângele sacru.

Episcopul s-a întorla altar. Apoi, bărbaţii din familia regală de Aragon, s-au apropiat, unul câte unul, în frunte cu tatăl meu şi au pupat pe rând sfânta relicvă. Am urmat noi, femeile şi copii. Eu şi fratele meu, încă ne ţineam bine de mână. Mi-am atins buzele de geamul încălzit de respiraţia rudelor mele, holbându-mă la lichidul din interior. Auzisem de miracole, dar nu văzusem unul niciodată. Eram uluită. Am stat lângă Alfonso, când i-a venit rândul, apoi ne-am întors la locurile noastre.

Episcopul i-a înmânat preotului racla înapoi şi ne-a binecuvântat, făcând o cruce în aer, cu două degete de la mâna dreaptă, întâi asupra bunicului, apoi asupra familiei regale.

Corul a început din nou să cânte. Bătrânul rege s-a ridicat puţin amorţit. Gărzile şi-au părăsit poziţiile din jurul tronului, precedându-l afară din biserică, unde aşteptau trăsurile. Ca de obicei, i-am urmat.

Tradiţia presupunea ca întreaga congregaţie

să rămână pe loc, în timpul ceremoniei, până ce fiecare membru înainta să pupe relicva, însă Ferrante era prea nerăbdător să aştepte după oamenii de rând. Ne-am întors direct la Castel Nuovo, acel munte, în formă de trapez, din cărămidă de culoarea noroiului, construit în urmă cu 200 de ani, de către Carol de Anjou, pentru a-i servi ca palat. Înainte de al construi, a trebuit să înlăture ruinele unei foste mănăstiri franciscane, dedicată Fecioarei Maria. Carol a pus mai mult preţ pe siguranţa decât pe eleganţă: fiecare colţ al castelului, pe care l-a numit *Moschio Angiono*, Fortăreaţa Angevină, era fortificat cu turnuri cilindrice, imense. Palatul era amplasat direct în golf, atât de aproape de ţărm, încât pe când eram copil, obijnuiam să scot o mână pe geam şi să îmi imaginez că mângâi marea. În acea dimineaţă, se instalase o briză din mare, iar eu, stând în trăsura deschisă, între Alfonso şi Izabella, inhalam cu plăcere mirosul de apă sărată. Nu puteai trăi în Napoli, având constant priveliştea mării, fără să ajungi să o iubeşti.

Grecii antici au denumit oraşul Parthenope, după vechea sirenă, pe jumătate femeie, pe jumătate pasăre, care din dragoste neîmpărtăşită pentru Odiseu, s-a aruncat în mare. Legenda spune că a eşuat pe ţărmul Neapolelui. Încă de mică, am ştiut că nu aş fi fost atrasă de valuri din dragoste pentru un bărbat.

Mi-am scos voalul, să mă bucur de aer. M-am ridicat în trăsură şi m-am întors, ca să am o privelişte mai bună asupra coastei în formă de lună concavă, cu întunecatul Vezuviu la est, şi fortăreaţa ovală, Castel dell' Ovo la vest. Izabella m-a tras imediat înapoi. De ochii lumii, şi-a menţinut expresia calmă şi regală.

Trăsura noastră a intrat clătinându-se pe poarta principală a castelului, flancată de Turnul de Pază şi Turnul Mijlociu. Cele două turnuri erau conectate de arcul de triumf, din marmură albă, al lui Alfonso cel Mărinimos. Fusese ridicat de străstrăbunicul meu, pentru a comemora intrarea victorioasă în Napoli, drept noul ei conducător. A fost una dintre primele renovări pe care le-a făcut

la palat. Odată cu ridicarea arcului de triumf, a redenumit castelul, noua sa rezidenţă, Castel Nuovo.

Am pătruns prin cea mai joasă dintre cele două arcade, privind la basorelieful care, îl reprezenta pe Alfonso în trăsură, însoţit de nobilii primitori. Mult deasupra noastră, se afla o statuie imensă, exuberandă, a lui Alfonso, gesticulând către cer. Mâna lui se întindea deasupra turnurilor. Şi eu mă simţeam exuberantă. Eram în Napoli, cu soarele, cu mare şi cu fratele meu. Eram fericită. Nu îmi imaginam că cineva ar putea să îmi răpească fericirea.

Imediat ce am intrat în curtea interioară, poarta s-a închis în urma noastră. Am coborât din trăsură şi am intrat în Sala cea Mare. Acolo, la cea mai mare masă din lume, se ţinea festinul: boluri de măsline şi fructe, toate felurile de pâine, doi mistreţi fripţi, cu câte o portocală în gură, friptură de pasăre umplută şi fructe de mare, inclusiv creveţi mici, suculenţi. Era, de asemenea, mult vin, *Lacrima Christi*, Lacrima lui Hristos, făcut din

struguri Greco, cultivaţi pe povârnişurile fertile ale Vezuviului. Eu şi Alfonso îl beam diluat cu apă.

Sala era împodobită cu flori de toate felurile. De vastele coloane de marmură erau atârnate ghirlande de brocart auriu, ornamentate cu catifea albastră, de care erau prinse buchete de trandafiri sângerii.

Am fost întâmpinaţi de mama, Madonna Trusia. Bătrânul Ferrante o plăcea. Nu-i păsa câtuşi de puţin că îi născuse tatălui meu doi copii, în afara căsătoriei. Ca de obicei, ne-a întâmpinat pe amândoi, cu câte un pupic pe buze şi o îmbrăţişare. În ochii mei, era cea mai frumoasă femeie din sală. Radia; o zeiţă inocentă, cu părul auriu, în mijlocul unui stol de corbi gălăgioşi. La fel ca şi fiul ei, era pur şi simplu un om bun. nu îşi petrecea zilele gândindu-se la ce avantaje politice poate să obţină, ci la dragostea şi alinarea pe care le putea oferi. S-a aşezat între mine şi Alfonso, în timp ce Izabella a ocupat locul din dreapta mea.

Ferrante prezida festivitatea din capul mesei. În spatele lui se afla o arcadă, care ducea spre

sala tronului şi de acolo în apartamentele sale private. Deasupra arcadei atârna o draperie cu simbolul regal al Neapolelui: crini aurii pe fundal albastru, un *fleur-de-lis*, moştenire de pe vremea domniei angevine. În ziua aceea arcada m-a fascinat în mod special. Urma să fie pasajul meu către descoperire.

La sfârşitul festinului, au venit muzicanţii şi a început dansul, pe care bătrânul rege îl urmărea de pe tron. Fără nici măcar o privire către noi, copiii, tatăl meu a luat-o pe mama de mână şi a dus-o pe ringul de dans. Am profitat de buna lor dispoziţie pentru a scăpa de sub privirea semiatentă a Izabellei şi i-am făcut o mărturisire fratelui meu.

— Mă duc să caut morţii lui Ferrante, i-am zis eu.

Intenţionam să intru, fără permisiune, în apartamentele private ale regelui, o încălcare de neiertat a etichetei, chiar şi pentru un membru al familiei regale. Din partea unui străin ar fi fost considerat un act de trădare.

Alfonso a făcut ochii mari pe deasupra paharului.

— Sancha, nu face asta. Dacă eşti prinsă… nici nu îmi imaginez ce îţi va face tata.

Dar, mă lutam de câteva zile cu o curiozitate insuportabilă. Nu o mai puteam reprima. O auzisem pe una dintre servitoare, spunându-i Donnei Esmeralda, guvernanta mea, o avidă culegătoare de bârfe, că este adevărat: bătrânul avea o cameră secretă a morţilor, pe care o vizita regulat. Servitoarei i se ordonase să şteargă cadavrele de praf şi să măture podeaua. Până atunci, crezusem, la fel ca şi restul familiei mele, că era un zvon alimentat de duşmanii bunicului meu.

Eram cunoscută pentru îndrăzneala mea. Spre deosebire de fratele meu mai mic, care nu dorea altceva decât să fie pe plăcut celor mari, eu comisesem numeroase delicte copilăreşti. M-am urcat în copaci, să îmi spionez rudele în timpul actului conjugal. Odată, în timpul consumării căsătoriei unui cuplu de nobili, la care erau

martori regele şi episcopul, m-au văzut amândoi uitându-mă pe fereastră. Mi-am ascuns broaşte în corset, şi le-am eliberat în timpul unui banchet regal. Ca răzbunare pentru o pedeapsă anterioară, am furat o ulcică de ulei de măsline de la bucătărie şi am vărsat-o pe pragul camerei tatălui meu. Părinţii mei nu au fost îngrijoraţi atât de ulei, cât de faptul că la vârsta mea de numai 10 ani, mi-am folosit cele mai bune bijuterii să-l mituiesc pe paznicul de serviciu să plece.

Eram dojenită mereu şi închisă în camera mea, pentru perioade de timp, care variau în funcţie de gravitatea fărădelegii mele. Dar nu îmi păsa. Alfonso era dispus să rămână prizonier alături de mine, ca să-mi ţină de urât. Din aces motiv eram incorigibilă. Deşi era servitoare, dolofanei Donna Esmeralda, nici nu în era frică de mine, nici nu mă respecta. Nu se lăsa impresionată de regalitate. Deşi era un om de rând, atât tatăl, cât şi mama ei serviseră pe vremea lui Alfonso cel Mărinimos, iar mai apoi a lui Ferrante. Înainte să mă nasc eu, se ocupase de

tatăl meu.

Era deja în a patra decadă a vieţii. Avea o figură impozantă: osoasă, scundă, cu maxilarul şi şoldurile late. Părul ei negru, puternic grizonat, era legat strâns la spate, sub un voal negru. Purta o rochie neagră, simbol al unui doliu continuu, deşi soţul ei, un tânăr soldat din armata lui Ferrante, murise cu aproape un sfert de veac în urmă. După moartea lui, Donna Esmeralda a devenit o persoană profund religioasă. Între sânii ei proeminenţii se putea observa, atârnând un crucifix de aur.

Nu a avut niciodată copii. Cu toate că nu l-a plăcut niciodată pe tatăl meu, chiar îşi ascundea cu greu dispreţul faţă de el, când Trusia m-a născut pe mine, Esmeralda m-a tratat ca pe propria ei fiică.

Comportamentul meu îmi aducea mereu reproşuri din partea ei, deşi mă iubea şi făcea tot ce îi stătea în putinţă să mă protejeze. Se încrunta, strângea dezaprobator din buze şi clătina din cap. – De ce nu te poţi comporta ca

fratele tău?

Întrebarea aceasta nu mă deranja niciodată. Îmi iubeam fratele. Chiar îmi doream să semăn mai mult cu el şi cu mama mea, dar nu puteam să reprim ceea ce eram. Atunci Esmeralda îmi spunea ceva care mă rănea adânc.

— Eşti la fel de rea, precum era tatăl tău la vârsta ta... Înapoi în Sala cea Mare, m-am întors către fratele meu şi i-am spus:

— Tata nu va afla niciodată. Uită-te la ei... am gesticulat către adulţi, care râdeau şi dansau. Nu o să realizeze nimeni că am plecat. După un moment de pauză i-am spus:

— Alfonso, cum poţi să suporţi? Nu vrei să şti dacă este adevărat?

— Nu, mi-a răspuns el sobru.

— De ce?

— Pentru că s-ar putea să fie.

Abia mai târziu am înţeles ce a vrut să spună. Pe moment, i-am aruncat o privire plină de frustrare şi m-am întors, rotindu-mi rochia verde de mătase, şi mi-am făcut loc prin mulţime. M-am

furişat neobservată prin arcada cu draperia albastră cu auriu. Credeam că sunt singura care a plecat pe nesimţite de la petrecere, dar nu eram. Spre surprinderea mea, uşile imense de la sala tronului erau uşor întredeschise, ca şi cum cineva a intenţionat să le închidă dar nu a reuşit. Le-am deschis în linişte, suficient cât să pot intra, apoi le-am tras în urma mea. Camera era goală, de vreme ce gărzile erau ocupate să-i păzească pe cei din Sala cea Mare. Deşi nu era chiar la fel de impozantă ca mărime, precum Sala cea Mare, camera îţi inspira respect. Proptit de peretele central, se afla tronul lui Ferrante: o structură de lemn, sculptat ornamental, închis la culoare. Era tapiţat cu catifea stacojie şi se înălţa pe o mică platformă cu două trepte. Deasupra lui se afla o draperie cu insignia regală a Neapolelui, crinii, şi de fiecare parte, nişte ferestre arcuite, se întindeau de la podea până în tavan. Lumina soarelui pătrundea prin ele, refictându-se în marmura albă de pe podea şi în pereţii văruiţi. Producea un efect ameţitor, aerian.

Părea un loc prea deschis, prea vioi, pentru a ascunde secrete. M-am oprit pentru un moment analizând împrejurimile. În acelaşi timp, mi se intensifica şi curiozitatea şi spaima. Îmi era frică, dar, ca întotdeauna, curiozitatea era mai puternică.

M-am oprit în faţa uşii apartamentelor private ale bunicului. Intrasem acolo o singură dată, cu câţiva ani în urmă. Ferrante fusese lovit de o febră puternică. Fiind convinşi că va muri, doctorii au chemat familia să îşi ia la revedere. Nu eram sigură că regele mă va recunoaşte, dar mi-a pus mâna pe cap şi mi-a zâmbit. Am fost înmărmurită. Toată viaţa ne întâmpinase pe mine şi pe fratele meu în mod superficial. Apoi se uita în altă parte, cu o privire distantă, gândindu-se la lucruri mai importante. Nu era o persoană sociabilă, dar uneori, îl surprindeam analizându-şi copiii şi nepoţii cu o privire ageră, judecând, calculând. Nu îi scăpa niciun detaliu. Nu era un om rău sau nepoliticos, ci, mai degrabă preocupat. De obicei, chiar şi la cele mai sociale evenimente

familiale, vorbea numai cu tatăl meu, şi atunci, doar despre politică. Ultima sa căsnicie, cu Juana de Aragon, era una din dragoste. Nu mai avea nevoie de moştenitori pentru avantaje politice. Dar, era de mult lipsit de pofta trupească. Regele şi regina se învârteau în cercuri separate şi vorbeau doar ocazional. Când mi-a pus mâna pe cap şi mi-a zâmbit, pe când zăcea, aparent pe patul de moarte, m-am hotărât în mintea mea că este un om bun.

Înapoi în sala tronului, am tras aer în piept, să îmi fac curaj şi m-am îndreptat iute către camerele private ale lui Ferrante. Nu mă aşteptam să găsesc vreun mort. Eram neliniştită datorită consecinţele care ar fi urmat, dacă eram prinsă. De cealaltă parte a uşilor, zgomotul muzicii s-a diminuat. Fiind singură îmi puteam auzi foşnetul rochiei de mătase pe pardoseala de marmură. Am deschis uşor uşa anticamerei regelui. Deoarece trecusem pe acolo când a fost Ferrante bolnav, am recunoscut camera. Aici se afla cabinetul. Era alcătuit din: patru scaune, un birou masiv, mese,

multe lămpi, pentru iluminarea nocturnă, iar pe perete o hartă a Neapolelui şi a Statelor Papale. Mai era, de asemenea, un portret al străstrăbunicului Alfonso. Purta sabia împodobită cu juvaeruri pe care o adusese din Spania. Era cea pe care o avusese Ferrante mai devreme în Dom.

Am apăsat pe perete cu îndrăzneală, gândindu-mă la compartimente sau pasaje ascunse. Am analizat podeaua de marmură după crăpături, ce ar fi sugerat prezenţa unei scări care să coboare în temniţă, dar nu am găsit nimic.

Mi-am continuat drumul, printr-o arcadă, în cea de-a doua cameră. Era mobilată pentru mese private. Nici aici nu am găsit nimic interesant.

Mai rămăsese doar dormitorul lui Ferrante. Acesta era ascund de nişte uşi masive. Alungând toate gândurile că aş fi prinsă şi pedepsită, le-am deschis cu curaj şi am intrat în cea mai interioară şi privată cameră regală. Spre deosebire de celelalte, care erau vesele şi deschise, aceasta era întunecată şi opresivă. Ferestrele erau acoperite de draperii de catifea, de un verde profund, ce

blocau soarele şi aerul. O cuvertură mare, de aceeaşi culoare, acoperea aproape tot patul, împreună cu numeroase pături de lână. Se pare că Ferrante suferea de frig. Camera nu era prea împodobită, dat fiind statutul ocupantului ei. Singurele semne de grandoare erau un bust aurit al lui Alfonso, deasupra şemineului şi două candelabre de aur, de ambele părţi ale patului.

Atenţia mi-a fost captată de un perete interior, unde se afla o uşă larg deschisă. Găzduia o cămăruţă mică, fără ferestre, cu un altar de lemn, lumânări, mătănii, o statuetă a Sfântului Gennaro şi o băncuţă de rugăciune. Dar în capătul camerei, în spatele umilului altar se afla încă o uşă. Aceasta era închisă. Ducea şi mai în interior şi avea marginile uşor luminate. M-a cuprins atât nerăbdarea, cât şi teama. Oare spusese servitoarea adevărul? Mai văzusem moartea înainte. De-a lungul timpului, extinsa familie regală, suferise pierderi. Văzusem expuse trupuri palide de bebeluşi, copii şi adulţi. Dar gândul la ce se poate afla în spatele uşii, mi-a pus imaginaţia la

încercare. O să găsesc schelete aruncate unul peste altul? Cadavre în descompunere? Şiruri de sicrie?

Sau poate mărturia servitoarei a venit din dorinţa de a menţine zvonurile în viaţă? Nivelul meu de anticipaţie atinsese proporţii insuportabile. Am trecut repede prin cămăruţa îngustă a altarului şi am apucat, cu degete tremurânde, zăvorul de bronz, care ascundea necunoscutul. Spre deosebire de celelalte uşi, care aveau de zece ori lăţimea mea şi erau de patru ori mai înalte, prin aceasta abia putea încăpea un om. Am deschis-o.

Doar aroganţa conferită de sângele tatălui meu, mi-a permis să îmi reprim un strigăt de teroare. Învăluită în obscuritate, camera nu îşi dezvăluia cu uşurinţă dimensiunile. Prin ochii mei de copil, părea vastă, nelimitată. Asta se datora în parte întunericului. Pereţii, lipsiţi de geamuri, erau luminaţi doar de trei lumânări subţiri. Una un pic mai departe de mine şi două la intrare pe nişte suporţi de fier.

Lângă ele, stătea gazda primitoare. Faţa lui era iluminată de lumânări. Emana o sclipire aurie. Mai bine spus, nu stătea, ci era sprijinit vertical, de o grindă, care se înălţa un pic peste capul lui. Purta o mantie albastră, prinsă pe umeri cu medalioane în formă de fleur-de-lis, de o tunică aurie. Era legat strâns de suport, cu sfori, la nivelul pieptului şi al şoldurilor. Avea braţul ridicat, faţă de nivelul corpului, cu ajutorul unei sârme şi îndoit la cot, cu mâna în sus, în semn de salut. Piele lui arăta ca pergamentul de Siena. Lucea în lumină. Fusese întinsă peste obraji, descoperindu-i dinţii maro, într-un zâmbet grotesc. Părul său, care, probabil că fusese bogat pe vremea când era în viaţă, acum consta doar din câteva smocuri castanii, care atârnau de scalpul lui smochinit. Şi ochii…

Ah, ochii. Celelalte trăsături fuseseră lăsate să se stafidească în mod grotesc. Buzele îi dispăruseră complet, urechide deveniseră nişte piei mici şi groase lipite de craniu. Nasul, de două ori mai subţire decât degetul meu mic, îşi pierduse

nările cărnoase. Acum se termina în două găuri largi, care îi scoteau şi mai tare în evidenţă înfăţişarea scheletică. Dar dispariţia ochilor nu fusese tolerată. I s-au pus în orbite două bile de sticlă albă, bine şlefuite şi potrivite perfect, pe care pictaseră cu grijă irişi verzi cu pupile negre. Sticla sclipea în lumină şi mă făcea să mă simt urmărită.

Am înghiţit în sec. M-am cutremurat. Până în acel moment fusesem un copil într-o aventură prostească, un copil care credea că este doar un joc. Dar nu am simţit nicio bucurie în această descoperire, nicio veselie puerilă, niciun amuzament năzdrăvan, doar revelaţia că dădusem peste ceva foarte matur şi teribil.

M-am apropiat de creatura din faţa mea, sperând că ceea ce văzusem nu era adevărat, că nu fusese niciodată o persoană. Am apăsat cu degetul, tentativ, pe coapsa lui, acoperită de pantaloni de satin şi am simţit piele peste os. Picioarele sale se terminau în gambe subţiri şi papuci fini de mătase, uşori ca fulgul. Convinsă,

mi-am retras mâna.

— *Cum poţi să suporţi Alfonso*? *Nu vrei să şti dacă este adevărat*?

— *Nu*. *Pentru că*, *s-ar putea să fie*.

Cât de înţelept era frăţiorul meu. Îmi doream mai mult ca orice, să uit ceea ce tocmai descoperisem. În acel moment, tot ceea ce crezusem despre bunicul meu, s-a schimbat. Îl vedeam ca pe un bătrân amabil, server, dar forţat să se comporte astfel, de povara conducerii. Îi credeam pe baronii, care se răzvrătiseră împotriva lui, oameni răi, iubitori din violenţă, din simplul motiv că erau francezi. Credeam că servitorii, care spuneau că lumea îl dispreţuieşte pe Ferrante, sunt mincinoşi. O auzisem pe camerista lui Ferrante spunându-i Donnei Esmeralda că regele o luase razna. M-am amuzat. Acum, pusă în faţa unei monstruozităţi inimaginabile, nu mai rădeam. M-am cutremurat. Nu din cauza imaginii înfiorătoare dinaintea ochilor mei, ci pentru că am realizat, că sângele lui Ferrante curge şi în venele mele. Am trecut de santinelă, în camera

întunecată şi am văzut încă vreo zece cadavre, toate proptite şi legate, cu ochi de sticlă şi nemişcate. Toate în afară de unul.

La vreo şase morţi distanţă, o figură cu o lumânare aprinsă în mână, s-a întors să mă privească. L-am recunoscut pe bunicul meu. În lumina lumânării, barba sa albă părea palidă, spectrală.

— Sancha, nu-i aşa?

Mi-a zâmbit uşor. Deci amândoi am profitat de petrecere să ne facem nevăzuţi în mulţime.

— Bine ai venit în muzeul morţilor.

M-am aşteptat să fie furios, dar avea înfăţişarea unui om care întâmpină un oaspete la o petrecere intimă.

— Te-ai descurcat bine, mi-a zis el. Niciun sunet şi chiar l-ai atins pe bătrânul Robert. Mi-a făcut semn din cap către cadavrul de la intrare.

— Foarte curajos. Tatăl tău era mult mai mare decât tine când a intrat prima dată aici. A ţipat, apoi a izbucnit în lacrimi ca o fetiţă.

— Cine sunt? am întrebat. Eram dezgustată,

dar curiozitatea îmi cerea să ştiu întregul adevăr. Ferrante a scuipat pe podea.

— Angevini, mi-a răspuns el. Duşmani.Ală, a arătat spre Robert, a fost un conte, un văr îndepărtat al lui Carol de Anjou. Mi-a jurat că îmi va lua tronul. Bunicul a chicotit satisfăcut. Poţi vedea cine, ce a luat.

Ferrante s-a apropiat repede de fostul său rival.

— Eh, Robert? Cine râde acum? A gesticulat către ansamblul macabru, tonul său devenind dintr-odată pătimaş.

— Conţi şi marchizi, chiar şi duci. Toţi trădători. Toţi tânjeau să mă vadă mort. S-a oprit să se calmeze.

— Vin aici când am nevoie să îmi amintesc victoriile. Să îmi amintesc că sunt mai puternic decât duşmanii mei.

M-am uitat la ei. Se părea că muzeul fusese asamblat în timp. Unele dintre cadavre încă aveau părul întreg şi des, şi bărbile rigide; pe când alţii, precum Robert, erau oarecum zdrenţuiţi. Dar toţi

erau îmbrăcaţi după rangul lor nobil, în mătăsuri, brocart şi catifea. Unii aveau la brâu săbii cu mâner de aur, alţii purtau mantii cu ţesătură de hermină şi pietre preţioase. Unul purta o pălărie din catifea cu o pană de struţ, înclinată într-un unghi comic. Unii pur şi simplu stăteau, alţii aveau diverse posturi: unul ţinea mâna în şold, altul îşi scotea sabia, un al treilea ţinea mâna întinsă, gesticulând către tovarăşii săi. Toţi priveau înainte fără expresie.

— Ochii, am zis eu.

Era o întrebare.

Ferrante a clipit la mine.

— Păcat că eşti femeie. Ai fi un rege bun. Dintre toţi copiii lui, tu semeni cel mai mult cu tatăl tău. Eşti mândră şi dură; mult mai mult decât el. Dar, spre deosebire de el, ai avea curajul să faci tot ceea ce este necesar pentru regat. A oftat. Nu ca nărodul acela, Ferrandino. Nu vrea decât un pat moale şi fete frumoase care să-l admire; fără coloană vertebrală, fără minte.

— Ochii, am repetat eu.

Mă tulburau. Aveau o perversitate pe care trebuia să o înţeleg. Auzisem ce îmi spusese – cuvinte pe care nu doream să le ştiu. Voiam să îmi distrag atenţia, să le uit. Nu doream să semăn cu regele sau cu tatăl meu.

— Insistentă creatură, a spus el. Când un corp este mumificat, ochii se dizolvă; inevitabil. Primii aveau pleoapele închise peste orbitele goale. Arătau de parcă ar dormi. Voiam să mă audă când le vorbesc. Voiam să îi pot vedea că mă ascultă. A râs din nou.

— Pe deasupra, este mai eficient aşa. Ultimul meu „musafir" – cât l-a înspăimântat să îşi vadă compatrioţii dispăruţi uitându-se fix la el!

Am încercat să înţeleg totul din perspectiva mea naivă.

— Dumnezeu te-a făcut rege. Deci dacă aceşti oameni au fost trădători, au făcut-o împotriva lui Dumnezeu. Nu ai comis niciun păcat când i-ai omorât.

Remarca mea l-a dezgustat.

— Nu există păcat! A făcut o pauză. Maniera

lui a devenit instructivă.

— Sancha, miracolul Sântului Gennaro… aproape întotdeauna are loc în mai şi septembrie. Dar când preotul iese cu relicva în decembrie, de ce crezi că, de cele mai multe ori, nu se produce miracolul?

Întrebarea m-a luat prin surprindere. Nu aveam nici cea mai vagă idee care este răspunsul.

— Gândeşte-te fetiţo!

— Nu ştiu, Majestate…

— Deoarece vremea este caldă în mai şi septembrie. Încă nu înţelesesem. Confuzia mi se citea pe faţă.

— A venit timpul să nu mai crezi în prostia asta despre Dumnezeu şi despre sfiinţi. Există o singură putere pe pământ – puterea asupra vieţii şi a morţii. Pentru moment, cel puţin în Napoli, eu sunt cel care o posedă.

Mă înghiontit încă o dată.

— Acum, gândeşte. Substanţa din fiolă este la început solidă. Gândeşte-te la grăsimea de pe un porc sau un miel. Ce se întâmplă cu ea dacă

prăjeşti animalul, adică îl expui la căldură?

— Se scurge pe foc.

— Căldura transformă solidul în lichid. Deci, dacă ai lua relicva Sfântului Gennaro de la locul ei întunecos şi răcoros şi ai scoate-o în Dom, într-o zi caldă şi însorită şi ai aştepta un pic… îl miraculo e fatto. Solidul devine lichid.

Eram deja şocată. Erezia bunicului meu îmi adâncea această senzaţie. Mi-am amintit atitudinea superficială a lui Ferrante pentru toate lucrurile religioase, dorinţa lui de a absenta sau de a termina repede cu Liturghia. Mă îndoiesc că a îngenunchiat vreodată în faţa micului altar, din faţa camerei unde se aflau adevăratele sale convingeri. Totuşi, eram, în acelaşi timp, intrigată de explicaţia sa despre miracol; credinţa mea devenise acum imperfectă, cusută cu îndoială. Chiar şi aşa, obijnuinţa a fost mai puternică. M-am rugat repede, în linişte, la Dumnezeu să îl ierte pe rege, şi la Sfântul Gennaro să îl protejeze, în ciuda păcatelor sale. Pentru a doua oară în acea zi, m-am rugat ca Gennaro să protejeze Napoli, deşi nu

atât de dezastrele naturale sau de baronii neloiali. Ferrante a întins mâna osoasă, prin care i se vedeau venele albăstrui, să o ia pe a mea şi a apucat-o într-o strânsoare care nu permitea opoziţie.

— Vino, copila mea. Se vor întreba unde suntem. Şi pe deasupra, ai văzut destule.

M-am gândit la fiecare dintre bărbaţii din muzeu morţilor – cum, cu o bucurie maliţioasă, trebuie să le fi făcut cunoştinţă, bunicul meu cu soarta care îi aştepta, cum, cei mai slabi dintre ei, trebuie să fi plâns şi implorat să fie iertaţi. M-am întrebat cum fuseseră omorâţi. Cu siguranţa într-un fel care să nu lase nicio urmă.

Ferrante, ţinând lumânarea ridicată, m-a condus afară din galeria lui lipsită de suflet. În timp ce aşteptam în mica capelă, să închidă uşa, am reflectat la plăcerea pură pe care o avea în compania victimelor sale. Era capabil să omoare fără remuşcare; era capabil să savureze fapta. Fiind o femeie neimportantă, poate că ar fi trebuit să mă tem pentru viaţa mea. Cu toate acestea nu

puteam. Era bunicul meu. I-am studiat chipul în lumina aurie: avea aceeaşi expresie binevoitoare, aceeaşi obraji rotofei, prin care i se vedeau venele sparte, pe care îi cunoşteam dintotdeauna. I-am analizat ochii, atât de asemănători cu ai mei, după semnele de cruzime şi nebunie care inspiraseră muzeul.

Acei ochi m-au cercetat înapoi, adânc, înfricoşător de lucid. A stins lumânarea şi a aşezat-o pe micul altar, apoi m-a luat din nou de mână.

— Nu voi spune nimănui, Majestate.

Nu am pronunţat cuvintele de frică sau din dorinţa de a mă proteja, ci voiam ca Ferrante să ştie că loialitatea mea pentru familie, era completă. A râs uşor.

— Draga mea, nu mă interesează. Cu atât mai bine dacă o faci. Duşmanii se vor teme şi mai mult de mine.

Ne-am întors prin dormitorul regelui, prin camera de zi, biroul exterior şi la urmă prin sala tronului. Înainte să deschidă uşa s-a întors să mă

privească.

— Nu-i uşor pentru noi să fim cei puternici, nu-i aşa? Am înclinat capul într-o parte, să-l privesc.

— Sunt bătrân şi sunt unii care ţi-ar spune că am devenit încet la minte. Dar încă observ multe lucruri. Ştiu cât de mult îţi iubeşti fratele. A privit înăuntrul său.

— Am iubit-o pe Juana deoarece era o fire blândă şi loială. Ştiam că nu mă va trăda niciodată. Îmi place de mama ta din acelaşi motiv. Este o femeie dulce. S-a concentrat din nou în exterior, să mă studieze.

— Frăţiorul tău îi seamănă. Un suflet generos. Inutil când vine vorba de politică. Am văzut cât îi eşti de devotată. Dacă îl iubeşti, ai grijă de el. Noi, cei puternici, trebuie să avem grijă de cei slabi. Pe ei nu îi lasă inima să facă ceea ce este necesar pentru a supravieţui.

— Voi avea grijă de el, i-am spus eu, cu îndârjire.

Dar nu voi subscrie niciodată noţiunii

bunicului meu, cum că, cruzimea şi crima sunt o parte necesară din protecţia lui Alfonso.

Ferrante a deschis uşa. Am mers mână în mână, înapoi în Sala cea Mare, unde încă mai cântau muzicanţii. Am scanat mulţimea, în căutarea lui Alfonso şi l-am zărit într-un colţ îndepărtat, uitându-se la noi cu ochii mari. Mama şi Izabella dansau. Pentru moment uitaseră complet de noi, copiii.

Dar tata, Ducele de Calabria, se pare că observase dispariţia regelui. M-am uitat speriată în sus. A venit în faţa noastră, oprindu-ne în loc, cu o singură întrebare:

— Majestate, vă deranjează fata?

În scurta mea existenţă, nu l-am auzit niciodată pe Duce să i se adreseze în alt fel, tatălui său. M-a privit cu o expresie ostilă şi suspicioasă. Am încercat să adopt manierismul unei inocenţe pure, dar după ce văzusem, nu puteam să ascund faptul că fusesem zdruncinată până în măduva oaselor.

— Niciun pic, i-a răspuns Ferrante,

binevoitor. Am fost să explorăm.

În ochii frumoşi şi reci ai tatălui meu, am putut citi întâi revelaţia, apoi furia. Înţelesese exact unde am fost şi dată fiind reputaţia mea de neastâmpărată, a realizat imediat că nu fusesem invitată.

— O să mă ocup eu de ea, a zis Ducele, pe un ton plin de ameninţare.

Era renumit pentru tratamentul feroce, aplicat duşmanilor săi, turcii. A insistat să-i tortureze şi să-i ucidă personal, pe cei capturaţi în bătălia de la Ontrato, prin metode inumane, despre care, noi copiii, nu aveam voie să ştim. Mi-am spus, că nu îmi este frică. Era puţin probabil să mă bată pe mine, un membru al familiei regale. Nu realiza că deja mă pedepsise în cel mai crunt mod posibil; nu mă iubea şi nu făcea un secret din asta. Iar eu, orgolioasă ca şi el, nu am recunoscut niciodată, dorinţa disperată de ai-i câştiga afecţiunea.

— Nu o pedepsi, Alfonso, a zis Ferrante. Are spirit, doar atât.

— Fetele nu ar trebui să aibă spirit, l-a contrat tatăl meu. Ea, cu atât mai puţin. Ceilalţi copii ai mei sunt tolerabili, dar ea nu a făcut altceva decât să mă supere, încă din ziua în care s-a născut – zi pe care o regret profund. S-a uitat aspru la mine.

— Du-te! Majestatea Sa şi cu mine, avem lucruri de discutat. Noi doi vom vorbi despre asta mai târziu.

Ferrante mi-a dat drumul la mână. Am făcut o mică reverenţă şi am spus: – Majestate!

Aş fi alergat cu toată viteza, dacă Sala nu ar fi fost plină de adulţi, care s-ar fi întors şi ar fi cerut explicaţii. În aceste condiţii, am mers cât am putut de repede la fratele meu, care mă aştepta. S-a uitat doar un pic la faţa mea şi m-a strâns în braţe.

— Of, Sancha! Deci este adevărat… îmi pare atât de rău că a trebuit să vezi. Ţi-a fost frică?

Inima mea, care devenise atât de rece, în faţa celor doi adulţi, s-a înmuiat în prezenţa lui Alfonso. Nu a vrut să ştie detalii despre ce

văzusem. Voia să ştie doar cum m-am simţit. Am fost puţin surprinsă, de faptul că frăţiorul meu nu era foarte şocat să afle, că zvonul era adevărat. Poate că îl înţelegea pe rege mai bine decât mine. M-am retras din îmbrăţişare, dar am rămas cu braţele împreunate.

— Nu a fost aşa de rău, am minţit eu.

— Tata părea nervos. Mi-e teamă că te va pedepsi.

Am ridicat din umeri.

— Poate că nu este. Lui Ferrante nu i-a păsat niciun pic. Am făcut o pauză, apoi am adăugat cu bravado.

— Şi pe deasupra, ce va face tata? Mă va obliga să stau în camera mea? Mă va ţine fără cină?

— Dacă o va face, a şoptit Alfonso, voi veni la tine, şi ne putem juca în linişte. Dacă ţi-e foame, pot să îţi aduc eu de mâncare.

I-am zâmbit şi i-am pus o palmă pe obraz.

— Ideea este, că nu trebuie să îţi faci griji. Tata nu poate face nimic, care să mă rănească cu

adevărat.

Cât de rău mă înşelam.

Donna Esmeralda aştepta în faţa Sălii cea Mare, să ne conducă înapoi în camera copiilor. Eu şi Alfonso eram într-o dispoziţie bună, mai ales când am trecut pe lângă sala de clasă, unde, dacă nu ar fi fost zi de sărbătoare, am fi studiat latina, sub tutela neinspirată a lui Fra Giuseppe Maria. Fra Giuseppe era un călugăr dominican cu o expresie tristă, de la mănăstirea învecinată, numită San Domenico Maggiore. Era renumită, deoarece în acel loc, cu două secole în urmă, un crucifix i-a vorbit lui Thomas Aquinas. Fra Giuseppe era atât de corpolent, încât eu şi fratele meu l-am poreclit în latină *Fra Cena*.

Părintele Cină. Trecând pe lângă sala de clasă, am început în mod solemn conjugarea verbului nostru preferat.

— Ceno, am spus, eu cinez.

Alfonso a terminat, sotto voce:

— Cenare, a spus el, cenavi, cenatus.

Donna Esmeralda a dat ochii peste cap, dar

nu a spus nimic.

Am chicotit la gluma despre Fra Giuseppe, dar în acelaşi timp, mi-am amintit o frază, pe care nea spus-o, în ultima noastră lecţie, ca să ne înveţe cazul dativ. *De-o et homnibus peccavit*. A păcătuit împotriva lui Dumnezeu şi a oamenilor. M-am gândit cum mă priveau ochii de sticlă ai lui Robert. *Voiam să ştiu că mă ascultă*.

Odată ajunşi la creşă, camerista a venit, să o ajute pe Donna Esmeralda să ne dezbrace cu grijă, de hainele de gală, în timp ce noi ne foiam nerăbdători. Apoi ne-au îmbrăcat în haine mai lejere; pe mine într-o rochie largă, cafenie, iar pe Alfonso într-o tunică simplă şi pantaloni bufanţi.

Am auzit, deschizându-se uşa şi ne-am întors s-a vedem pe mama, Madonna Trusia, acompaniată de doamna ei de companie, Donna Elena, o spanioloaică de neam nobil. Aceasta din urmă, şi-a adus fiul, prietenul nostru favorit, Arturo, un băiat slăbuţ şi cu picioare lungi, ce excela la alergări şi căţăratul în copaci, ambele fiind activităţi, care mie îmi plăceau.

Mama se schimbase din negrul formal, într-o rochie galben pal. Uitându-mă la faţa ei zâmbitoare, m-am gândit la soarele napolitan.

— Micuţilor, am o surpriză. Mergem la un picnic, ne-a anunţat ea.

Eu şi Alfonso am chicotit aprobator. Amândoi am apucat câte una din mâinile moi ale Madonnei Trusia. Ne-a condus pe coridoarele castelului, cu Donna Elena şi Arturo în urma noastră. Dar înainte să ajungem în liberate, am avut o întâlnire nefericită. Am trecut pe lângă tata. Era încruntat şi pe sub mustaţa negru-albăstruie se vedea o grimasă severă. Am concluzionat că se îndrepta spre creşă, să mă pedepsească. Date fiind circumstanţele, puteam, de asemenea, să ghicesc cum. Ne-am oprit brusc.

— Alteţa, a spus mama, făcând o plecăciune.

Donna Elena i-a urmat exemplul.

I-a răspuns Trusie printr-o scurtă întrebare:

— Unde mergeţi?

— Îi duc pe copii la un picnic.

Privirea Ducelui a scanat micul nostru grup

şi s-a oprit asupra mea. Mi-am îndreptat umerii şi am ridicat bărbia în mod sfidător, hotărâtă să nu arăt niciun semn de dezamăgire, la următoarea lui declaraţie.

— Ea nu.

— Dar, Alteţă, este sărbătoare…

— Ea nu. S-a purtat abominabil astăzi. Trebuie pedepsită imediat. A făcut o pauză şi i-a aruncat mamei o privire de a făcut-o să se ofilească ca o flore în căldura arzătoare.

— Acum du-te!

Madonna Trusia şi Elena i-au făcut, din nou, ducelui câte o plecăciune. Atât mama, cât şi Alfonso mi-au aruncat câte o privire tristă înainte să plece.

— Vino! A spus tata.

Am mers în linişte până la creşă. Odată ajunşi, Donna Esmeralda a fost chemată să fie martoră la declaraţia formală a tatălui meu.

— Nu ar trebui să fiu nevoit să pierd măcar o clipă din timpul meu, cu o fată inutilă, care nu are nicio speranţă de a urca pe tron; mai ales un astfel

de copil din flori.

Încă nu terminase, dar modul în care m-a denigrat, a durut atât de tare, încât nu am putut să las să treacă oportunitatea de a retalia.

— Ce importanţă are? Regele este un bastard, l-am întrerupt repede, ceea ce te face pe tine un fiu de bastard.

M-a pălmuit atât de tare pe obraz, încât mi-au dat lacrimile, dar am refuzat să le las să curgă. Donna Esmeralda a tresărit uşor, când m-a plesnit, dar a reuşit să se stăpânească.

— Eşti incorigibilă, a spus el, dar nu îţi pot permite să-mi pierzi în continuare timpul. Nu meriţi nici măcar un moment din atenţia mea. Disciplina ar trebui să fie treaba guvernantelor, nu a prinţilor. Ţi-am interzis mâncare, te-am închis în camera ta, cu toate astea, nimic nu te-a calmat. Şi eşti aproape suficient de mare să te căsătoreşti. Cum să te fac o tânără decentă?

A tăcut şi a căzut pe gânduri un moment îndelungat. După un timp, i-am văzut ochii micşorându-se, apoi sclipind de înţelegere. I-a

apărut pe buze un zâmbet mic şi rece.

— Ţi-am interzis lucrurile greşite, nu-i aşa? Eşti un copil încăpăţânat. Poţi rezista fără mâncare sau fără să ieşi afară, pentru că, deşi îţi plac aceste lucruri, nu sunt ceea ce iubeşti cel mai mult. A dat din cap, devenind din ce în ce mai mulţumit de planul său.

— Atunci, asta trebuie să fac. Nu te vei schimba până nu îţi va fi interzis acel lucru, pe care îl iubeşti mai presus de orice.

Am simţit primele junghiuri adevărate de frică.

— Două săptămâni, a spus el, apoi s-a întors adresându-se Donnei Esmeralda. Nu i se va permite niciun contact cu fratele ei, în următoarele două săptămâni. Nu au voie să mănânce împreună, să se joace sau să vorbească… nu le este permis, nici măcar, să se vadă. Viitorul tău depinde de asta. Înţelegi?

— Am înţeles, Alteţă, a răspuns Donna Esmeralda încordată, încruntată şi cu privirea în pământ. Am început să ţip.

— E stabilit.

Am observat, în expresia dură şi rece a tatălui meu, urme de plăcere. *Filius patri similis est*. Fiul este asemenea tatălui său. Am încercat să găsesc motive. Lacrimile care mi se strânseseră în ochi, erau acum într-un adevărat pericol de a mi se revărsa pe obraji.

— Dar… dar Alfonso mă iubeşte! O să sufere dacă nu mă poate vedea şi el este un fiu ascultător, un fiu perfect. Nu este corect. Îl vei pedepsi pe Alfonso pentru ceva ce nu a făcut!

— Cum te simţi, Sancha? m-a tachinat uşor, tatăl meu. Ce simţi, ştiind că eşti responsabilă de suferinţa celui pe care îl iubeşti cel mai mult?

L-am privit pe cel care mi-a dat viaţă, cel căruia îi făcea aşa plăcere să rănească un copil. Dacă aş fi fost bărbat, în loc de o tânără fată, dacă aş fi purtat o sabie, m-ar fi copleşit furia şi i-aş fi tăiat gâtul pe loc. În acel moment, am ştiut ce înseamnă să simţi o ură infinită şi irevocabilă, pentru o persoană pe care o iubeam fără speranţă. Voiam să îl rănesc, cum mă rănise el şi să mă

bucur de asta.

Când a plecat, am plâns, în sfârşit. Dar în timp ce vărsam lacrimi amare, am jurat că nu voi mai permite niciunui bărbat, cu atât mai puţin Ducelui de Calabria, să mă facă să plâng.

Am petrecut următoarele două săptămâni în chinuri. Nu am văzut decât servitorii. Deşi, dacă doream, aveam voie să ies afară să mă joc, am refuzat, cum refuzam, de altfel, cu încăpăţânare, majoritatea meselor. Am dormit prost şi am visat galeria spectrală a lui Ferrante. Dispoziţia mea era atât de sumbră, comportamentul meu atât de dificil, încât Donna Esmeralda, care nu ridicase niciodată măcar un deget la mine, m-a plesnit de vreo două ori, din exasperare. Tot reflectam la impulsul meu spontan de a-mi omorî tatăl. Mă înspăimântase. M-am convins, că fără influenţa blajină a lui Alfonso, aş deveni un tiran crud, pe jumătate nebun, la fel ca tatăl şi bunicul meu, cu care semănam atât de mult.

Când, în sfârşit, s-au încheiat cele două săptămâni, l-am îmbrăţişat pe frăţiorul meu, cu o

ferocitate care ne-a lăsat pe amândoi fără suflare. Când, în sfârşit am putut să vorbesc i-am spus:

— Alfonso, trebuie să facem un jurământ solemn, că nu ne vom mai despărţi niciodată. Chiar şi când ne vom căsători, trebuie să rămânem în Napoli, aproape unul de celălalt, căci fără tine o să înnebunesc.

— Jur, a spus Alfonso, dar Sancha, mintea ta este perfect sănătoasă. Cu sau fără mine, nu trebuie să te temi niciodată de nebunie.

Îmi tremura buza de jos când i-am răspuns:

— Semăn prea mult cu tata – rece şi crudă. Chiar şi bunicul a spus-o – sunt dură ca el. Pentru prima dată am văzut mânie în ochii fratelui meu.

— Nu eşti, nici pe departe, crudă. Eşti blândă şi bună. Regele se înşală. Nu eşti dură, doar… încăpăţânată.

— Vreau să fiu ca tine, am spus eu. Eşti singura persoană care mă face fericită. Din acel moment, nu i-am mai dat niciodată tatălui meu, vreun motiv să mă pedepsească.

Sfârşitul primăverii 1492 II

A

y-u trecut puţin peste trei ani. A sosit anul 1492 şi odată cu el, un nou papă: Rodrigo Borgia, care a luat numele de Alexandru al VI-lea. Ferrante era nerăbdător să stabilească relaţii bune cu el, mai ales, că foştii pontifi nu priviseră cu ochi buni Casa de Aragon.

Eu şi Alfonso eram prea mari să mai stăm împreună la creşă, aşa că ne-am mutat în camere separate. Nu eram despărţiţi decât atunci când dormeam sau când o cereau diferenţele dintre nivelele noastre de educaţie. Eu studiam poezie şi dans, în timp ce Alfonso îşi perfecţiona abilităţile de spadasin. Niciodată nu discutam despre principala noastră îngrijorare – anume că, acum aveam cincisprezece ani, vârsta potrivită pentru măritiş şi că urma să mă mut în altă reşedinţă. Mă consolam cu gândul că Alfonso va lega o prietenie strânsă cu viitorul meu soţ şi ne va vizita în fiecare zi.

În sfârşit, într-o dimineaţă am fost chemată în faţa regelui, în sala tronului. Donna Esmeralda

nu putea să îşi ascundă pe deplin entuziasmul. M-a îmbrăcat într-o roche neagră, modestă, elegantă, din mătase de calitate, cu un corset din satin, atât de strâns, încât îmi tăia respiraţia.

Am traversat curtea palatului, flancată de ea, Madonna Trusia şi Donna Elena. Soarele era acoperit de o ceaţă densă; ne picura ca o ploaie uşoară, stropindu-mi rochia, acoperindu-mi de rouă faţa şi părul atent aranjat. Am ajuns, în sfârşit, în aripa lui Ferrante. Când s-au deschis uşile, în sala tronului, l-am văzut pe bunicul meu aşezat pe pernele purpurii, într-o postură regală. În spatele lui se afla un străin – un bărbat cu o înfăţişare acceptabilă şi o constituţie musculară, atretică. Timpul nu i-a adus nicio îmbunătăţire lui Alfonso, Duce de Calabria. Ba din contră, tatăl meu a devenit mai temperamental, cu adevărat ticălos. De curând, ceruse un bici, pentru a o pedepsi pe bucătăreasă, fiindcă îi servise supa rece. A bătut-o pe biata femeie până a leşinat de la atâta sânge pierdut. Ferrante era singurul care îl putea tempera. De asemenea, concediase, cu

multe blesteme şi înjurături, un servitor bătrân, deoarece nu reuşise să-i lustruiască cismele, în mod corespunzător. Ca să îl citez pe bunicul meu: „*oriunde se duce fiul meu cel mare, soarele se ascunde în nori, de frică*”.

Deşi încă frumoasă, faţa lui era un portret de suferinţă. Gura i se contorsiona de mânie nejustificată şi cu greu ascunsă, ochii lui emanau o nefericire pe care era încântat să o împărtăşească şi altora. Nu mai putea suporta să audă râsul de copil. În prezenţa lui, eu şi Alfonso trebuia să rămânem tăcuţi. Într-o zi am uitat şi mi-a scăpat un chicot. M-a lovit cu atâta forţă, încât m-am dezechilibrat şi aproape că am căzut. Nu lovitura a durut atât de tare, cât faptul că am realizat, că niciodată nu a ridicat mâna la vreunul dintre copiii săi, în afară de mine.

Odată, când Trusia avea impresia că sunt preocupată, i-a mărturisit Esmeraldei, că s-a dus într-o noapte în camera tatălui meu şi a găsit-o într-o beznă totală. Când a bâjbâit după o lumânare, s-a auzit vocea tatii:

— Las-o aşa!

Când s-a îndreptat către uşă, i-a comandat: – Stai!

A fost constrânsă, astfel, să stea în faţa lui pe podea. Când a încercat să vorbească, cu vocea ei suavă şi blândă, el a ţipat:

— Ţine-ţi gura!

Voia doar linişte şi întuneric şi să o ştie pe ea acolo.

M-am plecat cu graţie în faţa regelui, ştiind că străinul de lângă tron, cu păr castaniu şi înfăţişare banală, îmi analizează fiecare mişcare. Acum eram femeie. Învăţasem să îmi transform neastâmpărul şi încăpăţânarea copilărească într-un simţ de mândrie. Alţii ar fi numit-o aroganţă. Dar din ziua în care m-a rănit tatăl meu, am jurat să nu mai par niciodată atinsă, sau să arăt vreun semn de slăbiciune. Eram întotdeauna echilibrată, puternică, de neclintit.

— Prinţesă Sancha de Aragon, a spus Ferrante oficial, acesta este contele Onorato Caetani, un nobil de familie bună. A venit să ceară

mâna ta, iar eu şi tatăl tău i-am acordat-o.

Mi-am plecat capul cu modestie şi i-am aruncat încă o ocheadă contelui pe sub sprâncene; un om obijnuit, de vreo treizeci de veri; şi doar un conte – iar eu, o prinţesă. Mă pregăteam să-l părăsesc peălfonso pentru un soţ, dar nu unul atât de neremarcabil ca acesta.

Eram prea zăpăcită să-mi vină repede în cap un răspuns potrvit şi graţios. Din fericire, Onorato a vorbit primul.

— M-aţi minţit, Majestate, a spus el pe un ton clar şi profund.

Ferrante s-a întors imediat, surprins. Tata părea gata să îl strângă pe conte de gât. Curtenii şi-au suprimat un icnet, în faţa unui asemenea tupeu, până când a vorbit din nou.

— Aţi spus că nepoata dumneavoastră este frumoasă. Dar un asemenea cuvât nu îi face dreptate acestei creaturi încântătoare din faţa noastră. Credeam că sunt suficient de norocos, că am câştigat mâna unei prinţese din regat; nu am realizat că am câştigat de asemenea, cea mai

preţioasă operă de artă a Neapolelui.

Şi-a dus mâna la piept, apoi a întins-o, privindu-mă în ochi.

— Alteţă, a sups el, inima mea îţi aparţine. Te implor, acceptă acest dar umil, deşi este nedemn de tine.

Poate, am meditat eu, că acest Caetani nu va fi un soţ atât de rău.

Am aflat că Onorato era un bărbat, chiar înstărit şi continua să fie deschis în privinţa frumuseţii mele. Era blând şi jovial cu Alfonso, motiv pentru care nu aveam nicio îndoială că îl va primi pe fratele meu în casa noastră, de câte ori va dori să ne viziteze. În timp ce continua să mă curteze, mă surprindea mereu cu cadouri. Într-o dimineaţă, pe când stăteam pe balcon, privind golful calm ca de sticlă, s-a apropiat de mine, ca şi cum m-ar îmbrăţişa şi mi-a strecurat la gât un lănţişor. M-am retras, nerăbdătoare să examinez noua podoabă şi am descoperit, atârnat de un şnur de satin, un rubin şlefuit, jumătate cât pumnul meu.

— Pentru focul din sufletul tău, mi-a spus el şi m-a sărutat.

Puţina rezistenţă pe care încă o mai simţea inima mea s-a topit în acel moment. Văzusem destulă bogăţie. De mult timp, luam de bună, prezenţa ei constantă, ca să mă mai impresioneze. Nu era bijuteria, ci gestul în sine.

Mi-a făcut plăcere prima mea îmbrăţişare. Barba tunsă a lui Onorato, de culoare maro-aurie, mă mângâiat plăcut pe obraz. Mirosea a vin şi apă de rosmarin. I-am răspuns pasiunii cu care şi-a lipit trupul de al meu.

Ştia cum să satisfacă o femeie. Eram logodiţi, deci era de aşteptat, dacă rămâneam singuri să cedăm pasiunii. După o lună de peţit, s-a întâmplat. Se pricepea să-şi găsească calea pe sub fusta, rochia şi cămaşa mea. L-a început şi-a folosit degetele. Apoi, şi-a băgat degetul mare între picioarele mele şi a frecat un punct, care m-a lăsat destul de surprinsă de reacţia mea. A făcut asta până am simţit un spasm de cea mai uluitoare încântare. Apoi mi-a arătat cum să îl satisfac şi eu

pe el. Nu am simţit nicio jenă, nicio ruşine. Am decis că asta este una dintre cele mai mari bucurii ale vieţii. Credinţa mea în învăţăturile preoţilor se diminuase. Cum poate numi cineva un asemenea miracol, păcat?

Acest comportamem a avut loc, în câteva ocazii, până când, într-un final, s-a urcat deasupra mea şi m-a pătruns. Eram pregătită. Nu am simţit nicio durere. Doar plăcere. Şi după ce s-a golit în interiorul meu, a avut grijă să mă satisfacă şi pe mine. Îmi plăcea atât de mult şi o ceream frecvent. Onorato râdea şi îmi spunea că sunt de nesăturat.

Presupun, că nu am fost singura adolescentă, care să confunde pofta trupească cu iubirea, dar eram atât de vrăjită de viitorul meu soţ, încât în ultimele zile de vară, ca un moft, am vizitat o femeie, cunoscută pentru darul de a vedea viitorul. Oamenii o numeau *stega*, o vrăjitoare. Deşi insufla respect şi un anumit dram de frică, nu a fost niciodată acuzat de perfidie şi ocazional chiar era de ajutor.

Însoţită de două servitoare, pe care le-am

luat cu mine pentru protecţie, am călătorit de la Castel Nuovo, într-o trăsură, cu cele trei domnişoare de companie favorite: Donna Esmeralda, care era văduvă, Donna Maria, o femei măritată şi Donna Inez, o tânără fecioară. Eu şi Donna Maria am râs tot drumul şi am glumit pe seama actului de iubire, în timp ce Donna Esmeralda strâmba din nas, considerând-o o discuţie scandaloasă.

Am trecut pe sub Arcul de Triumf al Castelului Nuovo, de un alb strălucitor, cu Falcon’s Peack, *Pizzofalcone*, pe fundal. Aerul era umed, răcoros şi mirosea a apă sărată. Soarele era cald, neobstrucţionat de nori. Am trecut pe lângă port, de-a lungul coastei Golfului Neapolelui. Era de un albastru atât de deschis, reflectând cerul, încât orizontul dintre cele două, părea că se pierde. Ne-am îndreptat la est, către muntele Vezuviu. În spatele nostru, la vest, fortăreaţa Castel dell’ Ovo, stătea de pază, pe malul mării.

Mai degrabă decât să ieşim pe porţile oraşului şi să atragem atenţia oamenilor de rând,

i-am spus vizitiului să ne ducă prin depozitul de armament, unde se aflau marile tunuri, apoi de-a lungul zidurilor marelui Angevin, care mergeau în paralel cu linia de coastă.

Eram îmbătată de iubire; atât de zăpăcită de fericire, încât Napoli îmi părea mai frumos ca niciodată. Soarele strălucea pe coastele albe şi pe micile căsuţe ridicate pe dealuiri. Deşi nu se stabilise încă data căsătoriei, deja visam la ziua nunţii, la ziua când voi fi stăpână în casa soţului meu, zâmbindu-i peste masa înconjurată de invitaţi, la copiii care vor veni şi vor striga după unchiul lor, Alfonso.

Asta era tot ce îmi doream de la stega; să îmi confirme dorinţele, să-mi spună numele fiilor mei, să ne dea, mie şi domnişoarelor mele, ceva nou despre care să râdem şi să bârfim. Eram fericită deoarece, Onorato părea un om bun şi plăcut. Departe de Ferrante şi de tatăl meu, în compania lui Onorato şi a fratelui meu, nu aş fi devenit niciodată, ca bărbaţii cu care semănam atât de mult, ci mai degrabă ca cei pe care îi iubeam.

În mijlocul chicotelilor mele copilăreşti, Vezuviul mi-a captat atenţia; distrugătorul de civilizaţii. Masiv, senin, un gri-violet pe fundalul cerului, întondeauna mi-a părut frumos şi liniştit. Dar în ziua aceea, umbra pe care o arunca asupra noastră, se înteţea cu cât ne apropiam mai mult de el.

Briza a devenit mai rece. Am rămas tăcută. La fel şi tovarăşele mele. Ne-am continuat drumul, în afara oraşului, pe lângă vii şi livezi de măslini, într-o zonă deluroasă.

Când am ajuns la casa stegăi, o ruină de casă, construită pe o caravană, am fost molipsite de sobrietate. Unul dintre soldaţi a descălecat şi a anunţat sosirea mea, strigând în faţa uşii deschise din faţă, în timp ce ai doilea ne-a ajutat să coborâm din trăsură. Găinile s-au împrăştiat. Un măgăruş s-a priponit sub grinda unei verande. Dinăuntru s-a auzit vocea unei femei:

— Trimite-o înăuntru!

Spre surprinderea mea, era o voce puternică, nu fragilă cum mi-o imaginasem eu. Domnişoarele

mele erau şocate. Primul soldat a scos sabia şi a trecut pragul casei-peşteră.

— Babă insolentă! Ieşi afară şi cere-i iertare, Alteţei Sale, Sancha de Aragon! O vei întâmpina cum se cuvine!

I-am făcut semn să lase sabia şi m-am dus lângă el. Oricât aş fi încercat, din pragul casei nu vedeam decât întuneric.

Femeia, nevăzută, a vorbit din nou: – Trebuie să vină singură.

Din nou, omul meu a ridicat instinctiv sabia şi a făcut un pas înainte. Am ridicat un braţ în aer, la nivelul pieptului său, oprindu-l în loc. M-a cuprins o spaimă ciudată. Am simţit o furnicătură în ceafă, dar i-am ordonat calm:

— Du-te înapoi la trăsură şi aşteaptă-mă. O să intru neînsoţită.

S-a încruntat dezaprobator dar nu şi-a permis să mă contrazică, doar eram fiica vitorului rege. În spatele meu, domnişoarele de companie şuşoteau speriate, dar le-am ignorat şi am intrat în peştera stegăi.

Era de neconceput, ca o prinţesă să meargă undeva, neîntovărăşită. Eram însoţită, întotdeauna, de domnişoarele mele sau de gărzi, cu excepţia acelor rare momente, când îl vedeam singură pe Onorato. Iar el era un nobil cunoscut familiei mele. Mâncam cu familia şi domnişoarele mele, dormeam cu ele, iar când fusesem copilă, împărţisem patul cu Alfonso. Nu ştiam ce înseamnă să fi singură.

Cu toate acestea, nu m-am simţit ofensată de cererea stegăi. Poate că înţelesesem instinctiv, că veştile ei nu erau bune şi doream să le aud numai eu.

Îmi amintesc cu ce eram îmbrăcată în ziua aceea: o vestă de catifea, albastru închis, deoarece era răcoare, şi pe dedesubt, un corset şi o jupă gri-albăstrui de mătase, cusută cu fir de argint. Era acoperită de o fustă din aceeaşi catifea albastră ca şi vesta. Mi-am ridicat fusta, cât de bine am putut, am tras aer în piept şi am intrat în casa profetului.

M-a cuprins un sentiment de opresiune. Nu

fusesem niciodată în casa unui ţăran. Cu siguranţă în nicio locuinţă atât de deprimantă. Tavanul era jos, pereţii scorojiţi şi murdari, podeaua era plină de praf şi mirosea a găini – fapt ce prevestea distrugerea papucilor mei de mătase. Întreaga casă se rezuma la o cameră mică, luminată doar de soarele ce pătrundea printr-o fereastră fără draperii. Mobila consta dintr-o masă micuţă, rudimentară, un scaun, un ulcior, un şemineu, în interiorul căruia se afla un ceaun, şi un braţ de paie, într-un colţ.

Totuşi nu era nimeni înăuntru.

— Vino! a spus stega, pe o voce la fel de frumoasă şi melodioasă, precum sirenele lui Odiseu.

Atunci am văzut-o, stând în umbră, într-un colţ îndepărtat al cocioabei, într-o arcadă îngustă, în spatele căreia era întuneric. Era îmbrăcată în întregime în negru, cu faţa acoperită de un voal întunecat. Pentru o femeie, era înaltă, dreaptă şi slabă. Cu o graţie stranie, mi-a făcut semn să mă apropii.

Am urmat-o, prea vrăjită, să remarc lipsa ei de curtoazie faţă de o persoană din familia regală. Mă aşteptam la o babă cocoşată, fără dinţi, nu la o femeie, care se mişca, de parcă ea însăşi se născuse din rangurile celor mai mari nobili.

Am intrat, împreună cu stega, în pasajul întunecat şi am ieşit într-o peşteră cu un tavan înalt. Aerul era umed. Eram recunoscătoare că aveam vesta mea călduroasă. Aici, nu exista niciun cămin, niciun loc unde să faci un foc. Pe perete se afla o singură torţă – o cârpă îmbibată în ulei de măsline – care lumina doar cât să îmi găsesc drumul. Vrăjitoarea s-a oprit un moment, lângă torţă, să aprindă o lampă, apoi a mers mai departe, pe lângă un pat de fulgi, acoperit de o catifea verde, un scaun bun, umplut cu pene şi un altar, cu o statuie mare, pictată, a Fecioarei, împodobită cu flori sălbatice.

Mi-a făcut semn să mă aşez la o masă, mult mai comodă, decât cea din camera exterioară. Era acoperită cu o bucată mare de mătase neagră. M-am aşezat pe un scaun din lemn, frumos sculptat,

de un artizan. Nu era făcut pentru un om de rând. Mi-am aşezat cu atenţie fusta. Stega a pus lampa lângă noi, apoi s-a aşezat în faţa mea. Avea încă faţa acoperită de voalul negru, dar îi puteam distinge, oarecum, trăsăturile. Era o matroană, la vreo patruzeci de ani, cu părul închis la culoare. Frumuseţea nu îi fusese ştearsă de vârstă. Când a vorbit, i-am observat frumuseţea curbelor făcute de arcuirea buzelor.

— Sancha, a spus ea.

Vorbea familiar, în cel mai insultător mod posibil, adresându-mi-se fără titlu, vorbind fără să fie întrebată, aşezându-se fără permisiune, fără să îmi facă o plecăciune. Cu toate acestea mă simţeam flatată. Mi-a rostit numele ca pe o mângâiere. Nu vorbea cu mine, ci mai degrabă îmi eliberase numele în văzduh, simţind vibraţiile pe care le producea.

L-a savurat, l-a gustat, cu ochii în sus, ca şi cum ar privi sunetul, dizolvându-se în aer. Apoi, m-a privit din nou, pe sub voal, ochii de chihlimbar, reflectându-i-se în lumina lămpii.

— Alteţă, mi s-a adresat în sfârşit. Aţi venit să aflaţi câte ceva din viitorul dumneavoastră.

— Da, am răspuns eu nerăbdătoare.

A dat o singură dată din cap, apoi, a scos un pachet de cărţi dintr-un compartiment ascuns, al mesei. Le-a aşezat pe bucata de mătase dintre noi, a pus palma pe ele şi a început să se roage domol, într-o limbă pe care nu o înţelegeam. Cu un gest automatic, le-a împăştiat pe masă.

— Tânără, Sancha. Alegeţi soarta.

Am simţit o energie, amestecată cu frică. M-am uitat la cărţi cu trepidaţii. Am mişcat mâna nesigur, deasupra lor. Apoi am atins una cu degetul arătător. M-am dat înapoi, de parcă m-ar fi plesnit. Nu voiam acea carte, dar totuşi ştiam că soarta a ales-o pentru mine. Mi-am lăsat mâna să leviteze, încă câteva momente, deasupra cărţilor, apoi am cedat, am tras cartea din pachet şi am întors-o.

M-a umplut de spaimă. Voiam să închid ochii, să-mi scot imaginea din minte, dar totuşi nu puteam să-mi iau privirea de la ea. Era o inimă,

străpunsă de două cuţite, care împreună, formau un mare X argintiu. Vrăjitoarea a privit cartea cu calm.

— Inima străpunsă de două săbii.

Am început să tremur. Ea a ridicat cartea, a adunat pachetul şi l-a pus înapoi în ascunzătoarea de sub masă.

— Dă-mi palma, mi-a zis ea. Nu, cea stângă, este mai aproape de inima ta.

Mi-a luat mâna între palmele ei. În ciuda frigului, atingerea ei era caldă. Am început să mă relaxez. A fredonat o melodie blândă, fără ton, rămânând o vreme, cu privirea fixată în palma mea. S-a îndreptat brusc, ţinându-mă încă de mână şi m-a privit direct în ochi.

— Majoritatea oamenilor sunt, în cea mai mare parte, buni sau, în cea mai mare parte, răi. Dar tu, ai în tine puterea ambelor. Vrei să vorbim despre lucruri nesemnificative, despre căsătorie şi copii. Acum îţi vorbesc despre lucruri mult mai importante. Căci în mâinile tale, stau sorţile oamenilor şi ale naţiunilor. Aceste arme,

dinăuntrul tău, binele şi răul, trebuie manevrate, fiecare la timpul potrivit, deoarece vor schimba cursul evenimentelor.

În timp ce vorbea, mi-au venit în cap, imagini teribile: tatăl meu stând singur în întuneric, l-am văzut pe bătrânul Ferrante, şoptind în urechile stafidite ale Angevinilor din muzeu, holbându-se în ochii lor lipsiţi de vedere… şi faţa lui, forma lui, devenind a mea. Stăteam pe vârfuri, pielea mea fermă, lipită de pielea mumificată, şoptind… m-am gândit la momentul când am tânjit după o sabie, ca să-i tai gâtul, tatălui meu. Nu îmi doream putere. Mă temeam de ce aş putea face cu ea.

— Nu voi recurge, niciodată, la rău! am protestat eu.

Vocea ei a căpătat o undă de duritate:

— Atunci îi condamni la moarte pe cei, pe care îi iubeşti cel mai mult.

Am refuzat să recunosc această declaraţie înspăimântătoare. M-am agăţat în schimb de visul meu naiv.

— Dar, cum rămâne cu căsătoria? Voi fi

fericită cu soţul meu, Onorato?

— Nu te vei căsători, niciodată, cu Onorato. Când mi-a văzut buza tremurând, a adăugat:

— Vei fi soţia fiului, celui mai puternic om din Italia.

A început să-mi meargă mintea. Atunci, cine? Italia nu avea niciun rege; teritoriul era împărţit în nenumărate facţiuni şi niciun om nu deţinea puterea peste toate oraşele-stat. Veneţia? Milano? Nerivalizată Florenţa? Alianţe între astfel de state şi Napoli păreau puţin probabile…

— Dar, îl voi iubi? Am presat-o eu. Vom avea mulţi copii?

— Nu, la amândouă, a răspuns ea, cu o vehemenţă apropiată de ferocitate. Ai mare grijă, Sancha sau inima ta îi va distruge pe toţi cei care te iubesc.

M-am întors la castel, în tăcere, îngheţată, şocată, nemişcată, ca o victimă prinsă pe nepregătite, îngopată într-o clipită de cenuşa Vezuviului.

Sfârşitul verii 1492 – iarna 1494

III

L

a o săptămână după vizita, pe care i-am făcut-o stegăi, am fost chemată, de la micul dejun, într-o audienţă la rege. Comanda urgentă a fost aşa o surpriză, încât Donna Esmeralda m-a îmbrăcat în grabă – totuşi am insistat să port, în jurul gâtului, rubinul rotund de la Onorato, un stop de grandoare, în ciuda răvăşelii mele. Astfel, ne-am prezentat singure, în faţa bunicului meu. Soarele abia răsărit pătrundea prin ferestrele arcuite, de fiecare parte a tronului pe care stătea Ferrante. Efectul, pe marmura albă era aşa de ameţitor, încât nu l-am văzut pe tatăl meu, până nu a făcut un pas înainte. Doar el mai era prezent. În schimb, camera era goală. De curând sănătatea lui Ferrante devenise fragilă, înfăţişarea lui roşiatică căpătase o culoare stacojie, ceea ce îi dădea o stare foarte proastă. Dar în această dimineaţă, în timp ce i-am făcut o plecăciune, mi-a zâmbit.

— Sancha, am nişte veşti minunate.

Datorită tavanului boltit, cuvintele sale s-au auzit cu ecou.

— Ştii că, eu şi tatăl tău încercăm de ceva timp, să întărim relaţiile Neapolelui cu Papalitatea…

Ştiam. Mi se spusese, încă din copilărie, că Papalitatea ar fi cea mai bună protecţie împotriva francezilor, care nu l-au iertat niciodată pe stră-străbunicul meu, pentru înfrângerea lui Carol de Anjou.

— Problema a fost, că Sfiinţia Sa, Papa Alexandru, şi-a dedicat ambii săi fii preoţiei… eh, cum îi cheamă? s-a încruntat Ferrante, întorcându-se către tatăl meu.

Le-am ştiut numele, înainte ca Ducele să aibă ocazia să răspundă. Ştiam, chiar şi numele papei, care înainte de alegere, fusese cardinalul Rodrigo Borgia.

— Cesare, de şaisprezece ani şi Jofre, de unsprezece.

— Da, Cesare şi Jofre.

Expresia regelui s-a luminat.

— Ei bine, în sfârşit, am reuşit să îl convingem pe Sfiinţia Sa, că ar fi înţelept să se alieze cu Napoli, a zâmbit el mândru. Acum eşti logodită cu fiul papei.

Am pălit. Am deschis gură, iar în timp ce încercam să mă controlez, tata a remarcat cu cruzime: – Este supărată. Crede că are sentimente pentru acel Caetani.

— Sancha, Sancha, a spus bunicul meu, cu blândeţe, l-am informat deja pe Caetani de aranjamente; de fapt, deja i-am găsit o soţie potrivită. Dar tu, trebuie să faci ce este în interesul Coroanei. Şi asta este o partidă infinit mai bună. Familia Borgia este mai înstărită, decât tot ce ai văzut vreodată. Şi partea cea mai bună... contractul nupţial stipulează, că veţi locui amândoi în Napoli.

Mi-a făcut cu ochiul să îmi arate, că făcuse asta pentru mine. Nu uitase de ataşamentul meu faţă de Alfonso.

M-am uitat fix la tatăl meu. Durerea pe care o simţeam în suflet, s-a transformat în furie.

— Tu ai făcut asta, l-am acuzat eu, pentru că ştiai că îl iubesc pe Onorato. Nu suportai să mă vezi fericită. Nu mă voi căsători cu Cesare Borgia. Scuip pe numele ăsta!

Înfuriat, Ferrante s-a ridicat în picioare, cu viteza unui şoim care plonjează asupra prăzii.

— Sancha de Aragon! Nu-i vei vorbi Ducelui de Calabria pe tonul ăsta! Roşie în obraji, am lăsat capul în pământ. Tatăl meu râdea.

— Poţi să scuipi cât vrei pe numele Cesare Borgia, a spus el. Tu te vei căsători cu mezinul, Jofre. Nemaiputând să îmi stăpânesc furia, am năvălit din sală şi m-am întors în apartamentele mele. Mergeam atât de repede, încât am lăsat-o în urmă pe Donna Esmeralda, care mă aşteptase la uşă.

Când am ajuns pe balconul, unde îmi dăruise Onorato rubinul, am rupt bijuteria de la gât. Am ţinut-o un moment atârnată în aer şi am văzut roşu în faţa ochilor. Am încleştat pumnul peste piatră şi am aruncat-o în apele liniştite ale golfului. În spatele meu, Donna Esmeralda a

strigat oripilată:

— Madonna!

Nu îmi păsa. Am plecat, turmentată şi imperioasă. Nu mă puteam gândi decât la Onorato, cum fusese de acord, cu atâta uşurinţă, să îşi aleagă o altă mireasă. Mi-am permis să îl iubesc, să am încredere într-un alt bărbat, în afară de fratele meu. Cu toate acestea, pentru el, pentru bunicul meu, pentru tatăl meu, inima mea nu avea nicio importanţă. Pentru ei eram un obiect, un pion, pe care să îl folosească în jocul lor politic.

Abia când am ajuns în dormitorul meu şi am gonit toate domnişoarele, m-am aruncat în pat. Dar nu mi-am permis să plâng.

Alfonso a venit imediat ce şi-a terminat lecţiile. Donna Esmeralda, l-a lăsat să intre în linişte, ştiind că numai el avea puterea să mă aline. M-a găsit morocănoasă, cu faţa la perete. M-am întors, imediat ce am simţit atingerea bândă a lui Alfonso. Era, încă, un băiat de doisprezece ani, dar deja dădea semne de maturitate. În ultimii trei ani şi jumătate, crescuse cu un braţ în înălţime.

Acum era un pic mai înalt decât mine. Vocea nu i se schimbase în totalitate, dar pierduse toate urmele de falsetto copilăresc. Acum, figura lui, era un amestec dintre cele mai frumoase trăsături ale mamei şi ale tatălui meu; va deveni un bărbat extrem de chipeş.

În ciuda expunerii mărite la studiile politice şi la influenţa tatălui meu, încă avea ochii blânzi, nepătaţi de egoism sau viclenie. M-am uitat în ei.

— Datoria este un lucru greu, mi-a spus el blând. Îmi pare rău, Sancha.

— Îl iubesc pe Onorato, am şoptit eu.

— Ştiu. Nu se poate face nimic. Regele este hotărât. Are dreptate că este în avantajul Neapolelui. Într-un fel, să aud cuvintele din gura fratelui meu, nu era la fel de dureros, cum a fost să le aud de la Ferrante. Alfonso nu mi-ar spune decât adevărul, şi acesta cu afecţiune.

— Nu au făcut asta special să te rănească, Sancha.

Deci, ieşirea mea pătimaşă faţă de tatăl meu, nu era un secret. M-am încruntat. Eram prea plină

de resentimente, să fiu de acord cu acest aspect.

— Dar Jofre Borgia are doar unsprezece ani, Alfonso! Este un copil!

— Doar cu un an mai mic ca mine, a spus Alfonso. Va creşte.

— Onorato era bărbat. Ştia cum să se poarte cu o femeie.

Frăţiorul meu s-a înroşit. Cred că era jenant pentru el să mă imagineze în îmbrăţişarea nupţială. Dar s-a adunat şi mi-a spus:

— Poate că Jofre este tânăr, dar îl poţi învăţa. Şi cine ştie, poate chiar este atrăgător. S-ar putea să-l placi. Eu, cu siguranţă, voi face tot ce îmi stă în putinţă, să îi fiu prieten. Am făcut o grimasă.

— Cum ar putea să îmi placă de el? Este un Borgia! Se spune că tatăl său, Rodrigo Borgia, a obţinut pontificatul prin mită şi viclenie, nu prin pioşenie. Se zvoneşte că eforturile lui de a cumpăra papalitatea, au fost atât de strigătoare la cer, încât, după alegerea sa, o parte din Colegiul Cardinalilor a cerut o anchetă. Obiecţiile lor au încetat, în mod misterios şi acum, cel ce şi-a luat

numele de Papa Alexandru al VI-lea, se bucură de întreg suportul Colegiului. S-a spus chiar, că Rodrigo l-a otrăvit pe cel mai mare potenţial rival la tronul papal, propriul său frate. Alfonso m-a privit sobru.

— Nu am întâlnit niciodată familia Borgia, deci nu îi putem judeca. Şi chiar dacă fiecare bârfă despre Sfiinţia Sa este adevărată, nu eşti corectă faţă de Jofre. Fii nu se aseamănă, întotdeauna, taţilor lor.

Ultimul său argument a pus capăt obiecţiilor mele. Chiar şi aşa, am simţit nevoia să întreb, pe cel mai trist ton:

— De ce trebuie să existe căsătoria? Nu face altceva, decât să ne ia de lângă cei pe care îi iubim.

De dragul lui Alfonso, mi-am jurat că nu voi fi egoistă. O să încerc să fiu ca el – bună şi curajoasă, dornică să fac ceea ce este mai bine pentru regat.

După multe luni, a sosit şi anul 1493. Cu cât contemplam mai mult căsătoria cu un Borgia, cu

atât deveneam mai îngrijorată. Regele Ferrante putea să insiste, chiar şi în scris, ca eu şi Jofre să rămânem în Napoli, dar cuvântul unui papă avea mai multă autoritate, decât cel al unui rege. Dacă Alexandru s-ar fi răzgândit şi şi-ar fi chemat fiul înapoi la Roma? Dacă ar fi cerut un regat separat pentru Jofre, în altă parte? Aş fi fost nevoită să îmi urmez soţul. Doar un soţ napolitan ar fi potrivit, unul care nu ar avea niciodată motiv, să mă ia din oraşul meu natal.

Din ziua în care am descoperit mumiile lui Ferrante, credinţa mea s-a diminuat. Acum, din disperare, am îmbrăţişat-o cu toată fiinţa. Într-o dimineaţă, am cerut o trăsură privată şi m-am furişat, însoţită doar de un soldat şi de vizitiu. M-am îndreptat către Dom, speriându-i pe credincioşii aflaţi înăuntru, care au fost brusc escortaţi afără de garda mea.

Am îngenunchiat în faţa altarului, unde avusese loc miracolul. Acolo, m-am rugat, cu toată sinceritatea, Sfântului Gennaro. L-am implorat, să mă elibereze de logodna cu Jofre Borgia, să-mi

găsească un soţ bun, napolitan. Am promis că, împreună, vom dona vaste sume de bani pentru săraci şi pentru întreţinerea Domului. Când m-am întors la castel, am cerut o icoană a sfântului. Am ridicat în camera mea un mic altar Sfântului Gennaro, unde am repetat, în fiecare dimineaţă şi seară, promisiunea făcută. Spre mulţumirea Esmeraldei, am aranjat, în fiecare săptămână, o excursie la Dom.

Ce frumos, spunea toată lumea, *că se calmează şi devine devotată. Fără îndoială, datorită faptului că anul viitor se căsătoreşte cu fiul Papei*.

Mi-am continuat rugăciunile, în mod regulat şi m-am luptat să nu mă descurajez. Simplul act al rugăciunii îmi aducea o pace temporară. M-am trezit, adăugând la cererea mea egoistă, iniţială. M-am rugat pentru sănătatea lui Alfonso, a mamei şi a Esmeraldei. M-am rugat pentru sănătatea lui Ferrante, care se înrăutăţise. M-am rugat chiar pentru un miracol, atât de mare, încât nu credeam că poate fi posibil: că tata ar putea să îşi deschidă

inima, că ar putea să devină bun şi fericit.

Într-o după-amiază târzie de vară, un servitor m-a chemat în camera lui Ferrante. Eram confuză. M-am întors către Donna Esmeralda, pentru ajutor. Nu făcusem nimic de curând, care să îi supere pe cei mari. Mă purtasem exemplar. Chiar aveam în mână, o traducere latină a Proverbelor. Înainte să vină slujitorul, tocmai îl citisem pe ultimul:

O soţie perfectă – cine o poate găsi? *Este mult mai preţioasă ca perlele Inima soţului ei are încredere în ea, de la ea va avea un profit considerabil Avantaj, ci nu durere, îi aduce în fiecare zi a ei*.

Sfiinte Gennaro, m-am rugat, ascultă-mi ruga şi voi deveni astfel.

Eram îmbrăcată într-o rochie neagră, cu mâneci lungi, în stilul femeilor nobile din sud. De la anunţul celei de-a doua logodne, nu am mai putat nimic colorat. Înainte să plec, am aşezat cărticica pe masă, am atins micul crucifix de aur de la gât şi l-am urmat pe servitorul regelui.

Esmeralda a rămas lângă mine.

Uşa sălii tronului era deschisă, însă camera era goală. În timp ce traversam podeaua de marmură, am auzit sunete de agitaţie şi supărare din biroul regelui. Slujitorul a deschis uşa şi ne-a făcut semn să intrăm.

Ferrante era aşezat la birou. Figura sa roşiatică contrasta cu barba albă. Regina Juana, era lângă el, încercând să îl calmeze. Reuşea doar din când în când, să îl prindă de mâna cu care gesticula sălbatic, în efortul de a-l linişti. Şoaptele ei erau înecate de ţipetele bunicului. Lângă cei doi, stătea tatăl meu, cu o expresie aspră.

— Fiu roman de scroafă!

Ferrante m-a zărit şi drept explicaţie, a fluturat o scrisoare de pe birou.

— Nemernicul a numit noul Colegiu al Cardinalilor. Niciun suflet din Napoli printre ei, cu toate că avem câţiva candidaţi calificaţi. În schimb a numit doi francezi. Îşi bate joc de mine!

Bunicul a bătut cu pumnul în birou. Juana a încercat să îi prindă mâna, dar s-a tras înapoi.

— Fiu de târfă, mincinos, îşi bate joc de mine!

Dintr-odată, a horcăit şi şi-a dus mâna la cap, ca şi cum ar fi ameţit.

— Trebuie să te calmezi, a spus Juana, cu o fermitate necaracteristică, sau o să trimit după medic. Ferrante s-a oprit un moment şi s-a forţat, să îşi calmeze respiraţia, apoi a spus, mai deliberat: – O să fac mai bine de atât. S-a uitat la mine. Sancha.

— Nu o să permit ca nunta să aibă loc, până nu clarificăm situaţia. Nu voi permite ca o prinţesă a regatului, să se căsătorească cu fiul unui om, care îşi bate joc de noi. S-a uitat la scrisoare de pe birou.

— Alexandru trebuie învăţat, că nu poate să ne întindă o mână şi să ne trădeze cu cealaltă.

Bunicul nu uitase nedreptatea pe care ne-o făcuse cu ani în urmă, unchiul lui Alexandru, Alonso, cunoscut şi ca Papa Calixus al III-lea. Calixtus, nefiind de acord, ca un om de rând, ilegitim, precum Ferrante, să se urce pe tron, i-a

susţinut pe angevini. Oricât de mare nevoie ar fi avut Ferrante de suportul noului papă, nu iertase familia Borgia niciodată în întregime.

Tatăl meu a spus pe un ton urgent:

— Majestate, faceţi o greşeală imensă. O parte dintre cardinali sunt bătrâni. O să moară, în curând şi atunci vom putea cere să fie înlocuiţi cu napolitanii noştri fideli. Dar faptul că, acum, francezii au reprezentanţi la Vatican, ne constrânge şi mai mult să formăm o legătură cu papalitatea.

Ferrante s-a întors la el, cu o candoare născută din boală şi bătrâneţe şi i-a spus:

— Mereu ai fost laş, Alfonso. Nu mi-a plăcut niciodată de tine.

S-a lăsat o linişte neplăcută. Într-un final, bunicul m-a privit din nou şi mi-a spus:

— Asta-i tot. Poţi pleca.

Am făcut o plecăciune şi am ieşit, înainte să îmi trădez bucuria printr-un zâmbet.

Timp de patru luni, de la începutul toamnei, până la mijlocul iernii, am fost fericită. Am

adăugat, în fiecare zi, cuvinte de mulţumire, în rugăciunile mele. Eram convinsă că Sfântul Gennaro a decis, că prin comportamentul meu pios, mi-am câştigat dreptul de a rămâne cu fratele meu.

Apoi s-a întâmplat ceva la care nu se aştepta nimeni. Atât vara, cât şi iarna, în Napoli, sunt temperate, dar într-o noapte rară, de la sfârşitul lui ianuarie 1494, s-a făcut atât de frig, încât le-am chemat pe Donna Esmeralda şi pe încă o domnişoară de companie în pat cu mine. Ne-am acoperit cu pături de lână şi tot tremuram. Am dormit prost, din cauza frigului. Sau poate că simţeam răul, care se apropia, deoarece nu am fost atât de surprinsă, pe cât ar fi trebuit, când am auzit o bătaie puternică în uşa antecamerei mele. O voce de bărbat a strigat:

— Alteţă, Alteţă, este urgent!

Donna Esmeralda s-a ridicat. În lumina şemineului, curbele moi ale trupului ei, acoperit de cămaşa de noapte din lână albă, au căpătat o strălucire corală. Tremurând de frig, şi-a aruncat

o blană pe umeri. O singură şuviţă de păr, i-a căzut pe umeri, pe sân, peste talia ei dolofană. Era alarmată. O intervenţie la o asemenea oră nu putea prevestit nimic bun.

M-am ridicat din pat şi am aprins o lumânare, în timp ce auzeam şoapte din antecameră. Esmeralda s-a întors imediat. Expresia ei era atât de răvăşită, încât am ştiut ce vrea să spună, înainte să vorbească.

— Majestatea Sa este grav bolnavă. A cerut să fiţi chemată.

Nu aveam timp suficient, să mă îmbrac cum se cuvine. Donna Esmeralda mi-a adus o vestă de lână şi a ţinut-o să bag mâinile prin ea, apoi a închis-o cu o broşă. Asta, peste rochia de mătase era suficient. Am aşteptat, apoi, să îmi prindă părul cu un ac, într-un coc la baza gâtului.

Am ieşit şi l-am urmat pe soldatul, care ne lumina calea cu o lampă. Ne-a condus, în tăcere în dormitorul regelui.

Uşile erau larg deschise. Deşi era noapte şi draperiile erau trase, camera era mai luminoasă

ca niciodată. Toate lumânările din marele candelabru erau aprinse şi trei lămpi ardeau pe noptieră. Sub poliţa aurită a marelui şemineu, ardea un foc mare, degajând o căldură enormă şi licărind pe bustul auriu al regelui Alfonso.

Într-un colţ, doi medici se sfătuiau în şoaptă cu seriozitate. I-am recunoscut, pe doctorul Galeano şi doctorul Clemente, renumiţi ca cei mai buni medici din Napoli. Draperiile patului fuseseră trase. În mijlocul acestuia zăcea bunicul meu. Faţa lui era de un roşu aprins ca Lacrima lui Hristos. Avea ochii strâns închişi şi buzele depărtate. Respira sacadat.

Juana stătea pe pat lângă el, în picioarele goale şi fără jenă, că purta doar cămaşa de noapte. Avea părul desfăcut, şuviţe negre alunecându-i pe faţă. Îşi privea soţul cu o blândeţe şi o compasiune, pe care nu le mai văzusem decât în icoane. Mâna regelui era învăluită de ambele ei mâini. Mă gândeam la dragostea, pe care o poate inspira un astfel de om, capabil de atâtea atrocităţi.

Un pic mai încolo, tatăl meu stătea pe un scaun. S-a aplecat, uitându-se la Ferrante, presându-şi templele cu ambele mâini. Avea o privire cu totul detaşată. Nenumărate mici flăcări se reflectau în lacrimile din ochii. Când am intrat, a ridicat privirea, apoi s-a uitat repede în altă parte. Lângă el se aflau fraţii săi: Federico şi Francesco. Amândoi suspinau în mod deschis. Federico plângea fără stăpânire. Doctorul mi s-a adresat, în sfârşit:

— Alteţă, a spus Clemente, suntem de părere, că Majestatea Sa suferă o hemoragie cerebrală.

— Nu se poate face nimic? am întrebat eu. Doctorul Clemente a clătinat din cap, şovăitor.

— Îmi pare rău, Alteţă. Înainte să îşi piardă capacitatea de a vorbi, v-a rostit numele.

Eram prea paralizată, să ştiu ce să răspund, prea paralizată chiar şi să plâng, ştiind că regele era pe moarte.

Juana şi-a ridicat privirea serenă.

— Vino, a spus ea. A vrut să te vadă. Vino şi

aşază-te lângă el.

M-am apropiat de pat. Cu ajutorul unuia dintre doctori, m-am aşezat în dreapta bunicului, în timp ce Juana stătea în stânga lui. I-am ridicat cu blândeţe mâna amorţită şi am strâns-o. M-am speriat când, degetele sale osoase m-au strâns ca nişte ghiare.

— Vezi, a spus Juana. Te cunoaşte. Ştie că ai venit.

În următoarele ore, eu şi Juana am stat împreună, în tăcere, întreruptă, doar din când în când, de suspinele lui Federico. Am înţeles de ce, în ceasul morţii, Ferrante se agăţa de soţia sa. Fără îndoială, bunătatea ei dulce îi aducea alinare. Dar în acel moment, nu am înţeles, de ce mă chemase pe mine.

Gradual, respiraţia regelui a devenit mai slabă şi neregulată. Se dusese de câteva minute, până când, Juana a realizat că nu mai respiră şi a chemat doctorii să dea verdictul.

Chiar şi în moarte se agăţa de noi. A trebuit să îmi desfac mâna din strânsoarea lui. Mă

dădusem jos din pat, doar pe jumătate, când m-am trezit în faţa tatălui meu. Îi dispăruseră toate semnele de durere şi anxietate. Stătea în faţa mea calm, impunător, regal.

Acum era rege.

Priveghiul bunicului a durat doar o zi, în Catedrala Sfânta Chiara, pe care o prefera familia regală, pentru slujbe oficiale, datorită mărimii şi grandorii sale.

Fusese folosită, întotdeauna, pentru înmormântări, deoarece capela sa găzduia criptele familiilor regale napolitane. În spatele altarului, se afla mormântul lui Robert cel înţelept, primul conducător angevin al Neapolelui. Mormântul era acoperit de un monument înalt, înfăţişându-l pe regele Robert, în timpul vieţii, pe tron, încoronat şi triumfător. Dedesubt, era o sculptură a regelui, în postura morţii, cu mâinile încrucişate pios peste sceptru. În dreapta altarului, era mormântul lui Carol, Duce de Calabria, singurul fiu al lui Robert.

În primele ore dinainte de răsărit, înainte ca restul oraşului să afle vestea, familia noastră a

înconjurat trupul spălat al lui Ferrante, aşezat cu grijă în coşciug. Avea faţa pişcată şi rigidă. Trupul i se micşorase şi se ofilise. Nu mai avea nicio urmă din spiritul de leu, pe care îl avusese odată. Era în sfârşit ca cei din muzeul său: absolut neputincios.

Întreaga noapte, m-am gândit de ce mă plăcuse bunicul, când era în viaţă. De ce mă chemase, când era pe patul de moarte. Dură şi rece, mă numise el cu mândrie, de parcă acestea erau calităţi de admirat. Poate că a avut nevoie de blândeţea Juanei, dar, în acelaşi timp şi de puterea mea.

Am realizat imediat că nunta mea cu Jofre Borgia era inevitabilă. Tata îşi exprimase opinia cu vehemenţă. Era doar o chestiune de timp. Nu avea rost să mă port ca un copil, să-mi exprim mânia asupra sorţii. Venise timpul să o accept, să fiu puternică. Nu mă puteam baza decât pe mine: dacă Dumnezeu şi sfiinţii existau, nu se deranjau pentru rugăminţile mărunte ale unei tinere cu inima frântă.

După ce familia şi-a luat la revedere de la

Ferrante, s-a ţinut un festin în Sala cea Mare. În ziua aceea nu a existat muzică, dans; doar discuţii.

Am trecut singură şi nevăzută pe lângă dormitorul lui Ferrante. Draperiile patului erau încă strânse şi baldachinul îmbrăcat în negru. Cortinele verzi, erau de asemenea acoperite în culorile de doliu. Una dintre lămpile de pe noptieră, încă mai pâlpâia slab o flacără albăstruie. Am ridicat-o, am deschis uşa altarului îngust şi de acolo am intrat în Regatul Morţilor.

Nu se schimbaseră multe faţă de ce îmi aminteam. Angevinul decedat, pe nume Robert, încă stătea în întâmpinarea oaspeţilor. De data aceasta nu mai eram alarmată. *Nu este nimic înfricoşător aici*, mi-am spus eu, *doar o colecţie de piei şi oase proptite în stâlpi de fier*.

Însă, de la ultima mea vizită, cu mai bine de patru ani în urmă, două corpuri noi fuseseră adăugate la colecţie. M-am dus la cel mai apropiat dintre ei şi am ridicat lampa la nivelul feţei mumiei. Ochii săi de sticlă aveau pictaţi irişi maro. Avea barba şi mustaţa deasă, părul negru, bogat şi

ondulat. Acesta nu era un angevin cu părul blond, ci un spaniol sau un italian. Încă avea trăsăturile destul de pline, drept mărturie că decedase de curând. În viaţă, cu siguranţă fusese un bărbat chipeş, care a râs şi a plâns şi poate a fost dezamăgit în dragoste. Şi el a ştiut ce înseamnă să fi victima cruzimii.

Fără frică, i-am atins obrazul maroniu. Era rece şi tare, ca bunicul meu, ca tatăl meu. Ca mine.

Iarna – primăvara 1494 IV

RReparearea relaţiei între Napoli şi papalitate a durat ceva timp. Nu am fost surprinsă, că a trecut o lună întreagă, până să fiu chemată la tatăl meu. Mă pregătisem pentru întâlnire şi mă resemnasem cu ideea că mă voi căsători cu Jofre Borgia. În mod ciudat, acest lucru mă făcea să mă simt mândră. Tatăl meu s-ar fi aşteptat ca anunţul să mă rănească. Ar fi fost dezamăgit să constate contrariul.

Un soldat a venit după mine şi m-a condus în apartamentele regelui. Tronul era învelit în negru.

Tatăl meu nu trebuia să se urce pe el, până la ceremonia de încoronare, care urma să aibă loc peste câteva luni.

Fostul birou al lui Ferrante, purta deja amprenta tatălui meu. Podeaua de marmură era acoperită de un covor rafinat, pradă capturată în Bătălia de la Ontrato; plăci maure atârnau pe pereţi.

Auzisem, că tatăl meu ar fi decapitat mulţi turci. Eram curioasă câţi a omorât pentru aceste trofee. M-am uitat la covorul roşu-auriu, după pete de sânge, dornică să îmi distrag atenţia cu gânduri ciudate, ca să îmi pot menţine calmul, în timpul acestui neplăcut schimb de cuvinte.

Noul rege era ocupat. Era înconjurat de consilieri. Când am intrat, se uita peste mai multe documente, împăştiate pe biroul de lemn. În acel moment, am realizat, că noi, napolitanii, nu ne mai puteam referi simplu la regele Alfonso, când vorbeam despre Alfonso cel Mărinimos. Acum erau regele Alfonso I ŞI Alfonso al II-lea.

Am privit peste umărul celui din urmă, pe

ferestrele din vest, care dădeau spre Castel dell' Ovo şi la apa din faţa acestuia. Se spunea că, măreaţa fortăreaţă de piatră, construită probabil de Virgil, ar fi aşezată pe un imens ou fermecat, ascund pe fundul oceanului. Dacă oul ar fi crăpat vreodată, Napoli, însăşi, s-ar dărâma şi ar cădea în mare.

Am aşteptat în linişte, până când tatăl meu a ridicat privirea, încruntându-se distras; pentru el, eram doar un gând secundar, în mijlocul unei după-amieze aglomerate. Fiul său, Ferrandino, acum Duce de Calabria, s-a aplecat peste umărul lui, cu o mână sprijinită de birou. Ferrandino m-am privit, şi-a înclinat capul în mod politicos, dar formal. Subcontextul era clar: *eu sunt urmaşul la tron*, *fiul legitim*, *tu nu*.

— Te vei căsători cu Jofre Borgia, la începutul lunii mai, a spus tatăl meu.

Drept răspuns, am făcut o plecăciune graţioasă şi am îndreptat un singur gând asupra lui: *Nu mă poţi răni*.

Regele şi-a direcţionat din nou atenţia la

Ferrandino şi la consilieri. După ce le-a şoptit câteva fraze, s-a uitat din nou la mine, de parcă ar fi fost surprins că încă mai sunt acolo.

— Asta-i tot, a spus el.

Am făcut o plecăciune, bucuroasă de autocontrolul meu, dar în acelaşi timp, dezamăgită că, tatăl meu părea prea preocupat, să fi observat. M-am întors să plec, dar înainte ca soldatul să mă conducă afară, regele a vorbit din nou.

— Ah, ca să-l împăcam pe Sfiinţia Sa, am fost de acord să îl numesc pe fiul său, Jofre, prinţ – era şi normal, având în vedere rangul tău. Drept urmare, veţi merge să guvernaţi împreună Principatul Squillace.

Mi-a făcut un semn scurt că pot pleca şi s-a întors la lucru.

Am plecat repede, orbită de durere. Squillace se afla la câteva zile distanţă, în sudul Neapolelui, pe coasta opusă. Era o călătorie mult mai lunga din Napoli până în Squillace, decât din Napoli până la Roma.

Întoarsă în camera mea, am smuls icoana

Sfântului Gennaro, de la locul ei de cinste şi am azvârlit-o de perete. După ce a căzut pe podea, Donna Esmeralda a scos un ţipăt şi şi-a făcut cruce, apoi s-a întors şi a venit după mine, pe balcon. Am început să clocotesc. Durerea mea s-a transformat în furie.

— Cum îndrăzneşti! Nu există nicio scuză pentru un asemenea sacrilegiu! m-a cerat ea, încruntându-se.

— Nu înţelegi! m-am răstit. Eu şi Jofre Borgia vom locui în Squillace!

Expresia ei s-a înmuiat pe loc. A rămas tăcută un moment, apoi m-a întrebat:

— Crezi că va fi mai uşor pentru Alfonso, decât pentru tine? îl vei forţa, din nou, să te consoleze, când şi lui i se frânge inima? Tu eşti mai temperamentală, Donna Sancha, dar nu te lăsa păcălită. El este un suflet mai sensibil.

M-am întors, privind figura înţeleaptă a Esmeraldei. M-am strâns în braţe, am respirat adânc şi m-am forţat să mă calmez.

— Trebuie să îmi stăpânesc emoţiile, am zis

eu, înainte ca Alfonso să afle despre asta.

În acea seară, am luat cina singură cu fratele meu. Mi-a povestit jovial despre antrenamentele sale cu sabia şi despre caii frumoşi, pe care îi cumpărase, de curând, tatăl meu. Am zâmbit şi am ascultat, vorbind puţin. După aceea, am făcut o plimbare prin curtea palatului, urmărinţi de la distanţă, de un singur soldat. Eram la începutul lunii martie. Aerul nopţii era rece, dar plăcut. Alfonso a vorbit primul:

— Eşti tăcută, în seara asta, Sancha! Ce te nelinişteşte?

Am ezitat înainte să îi răspund.

— Mă întrebam dacă ai auzit veştile…

Fratele meu s-a adunat şi a spus, prefăcându-se degajat:

— Deci, te vei căsători cu Jofre Borgia.

Tonul lui a devenit imediat blând.

— N-o să fie aşa rău, Sancha. După cum am spus şi mai înainte, poate că Jofre este un tânăr decent. Măcar vei locui în Napoli. O să putem să ne vedem…

M-am oprit brusc. M-am întors spre el şi i-am pus degetul pe buze.

— Dragul meu frate, m-am luptat să-mi păstrez vocea calmă şi tonul blând. Papa Alexandru nu vrea doar o prinţesă pentru fiul său. Vrea ca fiul său să fie prinţ. Eu şi Jofre vom guverna Squillace. Alfonso a clipit speriat.

— Dar contractul… a început el, apoi s-a oprit. Dar tata…

A tăcut. Pentru prima dată, nu m-am gândit la sentimentele mele, ci la ale lui. Văzând o urmă de durere trecând peste trăsăturile lui tinere şi frumoase, am simţit că mi se topeşte inima. L-am luat în braţe şi am început din nou să merg.

— Pot oricând să vizitez Napoli. Şi tu poţi veni în vizită, în Squillace.

Era obijnuit să ofere alinare, nu să fie cel consolat.

— Îmi va fi dor de tine.

— Şi mie de tine. M-am forţat să zâmbesc.

— Mi-ai spus cândva, că datoria nu este, întotdeauna, plăcută. Este adevărat, dar ne vom

bucura pe cât putem, de vizite şi scrisori.

Alfonso s-a oprit din mers şi m-a strâns în braţe.

— Sancha, a spus el. Ah, Sancha…

Era mai înalt decât mine şi a trebuit să se aplece, să îşi lipească obrazul de al meu. I-am mângâiat părul.

— Totul o să fie în regulă, frăţiorul meu, am zis eu.

L-am ţinut strâns la piept. Nu mi-am permis să plâng. M-am gândit, că Ferrante ar fi fost mândru.

Luna mai a sosit, mult prea devreme şi odată cu ea, Jofre Borgia. A venit în Napoli, însoţit de un anturaj numeros. A fost escortat în Sala cea Mare, a Castelului Nuovo, de către unchiul meu, Prinţul Federico şi de către fratele meu, Alfonso. Odată sosiţi, mi-am făcut şi eu apariţia, cu grandoare, coborând scările, într-o rochie de brocart verde ca marea, cu un lanţ de smarald în jurul gâtului. Mi-am dat seama imediat, din reacţia viitorului mire, că am făcut o impresie bună. El, cu siguranţă, nu

mi-a făcut mie.

Mi se spusese, că Jofre Borgia, are aproape treisprezece ani. Mă aşteptam să văd un tânăr, care să semene cu fratele meu. Chiar şi în scurta perioadă, de când îi spusesem lui Alfonso despre logodnă, vocea i se îngroşase, umerii i se lăţiseră şi devenise mai musculos. Acum era cu un cap mai înalt decât mine. Dar Jofre era un copil. De când fusesem la stega, deja împlinisem şaisprezece ani. Acum eram femeie în toată legea, cu sâni şi şolduri pline. Cunoscusem extazul sexual, cunoscusem atingerea unui bărbat cu experienţă.

Cât despre mezinul familiei Borgia, era cu un cap mai mic ca mine. Faţa lui era încă bucălată, avea vocea mai subţire ca a mea şi era atât de slab, încât aş fi putut să îl ridic. Ca să înrăutăţească situaţia, purta părul blond, ca o fată, în şuviţe lungi ce i se revărsau pe umeri.

Auzisem, la fel ca toţi cei din Italia, care au urechi să audă, despre pasiunea de necontrolat a lui Alexandru pentru femei frumoase. Pe vremea când era un tânăr cardinal, Rofrigo Borgia, îl

şocase pe bătrânul său unchi, Papa Calixtus, oficiând botezuri, ca mai apoi, să escorteze toate femeile din anturaj, în curtea unei biserici, încuiând porţile şi lăsându-i afară pe bărbaţii înfuriaţi, să asculte ore întregi, chicotelile şi gemetele pasionale din interior. Chiar şi acum, Papa Alexandru şi-a adus cea mai recentă amantă, Giulia Orsini, în vârstă de şaisprezece ani, să locuiască cu el la Vatican, lăsându-se pradă unor indiscreţii publice flagrante. Se zvonea, că nicio femeie nu se putea feri de avansurile lui.

Era imposibil de crezut, că Jofre este fiul aceluiaşi bărbat. Mi-am amintit de mâinile puternice ale lui Onorato pe trupul meu. Mi-am amintit cum mă încălecase, cum îi strângeam spatele puternic, când mă călărea, ca mai apoi să mă aducă pe culmile plăcerii. Apoi m-am uitat la acest copil slăbuţ şi m-a străbătut un fior de dezgust, gândindu-mă la patul conjugal. Onorato îmi cunoştea trupul mai bine decât mine. Cum aş putea să îl învăţ pe acest tânăr efeminat, tot ce trebuie să ştie un bărbat, despre arta de a face

dragoste?

Eram disperată. Mi-am petrecut următoarele zile într-o stare mizerabilă, jucând cât de bine puteam, rolul de mireasă fericită. Jofre îşi petrecea timpul cu anturajul său şi nu depunea niciun efort să mă curteze. Nu era Onorato, preocupat de sentimentele mele. Venise în Napoli dintr-un singur motiv: să primească o coroană de prinţ.

Mai întâi, a avut loc ceremonia civilă, la Castel Nuovo, prezidată de Episcopul de Tropea şi asistată de tatăl meu şi de prinţul Federico. În anxietatea sa, micul Jofre, a zbierat grăbit răspunsul la întrebarea episcopului, cu mult înainte ca bătrânul prelat să termine întrebare, spre amuzamentul celor prezenţi. Eu nu puteam nici să zâmbesc.

A urmat apoi, prezentarea darurilor de la noul meu soţ: rubine, perle, diamante, brocarturi ţesute cu fie de aur, mătăsuri şi catifele, din care să se croiască rochii pentru mine.

Dar uniunea noastră nu fusese încă

binecuvântată de Biserică, deci nu putea fi consumată fizic. Am avut un moment de respiro, timp de patru zile, până la Liturghie.

A doua zi, a fost ziua încoronării şi celebrarea apariţiei Arhanghelului Mihail. Fusese proclamată zi de sărbătoare în Napoli.

Cerul negru al dimineţii a eliberat o ploaie torenţială şi vânturi puternice. În ciuda vremii proaste, familia noastră l-a urmat pe tatăl meu şi pe baronii săi, la măreaţa catedrală, Sfânta Chiara, unde, cu doar câteva luni înainte, avusese loc priveghiul lui Ferrante. Altarul fusese pregătit cu grijă, de maestrul de ceremonii al Papei Alexandru. Alfonso al II-lea urma să îi ofere lui Jofre Bogia, principatul Squillace. În schimb, Sfiinţia Sa trimisese un legat papal (în acest caz, un cardinal puternic din propria sa familie) să-l încoroneze pe rege. Astfel, Alexandru recunoştea şi binecuvânta, direct şi irevocabil, domnia lui Alfonso. Schimbul fusese ideea regelui, nu a papei, cum spusese tatăl meu. Îşi cumpărase în mod intenţionat bucuria, cu preţul nefericirii mele.

Bărbatul, care urma să devină, Alfonso al II-lea, s-a oprit la bubuitul tunurilor. A fost întâmpinat de Arhiepiscopul Neapolelui şi de Patriarhul Antiohiei. L-au condus la locul său, în faţa altarului, unde a ascultat împreună cu noi, citirea Bulei Papale, prin care era decarat conducătorul indiscutabil al Neapolelui.

Tatăl meu a îngenunchiat pe o pernă, în faţa cardinalului Giovanni Borgia, legatul papal, şi a repetat cu grijă, după el, jurământul de investire. Am ascultat, în acelaşi timp, contemplându-mi soarta. De ce mă ura tatăl meu atât de mult? Era indiferent faţă de ceilalţi copii, în afară de prinţul moştenitor, Ferrandino. Cu toate acestea, îi acorda atenţie fiului său cel mare, doar cât era necesar să-l pregătească pentru poziţia sa în viaţă. Oare era din cauză că îi făcusem mai multe probleme decât ceilalţi? Poate. Dar, poate răspunsul se regăsea în cuvintele bătrânului Ferrante: *dintre toţi copiii, tu semeni cel mai mult cu tatăl tău*.

Dar tatăl meu ţipase, când a văzut mumiile angevine, eu nu. *Întotdeauna ai fost laş, Alfonso*.

Oare era posibil, ca cruzimea tatălui meu să izvorască din frică? Şi oare, mă dispreţuia pentru că, eu aveam o calitate care lui îi lipsea – curajul?

Tatăl meu a terminat de recitat jurământul. Cardinalul i-a înmânat un pergament, investindu-l astfel ca rege şi spunând:

— Prin virtutea autorităţii apostolice.

Noul prinţ al regatului, prin căsătoria noastră, Jofre Borgia, a înaintat, mic şi solemn, cu coroana. Cardinalul a pus-o pe capul tatălui meu. Era grea şi aluneca un pic. Prelatul a îndreptat-o cu o mână, în timp ce cu ajutorul arhiepiscopului i-a închis chinga sub bărbie. Noului rege i s-au înmânat obiectele puterii: sabia, sceptrul şi globul. Ceremonialul dicta, ca toţi prelaţii papei să formeze acum un cerc în jurul tatălui meu, al fraţilor săi, al fiilor şi al baronilor fideli, apăruţi brusc într-o manifestare imperioasă de susţinere. Râzând, tatăl meu s-a aşezat pe tron, în timp ce adunarea îl aclama:

— Viva Re Alfonso! Viva Re Alfonso!

În ciuda furiei şi a resentimentelor mele, că

mă folosea ca pe un pion, l-am privit, încoronat şi glorios şi am fost uimită de sentimentul spontan de loialitate şi mândrie, care m-a cuprins. Am strigat, împreună cu ceilalţi, până am răguşit.

Viva Re Alfonso!

Am petrecut următoarele trei zile luând măsuri pentru splendida mea rochie de mireasă. Corsetul era făcut din brocartul auriu, pe care mi-l dăruise soţul meu, iar rochia însăşi, era din catifea neagră, cu dungi de satin şi o cămaşă de mătase aurie. Atât rochia, cât şi corsetul erau ţesute cu perlele lui Jofre, iar alte diamante şi perle fuseseră prinse în voalul din cel mai bun fir de aur. Mânecile prinse de un corsaj, erau de asemenea din catifea neagră şi satin. Erau aşa de largi, încât soţul meu ar fi încăput într-una din ele. A existat o vreme când aş fi fost interesată şi foarte mândră de rochia mea şi să mă împodobesc pentru a-mi accentua frumuseţea, dar nu şi acum. Priveam rochia, ca un prizonier privindu-şi lanţurile.

Ziua nunţii mele a sosit, cu soarele ascuns în nori. În noaptea dinainte, am stat pe balconul

meu, neputând să adorm. Trebuia să renunţ la casa mea, şi din câte ştiam, să merg să locuiesc într-un oraş străin. Am savurat mireasma aerului răcoros de mare şi l-am tras adânc în piept. Oare va mirosi la fel de frumos în Squillace? Am privit golful verde, plumburiu, peste care prezida întunecatul Vezuviu, ştiind că amintirea acestui moment, nu va fi suficientă, să mă susţină. Viaţa mea se învârtea în jurul fratelui meu, şi a lui în jurul meu. Vorbeam cu el în fiecare dimineaţă, cinam cu el în fiecare seară, discutam cu el în timpul zilei. Mă cunoştea şi mă iubea mai mult decât propria mea mamă. Jofre părea un băiat bun, dar era un străin. Cum să mă bucur de viaţă fără Alfonso?

Doar un lucru mă preocupa şi mai tare: faptul că fratele meu va suferi aceeaşi singurătate. Poate chiar mai rău, din moment ce Donna Esmeralda spusese, că este mai sensibil decât mine. Asta era cel mai greu de îndurat.

Într-un final, m-am întors înăuntru, la domnişoarele mele, să încep pregătirile pentru

ceremonie. Urma să aibă loc la mijlocul dimineţii. În timp ce avansa ziua, cerul devenea şi mai trist şi înorat, ca o reflecţie perfectă a stării mele. De dragul lui Alfonso, mi-am ascuns tristeţea. Am rămas demnă şi echilibrată.

Arătam magnific în rochia mea, ca mireasă. Când am intrat în capela regală a palatului, s-a auzit un murmur de admiraţie din mulţimea care aştepta. Nu m-am putut bucura de admiraţia lor. Eram prea preocupată să evit privirea fratelui meu. Nu mi-am permis decât o ocheadă când am trecut pe lângă el. Arăta matur şi regal. Era îmbrăcat într-o tunică albastră, având la brâu, o sabie cu mâner auriu. Expresia lui era sobră, fără nicio urmă din strălucirea pe care o moştenise de la mama noastră. Se uita fix la altar.

Despre ceremonia religioasă, nu vă pot spune decât că a durat la nesfârşit. Bietul Jofre se purta cu toată graţia regală de care era în stare. Dar când a venit timpul să-mi dea sărutul Episcopului, a fost forţat să se ridice pe vârfuri şi i-au tremurat buzele.

Apoi, a urmat un concert şi prânzul care a ţinut ore întregi, cu mult vin şi multe urări pentru mire şi mireasă.

La asfinţit, Jofre s-a retras într-un mic palazzo din apropiere, special pregătit pentru noi. Apusul soarelui era ascuns în întregime de nori mari, negri, de furtună, ce se adunaseră deasupra golfului. Eu am sosit noaptea, odată cu primele tunete, însoţită de tatăl meu, regele şi de Cardinalul de Monreale, Giovanni Borgia. Cardinalul era un bărbat simplu, de vârsta a doua, cu buze grosolane şi un comportament pe măsură. Avea capul ras, tunsoarea preoţească şi acoperit de un chipiu roşu de satin. Trupul său greoi, era înveşmântat într-o sutană albă de satin şi pe deasupra, roba de catifea purpurie. Pe degetele lui groase sclipeau diamante şi rubine.

I-am lăsat pe bărbaţi pe coridor şi am intrat în dormitorul pregătit pentru noi de domnişoarele mele. Donna Esmeralda m-a dezbrăcat, nu doar de frumoasa mea rochie, ci şi de cămaşa de mătase. Astfel, am fost condusă la patul conjugal, unde mă

aştepta Jofre. A făcut ochii mari când m-a văzut. Se holba, cu o naivă lipsă de stăpânire, în timp ce una din domnişoarele mele, a tras cearşaful, aşteptând să mă aşez lângă noul meu soţ, acoperindu-mă apoi până la talie. Astfel stăteam, cu sânii mei plini, expuşi tuturor.

Jofre era prea timid şi nici mie nu îmi ardea să fac conversaţie în timpul acestui ritual jenant – una dintre cele mai neplăcute datorii ale nobilimii, de care nu ne putea salva nimeni.

Când au intrat în cameră, regele şi cardinalul, a căror sarcină era să fie martori la actul nupţial, Jofre i-a salutat cu un zâmbet graţios.

Clar, Cardinalul Borgia avea aceleaşi înclinaţii pentru femei mai tinere, ca şi vărul său, Rodrigo, deoarece s-a uitat fix la sânii mei şi a oftat:

— Cât de frumoşi sunt; ca nişte trandafiri.

Mi-am înfrânat impulsul de a mă acoperii. Clocoteam de indignare că, acest om bătrân se excita privindu-mă pe mine. Nu îmi era confortabil

nici faptul că, tatăl meu nu mă văzuse niciodată dezbrăcată. Privirea regelui a trecut peste goliciunea mea, cu un detaşament care m-a cutremurat. Mi-a aruncat un zâmbet rece.

— Ca toate florile, se vor ofili destul de repede.

Nu mai avea privirea tulburată. În această seară era vesel. Reuşise tot ce îşi dorea pe lumea asta: era rege, cu binecuvântarea Papei, şi acest lucru era cu atât mai dulce, cu cât, în scurt timp, urma să scape de fiica sa neascultătoare. Acesta era momentul triumfului său total asupra mea. Acesta era momentul celei mai mari înfrângeri, pentru mine.

Niciodată nu îmi urâsem tatăl mai tare decât acum. Niciodată umilinţa mea nu fusese atât de completă. Mi-am întors privirea, ca Jofre şi cardinalul să nu observe ura din ochii mei. Voiam, cu disperare să mă acopăr cu cearşaful, să fug din pat, dar intensitatea mâniei mele mă paraliza. Nu puteam să mă mişc.

Jofre a rupt tăcerea cu o sinceritate

dezarmantă.

— Iertaţi-mă, Majestate, Sfiinţia Voastră, că mă aflu la mila emoţiilor.

Cardinalul a râs licenţios.

— Eşti tânăr, băiete. La vârsta ta, toate emoţiile din Napoli, nu te pot împiedica să prestezi.

— Nu vârsta îmi dă speranţe de succes, l-a contrat Jofre, ci frumuseţea ameţitoare a miresei mele.

De pe buzele altcuiva, poate cu excepţia lui Alfonso, astfel de cuvinte ar fi fost o etalare drăguţă de politeţe. Dar Jofre le-a rostit cu sinceritate, aruncându-mi o privire timidă. Ambii bărbaţi au bufnit în râs. Tatăl meu batjocoritor, cardinalul aprobator. Cel din urmă s-a plesnit pe coapsă şi a spus:

— Atunci ia-o, băiete, ia-o! Văd după ridicătura din cearşaf, că eşti pregătit.

Jofre s-a întors stângaci spre mine. În acel moment şi-a concentrat toată atenţia asupra mea; nu îi mai vedea pe cei doi martori, aplecându-se în

scaune, privindu-i cu nesaţ fiecare mişcare.

Cu ajutorul meu, a reuşit să se urce peste mine. Era mai slab şi mai scund decât mine, astfel încât, când şi-a presat buzele de ale mele, membrul lui m-a lovit tare în burtă. A tremurat, din nou, dar de această dată, nu de emoţie. Datorită înfăţişării sale feminine, mă temusem că, Jofre ar putea fi genul care preferă băieţii, în locul femeilor, dar m-am convins că nu este aşa. Luptându-mă să ignor amărăciunea situaţiei, l-am echilibrat şi mi-am desfăcut picioarele, în timp ce el s-a lăsat în jos spre ţinta sa. Din păcate a început să împingă prea devreme, în coapsa mea. Spre deosebire de Borgia cel mare, acest tânăr era complet needucat în privinţa actului de iubire. L-am apucat, încercând să îl ghidez, dar imediat ce l-am atins, a gemut şi mâna mea s-a umplut de sămânţa lui.

Din instinct, am scos dovada de sub cearşaf, revelându-le fără să vreau martorilor, nereuşita. Jofre a oftat din nou, de data aceasta de ciudă şi s-a întors pe spate. Tatăl meu zâmbea, mai tare

decât îl văzusem vreodată. S-a întors către cardinal, chicotind. Cu mâna întinsă, i-a zis:

— Banii, Sfinţia Voastră.

Jovial, cardinalul a clătinat din cap şi a scos de sub sutana de satin, un săculeţ purpuriu de catifea, plin cu bani.

— Noroc pur, Majestate, noroc pur, nimic mai mult.

În timp ce una din domnişoarele mele, a intrat grăbită în cameră şi mi-a şters mâna cu o cârpă uda, Jofre s-a proptit într-un cot, holbându-se la cei doi bărbaţi. Realizând că prestaţia sa fusese obiectul unui pariu, s-a înroşit violent. Cardinalul i-a observat disconfortul şi a râs.

— Nu fi stânjenit, băiete. Am pierdut, deoarece nu am crezut că o să ajungi aşa departe. Ai rezistat mai mult decât majoritatea celor de vârsta ta. Acum putem să trecem într-adevăr la fapte.

Dar ochii soţului meu s-au umplut de lacrimi. S-a îndepărtat de mine, pe partea lui de pat. Suferinţa sa mi-a permis să trec peste propria mea

ruşine. Acţiunile mele nu au fost împinse de dorinţa de a încheia repede cu această afacere morbidă, ci din dorinţa de a îl elibera pe Jofre de propria lui nefericire. Părea un suflet blând. Nu merita asemenea cruzime.

M-am întors spre el şi i-am şoptit la ureche:

— Ne batjocoresc pentru că ne invidiază, Jofre. Uită-te la ei; sunt bătrâni. Timpul lor a trecut. Dar noi suntem tineri.

I-am luat mână şi am pus-o pe sânii mei.

— Nu mai este nimeni în cameră. Suntem numai noi doi. Aici este patul nostru conjugal.

L-am sărutat de milă, uşor, cu o pasiune tandră, cum mă sărutase cândva, pe mine, Onorato. Am închis ochii, blocând imaginea călăilor noştri şi mi-am imaginat că sunt cu fostul meu iubit. Mi-am plimbat mâna pe spatele lui îngust şi osos, apoi jos, între coapsele sale. Când i-am mângâiat membrul, aşa cum fusesem învăţată, l-au trecut fiori şi a gemut. În curând, a fost suficient de tare, să îl pot ghida înăuntrul meu, de data aceasta cu succes.

Am ţinut ochii închişi. În mintea mea nu existam decât eu, noul meu soţ şi furtuna care se apropia. Jofre nu era Onorato. Avea membrul mic şi am primit puţină stimulare. Dacă nu ar fi împins violent şi nu l-aş fi ajutat să mă pătrundă, nu mi-aş fi dat seama că m-a penetrat.

Totuşi am rezistat. Din cauză că mă presa pe piept, nu am reuşit să îmi stăpânesc icnetele. Speram doar să le interpreteze drept sunete de plăcere. După vreun minut, i s-au încordat muşchii picioarelor. Şi-a arcuit spatele cu un ţipăt. Am deschis ochii şi am văzut mirare în ai lui. Apoi s-a ridicat, moment în care am ştiut că am avut succes. A căzut peste mine gâfâind. Am simţit subtil, organul său micşorându-se înăuntrul meu, apoi ieşind cu totul, urmat de lichidul călduţ.

Ştiam că de această dată, nu va exista plăcere sexuală şi pentru mine. Poate că lui Onorato îi păsa să mă satisfacă, dar asta nu îi preocupa pe cei trei bărbaţi, care se aflau aici, în seara aceasta.

— Bravo, bravo, a zis cardinalul, cu o notă

vagă de dezamăgire că sarcina sa s-a terminat atât de repede. Ne-a binecuvântat şi pe noi şi patul.

Tatăl meu stătea chiar în spatele lui. Cu Jofre încă, deasupra mea, m-am uitat l-a bărbatul care mă trădase, cu o privire rece, nemiloasă. Nu voiam să îi fac plăcerea de a vedea nefericirea pe care mi-o provocase. Avea un zâmbet mic, victorios. Nu-i păsa că îl uram. Era mulţumit să scape de mine, cu atât mai mult cu cât primise ceva de valoare, în schimb.

Cei doi bărbaţi au plecat şi am rămas, în sfârşit, singură cu soţul meu. Domnişoarele mele, nu aveau să ne deranjeze până dimineaţă, când urma să colecteze cearşaful, încă o dovadă a consumării contractului.

O perioadă, Jofre a rămas deasupra mea, în linişte. Nu am făcut nimic, căci, până la urmă acum era soţul şi stăpânul meu şi ar fi fost nepoliticos să-l întrerup. Apoi, mi-a dat părul după ureche şi mi-a şoptit:

— Eşti atât de frumoasă. Mi te-au descris, dar cuvintele nu îţi pot face dreptate. Eşti cea mai

frumoasă femeie pe care am văzut-o.

— Eşti drăguţ, Jofre, i-am răspuns eu sincer.

Poate că era doar un băiat, dar era unul plăcut, lipsit de viclenie, chiar dacă nu era inteligent. Puteam să ţin la el… dar niciodată să îl iubesc. Nu cum îl iubisem pe Onorato.

— Îmi pare rău, a zis el, cu o vehemenţă spontană. Îmi pare atât de rău… eu, eu… Brusc, l-a bufnit plânsul.

— Of, Jofre.

L-am strâns în braţe.

— Îmi pare rău că s-au purtat aşa cu tine. Ceea ce au făcut este de nedescris. Iar ceea ce ai făcut tu, a fost perfect normal.

— Nu, a insistat el. Nu este vorba de pariu. A fost urât din partea lor, da, dar sunt un iubit îngrozitor. Nu ştiu să satisfac o femeie. Te voi dezamăgi.

— Shh, am spus eu.

A încercat să se desprindă din îmbrăţişarea mea, dar l-am strâns la piept.

— Eşti doar tânăr. Cu toţii suntem

neexperimentaţi la început… apoi învăţăm.

— Atunci o să învăţ, Sancha, a promis el. De dragul tău, o să învăţ.

— Shh, i-am spus eu strângându-l ca pe copilul ce era şi începând să îi mângâi părul lung şi mătăsos.

Afară s-a pornit, în sfârşit, furtuna, ploaia căzând în torente.

Vara 1494 – iarna 1495

V

doua zi, dis de dimineaţă, eu şi Jofre am plecat către noua noastră casă, în cea mai sudică parte a Calabriei. Mi-am ţinut promisiunea secretă de a fi curajoasă. Mi-am îmbrăţişat fratele şi mama şi i-am sărutat pe amândoi de la revedere, fără să vărs o lacrimă. Cu toţii ne-am făcut promisiuni, să ne scriem şi să ne vizităm. Bineînţeles, că regele Alfonso al II-lea nu s-a deranjat să îşi ia la revedere.

Squillace era o stâncă, scăldată de soare. Oraşul în sine, era aşezat pe un promotoriu abrupt. Palatul nostru rustic, după standardele

napolitane, se afla departe de mare, priveliştea fiind parţial obstrucţionată de vechea mănăstire, ridicată de cărturarul Cassiodorus. Linia de coastă era puternic reliefată şi goală, lipsită de graţioasele curbe napolitane. Singura verdeaţă consta în livezile de măslini, cu fruze trecute. Cea mai mare contribuţie a regiunii în domeniul artei, cu care populaţia se mândrea foarte mult, erau obiectele ceramice de culoare roşie-maronie.

Palatul era un dezastru. Mobila şi obloanele erau roase, pernele şi draperiile erau rupte, tavanul şi pereţii crăpaţi. Tentaţia de a-mi plânge de milă şi de a îl blestema pe tatăl meu era mare, deoarece mă trimisese într-un loc atât de trist. În schimb, mi-am distras atenţia, transformând palatul într-o locuinţă demnă de roialitate. Am comandat catifea de calitate, să înlocuiesc brocartul mâncat de molii, de pe cele două tronuri antice, am înlocuit lemnul uzat şi am trimis după marmură, pentru a schimba podeaua denivelată de teracotă din sala tronurilor. Camerele private ale cuplului regal, a prinţului imediat în dreapta

sălii tronului, a prinţesei, la stânga, arătau şi mai deplorabil. A trebuit să comand şi mai multe materiale şi să angajez mai mulţi constructori să pună lucrurile la punct.

Jofre îşi ocupa timpul, într-un mod total diferit. Era tânăr şi scăpase pentru prima dată, de familia sa tiranică. Acum că era stăpânul propriului regat, nu ştia cum să se comporte adecvat şi nici nu încerca să o facă. La scurt timp după ce am ajuns în Squillace, ne-am pomenit cu un grup de prieteni de-ai lui Jofre, de la Roma. Erau cu toţii nerăbdători să sărbătorească norocul noului prinţ.

În primele zile după nunta, inclusiv în timpul călătoriei în trăsura noastră confortabilă, Jofre a încercat, fără tragere de inimă, să se ţină de promisiunea făcută, de a deveni un iubit mai bun. Dar tindea spre inaptitudine şi nerăbdare. În curând a fost copleşit de propria dorinţă şi de obicei, îşi împlinea nevoite, fără să le adreseze şi pe ale mele. După tandreţea şi lacrimile pe care mi le-a arătat în noaptea nunţii, am sperat că am

găsit pe cineva la fel de bun ca fratele meu. În curând am realizat că, frumoasele sale cuvinte, nu izvorau din compasiune, ci din dorinţa de a placa. Este o mare diferenţă între bunătate şi slăbiciune. Natura lui agreabilă, era rezultatul celei din urmă.

Asta mi s-a demonstrat din plin, după apariţia prietenilor săi, la o săptămână după sosirea noastră în Squillace. Toţi erau tineri nobili, unii căsătoriţi, majoritatea burlaci. Niciunul nu era mai în vârstă decât mine. Erau, de asemenea şi două rude de ale sale, venite de curând la Roma să fructifice conexiunile cu Sfiinţia Sa: un conte din Spania, Ippolito Borja, care nu adoptase încă forma italiană a numelui său şi un tânăr cardinal de cincisprezece ani, Luis Borgia, al cărui aer îngâmfat mi-a displăcut instantaneu.

Palatul era încă în haos. Erau schele peste tot, iar pe jos numai teracotă spartă. Nu aşezasem încă marmura în sala tronului. Don Luis nu a ratat ocazia să comenteze despre stare patetică a locuinţei şi a principatului nostru, mai ales în comparaţie cu splendoarea Romei.

Când a sosit adunarea, mi-am jucat rolul de gazdă, cât mai decent posibil, date fiind împrejurimile rurale. Am ţinut un festin şi le-am turnat cel mai bun vin, Lacrima lui Hristos, pe care îl adusesem din Napoli, deoarece vinul local era inacceptabil. M-am îmbrăcat modest, în negru, aşa cum trebuie să facă o soţie bună. La petrecere, Jofre m-a etalat cu mândrie. Bărbaţii m-au flatat cu nenumărate complimente la adresa frumuseţii mele.

Am zâmbit. Eram veselă şi încântătoare, atentă cu bărbaţii, care încercau să mă impresioneze, cu poveşti despre valoare şi despre averile lor. Când s-a făcut târziu şi toţi ceilalţi erau ameţiţi de băutură, m-am retras în camerele mele, lăsându-i pe soţul meu şi pe invitaţii lui să îşi facă de cap.

Înainte de răsărit, am fost trezită de ţipetele înăbuşite ale unui copil. Le-a auzit şi Donna Esmeralda, care dormea lângă mine. Alarmate, ne-am uitat, un moment, una la alta, apoi ne-am luat halatele şi ne-am grăbit spre sursa zgomotelor.

Nicio persoană cu conştiinţă, nu putea ignora ceva atât de jalnic.

Nu am mers prea departe. Imediat ce am deschis uşa antecamerei, în sala tronului, am fost întâmpinată de o scenă bacanaliană ce depăşea orice imaginaţie.

Podeaua nefinisată era acoperită de trupuri îmbârligate, unii chirciţi de beţie, alţii nemişcaţi, sforăind de la excesul de vin: prietenii şi curvele lui Jofre, am realizat cu dezgust, deşi nu era locul meu să judec invitaţii soţului meu.

Dar când m-am uitat la cele două tronuri, m-a năpădit o furie de nestăpânit. Jofre stătea, oarecum într-o parte, pe tronul lui i. De la talie în jos, era complet dezbrăcat. Papucii, ciorapii şi pantalonii săi, zăceau aruncaţi pe treptele din faţa tronului. Picioarele sale palide, erau îmbârligate cu cele ale femeii din poala sa. Nu era o curtezană cu sânge nobil, ci cea mai banală curvă locală, probabil de două ori mai în vârstă decât Jofre. Avea buzele mânjite cu un roşu strălucitor, nenatural şi ochii fardaţi strident. Era sfrijită,

săracă şi neatrăgătoare. Rochia ei roşie de satin, era ridicată până la talie, revelând lipsa lenjeriei intime. Sânii ei mici, ofiliţi, fuseseră scoşi din corset, pentru ca tânărul meu soţ să îi poată pipăi. Era atât de beat, încât nu a observat că am intrat şi a continuat să o călărească. Ea scotea sunete de extaz la fiecare împunsătură. Distracţia era un lucru de aşteptat la bărbaţii de rang nobil. Nu aveam dreptul să mă plâng. Poate doar de lipsa lui Jofre de respect pentru simbolul puterii. Deşi încercasem să mă pregătesc pentru inevitabila lui infidelitate, tot am simţit împunsătura geloziei.

Dar sacrilegiul de lângă soţul meu nu îl puteam îndura. Cardinalul Luis Borgia, cel care venera toate lucrurile romane, stătea pe tronul meu, complet dezbrăcat, roba sa roşie şi pălăria de cardinal pierdute pe undeva, prin ansamblul carnal. În poala lui, se balansa unul dintre servitorii noştri din bucătărie, un băieţel, în jur de nouă ani, Matteo. Îi trăsese, neglijent, pantalonii până la genunchi. Îi curgeau lacrimi pe obraji. El fusese cel care ţipase. Acum ţipetele lui

deveniseră gemete de durere. Tânărul cardinal îl penetra viguros şi brutal, ţinându-l bine de mijloc, pentru ca băiatul să nu cadă pe podea. Copilul se ţinea strâns de braţele de lemn, recent restaurate, ale tronului meu.

— Opreşte-te, am ţipat eu.

Atâţată de cruzimea şi lipsa de respect a cardinalului, am uitat de orice fel de modestie, lăsându-mi halatul să cadă pe jos. Îmbrăcată doar în cămaşa de noapte, m-am dus direct la Matteo şi am încercat să îl trag. Faţa cardinalului s-a contorsionat de furie şi l-a ţinut strâns pe copil.

— Lasă-l să ţipe! L-am plătit pe micul ticălos!

Nu-mi păsa. Băiatul era prea mic să ştie mai bine. Am tras, din nou, mai tare. Sobrietatea mi-a dat mai multă determinare decât avea Luis. Strânsoarea lui s-a slăbit, permitându-mi să îl duc pe băiat, care suspina, la o revoltată Donna Esmeralda. A plecat cu el să îi acorde îngrijiri.

Luis Borgia s-a ridicat indignat, prea repede, având în vedere starea sa de beţie. A căzut, apoi s-a aşezat repede pe tronul meu. Şi-a rezemat braţul

şi capul pe noua pernă de catifea, care acoperea scaunul, pătată acum de sângele lui Matteo.

— Cum îndrăzneşti, am zis eu cu vocea tremurând de mânie. Cum îndrăzneşti să-i faci rău unui copil, plătit sau neplătit? Şi cum îţi permiţi să-mi arăţi aşa o lipsă de respect, făcând un asemenea lucru pe tronul meu? Nu eşti bine venit în acest palat. De dimineaţă, să pleci!

— Sunt oaspetele soţului tău, a mormăit el. Nu al tău şi ai face bine să-ţi aminteşti că el este stăpân aici.

S-a întors către soţul meu. Jofre încă avea ochii închişi, buzele întredeschise, lovindu-şi trupul de al prostituatei.

— Jofre, Alteţa Voastră, îl atent! Noua ta soţie e o zgripţuroaică.

Jofre a clipit, încetând actul sexual.

— Sancha?

M-a privit nesigur. Era prea intoxicat să înţeleagă implicaţiile situaţiei şi să îi fie ruşine.

— Bărbaţii aceştia trebuie să plece, am zis eu, pe un ton clar şi puternic, să fiu sigură că mă

aude. Toţi. De dimineaţă. Şi curvele trebuie să plece imediat.

— Târfo! a spus cardinalul, apoi s-a aplecat peste perna de catifea a tronului meu şi şi-a golit conţinutul stomacului.

La insistenţele mele, invitaţii lui Jofre au plecat în după-amiaza următoare. Soţul meu a fost indispus în cea mai mare parte a zilei. Abia seara am putut discuta cu el despre evenimentele din noaptea precedentă. Nu-şi amintea decât că prietenii lui l-au îmboldit să bea. Mi-a spus că nu îşi aminteşte de curve şi cu siguranţă nu ar mânji de bunăvoie onoarea tronului, printr-un asemenea act. Sigur prietenii lui au fost cei care l-au provocat.

— Un astfel de comportament este obijnuit la Roma? am întrebat eu. Pentru că nu va merge aici, de fapt, oriunde voi locui eu.

— Nu, nu, m-a asigurat Jofre. Luis a fost de vină. Este un depravat. Dar nu ar fi trebuit să mă îmbăt atât de tare, încât să-mi pierd minţile.

A făcut o pauză.

— Sancha… nu ştiu de ce am căutat cosolare în braţele unei curve, când am cea mai frumoasă soţie din toată Italia. Trebuie să-ţi spun… eşti iubirea vieţii mele. Ştiu că sunt neîndemânatic şi aiurit. Ştiu că nu sunt cel mai isteţ dintre bărbaţi. Nu mă aştept să îmi împărtăşeşti dragostea. Doar să ai milă de mine…

Apoi, mi-a cerut iertare într-un mod atât de jalnic, încât am cedat. Nu avea niciun rost, să ne facem viaţa neplăcută din cauza resentimentelor. Dar i-am ţinut minte slăbiciunea şi am constatat că soţul meu era schimbător. Nu era un om pe care să te poţi baza.

Două săptămâni mai târziu, am primit un nou oaspete, trimis de însuşi Sfiinţia Sa, pe Contele de Marigliano. Era un bărbat mai în vârstă, manierat şi impunător, cu părul grizonat şi o ţinută modestă, dar elegantă. L-am întâmpinat cu o cină măreaţă, uşurată că, spre deosebire de ceilalţi prieteni ai lui Jofre, nu părea interesat de petreceri. M-a şocat, totuşi, de ce era interesat.

— Madonna Sancha, a spus el sever, în timp

ce savuram ultimele picături din Lacrima lui Hristos, după cină (prietenii lui Jofre băuseră aproape tot stocul, pe care îl avusesem din Napoli). Trebuie să deschid un subiect delicat. Îmi pare rău că trebuie să vă vorbesc, despre asemenea lucruri, în prezenţa soţului dumneavoastră. Dar trebuie să vă aduc la cunoştinţă, amândoura, acuzaţiile care vi s-au imputat.

— Acuzaţii?

L-am studiat pe bătrân cu scepticism. Jofre era speriat.

— Mă tem, că nu înţeleg.

Tonul contelui era echilibrul perfect între fermitate şi delicateţe.

— Anumiţi… oaspeţi, de la palatul dumneavoastră, au mărturisit că au fost martori la un comportament neadecvat.

M-am uitat la soţul meu, care îşi studia paharul, cu vinovăţie, întorcându-l între degete, astfel încât lumina strălucea pe juvaierurile cu care era încrustat.

— A avut loc un comportament neadecvat, dar nu a avut nimic de a face cu mine.

Nu intenţionam să îl implic pe Jofre. Nu intenţionam nici să îi permit acuzatorului meu să se răzbune.

— Spuneţi-mi, unul dintre aceşti martori a fost cardinalul Luis Borgia? Contele a aprobat, aproape imperceptibil.

— Pot să întreb, de unde ştiţi?

— L-am descoperit pe cardinal, într-o postură compromiţătoare, am răspuns eu. Situaţia m-a determinat să îi cer să părăsească palatul, cât mai repede posibil. A fost nemulţumit.

Bătrânul a dat, din nou, uşor din cap, absorbind informaţia. În acelaşi timp, Jofre s-a înroşit. Părea o combinaţie de mânie şi ruşine.

— Soţia mea nu a greşit cu nimic. Este o femei de caracter. Ce acuzaţii i s-au adus?

Contele şi-a plecat privirea, într-un gest de şovăială şi modestie.

— Că a întreţinut relaţii, nu cu unul, ci cu mai mulţi bărbaţi odată, în camerele sale private.

Am râs, nevenindu-mi să cred.

— Este absurd!

Marigliano a ridicat din umeri.

— Chiar şi aşa, Sfiinţia Sa, este atât de mâhnit de situaţie, încât vrea să vă cheme pe amândoi înapoi la Roma.

Pe cât de nefericită eram în Squillace, nu doream să trăiesc în sânul familiei Borgia. Măcar în Squillace eram aproape de mare. Nici Jofre nu părea încântat să se întoarcă în oraşul natal. Vorbea despre familia sa, doar în treacăt, niciodată amănunţit. Din puţinul pe care îl spusese, mi-am dat seamă, că îl intimidau.

— Cum putem să respingem acuzaţiile? am întrebat eu.

— Am fost trimis, să conduc o anchetă oficială, a spus Marigliano.

Deşi nu mă simţeam în largul meu, să fiu cercetată de un reprezentant papal, îmi plăcea totuşi candoarea bătrânului conte.

— O să am nevoie de acces la toţi servitorii să îi pot chestiona.

— Vorbiţi cu oricine, a spus Jofre de îndată. O să vă spună, cu cea mai mare plăcere, adevărul despre soţia mea.

I-am zâmbit, recunoscătoare de sprijin. Contele a continuat:

— Se mai pune problema şi de extravaganţă. Sfiinţia Sa nu este mulţumit, de câţi bani s-au cheltuit pentru palatul Squillace.

— Cred că la această întrebare, puteţi vedea răspunsul cu ochii dumneavoastră, i-am spus eu. Uitaţi-vă în jur şi judecaţi dacă vedeţi vreun exces.

La asta, chiar şi Marigliano a trebuit să zâmbească.

Ancheta s-a terminat în două zile. Contele a vorbit cu toţi servitorii, lorzii şi domnişoarele de companie. M-am asigurat, de asemenea, că va sta de vorbă cu Matteo. Întregul nostru anturaj a fost suficient de înţelept să nu îl implice pe Jofre.

L-am condus pe Marigliano, la trăsura care îl aştepta. A ezitat un moment, ca însoţitorul său să o ia înainte, să putem vorbi între patru ochi.

— Madonna Sancha, a spus el. Având în

vedere ce ştiu despre Luis Borgia, nu m-am îndoit, când am început ancheta, că sunteţi nevinovată. Acum ştiu, că nu sunteţi doar nevinovată, ci o femeie înconjurată de afecţiunea şi loialitatea celor de lângă dumneavoastră.

A aruncat pe furiş o privire în jurul nostru.

— Meritaţi întregul adevăr. Nu am fost trimis aici, doar din cauza acuzaţiilor cardinalului. Nu-mi puteam imagina unde voia să ajungă.

— Atunci, de ce?

— Pentru că martorii au vorbit, de asemenea, despre frumuseţea dumneavoastră. Soţul dumneavoastră v-a descris în scrisori, în cei mai poetici termeni, ceea ce i-a atâţat interesul Sfiinţiei Sale. Dar acum, se spune că sunteţi chiar mai frumoasă decât *La Bella*.

La Bella, Cea Frumoasă, aşa fusese poreclită Giulia Orsini, actuala amantă a Papei, deoarece se zvonea, că ar fi cea mai frumoasă femeie din Roma, poate chiar din întreaga Italie.

— Şi ce îi veţi spune Sfiinţiei Sale?

— Sunt un om cinstit, Madonna. Trebuie să-i

spun că este adevărat, dar îi voi spune, de asemenea, că sunteţi genul de femeie, care îi veţi rămâne loială soţului dumneavoastră. A făcut o pauză.

— Sincer să fiu, Alteţă, nu cred că asta va face vreo diferenţă.

Acesta era unul din momentele, când nu mă puteam bucura de linguşire. Nu îmi dorisem o căsnicie cu Jofre Borgia, pentru că eram îndrăgostită de un alt bărbat, pentru că îmi dorisem să rămân în Napoli, cu fratele meu şi pentru că Jofre era doar un copil. Acum aveam încă un motiv de regret: un socru cu dorinţe lascive, care, pe deasupra, era şi liderul întregii creştinătăţi.

— Dumnezeu să vă păyească şi să vă binecuvânteze, Alteţă, a spus Marigliano, apoi s-a urcat în trăsură şi a luat drumul înapoi spre Roma.

În scurt timp, am avut o grijă şi mai mare, decât un socru amorezat, un papă, care visa să mă facă noua lui amantă. La o lună după nuntă, veştile au pătruns în Calabria: Carol al VIII-lea,

regele Franţei plănuia să invadeze Napoli.

Lumea îl numea *repetito*, Micul Rege, deoarece se născuse cu coloana scurtă, răsucită şi picioarele cocârjate. Arată mai mult ca un gargui, decât ca un bărbat. Se născuse, de asemenea, cu o dorinţă de a cucerii. Nu le-a luat mult sfetnicilor să îl convingă, că angevinii din Napoli râvneau după un rege francez. Regina sa, frumoasa Anna de Bretania, şi-a dat toată silinţa să îl convingă, să renunţe la visele sale de invazie. Atât ea, cât şi restul Franţei, erau catolici devotaţi şi profund loiali papei, care ar fost înfuriat de invazia Italiei.

Îngrijorată, i-am scris fratelui meu, Alfonso, să aflu adevărul despre situaţie. Au durat săptămâni întregi, până am primit un răspuns, care nu m-a liniştit.

Nu te teme, soră dragă.

Este adevărat, că regele Carol râvneşte la cucerire, dar chiar în acest moment, tatăl nostru se întâlneşte cu Sfiinţia Sa, Alexandru, la Vicavaro. Au făcut o alianţă militară şi şi-au planificat cu grijă strategia; când o să afle Carol, o

să fie cuprins de îndoieli şi o să renunţe la ideea naivă de invazie. Plus că, avându-l pe Papă, atât de vehement, de partea noastră, francezii nu o să susţină un atac asupra Neapolelui.

Alfonso nu s-a putu abţine, să nu descrie tot ce mi-a spus, în termenii cei mai pozitivi, dar i-am înţeles scrisoarea foarte bine. Ameninţarea franceză era reală, atât de reală, încât tatăl meu făcea planuri, împreună cu Papa, într-un adăpost dinafara Romei. I-am citit scrisoarea cu voce tare Donnei Esmeralda.

— Exact cum a prezis preotul Savonarola, a afirmat ea sumbru. Este sfârşitul lumii.

Am bufnit. Nu aveam răbdare de nebunul florentin, care se credea trimisul lui Dumnezeu şi nici pentru masele de oameni, care se strângeau să îi asculte mesajul apostolic. Girolamo Savonarola predica împotriva lui Alexandru, din siguranţa amvonului său, din nord şi critica familia conducătoare a propriului oraş, familia Medici. Preotul dominican, chiar se înfăţişase înaintea regelui Carol al Franţei, susţinând, că el,

Savonarola, este mesagerul lui Dumnezeu, ales de El să reformeze Biserica şi să îi gonească pe păgânii desfrânaţi din sânul ei.

— Savonarola este un nebun, am zis eu. Crede că regele Carol este judecata trimisă de Dumnezeu. Crede că Sfântul Ioan a prezis invazia Italiei în Apocalipsă.

Şi-a făcut cruce la lipsa mea de reverenţă.

— Cum poţi fi atât de sigură, că se înşală, Madonna? a şoptit ca şi cum ar fi fost îngrijorată că Jofre, ar putea auzi din partea cealaltă a palatului. Slăbiciunea Papei Alexandru şi corupţia cardinalilor ne-a adus această năpastă. Dacă nu se căiesc, nu avem nicio speranţă.

— De ce, ar pedepsi Dumnezeu, *Napoli* pentru păcatele lui Alexandru? am întrebat eu.

Pentru asta nu a avut niciun răspuns. Chiar şi aşa, Donna Esmeralda s-a apucat să se roage Sfântului Gennaro. Eu am devenit agitată. Nu doar că era ameninţat tronul familiei mele, dar fraţiorul meu nu mai era considerat prea tânăr, să lupte. Era antrenat în arta spadei. La nevoie, i s-ar fi

cerut să mânuiască una.

Pentru restul verii, viaţă a continuat în Squillace. Am fost amabilă cu Jofre, deşi nu îl puteam iubi, din cauza slăbiciunii lui de caracter. În public, era afectuoşi unul cu celălalt, deşi îmi vizita dormitorul mult mai rar, petrecând mai multe nopţi în compania curvelor locale. M-am străduit să nu par rănită sau geloasă.

A sosit luna septembrie, şi odată cu ea, veşti îngrijorătoare. Alfonso mi-a scris:

Dragă soră.

Poate că deja ai auzit: *regele Carol a trecut Alpii, cu armata. Trupele franceze se află pe sol italian. Veneţienii au căzut la înţelegere cu ei, astfel oraşul lor a fost cruţat. Atenţa lui Carol este, acum, pe Florenţa*.

Nu trebuie să îţi faci griji. Am strâns o armată considerabilă, sub conducerea Prinţului Moştenitor, Ferrandino, care va merge în nord, să oprească inamicul, înainte să ajungă în Napoli. Eu rămân aici, cu tatăl nostru, deci nu trebuie să te îngrijorezi pentru mine. Armata noastră va fi

invincibilă, după ce i se vor alătura şi forţele papale. Nu trebuie să îţi fie frică, pentru că, Sfiinţia Sa, Alexandru, a declarat public că: „*Ne vom pierde mitra, pământurile şi viaţa, înainte să-l abandonăm pe regele Alfonso*”.

Nu mai puteam să îmi ascund necazul. Jofre a încercat, pe cât a putut, să mă consoleze.

— Nu vor ajunge mai departe de Roma, mi-a promis el. Îi va opri armata tatălui meu.

Între timp, francezii au avansat rapid. Au asediat Florenţa, acel centru al culturii şi artei, apoi şi-au continuat drumul neobosiţi spre sud. „Trupele noastre înaintează”, mi-a scris Alfonso, „În curând se vor unii cu armata papală şi îi vor opri pe oamenii lui Carol”.

În ultima zi din decembrie, anul 1494, predicţia fratelui meu a fost pusă la încercare. Împovăraţi de nepreţuite bunuri jefuite, francezii au pătruns în Roma. Jofre a primit veşti despre invazie, într-o scrisoare, scrisă în grabă, de sora lui mai mare, Lucrezia. A venit rândul meu să îl consolez. Amândoi ne imaginam bătălii

sângeroase, în marile pieţe ale Oraşului Sfânt. Zile întregi, am suferit în tăcere.

Într-o după-amiază, pe când stăteam pe balcon, compunându-i o lungă epistolă fratelelui meu, singurul mod satisfăcător, prin care îmi menţineam calmul, am auzit bubuit de copite. M-am dus la balustradă şi am văzut un călăreţ singuratic, oprindu-se la intrarea castelului şi descălecând.

Avea veşminte napolitane. Am lăsat pana şi am alergat pe scări, strigând la Donna Esmeralda, să îl cheme pe Jofre.

Am intrat în grabă în salon, unde aştepta deja călăreţul. Era tânăr. Avea părul, barba şi ochii negrii. Purta veşminte nobile, de culoare maro. Era plin de praf şi extenuat, după călătoria grea. Nu avea nicio scrisoare, cum sperasem eu. Mesajul pe care îl aducea era prea important să fie pus în scris.

Am cerut vin şi mâncare. A mâncat şi a băut cu lăcomie, în timp ce eu îl aşteptam nerăbdătoare pe soţul meu. În sfârşit a sosit şi Jofre. I-am

permis bietului om să se aşeze, apoi ne-am aşezat şi noi, să-i ascultăm povestea.

— Am venit la cererea unchiului dumneavoastră, Prinţul Federico, mi-a spus călăreţul. A primit veşti direct de la Prinţul Moştenitor, Ferrandino, care, după cum ştiţi, se afla la Roma cu forţele noastre. Cuvântul „se afla” m-a alarmat imediat.

— Ce veşti de la Roma? a întrebat Jofre, neputând să se abţină. Tatăl meu, Sfiinţia Sa Alexandru, sora şi fratele meu, sunt bine?

— Sunt, a spus mesagerul şi Jofre s-a relaxat cu un oftat. Din câte ştiu, sunt în siguranţă, în castelul Sant’ Angelo. Situaţia Neapolelui este în stare critică.

— Vorbeşte, i-am ordonat eu.

— Prinţul Federico m-a însărcinat să vă transmit următoarele: armata prinţului Ferrandino a intrat în Roma, unde s-a confruntat cu francezii. Totuşi, forţele regelui Carol, au fost superioare celor napolitane. Drept urmare, Ferrandino se baza pe ajutorul promis de Sfiinţia Sa. Fără ştiinţa

papei, familia Orsini conspirase cu francezii, care au capturat-o pe Giulia, cea cunoscută drept La Bella, favorita lui Alexandru. Când a auzit Sfiinţia Sa, că Madonna Giulia este în pericol, a ordonat, ca armata sa să rămână pasivă şi prinţul Ferrandino să se retragă din oraş. Prinţul Ferrandino a trebuit să se retragă, altfel ar fi suferit o înfrângere sigură. Acum mărşăluieşte spre casă, unde se va pregăti să se confrunte din nou cu francezii.

Între timp, Sfiinţia Sa l-a primit pe regele Carol la Vatican, unde a negociat cu el. L-a oferit drept ostatic, în locul Madonnei Giulia, pe fiul său, Don Cesare, fratele dumneavoastră, prinţe Jofre. În acest fel i-a garantat lui repetito, trecere liberă către Napoli.

Un lung moment, l-am privit pe mesager, înainte să şoptesc:

— Ne-a trădat. Ne-a trădat de dragul unei femei…

Eram paralizată de furie. Nu puteam decât să mă uit şocată la tânărul nobil. În ciuda discursului

său, cu că, mai degrabă şi-ar pierde mitra, pământurile şi viaţa, Alexandru l-a părăsit pe regele Alfonso, fără să piardă nimic. Nobilul obosit, a luat o gură mare de vin, înainte să continue:

— Nu sunt toate în regulă nici la Roma, Alteţă. Francezii au jefuit oraşul. S-a întors către Jofre. Mama dumneavoastră, Vanozza Cattanei… palatul ei a fost prădat şi se spune că…

Şi-a coborât privirea ruşinat.

— Îmi cer iertare, Alteţă. Se spune că au comis acte de neimaginat cu persoana ei. Jofre şi-a dus mâna la buze. Călăreţul a continuat:

— Madonna Sancha, unchiul dumneavoastră, prinţul Federico, vă transmite acest mesaj urgent: Napoli are nevoie de ajutorul tuturor cetăţenilor săi. Există teama, că apropierea francezilor, îi va încuraja pe baronii angevini să se revolte. Prinţul a cerut ca dumneavoastră şi soţul dumneavoastră să aduceţi toţi soldaţii de care dispune Squillace.

— De ce te-a trimis unchiul, ci nu tatăl meu? am întrebat.

Eram convinsă, că tatălui meu nu îi păsa suficient, cât să mă ţină la curent, că asta era încă o insultă. Dar răspunsul mesagerului m-a surprins.

— A fost necesar, ca prinţul Federico să se implice în problemele regatului. Îmi pare rău, că trebuie să fiu cel care vă spune asta, Alteţă. Majestatea Sa este bolnav.

— Bolnav?

M-am ridicat, surprinsă de cât mă afecta această veste, de faptul că îmi păsa.

— Ce are?

Tânărul mi-a evitat privirea.

— Nu are nicio afecţiune *fizică*, Alteţă. Nimic, cu care să îl poată ajuta doctorii… A… A fost profund zguduit de ameninţarea franceză. Nu este în apele lui.

M-am aşezat încet, înapoi pe scaun, ignorând privirile ascuţite pe care mi le arunca soţul meu. Imaginea călăreţului din faţa mea a dispărut. Am văzut doar faţa tatălui meu. Pentru prima dată, nu m-am concentrat pe cruzimea din expresia lui batjocoritoare. În schimb, am văzut privirea

întunecată şi bântuită din ochii lui şi am realizat că, nu ar fi trebuit să fiu surprinsă să aud că a înnebunit. Până la urmă, era fiul lui Ferrante, care nu doar că şi-a ucis duşmanii, dar le-a îmbrăcat pieile ofilite în costume alese şi le vorbea, ca şi cum ar fi fost în viaţă.

Nu ar fi trebuit să fiu surprinsă de nimic. Trebuia să realizez de la bun început, că tatăl meu era nebun, iar socrul meu un trădător. Şi că francezii erau în drum spre Napoli, în ciuda eforturilor fratelui meu de a mă convinge de contrariu. M-am ridicat şi de data aceasta am rămas în picioare.

— Poţi să mănânci şi să te odihneşti, cât ai nevoie, i-am zis mesagerului. Apoi, când te întorci la prinţul Federico, spune-i că, Sancha de Aragon i-a ascultat chemarea. O să îl văd în persoană, în cel mai scurt timp.

— Sancha, a protestat Jofre. N-ai fost atentă? Carol vine cu armata în Napoli. E prea periculos! E mai bine să rămânem aici, în Squillace. Francezii nu prea au motive să ne atace. Chiar

dacă se decid să ne cucerească principatul, o să dureze câteva luni…

M-am întors la el.

— Dragul meu soţ, i-am răspuns pe un ton rece şi inflexibil, ca de fier. Tu nu ai fost atent? Unchiul Federico ne-a cerut ajutorul şi eu nu o să îl refuz. Ai uitat atât de repede, că prin căsătoria noastră, şi tu eşti un prinţ al Neapolelui? Nu doar că ar trebui să pui trupele la dispoziţie, ar trebui să ridici propria sabie în apărarea regatului. Şi dacă, tu nu vei merge, o să îţi iau sabia şi o voi ridica chiar eu.

La asta, Jofre nu a avut niciun răspuns. S-a uitat la mine, palid şi oarecum ruşinat să i se facă observaţie pentru laşitate, în faţa unui străin. Cât despre mine, am părăsit sala şi m-am întors în apartamentele mele, să le spun domnişoarelor să se apuce de împachetat.

Mă întorceam acasă.

Iarna 1495 VI

răsura care ne adusese la Squillace, era acum pregătită să ne ducă înapoi la Napoli. De

data aceasta am călătorit cu un contingent mai mare de soldaţi, înarmaţi pentru luptă, traversând Italia pe diagonală, în nord-vest, din coastă în coastă. Dată fiind mărimea anturajului nostru, au fost necesare trei căruţe, pentru însoţitorii şi bagajele noastre, iar călătoria a durat câteva zile.

În tot acel timp, am contemplat cu groază reuniunea cu tatăl meu. *Profund zguduit*, spusese mesagerul. *Bolnav*. *Nu este în apele sale*. A lăsat conducerea regatului pe umerii lui Federico. Oare, cădea pradă aceleiaşi nebunii, care pusese stăpânire pe Ferrante? Indiferent de situaţie, am jurat să las deoparte orice antipatie şi durere personală. Tatăl meu era regele şi în timpul acestei ameninţări de război, avea nevoie de loialitate totală. Dacă era în stare să mă înţeleagă, aveam de gând să i-o jur.

În ultima dimineaţă a călătoriei noastre, când am văzut muntele Vezuviu dominând peisajul, i-am strâns emoţionată mâna, Donnei Esmeralda. Era aşa o bucurie să mă apropii, în sfârşit, de oraş şi să văd cupola Domului, peretele întunecat al

Castelului Nuovo, fortăreaţa greoaie Castel dell' Ovo; asemenea bucurie şi în acelaşi timp, tristeţe, ştiind că oraşul meu iubit era în pericol.

În sfârşit, trăsura noastră a trecut pe sub Arcul de Triumf al lui Alfonso cel Mărinimos, în curtea palatului regal. Santinelele anunţaseră sosirea noastră şi fratele meu ne aştepta, în timp ce, eu şi Jofre eram ajutaţi să coborâm din trăsură. I-am zâmbit larg. Alfonso avea paisprezece ani. Soarele napolitan sclipea pe începuturile de barbă blondă, de pe obrajii săi.

— Frate! am strigat eu. Uită-te la tine, eşti bărbat!

Mi-a întors zâmbetul şi ne-am îmbrăţişat.

— Sancha, a spus el cu o voce şi mai groasă. Cât de dor mi-a fost de tine.

Ne-am desprins cu greu din îmbrăţişare. Jofre aştepta în apropiere. Alfonso i-a strâns mâna.

— Frate, sunt recunoscător că ai venit.

— Nici nu puteam proceda altfel, a răspuns Jofre graţios, declaraţie ce era adevărată, doar datorită insistenţelor mele.

În timp ce servitorii s-au ocupat de bagaje, Alfonso ne-a condus spre palat. Odată trecută bucuria reuniunii, am observat tensiunea de pe faţa fratelui meu, din postura şi din mersul său. Se întâmplase ceva rău, ceva atât de teribil, încât Alfonso aştepta momentul potrivit să ne spună.

— Am pregătit camere pentru voi, a spus el. Veţi vrea să vă răcoriţi, înainte să-l vedeţi pe prinţul Federico.

— Dar tata? am întrebat eu. Nu ar trebui să-l văd întâi pe el? În ciuda problemelor sale, este încă regele.

Alfonso a ezitat. Un spasm de emoţie i s-a citit pe faţă, înainte să îl poată ascunde.

— Tata nu este aici.

Ne-a privit, pe mine şi pe Jofre şi ne-a spus pe cel mai sobru ton, pe care l-a avut vreodată: – A fugit în timpul nopţii. Se pare că plănuia asta de ceva vreme. Şi-a luat majoritatea hainelor şi bunurilor şi multe bijuterii.

Şi-a lăsat capul în jos şi s-a înroşit, mortificat.

— Nu l-am crezut în stare de aşa ceva.

Căzuse la pat. Sancha, am descoperit asta doar cu câteva ore în urmă. Cred că înţelegi, de ce toţi fraţii, mai ales Federico, sunt preocupaţi pentru moment.

— *A fugit*?

Eram îngrozită şi ruşinată. Până în acel moment, îl considerasem pe Papă cel mai mare trădător din toată creştinătatea, cel care abandonase Napoli, în ceasul său cel mai dificil, dar propriul meu tată s-a dovedit capabil de o trădare şi mai mare.

— Unul dintre servitorii lui lipseşte, a adăugat cu tristeţe fratele meu. Suntem de părere, că făcea parte din plan. Nu suntem siguri încotro s-a îndreptat tata. În acest moment se face o anchetă.

A trecut o oră agonizantă, timp în care, m-am plimbat de la un cap la altul în eleganta cameră de oaspeţi. Acum, în fosta mea cameră locuia Giovanna. Am ieşit pe balcon. Acum aveam priveliştea la est, spre Vezuviu şi depozitul de armament. M-am oprit să privesc marea. Mi-am

amintit, cum cu mult timp în urmă, mă aflat în propriul meu balcon şi am aruncat rubinul lui Onorato, în valurile mării. Mi-aş fi dorit să nu fi făcut gestul ăsta copilăresc. Cu o asemenea bijuterie puteam cumpăra raţii pentru nenumăraţi soldaţi sau o duzină de tunuri din Spania.

Într-un final, Alfonso a venit la mine, însoţit de Jofre. Împreună, ne-am dus în biroul regelui, unde, unchiul Federico stătea deprimat la biroul de lemn. Îmbătrânise de când îl văzusem ultima oară. Părul său negru a început să albească şi umbrele pe care le văzusem pe faţa tatălui meu, au început să se adune sub ochii lui căprui. Trăsăturile lui rotunde nu mai erau atât de frumoase. Avea ţinuta severă, ca bătrânul Ferrante, dar era, totuşi, încă blând. În faţa lui, se afla fratele său mai mic, Francesco şi sora sa vitregă, mezina Giovanna.

Când ne-a văzut s-a ridicat. Se vedea clar, că Federico este lider. A înaintat primul şi l-a îmbrăţişat pe Jofre, apoi pe mine.

— Ai inima loială a mamei tale, Sancha, mi-a

spus el. Şi Jofre, eşti un adevărat cavaler al regatului să vi în ajutorul Neapolelui. Ca Protonotar şi prinţ, vă urez bun venit!

— Le-am spus veştile în legătură cu Majestatea Sa, le-a explicat fratele meu.

Federico a aprobat.

— Nu o să încerc să îndulcesc adevărul. Napoli este mai ameninţat ca niciodată. Baronii s-au răsculat, sincer, pe bună dreptate. În ciuda tuturor sfaturilor, regele i-a taxat peste măsură, a revendicat pământuri pe nedrept, pentru interesul personal, apoi i-a torturat şi executat public, pe cei care au îndrăznit să protesteze. Acum, când ştiu că francezii sunt pe drum, baronii au prins curaj. Vor lupta alături de Carol, împotriva noastră.

— Dar Ferrandino se întoarce cu armata, am spus eu.

Prinţul Federico m-a privit istovit.

— Da, Ferrandino este pe drum… cu francezii pe urmele sale. Carol are de patru ori mai mulţi oameni ca noi. Fără armata papală suntem

blestemaţi.

A spus asta fără să îşi ceară scuze, în ciuda faptului că Jofre s-a simţit stânjenit de aceste cuvinte.

— Acesta este unul dintre motivele pentru care te-am chemat, Jofre. Avem nevoie de ajutorul tău, mai mult ca oricând. Trebuie să te ţi de legătura ta cu regatul şi să-l convingi pe Sfiinţia Sa să ne trimită ajutor militar, cât mai curând posibil. Sunt conştient, că siguranţa fratelui tău, Cesare, este compromisă. Dar poate găsim o soluţie.

A făcut o pauză.

— Am cerut ajutor din Spania, dar, chiar dacă ni-l acordă, acesta nu poate sosi la timp. A oftat adânc şi a continuat.

— Şi acum nu avem rege.

— Avem un rege, a spus repede fratele meu. Cu siguranţă, Alfonso al II-lea a abdicat tronul în favoarea fiului său, Ferrandino. Asta trebuie să le spunem cetăţenilor şi baronilor. Federico l-a privit cu admiraţie.

— Isteţ. Foarte isteţ. Nu au niciun motiv să îl urască pe Ferrandino. Este mult mai iubit, decât a fost vreodată tatăl tău. A început să dea din cap, cu primele semne de entuziasm. La naiba cu Alfonso. Ai dreptate, trebuie să considerăm dispariţia lui o abdicare. Bineînţeles, va fi dificil. Baronii nu au încredere în noi… tot ar putea să lupte, dacă li se pare, că este doar o manevră politică din partea noastră. Dar cu Ferrandino avem o şansă mai mare să câştigăm suportul popular. Unchiul Francesco a spus:

— Ferrandino şi mercenarii. Nu avem altă soluţie, decât să îi angajăm, şi asta repede, până ajung francezii. E foarte bine, ca prinţul Jofre să încerce să-l convingă pe Alexandru să trimită trupele papale, dar nu avem timp de asemenea diplomaţie. Şi în plus, sunt prea în nord ca să ajungă la timp.

Federico s-a încruntat.

— Finanţele noastre sunt şi aşa la pământ. Abia ne putem susţine propria armată, după cât a cheltuit Alfonso pe restaurarea palatelor şi atâtea

opere de artă…

— Nu avem de ales, a argumentat Francesco. Ori asta, ori pierdem în faţa francezilor. Putem oricând să împrumutăm bani din Spania după război.

Federico era încă încruntat. A deschis gura să răspundă, dar s-a auzit o bătaie urgentă în uşă.

— Intră, a poruncit el.

L-am recunoscut pe bărbatul cu părul alb şi ochii de şoim, a cărui figură a apărut în uşă. Era seneşalul, omul care se ocupa de gospodăria regală, inclusiv de bijuteriile regale şi problemele financiare. Avea o expresie abătută. Federico i-a aruncat o privire şi uitând de protocol, s-a dus repede la el, aplecându-se, ca bătrânul să-i poată şopti la ureche.

În timp ce asculta, Federico a făcut ochii mari, şocat. Într-un final, seneşalul s-a retras şi uşa s-a închis, din nou. Unchiul meu a făcut ameţit câţiva paşi, apoi s-a aruncat pe scaun, cu capul plecat, ducându-şi mâna la inimă. A scos un sunet strangulat. Pentru o clipă teribilă, am crezut că

moare.

Unchiul Francesco s-a ridicat imediat şi s-a dus lângă fratele său. A îngenunchiat şi a pus mână pe braţul lui.

— Federico! Ce s-a întâmplat Federico?

— L-a luat, a şoptit Federico. Tezaurul coroanei. L-a luat pe *tot*... Tezaurul constituia cea mai mare parte din averea Neapolelui. Mi-a luat un moment să realizez, că, cuvânt*ul ei* se referea la tatăl meu.

Întotdeauna mi-am imaginat că întoarcerea acasă, în vizită la fratele meu, va fi unul dintre cele mai fericite momente din viaţa mea, dar am petrecut următoarele câteva zile la Catel Nuovo, într-un soi special de disperare. Eu şi soţul meu ne petreceam timpul în compania lui Alfonso, dar nu ne puteam bucura. Răul pe care l-a făcut tatăl meu regatului, ne-a lăsat pe toţi înmărmuriţi. Nu puteam face altceva, decât să aşteptăm şi să sperăm, ca trupele lui Ferrandino să ajungă în Napoli înaintea francezilor.

Şi mai dureros a fost, să descopăr că şi mama

dispăruse. Ăsta era un lucru greu de acceptat. *Ai inima loială a mamei tale*, îmi spusese Federico, dar nu puteam să mă împac cu ideea, că loialitatea Trusiei pentru iubitul ei, era mai mare decât pentru Napoli şi pentru copiii ei. Noţiunea era atât de îngrozitoare, încât eu şi fratele meu nu suportam să discutăm despre asta. Astfel, trădarea mamei mele a trecut nemenţionată.

În dimineaţă de după sosirea noastră la castel, Donna Esmeralda l-a primit pe Alfonso în camerele mele. Am zâmbit vag, în semn de salut. Fratele meu nu a feut-o. Ţinea o cutie de lemn, un pic mai lungă decât mâna mea, şi de două ori mai lată. Mi-a oferit-o în dar.

— Pentru siguranţa ta, mi-a zis el, pe un ton foarte serios. Nu putem prezice ce o să se întâmple şi nu o să am pace, până nu ştiu că eşti capabilă să te aperi.

Am râs, în parte din dorinţa de a evita un astfel de subiect.

— Nu râde, m-a îndemnat Alfonso. Nu este o glumă. Francezii sunt în drum spre Napoli.

Deschideo.

Am deschis-o fără tragere de inimă. În cutie, învelit într-o catifea neagră, se afla un mic pumnal cu mâner îngust, de argint.

— Un stiletto, mi-a explicat fratele meu, în timp ce l-am scos din teacă.

Mânerul era foarte scurt, cea mai mare parte din armă, era alcătuită dintr-o lamătriunghiulară, din oţel polişat, care se termina într-un vârf foarte ascuţit. Nici nu am îndrăznit să îi ating vârful cu degetul, să testez cât este de tăios. Ştiam că ar străpunge imediat.

— L-am ales pentru tine, deoarece poate fi ascuns cu uşurinţă în rochie, a spus Alfonso. Avem croitorese, care se pot apuca imediat de treabă. Am venit acum, pentru că nu avem timp de pierdut. O să te învăţ să îl foloseşti.

Am scos un sunet de scepticism.

— Apreciez gestul, dar cu ăsta, nu te poţi lupta cu o sabie.

— Nu, m-a aprobat Alfonso. În asta constă frumuseţea. Orice soldat ar presupune că nu eşti

înarmată şi, în consecinţă, s-ar apropia de tine fără frică. Când inamicul este lângă tine, atunci îl vei surprinde. Uite.

Mi-a luat arma din mână şi mi-a arătat cum să o ţin corect.

— Cu un astfel de pumnal, cea mai bună metodă de a face rău, este să loveşti de jos în sus. Mi-a demonstrat, tăiând un oponent imaginar, de la burtă până la gât, apoi mi-a dat micul cuţit înapoi.

— Ia-l! Încearcă şi tu. I-am copiat mişcările cu precizie.

— Bun, bun, mi-a şoptit el aprobator. Eşti o luptătoare înnăscută.

— Sunt o fiică a Casei de Aragon.

În sfârşit mi-a zâmbit uşor, ceea ce şi intenţionam. Am analizat arma din mâna mea.

— Ăsta poate fi potrivit pentru un angevin, am remarcat eu, dar puţin probabil împotriva unui francez în armură.

— Ah, Sancha, în asta constă puterea. E suficient de subţire să treacă prin zale, să se

strecoare prin spaţiile din armură şi suficient de puternic, dacă este mânuit cu destul entuziasm, să penetreze un metal uşor. Ştiu. A fost al meu.

A făcut o pauză.

— Mă rog doar, să nu fie nevoie să îl foloseşti.

De dragul lui, m-am prefăcut, că nu îi împărtăşesc teama.

— E frumos, am zis, ţinându-l în lumină. Ca o bijuterie. O să îl port mereu, ca pe o amintire.

Dar, în zilele care au urmat, după ce s-au adăugat buzunare corsetelor mele, chiar deasupra foldurilor fustei, m-am antrenat singură, scoţând cuţitul rapid, pe furiş, manevrându-l încontinuu, omorând duşmani invizibili.

Au mai trecut două zile, timp în care, fraţii din familia regală, s-au întâlnit constant să formuleze o strategie. A fost anunţat, pe străzile oraşului, un edict, prin care regele Alfonso al II-lea, abidica în favoarea fiului său Ferrandino. Speram că asta îi va înmuia pe baroni, împiedicându-i să lupte de partea francezilor,

împotriva Coroanei.

Între timp, Jofre i-a scris o scrisoare înflăcărată tatălui său, Alexandru, dând explicaţia oficială a abdicării şi rugându-l să trimită ajutor. Prinţul Federico a editat-o şi mai mult, apoi a trimis-o la Roma, printr-un curier secret.

Într-o dimineaţă însorită de februarie, luam masa cu Jofre şi Alfonso, când conversaţia noastră şoptită şi placidă, a fost întreruptă de un tunet îndepărtat. Mi-au trecut prin cap trei gânduri simultane, total diferite:

— *Nu este nimic, doar o furtună trecătoare*.

— *Oare a înviat Vezuviu*?

— *Doamne Dumnezeule, sunt francezii*.

Cu ochii mari, m-am uitat pe rând la fratele, apoi la soţul meu. Sunetul s-a auzit din nou, de data aceasta, fără nicio îndoială, din nord-vest; un ecou în apropiatul Pizzofalcone. Fără îndoială, cu toţii împărtăşam ultimul gând, căci ne-am ridicat toţi odată şi am fugit pe scări, la etajul următor, unde, un balcon oferea o privelişte a orizontului de vest al oraşului. În curând, ni s-a alăturat şi

Donna Esmeralda. Ne-a arătat cu degetul, la nord de Vezuviu, spre cea mai îndepărtată graniţă a Neapolelui. I-am urmărit gestul cu privirea şi am văzut, în depărtare, nori mici de fum. Tunetul s-a auzit din nou.

— Foc de tun, a spus Esmeralda, cu convingere. Nu o să uit niciodată acest sunet. Îl aud în vise, după vremea revoltelor baronilor împotriva lui Ferrante, când eram tânără.

Ne-am uitat captivaţi la orizont, neîndrăznind să mai discutăm, în timp ce aşteptam răspunsul la o singură întrebare: oare era Ferrandino sau francezii îşi făceau anunţată prezenţa?

Am mângâiat uşor pumnalul, pe care îl ascunsesem în corset, să mă asigur, că încă mai este acolo.

— Uitaţi! a strigat Jofre, atât de brusc, încât m-am speriat. Acolo! Soldaţi!

Forme mici, întunecate, în formaţie liberă, mârşăluiau spre oraş. Culoarea uniformelor lor era imposibil de distins, ca să ne putem da seama, dacă sunt napolitani sau francezi. Alfonso şi-a

revenit primul.

— Federico trebuie anunţat imediat! a exclamat el şi s-a grăbit să plece. Esmeralda a strigat după el: – Don Alfonso, cred că ştie deja!

A gesticulat către pereţii exteriori ai castelului, unde soldaţi înarmaţi să grăbeau să adopte o formaţie defensivă. Chiar şi aşa, fratele meu s-a dus să se asigure.

Un moment lung şi teribil, noi, cei rămaşi, ne-am chinuit să vedem în depărtare. Nu ştiam dacă trebuie să-i întâmpinăm sau să ne luptăm cu cei care îşi croiau drum spre oraş şi palatul regal. Dintr-odată am văzut steagul purtat de trupe: crini aurii pe fundal albastru închis.

— Ferrandino! am strigat eu, apoi l-am sărutat nebuneşte pe soţul meu, pe buze şi pe obraji. Vezi, este steagul nostru!

Întoarcerea lui Ferrandino în Napoli nu a fost nici pe departe una veselă. Tunurile, pe care crezusem că le-au tras soldaţii noştri, să îşi anunţe sosirea, au fost trase, de fapt, de nişte baroni furioşi, postaţi la pândă, să-l atace pe tânărul

prinţ. Deşi nobilii rebeli, nu aveau numărul şi nici armele necesare, să înceapă o campanie serioasă pe cont propriu, au reuşit totuşi să omoare câţiva oameni de-ai noştri. Unul dintre focurile de tun, i-a speriat calul lui Ferrandino, care aproape că l-a aruncat la pământ.

Noi, familia, l-am aşteptat în Sala cea Mare. În această zi, nu era împodobită cu flori, draperii sau orice alt fel de podoabă. Toate lucrurile de valoare fuseseră împachetate, pentru eventualitatea în care trebuia să fugim în grabă.

Ferrandino nu mai era tânărul arogant, pe care îl ştiam eu de când eram mică. Încă mai era chipeş, dar extenuat şi tras la faţă, îmbătrânit de responsabilităţi, război şi dezamăgire. *Nu-şi doreşte decât un pat moale şi fete frumoase, care să îl admire*, spuse Ferrante cu ani în urmă. Se vedea clar, că de mult timp, prinţul nu mai avusese parte de niciuna dintre ele.

A intrat în sală. Îşi schimbase tunica şi se spălase de praful după drum, dar avea faţa bronzată de soare, părul negru şi barba

neîngrijite. Fiica lui Ferrante, Giovanna, în vârstă de şaptesprezece ani, brunetă şi voluptua sa, l-a strâns în braţe şi s-au sărutat pasional. În ciuda faptului că era mătuşa lui, se îndrăgostiseră unul de celălalt, cu mult timp în urmă. Erau logodiţi.

— Băiatul meu!

Federico a fost primul dintre fraţi, care l-a îmbrăţişat pe Ferrandino cu căldură. Ferrandino le-a întors, obosit, unchilor săi îmbrăţişările, apoi s-a uitat în jur. – Unde este tata?

— Ia loc, Alteţă, a spus Federico, cu afecţiune şi tristeţe în voce. Ferrandino l-a privit alarmat.

— Nu îmi spune că a murit.

De cealaltă parte a sa, Giovanna i-a strâns mâna afectuos. Federico a strâns tare din buze, formând o linie dreaptă.

— Nu.

În timp ce tânărul prinţ s-a aşezat, cel mare a şoptit:

— Mai bine, totuşi, dacă era mort.

— Spune-mi! a comandat Ferrandino.

S-a uitat la toţi din jurul mesei şi a spus:

— Luaţi loc, toată lumea. Vorbeşte tu, unchiule Federico

Cu un mare oftat, Federico s-a aşezat pe scaun, lângă nepotul său.

— Tatăl tău a dispărut. Din câte mi-am dat seama, a plecat în Sicilia, şi a luat cu el Tezaurul Coroanei.

— A plecat?

Prinţul s-a uitat la el, nevenindu-i să creadă.

— Ce vrei să spui? Pentru siguranţa sa?

S-a uitat împrejur la expresiile noastre solemne, cerşind parcă, un cuvânt, un semn, care să-l ajute să înţeleagă.

— Plecat, în sensul de fugit. A plecat în toiul nopţii, fără să spună nimănui. Şi a lăsat regatul fără fonduri.

Ferrandino a înlemnit. A rămas tăcut, o vreme, fără să se uite la nimeni. Se vedea cum îi zvâcneşte un muşchi în obraz. Federico a spart tăcerea.

— Le-am spus oamenilor, că Alfonso a hotărât să abdice tronul în favoarea ta. Este singurul mod

în care, putem să recâştigăm încrederea baronilor.

— Astăzi nu au arătat niciun fel de încredere, a spus Ferrandino. Au tras în noi. Au ucis câţiva soldaţi şi cai. Nişte nebunii cu săbii, au încercat chiar, să ne atace infanteria.

A făcut o pauză.

— Oamenii mei au nevoie de hrană şi provizii proaspete. Nu pot lupta pe stomacul gol. Au trecut prin destule. Când o să audă…

S-a întrerupt şi şi-a acoperit faţa în mâini, apoi a pus capul pe masă. S-a lăsat tăcerea.

— Vor afla că tu eşti regele, am spus eu, cuvintele mele vehemente surprinzându-mă chiar şi pe mine. Şi vei fi un rege mult mai bun, decât a fost tatăl nostru vreodată. Eşti un om bun Ferrandino. O să fi corect cu oamenii.

Ferrandino s-a îndreptat şi s-a frecat pe faţă, forţându-şi durerea să dispară. Prinţul Federico mia aruncat o privire aprobatoare.

— Sancha are dreptate, a spus Federico, întorcându-se către nepotul său. Poate că baronii nu au încredere în noi, acum. Dar tu eşti singurul

care le poate câştiga încrederea. Vor vedea, că spre deosebire de Alfonso, tu eşti corect.

— Nu este timp, a spus Ferrandino obosit. Francezii o să ajungă în curând cu o armată de trei ori mai mare decât a noastră. Şi acum, nu mai avem bani.

— Francezii vor veni, l-a aprobat sumbru Federico, şi nu putem să facem, decât ce ne stă în putinţă, când vor ajunge. Dar Jofre Borgia i-a scris tatălui său, Papei. Îţi vom face rost de mai multe trupe, Alteţă. Şi dacă este nevoie, o să înot până în Sicilia, cu braţele astea obosite – le-a ridicat dramatic – şi îţi voi aduce banii. Asta îţi jur. Acum nu trebuie decât să găsim o metodă să supravieţuim.

Din instinct, m-am ridicat, m-am dus la Ferrandino şi am îngenunchiat.

— Majestate, am spus eu. Îţi jur credinţă, stăpânul şi suveranul meu. Tot ce am îţi aparţine. Sunt cu totul la comanda ta.

— Dulce soră, a şoptit el, strângându-mă de mână. M-a ajutat să mă ridic în picioare, în timp

ce a îngenunchiat şi bătrânul Federico. I-a făcut acelaşi jurământ. Rând pe rând, membri familiei ne-au urmat exemplul. Eram un grup mic, sfâşiat de frică şi de îndoială. Nu ştiam ce ne va aştepta în zilele următoare. Vocile noastre au tremurat uşor când am strigat: *Viva referrante*!

Dar inimile noastre nu au fost niciodată mai înflăcărate. Astfel, a venit la putere regele Ferrante al II-lea al Neapolelui, fără ceremonie, coroană sau bijuterii.

Vii

De la întoarcerea lui Ferrandino, Napoli a fost invadat de soldaţi. Depozitul de armament era poziţionat la est de palatul regal, pe linia ţărmului. Era protejat de vechii pereţi angevini şi de cei mai noi şi robuşti, ridicaţi de Ferrante şi de tatăl meu. Din balconul dormitorului aveam vedere directă la el. Nu mai văzusem niciodată atâta artilerie, atâtea grămezi de ghiulele din fier de mărimea unui cap uman. În timpul vieţii mele, depozitul de armament fusese, în general, un loc pustiu, plin de tunuri tăcute, ruginite de sare şi de apă. Acum era

aglomerat şi gălăgios. Soldaţii lucrau la echipament, exersau sau ţipau unii la alţii.

Şi palatul nostru era înconjurat de armată. În zilele de iarnă, când nu era prea frig şi strălucea soarele, îmi plăcea să iau masa pe balcon. Acum, am încetat această practică. Era deprimant să îi vezi pe soldaţi aliniaţi în jurul castelului cu armele pregătite.

Comandanţii îl vizitau în fiecare dimineaţă pe Ferrandino. Acesta îşi petrecea zilele închis în cabinet, la fel ca bunicul şi tatăl meu, discutând strategii cu cei doi fraţi şi cu generalii săi. Avea doar douăzeci şi şase de ani, dar cearcănele de sub ochii lui, îl făceau să pară mai în vârstă.

Despre planurile noastre militare, nu ştiam decât ce îmi spunea Alfonso, care, de obicei lua parte la întâlniri. Ferrandino postase decrete regale, micşorând taxele impuse nobililor; promisese recompense şi retrocedarea pământurilor celor care vor rămâne loiali Coroanei şi vor lupta cu noi împotriva francezilor. S-a împăştiat zvonul, că tatăl meu abdicase de

bunăvoie în favoarea fiului său şi părăsise Napoli, pentru a se retrage la o mănăstire, unde să facă penitenţă pentru multele sale păcate.

Între timp, am aşteptat veşti de la papă şi de la regele Spaniei, sperând că ne vor trimite trupe. Ferrandino şi unchii mei sperau, ca prin aceste decrete să îi convingă pe baroni, să trimită reprezentanţi, cu promisiunea de ajutor. Ceea ce nu îmi spunea Alfonso, dar îmi era destul de clar, era faptul că aceste aşteptări izvorau din cea mai mare disperare. Pe zi ce trece, expresia tânărului rege devenea mai bântuită.

Între timp, Alfonso şi Jofre se întreceau în dueluri, ca să uite de frică, care ne afecta pe toţi. Alfonso era un spadasin mai bun. Fusese şcolit în stilul spaniol. Avea, de asemenea, mai multă graţie înnăscută, decât micul meu soţ. L-a impresionat imediat pe Jofre şi au devenit buni prieteni. Dorind întotdeauna să îi mulţumească pe cei din compania lui, din care acum făcea parte şi Alfonso, Jofre mă trata cu mai mult respect şi renunţase la vizitele curtezanelor. Eu, Alfonso şi

Jofre am devenit inseparabili. Mă uitam, cum cei doi bărbaţi din viaţa mea, se duielau cu săbii tocite şi îi încurajam pe amândoi. Am preţuit acele câteva zile plăcute la Castel Nuovo, cu o undă de regret, ştiind că nu aveau să dureze.

Sfârşitul a venit în zori. O bubuitură a zgâlţâit podeaua, sub patul meu şi m-a trezit cu un şoc. Am aruncat aşternutul, am deschis uşile şi am ieşit pe balcon. Am simţit-o vag pe Donna Esmeralda lângă mine.

Explozia a făcut o gaură în peretele depozitului de armament. În lumina slabă, am văzut bărbaţii, pe jumătate îngropaţi sub dărâmătură. Alţii alergau, ţipând. Un grup, dintre care unii erau soldaţi, îmbrăcaţi în uniformele noastre, iau alţii erau civili, au dat năvală în depozit prin spărtură şi au început să taie cu săbiile victimele speriate.

M-am uitat în zare, anticipând sosirea francezilor. Dar nu am văzut nicio armată invadatoare, niciun cal, nicio figură întunecată, mărşăluind pe dealuri în drum spre cetate.

— Uite! mi-a arătat Donna Esmeralda, prinzându-mă de braţ.

Dedesubtul nostru, lângă pereţi Castelului Nuovo, soldaţii, care ne păziseră de atâta timp, şi-au scos acum, săbiile din teci. Străzile dinafara castelului se umpluseră de oameni, care ieşeau din fiecare casă şi din spatele fiecărui perete. S-au năpustit asupra soldaţilor. De sub noi, se auzea sunetul ascuţit, de metal pe metal. Mai rău, o parte dintre soldaţi s-au alăturat oamenilor de rând şi au început să lupte împotriva camarazilor lor.

— Dumnezeu să ne ajute! a şoptit Esmeralda şi şi-a făcut cruce.

— Ajută-mă! am cerut eu.

Am tras-o înapoi în dormitor. Mi-am pus o rochie şi i-am cerut să mi-o lege. Nu m-am obosit să îi leg mânecile, în schimb, am luat pumnalul şi l-am pus cu grijă în buzunarul drept. Lăsând deoparte orice fel de etichetă, am ajutat-o pe Esmeralda să se îmbrace, apoi am luat un săculeţ de catifea şi am băgat toate bijuteriile pe care le

adusesem cu mine.

Atunci, a intrat şi Alfonso în cameră, cu părul în toate direcţiile şi hainele îmbrăcate la repezeală.

— Nu pot fi francezii, a zis el repede. Mă duc de îndată la rege să văd ce ordonă. Împachetaţi în continuare. Voi, femeile trebuie să fiţi transportate într-un loc sigur.

M-am uitat la el.

— Nu eşti înarmat.

— O să îmi iau sabia. Mai întâi trebuie să vorbesc cu regele.

— Merg cu tine. Am împachetat tot ce aveam nevoie.

Nu s-a contrazis. Nu era timp. Am fugit împreună pe coridoare, în timp ce afară bubuiau din nou tunurile, urmate de ţipete şi gemete. Mi-am imaginat, că s-au mai prăbuşit din zidurile depozitului de armament. Mi-am imaginat oameni, zbătându-se sub mormanele de pietre. Trecând pe lângă pereţii văruiţi pe care, din când în când, vedeam câte un portret al vreunui strămoş, locul

pe care întotdeauna l-am considerat etern, măreţ, impenetrabil – Castel Nuovo – îmi părea acum fragil şi efemer. Tavanul înalt, boltit, frumoasele ferestre arcuite, cu rame din lemn spaniol, podelele de marmură, tot ceea ce luasem de bun, putea, cu o bubuitură de tun, să se facă praf şi pulbere.

Ne-am îndreptat către apartamentele lui Ferrandino. Nu îşi făcuse încă, curaj să doarmă în dormitorul regal al tatălui nostru, preferând în schimb, să folosească vechile sale camere. Dar, înainte să ajungem, l-am găsit pe tânărul rege, cu pijamaua băgată în pantalonii bufanţi, într-un alcov, de lângă sala tronului, încruntându-se la Federico. Aparent, cei doi bărbaţi, tocmai avuseseră un schimb neplăcut de cuvinte.

Federico, în cămaşa de noapte, cu picioarele dezgolite şi fără papuci, ţinea în mână un înfiorător iatagan maur. Între cei doi, se afla căpitanul principal al lui Ferrandino, Don Inaco d’Avalos, un bărbat îndesat, cu ochi duri. Avea o mare reputaţie de curaj. Regele însuşi era flancat

de doi soldaţi.

— Se luptă între ei în garnizoană, spunea Don Inaco, când ne-am apropiat noi. Baronii au cooptat o parte dintre ei – mită, presupun. Nu mai ştiu în cine pot să am încredere. Vă sugerez să plecaţi imediat, Majestate.

Expresia lui Ferrandino era rece ca marmura. De ceva timp. Se pregătea sufleteşte pentru asta, dar ochii lui negrii trădau o undă de durere.

— Pune-i pe cei pe care îi consideri loiali să păzească castelul cu orice preţ. Câştigă cât mai mult timp posibil. Am nevoie de cei mai buni oameni ai tăi să escorteze familia la Castel dell' Ovo. De acolo, o să avem nevoie de o corabie. Odată plecaţi, dă ordinul de retragere.

Don Inaco a dat din cap şi a plecat imediat, să îndeplinească ordinele regelui. După plecarea lui, Federico a ridicat iataganul şi l-a îndreptat acuzator spre nepotul său. Nu îl văzusem niciodată pe bătrânul prinţ aşa roşu de mânie.

— Predai oraşul francezilor fără luptă! Cum

putem să părăsim Napoli, când are atâta nevoie de noi? A fost, deja, părăsit odată!

Ferrandino a înaintat, până când arma i-a atins pieptul, ca şi cum l-ar fi provocat pe unchiul său să-l atace. Soldaţii care îl flancau pe rege, s-au uitat stingheriţi, unul la altul, nesiguri, dacă ar trebui să intervină.

— Ai vrea să rămânem toţi şi să moară întreaga Casă de Aragon? a întrebat Ferrandino cu înflăcărare. Ai vrea ca armată să rămână să fie măcelărită, ca să nu mai avem nicio şansă să revendicăm tronul? Gândeşte cu capul, nu cu inima! Nu avem nicio şansă să câştigăm. Nu fără ajutor. Şi dacă trebuie să ne retragem, ca să aşteptăm acel ajutor, atunci asta o să facem. Plecăm din Napoli doar o perioadă de timp. Nu o să-l părăsim niciodată. Nu sunt tatăl meu, Federico. Cu siguranţă, mă cunoşti mai bine de atât.

Ranchiunos, Federico a lăsat arma jos. În tremurau buzele cu un amestec inexplicabil de emoţii.

— Sunt eu regele tău? l-a presat Ferrandino. Privirea lui era feroce, chiar ameninţătoare.

— Eşti regele meu, a recunoscut Federico răguşit.

— Atunci spune-le fraţilor tăi. Împachetaţi tot ce puteţi. Trebuie să plecăm cât mai repede posibil.

Bătrânul prinţ a dat o singură dată din cap, apoi a plecat în grabă înapoi pe coridor. Ferrandino să întors la mine şi la Alfonso.

— Împrăştiaţi vestea întregii familii. Luaţi tot ce este de valoare, dar nu zăboviţi.

M-am înclinat. În acelaşi timp, soldatul de lângă mine, a scos sabia, prea repede să îl putem împiedica şi i-a străpuns abdomenul camaradului său. Tânărul rănit era prea speriat ca măcar să îşi scoată sabia. S-a uitat cu ochii mari la atacatorul său, apoi la sabia, care îl spintecase. Îi ieşise prin spate, sub coaste. La fel de brusc, atacatorul a tras arma. Omul muribund a căzut la pământ cu un oftat prelung. Sângele stacojiu s-a împrăştiat repede pe marmura albă.

Alfonso a reacţionat imediat. L-a prins pe Ferrandino şi l-a împins cu forţă, folosindu-şi propriul trup să îl blocheze pe asasin. Din nefericire, acesta ne-a poziţionat spre avantajul său. Atât Ferrandino, cât şi Alfonso, erau acum cu spatele la alcov, fără posibilitatea de a se lupta.

Le-am aruncat repede o privire regelui şi fratelui meu şi am realizat panicată, că niciunul nu era înarmat. Doar soldatul avea sabie. Fără îndoială, aşteptase ca Don Inaco, Federico şi iataganul său să plece.

Soldatul, un tânăr blond cu barba pipernicită, cu determinare şi teroare în ochi, a făcut încă un pas spre fratele meu. M-am băgat între ei, adăugând încă un strat de protecţie. Eram faţă în faţă cu criminalul.

— Pleacă acum, a spus soldatul. A ridicat sabia ameninţător şi a încercat un ton dur, dar îi tremura vocea. Nu vreau să rănesc o femeie.

— Trebuie, am răspuns eu. Sau te omor.

Este un băiat, m-am gândit. *Şi îi este frică*. Revelaţia m-a făcut să mă simt brusc şi ciudat,

detaşată. Frica a dispărut. Simţeam doar un fel de dezgust, că ne aflam în situaţia asta, unde unul trebuia să trăiască şi altul să moară, totul de dragul politicii. În acelaşi timp, eram determinată în loialitatea mea pentru Coroană. Dacă ar fi trebuit, mi-aş fi dat viaţa pentru Ferrandino.

A râs de cuvintele mele, deşi se simţea stingherit. Eu eram o femeie mică, iar el un băiat înalt. Nu păream ameninţătoare. A făcut încă un pas, coborând puţin sabia şi a întins mâna, gândindu-se să mă tragă şi să mă dea deoparte.

Am simţit ceva în mine. Ceva rece şi tare; născut, mai degrabă, din instinct decât din voinţă. M-am apropiat de el, ca şi cum l-aş îmbrăţişa, prea aproape să mă atingă cu sabia, prea aproape, ca el să mă vadă, scoţând pumnalul. Trupul lui era aproape lipit de mine, ceea ce mă împiedica să îl atac cum trebuie de jos în sus. În schimb, l-am străpuns, de sus în jos, tăiându-l între ochi şi obraji. Abia l-am zgâriat pe piept.

— Fugiţi, am strigat la bărbaţii din spatele meu.

Soldatul a zbierat de durere cu mâna presată pe ochi. Sângele îi curgea printre degete. Pe jumătate orbit, a ridicat sabia şi s-a dat înapoi, intenţionând să o aducă deasupra capului meu, ca şi cum m-ar tăia în două.

M-am folosit de distanţa ditre noi să îi găsesc gâtul. Nu aveam timp pentru delicateţe. M-am ridicat pe vârfuri şi i-am înfipt cu toată forţa pumnalul, într-o parte a gâtului. Am apăsat tare până a ajuns în mijloc, oprindu-se în os şi tendoane.

Sângele lui cald mi-a sărit în păr, pe faţă şi pe sâni. M-am şters cu mâna la ochi să pot vedea. Sabia tânărului asasin a căzut zgomotos pe marmură. Un moment, a dat sălbatic din mâini până s-a dus pe spate, având, încă, pumnalul înfipt în gât. Sunetele pe care le scotea – gâlgâitul disperat, fricţiunea de carne pe carne, amestecată cu sângele care bolborosea, efortul şi neputinţa de a ţipa – au fost cele mai oribile sunete, pe care le-am auzit vreodată.

Într-un final, a căzut pe spate cu mâinile în

jurul armei din gât. Lovea pardoseala cu călcâiele, coborând şi ridicând picioarele, ca şi cum ar încerca să alerge. Până la urmă, a scos un sunet strangulat, urmat de regurgitarea unei cantităţi mari de sânge, care i se revărsa din gură pe ambele părţi. Apoi a împietrit.

Am îngenunchiat lângă el. Faţa lui se contorsionase, în cel mai oribil mod posibil. Avea ochii – unul dintre ei străpuns, roşii şi plini de sânge – larg deschişi şi ieşiţi din orbite. Cu dificultate, am scos arma din gâtul lui şi am şters-o pe tivul rochiei mele, apoi am băgat-o înapoi în corset.

— Mi-ai salvat viaţa, a spus Ferrandino.

Era îngenunchiat în faţa mea, de cealaltă parte a soldatului decedat. I se citea pe faţă, atât şoc, cât şi admiraţie.

— Nu o să uit niciodată, Sancha.

Fratele meu a îngenunchiat lângă el, palid şi tăcut. Ştiam că paloarea şi reticenţa lui, nu se veneau de la spaima provocată de incident, ci, mai degrabă, de la cel mai recent lucru pe care îl

văzuse: eu, scoţând pumnalul din gâtul victimei, apoi ştergându-l degajat pe rochie.

Fusese atât de uşor pentru mine, să ucid. Eu şi fratele meu ne-am privit, un moment îndelungat. Cred că arătam îngrozitor; roşie pe frunte, pe obraji şi pe sâni. L-am privit, din nou, pe asasin. Avea privirea fixată în tavan, fără să mai vadă.

— Îmi pare rău, am şoptit, deşi ştiam că nu mă poate auzi.

Ferrante avusese dreptate. Într-adevăr, ajuta să aibă ochii deschişi.

— A trebuit să-l protejez pe rege. L-am mângâiat uşor pe obraz, unde, îi lăsase semn pumnalul meu. Încă avea pielea moale şi caldă.

Alfonso şi regele s-au înarmat cu săbii, din camerele lui Ferrandino, apoi m-au escortat înapoi în dormitorul meu, deşi îmi dovedisem abilitatea de a mă apăra.

Când m-a văzut Donna Esmeralda, plină de sânge, din cap până în picioare, a ţipat şi ar fi căzut, dacă nu o prindea Alfonso. Şi-a revenit

remarcabil, când a aflat că nu eram rănită. Era şi Jofre acolo. Venise să mă caute. Când m-a zărit, mi-a pronunţat numele, cu atâta alarmă şi fricǎ, încât m-am simţit flatată. M-a ţinut de mână, chiar şi după ce a ştiut că sunt bine. Nu îl deranja, nici faptul că era lipicioasă, de la sângele închegat. Până nu i-a ordonat regele, nu a vrut să plece de lângă mine.

După ce au plecat bărbaţii, promiţând să se întoarcă cu instrucţiuni, Donna Esmeralda a adus un bazin cu apă şi s-a apucat să mă spele. Înmuiând o cârpă în apa roşiatică, de la sângele victimei mele, mia şoptit:

— Eşti atât de curajoasă, Madonna! Majestatea Sa ar trebui să-ţi dea o medalie. Cum a fost, să omori un om?

— A fost…

Am făcut o pauză, căutând cuvintele potrivite, să îmi descriu sentimentele.

— Necesar. A fost doar ceva, ce trebuie să faci, pentru că este necesar.

Adevărul era, că fusese foarte simplu. Am

început să tremur. Nu pentru că luasem viaţa unui om, ci pentru că o făcusem cu atâta uşurinţă.

— Gata, gata!

Donna Esmeralda mi-a înfăşurat un şal pe umerii goi. Îmi aruncasem rochia murdară pe podea, lăsând-o să o găsească vreun trădător angevin sau vreun francez şi să se gândească ce se întâmplase.

— Ştiu că eşti curajoasă, dar tot a fost un mare şoc.

Nu aveam răbdare să fiu dădăcită. M-am îmbrăcat repede, apoi am spălat pumnalul în apa însângerată, l-am şters cu grijă şi l-am băgat înapoi în corset. Abia după aceea, am ajutat-o pe Donna Esmeralda, să bage tot ce aveam nevoie într-o valiză.

Cele mai scumpe bijuterii le-am ascuns pe mine, legându-le strâns pe coapse sub fustă. Lucrurile mele frumoase: aşternuturile de blană, mochetele, draperiile de mătase şi brocart, precum şi candelabrul greu din aur şi argint, tablourile pictate de bătrânii maeştrii, a trebuit să

le lăsăm în urmă, inimacilor noştri.

După aceea, nu am mai avut nimic de făcut, decât să aşteptăm şi să ne calmăm una pe alta, de fiecare dată când bubuiau tunurile.

Cu puţin înainte de prânz, a venit Jofre cu servitorii şi doi soldaţi, să ne care bagajele. Din obicei, înainte să apar în public, mi-am aranjat părul. Am descoperit, că era ţeapăn, din cauza rămăşiţelor de sânge uscat.

Din nou, am mers repede pe coridoarele Castelului Nuovo. De data aceasta, nu mi-am permis luxul de a studia pereţii şi mobilierul şi de a mă lăsa pradă suferinţei, pentru ceea ce lăsam în urmă. Mi-am separat mintea de emoţii. Poate că eram în mijlocul unei înfrângeri, dar, eram de părere, că Ferrandino avea dreptate. Era doar temporar.

M-am străduit să mă port cu demnitate şi siguranţă de sine, deoarece Casa de Aragon avea nevoie de asta mai mult ca niciodată. Spre creditul lui, Jofre mergea lângă mine, intens şi serios, dar nu arăta niciun semn de frică.

În sfârşit, micul nostru grup a ajuns la porţile duble, care dădeau în curtea interioară a castelului. Ne-am oprit, în timp ce soldaţii s-au grăbit să le deschidă. Lângă mine, Donna Esmeralda suspina zgomotos. I-am făcut observaţie imediat:

— Păstrează-le pentru momentul, în care vom fi singure, i-am ordonat. Mergi cu mândrie. Nu suntem izgoniţi. Ne vom întoarce. Şi Napoli ne va primi cu braţele deschise.

S-a supus, ştergându-se cu mâneca la ochi.

S-au deschis uşile, dezvăluind o scenă de dezordine totală. Curtea era plină de oameni peste capacităţile sale: rude îndepărtate şi cunoştinţe nobiliare, care reuşiseră să se adăpostească între pereţii castelului, când a început bătălia, servitori şi angajaţi înnebuniţi, care îşi dezertaseră posturile şi acum, realizau, că sunt pe cale să fie lăsaţi în urmă la mila rebelilor. Cele două grupuri fuseseră adunate la un loc, şi erau păziţi acum de soldaţii noştri sub ameninţarea sabiei, ca să nu se apropie de trăsurile pregătite pentru evadarea

noastră.

Mai erau şi alţi soldaţi, unii decedaţi de curând, târâţi într-un colţ, alţii răniţi, gemând de durere. Cei rămaşi întregi, au încercuit cele patru trăsuri, de genul celor folosite pentru excursii locale în jurul oraşului. Aceste vehicule erau înconjurate mai întâi, de un rând de călăreţi, care stăteau cot la cot, şi în jurul lor, un rând de infanterişti. Oamenii noştri erau îmbrăcaţi de luptă. Aveau coifuri spaniole, cu pene albastre şi aurii şi trunchiul acoperit de armură gravată.

Fiecare bucăţică de verdeaţă fusese călcată în picioare, inclusiv primele flori de primăvară. Chiar şi aerul, care fusese odată înmiresmat, acum, mirosea a fum, de la micile palazzo care ardeau şi, de asemenea, se simţea putoarea acridă şi sulfuroasă a artileriei. Sunetul vocilor umane se ridica într-un cor de disperare şi teroare, care îneca tot, mai puţin bubuitul tunurilor. În timp ce soldaţii gesticulau, am păşit regal în balamuc.

— Faceţi loc! au strigat ei. Faceţi loc pentru prinţul şi prinţesa de Squillace!

Mulţimea a fost străbătută de un murmur. Soldaţii din apropiere s-au întors şi s-au plecat în faţa noastră, cu o sinceritate şi o admiraţie, pe care nu le înţelegeam.

— Faceţi loc pentru prinţesa Sancha!

Adunarea era atât de mare şi înghesuită, încât oamenii stătăeau lipiţi umăr la umăr. Totuşi, nu m-a îmbrâncit nimeni; nimeni nu m-a atins. Un căpitan a ieşit din mulţime.

— Alteţele Voastre, ne-a spus mie şi lui Jofre. Majestatea Sa a cerut să îl acompaniaţi.

Căpitanul ne-a condus pe lângă două dintre trăsuri. Unchiul Federico îl împingea pe fratele său într-una dintre ele, cu aceeaşi ferocitate cu care mânuise iataganul mai devreme. Acum, arma era într-o teacă la brâul său. Fiecare bărbat, din familia regală sau nu, purta câte o armă.

Infanteriştii care înconjurau trăsura regelui, s-au dat la o parte să ne facă loc, iar călăreţii şi-au tras caii în spate să putem intra. Unul dintre soldaţi, mi-a zis, în timp ce mi-a oferit braţul să mă ajute să urc:

— Este o onoare, Alteţă. Sunteţi cea mai mare eroină a Neapolelui.

Înăuntru, ne aşteptau Alfonso, Giovanna şi Ferrandino. Pe cât de îngrozitoare trebuia să fie situaia pentru el, tânărul rege a reuşit să zâmbească. Auzise declaraţia soldatului.

— Vino! Stai lângă mine, Sancha. O să mă simt mai în siguranţă. După cum, fără îndoială, ai realizat, prin curajul tău, astăzi ţi-ai câştigat reputaţia.

În faţa unei asemenea declaraţii m-am înmuiat. Nu mă gândisem la fapta mea ca la un act de curaj, ci, mai degrabă, un simptom tulburător al eredităţii mele. Mi-am plecat privirea, bâlbâindu-mă, în timp ce Jofre şi Esmeralda au intrat după mine în trăsură.

— A fost o simplă coincidenţă, că am fost singura cu o armă asupra mea, Majestate. Dacă fratele meu ar fi fost înarmat, era primul care v-ar fi apărat, iar dacă aţi fi fost dumneavoastră înarmat, nu am fi avut nicio teamă, având în vedere că sunteţi un bun spadasin.

M-am aşezat lângă rege. Giovanna stătea de cealaltă parte a sa. În faţa ei, erau Alfonso, Jofre şi la urmă Esmeralda.

— Coincidenţă sau nu, suntem aici, datorită ţie, a răspuns Ferrandino. Şi suntem recunoscători. Acum, eşti talismanul meu norocos, Sancha.

A tăcut, în timp ce trăsura s-a pus în mişcare. În acel moment s-au auzit ţipetele oamenilor. Santinelele din turnuri au descris situaţia dinafara porţilor castelului, soldaţilor de jos. Se pare că, fuga noastră din Castel Nuovo, fusese anticipată de forţele inamice. Un grup mare de infanterişti, a venit în grabă să ne întărească avangarda.

Câţiva soldaţi au descuiat porţile. Afară era haos. Oamenii noştri se luptau, atât cu trădătorii din rândurile lor, cât şi cu nobili şi oameni de rând. Odată deschise porţile, întăririle noastre s-au aruncat în luptă cu strigăte războinice. În curând se luptau atât de aprig, că nu îi mai puteam urmări.

Trăsura noastră a înaintat prin arcadă, apoi

s-a oprit cu un scârţâit sub Arcul de Triumf al lui Alfonso I. Eram, efectiv blocaţi în curte, în timp ce apărătorii noştri îşi croiau drum prin linia inamică, care bloca poarta. M-am uitat pe fereastră.

— Nu te uita! m-a avertizat Jofre.

— Nu te uita! a repetat Ferrandino. Îmi pare rău, că trebuie să vă expunem pe voi, femeile, la cruzimea războiului.

Dar eu eram fascinată. La fel cum fusesem de muzeul mumiilor lui Ferrante. M-am uitat, cum un nobil angevin, fără armură, având tunica de brocart îmbibată de sudoare şi sânge, şi faţa acoperită de funingine, mânuia sabia fără milă, împotriva unui infanterist din dreapta mea. Nobilul era în floarea vârstei şi antrenat cu rafinament. Soldatul nostru era tânăr şi îngrozit. La scurt timp după ce a fost asaltat, s-a împiedicat uşor, suficient cât angevinul să-i dea lovitura fatală, într-un mod foarte eficient: o mişcare, a doua şi tânărul infanterist s-a întors, urlând, să se uite îngrozit la braţul său drept, care nu mai avea o sabie, sau o mână, sau un cot. Rămăsese doar un

ciot, care sângera. Tânărul a căzut leşinat.

Nobilul a trecut de un al doilea, apoi de un al treilea infanterist. Deja era suficient de aproape să îl aud strigând victorios: *Moarte Casei de Aragon*! *Moarte lui Ferrandino*!

Buzele lui încă formau ultimul o, când unul dintre călăreţii noştri, aflat tulburător de aproape de fereastră, s-a aplecat şi a trecut sabia peste umerii angevinului, despărţindu-i capul de trup. Capul s-a rostogolit, ricoşând în flancul calului, apoi sub copite, care l-au împins dedesubtul trăsurii noastre. Din gâtul cadavrului decapitat, a ieşit un şuvoi rapid de sânge, apoi trupul s-a prăbuşit la pământ. Trăsura a încercat să înainteze, dar capul bloca roţile, ca un bolovan. Vizitiul a biciuit caii până au tras cu toată puterea. Cu o zguduitură, trăsura a trecut peste impedimentul angevin. Din fericire, sunetul a fost înecat de cacofonia bătăliei.

În faţa mea, Donna Esmeralda a început o rugăciune timidă şi impersonală la Sfântul Gennaro, pentru siguranţa noastră. Albă la faţă,

Giovanna l-a strâns pe Ferrandino tare de mână.

Şi mai multe săbii scipeau în lumina soarelui. Am văzut un om de rând sfârtecat de soldaţii noştri. Apoi, un alt infanterist rănit, de data aceasta, în coapsă. S-a luptat cât a putut, apoi s-a prăbuşit din cauza sângelui pierdut. Deşi nu i-am văzut sfârşitul, datorită înălţimii trăsurii şi a soldaţilor, care îmi blocau vederea, l-am văzut pe rebelul, care l-a înjunghiat încontinuu, după ce a căzut.

După un timp, am început să înaintăm şi ne-am croit drum pe stradă. M-am întors să privesc Castel Nuovo pentru ultima dată. Deşi trecuseră toate trăsurile regale, porţile erau încă larg deschise. Angevini şi oameni de rând se îngrămădeau sub Arcul de Triumf. De prisos m-am uitat după coifuri cu pene albastre şi aurii.

Mi-am întins şi mai mult gâtul. În spatele nostru, depozitul de armament era complet în flăcări. Zidurile sale de piatră erau sparte şi ciuruite. Mai în faţă, se ridica o umbră cenuşie de la incendiile, care pătau peisajul, în apropiere de

Vezuviu. Ai fi putut să crezi, că vulcanul regurgita fum şi flăcări deasupra oraşului, dar, de data aceasta, era martor nevinovat şi tăcut, la distrugerile provocate de oameni. Până să mai văd şi altceva, de lângă Donna Esmeralda, Alfonso mi-a spus ferm:

— Gata, Sancha. Nu are rost…

Bineînţeles că avea dreptate. M-am forţat să întorc privirea, să încerc să-mi cenzurez gândurile, care încercau să se formeze, despre oamenii amărâţi, pe care i-am lăsat în urmă, în curtea palatului sau despre căminul meu, abandonat în mâinile inamicului.

Ne-am continuat drumul pe străzile pavate cu piatră cubică. Traseul nostru ne ducea direct pe lângă linia de coastă. În stânga mea, era golful liniştit, în dreapta, grădinile exterioare ale palatului regal, devenite acum un câmp de bătălie. După ele, se afla Pizzofalcone, pe crestele căruia ardeau palatele aragoneze. În spatele meu, era oraşul.

Progresul nostru a fost constant, dar lent,

având în vedere mărimea escortei noastre militare. Totuşi, destinaţia, fortăreaţa Castel dell' Ovo, care păzea portul Santa Lucia, era din ce în ce mai aproape. Acum că trecusem de grosul bătăliei, m-am gândit, pentru prima dată, nu la ce lăsam în urmă, ci încotro ne duceam. Ferrandino ceruse o corabie. Oare, avea vreo destinaţie în minte?

Dacă aş fi fost regele unei naţiuni frământate de război, a cărei trezorerie fusese golită, nu aş fi mers decât într-un singur loc. Ideea mi-a dat nişte trepidaţii, dar am fost distrasă imediat de o imagine, care m-a indignat: doi oameni de rând, fugeau de la palatul regal, cărând covorul turcesc, care stătea cândva pe podeaua din cabinetul tatălui meu. Şi mai rău, erau însoţiţi de un al treilea, care ducea bustul de aur al lui Alfonso I, de pe şemineul bunicului.

Indignarea mea nu a durat mult. Mi s-au umplut urechile de o rafală bubuitoare şi ascuţită de vânt. În acelaşi timp, trăsura s-a înclinat spre stânga, împingându-mă în Ferrandino, iar pe el în

Giovanna. De asemenea, Esmeralda a fost aruncată înspre soţul şi fratele meu. Pe jumătate surzită, am ţipat involuntar din cauza şocului. Abia puteam să îmi aud propria voce sau ţipetele celorlalţi. Simultan, am fost stropită cu sânge, de pe fereastră. Timp de o clipă agonizantă, am rămas suspendaţi pe două roţi, proptiţi peste cai şi oameni, care ţipau. În timp ce noi, toţi din trăsură încercam să ne echilibrăm, soldaţii s-au grăbit să o împingă. În final s-a îndreptat cu o zdruncinătură.

După ce ne-am adunat, m-am uitat pe fereastră la sursa comoţiei: o ghiulea. Acum stătea inofensivă pe pavaj, după ce pretinsese o jertfă sinistră. Lângă ea, se afla unul dintre călăreţii noştri. Coapsa lui şi burta calului său erau despicate aproape pe jumătate. Sânge, oase şi carne, de om şi de cal, erau amestecate, imposibil de distins.

Li s-a acordat o singură bunătate: amândoi păreau să fi murit pe loc. Ochii deschişi şi expresia tânărului soldat, erau intense, dar nu arătau niciun semn de mirare sau de frică. Încă avea

frâiele strânse în pumn. Capul mare şi frumos al calului, era ridicat. Avea, încă, căpăstrul în gură. Avea ochii sclipitori şi inteligenţi, iar una dintre copitele din faţă, era ridicată graţios, pregătită pentru pasul următor. Ambii păreau, cu excepţia rănilor adânci şi oribile, un exemplu frumos de tinereţe şi putere.

Am vrut să fiu puternică, perfectă şi curajoasă, de dragul celorlalţi, dar mi-am plecat capul. Nu mai puteam îndura. Astfel, am mers restul drumului până la Castel dell' Ovo. M-a însoţit imaginea tânărului călăreţ şi a calului său. De altfel, încă mă mai bântuie.

Am crescut în Napoli, dar nu am avut niciodată motiv să vizitez fortăreaţa, denumită după oul mistic al lui Virgil. Nu era locul potrivit pentru o prinţesă. Era un pătrat mare de piatră, mai larg la bază decât în vârf. Fără alt mobilier decât armamentul militar, fusese construit ca turn de pază şi primă defensivă împotriva celor care ar fi atacat de pe mare şi un ultim refugiu şi apărare împotriva atacurilor terestre. Mirosea respingător

a igrasie. Treptele de cărămidă, denivelate şi crăpate, alunecau din cauza mucegaiului.

Decât să stau în camerele mai sigure de la parter, am insistat să urc în vârf, unde erau postaţi soldaţi pe post de santinele. În fiecare turn, erau câteva tunuri, având lângă ele câte o grămadă de ghiulele. Erau pregătite să tragă asupra oraşului. Toţi cei care am călătorit în trăsuri, inclusiv cei din familie care au fost în faţa sau în urma noastră, eram profund zguduiţi, nu doar de enormitatea retragerii noastre forţate, ci, mai ales, de suferinţa la care am fost martori. Nu puteam să îndur, să stau şi să jelesc cu Donna Esmeralda, cât timp aşteptam să fim salvaţi. În schimb, mi-am distras atenţia, uitându-mă pe mare după corabia care trebuia să ne ia.

Nu se vedea nimic. Nu am văzut nimic, ore în şir. M-am plimbat agitată, de la un cap la altul, pe terasa din cărămidă. Alfonso ieşea, din când în când, să întrebe dacă a fost zărită corabia. *Nu*, îi spuneam eu, în mod repetat. De fiecare dată, se întorcea la parter, unde regele şi generalul său

discutau strategii.

M-am uitat la vest, refuzând să privesc distrugerea oraşului, din spatele meu. am privit, cum soarele cobora, din în în ce mai jos, spre orizont.

Ultima dată, când Alfonso a venit să se intereseze de corabie, am întrebat:

— Unde mergem?

S-a aplecat şi mi-a vorbit la ureche, ca şi cum mi-ar spune un secret de stat, pe care soldaţii nu trebuia să-l audă. Totuşi, răspunsul lui mi s-a părut atât de previzibil şi firesc, încât nu ar fi contat dacă ţipa în gura mare.

— Sicilia. Se spune, că regele lor i-a oferit refugiu tatălui nostru la Messina. Am dat o singură dată din cap.

În curând, a sosit asfinţitul. Am coborât să îmi văd familia. Având în vedere întârzierea, cu toţii am devenit agitaţi, dacă generalul s-a ţinut sau nu de cuvânt şi corabia era într-adevăr pe drum. Dar, odată ce soarele a apus complet, ne-a strigat o santinelă.

Ne-am grăbit spre corabie, fără protocol, fără eleganţă, fără fanfară. Vasul era mic şi iute, construit pentru viteză, nu pentru confort. Pentru mai multă siguranţă, avea arborat steagul spaniol, galben şi roşu, în locul culorilor napolitane.

În ciuda insistenţelor Donnei Esmeralda să cobor, am rămas pe punte, în timp ce am ridicat ancora din portul Santa Lucia. Deşi era noapte, oraşul strălucea, din cauza incendiilor provocate, iar tunurile luminau cerul, ca nişte fulgere, permiţându-mi să disting punctele de reper: depozitul de armament şi Santa Chiara, unde fusese încoronat tatăl meu, erau în flăcări; Poggio Reale, un magnific palat, construit de tatăl meu, pe vremea când încă era duce, era aproape o ruină. Am fost uşurată să văd, că pentru moment, Domul supravieţuise.

Cât despre Castel Nuovo, ardea mai tare decât toate. Mă întrebam, oare cum reacţionaseră oamenii, când au descoperit muzeul lui Ferrante.

Am stat mult timp pe punte, privind… ascultând valurile, în timp ce Napoli se micşora,

ca o bijuterie sclipitoare de un roşu aprins.

Primăvara – vara 1495 VIII

A

m navigat spre sud, pe apele calde ale Mării Tireniene. În câteva zile am ajuns la Messina.

Pe vremuri, era numită de greci, Zancle sau Sickle, datorită portului în formă de seceră. M-am bucurat, când am văzut ţărmul. Nu călătoream bine pe mare, iar aceasta fusese cea mai lungă călătorie, pe care o făcusem vreodată într-o corabie. Primele două zile au fost mizerabile.

În ultimii douăzeci şi şapte de ani, Sicilia a fost condusă de regele Ferdinand de Aragon, cel care acum, îşi unise regatul cu cel al soţiei sale, Isabella de Castilia, în ideea de a unifica Spania. Pe lângă legăturile de sânge cu familia mea, Ferdinand avea un bun motiv să se poarte frumos cu familia Borgia. Din ce ne-a explicat Jofre, pe când tatăl său, Rodrigo, era încă cardinal de Valencia, Ferdinand îi ceruse acordul formal lui Sixtus al IV-lea, să înfiinţeze inchiziţia, prin intermediul căreia, el şi Isabella sperau să scape

regatul de toţi maurii şi evrei, creştinaţi sau necreştinaţi. Sixtus a refuzat ferm. Abia după un lobby lung şi intens, făcut de puternicul şi convingătorul cardinal Rodrigo Borgia, papa s-a înmuiat un pic, permiţând instaurarea inchiziţiei doar în provincia Castilia.

„Regele Ferdinand a fost atât de recunoscător de ajutorul tatălui meu, încât a acordat tot suportul său, alegerii tatălui meu, ca papă”, mi-a spus Jofre, cu o naivitate care m-ar fi emoţionat, dacă nu îmi îngheţa sângele în oase. *Ferdinand cel Catolic*, aşa s-a referit Rodrigo Borgia, din acel moment, la regele spaniol.

După ce am pus piciorul pe pământ şi s-a răspândit vestea fugii noastre din Napoli, am fost întâmpinaţi de ambasadorul spaniol, Don Jorge Zuniga. Ne-am refugiat într-o vilă aproape neadecvată. Eram foarte înghesuiţi. Cei doi fraţi împărţeau un dormitor, Alfonso şi Jofre altul, iar eu, Giovanna şi Esmeralda, un al treilea, ca Ferrandino să aibă intimitatea demnă de un monarh.

Don Jorge ne-a vizitat în noaptea sosirii noastre. Era un bărbat chipeş. Avea mantia şi tunica de carmin deschis şi un zâmbet uşor, pe sub mustaţa sa neagră. cred că se aştepta la o primire caldă din partea familiei noastre şi rugăminţi fierbinţi de ajutor. Cu siguranţă, nu se aştepta la ce a primit.

— Alteţele Voastre, a zis, făcându-ne o plecăciune adâncă şi scoţându-şi cu un gest rapid boneta de catifea. Am aflat cu mare tristeţe despre circumstanţele călătoriei dumneavoastră pe frumoasa noastră insulă.

A făctut o pauză.

— Agenţii noştri ne-au informat despre revoltele baronilor. Presupun, că au fost îmboldiţi de evenimentele din Capua. Oraşul Capua se afla în nord, în apropiere de Napoli. Cetăţenii de acolo au fost aşa înspăimântaţi de mărimea armatei lui Carol, încât le-au deschis porţile francezilor.

A făcut încă o pauză.

— Majestatea Sa, regele Ferdinand vă urează bun venit şi este pregătit să vă acorde orice ajutor

este necesar.

Ferrandino stătea în centrul familiei adunate, la loc de cinste, în timp ce restul eram aşezaţi în funcţie de rang. Din păcate, Don Jorge nu a observat semnificaţia acestui lucru, împingându-l pe unchiul Federico să ţipe la el:

— Nu i te vei mai adresa lui Ferrandino, drept Alteţa Sa. Acum este regele Ferrante al II-lea al Neapolelui.

Don Jorge a clipit confuz şi a început: – Dar regele Alfonso…

Apoi, diplomat înnăscut, a simţit dezaprobarea noastră şi s-a înclinat, încă o dată, în faţa lui Ferrandino.

— Majestate, vă cer iertare cu umilinţă.

— Se acceptă, a spus Ferrandino.

Era extenuat, la fel ca şi noi, dar proiecta un admirabil aer de autoritate. Chiar şi aşa, niciun fel de nobleţe, nu îi putea şterge cearcănele sau disperarea din ochi. Nu avea nici poftă de mâncare, în ciuda străduinţelor Giovannei, iar acum era extrem de tras la faţă.

— Nu ştiu, sub ce pretext, a venit tatăl meu aici în Messina. Nu pot decât să-mi imaginez, că nu a fost sincer în privinţa circumstanţelor. Sunt sigur, de asemenea, că sunteţi un om discret şi putem avea încredere să vă spunem adevărul.

— Cu siguranţă, a răspuns mieros ambasadorul.

— Tatăl meu ne-a părăsit în cel mai greu moment, a continuat Ferrandino. Şi a furat o mare parte din banii statului. Suntem aici să îi recuperăm.

Unchiul Federico, a cărui indignare crescuse treptat, nu s-a mai putut abţine:

— Aţi găzduit un criminal! Nu era îndeajuns de rău, că regele vostru nu ne-a trimis trupe la timp… Fratele meu vitreg s-a întors la el şi i-a spus cu asprime:

— Ajunge, unchiule! Nu ne mai întrerupe conversaţia.

Federico a strâns din dinţi.

— Trebuie să ne cerem cele mai umile scuze, a spus Don Jorge. Am presupus, când a venit

Majestatea Sa… Alteţa Sa, Alfonso, că a făcut-o din motive de sănătate să profite de clima noastră. Am crezut, în mod eronat, că familia avea cunoştinţă de venirea lui.

A făcut o pauză, înclinându-şi capul, să ne studieze pe toţi, apoi a zis:

— Sunteţi toţi din familia regală. Fără îndoială, că pot avea încredere, să vă relev ceva foarte confidenţial.

— Puteţi, a afirmat Ferrandino.

— Vă aduc veşti foarte bune pentru Casa de Aragon. Cererile dumneavoastră de ajutor au fost ascultate, Majestate. Papa, Împăratul, regele Ferdinand, Milano, Veneţia şi Florenţa au format o Ligă Sfântă. Îmi cer scuze, că nu am putut să vă informez despre asta mai devreme. Era pericolul prea mare, ca mesajul să fie interceptat de francezi şi să afle despre planurile noastre. Dar o armată mai numeroasă decât a lui Carol va mărşălui, în scurt timp, de la Roma să-l întâmpine.

Expresia şi ochii lui Ferrandino s-au înmuiat brusc, de parcă s-ar fi uitat la ceva inexplicabil de

tandru, ca la un fiu nou-născut sau o iubită adorată. Pentru o clipă, am crezut că o să plângă. Deşi mişcat, s-a adunat suficient, cât să zică pe un ton scăzut:

— Dumnezeu să-i binecuvânteze pe Papă şi pe Împărat. Şi Dumnezeu să-l binecuvânteze pe regele Ferdinand.

Don Jorge a aranjat, ca a doua zi de dimineaţă, să fim transportaţi cu trăsura, la refugiul tatălui meu. Federico a sugerat ca Ferrandino să rămână.

— Nu se cuvine ca regele să meargă să cerşească, ceea ce îi aparţine de drept, a spus el.

Planul era, să îl ruşinăm pe tatăl meu sau dacă era necesar, să îl ameninţăm, să vină la noul suveran, să îi jure loialitate, să îi ceară iertare şi în cel mai important rând, să returneze bogăţiile Coroanei, care încă erau necesare pentru ca trupele noastre să lupte alături de Liga Sfântă. În mod cert, erau necesare pentru guvernarea de zi cu zi a regatului, o perspectivă pentru care acum, aveam o reală speranţă.

După prima noapte de odihnă adevărată, din aproximativ un an de zile, Ferrandino părea un bărbat mai tânăr. A fost de acord cu planul lui Federico. Unchii noştri voiau să plece singuri în misiune, dar Alfonso i-a convins de contrariu.

— Eu şi Sancha trebuie să venim cu voi, a insistat Alfonso. Avem dreptul să ne vedem părinţii şi să îi întrebăm personal din ce motive au acţionat aşa.

Astfel, am mers la micul palazzo, unde rezida fostul Alfonso al II-lea. Era o structură măreaţă, ridicată pe un povârniş prezidând asupra portului. În mod ciudat, niciun soldat nu păzea porţile deschise. Vizitiul nostru a coborât şi le-a deschis larg, a intrat cu trăsura în curte şi le-a închis în urma noastră.

La uşă nu am fost întâmpinaţi de niciun servitor. Don Federico a deschis-o şi a strigat tare până când, au răspuns din depărtare două voci feminine.

— Cine este acolo?

Una dintre ele îi aparţinea Donnei Elena,

vechea domnişoară de companie a mamei mele, cea de-a doua era însăşi Madonna Trusia. Unchiul Federico a păşit înăuntru, tunând:

— Nici mai mult, nici mai puţin, decât Casa de Aragon! Am venit să punem lucrurile la punct!

Trusia a apărut pe coridor. Se ţinea bine. Fiind mai tânără decât tatăl meu, ajunsese, în sfârşit, la vârsta de maximă înflorire feminină. Avea buzele pline, obrajii frumos sculptaţi, sub nişte ochi mari. Am inhalat uşor. După atâta timp, eram uimită de frumuseţea mamei. Văzându-ne la intrare, faţa i s-a luminat de îndată. Aproape a fugit să ne întâmpine. În expresia ei nu se citea decât bucurie. A şovăit, doar când a văzut feţele noastre sobre şi în cazul lui Federico, o atitudine ostilă.

— Alteţele Voastre, s-a adresat celor doi fraţi cu o plecăciune.

Apoi, şi-a întins gâtul să se uite în spatele lor, la mine şi la Alfonso.

— Şi copiii mei! Ce dor mi-a fost de voi! Sancha, a trecut prea mult!

Şi-a desfăcut braţele să mă îmbrăţişeze. În ciuda dezaprobării şi durerii mele, m-am dus la ea şi am lăsat-o să mă strângă în braţe şi să mă sărute pe obraji, dar nu i-am putut întoarce îmbrăţişarea.

— Cum? am întrebat cu amărăciune. Cum ai putut să iei parte la un lucru aşa teribil? S-a retras mirată.

— Tatăl tău este bolnav. Cum aş fi putut să-l abandonez? Şi în plus, soldaţii lui m-au obligat să îl însoţesc.

Înainte să o mai presez, Alfonso i-a căutat îmbrăţişarea. Răspunsul lui era mai încrezător, dar distant. Cu siguranţă, nu o credea capabilă de fapte rele şi aştepta o explicaţie. Unchiul Federico era dezgustat.

— Nu suntem aici pentru reuniuni. S-a comis o crimă împotriva regatului. O crimă, Madonna, la care aţi fost complice.

Mama a pălit vizibil şi şi-a dus mâna la gât.

— Este adevărat. Alfonso şi-a abandonat tronul. Dar nu ştia ce face. Jur în faţa lui

Dumnezeu, Alteţă, nu am fost conştientă de intenţia lui de a fugi, până în noaptea, când am fost forţată, sub ameninţarea sabiei, să merg cu el.

A făcut o pauză, apoi s-a îndreptat şi a luat un aer sfidător.

— Singura lui crimă este nebunia. Are nevoie de ajutorul meu, Don Federico. În retrospectivă, aş fi venit cu el de bunăvoie. Dacă a existat vreo crimă, a fost doar a mea, că nu v-am scris să vă explic circumstanţele. Dar, până în această dimineţă, când au fugit soldaţii, nu am avut posibilitatea să o fac.

Federico a studiat-o, un lung moment, cu o privire de uliu. Întotdeauna îi plăcuse de Madonna Trusia. De fapt, niciodată nu a atras neîncrederea cuiva de la curte. A spus, în sfârşit, pe un ton calm şi solemn:

— Donna Trusia, lasă-ne să intrăm, ca să vorbim între patru ochi.

— Desigur.

Ne-a condus într-o care, unde putea să stea de vorbă cu noi. Prinţul Federico i-a spus întreaga

poveste tristă: că lipseau bogăţiile Coroanei; cum s-a întors Ferrandino să descopere că Napoli nu mai avea nici rege, nici fonduri pentru soldaţii lui; despre fuga noastră periculoasă din mâinile rebelilor.

Trusia a fost şocată de veştile noastre. Când şi-a revenit, a spus:

— Ştiiţi, cu toţii, că nu îmi stă în fire să înşel. Nu aş fi încurajat niciodată, o asemenea hoţie mârşavă. Poate că sunt fraieră şi singură în ignoranţa mea. De dimineaţă, am fost surprinsă să constat, că toţi servitorii, cu excepţia Donnei Elena, au dispărut. Aseară, am auzit zvonul că aţi venit în Messina.

— Ştiau, a răspuns fratele meu. Şi s-au temut de consecinţe.

— Într-adevăr, a intervenit Federico vehement. Dacă îi găsesc, o să îi spânzur pentru trădare. S-a calmat. Pentru moment, trebuie să recuperăm tezaurul, presupunând, că nu a fugit nimeni cu el. Este ultima noastră speranţă. Fără el, Ferrandino nu are nicio speranţă să-şi

recupereze tronul. Răspunsul mamei a fost simplu:

— Spuneţi-mi ce trebuie să fac.

Ne-a condus la odaia, unde îşi petrecea acum zilele, tatăl meu. Singur, a spus Trusia. Rar chema câte un servitor sau avea vreo întrebare ciudată pentru amanta lui. La uşă, mama s-a întors la Federico şi Francesco, cu o expresie imploratoare:

— Vă amintiţi cum era în zilele, dinainte să plecăm.

— Da, a răspuns Francesco.

Era mai amabil şi mai compătimitor, decât Federico.

— Căzuse la pat, era confuz. Dar avea momente de luciditate, când ne puteam consulta cu el.

— Acele vremuri au trecut, a răspuns trist, mama mea. Nu-şi aminteşte nici că am venit aici. Nu înţelege situaţia. O să aveţi nevoie de răbdare şi diplomaţie, ca să recuperaţi tezaurul.

A deschis uşa. Camera era mare şi slab mobilată. Cea mai deosebită caracteristică, era o fereastră largă, arcuită, ce se întindea din tavan

până în podea şi oferea o magnifică privelişte a portului Messina.

Pe peretele opus, se afla un scaun foarte mare de lemn, sculptat. Deasupra lui, atârna un candelabru masiv de oţel, cu două rânduri de lumânări. Combinaţia semăna cu un tron, sub un baldachin. Iar pe scaun, stătea tatăl meu.

Figura lui m-a speriat. Părul său, în cea mai mare parte negru, devenise acum grizonat, iar tenul căpătase paloarea cenuşie a unui om, care se fereşte de lumină. Era foarte slab. Veşmintele sale regale: o tunică albastră de mătase, brodată cu fir de aur şi o eşarfă decorată cu medaliile de la Ontrato, atârnau pe el.

Când am intrat noi, se uita în gol pe fereastră. Ne-a aruncat cea mai superficială privire, de parcă, încă ne vedea în fiecare zi, ca şi cum nu părăsise Napoli în toiul nopţii.

— Da? a întrebat imperios.

Şi când, după o pauză, toţi, chiar şi guralivul Federico, am rămas fără cuvinte, a bătut iritat din picior.

— Nu staţi şi vă holbaţi! Plecaţi-vă şi adresaţi-vă cum se cuvine!

În ochii lui Federico se citea mânie. Ignorând avertismentul Trusiei, a făcut un pas înainte.

— Nu o să mă plec, dar o să mă adresez cum se cuvine, Alteţă. Pentru că asta eşti, un prinţ, care a renunţat la dreptul de a fi rege.

Tatăl meu s-a înroşit de furie. A arătat acuzator spre fratele său şi ne-a îndemnat: – Puneţi mâna pe el şi pedepsiţi-l pentru insolenţa asta!

A trecut încă un moment în tăcere. Federico s-a apropiat de tatăl meu cu un zâmbet mic şi dur.

— Ordinele tale nu mai au nicio valoare aici, Alfonso. Nu îţi aminteşti? Ai abandonat tronul. Ne-ai lăsat să îi înfruntăm singuri pe francezi şi ai venit aici cu Trusia. Ţi-ai pierdut dreptul la Coroană, când ai fugit ca un laş şi ai furat banii, de care avea nevoie Ferrandino pentru trupele sale.

Tata s-a ridicat cu ochii în flăcări.

— Sunt regele celor două Sicilii şi o să-mi

arăţi respectul cuvenit!

— Nu mai face pe nebunul! Napoli şi Sicilia sunt regate separate, de generaţii întregi, a răspuns Federico aprins. Fiul tău este rege, acum. Şi ai face bine, să cerşeşti în genunchi să îţi cruţe viaţa. Nu ai comis, nici mai mult nici mai puţin, decât trădare!

Faţa tatălui meu s-a contorsionat de furie.

— Mincinosule! a ţipat el. Soldaţi! S-a întors indignat la Trusia.

— Unde sunt soldaţii? Să vină să îl ia pe acest nemernic!

— Soldaţii au plecat, a răspuns Trusia cu blândeţe.

— Ascultă-mă cu atenţie, a zis Federico. Există un singur mod în care îţi poţi salva viaţa. Spune-ne unde este tezaurul coroanei şi te vom lăsa în pace.

— Nu doar mincinos, ci şi hoţ, a răspuns sarcastic tatăl meu. Ai vrea să-mi furi coroana. Sabia! Trusia, adu-mi sabia!

Agitat, s-a ridicat după scaun şi a vrut să îi

tragă un pumn lui Federico. Cel din urmă, s-a ferit, ratând pumnul, dar s-a înfuriat peste măsură. Cei doi fraţi s-au luat la bătaie, holbându-se unul la altul şi răsuflând greu, datorită efortului de a se elibera unul de altul.

— Eşti nebun ca tata! a ţipat Federico. Chiar mai nebun!

— O să te omor cu mâna mea, a zbierat tatăl meu.

Alfonso s-a băgat între ei. I-a despărţit pe cei doi, cu ajutorul lui Francesco.

— Luaţi-l din faţa mea! a ţipat tata şi s-a aşezat înapoi pe tronul imaginar.

Madonna Trusia s-a dus repede lângă el, şoptindu-i ceva la ureche, apoi a venit lângă Alfonso şi Francesco, care încă încercau să îl calmeze pe Federico.

— Acum este prea agitat, a zis ea. Va trebui să încercaţi o altă abordare.

Ne-a făcut semn să plecăm, apoi s-a întors lângă tatăl meu şi a început să îl mângâie uşor pe braţ. Ranchiunos, Federico s-a lăsat condus afară.

Ne gândeam cu toţii ce era de făcut.

— Nu merge cu logica, a spus Alfonso. Nu ne putem înţelege cu el. Trebuie să îi facem pe plac, ca să obţinem ce dorim.

— E slab, a răspuns Federico. Îl acuzăm de trădare, îi arătăm ştreangul şi o să cedeze.

Alfonso a clătinat din cap.

— L-ai văzut. O să vă luaţi, din nou, la bătaie. A venit timpul pentru o altă tactică.

— Aşa este, Federico, a spus Francesco, într-o manifestare rară de dezacord cu fratele său. Nu se preface. A înnebunit.

În acel moment, Madonna Trusia a ieşit din cameră şi a închis încet uşa.

— Don Francesco are dreptate. L-am calmat suficient, dar cred, că ar fi mai bine ca fraţii lui să rămână afară.

S-a uitat la mine şi la fratele meu.

— Alfonso, Sancha… dacă mergeţi la tatăl vostru şi îi spuneţi că tezaurul este necesar pentru a salva regatul, regatul pe care crede că încă îl conduce, poate că îl va da. Are încredere în voi.

Am clătinat din cap.

— Să se ducă Alfonso. Tata are încredere în el, dar nu va asculta nimic, din ce am eu de spus. Mă dispreţuieşte.

A dat uşor din cap, de parcă cuvintele mele ar fi pălmuit-o, apoi m-a privit cu o neîncredere, mai mare decât a mea.

— Tatăl tău te-a admirat întotdeauna. Mi-a spus asta, mereu. Dacă te-ai fi născut bărbat, ai fi fost bărbatul, care şi-ar dori el să devină.

Am simţit mânie amestecată cu dorinţă. *Atunci, de ce nu mi-a spus asta niciodată*? *De ce, m-a tratat mereu cu cel mai mare dispreţ*? *De ce, îi făcea plăcere să mă rănească*?

Cred că mi se citea pe faţă, lupta emoţională. Mama a venit lângă mine şi m-a luat cu blândeţe de mână.

— Vino, mi-a zis, pe un ton care m-a liniştit şi mi-a dat curaj. O să vă conduc, pe tine şi pe Alfonso, înăuntru. Lasă-l pe fratele tău să vorbească şi totul o să fie bine. Ne-am întors în cameră.

— Majestate, a zis mama, ignorându-mi disconfortul la menţionarea acestui termen. Uitaţi! Au venit copiii să vă viziteze.

Când am intrat toţi, fostul rege, Alfonso al II-lea fusese regal şi controlat. Dar acum, stând pe tronul imaginar, uitându-se la portul Messina, umerii săi erau cocoşaţi şi avea în privire, o neclaritate alarmantă.

— Vezuviu, a remarcat el, încruntându-se la peisaj. Fereastra asta are o privelişte îngrozitoare. Nu văd Vezuviu. O să trebuiască să angajăm un arhitect să remedieze problema.

— Bineînţeles, a zis Madonna Trusia. Majestate, Don Alfonso şi Donna Sancha au venit să vă vadă. S-a dat înapoi, făcându-i semn fratelui meu.

— Majestate, a zis Alfonso tare şi clar. Trebuie să vă vorbesc despre o problemă extrem de urgentă.

Tatăl meu a mormăit şi şi-a luat, în sfârşit, privirea de la fereastră, uitându-se la mezinul său.

— Alfonso, se pare că ai devenit bărbat.

— Da, Sire.

— Te-ai însurat?

— Nu.

Fratele meu a făcut o pauză.

— Sunt probleme mari în Napoli, tată. Baronii s-au răzvrătit şi francezii ne-au invadat. Trupele noastre au o disperată nevoie de fonduri. Trebuie să împrumutăm din tezaur. Este singura cale de a păstra tronul în siguranţă.

Tata m-a privit pe mine.

— Şi, Sancha. Te-ai căsătorit cu micul bastard al Papei. Spune-mi, i-a crescut barba?

Am simţit că mă enervez, dar m-am abţinut. În acelaşi timp, îmi era milă să îl văd aşa. Cruzimea rece şi neclintită a tatălui meu i-a distrus regatul şi l-a separat de familie şi de sănătatea mentală. Doar mama i-a rămas loială.

— A mai crescut, am răspuns eu calm.

Tata a dat din cap, apoi s-a uitat din nou pe fereastră la ţărmul străin.

— De cât este nevoie? a întrebat brusc.

— Destul de mult, a răspuns fratelemeu. Dar

nu o să iau, decât, atât cât este nevoie.

— Există o cheie… a şoptit tatăl meu.

I-a făcut semn lui Alfonso să se apropie, apoi ne-a observat, pe mine şi pe mama, stând în apropiere.

— Femeile trebuie să plece, a ordonat.

Mama i-a făcut o plecăciune. I-am urmat exemplul, apoi am ieşit pe coridor, unde aşteptau cu nerăbdare cei doi fraţi.

— Are încredere în Alfonso, le-a spus Trusia. Cred că vom avea succes.

Instinctul ei a fost corect. O clipă mai târziu, fratele meu a ieşit singur din cameră, zâmbind. Avea în mână o cheie aurie.

Într-adevăr, cheia a deschis dulapul, în care ascunsese tatăl meu, tezaurul. M-am gândit, că numai blândeţea şi răbdarea mamei şi a fratelui meu, ne-au salvat, în timp ce mânia şi ordinele au dat greş. Din nou, mi-am propus să nu mai fiu aşa temperamentală, să încerc să fiu mai blândă şi dulce, ca fratele meu.

Ferrandino şi unchiul Federico s-au certat,

dacă să lase suficiente fonduri, pentru ca tatăl meu să trăiască confortabil în nebunia lui. Federico nu voia să lase nimic, dar, în final, dorinţele regelui au fost îndeplinite. Ferrandino i-a lăsat mamei o sumă considerabilă, cu instrucţiuni de a-i folosi ponderat.

Am petrecut doar câteva săptămâni agitate în Messina. În acel timp, ambasadorul spaniol ne-a adus trei veşti diferite, foarte importante. Prima, la care ne aşteptam şi de care ne temeam, că forţele noastre extenuate din Castel dell' Ovo s-au predat, în sfârşit, francezilor. Oul lui Virgil se spărsese. A doua revelaţie, i-a adus mare uşurare lui Jofre, şi ne-a bine dispus pe toţi. Nu îl iertasem pe Papa Alexandru, că se predase atât de uşor regelui Carol, nici că îl dăduse ostatic pe fiul său, Cesare. Totuşi, Cesare şi Alexandru au fost vicleni. Într-o noapte, înainte ca armata să intre în Napoli, Cesare a evadat din tabăra franceză, luând cu el, cât s-a putut de mult din prăzile de război. A făcut asta, mituind o parte din soldaţii lui Carol să îl ajute.

Al treilea mesaj a venit, la foarte scurt timp după cel de-al doilea. Auzind despre formarea Ligii Sfinte, Carol al VIII-lea s-a sperit şi s-a retras din Napoli, la câteva zile după invazie, lăsând în urmă o singură garnizoană (această ştire ne-a demonstrat şi mai mult, perspicacitatea papei şi a lui Cesare. Cel din urmă a avut grijă să se facă absent, înainte ca regele Carol să afle despre Ligă). Ferrandino s-a bucurat enorm să afle, că repetito era un omuleţ ticălos, care i-a tratat atât de urât pe baronii rebeli, încât s-au răzvrătit acum, împotriva francezilor, cerând întoarcerea Casei de Aragon.

Asta l-a înspirat pe Ferrandino să facă planuri, să se alăture forţelor comandate de căpitanul Don Inaco d'Avalos, pe insula Ischia, în Golful Napoli. Inchia se afla la mică distanţă de linia de coastă a oraşului, permitându-i cu uşurinţă regelui, să lanseze un atac.

Eram hotărâtă să merg cu el. Jofre nu a îndrăznit să obiecteze. Eram atât de optimistă, încât mă aşteptam să mă întorc victorioasă acasă,

în doar câteva zile. Alfonso a hotărât să meargă şi el la Ischia, în caz că era nevoie de ajutorul său. Francesco şi Federico au ales să rămână în Sicilia, până la eliberarea Neapolelui.

Cu o noapte înainte să plecăm, am vizitat-o pe Madonna Trusia. Am stat împreună, în mica ei antecameră, în timp ce tatăl meu stătea pe întuneric, în sala imaginară a tronului, uitându-se la luminile reflectate în apele întunecate ale portului Messina.

— Vino cu noi, am îndemnat-o eu. Ne-ai lipsit teribil. Nu mai e nimic, aici, pentru tine. Tata nici nu este conştient de cine îl înconjoară. Putem angaja servitori să aibă grijă de el.

A clătinat melancolic din cap, apoi şi-a plecat capul, uitându-se la mâinile ei palide şi graţioase. Le ţinea în poală, una peste alta.

— Şi mie îmi este dor de voi. Dar nu pot să îl las. Nu poţi înţelege, Sancha.

— Ai dreptate, am răspuns eu scurt.

Eram furioasă pe tatăl meu pentru vraja, pe care o aruncase asupra ei, pentru faptul că, şi aşa

nebun şi neajutorat, putea să facă un om aşa bun să sufere.

— Nu înţeleg. Şi-a trădat familia şi cetăţenii şi totuşi, tu îi rămâi credincioasă. Copiii tăi te adoră şi ar face tot posibilul să te vadă fericită. El nu îţi poate oferi decât durere.

Am ezitat, apoi am întrebat, cu mare emoţie, ceea ce mă frământase toată viaţa.

— Cum ai putut, vreodată, să iubeşti un om atât de crud?

Trusia a ridicat capul, privindu-mă intens. Nu avea nicio urmă de indignare în glas şi am înţeles, că îl iubea pe tata, mai mult ca orice pe lume.

— Vorbeşti, de parcă am avut de ales, a zis ea.

Am ajuns la Ischia, în toiul primăverii. Era o insulă rotundă şi necioplită, acoperită de măslini, pini şi o floră abundentă, încât şi-a câştigat porecla de „Insula Verde”. Peisajul era dominat de Monte Eponeo, care erupea, odată la câteva secole, făcând solul negru şi fertil.

Eu, Jofre şi Alfonso am stat cu Ferrandino, în

izolatul Grand Castello. Era legat de insula principală printr-un pod, construit de stră-străbunicul meu, Alfonso cel Mărinimos.

În timp ce aprilie s-a transformat în mai, şi mai a devenit iunie, nu aveam multe de făcut, decât să ne rugăm (cu scepticism) pentru armata noastră, în timp ce făceau incursiuni pe continent. Campaniile mergeau bine. Am avut pierderi puţine, acum că baronii erau de partea noastră şi aveam suportul Ligii Sfiinte. Francezii erau descurajaţi.

Nu a fost nevoie ca Alfonso sau Jofre să lupte, cred că, spre dezamăgirea lor şi profunda mea uşurare. Noi trei am devenit, din nou, inseparabili; luam cina împreună, vizitam micile oraşe, Ischia şi Sant' Angelo şi izvoarele termale, care se spunea, că sunt bune pentru sănătate.

Dar începeam fiecare dimineaţă singură, cu o plimbare pe nisipul fin al plajei şi priveam peste apele calme ale golfului. În zilele senine, puteam vedea coasta curbată a Neapolelui. Vezuviu stătea ca un simbol, şi abia puteam distinge Castel dell'

Ovo, un punct mic şi negru. Am stat atât de mult, încât m-am bronzat. De multe ori, Donna Esmeralda venea după mine, bombănind, şi mă forţa să îmi acopăr capul cu o eşarfă. Ieşeam şi în zilele ceţoase, şi la fel ca tatăl meu, încercam în van să zăresc Vezuviu.

În Squillace, îmi era dor de casă, dar atunci eram sigură de o casă la care să mă întorc. Acum, nu ştiam dacă palatul în care mi-am petrecut copilăria, mai era în picioare. Tânjam după Santa Chiara şi după Dom, de parcă erau persoane iubite şi mă temeam pentru siguranţa lor. M-am gândit la corăbiile graţioase din port, cu pânzele lor luminoase; la curtea palatului; la grădinile, care dacă nu ar fi fost distruse, acum ar fi trebuit să fie înflorite. Mă durea inima.

Ferrandino se întâlnea frecvent cu strategii săi. Nu l-am văzut aproape deloc până în luna iulie, când, eu, fratele şi soţul meu am fost chemaţi în cabinetul său.

Era aşezat la birou. Lângă el, stătea Căpitanul, Don inaco. Am ştiut, după zâmbetele

radiante de pe feţele amândoura, ce veşti voia să ne împărtăşească regele. Ferrandino, abia se putea stăpânii. Ne-a spus, încă dinainte să terminăm plecăciunile, pe cel mai vesel ton, pe care l-am auzit vreodată.

— Faceţi-vă bagajele, Alteţelevoastre.

— Al meu nu a fost, niciodată, despachetat, am zis eu.

Vara 1495 – sfârşituC primăverii 1496

IX

C

ălătoria noastră prin Golful Neapolelui a fost una scurtă. De fapt, a durat mai mult, ca servitorii să încarce bagajele şi proviziile pe vas, decât ne-a luat să navigăm din Ischia, până în portul Santa Lucia.

Anturajul nostru regal, alcătuit din Majestatea Sa, Ferrandino, logodnica lui Giovanna, Jofre, Alfonso şi cu mine, am urcat pe vas, în cea mai bună dispoziţie. Când a plecat corabia, Alfonso a cerut să ni se aducă sticle de vin şi pahare şi i-am făcut, în mod repetat, urări

regelui, Casei de Aragon şi oraşului în care ne întorceam.

Acelea au fost cele mai fericite momente din viaţa mea. Cred că, la fel se simţea şi Ferrandino. Niciodată, nu a avut ochii mai luminoşi şi zâmbetul mai larg. Într-un moment impetuos, a luat-o pe Giovanna de mijloc şi a sărutat-o pasional, spre încântarea şi în uralele noastre.

Jofre a glumit pe seama predicatorului Savonarola şi a prezicerilor sale sumbre, că regele Carol al VIII-lea va aduce sfârşitul lumii.

— Tatăl meu, Sfiinţia Sa, i-a poruncit lui Savonarola să vină la Roma şi să-şi apere punctul de vedere, privind Apocalipsa. Se pare că a vorbit prematur. Savonarola, ca un laş ce este, se preface bolnav şi spune, că nu poate să facă călătoria.

Am râs zgomotos, în timp ce Jofre a propus un nou toast:

— Pentru *nesănătatea* lui Savonarola!

Mă bucuram în sinea mea, că Esmeralda era sub punte şi nu putea auzi insultele aduse preotului, pe care îl venera.

Când ne-am apropiat de coasta napolitană, s-a lăsat tăcerea. Vezuviu, care în timpul exilului, devenise pentru mine un simbol al speranţei, încă stătea de pază asupra oraşului. Dar acum, era singura pată de culoare, din peisajul care fusese odată, atât de verde şi acum era scrum. Câmpurile, povârnişurile, care ar fi trebuit să fie înflorite şi pline de recoltă erau înnegrite, ca şi cum ar fi erupt, din nou, marele munte.

Doar Ferrandino încă mai zâmbea. Văzuse deja dezastrul, în timpul incursiunilor făcute cu căpitanii săi.

— Nu disperaţi, ne-a spus el. Poate că francezii s-au asigurat, că nu vom avea recoltă sezonul acesta, dar incendiile pe care le-au provocat, o să fertilizeze solul, şi ne vor aduce o recoltă bună, anul viitor.

Chiar şi aşa, am rămas tăcuţi şi perturbaţi. Când am tras în port, lângă sheletele corăbiilor carbonizate, Castel dell' Ovo, solid şi nevătămat, a fost o privelişte liniştitoare. M-am uitat cu nelinişte în oraş, peste zidurile ciuruite de război

şi l-am strâns, emoţionată de mână pe Alfonso.

— Uite! am strigat. Biserica Santa Chiara este încă în picioare! Şi Domul!

Era adevărat. În ciuda flăcărilor pe care le văzusem ieşind din ea, exteriorul bisericii era aproape nevătămat, în afara dungilor de funingine. Domul părea neatins.

Dar în timp ce ne aflam în trăsură, în drum spre Castel Nuovo, m-am chinuit să-mi ascund ura şi amărăciunea. Şi nu eram singura. Chiar şi expresia lui Ferrandino devenise sobră. Giovanna se lupta cu lacrimile şi Alfonso stătea cu faţa întoarsă la fereastră.

Am avut o călătorie scurtă, din port până la destinaţie, dar chiar şi această mică distanţă, ne-a permis să vedem o parte din dezastrul provocat de francezi. Palate după palate, casele oamenilor de rând, toate fuseseră arse, reduse la moloz de către tunuri, sau ambele. Depozitul de armament, care cândva fusese plin de artilerie şi soldaţi, protejat de pereţi dublii, nu mai era decât o adunătură înnegrită de pietre şi cadavre intrate în

putrefacţie.

Giovanna şi-a acoperit nasul. Pe lângă parfumul său obijnuit de apă sărată, pe careâl iubeam atât de mult, golful emana acum, un miros subtil, dar înfiorător… de carne putrezită. Se pare, că era mai uşor să scapi de morţi, aruncându-i în valuri, decât îngropându-i în pământ.

Pereţii care înconjurau Castel Nuovo arătau ca o grimasă neregulată, a unui om nebun şi fără dinţi.

— Nu contează, a zis Ferrandino, arătând în sus. Uite cine ne întâmpină.

M-am uitat şi am zâmbit pentru prima oară, de când am ajuns în Napoli. Arcul de Triumf al lui Alfonso I, încă stătea mândru şi neatins. Trăsura noastră a trecut pe sub el, pe lângă soldaţii care ne ţineau porţile deschise, aşteptând să intrăm.

În curtea redusă acum la un morman de pământ, dezgolit de grădinile sale frumoase, un căpitan şi-a părăsit contingentul de soldaţi şi a venit în fugă, deschizând uşa trăsurii şi făcând o plecăciune.

— Bine aţi venit, Majestate, a spus el, asistându-l pe Ferrandino să coboare. Trebuie să ne cerem scuze pentru starea palatului regal. Speram să fie pregătit pentru sosirea dumneavoastră, dar, din păcate, majoritatea servitorilor care lucrau aici, au fost ucişi. A trebuit să recrutăm oameni de rând şi nobili sărăciţi, care nu au pregătirea necesară şi se mişcă încet cu reparaţiile.

— Nu contează, a răspuns Ferrandino graţios. Ne bucurăm să fim acasă.

Dar bucuria pe care am simţit-o, intrând pe uşile palatului, s-a risipit imediat. Căpitanul ne-a condus în sala tronului, unde regele trebuia să se întâlnească cu seneşalul, să discute planul de restaurare şi cum să gestioneze foametea locală. Pereţii coridoarelor erau zgâriaţi de săbii şi pătaţi de sânge. Portretele strămoşilor noştri fuseseră scoase din ramă şi tăiate cu cuţitul. Ramele de aur au fost furate, iar bucăţile de pânză pictată lăsate pe podea. Statuete, covoare, draperii, felinare, toate lucrurile pe care le ştiam din copilărie şi le

credeam permanente, la fel de eterne ca dreptul familiei mele la Coroană, fuseseră furate. Mergeam pe podele goale, pe lângă pereţi dezgoliţi.

— Au luat tot, a zis Giovanna cu amărăciune. Tot.

Tonul lui Ferrandino a fost surprinzător de dur.

— Aşa este în război. Nu se poate face nimic. Văicărelile nu sunt de niciun folos. A tăcut, dar ura din ochii ei nu s-a stins.

În alcovul unde îl omorâsem pe soldatul trădător, încă mă era sânge pe jos şi pe pereţi. Încă nu fusese curăţată mărturia actului meu criminal.

Sosirea în sala tronului nu a făcut decât să ne sporească resentimentele. Ferestrele cu vedere la port fuseseră sparte, din ele rămânând doar cioburi împrăştiate pe podea. Sticle goale de vin fuseseră aruncate în toate colţurile. Nişte ţărănci măturau cioburile de zor.

— Majestatea Sa, regele Ferrandino, a

anunţat căpitanul.

Femeile s-au oprit din treabă, copleşite de prezenţa regelui şi a curtenilor săi. Una din ele şi-a făcut cruce în loc să se încline. O alta, îngenunchiată pe ultima treaptă a tronului, ştergând viguros scaunul cu o cârpă, s-a întors de la mijloc şi s-a aplecat pe cât de bine a putut. Măreţul scaun fusese cioplit. Tăieturi adânci pe braţele şi picioarele sale, stricau modelul gravat în lemn. Perna tronului era aruncată deoparte pe podea. Avea tăieturi şi era pătată cu un lichid închis, care, la început, am crezut că este sânge. M-am aplecat deasupra ei şi m-am strâmbat din cauza mirosului de urină.

— Majestate, Alteţele Voastre, a strigat menajera. Iertaţi-mă. Au fost atâtea lucruri de curăţat. Înainte să fugă, francezii au comis acte de nedescris peste tot în palat. Au batjocorit până şi tronul.

— Singurul mod în care francezii ar fi putut să batjocorească tronul, am spus eu repede, ar fi fost ca regele Carol să-şi aşeze fundul ăla mic şi

deformat pe el.

Toată lumea a început să râdă, dar cu foarte puţin umor. Uşile de la cabinetul regelui stăteau deschise. Înăuntru, marele birou al lui Ferrante fusese redus la un morman de lemne de foc. Bucăţile nefolosite erau aranjate lângă şemineu. Câteva scaune ţărăneşti, confiscate din casele oamenilor de rând, ţineau locul celor de calitate, care mobilau înainte, camera. Seneşalul aştepta.

— Îmi cer scuze pentru condiţii, Majestate, a zis el. O să dureze un timp până importăm mobilă adecvată.

— Nu contează, a răspuns Ferrandino, intrând la întâlnire.

Noi, ceilalţi, ne-am întors în vechile noastre camere să despachetăm bagajele. Nu mă aşteptam să fi rămas ceva din vechea mea mobilă. Dar, nu mă aşteptam nici s-o găsesc pe Donna Esmeralda, care călătorise cu noi pe corabie, dar venise cu o altă trăsură, împreună cu restul însoţitorilor, stând pe podeaua dormitorului meu, cu fusta împrăştiată pe lângă ea şi o privire plină de ură în ochi.

— Patul tău, a zis ea, clocotind. Frumosul tău pat. Nenorociţii i-au dat foc. E funingine pe tot tavanul.

M-a luat prin surprindere. Nu o auzisem, niciodată, folosind un asemenea limbaj. Dar soţul ei fusese omorât de angevini, bărbaţi de origine franceză. Probabil că, în ochii ei, nu se diferenţiau cu nimic de cei care au mărşăluit cu Carol.

— Nu contează, l-am imitat pe Ferrandino. Nu contează, pentru că nenorociţii au plecat, iar noi suntem aici.

Şi, în Napoli am rămas. Primele câteva luni au fost dificile. Mâncarea era puţină şi, dată fiind valoarea cheltuielilor de reconstrucţie, seneşalul nu ne-a permis să importăm vin sau raţii; depindeam, în mare măsură, de vânătorii şi pescarii locali, care supravieţuiseră războiului. Beam apă şi ne mulţumeam cu suita redusă de servitori. De multe ori, o ajutam pe Donna Esmeralda la treabă. Rămăsese singura mea însoţitoare.

Dar, fiecare zi aducea noi îmbunătăţiri. Eram

plini de optimism, mai ales că Ferrandino se bucura de suportul popular.

Într-un moment de frustrare, Jofre, sătul de toate restricţiile, a spus, că ne-ar fi mai bine în Squillce. Am cerut imediat o audienţă la Ferrandino şi în scurt timp am primit permisiunea să îi vorbesc.

Deja avea un birou, deşi, nu la fel de măreţ ca predecesorul său, şi un scaun adecvat. Era într-o dispoziţie bună. Acum că regatul se stabilizase şi luptele sporadice încetaseră, alesese data ceremoniei oficiale de încoronare şi ziua nunţii cu Giovanna. A stat şi m-a ascultat în timp ce am spus:

— Mi-ai spus cândva, că prezenţa mea îţi poartă noroc. Încă mai crezi asta?

Mi-a zâmbit şi mi-a răspuns pe un ton glumeţ.

— Da.

— Atunci, lasă-ne pe mine şi pe soţul meu să rămânem în Napoli. Dă un decret oficial, să nu ne mai întoarcem în Squillace, decât în situaţii de

urgenţă. M-a privit serios.

— Ţi-am spus cândva, Donna Sancha, că poţi să îmi ceri orice şi ţi se va da. Asta este o favoare măruntă şi ţi-o voi îndeplini fără nicio ezitare.

— Mulţumesc!

I-am sărutat mâna. Am crezut atunci, că în sfârşit, am reuşit să pun capăt farsei crude a tatălui meu. Că eram, în sfârşit, în siguranţă acasă. Soţului meu i-a displăcut promisiunea pe care o obţinusem de la Ferrandino, dar îi lipsea curajul să protesteze.

A venit toamna şi odată cu ea, după spusele lui Jofre, un decret papal, ordonându-i lui Savonarola să înceteze predicile, lucru pe care, preotul cu ochi sălbatici l-a ignorat. Apoi, a venit iarna. Până de Crăciun, Castel Nuovo începusese să semene cu ceea ce a fost înainte. Am făcut tot ce am putut, să îi ajutăm pe cei rămaşi săraci şi flămânzi, datorită distrugerii recoltelor, de către regele Carol, în timp ce noi, cei din familia regală, ne-am bucurat de prima noastră petrecere decentă, sărbătorind Naşterea lui Hristos.

Eu şi Donna Esmeralda dormeam, deja, într-un pat adevărat, iar ferestrele palatului fuseseră reparate şi acoperite cu draperii groase să nu intre frigul.

Somnoroasă, după masa de Crăciun, mă dusesem să mă întind în pat, când m-a strigat Donna Esmeralda, din camera exterioară.

— Donna Sancha! A venit Madonna Trusia!

— Ce?

M-am ridicat, ameţită de somn. Pentru un moment, anunţul mi s-a părut perfect normal. Era Crăciunul, iar mama venise, să îşi viziteze copiii, cum făcea la fiecare sărbătoare. Uitasem că se dusese în Sicilia. Uitasem, chiar, şi de revolte şi de francezi.

— Ce? am repetat, de data aceasta de-a dreptul speriată, revenindu-mi din reverie.

Mi-am pus un halat şi m-am dus repede în antecameră. Cu o clipă înainte să o văd pe mama, am sperat că îi venise mintea la cap, că se hotărâse să îmi accepte oferta să vină să locuiască în Napoli. Mă durea inima să o ştiu ruptă de lume,

prizonieră lângă un bărbat, care poate că o iubise în felul lui torturat, dar nu ştiuse niciodată cum să îşi arate dragostea. Acum că înnebunise, nici măcar nu o mai recunoştea.

O singură privire la faţa Madonnei Trusia, m-a făcut să gem oripilată. Mă aşteptam să văd o frumuseţe radiantă, zâmbitoare. În schimb, în pragul uşii, lângă Donna Esmeralda, stătea o bătrână îndurerată, îmbrăcată toată în negru. Chiar şi părul ei auriu era acoperit cu un voal întunecat, ca soarele eclipsat de nori de furtună. Era slabă, fragilă, avea o paloare cenuşie şi cearcăne adânci sub ochi. Parcă toată durerea tatălui meu, îi fusese transferată ei, sugând din ea, toată veselia şi vioiciunea.

Mama s-a aruncat pe cel mai apropiat scaun şi i-a spus Donnei Esmeralda, fără să se uite la niciuna din noi.

— Adu-l pe fiul meu.

În afară de asta nu a mai spus nimic. Nici nu era nevoie. Mi-am dat seama imediat ce se întâmplase. Am tras un scaun lângă ea şi am luat-

o de mână. A lăsat capul în jos, evitându-mi privirea. Am aşteptat în tăcere. Simţeam un nod în gât, dar nu mi-am permis să plâng.

După un timp, a apărut Alfonso. Şi el şi-a dat seama, imediat ce s-a uitat la mama, ce se petrecuse.

— A murit? a şoptit el.

Trusia a dat din cap. Fratele meu a îngenunchiat în faţa ei, punându-i capul în poală. Ea l-a mângâiat pe păr. Îi priveam ca un străin, căci durere mea cea mai mare, nu era pentru moartea tatălui meu, ci pentru suferinţa pe care le-o provoca celor două persoane, pe care le iubeam cel mai mult pe lume. Într-un final, Alfonso a ridicat capul.

— A fost bolnav?

Mama şi-a dus mâna la gură şi a clătinat din cap. Un lung moment, nu a putut vorbi. Când a reuşit să se stăpânească, cât de cât, şi-a coborât mâna şi a început să ne spună povestea ca pe o poezie.

— S-a întâmplat acum trei săptămâni. Păruse

că începe să-şi revină, să realizeze ce se întâmplase. Şi apoi, a încetat să mai doarmă şi nebunia s-a întors, mai puternică ca niciodată. Era nervos, agitat, de multe ori se plimba de colo colo şi ţipa, chiar şi când era singur în camera lui favorită. Vă amintiţi camera, cea cu scaunul cel mare şi candelabrul de deasupra. În acea noapte, a continuat ea cu dificultate, am fost trezită de un scârţâit puternic, din camera lui Alfonso. M-am temut, că s-ar putea răni singur, aşa că m-am grăbit să-l văd… am luat o lumânare, din moment ce el stătea mereu pe întuneric.

L-am găsit împingând scaunul prin cameră. Când l-am întrebat de ce face asta, mi-a răspuns iritat: *M-am săturat de priveliştea asta*. Ce puteam să fac? A făcut o pauză, cuprinsă de remuşcări.

— Toţi servitorii dormeau, aşa că am lăsat lumânarea şi l-am ajutat eu, pe cât am putut. Când a fost satisfăcut, l-am lăsat singur pe întuneric. M-am întors în pat, foarte agitată. Nu puteam să dorm… şi după câteva momente, am auzit un alt sunet. Acesta nu era la fel de puternic, dar era

ceva cu el… aşa că am *ştiut*.

Şi-a pus mâinile la ochi, împovărată de greutatea amintirii. Din acel moment, nu a mai putut vorbi decât întrerup, aşa că o să rezum aici, ce ne-a povestit:

Tatăl meu a mai adus un scaun, mai uşor decât cel pe care îl folosea ca tron imaginar şi l-a aşezat sub candelabrul de oţel suspendat de tavan, apoi s-a urcat pe scaun. Făcuse rost de o frânghie. Şi-a legat-o de eşarfa sa regală, cu bijuteriile şi medaliile câştigate la Ontrato. A legat frânghia de un braţ al candelabrului şi eşarfa şi-a strâns-o bine în jurul gâtului.

Mama auzise când dărâmase scaunul cel uşor. Uneori inima ştie anumite lucruri, înainte ca mintea să le deducă. Impactul lemnului pe marmură, i-a provocat Trusiei asemenea alarmă, încât a fugit în camera tatălui meu, fără să mai ia vreo lampă sau vreo lumânare.

Acolo, în lumina slabă a stelelor şi a farului din portul Messina, a văzut forma trupului iubitului ei, învârtindu-se uşor în ştreang.

Mama a proclamat pe un ton neutru, fără expresie:

— Acum nu mai pot avea pace, deoarece ştiu că suferă în iad. Este în Pădurea Sinucigaşilor, unde îşi au cuibul harpiile, pentru că s-a spânzurat singur în propria casă.

Încă îngenunchiat în faţa ei, Alfonso a luat-o cu blândeţe de mâini.

— Mamă, Dante este doar o alegorie. În cel mai rău caz, tata este în purgatoriu, pentru că nu ştia ce face. Nici măcar nu ştia că se află în Messina, când am vorbit cu el. Niciun om nu l-ar condamna pe altul pentru un act de care nu este conştient, iar Dumnezeu este mai înţelept şi are mai multă compasiune, decât orice om.

Mama s-a uitat la el cu o expresie de speranţă patetică, apoi s-a întors la mine.

— Sancha, crezi că este posibil?

— Cu siguranţă, am minţit eu.

Dar, dacă ne-am pune credinţa în Dante, regele Alfonso al II-lea ar fi acum în al şaptelea cerc al iadului, în râul de sânge care fierbe

sufletele acelor *„tirani care s-au desfătat în sânge şi jaf”*. Dacă ar exista orice fel de justiţie, ar fi prizonier, lângă tatăl său Ferrante, torţionarul, creatorul muzeului morţilor.

Mai exista un loc pentru el: cel mai adânc colţ al iadului, în fălcile Satanei, locul rezervat celor mai mari trădători. Pentru că nu îşi trădase doar familia, ci întregul popor. Acolo, nu era sulf, nu era foc, nu era căldură, ci cel mai mare, crud şi amar frig. La fel de rece ca inima tatălui meu, la fel de rece, ca privirea pe care i-am văzut-o de atâtea ori în ochi.

Mama a rămas în Napoli şi încet, încet, şi-a revenit din amărciune. Pentru mine, m-am rugat din disperare, la un Dumnezeu de care mă îndoiam: *Păzeşte-mi inima de rău*; *nu mă lăsa să devin precum tatăl meu*. Deja omorâsem un om. Mă trezeam des, sufocându-mă, simţind picături de sânge cald pe frunte şi pe obraji, imaginându-mi că mă şterg la ochi, privind mirarea din ochii victimei mele muribunde. *Un act nobil*, spusese toată lumea. Îl salvasem pe rege. Poate că îl

salvasem pe Ferrandino, dar nu era nimic nobil în a lua o viaţă.

În ciuda tragediei morţii ta Alui meu (circumstanţele au fost ascunse servitorilor şi publicului şi nu s-a mai discutat niciodată, în familie despre asta), viaţa în Napoli a devenit din nou fericită.

Ferrandino şi Giovanna s-au căsătorit într-o ceremonie glorioasă. Palatul a fost restaurat şi a devenit o locuinţă şi mai de lux, iar grădinile au început să crească la loc. Sub influenţa lui Alfonso, Jofre a devenit un soţ mai atent.

Au trecut cinci luni. Până în mai, anul 1496, am început să mă simt confortabil în bunăstarea mea şi nu mai visam, în fiecare noapte, tunuri şi sânge, nu mai vedeam silueta tatălui meu, clătinându-se în întuneric, de fiecare dată când închideam ochii. Aveam promisiunea lui Ferrandino de a rămâne cu soţul meu în Napoli. Aveam compania mamei şi a fratelui meu şi nu îmi lipsea nimic. Pentru prima dată, mi-am permis să mă gândesc să îmi cresc fii şi fiicele în Napoli, în

sânul familiei, care le-ar arăta numai dragoste.

Cu toate acestea, Papa Alexandru avea alte planuri.

Stăteam la masă cu mama şi fratele meu, când a apărut Jofre, cu o bucată de pergament în mână şi o privire îngrozită pe faţă. Mi-am dat seama imediat că trebuia să îmi spună conţinutul scrisorii şi îi era frică de reacţia mea.

Avea şi de ce să îi fie frică. Era o scrisoare de la tatăl său. Am ghicit corect, că scena dintre noi, urma să devină neplăcută, aşa că m-am scuzat de la masă şi am mers să discutăm problema între patru ochi.

După spusele lui Alexandru: „Războiul din Napoli ne-a amintit de propria mortalitate şi fragilitatea vieţii. Dorim să ne trăim restul anilor, înconjuraţi de copiii noştri”. De toţi, inclusiv de Jofre şi mai ales de soţia lui.

M-am gândit la Contele Marigliano, care mă vizitase în Squillace, la cererea lui Alexandru, când fusesem acuzată de infidelitate faţă de Jofre. Mă avertizase discret, că într-o zi, Sfiinţia Sa nu

îşi va mai putea stăpâni curiozitatea. Va vrea să vadă cu ochii lui, femeia cu care se căsătorise mezinul său, femeia despre care toţi spuneau, că este şi mai frumoasă decât amanta sa: La Bella.

Am blestemat, am dat din mâini la bietul Jofre. Am insistat că nu voi merge la Roma, cu toate că ştiam, că refuzul meu este de prisos. M-am dus la Ferrandino şi l-am implorat să îl convingă pe Sfiinţia Sa să mă lase să rămân în Napoli. Dar ştiam amândoi… cuvântul unui rege este mai prejos decât al papei. Nu se putea face nimic. După ce am aşteptat atât să mi se înapoieze Napoli, mi-a fost din nou furat.

Sfârşitul primăverii 1496 X

E

«şi Jofre am ajuns la Roma pe douăzeci mai 1496, în sunetul clopotelor catedralei, la ora zece dimineaţa, într-o zi foarte însorită. Pentru buna dispoziţie a mulţimii adunate, de nobili şi oameni de rând, ne-am organizat într-o paradă, ce avea să fie întâmpinată de Lucrezia Borgia, cel de-al doilea copil al papei şi singura fiică. Ea urma să ne

conducă la Vatican.

Alexandru al VI-lea făcuse, ceea ce niciun papă nu îndrăznise până atunci: şi-a recunoscut public copiii, în loc să se refere la ei, ca nepoate sau nepoţi, cum au făcut alţi pontifi în trecut. Se spunea că îi iubeşte foarte mult şi cred că era adevărat, deoarece i-a adus să locuiască cu el în palatul papal, imediat după alegere.

Auzisem despre Lucrezia, chiar şi înaintea mariajului meu cu Jofre. Se zvonea că este excepţional de frumoasă.

— Cum este sora ta? l-am întrebat pe Jofre, în timpul călătoriei noastre în nord.

— Dulce, a zis el degajat, după un moment de gândire. Modestă şi încântătoare. O să o placi.

— Este frumoasă?

A ezitat puţin.

— Este… drăguţă. Nu la fel de drăguţă ca tine, bineînţeles.

— Şi fraţii tăi?

— Cesare?

O umbră a trecut pe faţa soţului meu, când l-

a menţionat pe fratele cu care aş fi putut să mă căsătoresc.

— Este foarte chipeş.

— M-am referit la personalitatea lui.

— Ah. Este ambiţios. Foarte deştept.

Din nou, am detectat o urmă de antipatie, dar Jofre evita repede adevărul, când venea vorba de lucruri neplăcute. Chiar şi aşa, când l-am întrebat despre fratele său Juan, s-a încruntat şi a spus: – Nu trebuie să îţi faci griji în privinţa *lui*. Locuieşte în Spania cu soţia sa.

Frumuseţea are un preţ. Deşi mă bucuram, că natura m-a înzestrat cu trăsături frumoase, ştiam, de asemenea, foarte bine, gelozia pe care o provocam altor femei. Din acest motiv, în acea zi, am avut grijă să nu o eclipsez pe cumnata mea. Purtam o rochie neagră, simplă, cu mâneci imense, după moda din sud, adecvată nobilelor căsătorite. Calul meu era învelit în negru şi mergeam respectuos în spatele soţului meu.

Pe de altă parte, Jofre era nerăbdător să impresioneze Roma şi pe membrii familiei sale cu

gloria, pe care o avea un prinţ. A insistat, să fiu însoţită de întregul anturaj de douăzeci de femei şi un contingent şi mai mare, din care făceau parte, chiar şi bufoni, îmbrăcaţi în cele mai strălucitoare nuanţe de galben, roşu şi purpuriu.

Am intrat în oraş prin partea de sud. Nu fusesem niciodată la Roma. Am fost cuprinsă de veneraţie, când am intrat pe porţile oraşului şi am văzut colinele.

— Acolo, a strigat Jofre după armăsarul lui, arătând în dreapta sa, în timp ce mergeam pe Via del Circo Massimo.

Acolo se afla Arcul lui Constantin, străvechiul prototip al arcului de triumf, ridicat de străstrăbunicul meu. Mai jos, la est, era Colosseumul, elipsa de piatră stratificată, unde îşi găsiseră sfârşitul atâţia creştini. Şi Panteonul, templul tuturor zeilor, cu nenumăratele sale coloane albe şi domul masiv, cel mai mare din întreaga Romă – în mod ironic, mult mai mare decât orice biserică creştină.

Singurele oraşe pe care le cunoşteam, aveau

unul sau două palate regale, câteva palazzo mai mici, câteva catedrale şi numeroase clădiri văruite, aglomerate pe povârnişuri şi coaste, cu străduţe înguste. Roma poseda o grandoare şi o întindere peste cunoştinţele mele. Clădirile împrăştiate până după linia orizontului, aveau o mărime, o eleganţă şi un stil, ce mi-au tăiat răsuflarea. Străzile erau largi şi pline de trăsurile celor bogaţi. Palatele cardinalilor şi ale familiilor nobiliare erau masive, cu un design clasic, dreptunghiular, pline de statui din marmură şi basoreliefuri cu scene din mitologia păgână. Oricare dintre ele era, de departe, mai măreţ decât Castel Nuovo din Napoli, cu forma lui ciudată şi neregulată şi maroniul şters al zidurilor sale.

Doar marele Tibru a fost o dezamăgire. Când am ajuns la ponte Sant' Angelo, podul fortăreţei Sant' Angelo, înghesuit de statuia Arhanghelului Mihail, am văzut, pentru prima dată, faimosul râu din Roma. Apele sale împuţite erau pline de deşeuri şi aglomerate de corăbiile negustorilor.

Dar, am fost repede distrasă de priveliştea din faţa mea: imensa Piaţă Sfântul Petru, pavată cu piatră cubică şi dincolo de ea, însăşi măreţul sanctuar, mai vechi de un mileniu, unde odihneau oasele primului pontif. Adiacent, pe partea de nord, se afla Vaticanul.

Chiar înainte să ajungem în piaţa cea vastă, am fost întâmpinaţi de cardinali călare, înveşmântaţi în stacojiu, şi de gărzile papale. Ambasadorul spaniol a venit la Jofre să îl salute. În timp ce procesiunea noastră şi-a croit drumul prin piaţă, am văzut-o de la distanţă şi am ştiut imediat cine este: Lucrezia.

S-a apropiat, pe un cal alb, în timp ce, cei din vastul ei anturaj, aveau armăsari negrii sau maro. Însoţitorii ei erau înveşmântaţi în brocart roşu cu auriu, iar ea purta o rochie albă, sclipitoare, de satin şi un corset de brocart auriu, ţesut cu perle. Pe cap avea o plasă aurie, plină de diamante şi în jurul gâtului purta un colier, care avea în mijloc un rubin imens, înconjurat de alte diamante.

A venit în faţa fratelui ei. Eu, Jofre şi

Lucrezia am descălecat. I-a zâmbit, l-a sărutat de bun venit, apoi s-a întors la mine.

Fusese aleasă să ne întâmpine, îmi explicase Jofre mai devreme, pentru că avea un loc special în inimile romanilor. Pentru ei era precum Fecioara Maria: blândă şi inocentă, înzestrată cu o dragoste specială pentru supuşii ei. Chiar şi numele ei simboliza castitate şi onoare. Fusese botezată după acea Lucrezia din Roma antică, care, fiind violată de duşmanul soţului ei, a ales să se sinucidă; singura opţiune nobilă, deoarece nu putea trăi cu ruşinea.

În spatele buzelor sale palide şi a blândeţii din privirea Lucreziei, am văzut imediat, gelozia pe care o ascundea… şi o inteligenţă puternică. Am crezut imediat, toate poveştile pe care le auzisem despre viclenia şi caracterul necinstit al lui Alexandru. Le vedeam aici, reflectate în fiica sa.

Fizic nu îşi merita reputaţia. Nu era o frumuseţe, deşi se ţinea cu mândrie şi încredere, ceea ce, de la distanţă, o făcea să pară

atrăgătoare. Faţa ei era la fel de simplă ca a lui Jofre, cu bărbia mică şi un strat de piele dedesubtul ei. Avea ochii mari cu o nuanţă cam spălăcită de gri. Ca şi fratele ei mai mic, avea părul blond-arămiu. Fusese aranjat cu cea mai mare atenţie pentru festivitate, în şuviţe perfect ondulate, care îi cădeau liber pe umeri, până pe spate, în stilul femeilor nemăritate.

Oricum era ca şi nemăritată. Jofre îmi împărtăşise bârfa familiei, că soţul Lucreziei, Contele Giovanni Sforza din Milano, de la nunta lor încoace, a profitat de orice ocazie să îşi evite soţia. Acum, se fortificase pe proprietatea sa, în Pesaro, refuzând invitaţiile Papei de a reveni la soţia lui, spre ruşinea Lucreziei. Eram uimită. Când l-am întrebat pe Jofre de ce nu vine la ea, soţul meu, de obicei naiv şi direct, nu mi-a răspuns decât: *îi este frică*.

Frică de mânia Papei Alexandru, am presupus. Milano, care găzduia ducatul familiei Sforza, căzuse la înţelegere cu francezii, ca să se protejeze. Conducătorii regiunii nu erau prieteni

ai Neapolelui. Lui Sforza, probabil îi era frică de repercusiunile politice.

Totuşi, când m-am gândit mai bine, mi-am amintit că Sforza s-a îndepărtat de Lucrezia cu mult înainte ca regele Carol să viseze măcar să vină în Italia. Îşi dispreţuia în aşa măsură soţia?

În acea dimineaţă, în piaţă, expresia Lucreziei, atât de precaută, de plăcută şi de potrivită ocaziei, nu arăta niciun indiciu.

— Soră, a zis ea, suficient de tare, încât să fie auzită de mulţime, dar suficient de delicat, încât să pară modestă. Bine ai venit acasă!

Ne-am îmbrăţişat solemn, sărutându-ne pe obraji. M-a luat de mâini, în aşa fel încât, să mă ţină ferm pe loc, împiedicându-mă să mă apropii prea mult de ea. În momentul în care mi-a dat drumul, am văzut ura care îi licărea în ochi.

Lucrezia, stăpâna preaiubită a Romei, ne-a condus prin piaţă până în Vatican şi în sala magnifică, unde Papa Alexandru era aşezat pe un tron de aur, înconjurat de cei mai puternici cardinali din Italia. Asemănarea dintre el şi

Lucrezia era izbitoare. Avea aceeaşi bărbie, cu multe straturi de piele sub ea (doar intra în a şasea decadă a vieţii), şi ochi de aceeaşi formă şi mărime, deşi ai lui erau căprui. Avea nasul mai proeminent şi părul lui cărunt era tuns călugăreşte. Partea chială a capului său era acoperită cu o bonetă albă. La gât purta o cruce mare de aur, încrustată cu diamante. Îi atârna până la buric. Pe deget avea inelul cu rubin al Sfântului Petru. Proiecta o aură de putere, deoarece avea pieptul şi umerii largi, musculari şi figura plină de viaţă. Când am intrat, ne-a zâmbit ca un mire amorezat.

— Jofre, fiul meu! Şi Sancha, fiica mea! Deci este adevărat. Eşti frumoasă precum pretind scrisorile lui Jofre! Eşti chiar mai frumoasă, decât pot descrie nişte amărâte de cuvinte! Uitaţi! a gesticulat către adunare. Are ochii verzi ca smaraldele!

Nu am ezitat. Eram obijnuită cu şefi de stat. Nu mă intimida protocolul. Am înaintat fără să îl aştept pe soţul meu, am urcat scările până la tron,

unde am îngenunchiat şi am sărutat papucul de satin al Papei, după cum cerea obiceiul. Câteva secunde mai târziu, l-am observat pe Jofre, îngenunchiând lângă mine.

Alexandru a fost mulţumit de maniera directă în care i-am arătat reverenţă şi de lipsa mea de timiditate. Mi-a pus o mână mare şi rece pe cap, în semn de binecuvântare, apoi a arătat către o pernă roşie de catifea, aşezată pe treapta de marmură, imediat în stânga tronului său.

— Aici, draga mea! Aşază-te lângă mine. Ţi-am rezervat un loc special.

Jofre şi-a îmbrăţişat tatăl, apoi s-a dus lângă cardinali, în timp ce eu m-am aşezat pe perna de catifea, conştientă că, pe partea cealaltă a tronului, se afla o pernă identică.

Domnişoarele mele de companie, i-au sărutat, pe rând, papucul papei, la fel cum făcusem şi eu. După ce s-au terminat formalităţile, Lucrezia a urcat scările şi s-a aşezat pe perna roşie, în partea opusă.

M-am străduit să îi captez atenţia şi am fost

recompensată, din nou, cu cea mai subtilă şi fugară privire de ură. Gelozie de fiică, am decis atunci; abia mai târziu, aveam să aflu adevărata profunzime şi cauză.

— Dumnezeu este într-adevăr bun cu mine, a exclamat Alexandru inimos, ridicând braţul să ne arate, pe mine şi pe Lucrezia. Să mă înconjoare de asemenea femei frumoase!

Membrii adunării au râs. Zâmbind cu falsă modestie la complimentul lui, m-am uitat la soţul meu, să mă asigur că este mulţumit de con duita mea.

Era. Dar lângă el, stătea un altul, la fel de mulţumit, dacă nu chiar mai mult. Unul dintre cardinali, un bărbat de vârsta mea, slăbuţ şi cu barbă, cu ochi închişi la culoare şi părul negru-albăstrui, la fel ca al meu, mi-a întâlnit privirea cu tupeu. Am simţit că îmi iau foc obrajii.

M-am uitat în altă parte, zâmbetul meu, devenind timid.

Dar nu m-am putut abţine să mai fur o privire la tânărul şi frumosul cardinal. Încă mă privea cu

un interes nepocăit. *Cum îndrăzneşte*? mi-am spus în gând, încercând să dezvolt un simţ de mânie sau dezgust. *Aici, în faţa soţului meu şi a Sfiinţiei Sale. Mai e şi preot, pe deasupra… cardinal…*

Mai demult, când aveam cincisprezece ani, am crezut că sunt îndrăgostită de Onorato Caetani. Dar, acea afecţiune fusese alimentată de bunătatea, pe care mi-o arăta Onorato şi de aptitudinile sale în pat.

Senzaţia pe care am simţit-o în acea dimineaţă – de douăzeci mai – în timp ce stăteam pe perna mea de catifea, lângă Papă şi mă uitam la bărbatul de lângă soţul meu, a fost spontană, irevocabilă şi violentă, ca un pumnal înfipt în inimă. Am tremurat. Nu voiam asta. Nu căutam asta, dar totuşi, asta era. Eram la mila ei. Şi nu ştiam nimic despre bărbatul, care tocmai îmi furase sufletul.

Venisem în casa Papei Alexandru, dorind să fac o impresie bună, să fiu o soţie bună pentru fiul său, Jofre, iar acum, eram total pierdută.

XI

pe întâlnirea oficială, eu şi Jofre, împreună cu însoţitorii şi bagajele noastre, am fost conduşi în palatul Santa Maria în Portico de lângă Vatican. Era o clădire graţioasă, cu ferestre mari, arcuite, care lăsau să intre soarele roman. Fusese construit pentru simpla plăcere carnală a Papei Alexandru. Aici era găzduit anturajul feminin. Parterul avea o terasă, care dădea în gădinile vaste. Alexandru nu a făcut nicio economie, când a venit vorba de femeile sale. Aici locuia Lucrezia; de asemenea, tânăra amantă a lui Alexandru, Giulia Orsini şi nepoata lui, de vârsta a doua, Adriana, cea care îi procura iubitele. Din când în când, tot aici erau găzduite şi alte frumuseţi care îi captau atenţia Sfiinţiei Sale. Cunoscându-i reputaţia, nu m-am simţit în largul meu să fiu condusă în această clădire, deşi mă acompania şi Jofre.

M-am simţit şi mai descurajată să descopăr, că dormitorul lui Jofre se afla într-o altă aripă a castelului faţă de a mea, care era aproape atât de apartamentul Lucreziei, cât şi de al Giuliei. În

condiţii normale, o soţie nu s-ar fi simţit tulburată să fie găzduită lângă alte persoane de acelaşi sex, cu excepţia faptului, că Alexandru părea să aibă o slăbiciune ciudată pentru femeile măritate.

Nici măcar, extravaganta Giulia Farnese nu i-a aţâţat pasiunea, sificient cât să o aducă la Vatican, până nu a măritat-o cu fiul nepoatei sale Adriana, nefericitul Orsino Orsini. Sfiinţia Sa avea o plăcere specială să violeze sanctitatea căsniciei altor bărbaţi.

Astfel, când eu şi Jofre ne-am despărţit să mergem la apartamentele noastre separate, m-am oprit, m-am întors şi am pus mâna pe obrazul său fin de băiat. S-a uitat la mine, zâmbind senin, încă înviorat de întoarcerea sa grandioasă în oraşul natal. Avea cinesprezece ani şi era, în sfârşit, de înălţimea mea, cu părul încă lung şi cârlionţat. Ţinând mâna pe obrazul lui cald, am jurat, că nu îl voi lăsa vreodată, pe propriul lui tată să îi pună coarne.

În acelaşi timp, m-am rugat să nu îl mai văd niciodată, pe tânărul şi frapantul cardinal, a cărui

privire îmi trezise o asemenea pasiune. Era o rugăciune ca oricare alta; una pe care Dumnezeu nu avea să o asculte.

Ne-am odihnit o vreme, după călătorie. Am încercat, dar nu am putut să dorm, deşi patul era somptuos, cu perne de brocart şi catifea, aşternuturi fine şi blănuri, mult mai frumos decât cel pe care dormeam la Castel Nuovo. Familia Borgia nu se jena să îşi etaleze bogăţia. În timp ce, domnişoarele mele şi îmi aşezau lucrurile prin cameră, am observat în mâna Donnei Esmeralda, o cărticică veche de piele. Înainte să o pună jos, i-am luat-o, m-am aşezat pe o pernă şi am început să citesc.

Erau *Canzionerele* lui Petrarca, poeziile de dragoste dedicate misterioasei Laura. Volumul de mărimea palmei, fusese un dar de la Onorato. Am fost, întotdeauna, împărţită în privinţa lui Petrarca. Pe de-o parte, mi se păreau extrem de amuzante proclamaţiile sale lacrimogene şi sentimentale. Descria dragostea, ca pe o săgeată care i-a străpuns inima şi totuşi, binecuvânta ziua,

în care a primit această rană emoţională. Vorbea mereu de durere arzătoare şi fiori. Uneori, le citeam domnişoarelor mele, poeziile lui, pe un ton exacerbat şi cu atâta sarcasm, încât, până la urmă nu mai puteam să citesc şi ne bufnea pe toate râsul. *Bietul Petrarca*, oftam eu, *nu cred că suferă din dragăste, ci de malarie*.

Totuşi unele dintre ele nu râdeau aşa de tare şi îmi spuneau timid: *Există aşa ceva*. *Într-o zi, Madonna Sancha, o să ţi se întâmple şi ţie*. Cât mai râdeam de ele! Dar, totuşi, mă gândeam dacă aveau dreptate şi tânjeam în secret să simt asemenea magie. Oare, era serios Petrarca, când spunea că a fost secerat de o singură privire a Laurei şi din acel moment, a rămas legat pe viaţă? Petrarca avea ceva cu ochii, întotdeauna ochii.

La mijlocul zilei de douăzeci mai, am început să le citesc domnişoarelor mele, pe obijnuitul ton sarcastic, în timp ce ele forfoteau prin cameră. Când am ajuns la versul „*mă tem, totuşi sper. Ard, dar sunt gheaţă*”, mi-am pierdut glasul. Am întors capul, cuprinsă brusc de emoţii. Am închis

cărticica şi am pus-o lângă mine pe pernă. Cuvintele lui descriau exact ce simţisem, când m-am uitat în ochii frumosului cardinal. M-a cuprins din nou, un val necontrolat de emoţii. Mi-a venit în minte imaginea mamei mele: expresia ei, sunetul vocii ei sfidătoare *„Vorbeşti de parcă am avut de ales”*. În sfârşit, am înţeles ce a vrut să spună.

Femeile şi-au încetinit mişcările, uitându-se pe rând la mine. Zâmbetele lor s-au schimbat în expresii de îngrijorare.

— Îi este dor de casă, a spus Esmeralda, atotştiutoare. Donna Sancha, nu fi tristă. Jofre e cu tine şi noi, toate. În curând, şi inima ta va fi aici.

Cum puteam să îi spun, că inima mea era, deja, aici, dar nu în felul în care mi-aş fi dorit?

Furioasă, că mi-am permis să mă îndrăgostesc aşa uşor de un străin, m-am ridicat şi am ieşit pe balcon, uitându-mă cu înverşunare în grădină.

După-amiază, târziu, eu şi Jofre am luat parte la o petrecere, dată în cinstea noastră de Sfiinţia

Sa. Afacerea a avut loc în apartamentele papale. Flancaţi de gărzi şi de domnişoarele mele de companie, am mers împreună de la palazzo, braţ la braţ, ca doi tineri îndrăgostiţi. Vremea de primăvară era minunată, iar soarele, acum mai în jos pe cer, arunca o strălucire aurie asupra pieţei măreţe şi a clădirilor albe, sclipitoare, care o înconjurau. Jofre mi-a zâmbit cu mândrie. Mă ţineam strâns de el. Din afecţiune, credea dragul băiat, ţinându-mă uşor de mână şi privindu-mă, ca răspuns la strânsoarea mea. Dar eu, de fapt, avea trepidaţii. Eram îngrijorată doar în parte, cum să fac faţă avansurilor amoroase ale Papei. Cea mai mare problemă era atracţia mea faţă de misteriosul cardinal.

Ne-am croit drum spre apartamentele Borgia. De la intrare, puteam să văd în spatele meu, după impozantul castel Sant' Angelo, verdeaţă: vii şi grădini atent îngrijite, întinzându-se neîntrerupt, până la munţii din depărtare; şi rânduri de portocali, printre care se vedeau plante perene ca nişte puncte. Florile înmiresmau aerul

răcoros.

Ne-a fosta anunţată prezenţa şi am intrat, urmaţi de însoţitorii noştri. Apartamentele nu erau mari, dar decoraţiunile erau splendide; tavanele erau din aur, pereţii proaspăt pictaţi de Pinturicchio cu fresce aurite, prezentând atât scene păgâne, cât şi creştine. Sub fresce atârnau draperii de mătase, iar pe jos, erau carpete din Orient. Puteai să te aşezi peste tot. Erau perne de brocart şi catifea, scaune şi tabureţi.

Înveşmântat într-o robă de un alb pur, Papa stătea, zâmbind, la intrarea sălii de mese. Spre deosebire de Jofre, era un bărbat masiv şi cu braţele întinse în semn de întâmpinare, umplea tot cadrul uşii. Umerii lui largi, gâtul şi pieptul său, mă făceau să mă gândesc la un taur puternic.

— Copiii mei! a strigat el, un pic pompos, zâmbind la noi. Jofre, Sancha, veniţi!

Şi-a îmbrăţişat întâi fiul, apoi pe mine. M-a sărutat pe buze cu un entuziasm tulburător.

— Jofre, aşază-te la masă. Cât despre tine, Alteţă, mi-a zis mie, haide să facem un tur al

apartamentelor noastre.

Nu am îndrăznit să protestez. Alexandru m-a luat de talie cu un braţ, apoi m-a condus într-o cameră separată, unde am rămas singuri.

— Aceasta este *Sala deiSanti*, a anunţat el. Unde s-a căsătorit fiica noastră, Lucrezia.

Nu s-a obosit să-l menţioneze pe mire.

M-am uitat în jur, străduindu-mă să îmi reprim un icnet. M-am simţit compleşită ca un om de rând, văzând pentru prima oară interiorul palatului. Castel Nuovo, care până atunci a reprezentat ideea mea de lux regal, era construit în stil spaniol, cu pereţi văruiţi, ferestre arcuite şi tavane decorate cu ornamente din lemn închis la culoare. Decoraţiunile constau din carpete, tablouri banale şi statuete. Mobilierul mi se păruse ornat.

Dar, când am intrat în Sala Sfiinţilor, am ameţit. Ca şi cum m-aş fi uitat direct la soare. Nu mai văzusem niciodată, culori aşa intense şi o asemenea abundenţă de ornamente. Tavanul înalt era acoperit de nenumărate picturi, fiecare fiind

separată prin rame aurite, iar unele dintre ele, aveau şi geamuri. Culoarea de fundal era cel mai profund albastru pe care l-am văzut vreodată, din pietre zdrobite de lapiz lazuli. Pe el exista o diversitate de culori: roşu aprins, galben, verde şi aur pur. Fiecare perete avea o frescă diferită, reprezentând un sfânt diferit. Am observat-o pe Sfânta Suzanna, înveşmântată într-o rochie albastră, acostată, în faţa unei fântâni, de doi bărbaţi desfrânaţi. Pe fundal, se vedeau iepuri; simboluri ale dorinţei carnale.

— I-am plătit lui Pinturicchio o sumă frumuşică pentru această operă. Frumoasă, nu-i aşa? m-a întrebat gazda mea, şoptit.

Apoi a adăugat cu un rânjet.

— Deşi, nu aşa frumoasă ca tine, draga mea.

Am plecat de lângă el şi m-am dus, călcând pe marmura pastelată, la un tablou al Caterinei, în care discuta cu filosofi păgâni, în faţa împăratului Maximilian. Pe fundal era vizibil Arcul lui Constatntin. Tânăra sfântă, îmbrăcată ca o nobilă romană, în roşu şi negru şi cu părul auriu

curgându-i până la talie, îmi era extrem de cunoscută.

— Dar, aceasta este Lucrezia, am remarcat eu.

Papa a mustăcit mulţumit.

— Într-adevăr, ea este.

Nu avea niciun pic de pietate, doar o dragoste pământească pentru viaţă. Îşi alesese în mod corespunzător numele de Papă: Alexandru, nu un nume creştin, ci numele marelui cuceritor macedonean.

M-am uitat pe tavan. Mai erau şi alte tablouri: Sfântul martir Sebastian, vizita Sfântului Antoniu în sihăstrie, Sfântul Paul; dar pictura dominantă, era cea a unei femei şi a unui băbat păgân, gesticulând spre un taur impunător. Atunci am observat, că şi alte picturi mai mici, înfăţişând tauri, se repetau peste tot, presărate cu simbolul papalităţii: tiara deasupra cheilor încrucişate ale Regatului Cerului.

— Taurul Apis, a explicat Alexandru. În Egiptul antic era venerat drept încarnarea zeului

Osiris. Taurul apare pe blazonul familiei noastre.

Înainte să pot reacţiona, s-a apropiat din nou de mine şi m-a luat de talie.

— Să şti că este un simbol al puterii şi virilităţii masculine.

Brusc, mi-a pus o mână pe sân şi a încercat să mă sărute. M-am retras din îmbrăţişarea lui şi, din nou, m-am îndepărtat repede de el. Am înţeles de ce, piosul Savonarola îl numise pe Alexandru, anticrist… în apartamentele papei, simbolurile păgâne aveau un loc mai important, decât cele creştine. Papa mi-a dat drumul, râzând uşor.

— Eşti o timidă, draga mea. Nu contează. Îmi place vânătoarea.

— Sfiinţia Voastră, vă rog, am zis eu candid. Nu vreau decât să-i fiu credincioasă fiului dumneavoastră. Nu îmi doresc să fiu o favorită. Şi aveţi atâtea femei de unde să alegeţi…

— Ah, dar niciuna aşa încântătoare, a zis el.

— Sunt flatată, am răspuns eu. Dar vă rog, lăsaţi-mă să rămân doar nora dumneavoastră loială. A zâmbit şi a dat din cap, dar nu mi s-a

părut deloc convins să îşi schimbe planurile în privinţa mea. A gesticulat larg.

— Cum doreşti. Hai să ne continuăm turul.

Am trecut prin mai multe camere, fiecare la fel de magnifică precum prima, fiecare având o temă diferită: Camera Crezului, Camera Credinţei, în care se afla o mare pictură murală prezentând Adorarea Magilor, Sala Sibilelor, cu tablouri ale profeţilor din Vechiul Testament, anunţând mânia Domnului, împreună cu reprezentări ale severelor Sibile, care erau clarvăzătoare păgâne. Nu mai văzusem, niciodată, o asemenea etalare de grandoare şi bogăţie. De fapt, m-am bucurat, că am vizitat celelalte camere înainte să mergem la cină, ca să nu mă holbez în jurul meu, ca o ţărancă fascinată.

Sfiinţia Sa nu a mai făcut nicio încercare de a mă seduce şi ne-am alăturat, în sfârşit, celorlalţi la cină în Sala Artelor Liberale. Papa mi-a făcut semn, sub o pictură a Aritmeticei, o femeie blondă, înfăşurată în catifea verde, ţinând în mână un volum aurit.

— O să stai lângă mine.

În timp ce m-a condus la masa lungă, plină de candelabre şi mâncăruri alese – friptură de pasăre, vânat şi miel, vin şi struguri, brânzeturi şi pâini – am trecut pe lângă o serie de cardinali, toţi din familia Borgia, toţi înveşmântaţi în robele stacojii tradiţionale. Le-am analizat feţele şi nu l-am găsit printre ei, pe frumosul meu cardinal.

Scaunul Papei se afla în capul mesei. Era mai înalt şi mai ornat decât celelalte. În dreapta lui, stătea Lucrezia. I-am făcut o plecăciune. A dat din cap, uşor şi manierat. Buzele ei mici erau stâns presate şi avea o privire încruntată. A reuşit, cu isteţime, să îmi arate numai mie, intensitatea dispreţului ei. Jofre nu a observat nimic din această subtilitate. Şi-a sărutat sora şi s-a aşezat lângă ea.

Scaunul meu gol aştepta chiar în stânga Papei. Din nou, am fost pusă în directă opziţie cu Lucrezia. M-am dus să mă aşez, dar am fost oprită de mâna ferma dar afectua să a Papei pe umărul meu.

— Dar stai! Draga noastră Donna Sancha nu a făcut, încă, cunoştinţă cu fratele ei! I-am urmărit gestul cu privirea, la scaunul de lângă mine. Tânărul care îl ocupa, deja se ridicase. Un bărbat de vârsta mea. Un bărbat extraordinar de frumos, cu un nas drept şi o bărbie puternică, acoperită de barbă.

— Cesare! Cesare, sărut-o pe noua ta soră, Sancha!

Avea trăsăturile mamei sale, şi părul negru ca tăciunele, aşa că nu îl recunoscusem drept un Borgia. Spre deosebire de ceilalţi cardinali, se schimbase într-o sutană neagră de preot, simplă dar elegantă. Privirea pe care am schimbat-o, a fost la fel de intensă, precum cea de dimineaţă, când m-am uitat la el de la locul meu de lângă tronul papal.

Ştiam că Jofre are un frate mai mare, Cesare, cardinalul de Valencia, poreclit de unii Valentino. Dar, de dimineaţă, la audienţa papală, nu am făcut conexiunea, când Jofre s-a dus lângă el.

Ne-am întors unul la altul şi ne-am îmbrăţişat

politicos, dar familial, ţinându-ne de mâini, deasupra coatelor. I-am întors obrazul şi m-am speriat când s-a aplecat şi mi-a plantat un singur sărut ferm pe frunte. Avea barba întreagă, deasă, de bărbat. Am tremurat când mi-a atins pielea.

— Trebuie să îmi ascultaţi confesiunea, Sfiinţia Voastră, a zis el, fără să îşi ia ochii de la mine. Îl invidiez pe fratele meu. A capturat o femeie cu adevărat frumoasă.

Toată lumea a râs politicos.

— Eşti foarte amabil, am murmurat eu.

Alexandru s-a aşezat, ceea ce le-a permis şi celorlalţi să îşi rezume locurile şi a zâmbit, gesticulând spre Cesare.

— Nu-i aşa, că este amuzant? a zis el, cu adevărată dragoste şi mândrie. Sunt binecuvântat cu cei mai frumoşi şi mai inteligenţi copii din toată creştinătatea. Îi mulţumesc lui Dumnezeu, că sunteţi toţi sănătoşi şi prezenţi aici cu mine.

Fusesem dezgustată de neputinţa Papei de a îşi stăpâni dorinţa carnală, dar acum, am observat cum fii şi fiica lui înfloreau sub laudele sale venite

din inimă. În mod cert, Alexandru, în ciuda defectelor sale, era un om sentimental. M-am întrebat visătoare, cum era să ai un tată aşa bun şi afectuos.

Am mâncat puţin. Deşi ceilalţi râdeau şi vorbeau deschis, eu mi-am petrecut timpul ascultându-l pe Cesare. Îmi amintesc puţin din ce a spus, dar vocea şi maniera lui erau precum catifeaua.

Petrecerea se limita la familie. Una extinsă şi cu multe nume de memorat. Deja îl ştiam pe cardinalul Borgia de Monreale, care fusese martor la consumarea căsătoriei dintre mine şi Jofre.

Mult după ce a răsărit luna, Papa s-a ridicat, sprijinindu-şi mâinile masive de masă, făcându-i şi pe ceilalţi să-i urmeze exemplul.

— La recepţie, a anunţat el, ameţit de vin.

Am intrat în cea mai mare cameră din apartamente, unde aştepta deja un mic grup. Când ne-au văzut intrând, muzicanţii au început să cânte din liră. Deşi nu ni se făcuse cunoştinţă, am recunoscut-o imediat, pe cea pe care Roma o

numea La Bella, notoria Giulia. Avea trăsăturile la fel de fine şi frumoase, precum o statuie antică de marmură. Părul ei castaniu era împletit, înfăşurat şi acoperit cu o plasă de aur, cu excepţia şuviţelor şerpuitoare, care îi încadrau faţa. Purta o rochie de mătase roz pal, cu numeroase volane, dintr-un material atât de vaporos, încât se unduia la fiecare mişcare. Avea gene lungi şi ochii mari, plini de o timiditate şi pudoare ciudate pentru o persoană, care poseda inima unui bărbat atât de puternic. Nu am simţit în ea nici răutate, nici prefăcătorie. Se pare, că îi câştigase afecţiunea Sfiinţiei Sale fără niciun efort sau manipulare. Dădea impresia unui copil copleşit de o jucărie prea măreaţă.

Era însoţită de soţul ei, Orsino Orsini, care avea o privire şocantă, monoculară, deoarece îşi pierduse un ochi cu câţiva ani în urmă. Orsino era scund şi îndesat, morocănos şi oarecum resemnat. El şi soţia sa erau atent monitorizaţi de mama lui, nepoata Papei, Adriana Mila, o matroană corpolentă, cu privire isteaţă, calculată şi fruntea constant brăzdată de îngrijorare. Adriana era un

tactician dibace. Câştigase graţia Papei, nu doar pentru că i-o adusese pe Giulia, ci şi pentru că o crescuse pe Lucrezia în căminul tatălui ei. Cu siguranţă, nicio persoană crescută de această femeie, nu putea învăţa arta încrederii.

Mai erau şi alţii în încăpere: nobili şi soţiile lor, însoţitorii curţii papale, alţi cardinali şi nişte femei dubioase, neînsoţite, care nu mi-au fost introduse. Evenimentul era extrem de informal, nici pe departe cum eram obijnuită în Napoli sau Squillace, unde eu şi Jofre ne aşezam pe tronuri, iar nobilii şi familiile lor erau aşezaţi cu grijă, în funcţie de ranguri. Un tron a fost adus pentru Sfiinţia Sa şi aşezat în aşa fel încât să poată vedea bine evenimentele, dar în rest, toată lumea se mişca în voie, luând scaune sau perne, de câte ori doreau şi eliberându-le la fel de repede să le ocupe altcineva.

Asta nu m-a neliniştit. Obiceiurile diferă în toate casele regale. Dar, a fost adus un scaun pentru Giulia să poată sta direct lângă Papă, iar când acesta a văzut-o prima oară, s-a dus la ea şi a

sărutat-o fără modestie, în faţa tuturor, apoi i-a făcut semn să stea lângă el.

Eram uşor scandalizată. Mama mea fusese amanta unui prinţ, dar tata nu ar fi stat niciodată lângă ea, dapăi să o mai şi sărute, la un eveniment public. Şi, până la urmă, acesta era Vaticanul. Mi s-a părut dezgustător, de asemenea, că doar cu câteva ore înainte, mâinile care acum o mângâiau pe Giulia, mă atinseseră pe mine, cu atâta uşurinţă. Totuşi, nu mi-am permis nicio reacţie. Jofre era ghidul meu. Acceptase comportamentul tatălui său destul de natural, aşa că am încercat să fac şi eu la fel.

Între timp, vinul a curs din abundenţă. Am băut doar vreo două pahare, şi acelea amestecate cu apă.

— Am fost în Napoli şi ştiu câte ceva despre el, mi s-a adresat Lucrezia conversaţional. Dar în Squillace nu am fost niciodată. Povesteşte-mi cum este acolo.

La fel ca şi mine, Lucrezia a avut grijă să nu se lase afectată de vin. Era prea preocupată să mă

studieze, să cântărească potenţialul de rivalitate dintre noi.

— Squillace este frumos în felul lui. Este poziţionat pe coasta Mării loniene. Deşi costa nu este la fel de scenică precum cea din Napoli – până la urmă nu are Vezuviu – portul este minunat. Oraşul are mulţi artişti, mulţi manufacturieri, renumiţi pentru ceramica lor.

— Nu este la fel de mare ca Napoli?

— Nici pe departe, a chicotit Jofre.

Cesare, tăcut până în acel moment, a oferit graţios:

— Dar, oricum încântător, din ce am auzit eu. Mărimea şi frumuseţea nu au nicio legătură. Lucrezia şi-a lăsat capul într-o parte, încruntându-se uşor.

— Ah. Sunt momente, când tânjesc după simplitatea din provincii. Roma fiind atât de vastă şi ocupându-ne atâta timp, devine uneori copleşitor. Totuşi, avem responsabilitatea de a impresiona populaţia la toate evenimentele sociale. Aici, mă tem, că oamenii sunt mult mai

istovitori decât cei din Squillace şi au aşteptări mult mai mari.

Am ridicat bărbia, la insulta ei subtilă. Se referea, oare, la ţinuta mea modestă şi castă, aleasă special, ca ea să strălucească mai mult la prima noastră întâlnire? Dacă aşa stăteau lucrurile, nu aveam să mai repet această greşeală.

— Lucrezia, a strigat Papa, vizibil ameţit din cauza vinului. Dansează pentru noi! Dansează cu

Sancha!

Avea un braţ în jurul Giuliei. Ea a chicotit, când a tras-o aproape de el, nas în nas şi a sărutat-o. Lucrezia mi-a aruncat, încă una din privirile ei uşor batjocoritoare.

— Presupun că şti stilul spaniol… sau nu vă învaţă asta în sud?

— Sunt o prinţesă a Casei de Aragon, i-am răspuns cu duritate.

Ne-am luat de mâini şi în timp ce muzicanţii cântau, iar din când în când, Papa aplauda cu încântare, am efectuat mişcările unui dans castilian de modă veche.

Atunci, m-am bucurat că am fost crescută de tatăl meu, că învăţasem, cum unii bărbaţi şi femei, se purtau cu aparentă curtoazie, dar aveau un talent pentru duplicitate. Am simţit că Lucrezia era o astfel de persoană. Şi în timp ce făceam conversaţie politicoasă, pe durata micului nostru dans, am rămas în alertă. Şi într-adevăr, a venit momentul, când Lucrezia a sărit un pas intenţionat şi a întins piciorul, cât să mă împiedic şi să mă fac de râs.

Eram pregătită. Poate că ar fi trebuit să fiu amabilă, pur şi simplu să evit să mă împiedic, prefăcându-mă că a făcut o mişcare neintenţionată, dar s-au trezit în mine, mânia şi trufia tatălui meu. Am călcat-o, în mod deliberat, pe picior. A scos un ţipăt mic şi s-a întors iute la mine. Deşi ne-am continuat mişcările, ne uitam una la alta, ca doi oponenţi într-un duci.

— Cum să procedăm, Madonna? am întrebat blajin, deşi privirea mea era dură. Nu am venit de bunăvoie la Roma. Cu siguranţă, nu am venit săbâmi fac un duşman. Nu vreau decât să îşi fiu o

soră bună.

A zâmbit, conştientă de cei care ne priveau. Era cea mai rece şi teribilă expresie pe care o văzusem vreodată.

— Nu eşti sora mea. Şi nu vei fi, niciodată, egalul meu, Alteţă. Ţine minte asta. Am tăcut, neştiind cum să îi potolesc gelozia.

În timpul dansului nostru, servitorii au apărut cu tăvi, pline cu bomboane delicate de ciocolată. Alexandru a făcut o mare impresie, băgându-i una în gură Giuliei. Apoi, i-a dat şi ea una lui. Chiar când se termina dansul, şi audienţa ne aplauda politicos, Alexandru, cu un rânjet copilăresc, a aruncat o bomboană, lovindu-l pe Cesare.

Tânărul cardinal a reacţionat cu o graţie desăvârşită. A zâmbit, nesurprins, a recuperat bomboana şi a mâncat-o cu poftă, făcându-l pe tatăl său să râdă.

Apoi, Alexandru, cu un gest exacerbat, a scăpat o bomboană în corsetul Giuliei. Pentru o clipă, o privire de consternare a trecut pe faţa

tinerei. Nu voia să îşi strice rochia ei cea scumpă.

Am observat-o pe Adriana Mila, aruncându-i o privire ascuţită: era un avertisment, o ameninţare. Giulia a zâmbit imediat, apoi a chicotit, cu un grad de sinceritate, pe care doar un bărbat profund amorezat îl putea crede. Papa a chicotit la rândul său, ca un şcolar năzdrăvan, şi şi-a băgat mâna adânc în corset, între sânii albi ca neaua, cu o expresie de încântare lascivă, calculată să bine dispună mulţimea. Cei adunaţi au râs cu poftă.

Brusc, Adriana s-a dus lângă Alexandru şi i-a şoptit ceva la ureche. Acesta a dat din cap şi s-a întors la Giulia, luându-i faţa în mâini, sărutând-o pe buze şi şoptindu-i o promisiune. Am suspectat, că au aranjat o întâlnire pentru mai târziu, gândindu-mă dacă zvonul, pe care îl auzisem, era adevărat, că Papa ordonase construirea unui pasaj între Vatican şi palatul Santa Maria, ca să îşi poată vizita femeile, în secret, oricând ar fi dorit.

Giulia a dat din cap, radiantă şi a plecat cu nefericitul Orsino, conduşi de Adriana. Acesta era

un semnal pentru invitaţi, pe care eu nu l-am înţeles. De îndată, la tronul Sfiinţiei Sale s-a format un rând de cardinali, care s-au înclinat şi şi-au luat la revedere. Au fost urmaţi de majoritatea nobililor. Era încă devreme, dar festivitatea se redusese, acum, doar la familia apropiată şi la femeile extravagant îmbrăcate, necunoscute şi neînsoţite.

Prostituate, am realizat, cu un subit disconfort, chiar înainte ca Sfiinţia Sa să arunce încă o bomboană, care a aterizat în decolteul celei mai dotate dintre femeile prezente. Panarama a început să râdă. Era o tânără atrăgătoare, cu păr auriu. În ciuda beţiei sale, avea o privire tenace. S-a aplecat, revelându-şi şi mai bine sânii şi aproape că a fugit la Alexandru, clătinându-se pe picioare.

S-a aşezat, pregătit pentru ea. În momentul în care sânii ei, înveliţi în brocart, au apărut înaintea lui, şi-a băgat cu poftă faţa între ei, căutând bomboana ascunsă, ca un câine, care vânează o bucăţică scăpată de la masa stăpânului.

Ea a râs ascuţit, presându-l tare între sânii ei, cu o mână în spatele capului. Alexandru s-a retras, în sfârşit, triumfător, cu faţa pătată de ciocolată şi bomboana între buze.

Expresia lui Cesare era rezervată şi eschivată. Se uita în paharul său. Era obijnuit cu această manifestare, dacă nu chiar o aproba.

M-am uitat, de îndată, la Jofre. Micul meu soţ râdea, el însuşi destul de intoxicat. Le-a făcut semn servitorilor să mai aducă o tavă de dulciuri. Am uitat de mine. Nu am reuşit să-mi ascund în totalitate dezgustul. Lucrezia a observat imediat.

— Ah, Madonna Sancha, chiar *eşti* provincială.

Şi, ca să îmi demonstreze, că ea nu era, când a ajuns tava de bomboane, şi-a băgat una între sâni. Cu o dibăcie lipsită de orice urmă de indecenţă, Cesare a prins bomboana între două degete şi a pus-o înapoi pe tavă.

— Trebuie să îi dăm surorii noastre timp să ne cunoască, a zis el blând, fără reproş. Ca să nu mai fie şocată de obiceiurile noastre romane.

Ca răspuns, Lucrezia s-a înroşit puternic. Şi-a pus paharul pe tavă, a luat bomboana pe jumătate topită şi a băgat-o, din nou, ferm între sâni.

Fără niciun cuvânt, s-a dus la tatăl ei şi i-a făcut semn să plece prostituatei, care stătea acum în poala pontifului, mişcându-şi şoldurile lasciv. Femeia s-a ridicat, înclinându-se dulce, deşi era vizibil supărată de deranj. Lucrezia i-a luat locul. S-a aşezat în poala tatălui ei, presându-i faţa de sânii ei mici. Alexandru, era deja beat, dar nu suficient să nu observe că femeia s-a schimbat. În timp ce el căuta bomboana cu buzele şi limba, Lucrezia şi-a întors faţa spre mine, cu ochii încruntaţi, plini atât de provocare, cât şi de triumf.

M-am întors şi am plecat în grabă.

XII

E

smeralda şi un trio de soldaţi m-au urmat până la uşă, dar m-am întors la ei.

— Vreau să fiu singură! am comandat, pe un ton care a redus-o la tăcere, chiar şi pe înfricoşătoarea Esmeralda.

În mod normal, nu m-ar fi lăsat să merg noaptea neînsoţită, dar era suficient de perspicace, să realizeze că am atins un nivel de determinare, care nu lăsa loc de discuţii. Şi în plus, nu îmi era frică. Aveam, întotdeauna la mine, pumnalul lui Alfonso.

Am păşit singură în noaptea romană. Era un pic răcoare, iar piaţa era întunecată. Singura lumină era dată de lună, care strălucea pe acoperişurile de marmură şi pe ferestrele aurii ale apartamentelor Borgia din spatele meu. Mi-am ridicat fusta şi am păşit cu atenţie pe scările înalte, până am ajuns în stradă. De acolo, m-am ghidat după lumina slabă, de la parterul palatului Santa Maria, să îmi găsesc drumul spre casă.

Nu eram, nici pe departe, o pudică. Fusesem martoră la un oarecare nivel de desfrânare, la curtea tatălui meu şi la cea a soţului meu. Petrecerile cu curtezane nu îmi erau necunoscute. Dar aveau loc discret, în prezenţa câtorva persoane de încredere.

Se pare, că acest Papă avea încredere în

mulţi. Sau, poate că nimeni nu îndrăznea să vorbească. În orice caz, era clar, că bărbatul care scandalizase societatea italiană, când a acostat câteva femei căsătorite, în grădina unei catedrale, nu se schimbase niciun pic, de când devenise Papă.

Puteam trece cu vederea aşa ceva, deşi, mă aşteptam la mai multă discreţie. Şi mă convinsesem singură, după ce Sfiinţia Sa renunţase atât de uşor, la avansurile pe care mi le făcuse în acea după-amiază, că tot ce avea de făcut, era să îl refuz de câteva ori şi m-ar fi lăsat în pace.

Fusesem chiar impresionată de afecţiunea, pe care Alexandru, le-o arătase copiilor săi. Mi-am dorit dintotdeauna, o asemenea afecţiune paternă şi îmi imaginam, cum ar fi fost viaţa, dacă propriul meu tată s-ar fi purtat aşa cu mine.

Dar privirea ciudat de triumfătoare din ochii Lucreziei, în timp ce îi apăsa faţa Papei între sânii ei, m-a făcut să tânjesc, în schimb, după casa pe care o cunoşteam. Nu puteam să îmi ascund

revolta, faţă de o astfel de scenă, dintre un părinte şi copilul său. Pentru o clipă, în imaginaţia mea, tatăl meu i-a luat locul lui Alexandru, iar eu Lucreziei. Nu puteam decât să mă cutremur, la ideea de a-mi presa sânii de buzele lui Alfonso al II-lea, sau la tatăl meu pipăindu-mă beat. Aşa respingătoare era noţiunea, încât am suprimat-o imediat.

Acum, am înţeles prea bine gelozia Lucreziei… şi nu avea nimic de a face, cu faptul că o puteam eclipsa la evenimentele sociale. Dragostea ei pentru Alexandru, era mai presus de dragostea unei fiice pentru tatăl ei. Privirea pe care mi-o aruncase, era a unei femei posesive cu iubitul ei, care îşi provoca rivala: *Lasă-l. Este al meu*.

Imaginea ei, carnea ei tânără, dezgolită, apăsată de trupul bătrân şi ofilit al pontifului, mi-a întors stomacul. Am mers uşor, pe lângă marginea pieţei, trăgând în piept aeul nopţii, îmbibat de mirosul mlăştinos al Tibrului din apropiere, de parcă aş fi putut cumva, să mă curăţ de amintirea

celor văzute.

Instinctul îmi spunea, că Lucrezia este o creatură depravată şi mizerabilă. Comportamentul ei obraznic cu bomboanele de ciocolată, indica o noţiune monstroasă: că îi oferea Papei, propriului tată, favoruri sexuale.

Am inspirat adânc să mă echilibrez. Eram cinică, judecam cu atâta rapiditate. După aşa puţin timp, departe de fratele meu, deja mă gândeam la ce-i mai rău în privinţa tuturor. Cum aş putea să semăn mai mult cu Alfonso? Mă întrebam. Cum ar reacţiona fratele meu?

Mi-am spus că mă înşelam cu siguranţă. Cei doi nu puteau avea o relaţie fizică. Era o idee prea oribilă. Lucrezia avea o slăbiciune pentru tatăl ei, cum au atâtea tinere şi un temperament sălbatic. Era geloasă, să îi împartă afecţiunea, mai ales, că deja era forţată să o facă cu Giulia. Acum apăruse încă o femeie, care îi distrăgea atenţia lui Alexandru. Şi lucrezia a fost atât de înfuriată, de răspunsul meu din timpul dansului, încât şi-a pierdut controlul şi a vrut să mă şocheze.

Asta este, mi-am zis eu, *şi poate că a băut mai mult vin decât am realizat*. *Poate nu era aşa de trează precum părea*.

Această idee m-a mai calmat. Până am ajuns la palatul Santa Maria, eram deja convinsă, că Lucrezia, recursese la acest comportament exotic din puerilitate şi că, Alexandru, sigur era prea intoxicat să realizeze, că îşi băgase nasul între sânii propriei fiice.

Gărzile m-au recunoscut imediat şi m-au lăsat să intru. Loggia de la parter era bine luminată, dar coridoarele de la etaj erau cu totul altă poveste. Am bâjbâit confuză, până am nimerit intrarea apartamentului meu.

Am întins mâna să deschid uşa antecamerei. Dintr-odată, cineva m-a prins cu o forţă brutală de încheietură. M-am întors. Lângă mine, în umbră, era Rodrigo Borgia. Nici măcar lumina slabă, nu putea ascunde cruditatea trăsăturilor sale: bărbia care dispărea în straturile de piele îmbătrânită, nasul proeminent, neregulat şi oarecum umflat şi buzele groase, întinse acum, într-un rânjet. Avea

ochii bulbucaţi de băutură. Mantaua aurie dispăruse. Nu purta decât roba de satin şi o bonetă de catifea.

Deci, este adevărat, m-am gândit eu, cu un detaşament ciudat. *Există un pasaj secret între Santa Maria şi Vatican*. Cum altfel, ar fi putut Sfiinţia Sa să părăsească atât de repede recepţia şi să mă aştepte aici?

Stând lângă el, nu puteam să neg, că era fizic în avantaj. Eu nu eram o femeie mare şi spre deosebire de fiul lui, Jofre, Rodrigo era un bărbat înalt şi încă în putere, la cei şaizeci de ani ai săi. Capul meu nu ajungea până la umerii lui largi. Avea oasele mari şi groase, iar ale mele uşoare. Mâinile lui mari, împreunate, puteau să-mi încercuiască talia, iar dacă dorea, putea cu uşurinţă să îmi rupă gâtul.

— Sancha, draga mea, visul meu, mi-a şoptit, trăgându-mă spre el.

Presiunea de pe încheietura mea a crescut până a devenit o durere puternică, dar nu am ţipat. Cuvintele lui erau murdare.

— Am aşteptat, toată ziua, această întâlnire. Toată seara. Neah, de ani întregi. De când mi-ai fost descrisă prima oară. Dar, ne-a separat războiul… până acum.

Am deschis gura să îl dojenesc. Dar, înainte să pot scoate un cuvânt, m-a îmbrăţişat cu un braţ, mi-a pus o mână în spatele capului şi m-a forţat să îmi lipesc faţa de a lui. M-am zbătut, dar fără rost. Mă sărutat, cu buzele presate de dinţii mei. Mirosul de carne fetidă, amestecat cu vin, m-a făcut să mă înec.

Mi-a dat drumul la mână şi s-a tras înapoi, cu expresia unui tânăr îndrăgostit, care aşteaptă o reacţie. I-am dat una. Cu toată forţa, i-am tras o palmă pe obraz. S-a dat un pas înapoi, până să-şi recapete echilibrul precar. S-a încruntat surprins şi înfuriat. A atins locul ofensei, apoi a lăsat mâna jos şi a început să râdă ironic.

— Eşti prea sigură de propria valoare, dragă Sancha. Poate că eşti tu o prinţesă… dar nu uita, eu sunt Papa.

— O să îmi chem servitorii, am răspuns eu

printre dinţi. Sunt chiar în spatele uşii.

— Cheamă-i, a zâmbit el. Şi o să le zic să plece. Chiar crezi, că o să refuze să se supună?

— Îmi sunt loiali.

— Dacă sunt, vor suferi pentru asta, a zis cu o uşurinţă şi gentileţe surprinzătoare.

— Cum de nu îţi este ruşine? am întrebat. Sunt soţia fiului tău!

— Eşti o femeie.

Pe faţa şi în vocea lui a apărut, dintr-odată, o duritate, o răutate, pe care le văzusem şi în ochii fiicei sale.

— Iar eu sunt stăpânul aici. Atâta timp cât trăieşti în casa mea, eşti proprietatea mea. Pot să fac ce vreau cu tine.

Ca să îşi demonstreze cuvintele, s-a mişcat cu o viteză surprinzătoare, având în vedere gradul de beţie, mi-a băgat mâna în corset şi mi-a luat sânul în palmă.

— Sancha, draga mea, a zis el, cu pură nervozitate. Sunt chiar aşa bătrân, chiar aşa urât, încât nu îţi poţi imagina să mă iubeşti? Te-aş adora

mai mult decât pot exprima în cuvinte. Nu ţi-aş refuza nimic. Doar numeşte ce ţi-ai dori. Doar numeşte! Sunt, întotdeauna, bun cu cei care mă iubesc.

Înainte să termine de vorbit, l-am apucat de mână şi i-am luat-o de pe sânii mei. El, în schimb, mi-a prins ambele braţe şi cu o mişcare atât de puternică, încât mi-a tăiat răsuflarea, m-a lipit de perete. Corpul său mă ţinea pironită. Am dat din mâini şi din picioare, dar forţa lui mă ţinea în loc. Mă ţinea de încheieturi, forţându-mă să desfac braţele pe perete, de la nivelul umerilor, ca o parodie barbară a crucificării lui Hristos. Apoi şi-a mângâiat faţa de a mea.

Am tuşit şi l-am scuipat. M-am înecat, când şi-a forţat limba în gura mea. Apoi mi-a ridicat mâinile deasupra capului, ca să le ţină lipite de perete, doar cu una din labele sale mari. Mi-a băgat cealaltă mână sub fustă, aplecându-se în acelaşi timp. Din cauza beţiei, mişcarea l-a ameţit şi s-a clătinat. Am profitat de ocazie să îmi eliberez o mână. Într-o clipă mi-am scos pumnalul

din corset. Nu mă gândeam să mă folosesc de el, ci doar să îl descurajez pe Papă. Dar, când a realizat că m-am eliberat, s-a întins să corecteze problema şi a băgat mâna în vârful pumnalului.

A ţipat şi s-a dat imediat înapoi. Ochii mei se obijnuiseră, destul de bine, cu lumina slabă şi puteam să văd mâna, pe care o ţinea în sus, cu degetele sale groase desfăcute şi întinse. Ne-am uitat amândoi uimiţi la ea. Pumnalul îl înţepase în palmă. Un stigmat perfect. Sângele, deja, îi curgea pe încheietură. Rana era minoră, însă efectul era dramatic.

Şi-a întors privirea la mine. Am văzut în ochii lui, ura diabolică, pe care nu o văzusem sclipind decât în ochii Lucreziei. A sâsâit prelung. Totuşi, în ciuda furiei, am mai zărit o emoţie în trăsăturile lui: frică.

Este un huligan, dar în acelaşi timp, un laş, m-am gândit eu repede. *Exact cum era tata*. Am profitat de această revelaţie şi m-am apropiat de el, ţinând pumnalul ridicat ameninţător.

Brusc, Rodrigo mi-a zâmbit. Diplomatul

intoxicat. Tonul său a devenit linguşitor, când mi-a spus, ţinându-şi mâna rănită cu cealaltă.

— Deci este adevărat ce se spune. Eşti neînfricată. Am auzit, că i-ai salvat viaţa regelui Neapolelui, omorând un om.

— Chiar cu această armă, am confirmat categoric. I-am tăiat gâtul.

— Un alt motiv să te iubesc, a proclamat el, cu falsă amabilitate. Cu siguranţa, Sancha, nu eşti o femeie aşa prostuţă să refuzi asemenea oprtunitate…

— Sunt, Sfiinţia Voastră. De câte ori o să veniţi la mine, o să primiţi acelaşi răspuns. M-am uitat intens la el. Sunteţi un tată, care pretinde că îşi iubeşte copiii. Cum s-ar simţi Jofre să ne vadă aşa?

Rodrigo şi-a plecat capul la cuvintele mele şi a rămas o vreme tăcut, clătinându-se uşor. Spre surprinderea mea, l-a bufnit plânsul şi a îngenunchiat.

— Sunt un om rău, a zis el, pe un ton sentimental. Bătrân şi beat şi prost. Sunt

neajutorat în faţa femeilor. Este blestemul vieţii mele. Donna Sancha, nu înţelegi, frumuseţea ta m-a făcut să îmi pierd minţile. Dar acum, mi-ai câştigat respectul. Pentru că nu eşti doar atrăgătoare, ci şi curajoasă. Iartă-mă.

A început să plângă mai tare.

— Iartă-mă că te-am dezonorat în felul ăsta, şi pe tine şi pe bietul meu fiu…

Remuşcarea lui, deşi spontană, părea sinceră. Am lăsat pumnalul în jos şi am făcut un pas spre el.

— Vă iert, Sfiinţia Voastră. Nu o să vorbesc niciodată despre acest incident. Doar să nu se mai întâmple.

A clătinat din cap.

— Jur că nu o să se mai întâmple, Madonna, jur…

M-am dus mai aproape, gândindu-mă să îi întind mâna să îl ajut să se ridice.

S-a ridicat brusc, capul şi umerii lui, lovindu-mă în aşa fel încât, am căzut pe dalele reci, iar arma mi-a zburat din mână. Unde s-a dus, nu

puteam vedea. Îmbârligată în fustă, m-am luptat să mă ridic, conştientă că sunt vulnerabilă. Totuşi, fusta mea grea şi papucii de catifea, m-au împiedicat. Figura bovină a lui Rodrigo s-a ivit în faţa mea şi a întins mâna…

În acelaşi timp, a apărut o a doua figură, la fel de înaltă, dar mult mai bine proporţionată, şi l-a prins pe Papă de braţ.

— Tată, a zis Cesare, calm şi uşor, ca şi cum l-ar trezi pe bătrân din somn, în loc să întrerupă un viol.

Dezorientat, Rodrigo s-a întors la fiul lui, pregătit încă de luptă. A încercat să îl lovească, dar Cesare, cu o forţă mai mare decât a tatălui său, l-a prins pe Rodrigo de mână şi a râs, ca şi cum ar fi fost o glumă bună.

— Tată! Ai băut prea mult vin. Şti că dacă ai vrea să mă baţi, ai putea să o faci cu uşurinţă, dacă ai fi treaz. Vino. Giulia întreabă de tine.

— Giulia?

Papa s-a uitat nesigur la mine. Fusese foarte sigur pe el, când m-a acostat, dar, dintr-odată, nu

mai părea decât un bătrân confuz. Cesare a arătat din cap în direcţia opusă.

— Nu ai nevoie de ea. Dar, Giulia o să devină geloasă, dacă nu te duci, cât mai curând să o vezi. Papa s-a încruntat la mine, apoi s-a întors şi a început să se bălăngăne pe coridor. Cesare s-a uitat o secundă după el, apoi, convins că tatăl său a plecat, a venit repede şi a îngenunchiat lângă mine.

— Madonna Sancha, eşti rănită? a întrebat el urgent.

Am clătinat din cap. Mă dureau umerii şi coastele şi mi se învineţiseră încheieturile, dar nu fusesem rănită serios.

— Mă duc să mă asigur, că Sfiinţia Sa ajunge la destinaţia corectă. Trebuie să îmi cer iertare pentru el, Madonna, este beat.

Mi-a întins ambele mâini, ajutându-mă să mă ridic.

— Cu indulgenţa ta, o să te vizitez imediat, să îmi cer scuze cum se cuvine. Acum trebuie să mă ocup de el.

Şi a dispărut.

Am găsit pumnalul pe podeaua de marmură şi l-am pus la locul lui. Din nou, cadoul fratelui meu s-a dovedit de valoare. Când am intrat în cameră, domnişoarele mele m-au întâmpinat tăcute şi cu ochii mari. Abia când m-am uitat în oglindă, am realizat, că sânii aproape îmi ieşiseră din corset, fusta mea era ruptă şi părul îmi ieşise pe jumătate din plasa aurie.

Cesare s-a ţinut de promisiune. La scurt timp după ce a dispărut după tatăl său – nici măcar suficient timp ca femeile mele să îmi scoată plasa aurie şi să îmi pieptăne bine părul ciufulit – s-a auzit o bătaie discretă în uşa antecamerei mele.

Mi-am îndreptat corsetul, le-am trimis pe fete în camerele lor şi m-am dus personal la uşă. Încă tremuram din cauza epuizării, fapt ce îl găseam foarte enervant.

Cesare aştepta, sobru, dar îngrijorat, într-o manieră demnă şi controlată. L-am invitat înăuntru, unde a rămas în picioare, refuzând oferta de a se aşeza.

— Madonna Sancha, eşti absolut sigură, că nu eşti rănită?

— Sunt sigură.

M-am străduit să mă port cu aceeaşi demnitate. De fapt, nu îmi păsa aşa de mult, de ce încercase să îmi facă tatăl său, pe cât mă interesa ce crede Cesare despre mine.

— Îmi cer iertare în genunchi, a zis Cesare, cu o urmă de pasiune în tonul lui precaut. Sfiinţia Sa, de multe ori încearcă să îşi înece enormitatea grijilor de stat, în vin. Deja a adormit. Cred că până de dimineaţă o să uite întregul incident.

Şi sugerezi să îl uit şi eu, am vrut să spun, dar ar fi fost nediplomatic. Nu aveam de ales. Papa avea putere totală asupra destinului meu. Putea să mă gonească dacă dorea, în închisoarea Sant' Angelo, cu o acuzaţie falsă de trădare. Putea chiar, să îşi pună acoliţii să mă omoare. Eram recunoscătoare pentru grija lui Cesare, pentru că asta însemna, că am un aliat mai eficient decât Jofre, în căminul familiei Borgia. În schimb, am răspuns:

— Există dovezi fizice ale evenimentului. L-am zgâriat cu un pumnal. Are mâna rănită.

— Nu cred că este o rană serioasă, a răspuns Cesare. Eu nu am observat-o, iar el nu s-a plâns de ea.

— Nu este. Dar, în orice caz, a rămas un semn.

Cesare s-a gândit o vreme. Expresia lui îmi amintea de suprafaţa unui lac, când apele sunt foarte, foarte liniştite. În sfârşit a zis:

— Atunci, dacă tatăl meu nu îşi aminteşte întâmplarea, tu şi eu, vom cădea la înţelegere, aici şi acum, că rana a fost rezultatul întâlnirii cu o curtezană. O să îi spun că am văzut incidentul cu ochii mei şi că femeia a fost aspru pedepsită.

Am dat din cap. Cesare mi-a întors gestul, în semn de confirmare a complicităţii noastre, apoi mi-a făcut o plecăciune.

— Mă retrag, Madonna.

S-a întors să plece, apoi s-a oprit şi m-a privit peste umăr, cu aceeaşi privire intensă a ochilor săi negrii, care mă făcea să mă simt incomod, dar în

acelaşi timp, mă şi cutremura.

— Eşti singura femeie pe care am văzut-o să-l refuze, Madonna. Pentru asta este nevoie de mult curaj şi convingere.

Mi-am plecat privirea.

— Sunt căsătorită cu *fiul* lui.

Pe lângă faptul că îi răspundeam lui Cesare, încercam să-mi reamintesc acest fapt. A tăcut un timp, apoi a zis.

— Păcat, Madonna, că l-ai cunoscut pe cel mic înaintea celui mare. Mi-a aruncat încă o privire. De data aceasta, i-am întors-o cu tupeu.

— Păcat, am spus eu. A zâmbit uşor, apoi a plecat.

XIII

nna Esmeralda şi celelalte domnişoare au aşteptat respectuos o jumătate de oră înainte să se întoarcă de la festivităţi. Femeile mele, deja mă dezbrăcaseră şi îmi descâlciseră plasa aurie din păr. Mi-au desfăcut şuviţele elaboratele şi le-au terminat de pieptănat până a venit Donna Esmeralda. Dar, cred, că încă mai tremuram şi

probabil aveam o expresie bântuită. Cu siguranţă, femeile mele şi-au dat seama, după răvăşeala mea şi după rochia ruptă, că se întâmplase ceva alarmant. Dar, erau, de asemenea, suficient de înţelepte să observe că sunt prost dispusă, aşa că şi-au ţinut gura.

De asemenea, am ştiut, după încruntarea bătrânei Esmeralda, când m-a zărit, că şi ea a realizat, dar nu mi-a pus nicio întrebare. Nu avea rost să mă confesez. Nu ar fi ajutat decât să sublinieze dezaprobarea ei faţă de Papă şi credinţa în Savonarola. O opinie periculoasă, aici la Vatican. Şi pe deasupra, avea să afle în curând ce se întâmplase, având în vedere talentul ei de a strânge informaţii.

Atâta timp, cât palatul Santa Maria în Portico era casa mea, nu mai eram Sancha de Aragon, prinţesă şi fiica naturală a regelui Neapolelui. Domeniul meu, nu îmi mai aparţinea să îl conduc; nu puteam să mai arunc neglijent cu cuvintele, fără frică de repercusiuni; iar acţiunile mele nu mai erau libere şi degajate. Eram Donna Sancha,

soţia celui mai mic, celui mai puţin înzestrat dintre bastarzii Papei şi trăiam şi respiram la cheremul Sfiinţiei Sale.

Nu le-am spus nimic femeilor mele, dar m-am lăsat condusă la noul meu pat somptuos, îngropându-mi capul în pernele moi. Era un cap îngrijorat. Dacă Papa îşi amintea întâlnirea noastră, mânia lui putea fi fără margini. Cesare spusese, că nicio femeie nu l-a refuzat.

În acelaşi timp, m-am dojenit singură. *Nu trebuie să te temi pentru viaţa ta. Poate că Rodrigo este capabil de asasinat politic, pentru câştigul său. Dar eu sunt nora lui şi ştie că Jofre mă iubeşte. Şi în plus, nu ar răni niciodată o femeie*.

Grijile mele, în privinţa reacţiei Papei, erau în balanţă cu amintirea, revizitată de o mie de ori, a ultimelor cuvinte ale lui Cesare şi a zâmbetului ondulat, care îi jucase pe buze.

Păcat, Madonna, că l-ai cunoscut pe cel mic, înaintea celui mare. Ah, extazul pe care mi-l aducea această imagine, bucuria, care mă făcea să

mă cutremur, realizând că nu sunt singură în sentimentele mele. Era la fel de vrăjit ca şi mine.

A doua zi, m-am trezit devreme. Deşi cu o zi înainte, avusesem grijă să mă îmbrac discret, chiar matronal, în apărarea Lucreziei, în acea dimineaţă, eram plină de o ciudată nebunie. Le-am ordonat domnişoarelor mele, să îmi aducă cea mai bună rochie, o creaţie delectabilă din satin verde, cu un corset de catifea verde închis, stâns cu şireturi aurii. Mânecile legate, din aceeaşi catifea, erau ca nişte aripi mari, cu alte mâneci înguste, dintr-un satin verde deschis, pe dedesubt.

Am observat, cum văzându-mă aşa, Donna Esmeralda a strâns din buze suspicioasă, dar nu a spus nimic. Când a luat peria şi a început să mă pieptene, pregătindu-se să îmi facă aceeaşi coadă modestă, pe care mi-o făcea în fiecare dimineaţă, de la nuntă încoace, i-am făcut semn să se oprească.

— Doar perie-l. O să îl port desfăcut.

Şi-a îngropat bărbia şi a dat din cap dezaprobator.

— Donna Sancha, eşti o femeie măritată.

— La fel este şi Lucrezia. Şi ea poartă părul desfăcut.

S-a uitat sever. Fără niciun comentariu a început să mă pieptăne, nu prea gentil. Era mai apropiată de mine, decât propria mea mamă, aşa că nu m-am plâns şi nu mi-am permis să ţip, când a găsit o şuviţă încurcată şi a tras fără milă.

Odată terminat pieptănatul, am cerut bijuterii. La gât mi-am pus una din bijuteriile pe care mi le dăruise Jofre la nuntă: un smarald de mărimea degetului mare. Îmi atârna greu la gât. Pe frunte, mi-am pus o bentiţă cu un smarald mai mic, care stătea chiar la baza părului. Efectul combinat îmi făcea ochii să sclipească mai verde decât bijuteriile. Parcă mă duceam la un bal, nu la liturghie.

Astfel aranjată, m-am dus la soţul meu şi am descoperit pe coridor, ieşind din camera lui, una din curtezanele de la petrecerea de aseară. Se vedea că îşi petrecuse noaptea acolo, apoi fusese gonită de un servitor, pentru că ieşirea ei nu a

fost, nici pe departe, ceremonioasă. Avea părul desfăcut şi papucii într-o mână. Îmbrăcase rochia în grabă, deoarece cămaşa nu fusese trasă prin mâneci şi umflată cum se cuvine. Sânii ei mici erau pe punctul de a ieşii din corsetul aproape desfăcut.

Mergea aplecat, furişându-se, într-un mod atât de exagerat, încât mi s-a părut comic. Părul ei răvăşit avea o nuanţă dubioasă de roşu, iar ochii îi avea albaştrii ca cerul. M-a privit alarmată, când m-am oprit, blocându-i parţial calea. Jucând rolul soţiei rănite, mi-am îndreptat spatele şi m-am uitat de sus la ea, cu o privire demnă de Lucrezia.

— Madonna! a şoptit ea, pierzându-se cu firea.

S-a făcut mică şi s-a plecat foarte adânc. În această poziţie s-a dat în spate, s-a întors şi a fugit pe coridor, picioarele ei goale, clămpănind pe marmură.

După ce am aşteptat un moment discret, am intrat în antecameră şi servitorul lui Jofre mi-a spus, că stăpânul lui încă dormea adânc, datorită

efectului vinului.

Am luat micul dejun singură, în apartamentul meu, apoi am devenit foarte plictisită. Palatul era tăcut. Fără îndoială, Jofre nu era singurul care nu se trezise.

Mai era încă, destul timp până la liturghie. Urma să fie o ocazie, cu mult mai multă fanfară decât de obicei, având în vedere semnificaţia ecleziastică a datei: duminica albă, care marca Rusaliile. Acel eveniment rar, care a avut loc de mult, acum o mie cinci sute de ani, când focul lui Dumnezeu i-a cuprins în asemenea măsură pe apostoli, încât au început să predice în limbi pe care nu le învăţaseră.

Un astfel de miracol mi se părea distant şi neînsemnat, în dimineaţa aceea. Eram, alternativ entuziasmată şi îngrozită, de ce se întâmplase cu o zi înainte, în sânul familiei Borgia. Agitată, am coborât prin loggia cu podea de marmură, afară, în frumoasa grădină din curte, pe care o văzusem cu o zi în urmă din balcon. Ziua era însorită şi caldă, iar grădina mirosea minunat. Era plină de

portocali în miniatură, în ghivece de teracotă, aliniate pe marginea uneia dintre alei. Globuri perfecte de verdeaţă erau intens parfumate de flori albe. Pe cealaltă parte, erau tufe bine îngrijite de trandafiri, din care ieşiseră boboci delicaţi.

M-am plimbat singură, până când am ieşit din raza balconului, de sub privirile tuturor. Sau cel puţin aşa am crezut. Într-un final, datorită căldurii, m-am aşezat pe o bancă sculptată, la umbra unui măslin să îmi fac vânt cu evantaiul.

— Madonna, a şoptit un bărbat.

M-am speriat, convinsă dintr-odată, că Rodrigo trimisese un asasin să se răzbune pe mine. Am icnit, ducându-mi mâna la inimă.

Lângă mine stătea un bărbat, îmbrăcat complet în negru, în ceea ce ar fi putut fi o sutană preoţească, cu excepţia gulerului şi a mânecilor de catifea şi a materialului de mătase din care era croită.

— Iartă-mă. Te-am speriat, a zis Cesare.

Austeritatea veşmintelor sale servea să sublinieze severitatea frumuseţii trăsăturilor lui.

Nu semăna aproape deloc, cu celelalte două rude ale sale. Avea părul negru, drept, tuns simplu, într-un stil, care îi cădea între bărbie şi umeri. Bretonul ascundea pe jumătate o frunte înaltă. Barba şi mustaţa erau tăiate cu grijă. Avea buzele şi mâinile frumoase, spre deosebire de tatăl său. Moştenise culoarea închisă a lui Rodrigo, dar frumuseţea Vanozzei. Poseda o eleganţă, un simţ de prezenţă şi o demnitate, pe care, în ciuda tuturor bijuteriilor şi fineţurilor, nimeni din familia sa nu le putea egala. În Lucrezia şi în Papa Alexandru percepeam viclenie, în Cesare percepeam o inteligenţă, care îţi tăia respiraţia.

— Nu este vina ta, am răspuns. Sunt neliniştită după evenimentele de aseară.

— Pe bună dreptate, Madonna. Jur, că o să fac tot ce îmi stă în putinţă, ca o asemenea violare îngrozitoare de decenţă să nu se mai repete.

Am lăsat ochii în jos, ca o fetiţă prostuţă, bucuroasă că purtam una dintre cele mai frumoase rochii pe care le aveam.

— Mă tem că Sfiinţia Sa…

— Sfiinţia Sa încă doarme. Te asigur, că o consider datoria mea să repar relaţiile dintre voi doi. Acum că a îmbătrânit, prea mult alcool îl face uituc. Dar indiferent ce îşi aminteşte de noaptea trecută, o să îl aduc pe calea, care îţi este cea mai favorabilă.

— Îţi sunt datoare, am zis eu.

Apoi am realizat că, curtoazia îl obliga să stea în soare, în timp ce eu stăteam confortabil la umbră, unde era mai răcoare.

— Te rog…

I-am făcut semn să se aşeze lângă mine, apoi am adăugat:

— Până acum, am făcut o impresie mai puţin decât favorabilă familiei tale.

Înainte să-mi continui gândul, a intervenit repede.

— Ai impresionat corespunzător, cel puţin unul.

Am zâmbit la complimentul lui, dar am insistat.

— Sora ta nu mă place. Nu înţeleg de ce şi aş

vrea să remediez situaţia.

Un moment, Cesare s-a uitat în altă parte, la dealurile verzi din depărtare.

— Este geloasă pe oricine îi distrage atenţia tatălui meu de la ea.

S-a întors să mă privească serios.

— Trebuie să înţelegi, Donna Sancha, că propriul ei soţ, Giovanni, nu doreşte să locuiască cu ea. Asta este o sursă de mare ruşine, pe care tatăl meu a încercat, în repetate rânduri să o rezolve, implorându-l pe Giovanni să se întoarcă la Roma. Şi în plus, tata a adorat-o, întotdeauna. Şi ea pe el. Dar când o să vadă, că nu eşti o rivală pentru afecţiunea lui, o să înceapă să aibă încredere în tine.

A făcut o pauză.

— A fost la fel cu Donna Giulia. I-a luat mult să realizeze, că dragostea unui tată pentru o altă femeie şi cea pentru fiica lui, nu sunt unul şi acelaşi lucru. Bineînţeles, nu vreau să insinuez, că ai avea vreo astfel de relaţie cu Sfiinţia Sa…

— Nu, am afirmat ferm. Nu aş avea. Apreciez

sfaturile, domnule cardinal.

Mi-a zâmbit. Avea dinţii mici şi egali.

— Te rog, Cesare. Nu sunt cardinal din vocaţie, ci la insistenţele tatălui meu.

— Cesare, am repetat eu.

— Lucrezia poate fi foarte afectua sa, a zis el cu drag, şi foarte convinsă în loialităţile ei. Cel mai mult îi place să se distreze, să se joace ca un copil. A avut puţine ocazii să o facă, având în vedere responsabilităţile poziţiei sale. Are intelectul unui bărbat, să şti. Tata se bazează pe ea, ca sfătuitor, mai mult decât pe mine.

Am ascultat, dând din cap, chinuindu-mă să fiu atentă la cuvintele lui, nu la mişcarea buzelor, la unghiul sculptat al pometţilor săi, la sclipirea roşiatică din barba lui, cauzată de jocul luminii. Dar, stând lângă el, am simţit cum mi se încălzeşte poala, de parcă muşchii, oasele şi organele din partea inferioară a corpului meu, se topeau şi se împrăştiau în exterior, ca zăpada în soarele puternic.

A terminat de vorbit. Senzaţiile mele interne,

cred că mi se citeau în expresie, căci, a părut dintr-odată tandru şi vulnerabil. S-a aplecat spre mine şi m-a atins uşor pe obraz.

— Arăţi ca o regină, în dimineaţa asta, a şoptit el. Cea mai frumoasă regină din lume, cu cei mai minunaţi ochi. Fac smaraldele să pară banale.

M-au trecut fiori la cuvintele sale. M-am lăsat în mâna lui, ca o pisică, care caută mângâiere. Ceea ce simţeam pentru Cesare era atât de puternic, încât mi-am uitat cu uşurinţă jurămintele de cununie. Brusc, şi-a tras mâna înapoi, ca şi cum l-aş fi pălmuit şi a sărit în picioare.

— Sunt un câine, a zis el. Un fiu de târfă, cel mai mare nenorocit dintre oameni. Te-ai bazat pe mine pentru protecţie împotriva comportamentului desfrânat al tatălui meu… şi acum, nu sunt cu nimic mai bun decât el.

— Este o diferenţă, am zis eu, chinuindu-mă să nu îmi tremure vocea.

S-a întors la mine zăpăcit.

— Cum aşa? Eşti soţia fratelui meu.

— Sunt soţia fratelui tău, am şoptit eu.

— Atunci cu ce diferă comportamentul meu de al tatălui meu?

— Nu sunt îndrăgostită de tatăl tău.

M-am înroşit, speriată de propriile mele cuvinte, de îndrăzneala lor. Se pare că, nu aveam niciun control asupra acţiunilor mele. Eram, cum fusese şi mama mea, absolut pierdută. Totuşi, nu mi-am regretat cuvintele. Când am văzut dorinţă şi bucurie, amestecate în ochii lui, i-am întins mâna. A luat-o şi s-a aşezat lângă mine.

— Nu am îndrăznit să sper… s-a bâlbâit el, apoi a început din nou. De când te-am văzut prima oară, Sancha…

A tăcut. Care dintre noi a iniţiat sărutul, nu aş putea spune. Se stăpânea. M-a lipit de el, sărutându-mă repetat, şi muşcându-mă din când în când, uşor de buză. I-am luat mâna şi i-am pus-o pe unul din sânii mei.

— Nu aici, a şoptit el, deşi nu şi-a tras mâna. Nu acum. Este riscul prea mare să fim văzuţi.

— Diseară, atunci, am zis eu, tremurând de propria îndrăzneală. Tu şti cel mai sigur loc şi cea

mai sigură oră.

— Aici. La două ore după miezul nopţii.

Astfel, complicitatea noastră a fost stabilită. Atunci, acele cuvinte îmi păreau dulci precum muzica. Uitasem cu desăvârşire prezicerea stegăi, de câţiva ani în urmă, că inima mea ar putea distruge tot ce iubesc. Chiar şi dacă mi-aş fi amintit profeţia ei, în acel moment însorit, în grădină cu Cesare, nu aş fi înţeles-o. Nu aş fi avut clarviziunea să văd cum ar putea pasiunea noastră să se desfăşoare, atât de groaznic, atât de implacabil, de-a lungul anilor.

Când, s-a trezit Jofre, într-un final şi s-a îmbrăcat, a sosit timpul să mă escorteze la Basilica Sfântul Petru, la liturghia din duminica albă. A făcut asta, privind chiorâş, în puternica lumină romană, în timp ce, împreună cu însoţitorii noştri, ne-am croit drum spre venerabila catedrală de lângă Vatican.

Din fericire, excesul de băutură şi femei dubioase, l-au lăsat pe Jofre mahmur şi tăcut. Aruncând o singură privire curioasă la minunăţia

ţinutei mele, nu m-a întrebat, ce m-a determinat să îmi schimb tactica vestimentară. Nici nu a părut să observe noua mea frământare.

Nu-mi puteam stăpânii zâmbetele. Mă simţeam copleşită, de fiecare dată când îmi aminteam sărutul lui Cesare. Nu îmi mai făceam griji referitor la ce credeau Lucrezia şi Sfiinţia Sa despre mine. Nu îmi păsa, dacă Papa îşi amintea sau nu refuzul meu sau dacă intenţiona să se răzbune. Atâta timp cât supravieţuiam suficient cât să mă întâlnesc cu Cesare în grădină, bucuria mea era completă. Toate gândurile şi sentimentele mele erau concentrate voios, pe momentul, când eu şi iubitul meu urma să rămânem singuri.

Am intrat în catedrală. Sfântul Petru fusese construită, cu vreo o mie două sute de ani în urmă, iar interiorul ei îi reflecta vechimea. Mă aşteptam la glorie şi grandoare, dar pereţii de piatră dinăuntru erau crăpaţi şi se destrămau, iar podeaua era uzată şi denivelată. A trebuit să am grijă, să nu mă împiedic. Nici sutele de lumânări aprinse, nici garnitura purpurie şi aurită, care

învelea altarul, nu puteau să îi estompeze întunecimea. lzul de tămâie intensifica simţul de răceală şi lipsa de aer proaspăt. Era potrivit, presupun, având în vedere că, din ce se spunea, Sfântul Petru este îngropat sub altar.

Dar nimic din asta nu îmi putea strica veselia. M-am separat de soţul meu şi m-am dus să îmi ocup locul, în rândul femeilor din anturajul familiei Borgia. Lucrezia nu sosise încă, dar delicata, eterica

Giulia era deja acolo, lângă agera Adriana şi domnişoarele lor de companie. Noi, femeile, stăteam în partea din faţă a centrului bisericii, înaintea altarului, în timp ce într-o parte fusese ridicat un tron pentru Sfiinţia Sa, iar lângă el, scaune pentru cardinalii de rang înalt şi bărbaţii din familia Borgia. Mulţi dintre cardinali, deja îşi ocupaseră locurile, dar m-am trezit căutându-l emoţionată, pe unul dintre ei: Cesare.

Nu ajunsese încă. A trecut ceva timp, până am auzit sunet de fanfară. În sfârşit, a apărut Sfiinţia Sa, înveşmântat în robe albe de satin, o

bonetă identică şi mantaua sa lungă aurie. A dat din cap când mă văzut şi mi-a zâmbit amabil. Dacă îmi purta vreun fel de ranchiună, nu o arăta. Cât despre mine, m-am plecat foarte respectuos. În spatele lui venea Cesare. S-a aşezat pe locul de lângă tron. Lângă el stătea Jofre, iar în scurt timp restul locurilor s-au umplut de cardinali.

După Cesare, a venit Lucrezia, cu vreo doisprezece însoţitori. Era îmbrăcată într-o rochie gri-albăstrie, care îi scotea ochii în evidenţă. Eram aşa bine dispusă, atât de fericită îmi era inima, încât i-am zâmbit radiant, când a venit să se aşeze lângă mine şi am îmbrăţişat-o cu atâta entuziasm, încât a rămas surprinsă.

Fiind Rusaliile, un prelat spaniol, aflat în vizită, fusese invitat să ţină o predică. Era disperat să impresioneze distinsa audienţă cu erudiţia sa. A zumzăit o perioadă intolerabilă de timp. Nu realizasem niciodată, că focul lui Dumnezeu, care făcuse ca din gurile oamenilor să curgă înţelepciune supranaturală, putea fi un subiect banal şi absolut plictisitor.

A vorbit mai mult de o oră. O durată de neiertat, în timpul căreia Sfiinţia Sa a suferit două crize de tuse, iar numeroşi cardinali se foiau deschis pe scaune. Un Borgia bătrân şi-a lăsat capul pe spate, cu gura deschisă şi a început să sforăie zgomotos.

N-am putut să mă abţin. Am început să chicotesc. Am reuşit să suprim sunetul, suficient cât să nu-i atrag atenţia Papei, dar mă zguduiam din toate încheieturile de efort. Întâlnirea mea cu Cesare, mi-a dat o stare ciudată, copilărească. În mod normal, nu mi-aş fi permis să mă port cu aşa o lipsă de demnitate.

Totuşi, chicotelile mele erau atât de neajutorate, încât am molipsit-o şi pe Lucrezia, acea creatură precaută. Am tras aer în piept, i-am întâlnit privirea… şi a trebuit să ne ţinem de mâini să nu ne tăvălim pe jos.

În acel moment, mi-a trecut prin cap un gând nebunatic. Noi, femeile, eram forţate să stăm pe piatra asta dură, obosindu-ne picioarele în timpul acestei predici interminabile, în timp ce bărbaţii

aveau confortul unui scaun. Dar, în stânga mea, erau nişte scări înguste, care duceau la staulul de lemn, construit pentru preoţii, care cântau evanghelia. În această duminică, băncile erau libere.

Am tras-o uşor de mânecă pe Lucrezia şi i-am arătat din ochi, staulul de deasupra noastră. A făcut ochii mari. Mai întâi, cu o oarecare teroare la gândul indecenţei. Reverenţa cerea să stăm la locurile noastre în timpul predicii şi să rămânem absolut nemişcate. Asta era cu atât mai important în cazul rudelor Papei. Dar, în timp ce considera fărădelegea, teroarea s-a transformat într-o veselie cârcotaşă.

Am trecut pe lângă celelalte doamne, neputând să îmi ascund amuzamentul şi am fugit pe scări, ca o fetiţă, apoi m-am aruncat pe bancă cu o lipsă totală de etichetă. Lucrezia m-a urmat, dar a mers pe scări, cu o dificultate şi un zgomot exagerat, atrăgând atenţia şi mai mult asupra ei, intensificând revoltăciunea acestui act. S-a aşezat, oftând atât de tare, încât prelatul care ţinea

predica, s-a oprit şi s-a încruntat, scandalizat de întrerupere. Domnişoarele noastre au fost obligate să ne urmeze. De aici a rezultat o mare gălăgie, care l-a făcut pe preot să îşi uite şirul gândurilor, repetând de trei ori aceeaşi propoziţie până a reuşit să se adune.

M-am uitat la Papă. Rânjea deschis, încântat de ghiduşia femeilor sale. Apoi l-am privit pe Cesare. Nu zâmbea, dar ochii lui negrii erau plini de umor.

Fără să mă uit la ea, m-am aplecat spre Lucrezia şi i-am şoptit:

— Crede-mă, nu am niciun gând în privinţa tatălui tău. Nu vreau decât să fiu soţia fratelui tău.

S-a prefăcut că nu mă aude, dar, după câteva momente, m-am uitat la ea şi am văzut-o privindu-mă înapoi, voioasă şi aprobatoare. Îmi câştigasem încă un prieten la Vatican.

XIV

n acea noapte, le-am gonit pe cele mai apropiate dintre domnişoarele mele, spunându-le, că doresc să dorm singură. Erau obijnuite cu

toanele mele, aşa că nu mi-au pus întrebări, resemnându-se să doarmă în camera alăturată. Înainte să plece, am insistat, ca cea mai tânără dintre ele, Felicia, să îmi pregătească o rochie neagră de mătase şi un voal, spunând că îmi este foarte dor de Napoli şi doresc să port numai doliu până la sfârşitul săptămânii.

Ştiam că ar fi trebuit să o consult pe Donna Esmeralda, care, fără îndoială, găsise deja surse şi strânsese cât mai multe informaţii posibile despre membrii familiei Borgia. Dar infatuarea mea era atât de puternică, încât nu am pus întrebări. Dacă Cesare era un desfrânat, lasciv şi capricios, la fel ca tatăl său, nu voiam să ştiu. Chiar dacă mi s-ar fi spus, aş fi respins asemenea veşti.

Abia am apucat să sting lampa de pe noptieră, când s-a auzit o bătaie scurtă în uşă. O bătaie care m-a dat peste cap, căci l-am recunoscut pe Jofre. A intrat, fără să aştepte un răspuns. În lumina gălbuie, i-am văzut rânjetul sfios.

— Sancha, draga mea, a zis el. E loc şi pentru

mine în patul tău, în această seară?

A închis uşa după el. Se clătina uşor pe picioare şi avea ochii pe jumătate închişi. Era beat. Stare, în care îl găseam destul de des, de când venisem să locuim cu familia lui.

Am pălit.

— Eu… eu… nu mă simt bine, m-am bâlbâit ca o virgină. Mi-am tras gulerul la cămaşă să nu vadă prea multă piele.

Jofre părea să nu mă audă. Alimentat de vin, a venit împleticindu-se, unde stăteam eu pe pat şi mi-a pus mâna pe sâni.

— Am cea mai frumoasă soţie din lume, a băjmăjit el. Şi am să o iau acum.

Am simţit două lucruri: milă pentru el, că nu îi împărtăşeam sentimentele, şi frica că vinul l-ar putea face să adoarmă în patul meu, chiar în noapte când plănuisem primul meu act de infidelitate.

Dacă era un pic mai beat, nu ar fi fost în stare de acţiune. M-am aşezat ascultătoare pe pat şi mi-am desfăcut picioarele pentru el. La rândul

lui, şi-a tras pantalonii, mi-a ridicat cămaşa până la talie, s-a târât deasupra mea şi m-a pătruns.

Ce a urmat, nu l-ar fi impresionat nici măcar pe sentimentalul Petrarca. Jofre s-a lăsat pe mine, cu faţa îngropată în sânii mei, neputând să se susţină cu propriile braţe. Pentru un moment, m-a împuns nebuneşte şi neîndemânatic, apoi s-a oprit epuizat, gâfâind după aer.

— Poţi să mă iubeşti vreodată? a întrebat cu lacrimi în glas. Sancha mea, o să ajungi, cândva, să mă iubeşti?

— Eşti prinţul meu, i-am zis.

Poate că îl înşelam cu Cesare, dar nu puteam să îl mint în faţă.

— Pe zi ce trece, ţin mai mult la tine. Îi atârna capul. Somnul ameninţa.

Am folosit un truc feminin, care îmi fusese explicat înainte de nuntă. Am strâns tare muşchii din jurul organului lui Jofre, excitându-l astfel, suficient să continue penetrarea. În sfârşit a atins plăcerea şi s-a prăbuşit. A oftat şi s-a întors pe spate. Am simţit că iar este pe punctul să

aţipească, aşa că i-am tras pantalonii şi l-am ajutat să se ridice.

— Trebuie să te duci degrabă în camera ta, i-am zis fără vreo altă explicaţie. Uite. Lasă-mă să te ajut.

Epuizat din cauza vinului şi a descărcării sexuale, Jofre era prea confuz să se contrazică. Aproape că l-am târât până la uşa din spate. După cum era obiceiul nostru, i-am dat un pupic.

— Noapte bună, dragul meu.

M-am întors în pat. Dacă tot ce învăţasem despre Dumnezeu era adevărat, atunci eram blestemată. Şi pe bună dreptate. M-a copleşit un sentiment de vinovăţie. Nu voiam să îmi trădez soţul, dar inima mea nu îmi dădea de ales. *Eşti rea*, mi-am spus eu. *O ticăloasă. Cum poţi să fi aşa de crudă cu cineva care te iubeşte*?

Dar, cu picioarele lipicioase de la sămânţa soţului meu, eu visam la fratele lui şi la întâlnirea, care avea să urmeze. Puterea sentimentelor mele pentru Cesare nu îmi dădea de ales. Părea ironic, că un sentiment atât de ameţitor şi magnific

precum iubirea, a lovit aşa târziu, după ce ambele părţi au făcut jurăminte, care împiedicau sărbătorirea ei.

M-am curaţat cu o cârpă. În sfârşit venise timpul. M-am ridicat din pat şi m-am chinuit să mă îmbrac pe întuneric.

Celelalte domnişoare dormeau nestingherite, dar pe Donna Esmeralda nu o păcălisem. Când mă luptam neîndemânatic să îmi leg corsetul, bătrâna matroană, îmbrăcată doar în cămaşa ei albă de noapte, a venit în camera mea. Nu a zis nimic. Având în vedere lipsa de lumină, nu îi puteam vedea expresia, dar simţeam, că privirea ei periculoasă era dezaprobatoare.

— Nu am putut să dorm, am zis arogant.

Văzând că Esmeralda rămâne tăcută, am adăugat.

— Măcar ajută-mă cu corsetul.

Esmeralda s-a supus, trăgând tare de rochia mea.

— Asta nu o să aducă decât mai multe necazuri, Madonna.

Eram prea imperioasă, prea zăpăcită de iubire, ca să tolerez adevărul.

— Ţi-am spus. Nu pot să dorm! O să iau puţin aer.

— Nu se cuvine, ca o tânără femeie, să iasă singură la ora asta. Lasă-mă să vin cu tine. Sau cheamă un soldat, tonul ei era insistent.

— Leagă-mi corsetul şi lasă-mă! Am plecat singură de la petrecere aseară şi am ajuns în siguranţă în camera mea, nu-i aşa? Pot să mă protejez singură.

O vreme nu a răspuns, terminându-şi treaba, apoi a făcut un pas în spate. În sfârşit a inspirat. Mă cunoştea prea bine, ca să spună ce gândeşte.

— Nu s-au întâmplat lucrurile astfel, nu-i aşa, Madonna? Ai avut nevoie de ceva ajutor aseară.

Eram prea uimită să răspund. De unde putea şti, altcineva în afară de mine şi Cesare, despre indiscreţia Sfiinţiei Sale? Dacă Donna Esmeralda ştia deja secretul, atunci nu aveam nicio şansă să ascund relaţia cu Cesare, de cei de la curtea papală. Mi-am spus, că nu îmi pasă.

— Nu o să îţi mai vorbesc despre asta, a zis Esmeralda, în final. Ştiu că eşti încăpăţânată şi imună la raţiune. Dar ascultă, dacă poţi. Asta o să ducă doar la un pericol mai mare decât ce ai înfruntat aseară, draga mea Sancha. Nu mai mic. Eşti Eva în Grădină şi te confrunţi cu însuşi şarpele.

— Lasă-mă, am ordonat şi mi-am tras voalul pe faţă.

Aerul nopţii nu se răcorise prea tare, după ziua caldă de vară. Eram obijnuită cu negura şi ceaţa din climatul de coastă, dar Roma nu purta o astfel de mantie. M-am bazat pe întuneric şi pe voal să mă ascundă în prima mea decepţie.

Deasupra capului, norii ascundeau pe jumătate, o lună ca de ceară. În această lumină slabă, cu vedere obstrucţionată de voalul de mătase neagră, mă mişcam şovăielnic, ca o persoană pe jumătate oarbă. Grădina îmi părea total necunoscută. Culorile aprinse ale frunzişului erau reduse la nuanţe de gri, iar trandafirii şi portocali deveniseră străini. Am ezitat, de-a lungul

aleii, luptându-mă cu panica. *Dădusem colţul aici sau mai în faţă*? *Dacă o să mă rătăcesc, oare Cesare va crede, că mi-am bătut joc de el şi o să plece dezgustat din grădină*? *Sau şi-a bătut el joc de mine*?

M-am dojenit singură, că întreţineam asemenea frici. Uram intensitatea iubirii mele pentru Cesare. Mă făcea slabă.

Am tras aer în piept, m-am decis şi am dat primul colţ. Am văzut banca de piatră de sub copacul umbros şi ceva întunecat, mişcându-se pe piatra palidă; profilul unui bărbat. *Cesare*. Voiam să strig ca o fetiţă şi să fug la el, dar m-am forţat să merg încet, regal. Nu şi-ar fi dorit nimic mai prejos. Şi el era îmbrăcat în negru. Doar mâinile şi faţa nu se pierdeau pe fundalul nopţii.

A aşteptat, înalt şi demn, ca eu să ajung lângă el, apoi amândoi am uitat să ne stăp nim. N-aş putea spune cine s-a mişcat primul. Poate că ne-am mişcat amândoi Dar nu am simţit trecerea timpului, din momentul în care am venit lângă el şi momentul când voalul îmi era dat pe spate, iar noi

eram strâns legaţi într-o îmbrăţişare, cu buzele lipite şi trupul lipit de trup. Simţeam atât de intens, atât de puternic, ca şi cum, marginile corpului meu se dizolvau în trupul lui. Aşa mare era căldura emanată, încât dacă nu mă ţinea, aş fi căzut leşinată. Spre spaima mea s-a despins din îmbrăţişare.

— Nu aici, a zis el pe un ton răguşit şi disperat. Nu eşti vreo fată de la bucătărie să fi luată neglijent în ţărână. Ai încredere în mine. Am făcut aranjamente. O să fim în siguranţă.

Mi-am pus voalul la loc şi l-am luat de mână. Pasul lui era sigur. Cunoştea bine drumul. M-a condus prin spatele palatului la o intrare nepăzită, care ducea într-un coridor nefamiliar. Acesta ducea la o uşă mare de lemn, care se deschidea într-un alt coridor… unul lung şi construit recent, finisat grosolan şi nebotezat. Exista clar, pentru a facilita accesul în secret şi nimic mai mult. Drumul era luminat de torţe.

După un moment, am ajuns din nou, la o uşă, pe care Cesare a deschis-o cu o fluturare a mâinii.

M-am încruntat nedumerită. În faţa noastră se afla o capelă veche şi ornată. Pe altar ardeau lămpi votive, iar într-o parte era aşezat un tron papal şi în apropiere, scaune pentru cardinali. Cesare a zâmbit.

— Capela Sixtină, a zis, ajutându-mă să intru. Suntem în Sfântu Petru.

Am deschis gura de uimire, voalul atingându-mă uşor pe buze. Deci *acesta* era acelaşi pasaj pe care îl folosea Sfiinţia Sa să meargă repede la palatul Santa Maria.

— Vino, a zis Cesare.

Ne-am mişcat repede prin capelă, prin catedrală şi am ieşit în holurile adiacente ale Vaticanului. Nu am întâlnit niciun soldat. Cesare depusese eforturi considerabile să ne asigure intimitatea.

M-a condus în apartamentele Borgia, pe care le-am recunoscut de la gala din seara precedentă. Nu m-am simţit în largul meu, ştiind că sunt aşa aproape de Papă. Bucuros, Cesare m-a dus în altă direcţie, pe scări. În sfârşit, am ajuns într-un

apartament nepăzit. A deschis uşile voios.

— Te-am adus în patul meu şi am concediat servitorii până mâine dimineaţă, a zis el, închizând uşile în urma noastră. Cât doreşti să rămâi, este decizia ta, Madonna.

— Pentru totdeauna, am şoptit.

Imediat, a căzut în genunchi în faţa mea şi mi-a îmbrăţişat fusta, cu mâinile înfăşurate de picioarele mele şi capul înclinat în sus. A proclamat foarte serios:

— Doar spune că asta doreşti, Sancha, şi o să renunţ la preoţie. Tatăl meu mă vrea Papă, deci trebuie să fiu cardinal. Dar nu sunt făcut pentru o asemenea chemare. Sfiinţia Sa ar face ce îi cer. Ţi-ar anula căsătoria cu Jofre. Cu siguranţă, cred că eşti conştientă, că soţul tău nu este cu adevărat fiul lui…

Jofre nu este fiul Papei? Revelaţia a speriat o parte distantă din mine. Acea parte mică, detaşată şi tăcută, care nu era copleşită de propunerea lui Cesare şi de disperarea de a o accepta.

— Atunci al cui este? am şoptit.

— Copilul absolut legitim al mamei mele Vanozza şi al soţului ei, a zâmbit Cesare.

Am şovăit, gândindu-mă la mine şi la Cesare, liberi să ne iubim, liberi să avem copii împreună. Dar eu şi Jofre eram căsătoriţi. Propriul meu tată şi un cardinal Borgia fuseseră martori la consumarea fizică. Nu aveam nicio bază pentru divorţ.

I-am pus ferm degetul pe buze lui Cesare, pentru a îi opri fluxul de cuvinte.

— Actul nupţial a fost asistat şi nu poate fi desfăcut, i-am zis eu. Dar nu este cazul acum să vorbim despre viitor. Acum este timpul să mă duci în patul tău.

A acceptat. S-a ridicat, stând în faţa mea. Mi-a luat degetele între ale lui şi m-a condus în dormitorul său.

Obloanele erau închise, dar camera lucea în lumina a douăzeci de lumânări, în suporturi de aur, împrăştiate prin odaie. Pe perete era o pictură murală, pe jumătate terminată, cu o temă păgână, iar pe pat o cuvertură de catifea stacojie. Podeaua

era acoperită de blănuri, iar pe o noptieră frumos gravată, se afla o sticlă de vin şi două pocaluri aurii încrustate cu rubine. Acesta era dormitorul unui prinţ, nu al unui preot.

Eram pregătită să mă arunc în pat şi să-mi ridic fustele, pentru un eveniment scurt, cum eram obijnuită cu Jofre. Totuşi, când m-am apropiat de pat, vocea lui Cesare m-a oprit.

— Sancha, pot să te văd cum te-a făcut Dumnezeu?

Mi-am scos voalul şi m-am întors la el, surprinsă de rugăminte. Aproape tremuram de nerăbdare să consumăm aventura. Am văzut un tremur pe buzele întredeschise ale lui Cesare. Intensitatea din ochii lui, se apropia de nebunie, dar tonul şi maniera sa erau delicate. Am ridicat bărbia hotărâtă.

— Doar dacă returnezi favorul.

Ca răspuns, şi-a desfăcut roba preoţească şi a dat-o jos, revelând pe dedesubt, o tunică neagră din fâşii alternative de catifea şi satin, o pereche de pantaloni negrii şi la şold, o teacă cu un

pumnal; costumul unui nobil roman. Rapid şi graţios, şi-a scos întâi papucii, apoi tunica. Avea pieptul înalt, musculos şi puţin păr negru în scobitură. Era slab, iar în timp ce s-a aplecat să îşi tragă cu grijă pantalonii peste coapsele sale sculptate, clavicula, şoldurile şi coastele au ieşit în relief. Când a terminat, s-a ridicat şi a stat umil, diponibil pentru inspecţie.

M-am uitat fascinată. Nu mai văzusem niciodată un bărbat complet dezbrăcat. Nici chiar dătătorul de plăcere, Onorato, în timpul escapadelor noastre, nu îşi scosese tunica şi îşi trăsese pantalonii doar atât cât era necesar. Jofre nu s-a dezbrăcat niciodată de tunică, cu excepţia nopţii nunţii, unde datina cerea să fim complet goi, şi cred că îşi dăduse pantalonii jos doar o singură dată. Eu eram aproape dezbrăcată cu Jofre, doar la ocazii precum acea noapte, când îmi scosesem deja rochia şi purtam doar cămaşa de noapte. Chiar şi în aceste cazuri, relaţiile noastre aveau loc sub pătură.

Dar iată-l pe Cesare, complet dezvăluit şi

glorios. Nu puteam să evit, să mă holbez la locul dintre picioarele lui, unde, ieşind dintr-o abundenţă de păr negru, organul său erect, indica spre mine, ferm ridicat. Era mai mare decât al lui Jofre. Am început să duc mâna spre el, dorind să îl ating.

— Nu încă, a şoptit Cesare.

Ca o domnişoară de companie, a venit în spatele meu şi cu o îndemânare surprinzătoare, a început să îmi desfacă mânecile. Le-am scos şi am râs, simţindu-mă brusc eliberată. Apoi am aşteptat ca el să îmi dezlege corsetul şi am tras rochia în jos, ieşind din ea. Ce povară, hainele astea. M-am grăbit să îmi scot cămaşa, dar Cesare a vorbit din nou.

— Stai în lumină, acolo.

A înclinat capul, ochii lui negrii sclipind de admiraţie.

— Efectul este voalat, ca şi cum ai privi un înger printre nori.

— Bah!

Am scos cămaşa şi am aruncat-o pe podea.

— În pat!

— *Nu*, a răspuns el, subliniând, ca un artist, care cere să fie admirată o capodoperă. Uită-te la tine! a şoptit. Nu mă pot îndoi de înţelepciunea lui Dumnezeu.

Am zâmbit. În parte datorită admiraţiei lui, în parte datorită propriei mele vanităţi. Eram încă tânără şi nu alăptasem niciodată un copil. Onorato spusese, că sânii mei sunt perfecţi, nici prea mari, nici prea mici, cu o formă fermă şi agreabilă. Ştiam, de asemenea, că şoldurile mele erau feminine şi că nu eram prea slabă.

A venit în spatele meu şi a început să îmi desfacă părul, strâns într-o singură coadă mare, ca să nu mă deranjeze când dorm. Odată eliberat, am dat din cap, lăsându-l să îmi cadă nestingherit pe talie.

Şi-a trecut degetele prin el, o dată, de două ori, oftând. Apoi a venit înapoi în faţa mea şi m-a studiat, precum un artist care îşi analizează opera.

M-a surprins din nou. În timp ce stăteam să mă privească, a îngenunchiat cu reverenţa unui

pelerin în faţa altarului, şi a sărutat pâlcul lui Venus dintre picioarele mele. Am tresărit uşor. Apoi am tresărit şi mai tare, când mi-a despărţit buzele de jos cu două degete şi a început să maseze regiunea cu limba.

Am simţit atât ruşine, cât şi delectare. M-am smucit; mi-am mutat greutatea după un picior pe altul. La un moment dat, copleşită de senzaţie, am încercat să mă eliberez, dar m-a prins cu o mână de posterior, pironindu-mă în loc.

— Opreşte-te! am implorat, deoarece mă legănam pe spate gata să cad.

Ca răspuns, aproape m-a ridicat şi m-a presat tare de cel mai apropiat perete.

— Opreşte-te! am implorat din nou, pentru că senzaţia devenise prea intensă.

Abia când am încetat să mai implor şi am început să gem şi-a ridicat faţa şi cu un mic zâmbet satisfăcut, a spus:

— Acum, în pat.

Nu a continuat să lingă cum sperasem eu. În schimb m-a sărutat din plin pe buze. Am simţit

aroma mea în barba şi pe limba lui. Am experimentat pentru prima dată, căldura trupurilor noastre, unul peste celălalt, din cap până la piept, de la sex, la picioare şi până în vârful degetelor. M-au trecut fiori. Cum putea să fie un păcat, când era aşa divin?

Ne-am luptat. Nu puteam, cum făcusem cu Onorato să stau pe spate şi să fiu obiectul atenţie, o creatură pasivă, care trebuie cucerită. M-am zbătut, în timp ce Cesare îmi dăruia plăcere să fac şi eu acelaşi lucru pentru el. *Tânjeam* să îi ofer şi eu plăcere. S-a născut în mine o forţă neatinsă până atunci, ceva deopotrivă bestial şi sfânt. Simţeam că ard în flăcări, dar nu flăcări venite de la un Dumnezeu exterior, ci dinăuntrul meu, intern şi intens, umplându-mă şi apoi izbucnind din creştetul capului meu, ca un apostol de Rusalii, sau ca una din lumânările, care ardeau pe perete, lângă patul lui Cesare.

Nu voia să mă pătrundă. M-a făcut să aştept, să cer, să implor. Abia când am simţit că înnebunesc, mi-a făcut, în sfârşit, pe plac. M-am

agăţat de el cu mâinile şi picioarele, strângând atât de tare, încât mă durea. Dar nu îmi păsa. Acum îl aveam şi nu i-aş fi permis nicio scăpare. A râs uşor, de ferocitatea cu care îl ţineam, dar fără niciun fel de detaşare. Vedeam reflectată în ochii lui propria mea sălbăticie. Eram pierduţi. Nu eram o amantă obijnuită pentru el, cum nei el nu era pentru mine. Eram posedaţi de o pasiune, pe care nu toţi oamenii au norocul, să o experimenteze într-o viaţă.

Ori el mă călărea, ori eu îl călăream pe el, nu aş putea spune, pentru că ne mişcam într-un perfect acord, cu o alternanţă de sălbăticie şi delicateţe. În timpul celei din urmă, când se mişca lent în mine, încruntat, respirând încet şi torturat, încercam să mă zbat, să îl forţez să revină la modul mai brutal de a face dragoste, dar mă ţinea strâns, cu mâinile pironite deasupra capului, şoptind:

— Răbdare, prinţesă…

Încă odată m-a făcut să cerşesc, un lucru pe care nu l-aş fi făcut pentru niciun alt bărbat.

Ardeam să mă consume, să mă domine. Dar Cesare era determinat să mă aducă pe culmile celei mai mari disperări pe care o cunoscusem vreodată.

Cât timp trecuse de când intrasem în camera lui, nu mai ştiam, poate că erau ore întregi. Când nu am mai putut îndura, a ieşit din mine. Asta mi-a provocat cea mai mare groază. Aşa ceva era de nepermis. Dar avea mai multă forţă decât mine. Şi cu acea forţă, folosită cu delicateţe şi cuvinte blânde, ce ar putea calma o bestie neliniştită, m-a convins să mă las pe spate, apoi cu degetele şi limba mi-a masat micul delta dintre picioare.

Credeam că experimentasem plăcere. Credeam că experimentasem pasiune fierbinte. Dar senzaţia pe care mi-a indus-o Cesare în acea noapte, a început uşor, crescând ca o scânteie transformată în flăcări puternice. Părea să fi început, undeva în afara mea, în raiul de deasupra capului meu şi am simţit-o coborând asupra mea, o forţă sacră care te consumă, de nedescris, de nescăpat.

Camera din jurul meu: patul, propriul meu corp dezgolit, pereţii şi tavanul, lumina pâlpâitoare, chiar şi faţa lui Cesare deasupra mea, ochii lui măriţi, ce ardeau de anticipare, toate au dispărut.

Cu siguranţă o să ajung în iad pentru că spun asta, dar nu mai părea să existe nimic pe lume, doar Dumnezeu, doar extaz, sau cum s-o numi această senzaţie, când toate barierele dintre sine şi lume dispar. Până şi eu dispăruse…

Dar în ciuda absenţei mele din lumea reală, am simţit din nou, uniunea cu Cesare. Mă penetrase în mijlocul extazului meu, contopindu-se cu el, până când vocile noastre s-au unit.

Eram obijnuită, în trecut, să îmi suprim gemetele de pasiune, reducându-le la şoapte, ca să nu fiu auzită. Această experienţă m-a făcut să scot un ţipăt de necontrolat. Dar nu era numai vocea mea. Mi se alăturase şi Cesare. Totuşi n-aş fi putut să le diferenţiez una de alta. Amândoi am scos un singur sunet. Unul, care a fost auzit cu siguranţă, în toate colţurile apartamentelor

papale.

O vreme, am rămas întinşi în pat. Nu am vorbit niciunul. Eu, în mod cert, nu aş fi putut. Mi se uscase gâtul şi eram extenuată. Mi se lipise părul de mâini, de spate şi de sâni. Într-un final, Cesare s-a întors la mine şi mi-a dat la o parte şuviţele de păr, de pe frunte şi obraz.

— Nu am avut niciodată o experienţă aşa incredibilă cu o femeie. Cred că nu am cunoscut iubirea până acum, Sancha.

Am tuşit, apoi am reuşit să şoptesc:

— Inima mea îşi aparţine, Cesare. Şi suntem blestemaţi amândoi pentru asta.

S-a ridicat să îmi aducă vin. M-a apucat un chef de joacă. Acelaşi fel pe prosteală, care mă copleşise în Basilica Sfântul Petru. Poate se datora simţului de libertate, provocat de eliberarea extatică. Nu aveam să mă lipsesc de cel mai bun amant pe care l-am cunoscut vreodată. Cel puţin, nu aşa repede după ce l-am cucerit. Când a încercat să se ridice din pat, mi-am înfăşurat braţele de coapsa lui.

A râs. Cesare cel demn, mereu controlat, a chicotit neputincios, surprins de actul meu neaşteptat. Chiar şi aşa, a continuat, zbătându-se, spre carafa de vin, crezând cu siguranţă, că nu o să persist în comportamentul meu copilăresc.

Râzând, mi-am întărit strânsoarea. El, în schimb, nu s-a lăsat perturbat de la sarcina lui. M-am ţinut, chiar şi când s-a ridicat, agăţându-mă de piciorul lui, în ciuda faptului că am căzut din pat pe carpeta de blană. A gâfâit, cu amuzament şi mirare şi a făcut un pas, doi… Eu m-am ţinut ferm, forţându-l să mă târască după el. Până la urmă a cedat, căzând peste mine şi amândoi am chicotit pe podea ca doi copii.

Când m-am întors în patul meu, am stat o vreme, ascultând respiraţia Esmeraldei şi privind în întuneric. Mai întâi, am rămas într-o euforie somnoroasă, retrăind momentele de extaz cu Cesare… dar apoi, s-a întors vinovăţia, aducându-mă complet la o stare de conştienţă agitată.

La fel ca strămoşii mei, eram mult prea capabilă de cruzime şi decepţie, mai ales departe

de influenţa bună şi blândă a fratelui meu. În doar două zile printre membrii familiei Borgia, eram deja o adulterină.

Ce urma să devin, dacă îmi trăiam toată viaţa la Roma?

Vara 1496 XV

P

JL e cât de plăcută era vremea în mai la Roma, iunie a devenit cald, iar iulie torid. August era intolerabil de fierbinte, în comparaţie cu clima temperată a oraşelor de pe coastă, unde locuisem. Sfiinţia Sa şi familia lui, precum şi restul lumii înstărite, aveau obiceiul să se retragă în locuri mai răcoroase, în timpul acestei luni. Dar în acest august, urma să se întoarcă de la curtea spaniolă fiul Papei, Juan. Astfel, în ciuda căldurii, ocazia a fost marcată grandios cu ospeţe şi petreceri.

În ciuda fricilor mele, Alexandru nu mi-a mai făcut niciun avans. Mă gândeam, că Cesare era cel care îl convinsese într-un fel, pe tatăl său, să mă lase în pace. Dar Cesare nu voia să îmi spună nimic despre situaţie. M-a sfătuit doar, să evit, pe

cât posibil, să stau lângă Sfiinţia Sa la ocazii festive, când se bea prea mult vin, să mă îmbrac şi să mă comport modest în jurul lui, iar dacă simţeam că Alexandru s-a îmbătat, să mă distanţez discret de el.

Am făcut toate aceste lucruri. Totuşi, încă stăteam împreună cu Lucrezia, pe pernele noastre de catifea, de fiecare parte a tronului papal, la majoritatea audienţelor Sfiinţiei Sale. Sunt de părere, că lui Alexandru îi plăcea de noi, una brunetă, una blondă, ca decoraţiuni feminine, potrivite pentru tronul său.

După cum spusese Cesare, Lucrezia era cel mai respectat consilier al tatălui ei. De multe ori, întrerupea vreun petiţionar, să îi şoptească lui Alexandru sfaturi la ureche. Avea şi ea un tron mic, unde primea petiţii. Am ascultat-o de câteva ori şi am fost impresionată de inteligenţa ei. Atât ea, cât şi tatăl ei, erau buni diplomaţi. Indiferent cum dobândise Rodrigo Borgia papalitatea, îşi îndeplinea sarcinile admirabil.

Aventura mea cu Cesare a continuat,

întotdeauna pasiunea noastră consumându-se în camerele sale private. Dădeam pe afară de fericire. Îmi era greu să îmi ascund bucuria de ceilalţi şi să mă abţin să fiu afectua sa cu Cesare în public. Între timp, el continua să spună, că intenţionează să renunţe la preoţie.

Într-o noapte, căzând epuizaţi după ce am făcut dragoste, s-a întors la mine, dându-mi blajin o şuviţă de păr după ureche.

— Vreau să fi soţia mea, Sancha.

Mă încântau astfel de cuvinte, dar totuşi nu puteam să ignor realitatea.

— Tu eşti cardinal, iar eu sunt deja căsătorită, i-am spus eu. Mă atins pe obraz.

— Vreau să îţi dăruiesc copii. Te-aş lăsa să te duci la Napoli. Ştiu cât de tare îţi lipseşte. Am putea să trăim acolo, dacă te-ar face fericită. Nu ar trebui să mă întorc la Roma, decât de câteva ori pe an.

Mai aveam puţin şi începeam să plâng. Cesare îmi citise inima şi gândurile. Avea dreptate. Nimic nu m-ar face mai fericită. Dar

atunci, aşa ceva părea imposibil. Aşa că îi închideam gura de fiecare dată când deschidea subiectul, pentru că nu voiam să îmi fac speranţe deşarte şi nici ca zvonurile să îl rănească pe Jofre. Cesare a învăţat repede să nu mă preseze. Dar, era clar, că devenea din ce în ce mai frustrat cu rolul său de cardinal.

Pe zece august, Juan, cel de-al doilea fiu al Papei, a ajuns în sfârşit la Roma, lăsând în urmă, în Spania, o soţie gravidă şi un băieţel. După invazia franceză, Alexandru spusese de multe ori, că râvneşte să aibă toţi copiii lângă el, din moment ce pretindea, că a devenit din ce în ce mai conştient de propria mortalitate şi de fragilitatea vieţii. Aparent, din acest motiv, eu şi Jofre fusesem chemaţi la Roma. Acum, odată cu venirea lui Juan, visul lui Alexandru era, în sfârşit împlinit. Toţi cei patru copii ai săi erau acasă.

Mi s-a părut ciudat, că Juan nu şi-a adus familia cu el, deşi nici unuia dintre Borgia nu li s-a părut un lucru remarcabil.

Mai exista un motiv pentru sosirea lui Juan.

Ducele de Gândia era, de asemenea, Căpitanul-General al Bisericii, comandantul armatelor papale şi tatăl său îl chemase acasă să pedepsească Casa Orsini, care îi sprijinise pe francezi în timpul războiului. Armata lui Juan trebuia să atace şi să subjuge toate familiile nobiliare răzvrătite din Roma. Să facă din fiecare un exemplu al răzbunării familiei Borgia. Atâta timp cât Alexandru era Papă, trebuia să fie pace în Statele Papale.

Toţi cardinalii din oraş, au ieşit să îl întâmpine pe tânărul Duce de Gândia. A sosit călare pe un armăsar împodobit cu clopoţei de aur şi argint. Totuşi, Juan nu putea fi mai prejos decât calul său. Boneta sa roşie de catifea, şi tunica tot de catifea maro, erau pline de perle şi pietre preţioase. Fără îndoială, sub toată grandoarea, se topea în căldura soarelui de august. Am privit, de la o fereastră a palatului Santa Maria, cum Cesare şi-a întâmpinat fratele şi la condus la noua lui reşedinţă în Palatul Apostolic.

În acea noapte, avea loc o mare sărbătoare,

la care trebuia să particip împreună cu restul familiei. M-am îmbrăcat modest în negru. Esmeralda s-a grăbit să îmi împărtăşească toate zvonurile pe care le auzise, cum că Juan era cel mai rău soi de ticălos. Poate îi era frică, că o să îi ignor avertismentele în privinţa lui, la fel cum refuzasem să ascult orice remarcă răutăcioasă la adresa lui Cesare.

Petrecerea a început cu o cină privată între familia papală şi cardinalii înrudiţi. Am învăţat să mă aşez discret, mai departe de Papă, cât să nu atrag atenţii nedorite. În acea seară, era flancat de Juan şi, ca de obicei, de Lucrezia. Cât despre mine, am stat între Jofre şi Cesare.

Cum să îl descriu cel mai bine pe Juan? O stea căzătoare, cu un şarm ameţitor, ce se estompa, când ieşea la iveală adevărata lui personalitate. A venit târziu. Nu i-a păsat, câtuşi de puţin să îl facă pe Papă să aştepte, iar Alexandru nu a scos un cuvânt despre inconvenient. Din partea altcuiva, ar fi fost motiv de insultă.

Juan a intrat strălucitor, cu ochii plini de veselie (dar şireţi), un zâmbet larg (dar arogant) şi sunetul râsului său, s-a auzit de pe holuri. Avea buzele groase şi lipsite de rafinament, la fel ca tatăl său. Părul lui nu era nici deschis, nici cu adevărat închis. Era ras. Nu era nici frumos ca Cesare, dar nici simplu ca Lucrezia. Venise cu un prieten, un maur înalt cu pielea întunecată (am aflat mai târziu, că acesta era Djem, turcul, un ostatic regal în curtea papală). Cei doi erau îmbrăcaţi asemănător, cu turbane de mătase şi robe de satin în dungi roşii şi galbene. La gât purta mai multe coliere de aur, atât de grele, încât nu îmi dădeam seama cum reuşeşte să stea drept. Turbanul lui Juan aveam în mijloc un rubin, de două ori mărimea unui ochi, din care ieşea o pană de păun.

Alexandru tremura de încântare, ca şi cum ar fi primit o nouă virgină, pe care să o defloreze.

— Copilul meu! a oftat el. Dragul, dragul meu fiu! Ah, cât de întunecate au fost zilele fără tine!

L-a strâns pe Juan în braţe, copleşit de

fericire. Juan şi-a lipit obrazul de al bătrânului, eclipsându-i faţa Papei, dar permiţându-şi să studieze pe sub sprâncene reacţiile fraţilor săi. Ne ridicaserăm toţi când a intrat, şi fără să vreau, am observat încordarea din umerii Lucreziei şi faptul că zâmbetul ei era mic şi nesincer. Am prins de asemenea, ocheada dintre Juan şi Cesare. Am văzut bucuria răutăcioasă şi triumfătoare de pe faţa lui Juan şi privirea de indiferenţă calculată din ochii lui Cesare. Dar, lângă mine, iubitul meu şi-a strâns una din palme într-un pumn.

Ne-am aşezat. În timpul cinei, Sfiinţa Sa nu a schimbat un cuvânt cu altcineva în afară de Juan, iar Juan ne-a cinstit pe toţi, cu poveşti amuzante ale vieţii din Spania şi de ce era bucuros să se întoarcă la Roma. La întrebările despre soţia sa, Maria Henriques, verişoara regelui Spaniei, răspundea plictisit, ridicând din umeri.

— Gravidă. Femeia asta mereu este bolnavă.

— Sper că te porţi frumos cu ea, a zis Alexandru, cu reproş indulgent în glas.

Escapadele lui Juan cu curtezane erau

legendare. Şi de două ori, răpise şi violase, două tinere fecioare de rang nobil, cu puţin timp înainte de nunţile lor. Doar cuferele familiei Borgia l-au scăpat de la moarte, din mâinile rudelor de sex masculin ale acelor femei.

— Foarte frumos, tată. Şti cum cuvintele tale sunt literă de lege pentru mine.

Dacă exista vreo urmă de sarcasm în cuvintele lui, Sfiinţia Sa a ales să nu observe. A zâmbit ca un tată indulgent.

Juan a fost gazdă, pe tot parcursul mesei, adresându-se fiecăruia din noi, întrebând despre vieţile noastre. Pe Jofre l-a întrebat.

— Şi acum, frate? Ce ai făcut să câştigi o mireasă aşa frumoasă?

Înainte ca Jofre, roşind, să găsească o replică amuzantă, Juan şi-a răspuns singur la întrebare: – Bineînţeles. Pentru că eşti un Borgia şi prin urmare norocos. Aşa cum sunt toţi copiii din familia

Borgia.

Jofre a rămas tăcut, expresia lui întunecându-

se puţin. Mi-am amintit ce îmi spusese Cesare odată, că soţul meu nu era considerat, cu adevărat, fiul Papei, ceea ce făcea din comentariul lui Juan o insultă voalată.

A râs cu poftă. Era deja destul de beat. Avea o predispoziţie şi mai mare decât tatăl său pentru vin. Alexandru a chicotit, luând comentariul ca pe un compliment la adresa lui, dar eu, Lucrezia şi Cesare, nici măcar nu am zâmbit. Pe sub masă, i-am pus mâna pe picior soţului meu în semn de suport.

Conversaţia Lucreziei cu Juan a fost mai plăcută şi animată. Discuţia dintre Cesare şi fratele său a fost scurtă dar civilizată. Apoi, Ducele de Gândia şi-a întors atenţia asupra mea.

— Cum ţi se pare Roma? a întrebat el.

Îi sclipeau ochii şi avea o expresie caldă şi entuziastă. În acel moment, se putea vedea în el, natura deschisă a tatălui său. I-am răspuns cu sinceritate.

— Îmi lipseşte marea. Dar şi Roma are farmecul ei. Clădirile sunt minunate, grădinile

sunt frumoase şi soarele…

Am ezitat, căutât cuvintele potrivite să descriu esenţa luminii, ce învăluia totul în auriu, încât părea să lucească din interior.

— … e bestial de fierbinte în august, a terminat Juan, râzând uşor. Am zâmbit.

— *Este* bestial de fierbinte în august. Sunt obijnuită cu zona de coastă, unde vara, vremea este mai temperată. Dar lumina aici este frumoasă. Nu mă mir, că a inspirat atâta artă. Asta i-a mulţumit pe toţi de la masă, în special pe Alexandru.

— Îţi este dor de casă? a întrebat Juan înţepător.

— Casa mea este acolo, unde locuieşte soţul meu. El este aici. Deci cum ar putea să îmi fie dor de casă? i-am răspuns, luându-l pe Jofre de braţ.

Aceste cuvinte au primit şi mai multă aprobare. Gestul meu a venit parţial din sfidare. Nu îmi plăcea de acest bărbat, care l-a insultat pe Jofre în faţa familiei lui. Dragostea mea pentru Cesare mă umplea de vinovăţie. Ştiam că vorbele

mele sunt pură ipocrizie. Dar, deşi nu îmi iubeam soţul, tot îi eram loială.

Eternul rânjet arogant a dispărut de pe faţa lui Juan. A fost înlocuit de o surprinzătoare expresie sinceră de reverenţă.

— Dumnezeu ţi-a zâmbit, frate, i-a spus lui Jofre în şoaptă. Când ţi-a dat aşa o nevastă. Văd că este o mare sursă de fericire pentru tine.

Papa a zâmbit, mulţumit de răspunsurile tuturor. Conversaţia s-a mutat pe alte subiecte, şi într-un final, după ce am mâncat pe săturate, Alexandru a chemat să se strângă masa. Ne-am mutat în Sala Credinţei, unde ni s-a servit mai mult vin. Pe perete era o pictură murală, aproape terminată de Pinturicchio şi studenţii lui, înfăţişându-l pe însuşi Papa, îngenunchiat în rugăciune, venerându-l pe Hristos înviat.

Alexandru s-a aşezat pe tron şi le-a făcut semn muzicanţilor să înceapă să cânte. În acea seară, i-a făcut plăcere să îi vadă dansând pe Juan şi Lucrezia. Încât ritmul era săltăreţ, Juan a condus-o pe Lucrezia pe ringul de dans, ea stând

în dreapta lui şi cei doi au început un *piva* vioi: un pas scurt la stânga, o săritură la dreapta, încă una la stânga, apoi o pauză. Amândoi erau excepţional de graţioşi. În scurt timp, Juan s-a plictisit de mişcările simple. După al treilea pas, a făcut o piruietă, întorcându-se la partenera lui şi lipindu-şi palmele de ale ei, a început o *voltatonda*: o piruietă, în sens invers acelor de ceasornic, pe aceeaşi bază ca şi *piva*. Alexandru a aplaudat aprobator. Când s-au întors, ambii dansatori erau roşii şi transpiraţi.

— Şi acum, mi-a zis Juan. E rândul tău să fi partenera mea.

S-a înclinat adânc, scoţându-şi turbanul cu un gest măreţ, apoi l-a aruncat, de parcă era făcut din cârpe, nu mătase şi pietre preţioase. Părul său scurt era ud, lipit de frunte şi de scalp.

Muzicanţii au început o melodie apatică, aproape tristă. Juan a ales o *bassodanza* mai lentă. Ne-am mişcat deliberat, într-o procesiune solemnă în patru paşi. Un timp, nu am vorbit, doar am dansat, cât am putut de frumos, pentru

amuzamentul Sfiinţiei Sale. După o pauză, Juan a remarcat:

— Eram cât se poate de sincer, când am spus, că fratele meu a fost norocos să găsească aşa o soţie.

I-am evitat privirea, modest.

— Eşti amabil. A râs.

— Rareori mi s-a adus această acuzaţie. Nu sunt, nici pe departe, amabil. *Sunt* sincer când îmi convine. Iar tu, Donna Sancha, eşti cea mai încântătoare femeie pe care am văzut-o. Nu am răspuns.

— Eşti, de asemenea, suficient de curajoasă să îţi aperi soţul în public, când el este prea slab să o facă singur. Şti, că Sfiinţia Sa nu îl crede pe Jofre fiul lui, dar a acceptat cuvântul amantei sale din amabilitate?

Eram prea nervoasă să îi întâlnesc privirea insolentă.

— Am auzit. Dar nu contează.

— Ahh, dar contează. Vezi tu, Jofre o să aibă micul lui principat în Squillace şi atât. I s-au

acordat toate onorurile la care putea să spere în viaţă. În plus, după cum cred, că o doamnă cu un intelect ca al tău şi-a dat seama, nu posedă inteligenţa unui adevărat Borgia.

Ne ţineam strâns de mâini în timp ce dansam. Nu voiam nimic mai mult, decât să-i dau drumul şi să îl mustrez pentru insulte. Dar Papa ne privea, dând din cap în ritm cu muzica.

— Tu, domnule, am răspuns, vocea mea tremurând de mânie, tocmai mi-ai demonstrat prin comentariile tale arogante, că nu posezi nici tu prea mult din acea inteligenţă. Dacă ai avea un pic de minte, l-ai aprecia pe fratele tău, cum îl apreciez eu, pentru sinceritatea şi bunătatea inimii lui.

A râs, ca şi cum aş fi zis ceva absolult fermecător.

— Nu pot să nu te ador, Sancha. Spui ceea ce gândeşti şi nu îţi pasă pe cine jigneşti. Sinceritatea şi frumuseţea sunt o combinaţie irezistibilă. A făcut o pauză.

— Eh, înţeleg, de ce îţi este milă de Jofre şi

nu vrei să îl răneşti. Dar *există* discreţie. Şi eu sunt genul, care spune lucrurile pe faţă, Sancha. Te vreau. Ar fi înţelept să te aliezi cu mine, pentru că dintre toţi copiii Papei, eu sunt favoritul. Sunt căpitanul armatei sale, iar într-o bună zi, o să fiu conducătorul secular al Statelor Papale.

Nu îmi mai puteam stăpâni mânia. I-am dat drumul la mâini şi m-am oprit din dans.

— Nu aş putea, niciodată, să iubesc o persoană aşa nevretnică ca tine!

I-a revenit râjetul sarcastic. Mi-a răspuns încruntându-se:

— Nu face pe decenta cu mine, Madonna. Te-ai culcat deja cu doi dintre fraţi.

Gelozia a devenit vizibilă pe trăsăturile lui. Am realizat, că avea mai puţin de a face cu mine şi mai mult cu rivalitatea dintre el şi Cesare.

— Ce contează dacă te culci şi cu al treilea?

L-am pălmuit atât de tare pe obraz, încât s-a înroţit.

Alexandru s-a ridicat pe jumătate din scaun, alarmat. Lucrezia şi-a pus mâna la gură. Nu ştiu

dacă de surpriză sau amuzament.

Juan şi-a scos pumnalul de la brâu. Furia ucigătoare din ochii săi, m-a făcut să cred, că era ultima clipă din viaţa mea. Mânia lui era sălbatică şi nestăpânită, total diferită, de ura calmă şi calculată, pe care o văzusem prima oară, în ochii surorii sale.

Dar, Cesare a fugit de lângă tatăl său şi s-a băgat între noi. L-a prins repede pe Juan de încheietură şi l-a strâns. Cel din urmă a ţipat, iar pumnalul a căzut pe podea.

— O să o omor pe căţea! a şoptit Juan răguşit. Cum îndrăzneşte…

A venit rândul lui Cesare să îl plesnească peste faţă. În timp ce disputa dintre ei s-a transformat într-o bătaie în toată legea, am plecat în grabă, cu domnişoarele de companie în urma mea.

XVI

(*p*

JL mă am ajuns înapoi în camerele mele din palatul Santa Maria, am devenit şi mai agitată.

Am conştientizat pe deplin, faptul că îl pălmuisem în public pe fiul favorit al Papei şi că Juan nu se va lăsa până nu se va răzbună.

Mai rău, Cesare fusese protectorul meu revoltat. Cesare, nu propriul meu soţ. Răspunsul pasional al acestuia avea să alimenteze bârfele la curte… şi astfel de zvonuri l-ar răni profund pe Jofre. Nu numai că, mi-ar strica căsnicia, dar l-ar înfuria pe Alexandru şi ar distruge prietenia mea cu Lucrezia.

Iar cel mai rău mă temeam, că veştile ar putea ajunge în Napoli, la Alfonso… şi nu aş fi putut să îl mint, nici măcar într-o scrisoare. Mi-ar fi fost, cea mai mare ruşine să îmi recunosc adulterul în faţa fratelui meu.

Din fericire, mai târziu, în acea noapte, trebuia să mă întâlnesc cu Cesare în grădină. M-am folosit de acest lucru să mă calmez. Aptitudinea neegalată a lui Cesare pentru diplomaţie, avea să mă salveze de mânia lui Juan, aşa cum mă salvase de atenţiile nedorite ale lui Alexandru. Am aşteptat neliniştită să pot discuta

problema cu el.

În sfârşit, a venit timpul să plec. În loc să mă lupt cu o rochie completă, cu corset şi mâneci, care trebuiau legate, m-am obijnuit să port o cămaşă neagră de mătase şi o rochie, pe care puteam să o trag uşor pe deasupra. Purtam întotdeauna un voal să nu fiu recunoscută şi pumnalul, în cazul în care aş fi fost acostată.

Astfel camuflată, am ieşit încet pe coridor. Era atât de târziu, încât nu erau aprinse decât puţine lumânări, dar mi-am găsit calea cu uşurinţă, pe întuneric, deoarece cunoşteam drumul foarte bine. Ca de obicei, Cesare mituise gărzile să dispară, aşa că nu m-am întâlnit cu nimeni.

Dar, când am trecut pe lângă coridorul care ducea la apartamntele Giuliei şi ale Lucreziei, am auzit o femeie, ţipând de durere.

În retrospectivă, ar fi trebuit să fiu înţeleaptă. Ar fi trebuit să îmi întăresc inima şi să merg înainte. Căci, până la urmă, era la mijloc relaţia mea cu Cesare. Dar sunetul mi-a provocat

îngrijorare şi curiozitate. Astfel, am intrat irevocabil, pe coridorul greşit.

Imediat ce am făcut-o, intuiţia m-a ţinut în loc, chiar dacă la început, nu am putut să identific ce vedeam. Totuşi, destul de repede, am distins faţa palidă a Lucreziei în întunecime. Era încă complet îmbrăcată, în rochia pe care o purtase la recepţia lui Juan şi se pare, că abia se întorcea de acolo. Avea ochii închişi, buzele întredeschise şi gemea încet şi regulat. Era aplecată, bălăngănindu-se, clar intoxicată şi părea gata să vomite.

M-am decis să o ajut, spunându-i că nu am putut să dorm. Poate că, a doua zi, şi-ar fi amintit puţin sau deloc, din intervenţia mea. Din fericire, raţiunea m-a ţinut pironită în loc, deoarece, în următorul moment, am realizat, că nu mă uitam doar la Lucrezia, ci la Lucrezia unită cu altcineva. Mâini mari de bărbat o ţineau de sâni, care îi ieşiseră din corset, iar bălăngănitul era rezultatul, unei figuri mari întunecare, în spatele ei, care o împungea violent, unde îi fuseseră date la o parte

fustele.

Un iubit, am realizat. Eram pe punctul să plec. Nu puteam să o condamn pe Lucrezia, că făcea ceea ce făceam şi eu. Mai ales că soţul ei o abandonase, într-un mod destul de public.

Atunci, a strigat cu un abandon plin de beţie şi dorinţă:

— Oh, Papa…!

M-au trecut fiori. Am recunoscut imediat figura greoaie, robele albe de satin, boneta şi faţa atât de asemănătoare Lucreziei.

Este un viol, am încercat să mă conving singură. *Viol. Ar trebui să mă furişez în spatele lui cu pumnalul… săraca fată trebuie să fie prea beată să îşi dea seama ce face…*

— Papa! a strigat, din nou, cu extazul unei iubite.

Mi-am amintit de noaptea când încercase să mă şocheze, lipindu-şi sânii de buzele tatălui ei.

Am ridicat o mână, la buzele mele acoperite de voal şi aproape că am vomitat. Din fericire, nu a ieşit niciun sunet odată cu reflexul, iar mişcarea

mâinii mele nu a fost detectată de cei doi amanţi, care erau distraşi de propriile gemete. Spun *amanţi*, dar în acest caz, termenul este profan. M-am gândit la pasajul din Cartea Revelaţiei: la prostituata fardată, Babilon, călare pe marea Bestie încornorată. Încurcătura de piele şi carne, care pulsau împreună, aici în întuneric, era într-adevăr, ceva la fel de monstruos.

— Draga mea, am auzit Bestia şoptind. Lucrezia mea. Nu aparţii nimănui, cum îmi aparţii mie. Cuvintele lui erau clare, lipsite de sarcasm. Acesta nu era un accident la beţie, ci o îmbrăţişare aleasă conştient.

Am simţit fiere pe gât. Îmi lăcrimau ochii. M-am întors şi la fel de silenţios precum venisem, m-am grăbit să dispar.

Pe jumătate voiam să mă întorc în camerele mele, să tremur de dezgust în linişte, după ceea ce văzusem. Dar acest secret era prea oribil să îl port singură. Şi în plus, dacă aş fi fost rudă cu Lucrezia, aş fi vrut să ştiu adevărul. Voiam să cred, cum ar fi făcut-o Alfonso, că era tânără şi

confuză şi că Rodrigo profita de acest fapt. Ca frate mai mare, Cesare trebuia să intervină, să o protejeze. Dintre toţi membrii familiei Borgia, el părea cel mai responsabil, cel mai stăpân pe sentimentele sale. El ar fi ştiut cel mai bine, cum să abordeze această situaţie înfiorătoare.

M-am grăbit să părăsesc coridorul şi am ieşit din palazzo pe poarta nepăzită din spate. Paşii mei prin grădină erau iuţi şi bântuiţi. Acum, am înţeles mult mai bine, de ce fusese Lucrezia geloasă, că am venit la Roma. Nu era infatuarea copilărească, de care încercasem atât de tare, să mă conving sau o simplă invidie, că atrăgeam mai multă atenţie. Eram, într-adevăr văzută, ca o adevărată rivală la favorurile sexuale ale lui Rodrigo.

Şi Cesare făcuse un comentariu, care acum mă perturba: „*Fusese la fel cu Donna Giulia. I-a luat ceva timp să realizeze, că dragostea unui bărbat pentru o femeie şi pentru fiica sa, nu sunt unul şi acelaşi lucru*”.

Ah, dar nu realizase, nici ea, nici tatăl ei. Nu puteam decât să mă rog, să nu mă fi văzut nici

Papa, nici Lucrezia, sau să nu mă fi recunoscut sub voal.

În sfârşit, am ajuns la banca de sub copac şi am răsuflat uşurată, că Cesare era acolo, aşteptându-mă, ca de obicei. În mod normal, ne îmbrăţişam cu un sărut pasional, dar în acea noapte, i-am luat mâinile într-ale mele. O cută a apărut între sprâncenele lui negre.

— Madonna. Ce s-a întâmplat?

Nu puteam să îmi ascund agitaţia.

— Mai întâi, trebuie să ştiu… eşti bine? Când am plecat, tu şi Juan…

— Juan e un idiot, a zis Cesare, pe un ton pietros. A fost pus la locul lui. Dacă te mai enervează vreodată, să vi imediat la mine. Din fericire, nu o să stea mult aici. În curând, o să conducă armatele tatălui meu la luptă.

Şi-a lăsat capul într-o parte, studiându-mă intens.

— Dar este ceva mai mult la mijloc, decât bufonul de Juan.

Mi-a tras voalul, atingându-mă uşor pe obraz.

— Uită-te la tine, Sancha. Tremuri.

— Am văzut… am început eu, dar nu am putut continua.

— Aşază-te. Aşază-te înainte să cazi.

M-a tras lângă el pe bancă.

— Tatăl şi sora ta… am început din nou, apoi m-am oprit.

Nu a fost nevoie să mai spun nimic. Mi-a dat drumul la mână, ca şi cum ar fi devenit nişte ace înţepătoare şi şi-a întors repede faţa, dar nu înainte să îi observ durerea şi umilinţa.

— I-ai văzut, a şoptit el.

Apoi a scos un sunet, care semăna foarte mult cu un geamăt. După o pauză, a adăugat:

— M-am rugat… am sperat… că au încetat.

— Ştiai.

Nu era nicio acuzaţie în tonul meu, doar mirare. Se uita în poală, astfel încât, îi puteam vedea profilul în lumina slabă. Expresia lui s-a întărit şi i-a zvâcnit un muşchi în obraz, când a spus: – Nu te poţi înţelege cu tatăl meu, Madonna. Am încercat. Am încercat… I-a cedat vocea la

ultimul cuvânt. Apoi s-a adunat şi brusc, s-a uitat la mine cu spaimă.

— Spune-mi, că nu te-au văzut! M-a luat de mâini, cu ochii mari de îngrijorare.

— Nu.

— Slavă Domnului.

S-a relaxat şi a scos un oftat prelung de uşurare, care nu a durat mult.

— Nu ai spus nimănui? Nici măcar Donnei Esmeralda, sper?

— Doar ţie.

Cesare s-a relaxat din nou.

— Bun. Bun.

M-a mângâiat uşor cu degetul, de la tâmplă, până la curba maxilarului.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău, că a trebuit să vezi aşa ceva…

— Nu poţi să îl forţezi pe tatăl tău să se oprească? Să îi spui, că o să anunţi Colegiul Cardinalilor, că o să faci publică relaţia lor?

Expresia lui necontrolată, revela tumultul interior. În sfârşit, a spus:

— Trebuie să juri să păstrezi secret, tot ceea ce îţi voi spune acum.

— Poţi să te încrezi în mine cu viaţa. A zâmbit, fără umor.

— Exact asta o să fac.

După un lung moment de contemplare, a început.

— Tatăl meu… este un om bun. Îşi iubeşte copiii mai mult decât viaţa. Ai văzut ce generos este cu sentimentele.

A făcut o pauză.

— Dragostea lui este veritabilă şi puternică… la fel şi ura. Este excepţional de periculos, dacă îl provoci.

M-am încordat lângă el. Mi-a pus mâna pe braţ să mă liniştească şi a zis:

— Da şi-a amintit… vag… întâlnirea cu tine. Dar nu trebuie să te temi. I s-a părut amuzant, considerându-l un joc haios de iubire. Preferă femeile cooperante… nu aşa „temperamentale”, ca să folosesc cuvintele lui. Cu alte cuvinte, ai fost prea mare bătaie de cap pentru el şi nu îl admiri

suficient, cât să îi mângâi orgoliul. Mă îndoiesc, că o să te mai deranjeze.

Expresia lui s-a întunecat.

— Dar când vine vorba de politică, adevăratul câştig sau pierdere… poate fi mortal. Şi chiar dacă, au existat zvonuri, să dezvălui relaţia lui cu Lucrezia, ar putea să îi pună în pericol, statutul politic. Înţelegi ce spun, Sancha?

— Ţi-a ameninţat viaţa, când l-ai confruntat în privinţa surorii tale?

M-a cuprins o ură bolnavă. Ce fel de bărbat îşi foloseşte fiica în felul acesta, apoi ameninţă să îşi omoare fiul? Am sărit în picioare.

— Îmi pare rău, că nu l-am omorât cu pumnalul!

— Linişte! m-a avertizat Cesare şi m-a tras înapoi lângă el. Mi-a pus degetul pe buze. Acesta este preţul, când trăieşti cu un om excesiv de ambiţios. Nu ştiu, cum altfel să îţi subliniez nevoia de a păstra tăcerea, decât prin a-ţi spune: unii au murit pentru mai puţin. Secretul acesta este al tău pe viaţă. Şi al meu.

M-a studiat intens.

— Simţi emoţiile foarte puternic, Sancha şi reacţionezi repede şi cu pasiune. Trebuie să înveţi să îţi temperezi impulsurile, dacă vrei să supravieţuieşti aici.

— Am auzit un zvon, am zis eu, mai încet. Despre moartea fratelui lui Rodrigo, care ar fi fost, cu siguranţă, ales Papă…

S-a uitat în ochii mei şi mi-a răspuns încet.

— Nu este un zvon.

— Cum poţi să suporţi? am şoptit.

Tatăl meu fusese un tiran, dar nici chiar el, nu s-a fi gândit vreodată să asasineze un membru al propriei familii. Cu siguranţă, nu m-ar fi atins niciodată, ca apoi să îl ameninţe pe Alfonso cu moartea, dacă fratele meu ar fi intervenit.

Cesare a ridicat din umeri, tăria ivindu-se în ochii lui.

— Acesta este preţul, când eşti un Borgia.

Nu aveam dispoziţie să fac dragoste cu Cesare, în acea seară. A înţeles şi ne-am despărţit, fără tragere de inimă. Mă întrebam, cum ar fi

reacţionat fratele meu, la o asemenea decadenţă şocantă. Dar nu îndrăzneam să îi împărtăşesc această informaţie. L-ar fi tulburat prea tare să ştie adevărul despre viaţa mea la Roma.

Mai apoi, în patul meu, am visat cartea pe care o alesese stega pentru mine: inima străpunsă de două săbii… de rău şi de bine. Rodrigo Borgia stătea în faţa mea, zâmbind. Şi-a desfăcut roba de satin, revelând o inimă roşie, bătând în interior, tăiată de două săbii, în forma unui X argintiu.

Una dintre săbii, era mult mai mare decât cealaltă. M-am apropiat şi am tras-o. A ieşit, plină de sânge, dar sub pata stacojie, puteam cu uşurinţă să citesc legenda inscripţionată pe tăiş. RĂU.

Toamna 1496-începutul primăverii 1497

XVII

J.n următoarele luni, întâlnirile mele cu Cesare au continuat neîntrerupte. Cu excepţia acelei nopţi tulburătoare din grădină, când i-am vorbit despre Lucrezia şi Alexandru, Cesare s-a comportat, cum o făcea de obicei, spunând, din ce

în ce mai des, că nu mai suportă viaţa de cardinal. Spunea că visează la o căsătorie cu mine şi o casă plină de copii. Îl ascultam cu o dorinţă de nesuportat şi în acelaşi timp, cu o mare vinovăţie. Se pare, că soţul meu nu ştia nimic despre aventura mea cu fratele lui, iar inocenţa sa fericită apăsa pe inima mea nesinceră.

Puteam, doar să presupun, că cearta lui Cesare cu fratele său Juan, l-a descurajat pe cel din urmă, deoarece Juan nu m-a mai deranjat de loc, în timpul lunilor fierbinţi de august şi septembrie.

Apoi, când a încetat căldura, odată cu sosirea lunii octombrie, am primit o scrisoare de la fratele meu, ale cărei pagini purtau multă durere.

Draga mea soră.

Trebuie să te anunţ, cu cea mai mare tristeţe despre *moartea fratelui nostru vitreg, Majestatea Sa, regele Ferrante al II-lea. A murit în urma unei infecţii severe la intestine. Soţia lui, regina Giovanna, este vlăguită de durere, cum, de altfel, suntem toţi. A fost deja îngropat, într-un mormânt*

temporar în Santa Chiara, în timp ce încep construcţiile la cripta sa permanentă.

Este dificil pentru mine să îţi scriu veşti atât de triste. Totuşi, eu şi mama noastră, avem mari speranţe să te vedem din nou, în lunile următoare, la încoronarea Majestăţii Sale, iubitul nostru unchi, Federico.

Nu puteam să mai citesc. Am lăsat paginile să cadă pe podea. Soarta părea capricioasă şi brutală să îl lase pe Ferrandino, să lupte atât de mult pentru tronul lui, doar ca să îl răpească aşa de repede. Şi mai rău, el şi Giovanna, nu produseseră niciun moştenitor. Astfel, coroana a fost forţată să se întoarcă, cu o generaţie în urmă, la Federico.

Acum, aveam o scuză să mă întorc acasă în Napoli. În mod normal, aş fi profitat de ocazie, dar nu puteam îndura gândul să mă întorc sub vălul morţii lui Ferrandino. Nu eram nici, nerăbdătoare să îl părăsesc pe Cesare, chiar şi pentru o clipă. Aşa că am rămas la Roma şi am trimis condoleanţe familiei, de la distanţă.

În aceeaşi lună în care am aflat despre moartea lui Ferrandino, Juan Borgia a fost trimis la război. Cu sabia încrustată de pietre preţioase şi titlul de Căpitan General al Bisericii, a plecat din Roma, împreună cu armata papală, însoţit de o doză măricică de fanfară.

Succesul a venit devreme, spre frustrarea lui Cesare („Dumnezeu îşi bate joc de mine, permiţându-i fratelui meu fără minte să câştige printr-un accident, nu din talent!”). Într-o succesiune rapidă, armatele papale au capturat zece castele ale rebelilor, toate arborând culorile franceze. Papa era zăpăcit de fericire. La cină, ne-a citit dispecele lui Juan… toate pline de detalii şi mulţumire de sine. Lucrezia a arborat zâmbetul ei mic şi modest şi l-a încurajat pe tatăl ei, când s-a emoţionat cel mai puternic. Buzele lui Cesare au devenit, din ce în ce mai încordate şi mai mici, până au dispărut de tot.

Apoi, Dumnezeu i-a făcut dreptate lui Juan, sub forma unei nobile dolofane şi neînfricate, pe nume Bartolommea Orsini. Aceasta comanda o

armată foarte puternică, care îi apăra impozanta fortăreaţă, aflată în nord-est, la o zi distanţă de Roma, la Bracciano. Aceasta veghea asupra marelui lac, care dăduse şi numele oraşului.

Armata papală avea un interes special să îi învingă pe Orsini: alianţa lor trădătoare cu francezii şi răpirea Giuliei, i-au permis lui Carol să invadeze Roma şi l-au determinat pe Alexandru să ordone retragerea lui Ferrandino înapoi la Napoli. A venit timpul, a decis Sfiinţia Sa, să dea o lecţie fracofilei familii Orsini. Mai existau şi alte famili nobiliare rebele în Statele Papale. Orsini trebuia să fie o lecţie pentru toţi, privind ceea ce îi aşteaptă pe cei care nu îi aduc omagiu Papei, atât ca lider spiritual, cât şi secular.

Cesare mi-a povestit întregul incident în detaliu şi cu multă veselie. Succesul iniţial al lui Juan în război, l-a umplut pe Ducele de Gândia, Căpitanul General al Bisericii, de şi mai multă aroganţă. I-a scris o scrisoare ameninţătoare Bartolommei, de care aceasta a râs cu poftă, spuipând pe ea. Apoi, a scris misive urgente

armatelor ei, cerându-le să se predea, promitând siguranţă, dacă îşi dezertează posturile şi vin să lupte de partea Statelor Papale. Oamenii Bartolommei au hohotit la această noţiune:

— Vino, au spus ei. Vino şi luptă. Vino să simţi un război adevărat, Căpitane General.

Juan a studiat parapeţii masivi ai castelului Bracciano. A desenat, chiar şi planuri simple de asediu. Dar, în final, după spusele lui Cesare, care citise scrisoarea pe care i-o trimisese Căpitanul General, Sfiinţiei Sale, Juan a realizat, că situaţia aici era diferită. Exista posibilitatea ca armata lui să piardă.

Aşa că, fără niciun fel de pompă, armata a părăsit Bracciano în toiul nopţii şi s-a îndreptat în nord, la un castel mai puţin impozant, apărat de o armată mai puţin impunătoare: Trevignano. Victorioasă, Bartolommea a lăsat să fluture steagul francez. La Trevignano, oamenii lui Juan au dus o luptă cruntă, în timp ce el trimitea directive de pe margine. Nu a fost uşor, dar armata lui Alexandru a cucerit castelul şi a prădat

oraşul.

Nu li s-a permis să se odihnească, deoarece, între timp, alţi membrii ai clanului Orsini, conduşi de patriarhul Carlo, au strâns bani de la francezi şi au recrutat o armată formată din tuscani şi umbrieni. Au mărşăluit spre sud, la fortăreaţa Soriano, deţinută de un cardinal Orsini, care era de părere că, Papa trebuie să se limiteze la Biserică şi să nu îşi bage nasul în afacerile pământeşti ale nobililor din Statele Papale.

Armata lui Juan a fost obligată să îşi întâlnească adversarii acolo, la o distanţă de câteva zile, în nordul Romei. Cei din familia Orsini erau strategi isteţi. Au atras repede o parte din trupele Căpitanului General, departe de restul armatei, copleşindu-i şi au lansat un contraatac. De această dată, Juan a fost prins în mijlocul bătăliei şi nu a mai putut să fugă în siguranţă. A primit o rană uşoară la umăr şi a pierdut cinci sute de soldaţi. Se pare, că era un rezultat pe care nu îl luase niciodată în considerare. S-a retras imediat, iar armata s-a predat.

Acum, la cină, Alexandru fumega. S-a ridicat de pe scaun, s-a plimbat de colo colo şi a ţipat… la Juan pentru idioţenia sa, la el însuşi, că nu a investit în mai mulţi oameni, cai şi săbii. A jurat, că o să golească toate cuferele Romei, că o să îşi vândă chiar şi tiara…

Dar, până la urmă, Sfiinţia Sa era un om practic. A căzut la înţelegere cu familia Orsini, acceptând cinci mii de ducaţi de aur şi încă două fortăreţe, promiţând, în schimb, să înceteze războiul. Alexandru a acceptat, de asemenea, să îi ceară unchiului meu, regele Federico, să elibereze prizonierii din Familia Orsini, care erau deţinuţi în Napoli. Între timp, l-a chemat pe Juan, înapoi acasă.

La Roma, zilele de toamnă erau răcoroase, anunţând o iarnă friguroasă. Mulţi din Italia, numeau această climă temperată, deoarece, foarte rar, vechile clădiri şi pieţe erau acoperite de zăpadă. Dar eu eram obijnuită cu ierni, care nu variază mult faţă de veri, aşa că am aşteptat cu îngrijorare apropierea sezonului.

Petreceam, cât mai mult timp posibil singură, fără domnişoarele mele. Nu am fost, niciodată, talentată la disimulare, iar descoperirea mea despre adevărata natură a relaţiei dintre Lucrezia şi tatăl ei, mă perturba. În adâncul meu, m-am mâniat pe Cesare. *Dacă eram bărbat*, mi-am spus, *l-aş fi omorât de mult pe Alexandru, ca să o protejez pe Lucrezia. La naiba cu consecinţele*.

În realitate, şi eu eram complice, deoarece, am ţinut teribilul secret, ca să îmi salvez propria piele. Nu eram cu nimic mai bună. Eram o adulterină, care îşi trăda soţul. Aşa că, pe cât posibil, i-am fost o prietenă bună Lucreziei. A început să aibă o oarecare încredere în mine, deşi acum înţelegeam, de ce nu putea avea încredere totală. Dansam amândouă la petreceri, râdeam, jucam şah (Lucrezia era extrem de bună şi câştiga de fiecare dată) şi uneori călăream împreună prin pădurile de pini, de la marginea Romei, însoţite de gărzi şi de domnişoarele noastre.

Totuşi, tovărăia noastră mă rodea. Nu puteam să uit gelozia pe care mi-o arătase, în

privinţa afecţiunilor tatălui ei. Nu puteam uita, nici extazul, ei, aparent veritabil, când am văzut-o împerechiându-se cu Alexandru.

Încercam să îl justific în mintea mea, cum ar fi făcut-o Alfonso: poate după ce trăise atâţia ani într-o familie coruptă, graniţele între bine şi rău, erau înceţoşate pentru ea. Sau, poate că gemetele ei extaziate erau false, un efort de a se proteja de mânia lui Alexandru.

Mâncam puţin, slăbisem şi hoinăream prin vastele grădini, ca un labirint, din spatele palatului Santa Maria, precum un spectru în timpul zilei şi o fantomă neagră în nopţile, când mă întâlneam cu Cesare.

Pe 24 ianuarie 1497, Juan, gloriosul Duce de Gândia, măreţul Căpitan General al Bisericii, s-a întors la Roma, de data aceasta cu şi mai multă fanfară, ca i cum ar fi adus o victorie, nu o înfrângere. Sfiinţia Sa avea doar cuvinte de laudă pentru fiul lui inept. Toate blestemele pe care i le aruncase Alexandru în timpul războiului, acum erau uitate. La cină, l-am ascultat pe Papă,

spunându-i lui Juan, că este cea mai mare speranţă a papalităţii şi că va aduce glorie Casei Borgia, când va fi suficient de sănătos să se întoarcă la luptă. La rândul lui, Juan i-a răspuns cu micul său zâmbet insolent (mai exact când avea Juan să se „însănătoşească”, nu se menţiona niciodată, iar eu nu am văzut rana, care l-a determinat să fugă din faţa inamicului).

Îl ştiam pe Cesare, un bărbat cu tărie de caracter, dar gelozia faţă de fratele lui, îl supăra atât de tare, încât nu o putea ascunde în totalitate. Într-o noapte, în dormitorul lui, după ce am făcut dragoste, Cesare mi-a explicat în detaliu, cum ar fi putut fi cu uşurinţă învinăBartolomea. A continuat să descie, cum puteau fi lărgite teritoriile Statelor Papale, în timp ce stăteam întinşi în pat, privind la tavanul aurit.

— Dacă am avea sprijinul unei armate mult mai puternice, a proclamat Cesare, Romagna ar putea fi a noastră. Uite.

A desenat cu degetul pe tavan conturul unei cizme ascuţite – Italia – şi a arătat spre colţul

stâng, cel mai de sus.

— Aici este graniţa de vest cu Franţa, a zis el, şi imediat în dreapta, Milano. Aproape în est, se află

Veneţia.

A coborât degetul pe diagonală.

— Apoi, jos este Florenţa. În nordul ei se află zona numită Romagna, în nord-vestul îndepărtat al Romei, chiar în centrul Italiei. Este o chestiune simplă, de a forţa loialitatea baronilor din Statele Papale. Dar, Juan nu are tăria şi isteţimea să o facă. Eu da.

S-a ridicat brusc, entuziasmat, concentrându-se încă, deasupra capului la teritoriile imaginare care trebuiau cucerite.

— Odată ce Statele Papale sunt ferm unite şi dacă primim ajutor din Spania şi poate – mi-a aruncat o privire şireată – din Napoli, putem lua toată Romagna.

A desfăcut braţele larg, gesticulând la zona întinsă din nord-vestul Romei, până pe coastă.

— Imola, Faenza, Forli, Cesena… toate

fortăreţele ar cădea, pe rând, în faţa noastră.

— Dar, D'Este? l-am întrerupt eu.

Era o familie extrem de puternică, care deţinea, de generaţii întregi, un ducat în Romagna. Liderul, Ercole, era un bărbat pios, foarte loial Bisericii. Cesare a chibzuit.

— Armata lui D'Este e prea puternică să fie cucerită. De departe, aş prefera să mă aliez cu ei şi să lupte de partea noastră.

Am dat uşor din cap, satisfăcută. Cei din familia D'Este erau verişorii mei din partea Madonnei Trusia. Cesare a continuat.

— Apoi, cucerim Florenţa. Nu şi-a revenit după pierderea lui Lorenzo Medici. Din punct de vedere politic, sunt încă în haos. Asta, atâta timp, cât armata noastră este suficient de puternică să îi învingă pe francezi.

— Şi Veneţia? am întrebat amuzată şi curioasă. Nu văzusem niciodată, atâta înflăcărare în el, în afara momentelor când făceam dragoste. Eram surprinsă de profunzimea ambiţiei lui. Acolo nu ai nicio familie de învins, niciun baron.

Cetăţenii sunt obijnuiţi să fie liberi. Nu vor renunţa, cu uşurinţă, la Consiliul ales de ei, în favoarea unui singur conducător.

— Este dificil, a admis el serios. Dar posibil, cu suficienţi oameni. Dacă văd celelalte victorii, probabil că o să ne deschidă porţile de bunăvoie.

Am râs. Nu de el, ci amuzată de determinarea lui. În mod cer, se gândise mult la asta. Vorbea, de parcă era un fapt împlinit.

— Presupun, că intenţionezi să mergi până la porţile francezilor şi să iei Milano din mâinile familiei Sforza, am zis eu. Eşti un bărbat extrem de încrezător.

M-a privit, zâmbind larg.

— Madonna, nici nu ai idee.

— Dacă eşti ocupat să lupţi în războaie, am întrebat, doar pe jumătate în glumă, căci nu uitasem cuvintele lui Cesare, care îmi atinseseră inima când o să îţi faci timp să mă duci la Napoli şi să îmi dăruieşti copii?

Încrâncenarea din ochii şi expresia lui Cesare s-au înmuiat imediat. Tonul lui a devenit tandru.

— Pentru tine, Sancha, mi-aş face timp.

Dar Alexandru decisese: Cesare trebuia să îl urmeze la tronul papal, în timp ce Juan, trebuia să asigure puterea seculară a Casei Borgia. Nu conta, că primului nu îi plăceau alegerile tatălui său, iar cel din urmă nu avea abilitatea necesară. Decizia lui Alexandru era finală.

Într-o după-amiază răcoroasă, am hoinărit adânc prin grădină şi m-am trezit într-un labirint de garduri vii şi tufe de trandafiri. În acea zi, mă gândeam la copii sau mai bine zis, la lipsa lor. La început, când am venit la Roma, Alexandru ne-a tachinat, pe mine şi pe Jofre, întrebându-ne când vom avea copii. Dar, după un timp, când nu a apărut niciunul, comentariile lui au încetat. Pe Jofre, nu părea să îl îngrijoreze prea mult, dar cred că, în secret, ne priveam unul pe celălalt, întrebându-ne: *Oare eram sterilă*? *Sau problema era testiculul stâng al lui Jofre, care nu coborâse niciodată, în întregime*?

Adevărul era, că în primii doi ani de căsătorie, nu îmi dorisem copii, aşa că folosisem

constant, apă şi suc de lămâie. Totuşi, în ultimele luni, mi-am dat seama, că un copil mi-ar aduce, nu doar statut în ochii Sfiinţiei Sale, ci poate şi un anumit grad de siguranţă fizică. Deşi cei din familia Borgia ştiau, că Jofre nu este fiul lui Alexandru, fusese recunoscut ca moştenitor, printr-o bulă papală. Astfel, copiii lui ai fi priviţi, drept nepoţii lui Rodrigo şi li s-ar fi acordat toate privilegiile. Pe deasupra, pentru familia Borgia, aparenţele erau mai importante decât realitatea.

Şi îl adoram pe Cesare atât de mult, încât gândul de a avea copiii lui era magic. Dragostea transformase noţiunea de maternitate, din datorie în privilegiu.

Am dat un colţ în labirint şi m-am trezit într-un *cul de sac*, unde un heruvim de bronz turna apă dintr-un recipient mare, într-o fântână de marmură.

Mi-am dat seama, de asemenea, că nu eram singură. Juan era acolo, îmbrăcat într-o tunică roşie de satin şi o pereche de pantaloni galbeni ca şofranul. Pentru prima dată, nu purta bonetă sau

turban. De la începutul tristei sale campanii, începuse să îi crească mustaţa, dar la fel ca Jofre, părul de pe faţa sa era foarte rar.

M-a privit cu mâinile în şolduri şi picioarele ferm plantate şi depărtate. Purta rânjetul său obijnuit.

— Deci, a zis el, cu o urmă de lăcomie în glas. O zi minunată, însorită. Puţin răcoare… Ideal pentru o idilă.

— Atunci, ar trebui să te duci în altă parte, am răspuns, ducând instinctiv mâna la pumnal. Nu o să o găseşti cu mine.

Ceva s-a schimbat în expresia lui. A devenit mai dură.

— Sunt un om determinat, a zis el, pe un ton, care m-a făcut să mă uit în jur să văd dacă putea să mă audă cineva. Spune-mi, Donna Sancha…

A făcut un pas spre mine, iar eu m-am dat un pas înapoi.

— Cum se face, că eşti aşa atrasă de Cesare, dar nu ai decât dispreţ pentru mine?

— Cesare este *bărbat*.

Am pus un accent special pe ultimul cuvânt.

— Şi eu nu sunt?

A desfăcut braţele întrebător.

— Cesare este doar un şoarece de bibliotecă. Visează la bătălii, dar nu ştie decât legea canonică. Să vorbească cât o vrea de strategii… dar nu e bun decât să bălmăjească în latină. Nu a fost niciodată, testat în luptă, cum am fost eu.

— Este adevărat, am răspuns. Ai fost testat şi laşi de dorit. Imediat ce te-a zgâriat o sabie, ai fugit, zbierând ca un copil.

Colţurile buzelor i s-au lăsat în jos. S-a mişcat mai repede decât m-am aşteptat şi mi-a tras un pumn în obraz cu toată forţa. Am căzut în tufele de trandafiri.

— Căţea, a zis el. O să te învăţ să îţi respecţi superiorii. O să am ceea ce vreau. Nici tu, nici Cesare nu mă puteţi opri.

M-am zbătut. Aşchiile lemnoase m-au înţepat şi mi-au rupt rochia. Înainte să îmi recapăt echilibrul, Juan s-a năpustit asupra mea. M-a luat de ambele mâini, m-a tras din tufiş şi m-a trântit

pe aleea plină de pietriş.

Înainte să se poată arunca deasupra mea, am tras pumnalul şi l-am tăiat, într-un arc larg, din partea stângă a pieptului, în sus, până la umărul drept. Cuţitul a trecut uşor prin satinul subţire şi am simţit că a atins carne. Un ţipăt de la Juan şi o pată întunecată pe faţa tunicii, mi-au confirmat.

M-am aşteptat să fugă, cum făcuse în război. Într-adevăr, s-a dat în spate un moment, cu o expresie tristă şi tandră pentru sine, atingându-şi rana cu degetele şi examinându-le după urme de sânge. Deşi era puţin, când l-a văzut, i s-a aprins o ură puternică în ochi. A strigat răguşit un nume.

— Giuseppe!

Gardul viu s-a mişcat şi din el a ieşit un servitor. Giuseppe era de două ori mai lat şi cu un cap mai mare decât Juan. Atunci m-am panicat cu adevărat. M-am ridicat în fund, dând sălbatic din mână cu pumnalul. Giuseppe a râs, dar se citea tulburarea în ochii lui. Cu abilitate, m-a trântit şi m-a strâns de încheieturi, atât de tare, încât am simţit că îmi fărâmă oasele. Am fost forţată să dau

drumul pumnalului. Mi-am umplut plămânii de aer şi am zbierat cu furie, rugându-mă să fie cineva în apropierea grădinii sau privind de pe terasă. Dar, singurul răspuns a fost gâlgâitul apei din fântâna heruvimului.

Giuseppe a îngenunchiat la capul meu şi mi-a ţinut mâinile pironite strâns, în timp ce dădeam sălbatic din picioare. În tot acest timp, Juan a stat triumfător deasupra mea, desfăcându-se la pantaloni.

— Deci, a glumit cu acolitul său, iapa este încă nedomesticită? Nu contează, tot o să o călărim.

Nu i-am făcut sarcina nici uşoară, nici plăcută. A trebuit să îţi folosească toată greutatea, să mă imobilizeze. Era mai scund decât Cesare, deci, a depus un efort considerabil. Dar, în final, el a fost mai puternic, iar eu mai slabă, aşa că a reuşit să mă violeze. Mi-a depărtat picioarele, băgându-şi unghiile adânc în coapsele mele şi învineţindu-mă. Apoi, m-a pătruns cu o brutalitate, ce m-a făcut să îmi muşc buza, ca să nu îi dau

satisfacţia să ţip de durere.

În timp ce Giuseppe mă strângea de mâini, Juan m-a călărit, mormăind, înjurând, folosind nume profane, pe care niciun bărbat, nu i le-ar spune celei mai josnice prostituate. Datorită impactului, pietrele de sub mine, îmi intrau în piele. Mi s-a părut că a durat o eternitate înfiorătoare. În tot acest timp, m-am forţat să mă separ de nenorocirea care se petrecea, să mă distanţez de furia, care ameninţa să devină nebunie. *Nu sunt aici*, mi-am spus în gând. *Nu sunt aici şi asta nu se întâmplă cu adevărat*...

M-am luptat să nu ţip. În schimb, am încercat să mă gândesc la amintiri din copilărie, la mine, sigură şi fericită, jucându-mă cu fratele meu Alfonso.

Jignirea pe care mi-o aducea Juan, îl supraexcita. În realitate, nu a durat mult, până a scos un urlet exploziv şi s-a sprijinit în mine, fâlfâind din pleoape. Cu un oftat adânc, a ieşit din mine, cu o duritate intenţionată. Lichidul său cald, mi s-a revărsat pe picioare.

— Gata, târfo. Acum poţi să spui, că ai avut un bărbat adevărat.

Mi-a tras una din mâini, din strânsoarea lui Giuseppe şi s-a uitat la degetul meu mic, pe care purtam un ineluş de aur, dăruit de mama mea.

— O amintire, a zis, zâmbind. De asta am nevoie de la noua mea iubită, să rememorez mereu acest moment.

Mi l-a furat, apoi s-a ridicat triumfător, clătinându-se.

— Acum, Donna Sancha, dacă ai vreun pic de minte în căpşorul tău feminin, o să îl părăseşti pe Cesare şi o să vi, cerşind, la mine.

Drept răspuns, l-am scuipat. Din nefericire, Giuseppe încă mă ţinea la pământ, aşa că saliva mea nu şi-a atins ţinta. Juan a râs, în timp ce se lega la pantaloni, apoi i-a spus servitorului său.

— Ia-o dacă vrei. Nu mă interesează. O pizdă e la fel ca oricare alta.

Şi a plecat. *Nenorocitul*. Cât despre servitor, am dat capul pe spate să îi văd ochii mai bine şi am şoptit:

— Atinge-mă şi jur că viaţa ta e condamnată. Spre surprinderea mea, a răspuns:

— Iertaţi-mă, Madonna. Ca să îmi salvez propria viaţă, am facilitat acest act… Dar nu vă voi face alt rău şi o să mă rog, în fiecare zi, la Dumnezeu pentru iertare. Deşi nu mă aştept să mă iertaţi şi dumneavoastră.

Apoi a dispărut.

M-am întors pe o parte şi am recuperat imediat pumnalul. Pe tot parcursul actului brutal, nu mi-am permis să uit, unde se află, pe pietriş. Tremurând, l-am pus înapoi în corsetul prăfuit. M-au copleşit furia, ruşinea şi durerea, încât abia mă puteam ţine pe picioare. Dar, într-un fel, am reuşit, nu doar să mă ridic şi să mă adun, astfel încât faţa mea să nu fie o mască de teroare, ci şi să îmi direcţionez picioarele tremurânde să meargă.

M-am întors în camerele mele şi am concediat toate domnişoarele, în afară de Donna Esmeralda. Am lăsat-o să mă spele şi să pună alifie pe cele mai urâte dintre vânătăi, apoi să mă

îmbrace într-o rochie curată.

După aceea, am început să tremur cu o violenţă atât de intensă, încât mă temeam, că o să mă rup în două. A urmat un torent de gâfâieli, ca o furtună. Dar nu voiam să plâng, că m-a rănit un bărbat. Nu am plâns, dar în final, i-am povestit totul. Cât am vorbit, Esmeralda m-a ţinut strâns, cum îşi ţine o mamă copilul.

Primăvara – vara 1497 XVIII

n acea seară, prin intermediul Esmeraldei, am trimis un mesaj criptic, pe care numai Cesare îl putea înţelege: doamna în negru este bolnavă. Nu aveam chef să explic nimănui evenimentele, aşa că mi-am petrecut noaptea singură, doar cu buna Esmeralda cu care am împărţit patul şi a cărei prezenţă apatică şi tăcută, mi-a adus alinare. Din respect pentru suferinţa mea, Esmeralda a vorbit doar o dată, blând, dar cu o ferocitate paralizantă.

— Nu te teme, Sancha mea, Dumnezeu a fost martor la crima comisă împotriva ta şi în timp, Se va răzbuna.

În dimineaţa următoare, nu mai eram sigură, că ar trebui să îi spun iubitului meu despre fărădelegea fratelui său. Eram îngrijorată, că Cesare s-ar putea pierde cu firea şi ar reacţioneze violent. Cu toate că visam să îl omor pe Juan cu mâna mea. Dar, Ducele de Gândia era favoritul lui Alexandru şi mă temeam, după ce aflasem cum propriul său tată îl ameninţase pe Cesare, că Sfiinţia Sa s-ar răzbuna pentru orice rău făcut lui Juan.

Timp de două zile, m-am prefăcut bolnavă, refuzându-l pe Jofre cu aceeaşi scuză. Apoi, Cesare mia trimis un mesaj prin Esmeralda, implorând să mă vadă, în locul nostru obijnuit, dacă mă simţeam suficient de bine.

L-am răspuns că voi veni, căci îmi era dor de el, dar deja găsisem o scuză să nu întreţinem relaţii sexuale în acea noapte. Vânătăile după spatele meu – amprenta fiecărei pietre blestemate, de pe aleea unde mă luase Juan – se estompaseră puţin, la fel şi semnele de pe coapese şi încheieturi, dar erau suficient de vizibile să atragă

întrebări.

Deci, învăluită în negru, m-am dus la ora stabilită, în locul stabilit şi m-am trezit, pentru prima oară, singură acolo. Cesare nu mă aştepta, cum o făcea de obicei. De fapt, Cesare nu a venit deloc.

Prima mea reacţie, fiind de viţă regală şi nerăbdătoare din naştere, a fost una de mânie. Cum îndrăznea să mă insulte aşa?

A doua reacţie a fost frică. Dacă aflase despre fapta lui Juan şi fusese rănit sau omorât în încercarea de a îmi face dreptate?

Am aşteptat în întuneric, sperând că Cesare va veni cu o explicaţie, care să îmi risipească îndoielile. Dar nu a venit. M-am întors îngrijorată în dormitorul meu.

A doua zi, s-a afundat în afacerile Vaticanului şi nu a ajuns la cina de familie. I-am trimis un roman de scrisoare, întrebând, dacă a avut loc vreo neînţelegere, dar a trecut o zi, apoi două şi nu am primit niciun răspuns.

Am devenit şi mai confuză. Chiar dacă,

printr-un miracol, Cesare aflase despre crima lui Juan, nu era nici pe departe un motiv pentru tăcerea sa subită. Ba dincontră, ar fi trebuit să vină în grabă, să mă consoleze, să jure răzbunare împotriva lui Juan.

Oportunitatea s-a ivit, în sfârşit, la una dintre multele petreceri plănuite de Lucrezia. Locul ales a fost loggia palatului Santa Maria. Era suficient de mare pentru dans. Sfiinţiei Sale îi făcea plăcere, stând pe tron, să dicteze cine cu cine să danseze. La un moment dat, a cerut ca eu şi Cesare să dansăm împreună.

Din fericire, muzica era tare şi nu eram singurii dansatoride pe ring. Asta mi-a dat posibilitatea, să mă adresez deschis lui Cesare.

Lucrezia dorise un bal mascat. Purtam o mască din pene vopsite în albastru, în timp ce, Cesare purta una de piele aurită. Cu sau fără camuflaj, expresia lui ar fi fost la fel de imposibil de citit. M-a luat de mână cu un aer distant, limitând contactul dintre noi doar la mişcările necesare dansului. Acoperiţi de masca sclipitoare,

ochii lui erau impenetrabili.

— Mi-ai ignorat mesajele, am zis, în timp ce începeam dansul.

Era greu să îmi ascund suferinţa din glas. Mă simţeam de două ori rănită, de două ori trădată.

— De ce nu mi-ai răspuns?

— Nu înţeleg, a zis el, cu o răceală, care mi-a îngheţat sângele în oase. Donna Sancha, pui o întrebare al cărei răspuns deja îl cunoşti.

— Ştiu doar atât, am spus, vocea tremurându-mi de durere. Că nu vrei să mă vezi. Că mai făcut de ruşine, lăsându-mă să te aştept, când nu aveai nicio intenţie de a veni. Care este motivul acestei cruzimi subite?

Ura din maniera şi tonul lui Cesare erau de nesuportat.

— Întreabă-l pe Juan.

Am îngheţat în mijlocul dansului. Cesare m-a îmboldit să continui.

— Ţi-a spus ce mi-a făcut? Nu îmi venea să cred.

— Atunci, te rog spune-mi, domnule cardinal,

de ce eşti supărat pe *mine*? M-a privit cu un dezgust de nedescris şi o vreme nu a spus nimic. Într-un final a oferit: – Nu înţeleg ce vrei să spui, Madonna. Te angajezi într-o relaţie cu fratele meu şi mă întrebi de ce sunt supărat?

— O *relaţie*? Am tresărit, ca şi cum m-ar fi plesnit. M-a *violat* împotriva voinţei mele!

Cesare a rămas neimpresionat.

— Este un martor care afirmă contrariul.

— Şi îl crezi pe el în locul meu?

— Madonna, Juan poartă ineluşul de aur al mamei tale, pe un lănţişor în jurul gâtului. Un simbol de iubire. Îl ţine ascuns să nu se vadă, dar eu l-am observat. Şi-a mărturisit dragostea pentru tine şi a ta pentru el fără să ştie, că noi doi aveam relaţii intime.

Am suspinat. Un timp, am rămas fără cuvinte. Eram prea furioasă, prea rănită, ca să îmi dau seama, cum să fac faţă răzbunării lui Juan – o răzbunare cruntă, pentru o ripostă şi o singură palmă dată în public. Cu cuvintele sale mincinoase, a distrus singurul lucru, care mi-a

adus fericire de când am venit la Roma.

— Este o minciună monstruoasă! am exclamat eu. Ce fel de bărbat…

Am tăcut, luptându-mă să mă controlez, deoarece mă oprisem de tot din dansat şi ridicasem tonul. Alţii, care dansau în apropierea noastră, se holbau şi şuşoteau. Eram aşa de mânioasă, încât nu îmi păsa, deşi Alexandru ne privea încruntat. Pe un ton mai coborât, am sâsâit:

— Ştiu ce fel de bărbat. Fratele tău este un şarpe, cel mai josnic, cel mai ticăloas soi de creatură… nu doar că mi-a pătat onoarea, a săvârşit cea mai atroce farsă, ca să mă pedepsească, că l-am plesnit în public. Mi-a *furat* inelul! Nu am venit la tine, în noaptea aceea, deoarece era prea tulburată, prea umilită… şi îmi era frică să nu faci ceva pripit. Ceva atât de pripit, încât mă temeam pentru tine. Acum, văd că m-am înşelat.

Pe sub mască, a strâns din buze, dar nu a zis nimic.

— Adu „martorul”. Giuseppe, nu-i aşa? Lasă-l

să mă privească în ochi şi vezi dacă este capabil, să repete minciuna. El este cel care m-a ţinut. Presează-l şi adevărul o să iasă la iveală.

— Giuseppe este, de mulţi ani, un servitor de încredere, a spus Cesare. Îl dispreţuieşte pe Juan. Nimic nu l-ar convinge, să îl ajute pe fratele meu să comită un asemenea act.

— Ceva l-a convins, domnule cardinal.

M-am oprit doar din vorbit, trupul meu, efectuând, în continuare, mişcările neînsemnate ale dansului, urmând ritmul muzicii, ce părea lipsită de tonalitate.

— În plus, Juan minte, când pretinde, că nu ştia despre relaţia noastră. Adevărul este, că l-am plesnit, în acea primă seară, deoarece a zis, că ar trebui să mă culc şi cu el, de vreme ce, deja mă culcasem cu ambii lui fraţi.

La asta, Cesare a ezitat, dar apoi, orgoliul rănit a pus stăpânire pe el şi a răspuns:

— Nu accept să mi se pună coarne, Donna. Nu are rost să mai discutăm pe această temă.

— Deci, am răspuns uşor, cu o demnitate şi

un calm, pe care nu le simţea. Preferi să te încrezi în cuvântul lui Juan, în locul cuvântului meu.

Nu a răspuns.

— Fratele tău, Don Cesare, te-a luat de prost. Nu eu, i-am zis. Am terminat dansul fără alte comentarii.

În seara aceea, nici nu am încercat să mă întind în pat. Dragostea mi-a răpit orice fel de respect de sine. Pe cât o mustrasem pe mama, pentru devotamentul ei nerezonabil pentru tatăl meu, acum mă găseam în aceeaşi poziţie. Umilă, m-am îmbrăcat în tabardul meu negru, mi-am pus voalul şi m-am dus prin pasajul secret, dintre Santa Maria şi Sfântul Petru. Soldaţii ştiau suficient, cât să mă lase să trec. Când m-a văzut, singurul soldat de la uşa antecamerei lui Cesare, a plecat discret pe coridor, în timp ce eu am bătut la uşa masivă de lemn.

Era târziu. Cesare însuşi a deschis uşa. Era, încă, îmbrăcat. M-am simţit uşurată, realizând, că nici el nu putea să doarmă. Am fost şi mai uşurată, că era singur.

Când m-a văzut, învăluită şi tăcută, nu a zis nimic, doar s-a încruntat la mine şi mi-a făcut un semn scurt să intru. Mi-am tras voalul imediat.

— Cesare, am zis eu, nu pot întura să fiu separată de tine. Sunt pregătită să mă înjosesc, ca să îţi câştig din nou încrederea.

A aşteptat să vorbesc în continuare, cu frumoasa lui figură înclinată într-un unghi sceptic şi mâinile încrucişate pe piept. Dar, i-am dat acţiune. M-am dezbrăcat de tabard, apoi mi-am scos cămaşa neagră. Într-o clipă, eram dezbrăcată în faţa lui şi am întins mâinile.

— Uite, aici m-a ţinut Giuseppe de încheieturi, am zis, rotindu-le încet să îi arăt mai bine vânătăile gălbui.

Apoi, m-am întors şi i-am arătat spatele, despre care Esmeralda spunea, că poartă semnele a numeroase pietre din grădină. Pe jumătate, m-am aşteptat, ca Cesare să suspine cu simpatie, să îşi blesteme fratele, dar, din spatele meu s-a auzit numai tăcere.

M-am întors, din nou la el. Avea îndoială în

privire, aşa că m-am umilit, până în ultimul hal şi mi-am desfăcut picioarele.

— Uite, am gesticulat spre coapse la vânătăile întunecate, pe care le lăsaseră mâinile dure ale lui Juan pe pielea mea palidă.

S-a lăsat o lungă tăcere între noi. M-am înroşit în obraji. Mi-am adunat încet hainele şi m-am îmbrăcat la loc. Dar, nu mă lăsa inima să plec. Am aşteptat disperată, inima bătându-mi cu putere, nerăbdătoare pentru cel mai mic semn, că i-am recăpătat încrederea.

În sfârşit, a zis încet:

— Acelea pot fi pur şi simplu, semnele unei mari pasiuni.

M-am uitat la el amuţită. Am plecat repede din cameră să nu vadă adâncimea durerii mele. Nu m-am întors în pat. În schimb, am căutat izolarea grădinii întunecate şi acolo am stat, îngheţată de durere, până când noaptea a început să se transforme în zori.

XIX

— Yând nu ne puteam evita, eu şi Cesare ne

purtam civilizat, dar cu răceală. Cât despre Juan, s-a asigurat, ca zvoruri despre „relaţia” noastră să se împrăştie prin Roma… În rest, m-a lăsat în pace. Uneori, îmi arunca câte o privire triumfătoare, mai ales, dacă ne vedea, pe mine şi pe Cesare, trecând unul pe lângă celălalt în tăcere. Se pare, că fusese suficient pentru Juan să mă umilească o singură dată. Nu avea nevoie să repete ofensa.

Deşi Jofre auzise zvonurile, a continuat să se poarte frumos cu mine, ceea ce mă făcea şi mai melancolică. Dormeam prost şi mâncam puţin. Soţul meu trimitea doctori să mă examineze şi să îmi dea tonice, dar nu aveau niciun leac pentru durerea de care sufeream.

Aveam mereu în faţă, imaginea lui Cesare. Nu puteam să nu mă gândesc constant la el. Dar ce puteam să mai fac, să îl câştig înapoi? Mă umilisem pentru el, cum nu o făcusem pentru niciun alt bărbat. Şi nu înţelegeam, de ce se îndoieşte de dragostea şi loialitatea mea. Cum putea să nu mă creadă, când văzuse vânătăile cu

ochii lui? Cum de mă credea aşa duplicitară?

Răspunsul îmi venea, de multe ori în minte, dar încercam să îl înăbuş: *doar un om capabil de o imensă perfidie, îi putea suspecta pe alţii de acelaşi lucru*.

Eram aşa înnebunită, încât am renunţat să mai caut compania altora. Stăteam în pat, de câte ori aveam ocazia. Scrisori de la mama şi de la Alfonso se adunau stivă pe noptiera mea.

Lucrezia mi-a observat tristeţea şi, spre surprinderea mea, şi-a dat silinţa să mă înveselească. Mă invita la mese cu delicatese, menite să îmi ademenească apetitul scăzut; mă invita să călărim sau la picnicuri în provincie. Eram înduioşată de eforturile ei. Când rămâneam singure, încerca să fie confidenta mea, să afle sursa tristeţii mele. Dar tăcerea mea era statornică. Cesare îmi întipărise bine în minte, conexiunea dintre supravieţuire şi tăcere, când venea vorba despre familia Borgia. Aşa că îi zâmbeam şi îi acceptam prietenia, dar nu îi explicam nimic.

Într-o zi, Lucrezia a venit în camerele mele, însoţită de două domnişoare.

— Vino! a anunţat ea. Mergem să dăm de pomană la săraci.

Eu stăteam în pat, apatică şi plictisită.

— E prea frig, m-am plâns.

De fapt, cerul era senin, iar soarele strălucea.

— Beah! a zis Lucrezia.

A venit la patul meu, mi-a luat cartea din mâini şi m-a ridicat în capul oaselor.

— Este minunat afară! Hai să îţi găsim o rochie potrivită.

Am mers la dulap şi la fel cum ar fi făcut Donna Esmeralda, dacă mă pregătea pentru un bal, Lucrezia a ales una dintre cele mai frumoase rochii, o creaţie de catifea verde închis şi mătase transparentă, verde ca marea. Mânecile se legau cu funde aurii. Când am fost amândouă aranjate corespunzător (ea purta albastru safir), mi-a spus:

— Ah, Sancha! Eşti mult prea frumoasă să fi aşa tristă. Uită-te la tine… eşti cea mai superbă

femeie din Roma. Când te vor vedea oamenii, vor credea că se află în compania unei zeiţe.

Nu puteam decât să zâmbesc la amabilitatea ei. Era greu de crezut, că aceasta era aceeaşi femeie, care mă privise cu atâta suspiciune şi ură, când am venit la Roma. Dar grija ei pentru mine, părea reală. Poate că, odată câştigată, încrederea ei venea din toată inima. Poate că o judecasem greşit şi în secret, tâjea după o viaţă bună şi simplă.

Astfel, am plecat în oraş, într-o frumoasă trăsură deschisă, a cărei uşă lăcuită purta emblema familiei Borgia: taurul roşu înflăcărat. Nu am ajuns departe, când ne-au zărit oamenii şi au fugit la trăsură, strigând binecuvântări. Lucrezia s-a aplecat spre mine şi mi-a vărsat în poală, dintr-un săculeţ de catifea, pomana pe care trebuia să o arunc. M-am uitat la grămada sclipitoare.

— Lucrezia… aceştia sunt ducaţi de aur!

Un singur ducat putea cumpăra o fermă ţărănească sau o casă… aceasta era o

generozitate de neimaginat.

Lucrezia a zâmbit extravagant.

— Un motiv în plus să ne iubească.

S-a ridicat şi a aruncat un pumn de monezi mulţimii care aştepta. Imediat, s-au auzit urale puternice. M-am uitat la ea. Avea faţa rozalie de la soare şi ochii plini de veselie, că îi putea face pe alţii fericiţi.

Cum puteam să o refuz? Am zâmbit, am luat o mână de ducaţi şi i-am aruncat în mijlocul oamenilor.

Giovanni Sforza, lung absentul soţ al Lucreziei, sosise în luna ianuarie. Se pare, că nu a mai putut ignora mesajele, din ce în ce mai insistente, ale Papei, de a se întoarce şi a se purta ca un soţ responsabil cu Lucrezia. Aşa că, Sforza s-a întors la Roma, fără fanfara rezervată copiilor Papei şi în mod cert, fără celebrări. Giovanni, Conte de Pesaro, era o persoană absolut neimpresionantă. Era deşirat şi lipsit de graţie. Avea mărul lui Adam excesiv de mare şi ochii mari, bulbucaţi. Părea în permanenţă speriat.

Personalitatea lui era, de asemenea, enervantă. Era exuberant, în momente nepotrivite, iar în altele era un laş. Suspectam, că Alexandru îl alesese pentru maleabilitatea sa. Lucrezia ar fi trebuit să îl manevreze uşor.

Dar, nimeni nu intuise adâncimea fricii lui Giovanni. Era înţelept să se teamă de familia Borgia, mai ales că, statul lui natal, Milano, pe care îl conducea puternica sa familie, fusese suficient de neinspirat să îl susţină pe regele francez Carol în timpul invaziei. Cel puţin, acestui fapt, i se atribuise oficial neliniştea lui Giovani.

Timp de trei luni, Sforza a jucat, destul de sfios, rolul de soţ al Lucreziei. După spusele servitorilor săi, Sfiinţia Sa îi dăduse de ales, între a veni la soţia lui… şi o soartă nesigură şi nespecificată.

Cei doi se purtau politicos în public şi, rar, erau văzuţi împreună. Doar în circumstanţe absolut necesare. Dar, dacă exista vreo afecţiune între ei, eu nu am văzut-o. Lucrezia îşi juca rolul de soţie cu multă demnitate, deşi dorinţa evidentă

a lui Giovanni de a fi în altă parte, trebuie să o fi umilit îngrozitor.

M-am străduit să o distrag pe Lucrezia de la această durere cu mici aventuri, aşa cum făcuse şi ea pentru mine.

Dar, lui Giovanni nu i-a făcut nimeni niciun rău. Dimpotrivă, Papa şi copiii săi au făcut tot posibilul, ca Sforza să se simtă binevenit şi onorat. La toate ceremoniile, rangul său, era imediat sub cel al lui Juan şi al lui Cesare. În Duminica Laurilor, a fost unul dintre puţinii, care au primit laurul sacru, binecuvântat de Sfiinţia Sa.

Dar, în dimineaţa din Vinerea Mare, Sforza a plecat în zori, fugind la nativul Pesaro, de unde nu a putut fi convins să se întoarcă. Zvonurile s-au înmulţit. Unul pretindea, că servitorul lui Sforza îi auzise pe Lucrezia şi Cesare, complotând să îl otrăvească. Acesta era cel mai persistent dintre zvonuri.

Dar, cele mai crude cuvinte, nu au venit din şoaptele bârfitorilor, ci de la însuşi Giovanni, acuzaţii, pe care nu îndrăznea să le facă, decât din

siguranţa fortăreţei sale din Pesaro. Soţia lui fusese *indecentă*, a zis el, în scrisori publice, explicând situaţia. Dădea indicii, că această lipsă de decenţă era barbară la extrem, ceva ce niciun soţ normal, nu ar putea fi convins să tolereze.

Am înţeles imediat. Sforza văzuse, ceea ce văzusem şi eu, între Papă şi Lucrezia. Ştia, ce ştiam şi eu. Se pare, că aflase despre relaţialor ilicită la scurt timp după nunta cu fiica Papei şi nu a rezistat să trăiască sub acest stigmat. Nu puteam să îl condamn. Dar, mă durea inima pentru Lucrezia. Păruse uşurată de întoarcerea lui, iar acum, fuga sa o făcuse centrul tutror bârfelor. Nimeni nu îndrăznea să îl vorbească de rău pe Sfiinţia Sa sau să îl acuze de iniţierea acestui incest. Dar, pe Lucrezia nu au scutit-o. *Târfă*, o numeau, *soţia şi fiica papei*.

În Florenţa, Savonarola turuia cu o fervoare neobijnuită împotriva păcatelor de la Roma, mergând atât de departe, încât să instige la violenţă împotriva Papei şi a Bisericii. Preotul reformator a scris conducătorilor de naţiuni,

îndemnându-i să îi ia tiara lui Alexandru. A apelat la regele francez, Carol, să năvălească în Italia şi să aducă din nou, judecata.

Papa s-a apucat imediat de treabă să anuleze căsătoria Lucreziei şi, în luna mai, l-a excomunicat pe Savonarola.

Lucrezia a suportat cât a putut, iar apoi, în iunie, fără ştiinţa sau consimţământul lui Alexandru, şi-a ales câteva domnişoare şi s-a retras la mănăstirea dominicană din apropiere, San Sisto. Va deveni călugăriţă, i-a spus tatălui ei. A terminat cu căsătoria şi bărbaţii.

Alexandru era furios. O fiică bună de măritiş, era o unealtă politică; una la care nu avea să renunţe. La câteva zile, după sosirea Lucreziei la mănăstire, a trimis un contingent armat, cerându-le călugăriţelor să o predea pe Lucrezia, *„căci cel mai bine era să fie în grija tatălui ei”*. Asta i-a făcut pe romani să şuşoteacă şi mă tare: *Vedeţi*? *Nu poate sta nicio zi fără ea*. Stareţa mănăstirii, sora Girolama, i-a confruntat singură pe soldaţi. Fără îndoială, era o femeie curajoasă şi desăvârşit

de elocventă, deoarece, spre mânia lui Alexandru, soldaţii au plecat de la San Sisto fără trofeu.

Lucrezia nu voia să se întoarcă. Începusem să cred, că fusese forţată să întreţină relaţii incestuase cu tatăl ei. Simţeam o milă sinceră şi profundă pentru această femeie.

În timp, Alexandru s-a calmat şi a lăsat-o să rămână la San Sisto. Se gândea, că o să se plictisească de viaţa monahală şi o să tânjească din nou după petreceri. Dar, exista ceva ce el nu ştia, un lucru, pe care eu aveam să îl aflu în curând.

M-am dus *incognito* să o vizitez pe Lucrezia la San Sisto şi am fost escortată în linişte, în apartamentul ei, de o soră înveşmântată în robe albe. Camerele Lucreziei nu erau, nici pe departe, spartane. Erau camere mari, generoase, construite special pentru vizitele nobililor. Lucrezia aranjase să fie adusă cea mai mare parte din mobila ei, ca să nu-i mai fie aşa dor de casă.

Dar nu era acolo. Am fost întâmpinată de Pantsilea, care era doar puţin mai în vârstă decât

Lucrezia, dar avea aerul unei femei mult mai mature. Pantsilea era o creatură drăguţă, caldă şi indulgentă, slabă şi frumoasă. Părul ei negru era dat pe spate, revelând o frunte severă şi atrăgătoare. În această zi, fruntea ei nebrăzdată în mod normal, era încruntată de grijă pentru stăpâna ei.

— Cum se simte? am întrebat, un pic alarmată de expresia Pantsileei.

— Madonna Sancha, a spus ea nefericită, sărutându-mi mâna.

Mi-a vorbit deschis, deoarece eram singure. Celelalte două însoţitoare ale Lucreziei erau la capelă, iar Perotto, fusese trimis la bucătărie.

— Mă bucur atât de mult că aţi venit. Nu am mai văzut-o niciodată aşa zăpăcită. Nu mănâncă, nu doarme. Mă tem... Madonna, chiar mă tem, că o să facă ceva drastic.

— Ce vrei să spui? am întrebat ascuţit.

— Vreau să spun că...

Vocea Pantsileei s-a redus la o şoaptă

— ... ar putea să încerce să îşi pună capăt

zilelor.

Afirmaţia ei m-a şocat. Nu am ştiut ce să răspund. Cu atât mai bine, căci în acel moment, am auzit paşi, apropiându-se. Uşa camerei s-a deschis şi Lucrezia a apărut flancată de cele două domnişoare. Era îmbrăcată în întregime în negru, avea cearcăne la ochi şi era mai palidă decât o văzusem vreodată. Orice urmă din vechea ei veselie dispăruse complet. Fusese înlocuită acum, de o sobrietate, care îmi frângea inima.

— Donna Sancha, a zis ea şi mi-a zâmbit fantomatic.

Ne-am îmbrăţişat şi i-am simţit cu uşurinţă oasele prin piele. Slăbise foarte mult.

— Cât mă bucur să te văd!

— Mi-a fost dor de tine, am zis eu sincer. Voiam să văd ce faci.

Lucrezia le-a făcut semn domnişoarelor să plece în cealaltă cameră, ca să putem discuta între patru ochi.

— Ei bine… a zis ea cu acel zâmbet mic şi nefericit… după cum vezi.

S-a aşezat pe o pernă mare. M-am dus lângă ea şi i-am luat mâna cu seriozitate.

— Lucrezia, te rog. Îmi fac griji pentru tine. Chiar şi Pantsilea este teribil de îngrijorată. Ai fost aşa bună cu mine. Nu suport să văd, cum cuvintele ticăloase ale unora, îţi fac atâta rău.

M-a speriat, când a izbucnit în plâns. Am ţinut-o un timp, lăsând-o să îmi plângă pe umăr, încercând să mă pun în locul ei – un loc, într-adevăr ciudat şi oribil! Apoi, m-a speriat definitiv, când a ridicat capul şi a spus:

— Este mai rău decât crezi, Sancha. Cred că sunt însărcinată.

Nu puteam să îmi găsesc cuvintele.

— Giovanni nu este tatăl, a continuat ea, tremurându-i vocea. Dacă ţi-aş spune…

Am ridicat mâna.

— Ştiu cine este tatăl.

S-a uitat la mine stupefiată.

— Dar, nu îi vom promunţa numele, am spus. Căci m-ar putea costa viaţa. Aşa că să ne punem de acord, că îţi înţeleg situaţia, dar nu am spus

niciodată cu voce tare, numele tatălui. Să nu se poată afirma, cu siguranţă, că ştiu adevărul.

— Sancha, de unde…?

— Nu te învinovăţesc cu nimic, Lucrezia. Mă doare inima să te văd în aceste circumstanţe dificile. Nu pot decât să îţi ofer prietenia şi ajutoru meu.

Am observat, cum expresia ei de curiozitate s-a transformat, din nou, în tristeţe. Am strâns-o în braţe, bucuroasă, că viaţa mea nu era plină de a asemenea suferinţă. Până la urmă, a reuşit să se controleze şi s-a dat înapoi să îmi studieze figura.

— Vrei să îmi faci o favoare? m-a întrebat, într-o manieră, care semăna îngrijorător de mult cu ultima dorinţă pe patul de moarte. Poţi să îl ierţi pe Cesare pentru felul în care s-a purtat cu tine?

M-am încordat. M-am simţit deopotrivă rănită şi furioasă, că Cesare vorbise cu cineva despre relaţia noastră şi mai ales despre întâlnirea mea horifică cu Juan, chiar dacă acea persoană era sora lui.

— Trebuie să înţelegi, că Cesare se simte mizerabil fără tine, a persistat ea. A fost un fraier pentru că femeile l-au trădat de multe ori… iar fumuseţea ta îl face imposibil de gelos. Dar, nu l-am văzut niciodată aşa îndrăgostit, cum este de tine. Ai milă de el, Sancha.

— Lasă-l pe Cesare să vorbească pentru el, am răspuns cu răceală. Abia atunci îi voi răspunde.

M-am întors, în acea seară, la palatul Santa Maria. Nu am crezut nicio clipă, că Cesare se răzgândise. Am crezut, că Lucrezia este doar amabilă, încercând din loialitate, să îndrepte lucrurile între noi. Dar, la o oră după ce a apus soarele, s-a auzit o bătaie în uşa camerei mele şi o tânără servitoare i-a lăsat Donnei Esmeralda o scrisoare sigilată. I-am luat-o cu lăcomie şi am citit-o singură pe balconul de deasupra grădinii. Era scrisul precis şi măsurat al lui Cesare.

Draga mea Sancha.

Am fost cel mai mare prost din lume să mă îndoiesc de tine şi nu merit, nici mai mult nici mai

puţin, decât pedepsele celui mai adânc cerc al iadului. Cu siguranţă, asta o să îndur în această viaţă, dacă nu ai milă să te întâlneşti cu mine în această seară... dar, este exct ceea ce merit. Te voi aştepta cu inima în mâini să ţi-o dăruiesc. Dar, dacă vei decide să nu vi, o să înţeleg perfect şi voi rămâne al tău pe veci.

Cesare.

Nu voiam să mă duc. Voiam să îl pedepsesc, să îl fac să mă aştepte, cum îl aşteptasem şi eu, cu speranţa murind încet, transformându-se în durere.

Voiam să mă duc, să îi fac inima să tresară de bucurie că mă vede, ca apoi să fie ruptă în două, când îl scuipam în faţă.

Voiam să mă duc, să îl strâng în braţe, să mă bucur că era din nou al meu şi să îi şoptesc jurăminte de dragoste nemuritoare. Până la urmă, m-am dus.

Cesare ştia ce să facă, să câştige pe cineva de partea lui. Când m-a văzut, a căzut în genunchi cu fruntea plecată pe pietriş.

— Nu mă voi ridica până nu îmi permiţi, Madonna.

L-am studiat un moment, gândindu-mă la Juan, la amprentele, pe care astfel de pietre le lăsaseră pe pielea mea; gândindu-mă la jignirea şi durerea pe care le simţeam de atunci. Într-un final, am zis:

— Ridică-te!

Apoi mi-am ridicat voalul.

XX

n acea noapte, am reluat aventura cu Cesare cu veche pasiune. A jurat răzbunare împotriva lui Juan.

— Dar, la timpul şi locul potrivit, l-am liniştit eu.

Ce acţiuni puteam lua împotriva lui Juan, lumina ochilor lui Alexandru, fără să ne punem în pericol? Tot ce îmi doream de la Cesare era asigurarea, că mă va proteja întotdeauna de atingerea lui Juan. A jurat asta cu o vehemenţă înfricoşătoare.

A doua zi de dimineaţă, m-am dus înapoi la

San Sisto să o vizitez pe Lucrezia. De data aceasta, m-am înarmat cu plăcinte şi delicatese, menite să îi tempteze apetitul. Era începutul lui iunie, iar vremea era deosebit de frumoasă. Toate florile înmiresmate erau înflorite. Mă simţeam extaziată, după întâlnirea de noaptea trecută cu Cesare. Eram atât de bucuroasă, încât mă simţeam vinovată, că mă duceam să o văd pe Lucrezia, a cărei viaţă era profund nefericită.

Ajunsă în camerele ei, am descoperit, că era din nou la capelă. M-a întâmpinat Pantsilea, de data aceasta şi mai neliniştită. I-a gonit pe ceilalţi servitori să putem rămâne singure. Abia atunci, mi-a arătat documentul oficial care zăcea pe masă.

Ştiam, cât de cât, latină şi am citit documentul în linişte, din ce în ce mai surprinsă. Declara că, Lucrezia fusese în familia Sforza…

Triennium el ultra translata absque alia exus permixtione steterat nulla nuptiali commixtione, nullave copula carnali conjuxione subsecuta, et quod erat parata jurara el indicio ostreticum se subiicere.

Apoi urma semnătura timidă a Lucreziei.

Era o cerere de divorţ, permisibilă sub legea papală, dacă, după cum menţiona documentul, căsnicia nu fusese consumată în trei ani. Era adăugat, că Lucrezia îşi dădea acordul unei examinări fizice, de către moaşe, ca să îşi demonstreze virginitatea.

Ochii mari şi negrii ai Pantsileei erau bântuiţi.

— Sfiinţia Sa, deja acceptă oferte de la peţitori. Se gândeşte la asta, doar din punct de vedere politic, fără să ia în considerare sentimentele Lucreziei. Mi-a spus, că o să moară înainte să se mai căsătorească. Vorbeşte ciudat, Madonna, ca şi cum ar încerca să îşi ia la revedere…

A venit mai aproape şi a zis, pe un ton scăzut:

— Aş putea fi ucisă, că vă spun asta, Donna Sancha, dar îmi asum un astfel de risc, dacă îi salvează viaţa Lucreziei. Posedă o rezervă de cantarella şi a adus o parte din ea aici… M-am încruntat, termenul fiind nefamiliar.

— Cantarella?

A fost surprinsă de ignoranţa mea.

— Otrava pentru care este renumită familia Borgia. Foarte letală. Mă tem, că Lucrezia intenţionează să o folosească pentru ea… foarte curând. Plângea, când a semnat acest document, Donna Sancha. Cred că a plecat să se împace cu Dumnezeu.

Eram îngrozită.

— De ce îmi spui asemenea secrete? Ce pot face eu?

— Am căutat repede cantarella să o ascund de ea. Dar nu am reuşit să o găsesc. Mă puteţi ajuta? M-am holbat la ea. Îmi cerea să îmi pun viaţa în pericol. Dar, mi-am spus, că este de dragul Lucreziei. Lucrezia care fusese atât de bună cu mine, când mă copleşise disperarea. Am aprobat din cap.

— Este într-o sticluţă mică cu dop, din sticlă veneţiană verde, a continuat Pantsilea urgent. Am căutat prin valiza ei, prin bijuterii, dar există şi posibilitatea să o fi ascuns într-una din rochii.

A gesticulat spre marele dulap. M-am dus la el şi am deschis uşile, în timp ce Pantsilea a redeschis valiza şi s-a apucat de treabă. Lucrezia îşi adusese cu ea doar patru rochii banale. Nu venise să stea mult sau să socializeze. I-am înţeles nevoie de decepţie şi protecţie. Toate rochiile mele aveau un buzunar în corset. Poate Lucrezia făcuse ceva similar…

Ca să examinez bine rochiile, a trebuit să intru în dulap. Mânecile erau cea mai evidentă opţiune, aşa că de acolo mi-am început căutările.

Abia începusem să pipăi materialul, când am auzit vocea unui bărbat, pe coridor; o voce foarte familiară, strigând-o pe Lucrezia. Până să reacţionez, Donna Pantsilea m-a închis în dulap, şoptind:

— Nu vă mişcaţi. Nu scoateţi un cuvânt.

Mi s-a părut ridicol. Tot ce aveam de făcut, era să ies din dulap să închid uşile şi să mă port inocent. Aş fi provocat o suspiciune imensă, dacă eram descoperită, ascunzându-mă în dulap. De ce voia Pantsilea să ţină secretă prezenţa mea?

Dar faptul era împlinit. Am stat nemişcată, uitându-mă printr-o mică crăpătură din uşile dulapului. Cesare a intrat în cameră, apoi a aruncat o privire fugară documentului de divorţ.

— Cheam-o pe Lucrezia, i-a zis scurt Pantsileei. Apoi, ai grijă să nu fim deranjaţi.

Pantsileea a dat din cap. Odată plecată să îi îndeplinească ordinele, aproape am ieşit, gândindu-mă să îi spun lui Cesare, că mă ascunsesem să îl surprind, de vreme ce îi auzisem vocea pe coridor. Dar, cu cât trecea mai mult timp, cu atât ar fi părut mai puţin o glumă. Şi, până la urmă, abia ne împăcasem. Atât Cesare, cât şi Lucrezia s-ar fi uitat cu suspiciune la o astfel de farsă prostească, aşa că am rămas în poziţia mea ciudată.

Cesare se plimba prin cameră, intens şi lipsit de umor. Se pare, că venise pentru tatăl său, dar nu îi făcea nicio plăcere, ce avea de făcut. Atunci au apărut Lucrezia şi domnişoarele ei. Când l-a văzut pe Cesare, expresia ei tristă s-a luminat. Le-a concediat imediat pe însoţitoarele ei şi l-a luat

pe Cesare de mâini. S-au uitat amândoi la decretul de divorţ.

— Deci e gata, a zis Cesare.

Lucrezia a oftat nefericită, dar, cu siguranţă, nu fatal cum se temuse Pantsilea. Tonul ei era pur şi simplu resemnat.

— Este gata, a spus ea.

Cesare a mângâiat-o blând pe obraz.

— O să mă asigur, că o să ai un soţ agreabil. Cineva de rang mai înalt decât Sforza. Unul tânăr de data aceasta. Unul frumos şi fermecător.

— Nu poate fi nimeni mai fermecător decât tine.

Şi-a pus mâinile pe umerii lui, iar el a luat-o de talie. S-au sărutat. Nu era o îmbrăţişare dintre un frate şi o soră.

Nemişcată în dulap, am luat o gură mare de aer. Revelaţia m-a tăiat ca o sabie. M-am clătinat, cuprinsă de un val de repulsie. Ameţită, am întins, în linişte, cu grijă, o mână, să mă sprijin de lemnul polişat, ca să nu cad.

Când s-au despărţit, Lucrezia a zis:

— Vreau, ca copilul să rămână în familie.

— Bătrânul nemernic este sigur că e al lui. Deja l-am convins să semneze o bulă secretă. Copilul o să fie un Borgia cu drepturi depline. Şti, că o să mă asigur să nu îi lipsească nimic. A zâmbit, luându-l de mână, iar el i-a sărutat palma.

— Biată Lucrezia, a zis el. Nu îţi este uşor. A dat trist din umeri.

— Şi tu ai necazurile tale.

— Juan este un bufon. E doar o chestiune de timp, până ne dă o oportunitate să scăpăm de el.

— Eşti prea dur cu el, l-a mustrat ea blajin.

— Sunt prea cinstit, a răspuns el. Şi singurul Borgia capabil de a fi Căpitan General.

— Singurul *bărbat* Borgia, l-a corectat Lucrezia, iar el a zâmbit.

— Este adevărat. Dacă erai bărbat, nu aş fi avut nicio şansă la această poziţie. M-ai fi învins, înainte să îndrăznesc, să încerc.

I-a dat drumul la mână, a împăturit documentul, apoi l-a legat atent cu o panglică.

— O să îi duc asta, Sfiinţiei Sale. Pot să te

văd mâine?

Tonul lui nu lăsa loc de îndoială, că scopul vizitei era mai mult decât frăţesc.

— Te rog, a zis Lucrezia, făcând gropiţe în obraji. Apoi, a adăugat pe un ton mic şi ciudat.

— Fi bun cu Sancha. S-a încruntat confuz.

— Bineînţeles, că sunt bun cu Sancha. De ce nu aş fi?

— A fost amabilă cu mine.

— Voi fi bun, a zis Cesare, apoi a adăugat, pe un ton mai vioi. Dar, când o să fiu regele Italiei, ştim cine o să fie cu adevărat regina mea.

— Ştiu, a răspuns Lucrezia.

Se pare, că mai discutaseră acest subiect. Totuşi, a simţit nevoia să repete, în timp ce, Cesare se îndrepta spre uşă.

— Dar, îl bun cu Sancha.

Nu i-a luat mult Pantsileei să se întoarcă şi să găsească o scuză bună, să o scoată pe Lucrezia din cameră ca să pot ieşi.

Nu i-am zis nimic despre ce auzisem. Nu aveam nicio îndoială, că mă băgase în dulap,

special să descopăr adevăruri şi mai periculoase decât revelaţia despre cantarella.

Înainte să plec fără a o vedea pe Lucrezia, am găsit o mică sticluţă, într-un buzunar cusut la mâneca uneia din rochiile Lucreziei. Am ascuns-o în corset, fără să spun nimănui, nimic. Eram într-o asemenea stare, încât, când am adus-o înapoi în camerele mele din Santa Maria, am petrecut mult timp, gândindu-mă dacă şi cum să o folosesc.

XXI

n acea seară, i-am trimis un mesaj lui Cesare, spunând că mă simt rău. Spiritual, chiar mă simţeam. Instinctul meu cum că Cesare nu mă crezuse, deoarece era capabil de o mare perfidie, fusese corect. Dar, nu îmi imaginasem niciodată profunzimea duplicităţii sale. Vorbise cu atâta durere şi mânie, despre incestul tatălui său cu Lucrezia, când se făcea vinovat de aceeaşi crimă. Nimic din ce spusese Cesare vreodată, nu putea fi crezut.

Acum, Alexandru fusese păcălit că, copilul Lucreziei era al lui, când de fapt era al fratelui ei.

Îmi repetam în minte un singur gând, în timp ce priveam de pe balcon grădinile întunecate.

Ce fel de familie monstruoasă este aceasta?

Nu puteam avea încredere în niciunul dintre ei. Am devenit rezervată, chiar şi în sentimentele mele faţă de Lucrezia. Chiar dacă, poate mă plăcea sincer şi îşi implorase fratele să se poarte frumos cu mine, noţiunea ei despre dragoste şi loialitate era contorsionată peste puterea mea de a înţelege. Mă îndemnase să mă împac cu Cesare, chiar dacă intenţiona să rămână amanta lui.

Eram atât de îndurerată în acea noapte, atât de aproape de nebunie, încât am strâns în pumn sticluţa de cantarella, gândindu-mă dacă nu ar trebui să îi înghit conţinutul. Îl uram pe Cesare din tot sufletul… dar, în acelaşi timp, am rămas groaznic şi violent îndrăgostită de el. Revelaţia mi-a ucis orice speranţă. Cum de nu i-am detectat caracterul perfid? Cu siguranţă, trebuie să fi fost semne – o vagă răceală în privire, poate un zâmbet trecător de cruzime… dintre toţi, eu ar fi trebuit să le observ, pentru că le văzusem mai înainte în

ochii şi pe buzele propriului meu tată. Şi chiar dacă nu erau vizibile la Ferrante, le simţisem în inima lui ticăloasă.

Am plecat de pe balcon şi am trecut în linişte prin dormitorul unde dormea Esmeralda, până în antecameră. Acolo, mişcându-mă cu grijă în întuneric, mi-am turnat un pahar de vin şi m-am chinuit să desfac cu mâini tremurânde sticluţa.

O imagine, ca dintr-un vis, s-a materializat în faţa mea. Trupul tatălui meu spânzurat de candelabrul de oţel, cu portul Messina pe fundal. Am strâns din buze. M-am îndreptat şi m-am uitat dezgustată la sticluţă. În acel moment, mi-am jurat, că nimeni şi nimic, mai ales Cesare Borgia, nu mă va determina vreodată să îmi iau viaţa. Nu voi deveni niciodată laşă precum tatăl meu.

Tot restul nopţii, am stat pe balcon, blestemându-mă, că nu am fost în stare, să îmi controlez sentimentele faţă de Cesare. Nu ştiam cât vor persista, dar eram determinată să nu mă mai complac în ele pentru tot restul vieţii.

De dimineaţă la prima oră, i-am scris o

scrisoare, spunând că, în lumina zvonurilor care înconjurau membrii familiei de la Vatican, era cel mai bine să încetăm întâlnirile, cel puţin pentru moment, ca să nu creăm şi mai mult scandal. Am pus-o pe Donna Esmeralda să o trimită unuia dintre însoţitorii săi.

Nu a răspuns nici personal, nici printr-o scrisoare. Dacă cererea mea l-a rănit, nu a arătat asta în public, purtându-se civilizat cu mine.

În următoarele două zile, nu am apărut la mesele de familie şi am refuzat invitaţiile Lucreziei de a o vizita. Nu suportam să o văd după ce aflasem ce ştia. În timpul zilei, stăteam în pat, deşi nu puteam să dorm. Nu că m-aş fi putut odihnii noaptea. În schimb, stăteam afară în întuneric, uitându-mă la stele şi mă rugam ca durerea să înceteze.

Am continuat să fac asta, până când, într-o noapte târziu, Donna Esmeralda a ieşit pe balcon în cămaşa de noapte.

— Donna Sancha, trebuie să încetezi. O să te îmbolnăveşti.

— Poate că deja sunt bolnavă, am zis eu neglijent.

S-a încruntat, dar expresia ei a rămas una de grijă maternă.

— Mă îngrijorezi, a spus ea. Te comporţi precum tatăl tău, când l-a cuprins întunecimea. După aceea, a dispărut înapoi în dormitor.

M-am uitat în urma ei, paralizată. Apoi, m-am uitat din nou la stele, ca şi cum aş fi căutat un răspuns acolo. M-am gândit la Jofre, soţul meu, căruia îi datoram să îndrept lucrurile. Poate că era slab de înger, dar rămăsese singura persoană bună în mijlocul acestei ticăloşii. Şi, spre deosebire de aşa-zişii lui fraţi, nu dorea răul nimănui. Merita o soţie bună.

M-am gândit, de asemenea la Napoli şi la persoanele iubite de acolo. Într-un final, m-am ridicat. Nu m-am dus în pat, în speranţa de a dormi. În schimb, m-am dus în antecameră, am aprins o lampă şi am luat o pană şi pergament.

Dragă frate.

A trecut prea mult timp de când am primit

veşti de la tine despre viaţa din Napoli. Spune-mi, te rog, ce mai face mama. Nu omite niciun detaliu…

În privinţa lui Juan, Cesare avusese dreptate, că nu o să dureze mult, până o să dea o oportunitate familiei, să scape de el.

La doar câteva zile, după ce i-am trimis lui Cesare scrisoarea în care îi spuneam să nu ne mai întâlnim, cardinalul Ascanio Sforza – fratele lui Ludovico Sforza, conducătorul Milanului şi o rudă a malignului Giovanni Sforza – a ţinut o recepţie la Roma, la palatul vice-cancelarului. Au fost invitaţi mulţi oaspeţi distinşi. Lucrezia era încă la San Sisto, dar Jofre m-a implorat să îl însoţesc. Dorind să fiu o soţie ascultătoare, am acceptat, deşi lista de invitaţi includea doi bărbaţi, pe care încercam să îi evit: Ducele de Gândia şi fratele său, cardinalul de Valencia.

Palatul vice-cancelarului era indiscutabil magnific. Proprietatea era atât de mare, încât a trebuit să mergem cu trăsura până la intrare şi am fost anunţaţi pe rând, când am păşit în Sala cea

Mare, care era de trei ori cât cea de la Castel Nuovo. Noi, cei din familia Borgia am venit împreună şi am fost prezentaţi în ordinea importanţei noastre pentru Papa Alexandru. Primul a fost Juan, care şi-a scos pălăria cu pene, fluturând-o la mulţime în urale pentru Căpitanul General. Apoi, Cesare, înveşmântat în negru şi tăcut, iar la urmă, eu şi Jofre, prinţul şi prinţesa de Squillace.

Decorul era minunat. În interior, fusese construită o fântână cu trei straturi. Era înconjurată de sute de lumânări, a căror lumină se reflecta în fiecare picătură de apă, făcându-le să pară aurii. Pe jos, erau presărate petale de trandafir, care înmiresmau aerul. Acest efect era întrecut, doar de aroma mâncărurilor aduse pe tăvi de aur de către servitori. Camera era atât de vastă, încât şi statuile mari de marmură, înfăţişând femei şi bărbaţi dezbrăcaţi, aparent din Roma antică, păreau foarte mici prin comparaţie.

Am zâmbit fără tragere de inimă, i-am salutat pe demnitarii pe care îi cunoşteam şi am fost

introdusă celor pe care nu îi ştiam. În general, am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să îi evit pe Juan şi pe Cesare.

Mergând prin mulţime, la braţ cu soţul meu, ne-am întâlnit cu Giovanni Borgia, cardinalul de Monreale, cel care fusese martor la noaptea nunţii. Cardinalul se îngrăşase şi mai tare, iar bretonul de sub boneta sa roşie, era acum aproape alb. Dar, degetele îi sclipeau ca de obicei de diamante.

— Alteţele Voastre, a strigat cu un entuziasm, care îmi amintea de vărul său, Rodrigo. Cât mă bucur, să vă văd pe amândoi!

S-a uitat şiret la sânii mei, apoi i-a făcut cu ochiul lui Jofre, dându-i un cot.

— Văd că trandafirii sunt încă înfloriţi.

Jofre a râs, un pic ruşinat de referinţă, dar a răspuns:

— Este şi mai frumoasă, nu-i aşa, Sfiinţia Voastră?

Cardinalul a zâmbit.

— Ba da. Iar tu, Don Jofre, ai devenit un

adevărat bărbat… fără îndoială, fiindcă ai o femeie adevărată ca soţie.

Am zâmbit politicos, în timp ce Jofre a mustăcit. Eram pe punctul de a merge mai departe să salutăm şi altă lume, când, spre teroarea mea, ni s-a alăturat şi Cesare.

— Don Giovanni, a zis el călduros. Eşti la fel de voinic şi entuziast, ca întotdeauna. Nepotul Papei a zâmbit.

— Viaţa îmi prieşte… după cum văd, că vă prieşte şi vouă. Dar Jofre, a zis el conspirativ, dăi nişte delicatese soţiei tale. A cam slăbit. O călăreşti prea tare, băiete?

Luat prin surprindere, Jofre a deschis gura să răspundă, dar, din fericire, cardinalul a fost distras de chemarea lui Ascanio Sforza. Soţul meu m-a privit. În ultima vreme îşi făcea griji pentru sănătatea mea cu blândeţe şi atenţie.

— Aşa o să fac, a declarat el. Mă duc să găsesc un servitor să îţi aducă ceva de mâncare.

Şi a plecat, lăsându-mă singură cu Cesare. Am încercat să mă duc la un alt grup, dar Cesare

mi-a blocat calea, forţându-mă să rămân singură cu el.

— Acum tu eşti rea cu mine, Madonna, a zis Cesare, ca un iubit înflăcărat. Ţi-am înţeles scrisoarea şi apreciez dorinţa ta pentru discreţie, având în vedere circumstanţele cu sora mea, dar…

L-am întrerupt.

— Nu este numai asta. Juan a împrăştiat zvonuri despre noi. Trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă să le risipim.

Am încercat să mă controlez. M-am luptat să mă prefac, că acţionam aşa pentru binele nostru, nu pentru că îl dispreţuiam. Dar, în acelaşi timp, o parte din mine tânjea după el, fapt de mă umplea de ruşine şi dispreţ de sine. L-am privit. Era atât de frumos, atât de mândru, atât de elegant şi atât de rău.

A făcut un pas spre mine. Instinctiv, m-am dat înapoi, gândindu-mă la el, cum o strângea în braţe pe Lucrezia, proclamând: Vei *fi regina mea*…

— Dacă sunt deja zvonuri, de ce să suferim? De ce să nu ne purtăm ca înainte? Nu am petrecut

decât o noapte împreună, de la reuniunea noastră…

A făcut o pauză, lăsând capul în jos, apoi, oftând, s-a îndreptat.

— Ştiu că ai dreptate, Sancha, dar este aşa greu. Măcar dă-mi speranţe. Spune-mi când te pot vedea din nou.

Slavă Domnului că se întorcea Jofre. M-am întors nerăbdătoare la soţul meu, care mi-a oferit o farfurie de alune glazurate şi turte dulci. M-am ocupat de mâncare, dându-mi silinţa să îi evit privirea lui Cesare.

În timp ce mâncam, atenţia mi-a fost distrasă de un ţipăt puternic de beţie, dintr-un alt colţ al încăperii. Când ne-am întors spre sursa agitaţiei, am recunoscut vocea.

— Priviţi nemâncaţii! a urlat juan sarcastic.

Era însoţit de unul dintre căpitanii lui, care încerca acum, să îl liniştească. Juan a gesticulat extravagant la unul dintre invitaţi, corpolentul Antonio Orsini, o rudă a soţului Giuliei şi a cardinalului Sforza. Orsini stătea la masă lângă

soţia sa dolofană şi cei doi fi ai lui, amândoi episcopi. În acel moment, îşi îndesa în gură, cât putea de mult din friptura de raţă. Era extrem de rotund. Atât de mult, încât abia îşi putea împreună mâinile pe burtă. Faţa lui umflată şi cărnoasă avea sub bărbie, nici mai mult nici mai puţin, de trei straturi de guşă pe care nici barba sa neagră nu le putea ascunde.

— Poate, Don Antonio, a strigat Juan, suficient de tare să îl audă toată adunarea. Dacă nu ai petrece aşa de mult timp la mesele rudelor tale mai înstărite, nu ai fi atât de gras!

Unii au început să chicotească. Don Antonio a pus înapoi în farfurie bucata de friptură rămasă şi a dat neglijent din mâna plină de grăsime.

— Poate, Don Juan, dacă nu ai fugi aşa repede din faţa inamicilor, nu ai fi atât de slab!

Mulţi au înmărmurit. Juan şi-a scos sabia, clătinându-se spre batjocoritorul său.

— Domnule, o să plăteşti scump pentru această insultă. Te-aş provoca la duel… dar, fiind un gentleman, nu pot să profit de cineva, aşa

grotesc incapabil de epuizare fizică.

Don Antonio s-a ridicat şi a făcut un pas înainte. Chiar şi acest mic efort i-a tăiat răsuflarea.

— Domnule, sunt perfect capabil să îţi răspund la provocare… Dar nu eşti un gentleman. Nu eşti decât un laş şi un bastard.

Ochii lui Juan s-au micşorat de mânie; aceeaşi furie necontrolată, care fusese cândva, direcţionată asupra mea. Mă aşteptam să îşi piardă controlul. În schimb, alb la faţă şi tăcut, s-a întors pe călcâie şi a părăsit palatul. Orsini a râs zgomotos.

— Un laş ca întotdeauna. Vedeţi? Iar fuge.

Ascanio Sforza, nerăbdător ca gazdă, să potolească orice neplăcere, le-a făcut semn muzicanţilor să cânte. A început dansul. Am primit câteva invitaţii, dar le-am refuzat pe toate. În curând, i-am şoptit lui Jofre, că sunt obosită şi vreau să mă întorc acasă. L-a căutat pe cardinalul Sforza să ne luam la revedere.

Dar, am fost întrerupţi de o comoţie

zgomotoasă. Spre surprinderea adunării, un contingent de vreo doisprezece soldaţi din garda papală au mărşăluit înăuntru cu săbiile trase şi expresii răuvoitoare.

— Îl căutăm pe Don Antonio Orsini, a anunţat comandantul. Cardinalul Sforza a venit repede.

— Vă rog, vă rog, i-a zis comandantul. Aceasta este o rezidenţă privată şi o dispută privată între doi invitaţi, una minoră aş putea adăuga, provocată de vin. Nu este nevoie de un răspuns aşa extrem.

— Sunt aici din dorinţa Sfiinţiei Sale, Papa Alexandru, a răspuns ofiţerul. Atât Căpitanul General, cât şi Sfiinţia Sa au fost calomniaţi. O astfel de faptă nu poate fi trecută cu vederea.

Şi-a condus trupele, pe lângă uimitul cardinal şi sub privirile noastre, l-au înhăţat pe nefericitul Don Antonio.

— Este scandalos! a strigat el, în timp ce soţia sa ţipa şi dădea din mâini. Scandalos! Nu am făcut nimic să fiu încarcerat!

Dar, intenţia soldaţilor nu era de a îl lua

prizonier. Şi-au târât victima afară, pe proprietatea cardinalului, unde doi soldaţi, legaseră deja o sfoară de un măslin bătrân. De fiecare parte a copacului, ardeau două torţe mari. Evenimentul era menit să fie vizionat. Noi, musafirii i-am urmat înmărmuriţi.

Când a văzut ştreangul care îl aştepta, Don Antonio a căzut în genunchi şi a ţipat:

— Îmi cer iertare! Vă rog, ajunge! Spuneţi-i Căpitanului General, că îl implor să mă ierte, că o să îi aduc, orice scuză publică doreşte!

Asta cu siguranţă o să oprească această nebunie, m-am gândit. Dar comandantul nu a răspuns, doar le-a făcut semn trupelor sale. Don Antonio a fost târât, gemând şi tremurând, spre pierzanie. Cu dificultate, soldaţii l-au ajutat să se urce pe micul taburet de sub copac.

Până în ultima clipă, nu am crezut că o să se întâmple. Sunt de părere, că nimeni nu credea. L-am strâns pe Jofre de braţ. Venise şi Cesare lângă mine. Toţi trei ne uitam transfiguraţi.

Ştreangul a fost slăbit să încapă în jurul

gâtului gros al lui Don Antonio. Când i l-au înfăşurat, a început să plângă fără ruşine. Brusc, comandantul a dat semnalul să se tragă scaunul. Mulţimea a oftat stupefiată. Doar Cesare nu a scos niciun sunet.

Don Antonio se legăna în faţa noastră, în aerul răcoros al nopţii, cu ochii măriţi, ieşiţi din orbite şi lipsiţi de viaţă. S-a lăsat aşa o tăcere, încât nu se mai auzea decât sunetul ramurii, care începuse să se crape sub greutatea trupului care se bălăngănea. M-am uitat întâi la Jofre, ale cărui trăsături blajine purtau o mască de groază. Apoi, m-am uitat la Cesare. Privirea cardinalului era intensă, gânditoare, o minte ambiţioasă pusă la treabă. Se uita direct la trupul lui Don Antonio, dar vedea prin el, la o oportunitate dincolo de el.

O săptămână mai târziu, la mijlocul lunii iunie, pe când Lucrezia petrecuse deja două săptămâni la San Sisto, Vanozza Cattanei a dat o petrecere de familie în onoarea fiilor săi. Eu şi Jofre am participat, alături de Cesare şi Juan, în toată gloria lui arogantă. A venit, de asemenea, şi

cardinalul Borgia de Monreale.

Ospăţul a avut loc afară, într-o vie deţinută de Vanozza, să ne putem bucura de vremea minunată. O masă mare fusese aşezată să ne acomodeze atât pe noi, cât şi pe curtenii noştri. Era împodobită cu flori şi un candelabru de aur, înconjurat de multe lumânări. Deşi petrecerea a început după-amiaza, era menită să continue după lăsarea nopţii.

L-am ţinut pe Jofre de braţ, în timp ce am fost escortaţi pe proprietate. Deşi, încă se răsfăţa cu vin şi curtezane, am închis ochii la comportamentul lui. În schimb, m-am concentrat pe bunătatea sa şi am decis, pe cât puteam să fiu pe placul lui. Nu ştiam ce alt sens să îi mai dau vieţii.

Odată ajunşi la petrecere, am fost introdusă, pentru prima oară, mamei lui Jofre. Vanozza era o femeie frumoasă, cu părul castaniu şi o seninătate încrezătoare. I se îngroşase puţin talia, datorită sarcinilor, dar încă avea o formă atrăgătoare, cu sâni plini şi mâini lungi, delicate. Avea ochii palizi,

ca Lucrezia, dar faţa lui Cesare, cu bărbia puternică, obraji sculptaţi şi nasul drept, proeminent. În acea zi, era îmbrăcată într-o rochie gri de mătase, care îi scotea în evidenţă ochii şi părul înflăcărat.

I-am dat drumul lui Jofre şi am apucat mâinile întinse ale Vanozzei. M-a studiat într-o manieră, atât caldă, cât şi calculată.

— Alteţă, Donna Sancha.

Ne-am îmbrăţişat, apoi s-a retras să mă studieze. A aşteptat ca Jofre să plece, ca să îmi spună: – Fiul meu te iubeşte foarte mult. Sper că îi eşti o soţie bună. I-am întors privirea deschis şi sincer.

— Mă străduiesc, Donna Vanozza.

A zâmbit cu mândrie şi satisfacţie la fii ei, în timp ce Juan şi Cesare i s-au alăturat lui Jofre, şi au primit câte un pahar de vin de la un servitor.

— Au ajuns bine, nu-i aşa?

— Da, Donna.

— Să mergem la ei.

Ne-am dus. Am observat imediat, că Cesare

nu era îmbrăcat în sutana sa neagră obijnuită, ci într-o magnifică tunică stacojie, brodată cu fie de aur. Ca de obicei, Juan era înveşmântat ţipător, în catifea albastru deschis, cu brocart auriu şi rubine. Totuşi, cardinalul de Valencia era mult mai frapant. M-am dus lângă Jofre şi le-am zâmbit politicos celor doi fraţi mai mari.

— Sfiinţia Voastră, i-am zis lui Cesare, ferindu-mi privirea, când m-a pupat pe obraz, după cum cereau relaţiile familiale. Căpitane General, i-am spus lui Juan.

Spre surprinderea mea, nu am mai văzut batjocură în ochii lui, nici provocare, nici mânie. M-a sărutat politicos, distant. Se purta ca un om, care fusese pedepsit.

I-am salutat şi pe ceilalţi invitaţi. Când a venit timpul să mergem la masă, Vanozza m-a luat de braţ şi mi-a zis cu fermitate:

— Aici, Sancha. Am ales locurile pentru toată lumea.

Spre teroarea mea, m-a aşezat direct între Juan şi Cesare. Din fericire, la începutul cinei, toţi

au fost distraşi de toasturile ţinute de Vanozza. Juan a fost salutat primul.

— Pentru Căpitanul General, a proclamat cu gusto, Donna Vanozza. Care ne va aduce tutror pace şi prosperitate.

Asta a adus urale din partea însoţitorilor lui Juan. S-a plecat graţios ca un suveran.

— Pentru înţeleptul şi savantul cardinal de Valencia, a continuat Vanozza. S-au auzit câteva şoapte politicoase, apoi a urmat al treilea toast.

— Pentru prinţul şi prinţesa de Squillace.

Această urare, a fost întâmpinată doar de zâmbete politicoase.

Cina, deşi interminabilă, nu a fost aşa rea, precum mă temeam. Juan nu mi-a zis un cuvânt, adresându-i-se numai cardinalului Giovanni Borgia, care stătea în dreapta sa. Cât despre Cesare, se uita din când în când în ochii mei, cu privirea lui specială, imploratoare şi poetică. A încercat o dată, să îmi vorbească la ureche, când ceilalţi erau distraşi, dar l-am împins uşor, spunând:

— Nu este momentul, domnule cardinal. Să nu ne cauzăm şi mai multă suferinţă, vorbind despre situaţia noastră.

S-a dat înapoi şi a şoptit:

— Uită-te la tine Sancha… ai slăbit, eşti trasă la faţă. Recunoaşte. Te simţi, la fel de mizerabil ca şi mine. Dar văd, cum te agăţi, acum, de Jofre. Să nu îmi spui, că ai lăsa ceva aşa ridicol precum vinovăţia să ne distrugă dragostea.

M-am uitat la el, lovită. Nu puteam să îmi neg suferinţa, dar cauza era mult mai adâncă, decât suspecta Cesare. M-am întors. Nu ne-am mai adresat niciun cuvânt.

În sfârşit, a apus soarele şi au fost aprinse lămpi şi lumânări. Atunci, un străin s-a alăturat grupului nostru. Era un bărbat înalt, slab şi avea figura complet acoperită de o mască ceramică, pictată în culori deschise, în stil veneţian. Cu găuri pentru ochi şi gură, prezenta o expresie solemnă. Pe frunte avea inscripţionat simbolul balanţei. Trupul şi părul său erau acoperite de o mantie mare cu glugă, care îi ascundea şi mai bine

înfăţişarea. Vizitatorul cunoştea pe toată lumea. I-a salutat pe nume, dar şi-a schimbat vocea, făcând-o mai groasă. Intrigaţi, am încercat să îi ghicim identitatea. Venise vremea Carnavalului, când în oraş se organizau multe baluri mascate. Am presupus cu toţii, că oaspetele nostru venea de la o astfel de petrecere.

Vanozza l-a primit la masă, iar servitorii i-au adus un scaun. M-am bucurat, că a fost aşezat între mine şi Juan, punând mai multă distanţă între noi.

Juan l-a plăcut pe vizitatorul nostru surpriză, şi a petrecut mult timp chestionându-l, ca să îi ghicească identitatea. Străinul l-a fermecat complet, deoarece pe măsură ce a înaintat seara, i-am auzit făcând planuri, pentru alte aventuri după petrecere. La un moment dat, Juan a plecat să se uşureze după supraabundenţa de vin, şi Jofre s-a hotărât să ne luam la revedere şi să ne întoarcem acasă. Dar, înainte să mă ridic, m-am întors la bărbatul necunoscut de lângă mine şi l-am întrebat în şoaptă:

— Eu plec, domnule. Sunt curioasă. Îmi veţi dezvălui numele dumneavoastră? Promit, că nu voi spune nimănui.

Când s-a uitat la mine, am văzut din spatele măştii, o scânteie ciudată în ochii lui negri.

— Spuneţi-mi Justiţei, Madonna, a răspuns el uşor. Deoarece, mă aflu aici, să pun lucrurile în ordine.

Răspunsul lui, mi-a provocat un tremur ciudat. L-am privit în tăcere, apoi m-am ridicat, ducându-mă lângă soţul meu. În timp ce, am îmbrăţişat-o şi am sărutat-o pe Vanozza de plecare, Juan s-a întors la masă şi a decis, că a venit timpul, ca el şi prietenul său misterios să plece în căutare de femei iubitoare.

Când cei doi au plecat brusc, fără să îşi ia la revedere de la gazdă, eu m-am întors şi i-am aruncat o privire lui Cesare. Cardinalul, tocmai îşi ducea paharul la buze, dar îi puteam vedea ochii. Erau concentraţi asupra lui Juan şi a străinului, cu aceeaşi intensitate degajată, cu care privise trupul corpolent al lui Antonio Orsini, legănându-se de

copac.

A doua zi de dimineaţă, niciunul dintre noi nu a observat, că Juan nu s-a întors acasă. Când se trezea în patul unei femei străine, avea obiceiul să aştepte lăsarea serii, înainte să se întoarcă la Vatican.

Dar din seara s-a făcut noapte. Eu şi Jofre am fost invitaţi să luăm cina cu Papa şi i-am ascultat grijile lui Alexandru. În timp ce eram la masă, a apărut căpitanul lui Juan şi a anunţat, că Ducele de Gândia nu s-a prezentat să se ocupe de problemele stringente din ziua aceea.

Alexandru a dat din mâini.

— Unde poate fi? De ce, ar vrea să îşi îngrijoreze tatăl aşa? Dacă s-a întâmplat ceva... Jofre s-a ridicat, punând o mână pe umărul lui Alexandru.

— Nu s-a întâmplat nimic, tată. Şti cum face Juan, când îşi găseşte o femeie nouă. Pur şi simplu, nu îşi poate refuza încă o noapte de iubire... dar sunt sigur, că se va întoarce de dimineaţă.

— Da, da… a murmurat Alexandru, agăţându-se de acest confort.

Nu am spus nimic, dar nu puteam să îmi scot din cap imaginea străinului mascat, numit Justiţie.

Odată ce Sfiinţia Sa s-a calmat suficient, ne-am retras în paturile noastre separate. Câteva ore Mai târziu, am fost trezită din somn, de un soldat înarmat şi condusă la Vatican. Papa nu stătea pe tron, aşteptând întâmpinarea tradiţională, de a i se săruta papucul. Se plimba de colo colo, privind pe fereastră, la torţele aprinse, din paţa de dedesubt. Atunci nu ştiam, dar erau soldaţi din garda spaniolă, care patrulau străzile în căutarea comandantului lor dispărut. Jofre stătea lângă Alexandru, încercând să ţină o mână pe umărul tatălui său agitat să îl calmeze.

Abia mai târziu, mi-a trecut prin cap, că Alexandru nu l-a chemat pe Cesare să îl consoleze.

— Ce este Sfiinţia Voastră? am întrebat.

În această situaţie nu era loc de formalităţi.

— Ce s-a întâmplat?

Alexandru s-a întors la mine, cu fruntea lui

mare profund încruntată. Lacrimi nevărsate îi luceau în ochi.

— Juan a dispărut. Mă tem de ce este mai rău.

— Tată, a zis Jofre calm. Te-ai îmbolnăvit de grijă. Juan, pur şi simplu, a uitat de el cu vreo femeie… după cum am zis, cu siguranţă o să vină acasă până de dimineaţă.

— Nu, a clătinat Alexandru din cap. Eu sunt de vină. M-am răzbunat prosteşte pe invitatul lui Ascanio Sforza… Nu ar fi trebui să ordon să fie spânzurat. Dumnezeu mă pedepseşte, lundu-mi fiul favorit.

Spre cinstea lui, Jofre, nici măcar nu a clipit la ultimele cuvinte ale tatălui său. A fost cuprins de o certitudine rece. Juan era într-adevăr mort, dar nu din motivul pe care îl credea Alexandru.

M-am chinuit să găsesc în mine compasiune. Alexandru mă chemase aici să îi aduc alinare. Lucrezia nu mai era să îi mângâie sufletul, prin prezenţa ei caldă, feminină. Şi Jofre era blând spre deosebire de Cesare. Cum puteam să fac, ceea ce

fusesem chemată să fac?

Urmând exemplul soţului meu, mi-am pus mâna cu blândeţe pe celălalt umăr al lui Alexandru.

— Sfiinţia Voastră, acum totul este în mâinile lui Dumnezeu. Grijile nu au niciun rost. Vom afla soarta lui Juan la momentul potrivit. Jofre are dreptate. Nu trebuie să ne facem griji până de dimineaţă S-a întors la mine.

— Ah, Sancha. Mă bucur, că te-am chemat. Eşti foarte înţeleaptă.

M-a luat de mâini. Lacrimile i s-au revărsat pe obraji.

— Poate, ar trebui să ne rugăm pentru Juan, a sugerat Jofre serios. Dacă a păţit sau nu ceva, asta este bine pentru sufletul lui.

Atât eu, cât şi Papa, l-am privit cu scepticism. Am realizat, studiându-l pe Alexandru, că nici el nu credea în eficienţa rugăciunilor. Dar era atât de disperat, încât şi-a îmbrăţişat fiul.

— Roagă-te în numele meu, Jofre. Inima mea este prea tulburată, dar îmi va face bine să te

ascult.

Jofre s-a uitat întrebător la mine. I-am aruncat o privire să îi fie clar, că nu vreau să mă alătur. Chiar dacă aş fi fost un bun creştin, nu aş fi putut să fiu aşa ipocrită să mă rog pentru Juan. O parte din mine, încă îşi dorea răzbunare împotriva acestui bărbat.

Realizând că nimeni nu vrea să i se alăture, Jofre a scos nişte mătănii din tunică, ceea ce m-a surprins, şi a început să se roage cu seriozitate.

O Vergin benedetta, sempre tu Ora per noi a Dio, che ci perdoni E diaci grazia a viver şi quaggiu Che l paradiso al nostro fin doni.

„O, Fecioară binecuvântată, roagă-te mereu pentru noi, ca Dumnezeu să ne ierte şi să ne dea graţia să trăim, în aşa fel încât, să fim recompensaţi cu Raiul, în ceasul morţii noastre”.

Situaţia era prea sumbră, ca eu să îmi arăt uimirea, dar am fost surprinsă să îl aud pe soţul meu, repetând Vergin Benedetta, preferată de oamenii de rând, în locul versiunii latine, *Ave Maria, gratia plenia*... care fusese aprobată de

propriul său tată, drept varianta „corectă”. Spre deosebire de Papă, Jofre părea să creadă în Dumnezeu. În mod evident, învăţase rugăciunea de la un servitor pios şi o alesese în defavoarea celei, pe care a trebuit să o înveţe la cursurile de latină.

Dacă Alexandru a observat diferenţa, nu a arătat-o. S-a dus la fereastră, continuând să se plimbe de colo colo.

Jofre a repetat rugăciunea fără încetare. Se spunea, că Sfântul Dominic recomandase o sută cincizeci de repetiţii în fiecare zi, iar Jofre, cu siguranţă, se apropia de sfârşit înainte să fie întrerupt. Sunetul monoton şi alinător al vocii lui, ne-a adus, mie şi lui Alexandru, un dram de calm. Sfiinţia Sa, în sfârşit, s-a întors la tron şi s-a aşezat în linişte.

Din păcate, calmul nostru a fost risipit de apariţia unui soldat cu uniforma pătată de sânge. Neam întors şi l-am privit cu teroare.

— Sfiinţia Voastră, a spus, respirând greu şi a îngenunchiat să sărute papucul pontifului.

Neputând să vorbească, Alexandru a gesticulat agitat, ca bărbatul să se ridice şi să dea raportul.

— L-am găsit pe pajul Ducelui de Gândia, a spus soldatul. Pe o alee în apropierea Tibrului. A fost străpuns de câteva ori cu sabia. Este pe moarte şi nu poate depune mărturie.

Alexandru şi-a pus capul în palme şi a căzut în genunchi.

— Acum, lasă-ne, a comandat Jofre. Întoarce-te când ai veşti despre Duce.

Soldatul a făcut o plecăciune şi a plecat, iar noi doi ne-am dus la Alexandru, care plângea şi am încercat să îl îmbrăţişăm, în timp ce se clătina mizerabil pe scări. Am făcut, ceea ce se aştepta de la mine, ca o noră bună. Totuşi, am fost uimită să descopăr, că deşi îl dispreţuiam, nu puteam să nu simt milă pentru suferinţa reală a bătrânului.

— Este vina mea, Oh Doamne, a strigat pe un ton atât de jalnic, încât nu mă îndoiam, că s-a auzit până în Cer. Mi-am omorât fiul, fiul meu iubit! Lasă-mă să mor acum… Lasă-mă să mor în

locul lui!

A continuat să plângă, timp de o oră, până când a intrat un alt soldat însoţit de un ţăran.

— Sfiinţia Voastră, a strigat soldatul. Am adus un martor, care pretinde, că a văzut activităţi suspecte în legătură cu dispariţia Ducelui.

Alexandru şi-a recăpătat controlul cu o voinţă admirabilă. S-a ridicat, refuzând ajutorul meu şi al lui Jofre, şi cu o demnitate desăvârşită, s-a aşezat din nou pe tron.

Martorul, un bărbat de vârstă medie, cu părul şi barba sa neagră mătuite, îmbrăcat într-o tunică murdară şi ruptă, al cărui miros oribil, îi marca profesia de pescar, şi-a scos boneta şi, tremurând, a urcat scările să sărute papucul papal. Apoi, a coborât şi, învârtindu-şi boneta în mâini, a tresărit, când a comandat Papa:

— Spune-mi ce ai văzut şi ce ai auzit.

Povestea lui a fost simplă. În noaptea în care a dispărut Juan, pescarul se afla cu barca pe Tibru lângă mal. Pe jumătate ascuns de ceaţă, a văzut, cum un bărbat călare pe un cal alb, s-a apropiat

de râu, venind dintr-o alee. Asta nu era interesant, dar ce i-a atras atenţia pescarului, a fost trupul de pe spatele calului, ţinut cu grijă în loc de doi servitori. Când a ajuns la râu, călăreţul a întors calul în lateral, iar cei doi servitori au luat trupul şi l-au aruncat în râu.

— S-a scufundat? a întrebat călăreţul.

— Da, stăpâne, a răspuns unul dintre servitori.

Dar cadavrul nu a cooperat. Abia a răspuns servitorul, când mantia mortului s-a umflat de aer şi a adus corpul înapoi la suprafaţă.

— Faceţi, ce trebuie făcut, a comandat stăpânul.

Servitorii lui au aruncat cu pietre în cadavru, până a dispărut sub apele Tibrului. L-am ţinut strâns pe Jofre, în timp ce ascultam oripilată. Cât despre Sfiinţia Sa, a ascultat povestea cu tărie. Când s-a terminat, l-a întrebat pe pescar:

— De ce nu ai venit să raportezi asta imediat? Omului i-a tremurat vocea.

— Sfiinţia Voastră, am văzut mai bine de o

sută de morţi, aruncaţi în Tibru. Niciodată, nu s-a arătat cineva îngrijorat pentru ei.

Pe cât de uluitoare era această afirmaţie, nu m-am îndoit de veridicitatea ei. Cel puţin două, trei crime, erau comise în fiecare noapte la Roma, iar Tibrul era depozitul favorit pentru victime.

— Ia-l de aici, a ordonat cu dificultate Alexandru.

Soldatul l-a escortat afară pe pescar. Când au plecat, Papa şi-a îngropat din nou capul în mâini. Jofre a urcat scările până la tron.

— Papa, a zis el, punând un braţ în jurul lui Alexandru. Am aflat despre o crimă. Încă nu ştim, dacă are legătură cu Juan.

Niciunul dintre noi, nu a îndrăznit să menţioneze, că calul preferat al lui Cesare, era un armăsar alb.

— Poate că nu, a murmurat Alexandru. Şi-a privit mezinul cu o scânteie de speranţă.

— Poate toată suferinţa noastră este în van. A râs tremurător.

— Dacă este aşa, trebuie să ne gândim la o

pedeapsă teribilă pentru Juan, că ne-a îngrijorat în felul acesta.

Oscila între speranţă şi disperare. Aşa că, am rămas cu el încă o oră, până a apărut al treilea soldat. Văzându-i expresia, Alexandru a urlat, iar Jofre a izbucnit în plâns, deoarece spaima din ochii soldatului, revela ce venise să anunţe. A aşteptat, până ce sunetele de jale au încetat suficient încât să se facă auzit.

— Sfiinţia Voastră… a fost găsit trupul Ducelui de Gândia. A fost transportat la Castel San' Angelo să fie spălat şi pregătit pentru înmormântare.

Alexandru nu a putut fi stăpânit. Nu te mai puteai înţelege cu el. A insistat să meargă să vadă trupul lui Juan, cu toate că, nu fusese încă pregătit pentru priveghi. Altfel nu voia să creadă, că fiul lui este mort.

Eu şi Jofre l-am acompaniat. Am intrat în cameră, de o parte şi de alta a lui. Femeile se pregăteau să spele cadavrul. S-au plecat uimite, văzându-l pe Sfiinţia Sa şi ne-au lăsat singuri.

Trupul lui Juan fusese înfăşurat într-un cearşaf. Jofre l-a tras cu reverenţă.

Juan arăta grotesc, dar putea fi recunoscut. Apa îi dublase mărimea corpului. Hainele lui erau rupte, iar burta îi ieşea din tunică. Avea degetele groase, ca nişte cârnaţi. Era greu să-l vezi aşa: cu limba umflată, ieşindu-i printre dinţi, ochii deschişi, acoperiţi de o pâclă albă, părul lipit de faţă, plin de noroi. Fusese înjunghiat în mod repetat şi golit de sânge. Avea pielea de culoarea marmurei. Şi cel mai rău, gâtul îi fusese tăiat de la o ureche la alta, iar rana adâncă se umpluse cu noroi, frunze şi beţe.

Alexandru a ţipat şi s-a prăbuşit. A fost nevoie de efortul nostru combinat să îl repunem pe picioare.

Din cauza căldurii, Juan a fost îngropat imediat după ce a fost spălat şi reîmbrăcat. Sicriul a fost purtat de membrii anturajului lui Juan şi de cei mai apropiaţi dintre soldaţi, urmaţi de un contingent de preoţi. Eu şi Jofre am privit din apartamentele papale, în timp ce procesiunea s-a

îndreptat, la lumina torţelor, spre catedrala Santa Maria del Popolo, unde Juan a fost aşezat lângă cripta unchiului său Pedro Luis.

Papa nu a participat, dar a plâns atât de tare, încât eu şi Jofre nu i-am putut auzii pe ceilalţi bocitori. Am stat cu el toată noaptea. Nu am putut să îl convingem să mănânce, să bea sau să doarmă. Şi nu am făcut niciun comentariu, nici atunci, nici mai târziu, despre absenţa suspicioasă a lui Cesare.

Toamna 1497 XXII

S

— A iniţiat o investigaţie privind moartea lui Juan, condusă de cei mai proeminenţi cardinali ai lui Alexandru, printre care şi Cesare, care a făcut o mare impresie, acuzându-i verbal pe cei suspectaţi. Primul investigat a fost Ascanio Sforza, cardinalul al cărui invitat îl insultase pe Juan şi fusese spânzurat pentru ofensă. Cesare l-a defăimat pe Sforza, dar cardinalul era înţelept. Nu s-a ofensat din cauza acuzaţiilor, ci a cooperat total, insistând, că nu are nimic de ascuns, lucru

confirmat foarte curând. Ranchiunos, Cesare şi-a cerut scuze.

Au fost investigaţi şi alţi duşmani – Juan îşi făcuse mulţi – dar timpul şi persistenţa nu au revelat niciun indiciu. Sau, poate că au dezvăluit prea multe. La mai puţin de trei săptămâni după crimă, Alexandru a suspendat cercetările. Cred, că în inima lui, ştia identitatea criminalului şi în sfârşit, renunţase să încerce să se convingă de contrariu.

Înţelept, la vremea aceea, Cesare a părăsit Roma, cu treburi oficiale, prezidând ca legat papal la încoronarea unchiului meu Federico, noul rege al Neapolelui. În alte circumstanţe, aş fi profitat de ocazie să îi vizitez pe Alfonso şi pe Madonna Trusia. Dar, Papa Alexandru nu era singurul în doliu. Jofre era profund îndurerat de uciderea lui Juan, în ciuda oricărei gelozii pe care o simţea pentru favoritismul tatălui său. M-am simţit obligată să rămân cu el. Jofre nu se gândea numai la tristeţea lui. M-a rugat să o vizitez pe Lucrezia.

— Te rog, m-a implorat el. Este atât de

singură la San Sisto. Eu sunt prea tulburat să o consolez. Are nevoie de simpatia altei femei.

Nu aveam încredere în Lucrezia. Amabilitatea ei faţă de mine, nu a făcut-o să pună capăt relaţiei cu Cesare, deşi ştia, că îl iubesc. Ştia, de asemenea, despre ambiţia lui de a fi Căpitan General şi este posibil să fi fost de acord cu moartea lui Juan, dacă nu fusese chiar complice.

În orice caz, din respect pentru dorinţele soţului meu, m-am dus la mănăstire. Din nou, m-a întâmpinat tânăra Pantsilea, la uşa apartamentului Lucreziei şi, din nou, frumoasele trăsături măslinii ale servitoarei erau pline de disperare.

— Nu a ajutat la nimic, că i-aţi luat cantarella, Madonna, a şoptit ea. Nu fiţi surprinsă, ştiu că aţi luat-o, deoarece Lucrezia a înnebunit căutând-o şi nu o poate găsi. Aşa că, acum se înfometează. Nu a mâncat nimic de o săptămână şi nu a băut apă de două zile.

Pantsilea m-a condus în camera interioară, unde, deşi era mijlocul zilei, Lucrezia, îmbrăcată

doar într-o cămaşă, stătea proptită în pat, cu picioarele şi burta acoperite de un cearşaf. Era mai palidă decât o văzusem vreodată, trasă la faţă şi avea o expresie de apatie totală. M-a privit fără interes, apoi s-a întors cu faţa la perete. M-am dus şi m-am aşezat lângă ea.

— Lucrezia! Pantsilea îmi spune, că nu mănânci şi nu bei… dar trebuie! Ştiu că eşti tristă, pentru că ţi-ai pierdut fratele, dar nu şi-ar fi dorit să îţi faci rău, nici ţie, nici copilului tău.

— La naiba cu mine, a murmurat Lucrezia. Şi la naiba cu copilul. Este deja blestemat. S-a uitat ascuţit la Pantsilea. Pleacă… şi să nu asculţi la uşă. Deja şti mult prea multe. Sunt surprinsă, că ai supravieţuit atât.

Pantsilea a ascultat cu mâna la gură, nu deoarece era şocată de cuvintele stăpânei ei, ci de tristeţe, pentru aerul lipsit de speranţă al Lucreziei. S-a întors, cocoşată de îngrijorare şi a închis uşor uşa în urma ei. După ce a plecat, Lucrezia s-a întors şi mi-a vorbit cu candoarea unei muribunde.

— Spui, că şti cine este tatăl copilului. Te asigur, Sancha, că nu şti. Nu şti, cât de crud ai fost înşelată…

Nu am ezitat. Dacă era dispusă să fie periculos de sinceră, atunci eram şi eu.

— Este al lui Cesare.

S-a uitat la mine, un lung moment, mărindu-i-se ochii de uimire, apoi de durere. Faţa ei s-a transformat într-o mască combinată de durere, mânie şi teroare. M-a luat de mâini cu ferocitatea abruptă a unei femei care naşte, apoi a început să scoată nişte sunete guturale, pe care la început, nu le-am recunoscut drept suspine.

— Viaţa mea… e toată o minciună.

S-a înecat, neputând să tragă aer în piept.

— La început, îmi era frică de Rodrigo – nu îl numise *tatăl meu* – acum, toţi suntem terorizaţi de Cesare. A dat din cap spre copilul nenăscut. Să nu crezi, că am făcut asta din dragoste.

— Te-a forţat? am întrebat.

Suferinţa ei era prea abjectă să nu fie veritabilă. Lucrezia s-a uitat prin mine, la un

perete distant.

— Tatăl meu a avut o fiică înaintea mea, a zis ea absentă. A murit, acum mulţi, mulţi ani, deoarece nu i-a acceptat cu bunăvoinţă avansurile. Brusc, a râs amar.

— M-am prefăcut de atâta timp, încât nici nu mai ştiu cu adevărat ce simt. Te considerasem o rivală, când ai venit la Roma.

— Dar, *eu* l-am respins pe tatăl tău şi totuşi sunt în viaţă, i-am răspuns eu, apoi m-am oprit, realizând că mărturia mea îi putea intensifica durerea.

La această revelaţie, ochii Lucreziei au devenit reci, iar expresia controlată.

— Eşti în viaţă, deoarece, dacă Alexandru ar fi încercat, din nou, să te seducă sau să îţi facă vreun rău, Cesare l-ar fi omorât. Dacă nu imediat, atunci într-un moment când ar fi fost în avantajul lui. Trăieşti, pentru că fratele meu te iubeşte.

Figura ei s-a contorsionat, din nou, pentru un moment.

— Dar, îşi dorea poziţia lui Juan… şi Juan te-a

rănit, deci Juan este mort. Nici tata nu va îndrăzni vreodată, să îl acuze pe Cesare, deşi ştie adevărul. Iar eu sunt în siguranţă, pentru că pot face o nuntă avantajoasă din punct de vedere politic. Nu mai am de ce să trăiesc.

Expresia ei a devenit jalnică. A închis ochii.

— Lasă-mă să mor, Sancha. Ar fi o mare bunătate. Lasă-mă să mor şi dacă poţi, fugi cu Jofre la Squillace.

Am studiat-o, o clipă. Nu uitasem, când îi spusese din senin, lui Cesare, să fie bun cu mine. Mi-a confirmat, cea mai mare teamă în privinţa lui Cesare. Viaţa mea era în pericol. Un pas greşit şi bărbatul, care mă iubise, putea cu uşurinţă să devină nemulţumit şi să mă omoare. Trăiam sau muream după toanele lui Cesare. Nu îl puteam ţine la distanţă pentru totdeauna.

Dar, nu eram singura demnă de milă. Povara Lucreziei era mult mai mare decât a mea. Fusese manipulată de doi bărbaţi extrem de ticăloşi, încă din copilărie, fără şansă de scăpare. Era, cu adevărat, cea mai nefericită femeie de pe pământ

şi avea nevoie disperată de o prietenă. Am îmbrăţişat-o strâns. Pe cât de disperate erau situaţiile noastre diferitele, ne puteam totuşi consola una pe cealaltă.

— Nici nu o să te las să mori, nici nu o să te părăsesc, am jurat eu. De fapt, nu o să plec de aici până nu bei şi mănânci ceva.

Încet, cu ajutorul vizitelor şi încurajărilor mele, Lucreziei i-a revenit apetitul, iar sănătatea şi înfăţişarea ei s-au îmbunătăţit. I-am promis în mod repetat, că nu o voi părăsi, iar ea, în schimb, mi-a jurat prietenie veşnică.

În timpul călătoriilor mele la San Sisto, Alexandru a primit o epistolă de la habotnicul Savonarola, care încă predica în ciuda decretului papal. Scrisoarea transmitea condoleanţe, pentru moartea fiului Sfiinţiei Sale şi, în acelaşi timp, îl câştiga pe Papă pentru stilul său de viaţă păcătos. Dacă Alexandru se căia, îndemna preotul, Apocalipsa putea fi evitată. Altfel, Dumnezeu îi va aduce şi mai multă durere, lui şi familiei sale.

Pentru prima oară, Sfiinţia Sa s-a încrezut în

cuvântul lui Savonarola. Şi-a alungat femeile şi copiii. Cesare şi Lucrezia erau deja plecaţi, aşa că, Jofre a primit un decret imperios, cerând să ne întoarcem în Squillace, până când, Alexandru va vrea să revenim.

Jofre era distrus de ceea ce considera o pedeapsă. Îmi părea rău să o părăsesc pe Lucrezia, într-un moment atât de disperat, dar, deşi vinovată, m-am simţit uşurată de această veste. Am împachetat şi am călătorit în sud spre coastă, unde am petrecut două luni, august şi septembrie, departe de scandalurile şi căldura arzătoare de la Roma.

Squillace era la fel de stâncos, infertil şi provincial, precum mi-l aminteam. Acum, că văzusem gloriile Romei, palatul nostru îmi părea un bordei patetic şi rustic, iar mâncare şi vinul, nişte atrocităţi. Cu toate acestea, am înflorit în absenţa splendorii. Pereţii simplii, văruiţi erau revigoranţi, iar lipsa aurului, liniştitoare. Mă plimbam prin micile grădini zbârcite, sub soarele neîndurător, fără frica, că un atacator ar putea fi

ascuns în tufişuri. Mergeam pe coridoare, fără grija că o să văd vreo scenă horifică. Priveam oceanul albastru, fără să îmi pese, că, de la balcon, am doar o privelişte parţială, şi mi se părea plăcut, chiar dacă nu era la fel de frumos, precum Golful Napoli. Mâncam peşte gătit simplu, cu măsline şi lămâi, de prin părţile locului. Mi se părea mai delicios decât orice festin la palatul papal.

Cel mai frumos, dintre toate a fost, că m-a vizitat Alfonso.

— Ce te-ai schimbat, am râs eu.

La început, l-am strâns tare în braţe, apoi i-am dat drumul, ţinându-l doar de mâini, ca să îl admir. Devenise un bărbat înalt, frumos, de optesprezece ani, cu o barbă aurie, ce sclipea în soare.

— Cum este posibil să nu te fi căsătorit? Cred că înnebuneşti toate femeile din Napoli.

— Fac tot ce pot, a zis el zâmbind. Dar, uită-te la tine, Sancha… te-ai schimbat aşa de mult! Ce grandios arăţi! Aşa o doamnă cu avere şi statut!

M-am analizat. Uitasem de obiceiul din sud, de a te îmbrăca simplu. Iată-mă, plină de diamante şi rubine în jurul gâtului şi în păr, înveşmântată într-o rochie de catifea argintie, cu ţesătură roşie de Burgundia, dintre toate locurile, tocmai în Squillace. Această splendoare nefirească, părea o reflexie a gradului în care, fusesem coruptă de familia Borgia. Tânjeam ca prezenţa lui Alfonso să mă purifice, să scoată la iveală bunătatea, care devenise ascunsă. M-am forţat să zâmbesc.

— La Roma nu prea purtăm negru.

— Din cauza căldurii, fără îndoială, a răspuns el jucăuş.

Am realizat ce dor îmi fusese de el. Era ceva divin să fiu din nou în prezenţa unui suflet iubitor, lipsit de viclenie şi m-am bucurat în fiecare zi de compania lui, atâta timp, cât putea să o ofere. Ştiam că nu puteam rămâne în Squillace pentru totdeauna. Acesta era un răgaz temporar. Am trăit, ca şi cum, erau ultimele mele clipe, deoarece întâlnirea mea cu Cesare nu putea fi amânată la nesfârşit.

Totuşi, în prezenţa bunătăţii lui Alfonso, inima mea, atât de rănită de brutalitatea lui Juan şi de duplicitatea lui Cesare, a început să se vindece. Mă gândeam des la Lucrezia şi îi scriam scrisori de încurajare.

Din păcate, Alexandru s-a plictisit, de noua sa dragoste pentru pietate şi, în curând, ne-a chemat înapoi la Roma. Ne-am întors, la sfârşit de toamnă, chiar înainte de venirea iernii. Cesare, deja venise acasă. Încă era cardinal, dar îl convinsese pe Alexandru să înceapă manipulările legilor bisericeşti, necesare pentru a îl elibera de robele stacojii. Din fericire, era distras de anjamentele legale şi s-a lipsit să apară la mesele de familie. În acele săptămâni, l-am văzut rar.

Între timp, Lucrezia a rămas la San Sisto până în zilele dinaintea Crăciunului, când cardinalii, care trebuiau să îi acorde divorţul, au chemat-o la Vatican.

Am vizitat-o în camerele ei, în timp ce Pantsilea încerca să o îmbrace. Dar era gravidă în câteva luni şi chiar cea mai largă vestă de

hermină, purtată pe deasupra rochiei, nu putea ascunde acest fapt. Ne-am îmbrăţişat şi am sărutat-o. Ea a zâmbit, dar îi tremurau buzele.

— Vor face ceea ce le cere tatăl tău, i-am amintit, dat tot îi tremura vocea.

— Ştiu, a răspuns ea, pe un ton incert.

— Lucrurile se vor îmbunătăţii, am continuat. În curând, lăuzia ta se va încheia şi vom putea ieşi împreună. Ai fost foarte curajoasă, Lucrezia. Curajul tău va fi răsplătit. S-a echilibrat şi mi-a pus mâna pe obraz.

— Am avut dreptate să mă încred în tine, Sancha. Ai fost o prietenă bună.

Mi s-a spus, că s-a purtat admirabil în faţa Colegiului, şi nici nu a tresărit, când moaşele au anunţat, că este *virgo intacta*. Niciunul dintre cardinali nu a îndrăznit să menţioneze, faptul că, pentru a doua oară în istorie, Dumnezeu a găsit de cuviinţă să lase o virgină gravidă.

Din acel moment, Lucrezia a rămas acasă la palatul Santa Maria, unde s-a izolat. Era inadecvat, ca ea, gravidă, să stea lângă tronul

tatălui ei, în timp ce ţinea audienţe, aşa că rămânea retrasă în camerele ei.

În absenţa fiicei sale, ocazional, Alexandru îmi cerea mie să stau, dar nu pe perna de catifea a Lucreziei, ci pe cea pe care mi-o rezervase mie. Nu puteam refuza, ceea ce în esenţă era o comandă.

Într-o dimineaţă de februarie, stăteam respectuos, ascultând cererea adusă Sfiinţie Sale, de către un anumit nobil, privind divorţul pe care încerca să îl obţină pentru fiica lui cea mare. Eram absolut plictisită. La fel şi Alexandru, care a căscat de câteva ori şi îşi tot aranja mantia de hermină, în jurul umerilor să îi ţină de cald. Cardinali bătrâni, stăteau în cameră, tremurând, în ciuda focului care ardea în şemineu.

Dintr-odată s-au auzit ţipete, venind de la câteva camere distanţă.

— Nenorocitule! Fiu de târfă! Cum îndrăzneşti să o atingi!

Tonul era unul de furie sălbatică, necontrolată, iar vocea era a lui Cesare. Nobilul,

care bălmăjise în continuare, s-a oprit. Toţi cei din sala tronului, ne-am uitat cu ochii mari în direcţia comoţiei. S-au auzit paşi grăbiţi. Cesare fugărea pe cineva, care se îndrepta spre noi.

— O să te omor, nenorocitule! Cine te crezi, să o fi atins?

Un tânăr a intrat în viteză în sala tronului. L-am recunoscut, ca fiind Perotto, servitorul care mă acompaniase la şi de la San Sisto, când Lucrezia era izolată acolo.

Cesare, roşu la faţă, l-a urmat, fluturând o sabie şi manifestând o furie absolut necaracteristică.

— Cesare…? a întrebat Papa, atât de speriat încât abia a şoptit. Şi-a dres vocea şi a întrebat, cu mai multă autoritate.

— Despre ce este vorba?

— Ajutaţi-mă, Sfiinţia Voastră! a strigat Perotto zăpăcit. A înnebunit. Deliregază, spune prostii şi nu o să se mulţumească până nu mă omoară.

A urcat scările până la tron, s-a aruncat la

picioarele lui Alexandru şi a strâns în mâini, tivul veşmântului său alb. Eram aşa uimită, încât m-am ridicat fără permisiune şi am coborât scările, ferindu-mă din drum. Cesare s-a repezit la el cu sabia.

— Opreşte-te! a comandat Papa. Cesare, explică-te!

Se cerea o astfel de explicaţie, precum şi încetarea ostilităţilor, de vreme ce, era un act sacru să strângi tivul veşmântului Papei, unul ce oferea o mai mare protecţie, decât să te refugiezi într-o biserică.

Drept răspuns, Cesare s-a aruncat înainte, l-a întors pe abjectul Perotto, care suspina şi i-a tăiat gâtul cu sabia.

M-am dat înapoi şi am ridicat instinctiv un braţ să mă apăr. Alexandru a icnit, în timp ce sângele i-a stropit robele albe, mantia de hermină şi l-a murdărit pe faţă.

Un lung moment, Perotto a bolborosit şi s-a zbătut violent, apoi a rămas nemişcat, întins pe toată lungimea scărilor. Cesare l-a privit cu o

plăcere macabră. După ce Perotto a tăcut pentru totdeauna, Cesare s-a exprimat, în sfârşit:

— Lucrezia. *El* este tatăl. În calitate de frate, nu i-am putut permite să trăiască. Eram obligat moral să mă răzbun.

Alexandru părea mai puţin interesat de explicaţii, pe cât părea de sângele, care îi curgea de pe obraji.

— Aduceţi o cârpă, imediat! a ordonat el, nimănui în particular, apoi s-a uitat cu dezgust la trupul lui Perotto. Şi luaţi mizeria asta de aici.

În dimineaţa următoare, trupul lui Perotto, a fost găsit în Tibru, cu mâinile şi picioarele legate. Tradiţia cerea, o etalare simbolică, arătând ce s-ar alege de cei, care ar viola-o pe fiica Papei. Plutind în apropiere, era cadavrul Pantsileei. Membrele ei nu erau legate. Fusese ştrangulată şi avea un căluş în gura ei pe veci tăcută. Un semn clar, pentru alţi servitori ai familiei Borgia, privind ce se întâmplă celor care ştiu şi spun prea multe.

Începutul primăverii 1498 XXIII

L

ucrezia a născut la începutul primăverii. Înainte de travaliu, a fost scoasă din palatul Santa

Maria, ca ţipetele ei să nu dezvăluie Romei, „secretul” pe care deja îl ştia. Aţâţat de zvonuri, atacurile lui Savonarola la adresa papalităţii, au devenit extrem de aspre. A cerut să se formeze un consiliu internaţional, care să îl detroneze pe Alexandru.

Copilul era băiat – numit Giovanni, la insistenţele Lucreziei. Mă întrebam, ce credea Giovanni Sforza care, acum era un bărbat dizgraţiat, divorţat şi văzut cu cei mai răi ochi de familia Borgia, despre faptul că pruncul îi purta numele, ca şi cum ar fi fost progenitura lui.

Copilul a fost adus înapoi la palazzo în grija unei bone. Era ţinut într-o aripă distantă, ca plânsetele lui să nu îi deranjeze pe ocupanţii adulţi. Lucrezia vizita pruncul, cât de des i se permitea, ceea ce nu era suficient de mult pe cât şi-ar fi dorit. Adeseori, când eram singure îmi mărturisea, cât o durea sufletul, că nu avea voie să se poarte ca o mamă cu băiatul ei. Uneori,

plângea cu o tristeţe de necontrolat.

După naştere, peţitorii s-au adunat pentru mâna ei. Fie nu credeau acuzaţiile aduse de Sforza, fie nu le păsa. Până la urmă, era un mare avantaj politic. Papa şi Cesare se consultau adesea în privinţa acestor bărbaţi. Unele nume i le împărtăşeau Lucreziei, care la rândul ei, mi le împărtăşea mie. Acestea erau Francesco Orsini, Ducele de Gravina şi un conte, Ottaviano Riario. Favoritul era Antonello Sanseverino, un napolitan, dar angevin, suporter al francezilor. O astfel de partidă, m-ar fi pus în dezavantaj în sânul familiei.

Eram, de asemenea, tulburată de rolul meu de prietenă şi confidentă a Lucreziei. Văzusem soarta nevinovatului Perotto şi a Pantsileei şi ştiam că familia Borgia nu ar lăsa, ani de loialitate să intervină în afacerile lor. Dacă trebuia închisă gura cuiva, atunci i se închidea, indiferent cât de iubită sau de încredere era acea persoană.

Moartea Pantsileei mi-a dat coşmaruri. Nu văzusem cadavrul, dar îmi fusese descris în detaliu, de către Esmeralda, care la acea vreme,

deja strânsese o reţea impresionantă de spioni şi informatori. Mă trezeam adesea gâfâind, având în faţă imaginea trupului Pantsileei, ridicându-se ca un dop, din adâncurileâibrului întuneacat, iar ochii ei goi se deschideau să mă privească. Braţul ei umflat se ridica, arătând acuzator cu degetul: *Tu. Tu eşti cauza morţii mele…*

Pentru că eu luasem cantarella, otrava ascunsă în rochia Lucreziei. Mă tot gândeam, că biata servitoare fusese ucisă, deoarece dispăruse otrava. Am presupus, că Cesare o forţase pe Lucrezia să ia otrava, lăsându-i instrucţiuni. Iar, când a cerut-o, Lucrezia a fost nevoită să îi explice, că a dispărut. Bineînţeles, că Pantsileea ar fi fost prima învinuită.

În momentele când mă simţeam mai puţin vinovată, m-am convins singură, că tânăra domnişoară de companie, murise din motivul pe care îl simboliza căluşul găsit în gura ei. Ştiuse prea multe şi trebuia să i se închidă gura. Până la urmă, nu ea mă împinsese în dulap, în felul ei de a îmi împărtăşi, ceea ce nu putea să îmi spună:

adevărul despre relaţia dintre Cesare şi Lucrezia?

În acea primăvară, Lucrezia nu era singura, care se gândea la căsătorie. Într-o zi, am fost chemată la Vatican, în cabinetul lui Cesare. Notificarea era semnată *Cesare Borgia*, *Cardinalul de Valencia*.

Am stat pe pat cu pergamentul în mână. Venise momentul de care mă temusem cel mai tare. Cesare va vrea să ştie, cât de mari erau dragostea şi loialitatea mea. Nu va mai accepta alte scuze.

În speranţa deşartă de a evita o confruntare privată, le-am luat cu mine pe Esmeralda şi pe încă două domnişoare mai tinere. Am mers pe jos, prin piaţă, până la Vatican. Acolo, am fost escortate de doi soldaţi la cabinetul cardinalului. La intrare, un singur soldat le-a făcut semn domnişoarelor mele să se oprească.

— Sfiinţia Sa a cerut să vorbească între patru ochi cu Prinţesa de Squillace.

Esmeralda s-a încruntat la această indecenţă, dar domnişoarele mele au fost conduse într-o sală

de aşteptare, iar eu am intrat neînsoţită în cabinetul cardinalului.

Cesare stătea la un birou măreţ din lemn de abanos aurit. În spatele lui, rafturile erau pline de volume îmbrăcate în piele, despre legea canonică. Pe birou ardea o lampă cu gaz.

Când soldatul m-a escortat înăuntru, Cesare s-a ridicat şi mi-a făcut semn să mă aşez pe scaunul învelit în catifea din faţa lui. M-am aşezat. Soldatul a fost concediat, iar Cesare a plecat prompt de la birou, punându-se într-un genunchi în faţa mea. Purta ţinuta oficială, alcătuită din boneta şi robele roşii. Tivul de mătase al veşmântului său a fâşâit pe podeaua de marmură.

— Donna Sancha, a spus el.

Trecuseră luni întregi, de când nu se mai culcase cu mine, dar, totuşi vorbea cu afecţiunea familiară a unui iubit.

— Am primit veşti oficiale de la tatăl meu, că în curând o să fiu uşurat de povara vieţii monahale. Nu eram atât de fraieră, încât să îmi dezvălui agitaţia. În schimb, mi-am menţinut tonul

cordial.

— Mă bucur pentru tine. Trebuie să fie o uşurare enormă.

— Este mai mult de atât, a zis el. Este o mare oprtunitate… pentru noi.

Mi-a luat mâna cu blândeţe, ţinund-o în a lui. Înainte să pot reacţiona, mi-a pus pe degetul mic, un ineluş de aur; inelul mamei mele; inelul pe care îl furase Juan, când m-a violat. Am reuşit să nu tresar cu un suprem control de sine.

— De unde îl ai? am şoptit.

— Contează? a întrebat el zâmbind. Donna Sancha, şti că eşti şi ai fost întotdeauna, cea mai mare iubire a vieţii mele. Fă-mi fericirea completă. Spune-mi că te vei căsători cu mine, când voi fi liber.

M-am uitat în altă parte, copleşită de dezgust, dar m-am forţat să arăt o emoţie complet diferită. Am tăcut o vreme, căutând cuvintele potrivite. Dar nu exista niciunul, care să îmi salveze viaţa.

— Dar eu nu sunt liberă, am spus, în sfârşit.

Sunt legată de Jofre.

A ridicat din umeri, ca şi cum nu ar fi fost ceva important.

— Putem să îi oferim lui Jofre boneta de cardinal. Nu mă îndoiesc, că o să accepte. Este destul de uşor să anulăm căsătoria.

— Nu este adevărat, am răspuns pe un ton neutru. Însuşi cardinalul Borgia de Monreale a fost martor la primul nostru act sexual. Nu există nicio îndoială, că a fost consumată căsătoria.

În vocea lui s-au strecurat primele semne de iritare, când a început să realizeze, că era pierdută cauza lui şi nu înţelegea de ce. Iar asta îl enerva şi mai tare.

— Cardinalul Borgia este în mâinile noastre. O să spună ce dorim. Nu mă iubeşti? Nu doreşti să fi soţia mea?

— Nu este asta, am spus eu serios. Nu vreau să îl fac de ruşine pe Jofre. Cu siguranţă, l-ar devasta un asemenea act.

S-a uitat la mine ca la o nebună.

— Jofre o să îşi revină. Repet, poate fi

cardinal. O poziţie, care îi va aduce putere şi bogăţie să îi aline durerea, în cel mai generos mod. L-am trimite în Valencia, ca situaţia să fie mai puţin jenantă. Nu ar trebui să vă mai vedeţi niciodată.

A făcut o pauză.

— Madonna, nu eşti o fraieră. Chiar din contră, eşti extrem de inteligentă. Realizezi, că o să fiu Căpitanul General al armatei tatălui meu.

— Da, am răspuns suav.

— Nu sunt un prostănac ineficient, cum era Juan. Văd oportunităţile pe care le prezintă această poziţie. Intenţionez să extind teritoriile Statelor Papale.

— Am ştiut dintotdeauna, că eşti un bărbat foarte ambiţios, am spus, pe acelaşi ton lipsit de critică.

— Intenţionez, a zis el cu duritate şi seriozitate, aplecându-se spre mine, să unesc Italia. Intenţionez să fiu liderul ei. Şi îţi cer să fi regina mea.

M-am simţit obligată să mă prefac surprinsă;

să mă prefac, că nu mai auzisem cuvinte similare, ascunsă în dulapul Lucreziei.

— Nu mă iubeşti? a întrebat frustrat, lăsându-şi emoţiile să se manifeste. Sancha, am crezut… cu siguranţă nu m-am înşelat de profunzimea sentimentelor pe care le avem unul pentru celălalt.

Cuvintele lui mi-au străpuns defensiva. Am lăsat capul în jos.

— Nu am iubit niciun alt bărbat mai mult decât pe tine, am mărturisit cu regret.

Îmi cunoşteam inima. Puteam fi coruptă cu uşurinţă să joc rolul reginei răuvoitoare a regelui Cesare. Cuvintele mele i-au dat speranţă. M-a mângâiat cu degetul pe obraz.

— Atunci este stabilit. Ne vom căsători. Eşti prea mărinimoasă faţă de Jofre. Crede-mă, este bărbat. O să îşi revină.

Mi-am tras faţa din mâna lui întinsă şi am spus ferm:

— Nu m-ai auzit, domnule cardinal. Răspunsul meu este nu. Sunt impresionată şi

emoţionată. Dar, nu sunt femeia pe care o cauţi pentru un astfel de rol.

Roşu la faţă, mi-a dat drumul la mână şi s-a ridicat. Mişcările sale erau pline de furie reprimată.

— Se pare că nu eşti, Madonna. Eşti liberă să pleci!

Nu a mai pierdut timp să mă convingă. Orgoliul lui rănit nu îi putea permite. Totuşi, mi-am dat seama, când m-am ridicat să mă întorc la domnişoarele mele, că era absolut confuz, chiar rănit, de refuzul meu. Nu credea, că motivul dat de mine – grija pentru Jofre – era adevărul. Am fost uşurată, că nu părea să realizeze adevărata cauză, faptul că ştiam, că este un criminal.

Mă aşteptam la represalii pentru refuzul meu. Îmi ţineam pumnalul la îndemână sub pernă. Chiar şi aşa, în noaptea aceea am dormit agitat. La orice mişcare a ferestrei, la orice scârţâit de pe coridor, mi se părea, că se apropie un asasin. Îl respinsesem pe Cesare şi acum, îmi credeam viaţa compromisă. Nu mă aşteptam să trăiesc mai mult

de câteva zile. Consideram, că fiecare dimineaţă, când mă trezeam, este ultima.

I-am spus Lucreziei, că am refuzat propunerea fratelui ei. Nu mă simţeam complet în largul meu să îi mărturisesc, având în vedere aparentul ei talent pentru duplicitate. O cunsultasem pe Donna Esmeralda cu privire la onestitatea ei, dar nici chiar bârfele Esmeraldei nu puteau stabilii, adevăratul caracter al Lucreziei.

Totuşi, a trebuiat să încerc, să aflu gradul de retribuţie la care să mă aştept de la Cesare. Mi-a ascultat veştile cu solemnitate. A fost cinstită. Nu mi-a spus, că nu o să existe retribuţie. Dar m-a asigurat asupra unui lucru.

— Trebuie să înţelegi, a zis ea. De atunci, am vorbit cu fratele meu. Nutreşte speranţa, că o să îţi vină mintea la cap. Nu îl cred capabil să te rănească fizic. Inima lui, încă îţi aparţine.

Acest lucru m-a liniştit puţin. Dar, eram tulburată, gândindu-mă *cum* s-ar răzbuna Cesare, odată ce va realiza, că nu o să cedez.

Eu şi Lucrezia am continuat să fim prietene

şi ne întâlneam aproape zilnic. Într-o dimineaţă, pe la sfârşitul primăverii, a venit în camerele mele, rugându-mă să mă plimb cu ea prin grădină. Am acceptat bucuroasă.

Când nu ne mai puteau auzi domnişoarele noastre, care mergeu cu câţiva paşi în urma noastră, purtând propriile discuţii, Lucrezia m-a întrebat timid:

— Deci. Mi-ai vorbit despre fratele tău, Alfonso şi pretinzi că este unul dintre cei mai chipeşi bărbaţi din toată Italia.

— Nu pretind, am răspuns cu bunăvoinţă. Este adevărul lui Dumnezeu. Este un zeu blond, Madonna. L-am văzut vara trecută în Squillace. A crescut şi mai frumos.

— Şi este bun?

— Nu s-a născut vreodată un bărbat mai dulce.

M-am oprit abrupt şi m-am uitat la ea, cuprinsă brusc de o convingere minunată.

— Şti toate astea. Ţi-am vorbit de multe ori despre el. Lucrezia, spune-mi… vine la Roma să ne

viziteze?

— Da! a zis ea bătând din palme, ca un copil fericit.

Am luat-o de mâini, zâmbind cu bucurie.

— Dar Sancha, este chiar mai frumos de atât!

— Ce poate fi mai frumos decât vizita lui Alfonso? am întrebat.

Ce fraieră fusesem. Cât de ignorantă!

— O să ne căsătorim.

A aşteptat, zâmbind, reacţia mea exuberantă. Am icnit. M-am simţit trasă într-un teribil vortex întunecat, înghiţită de Charybdis, din care nu puteam să ies.

Dar totuşi, printr-o minune involuntară, am ieşit. Nu am zâmbit. Nu puteam. Dar am reuşit să salvez situaţia, îmbrăţişând-o strâns şi solemn.

— Sancha, a zis ea în umărul meu. Sancha, eşti aşa drăguţă. Nu te-am văzut niciodată atât de emoţionată.

Imediat ce m-am putut controla, m-am dat înapoi şi m-am forţat să zâmbesc.

— Ţi asta secret de mult?

Tăcut, l-am blestemat pe Alfonso. Nu îmi spusese nimic despre propunerea de căsătorie. Dacă ar fi făcut-o, aş fi avut şansa să îl avertizez, să îi explic în ce ciudat cerc al iadului era pe cale să intre. Dar, nu se punea problema să îi scriu. Cu siguranţă, scrisorile mele ar fi fost analizate de Alexandru şi Cesare, având în vedere importanţa politică a uniunii. Eram forţată să aştept până ajungea la Roma, în calitate de mire.

Dar, oare nu auzise de acuzaţiile lui Giovanni Sforza? Fusese chiar atât de fraier să nu le creadă? Şi în plus, toată Italia ştia, că Lucrezia a născut. Fără îndoială, Alfonso acceptase minciuna, cum că Perotto era tatăl şi era dispus să treacă cu vederea indiscreţia tinerească a Lucreziei.

Era numai vina mea, mi-am spus, că îl scutisem pe Alfonso de adevărul mizerabil despre viaţa de la Roma. Am vrut să îl protejez. Ca o bună Borgia, învăţasem să îmi ţin gura.

— Nu de mult, mi-a răspuns Lucrezia la întrebare. Tata şi Cesare nu mi-au spus până în această dimineaţă. Sunt aşa de fericită! În sfârşit

o să am un soţ de vârsta mea, unul care este frumos şi bun. Sunt cea mai norocoasă femeie din Roma! Şi fratele tău a fost de acord să vină să locuiască aici. Vom sta toţi la palatul Santa Maria.

M-a luat de mână.

— Cu doar câteva luni în urmă, eram atât de disperată, încât voiam să îmi iau viaţa. Dar tu m-ai salvat şi îţi voi fi întotdeauna recunoscătoare pentru asta. Acum am din nou speranţă.

Cesare nu ar fi putut alege o metodă mai perfectă, de a mă face să îmi ţin gura, să am grijă cum mă comport şi să fac orice îşi doreşte. Ştia cât îl iubeam pe Alfonso. Vorbisem adesea despre el la mesele de familie şi la întâlnirile noastre private. Cesare ştia, că aş face orice să îl protejez pe fratele meu.

— Mă bucur pentru tine, am reuşit să îi zic.

— Ştiu, cât de tare ţi-a lipsit. Poate că tata şi Cesare s-au gândit şi l-a asta, când l-au ales. Naivitatea din afirmaţia ei, m-a uimit.

— Nu mă îndoiesc că s-au gândit, am spus, ştiind că Lucrezia nu o să înţeleagă ironia.

Când m-am întors în dormitorul meu în acea seară, am găsit-o pe Esmeralda plângând, îngenunchiată în faţa altarului ei, dedicat Sfântului Gennaro.

— Se apropie sfârşitul lumii, a gemut ea, strângând micul crucifix de aur de la gât. L-au omorât. L-au omorât şi o să plătească cu toţii.

Am ridicat-o în picioare, forţând-o să se aşeze pe marginea patului.

— Pe cine, Esmeralda? La cine te referi?

— Savonarola, a spus ea. Delegaţii lui Alexandru. Nu voia să înceteze predicile, aşa că l-au spânzurat şi i-au ars trupul.

A clătinat din cap, şoptind:

— Dumnezeu o să-l lovească pe Alexandru, Madonna. Ia aminte la cuvintele mele. Nici măcar un Papă nu poate să continue în ticăloşia asta. Mi-am pus mâinile pe umerii ei.

— Să nu te temi pentru tine, Esmeralda. Dacă este adevărat, că Dumnezeu vede toate sufletele, atunci îl vede pe al tău şi ştie că eşti un om bun. Nu ar avea niciodată motiv să te

pedepsească. Nu puteam spune acelaşi lucru şi despre mine.

Când, în sfârşit a adormit Esmeralda, m-am gândit ore întregi la situaţia fratelui meu. Mi-am amintit cuvintele bunicului meu, Ferrante: *dacă îl iubeşti, ai grijă de el. Să şti, că noi, cei puternici, trebuie să îi protejăm pe cei slabi. Nu îi lasă inima să facă ceea ce este necesar pentru a supravieţui*.

Aş face orice să îmi salvez fratele. Iar Cesare, era mai mult decât conştient de acest fapt. Am presupus, că alegerea lui privind soţul Lucreziei, făcea parte din complotul său de a mă obliga să mă căsătoresc cu el.

Noţiunea, care altă dată m-ar fi umplut de fericire, acum mă făcea să mă cutremur... deoarece ştiam, că l-aş părăsi pe bietul Jofre şi m-aş mărita cu un criminal ca să îl protejez pe Alfonso.

Vara 1498 XXV

/TJfonso a sosit la Roma în toiul verii. În disperarea mea de a îi vorbi între patru ochi, am jucat rolul surorii nerăbdătoare şi m-am dus

singură să îi întâmpin anturajul înainte să treacă de Ponte Sant’ Angelo, podul care ducea pe dealul Vaticanului.

Venea călare, în faţa însoţotorilor săi, acompaniat de câţiva paji, în timp ce în urmă, mergeau căruţe pline cu lucrurile sale şi daruri de nuntă. I-am observat cu uşurinţă părul auriu în lumina puternică a soarelui. Mi-am îndemnat calul să înainteze. Când m-a recunoscut, a strigat şi a venit în galop să mă întâmpine.

Am descălecat şi ne-am îmbrăţişat. În cida grijilor mele în legătură cu nunta sa iminentă, n-am putut să nu zâmbesc cu bucurie, când l-am văzut. Arăta la fel de glorios, ca întotdeauna, înveşmântat în satin bleu.

— Alfonso, dragul meu!

— Sunt aici, Sancha! Sunt aici, în sfârşit! Nu trebuie să te mai părăsesc niciodată. Pajii săi alergau să ni se alăture.

— Pot avea un moment cu fratele meu? am întrebat eu dulce. Au încuviinţat şi s-au întors să se alăture căruţelor, care înaintau încet. Mi-am

lipit obrazul de al lui.

— Alfonso, i-am şoptit la ureche. Pe cât de fericită sunt să te văd, nu trebuie să mergi până la capăt cu această nuntă.

Surprins, a râs încet.

— Sancha, a zis el tare. Nu este nici timpul, nici locul potrivit.

— Acum, este *singurul* timp şi singurul loc. Odată ajunşi la Vatican, nu vom mai putea vorbi deschis, în siguranţă.

Tonul meu era înflăcărat şi urgent, aşa că a devenit sobru.

— Sunt deja comis. Să rup contractul acum, ar fi o laşitate de neimaginat…

Am respirat adânc. Nu aveam mult timp să îmi pledez cauza, iar fratele meu era un suflet încrezător. Cum puteam să îi explic repede, gradul de perfidie la care asistasem?

— Etica nu are niciun rost aici. Şti versurile scrise de poeţii aragonezi despre Lucrezia, am zis eu.

— Te rog!

S-a înroşit. Ştia exact la ce făceam aluzie. L-am citat pe Sannazaro.

— Hic jacet în tumulo Lucretia nomine, sed re Thais: Alexandri filia, spousa, nurus. Era un epitaf sugerat pentru Lucrezia: aici zace Lucrezia cu numele, dar Thais în fapt: fiica, soţia şi nora lui Alexandru.

Pantsilea sau vreun alt suflet, trebuie să fi împărtaşit şi altora, incestul lui Cesare cu Lucrezia, deoarece chiar şi poeţii din Napoli şi Spania au început să scrie distihuri usturătoare la adresa ei (în cazul acesta, comaparând-o cu Thais, păcătoasa – sfânta din Egiptul antic, care renunţase la obiceiurile ei incestuase.

Nu a trebuit să îi spun, că zvonurile erau adevărate. Alfonso a realizat imediat, de ce i-am recitat versurile.

— Sancha, a zis el, pe un ton scăzut şi tensionat. Chiar dacă toate acuzaţiile împotriva ei sunt adevărate, tot nu sunt liber. Am jurat să fac asta în interesul Neapolelui. Alţi bărbaţi cu legături în Franţa, i-au cerut mâna. Nu putem

permite vreo influenţă franceză asupra Sfiinţiei Sale. Fără întregul suport papal, Casa de Aragon este blestemată. Noul rege francez s-a proclamat deja, conducătorul teritoriilor noastre. Trebuie să îl avem pe Papă de partea noastră în cazul unei noi invazii.

M-am luptat să nu îmi arăt suferinţa. Anturajul lui Alfonso nu mă putea vedea decât fericită.

— Nu înţelegi… o să trebuiască să ai grijă la fiecare mişcare. Sunt criminali, am şoptit eu, păstrând o expresie plăcută, ca şi cum am discuta despre vremea frumoasă.

— Aşa cum sunt majoritatea conducătorilor, printre ei şi rudele noastre, a răspuns el. Nu sunt fermecător, Sancha?

— Cel mai fermecător bărbat pe care l-am cunoscut vreodată… aproape.

A încercat să mă facă din nou să zâmbesc, dar eram prea disperată.

— O să cuceresc, chiar şi familia Borgia. O să le câştig încrederea. Nu sunt prost. Nu o să le dau

niciun motiv să scape de mine. Iar căsătoria a adus familiei noastre un mare avantaj: Ducatul de Bisceglie.

A făcut o pauză. Tonul lui a devenit jucăuş, în încercarea de a-mi transfoma teama înapoi în veselie.

— Lucrezia este chiar aşa ce crudă? O să se poarte urât cu mine? E o hoaşcă hidoasă?

— Nu, nu şi nu, am zis, cu un oftat mizerabil, realizând, că am fost învinsă. Nimic nu avea să oprească nunta.

— Spuneai în scrisori, că sunteţi prietene. Se pare că, tu ai supravieţuit până acum.

— Într-un fel, da. Am făcut o pauză.

— Lucrezia a fost chiar amabilă cu mine.

— Atunci nu este un monstru fără inimă. Iar eu nu sunt aici să o judec. O să mă port frumos cu ea şi o să fiu un soţ bun, Sancha. Nu văd altă modalitate mai bună, de a intra în graţiile lui Cesare şi ale tatălui ei.

I-am pus mâna pe obraz.

— Nu ai putea fi decât un soţ bun, frăţiorul

meu. Mă rog la Dumnezeu să ai grijă.

M-am întors cu el în oraş. Cesare aştepta să îl întâmpine în faţa Vaticanului. Maniera Cardinalului de Valencia era în acelaşi timp calmă şi cordială. Îl analiza pe acest bărbat, care ar putea exercita o influenţă nefavorabilă asupra surorii lui şi cred că nu degeaba era îngrijorat. Mi-am dat silinţa să nu îmi arăt tumultul interior.

În sfârşit, am descălecat şi l-am urmat pe fratele meu, în timp ce a fost condus pe scările Vaticanului, până în sala tronului, unde aştepta Alexandru, înveşmântat în întregime în alb şi având pe piept crucea sa de aur cu diamante.

Lucrezia stătea lângă el pe o pernă de catifea. La fel ca viitorul ei mire, era îmbrăcată în bleu, în cazul ei, într-o rochie de mătase, cu cusătură argintie. Un şirag de perle îi acoperea corsetul, iar pe cap avea o bonetă asortată. Era roşie în obraji şi părea aproape drăguţă, cu şuviţele aurii revărsate pe umeri. Când l-a văzut pe Alfonso, i s-a luminat faţa ca un far. Fără îndoială, s-a îndrăgostit de el la prima vedere.

Alexandru părea şi el îndrăgostit. A zâmbit larg şi i-a spus:

— Mirele şi noul Duce de Bisceglie! Bun venit, Alfonso! Bun venit în familia noastră, dragă fiule! Deci, Lucrezia, zvonurile sunt adevărate. Viitorul tău soţ este un bărbat extrem de chipeş!

Alfonso a îngenunchiat docent să sărute papucul Papei. Odată îndeplinite formalităţile, Alexandru s-a ridicat şi a coborât, punând un braţ în jurul umerilor viitorului său ginere.

— Vino. Vino. Am pregătit o cină decentă, deşi cred că nu ar trebui să mănânci prea mut, având în vedere că mâine este nunta.

A râs, iar Alfonso a zâmbit. Între timp, Lucrezia s-a ridicat după perniţa ei şi a coborât scările. Când a întâlnit-o, Alfonso s-a plecat şi i-a sărutat mâna.

— Madonna Lucrezia, a zis el – numai fratele meu putea fi atât de sincer, încât cuvintele lui să fie convingătoare. Străluceşti ca o stea pe cerul nopţii. În comparaţie cu frumuseţea ta, tot ce te înconjoară pare întunecat.

Ea a chicotit ca un copil. Alexandru a zâmbit aprobator în faţa unor cuvinte aşa frumoase. Şi-a pus din nou mâna pe umerii lui Alfonso şi cei doi s-au îndreptat la banchet, în apartamentele papale, în timp ce Lucrezia i-a urmat cu o expresie visătoare. După Lucrezia s-a dus Cesare. Avea trăsăturile aranjate într-un mod plăcut, dar privirea lui era tăioasă. Eu am venit ultima, purtând un zâmbet îngheţat.

Ceremonia s-a ţinut în Sala Sfiinţilor, unde avusese loc şi nunta blestemată a lui Giovanni Sforza. Au fost puţini invitaţi, majoritatea de la Vatican şi câţiva cardinali.

Lucrezia arăta minunat, într-o rochie neagră de satin, cu un corset auriu, împodobit cu diamante. Ea şi Alfonso ar fi putut fi confundaţi, cu un frate şi o soră, având amândoi părul auriu şi ochii palizi, la fel cum, în mod ironic, eu aş fi putut fi confundată cu sora brunetului Cesare. Pentru ocazie, se îmbrăcase în catifea neagră. Din respect pentru mireasă, eu mă îmbrăcasem în ţinuta sobră napolitană.

În timpul ceremoniei, am stat lângă Jofre. Cesare era incomod de aproape, de cealaltă parte a soţului meu. În timp ce Giovanni Borgia le-a cerut mirelui şi miresei să recite jurămintele, actualul Căpitan General al forţelor papale, Juan de Cervillon, a scos o frumoasă sabie încrustată, ţinând-o deasupra capetelor Ducelui şi Ducesei de Bisceglie. Simboliza, că cei doi nu ar trebui să fie separaţi din niciun motiv. În timp ce priveam sabia strălucitoare, m-am gândit la cartea stegăi – inima străpunsă de două săbii. Îmi scosesem din memorie, cea mai mare parte a incidentului, dar acum îmi revenea, din ce în ce mai mult, cu o forţă feroce, în faţa armei lui Cervillon.

Nu o să recurg niciodată la rău! Proclamasem eu trufaş. Cu siguranţă, acum nu mă puteam gândi la un rău mai mare, decât să mă căsătoresc cu Cesare. *Atunci îi condamni la moarte*, *pe cei pe care îi iubeşti cel mai mult*, îmi spusese stega.

Am privit evenimentul, lipsită de orice altă emoţie, în afară de frică. Dar, Alfonso şi Lucrezia

erau numai zâmbete. Cei doi, nu ar fi putut părea mai fericiţi. M-am agăţat cu disperare de acest fapt, sperând că îl va scuti pe fratele meu de durerea pe care o simţisem eu în mâinile familiei Borgia.

Alfonso a dat răspunsul pe un ton sigur şi puternic. Lucrezia a răspuns suav şi timid, în timp ce îl privea cu o sinceră devoţiune. O singură privire la ochii lor şi am ştiut: fuseseră loviţi de acelaşi fulger, care mă lovise pe mine, în ziua în care l-am cunoscut pe cardinalul de Valencia.

Curând, legatul a pronunţat cuplul soţ şi soţie. Radianţi, Alfonso şi Lucrezia au ieşit din sală, braţ la braţ, urmaţi de Căpitanul Cervillon şi de cardinalul Borgia.

Din nefericire, în timp ce restul am început să părăsim capela, îndreptându-ne spre sale de recepţie, a izbucnit o ceartă.

— Prinţesa de Squillace este sora mirelui şi anturajul ei o să iasă primul, a insistat Donna Esmeralda, pe un ton strident.

În curând îl împingea pe unul dintre pajii lui

Cesare. Servitorii lui pretindeau întâietate faţă de mine. Este imposibil să îţi ascunzi complet sentimentele de servitorii tăi, iar oamenii mei şi ai lui Cesare, au fost unii la gâtul celorlalţi, în doar câteva secunde. Unul din pajii lui Jofre, a făcut un pas înainte şi a cerut:

— Lăsaţi-i să treacă pe prinţul şi prinţesa de Squillace!

Drept răspuns, a primit un pumn iute în faţă şi a căzut în braţele tovarăşilor săi. Donna Esmeralda şi domnişoarele mele au început să ţipe. Mai rău, anturajul Sfiinţie Sale a fost prins, de asemenea, în mijlocul scandalului.

S-au tras şi mai mulţi pumni şi săbiile au ieşit din teci. Însoţitorii Papei erau îngroziţi. Au fugit pe scările din spatele altarului şi au părăsit capela, lăsându-l pe Alexandru neprotejat în mijlocul încăierării.

— Ajunge! a ţipat el, dând din mâini.

Mantia sa aurie, aproape că a fost străpunsă de o sabie şi era în pericol să îi cadă după umeri.

— Ajunge! Asta este o ocazie fericită!

Ordinele sale au fost înecate de urlete. Pajul lui Jofre şi-a revenit suficient, cât să îşi trântească adversarul la podea. Cei doi blocau orice progres, în şi din capelă.

— Opriţi-vă! a strigat Jofre, vocea lui adăugându-se la cacofonie. Opriţi imediat idioţenia asta!

Sarcina a picat în mâinile lui Cesare. Fără niciun cuvânt, a scos un pumnal şi dintr-o singură mişcare, a fost deasupra celor doi bătăuşi, cu vârful cuţitului la gâtul amândoura. Ferocitatea din privirea sa, ia convins, că nu ar ezita să verse sânge, nici chiar aici, nici chiar acum, la nunta surorii sale.

S-a lăsat tăcerea.

— Despărţiţi-vă a zis Cesare, pe un ton scăzut şi mortal, pe care totuşi l-a auzit toată lumea. Cei doi paji s-au rostogolit şi s-au ridicat, docili şi cu ochii măriţi.

— Unde este anturajul Sfiinţiei Sale? a întrebat Cesare, cu aceeaşi voce calmă şi scăzută, dar absolut înfricoşătoare.

Pajul său a arătat spre altar, la scările care duceau în camerele papale private.

— Se ascund, Sfiinţia Voastră.

— Adu-i. Sfiinţia Sa o să treacă următorul şi trebuie însoţit.

Pajul s-a grăbit spre altar şi pe scări. Cesare, având încă pumnalul în mână, dar coborât, s-a uitat la pajul lui Jofre, celălalt participant la altercaţie.

— Fără îndoială, o să aibă nevoie de ajutor, a zis cardinalul.

Cu o nerăbdare exagerată, pajul lui Jofre s-a dus după el. A durat câteva minute până a apărut întregul grup, dar în sfârşit, Papa a putut părăsi capela. Graţios, sau mai degrabă, părând graţios, Cesare a insistat, ca anturajul meu să treacă următorul.

Ceremonia a fost urmată de o masă prelungită, apoi de dans. Alfonso, ca întotdeauna, a fost plin de atâta şarm şi vioiciune, încât i-a molipsit chiar şi pe membrii familiei Borgia. Pentru prima dată de când am venit la Roma, Papa

a dansat; întâi cu Lucrezia, apoi cu mine. În ciuda mărimii sale, era înzestrat cu aceeaşi graţie atletică, precum fiul său Cesare.

Eram, în mod special, fericită să văd, că nu era prezentă nicio curtezană; nici chiar amanta Papei, Giulia. Părea să încerce, să îl convingă pe Alfonso, că zvonurile privind scandalul Sforza şi naşterea copilului Lucreziei, nu erau adevărate. Indiferent, eram uşurată, că sărbătoarea nu a spiralat spre desfrâul obijnuit al familiei Borgia. Papa a băut mult mai puţin vin decât în general, gândindu-se, în sfârşit la fericirea Lucreziei. Chiar şi Cesare a fost plăcut.

Eu şi Alfonso am interpretat un dans napolitan pentru Sfiinţia Sa. Ochii fratelui meu erau luminoşi şi zâmbetul său, veritabil. Ştiam că o parte din veselia lui, se datora faptului că, noi doi eram din nou împreună, dar vedeam, de asemenea, că era sincer încântat de Lucrezia. După cum spusese Alexandru glumeţ în timpul mesei:

— S-au plăcut. Uita-ţi la cei doi! Parcă noi

nici nu existăm. Să ne retragem în linişte să nu îi deranjăm?

Nu puteam înţelege, de ce frăţiorul meu, care putea alege din atâtea femei frumoase şi mult mai onorabile, s-a îndrăgostit tocmai de Lucrezia. Nu puteam decât să sper la fericirea lui.

După mult dans, s-au prezentat scene de teatru, pe un mic podium, ridicat în sala de recepţie. Una dintre prezentări, implica o fecioară, frumos îmbrăcată, care a convins un unicorn să îşi plece capul în poala ei. Fecioara era interpretată de nimeni alta decât Giulia, amanta Papei. Dar asta nu era cea mai mare ironie. Într-un final, l-am recunoscut, după trupul şi mişcările sale, pe bărbatul din spatele măştii grele de unicorn (o piesă întreagă, cu un corn aurit şi găuri pentru ochi şi gură). Era Cesare Borgia, înfăţişând tocmai simbolul castităţii şi loialităţii.

Aproape în zori, Lucrezia şi Alfonso s-au retras împreună, urmaţi de Giovanni Borgia, care zâmbea mulţumit. Bietul meu frate, urma să fie supus la aceeaşi indecenţă, la care fusesem

supusă şi eu – aceea de a îl avea pe obscenul cardinal, ca martor la prima lui uniune sexuală cu consoarta sa. Măcar, am reflectat eu, nu avea şi ruşinea de a fi privit de propriul său tată. Mă întrebam, dacă cardinalul ar îndrăzni să comenteze despre trandafiri.

La câteva săptămâni după nuntă, Cesare a primit, ceea ce visa de ani întregi: şansa de a-şi pleda cauza în faţa Colegiului Cardinalilor, cerându-le să îl elibereze de vocaţia pentru care nu fusese făcut niciodată. În schimb, a jurat, că se va pune în serviciul Bisericii şi va merge de îndată în Franţa, unde va face tot ceea ce este necesar, pentru a salva Italia de-o nouă invazie de către încă un rege francez.

Nu exista niciun dubiu, că Cesare va primi un răspuns pozitiv la petiţie, cum nu existase nici când Lucrezia fusese declarată *virgo intacta*.

Lui Cesare i s-a îndeplinit dorinţa. Nici nu i s-a acordat bine, că a început să îşi caute o parteneră potrivită. M-am pregătit pentru ce era mai rău, aşteptând să mă cheme din nou în biroul

său. Spre surprinderea mea, Lucrezia mi-a destăinuit, că o alesese pe Carlotta de Aragon, verişoara mea, fiica legitimă a unchiului Federico, regele Neapolelui.

Eram extaziată. Credeam că îl subestimasem pe Cesare. Lucrezia spusese, că ţine cu adevărat la mine. Poate de aceea, nu dorea nici să mă constrângă, nici să mă rănească. Şi mai bine, mireasa aleasă de el, îi făcea poziţia lui Alfonso, ca prinţ al Neapolelui, mai sigură în Casa Borgia.

Pe atunci Carlotta era în Franţa să fie educată la curtea pioasei catolice, pro-Borgia, regina Anna de Bretania, văduva lui repetito, Carol al VIII-lea, care murise în primăvara aceea.

Cesare, îmbrăcat în cele mai alese haine, călare pe calul său alb, potcovit cu argint, s-a îndreptat în nord. Era încrezător, că va câştiga mâna Carlottei, deoarece noul rege, Ludovic al XII-lea îşi dorea din toată inima, divorţul de soţia sa oloagă şi sterilă, regina Ioana, ca să se poată căsători cu Anna, pe care o iubea. Iar Cesare era, în calitatea sa de fiu al Papei, tocmai persoana,

care putea pune acutul de divorţ, direct în mâinile lui Ludovic… pentru un preţ.

Cu un oftat de uşurare, l-am privit îndepărtându-se, crezând că problemele ţării mele au luat sfârşit.

Toamna – iarna 1498 XXV

V

ara fierbinte şi brutală a făcut loc, în sfârşit, toamnei, apoi unei ierni blânde. Viaţa mea la

Roma nu a fost niciodată mai plăcută. Juan era mort, iar Cesare era ocupat cu politica şi peţitul în Franţa, lăsându-mă pe mine, în compania soţului, a fratelui meu, a Lucreziei şi a lui Alexandru.

Departe de insultele înjositoare ale lui Cesare şi ale lui Juan, Jofre se simţea mai în largul său şi devenise mai amabil. Alfonso era din naştere un spirit blând, iar dragostea lui pentru Lucrezia, l-a făcut şi mai şarmant şi jovial. Scosese la iveală în ea, o dulceaţă, pe care înainte doar o zărisem, iar acum era o constantă a firii ei. Şi pentru că familia lui era fericită, şi Alexandru era fericit. Fiica lui

făcuse o partidă bună, iar acum era ducesă, în loc de o simplă contesă. Fiul său era pe cale să facă o partidă şi mai bună, iar acum exista posibilitatea unor nepoţi legitimi.

Datorită iubirii noastre pentru Alfonso, eu şi Lucrezia am devenit mai apropiate ca niciodată. L-am pârât pe Alfonso, privind toate prostioarele pe care le făcuse. Lucreziei îi plăcea să asculte poveşti din copilăria noastră: cum încercase, odată, să-i dea foc la coadă câinelui reginei, să vadă dacă o să ardă ca o lumânare şi cum, fusese înghiţit de valuri, la vârsta de patru ani şi aproape se înecase. Iar ea mi-a mărturisit cum sforăie, trăgând mult aer în piept – ah, ah, ah – apoi, eliberându-l într-un torent zgomotos.

Am uitat de cantarella pe care o ascunsesem printre bijuterii în dormitorul meu. I-am uitat sursa. Am uitat, chiar şi imaginea Lucreziei în îmbrăţişarea carnală a tatălui său şi sărutul pasional cu fratele ei (Lucrezia mi-a spus, cu mare uşurare, că tatăl ei o lăsase în pace, de când a rămas gravidă, ori pentru că vârsta îi potolise

poftele, ori pentru că nu mai voia să alimenteze zvonurile provocate de naşterea copilului ilegitim, pe care credea că îl dăruise). Mi-a mărturisit, de asemenea, că ea şi Alfonso petreceau fiecare noapte în dormitorul ei, iar el se trezea mereu acolo, petrecând foarte puţin timp în propria cameră din aripa bărbaţilor.

— Nu am îndrăznit niciodată să sper, mi-a destăinuit ea, cu nostalgie Ca propriul meu soţ să fie şi amantul meu înflăcărat.

Într-o dimineaţă de iarnă, când soarele strălucitor evaporase toată răceala din aer, noi, femeile, am decis să mergem la un picnic, în via cardinalului Lopez. Era prea frumos să stăm înăuntru şi Lucrezia părea agitată, aşteptând ceva ce nu am înţeles, până s-a aşezat lângă mine în trăsură şi mi-a mărturisit.

— Am un secret. Nu am spus nimănui, nici chiar lui Alfonso… dar trebuie să îţi spun ţie. Mă bucuram, relaxată, de soarele care îmi bătea pe faţă.

— Secret?

După zâmbetul mulţumit al Lucreziei, evident era unul fericit. Mă aşteptam la o petrecere sau la vreun dar, pe care îl făcuse noul ei soţ.

— Sunt însărcinată. Au trecut două luni de când nu am mai avut ciclu.

— Lucrezia!

Am luat-o de umeri, cu adevărat încântată.

— Atunci, eşti sigură? Nu este nicio altă cauză? A râs, mulţumită de reacţia mea.

— Sunt sigură. Mă dor sânii, abia suport să îi atingă Alfonso. Şi trebuie să mănânc. Mănânc tot timpul, altfel mi se face prea rău să tolerez mirosul de mâncare. Trebuie să faci pe proasta şi să nu spui nimănui. Intenţionez să îl surprind cu vestea, diseară la cină.

— O să fie aşa încântat. Şi tatăl tău la fel, am zâmbit eu, la gândul de a juca rolul de mătuşă pentru copilul fratelui meu.

Odată ajunse pe podgorie, am găsit cel mai perfect peisaj pastoral: un crâng de pini înalţi, perpendicular pe un luminiş plin de iarbă şi flori sălbatice, apoi rânduri de viţă, cu lienele lor

întortochiate, golite de frunze şi de fructe. Terenul o lua gradual la vale, oferind o privelişte plăcută. Fusese scoasă o masă, iar în timp ce servitoarele îşi făceau de lucru, aducând mâncare şi vin, Lucrezia a privit decorul de la un cap la altul, şi-a scos vesta de hermină şi a spus:

— Este o zi perfectă pentru o întrecere.

Am râs. Era o sugestie absolut copilărească, totuşi, când i-am întâlnit Lucreziei privirea buclucaşă, am văzut că era serioasă.

— Condiţia ta, Madonna, am zis eu în şoaptă.

— Nu fi absurdă! a răspuns ea. Sunt mai sănătoasă ca oricând. Sunt, de asemenea, nerăbdătoare să îi spun lui Alfonso. Dacă nu fac ceva, o să înnebunesc de atâta energie.

Am studiat-o zâmbind. Se îngrăşase puţin, de când se căsătorise cu fratele meu şi era plină de vigoare. Era obijnuită să meargă şi să călărească mult. O scurtă alergare, nu ar fi deloc obositoare, indiferent că era sau nu gravidă.

— Atunci aleargă, Ducesă, am spus eu. Am privit rândurile perfect drepte de viţă. Este un

cadru ideal.

— Hai să fugim. Lucrezia a arătat spre prima gaură dintre copaci. Acela este finalul. Cine ajunge prima, câştigă.

Mi-am scos mantia şi vesta şi am întrebat: – Şi care este miza?

S-a încruntat gânditoare, apoi a zâmbit.

— Un diamant. Ori iei tu unul de la mine, ori iau eu unul de la tine.

— Dar, cine alege? am persistat eu.

— Cea care pierde, a zis ea cu timiditate.

Am pus mâinile în sân şi am clătinat din cap, iar ea a început să râdă.

— Bine, bine. Alege câştigătoarea. Atunci, presupun că o să trebuiască să câştig.

Ne-am ridicat fustele, i-am strigat Donnei Esmeralda să dea semnalul şi am fugit. Nu era o competiţie tocmai corectă. Eu eram mai înaltă şi aveam picioarele mai lungi. Am câştigat cu uşurinţă, ridicând o grămadă de praf în urma mea.

— Deci, m-am bucurat eu. O să trebuiască să îmi aleg cel mai frumos diamant pe care îl posezi.

Lucrezia a dat ochii peste cap şi s-a prefăcut îngrijorată. Amândouă ştiam, că nu aveam de gând să îmi revendic premiul. A cerut revanşa. Când am refuzat (pentru că nu voiam să se obosească) a insistat să se întreacă cu cele mai tinere dintre domnişoarele ei. La un moment dat, patru domnişoare aşteptau semnalul Donnei Esmeralda, câte două pe fiecare rând.

M-am îngrijorat puţin, deoarece, în ciuda răcorii, Lucrezia era roşie la faţă şi începuse să transpire. Când Donna Esmeralda a dat startul, am decis să insist să servim masa şi să înceteze efortul. În timp ce a început ultima cursă, am plecat de lângă copaci, la Donna Esmeralda, lângă masa încărcată cu un şir de mâncăruri tentante. Cu siguranţă, Lucreziei îi va fi foame după atâta activitate.

Mă uitam în altă parte, când am auzit, sunetul subtil şi îngrijorător al unei căzături. A urmat un ţipăt. M-am întors şi am văzut-o pe Donna Esmeralda, alergând cât o ţineau picioarele ei dolofane spre două femei, pe aleea dintre

copaci. În acelaşi timp, am zărit-o pe a doua femeie, în plină cădere, fustele ei verzi de brocart, umflându-se în aer. Am fugit şi eu, la fel ca Esmeralda, până am ajuns la Lucrezia şi la tânăra domnişoară de companie, care căzuse peste ea şi acum se ridica încet de pe stăpâna ei.

— Lucrezia! am strigat, îngenunenând lângă ea.

Era inconştientă şi îngrijorător de palidă. M-am uitat acuzator la biata domnişoară de companie, care stătea tremurând, cu pumnii la gură.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu, Madonna, a zis ea, cu lacrimi în glas. Alerga şi cred, că s-a împiedicat de papuc. A căzut şi nu m-am putut opri la timp…

S-a uitat la noi, îngrozită de mustrare sau pedeapsă, dar având în vedere că nu era rănită, nu aveam niciun interes petru ea. Lucrezia îi parase căzătura.

I-am mângâiat obrajii Lucreziei. Erau reci, dar ea era încă leşinată. M-am uitat serios la

Donna Esmeralda.

— Ducesa de Bisceglie este gravidă, am zis eu. Trebuie să o ducem imediat înapoi la palat şi să chemăm un doctor şi o moaşă.

Donna Esmeralda a icnit, apoi a fugit să îi aducă pe tinerii vizitii, care plecaseră la vânătoare. Într-o jumătate de oră, eram înapoi în trăsură. Eu şi Esmeralda am întins-o pe Lucrezia în braţele noastre, iar eu i-am ţinut mâna pe frunte, îngrijorată că ar putea face febră, blestemându-mă, că am permis ca prima cursă să aibă loc.

Până am ajuns la palazzo, Lucrezia şi-a revenit, deşi era destul de ameţită şi a trebuit să îi amintim de căzătură.

— Papucul ăla afurisit! a blestemat ea, încercând să se ferească de vizitiu, care insista să o ducă în braţe în palat.

Până la urmă a cedat. Când, de dragul decenţei, acesta a lăsat-o la uşa dormitorului ei, noi, femeile, am înconjurat-o, susţinând-o, în timp ce s-a târât până în pat. Fiecare pas îi cauza

durere.

— Mă dor doar spatele şi capul, a zis ea nonşalant. O să fiu bine până mâine.

Moaşa, deja o aştepta şi Lucrezia s-a supus cuminte unei examinări. Când bătrâna a ieşit, în sfârşit din cameră, eu şi Donna Esmeralda am sărit de pe scaune să aflăm veştile.

— Ducesa a suferit lovituri serioase la spate şi la cap, a raportat bătrâna. Nu are febră, nu sângerează şi nu arată alte semne, că ar fi pierdut copilul… dar este prea devreme să ştim cu siguranţă.

Eu şi Donna Esmeralda ne-am consultat cu principala domnişoară de companie a Lucreziei şi am decis să nu chemăm doctorul. Sosirea lui ar putea fi observată de alţii, deoarece apariţia sa indica întotdeauna, o problemă serioasă, în timp ce o moaşă era adeseori consultată, pentru probleme feminine minore. Nu era cazul să îi alarmăm pe Papă sau pe Alfonso. Am preferat să o reţinem pe moaşă şi să vedem, cum se va simţi Lucrezia peste câteva ore.

Era deja după-amiază. Din fericire, nu era planificată nicio masă de familie în acea seară, din moment ce toată lumea se aştepta, ca noi să venim târziu de la picnic.

La cererea Lucreziei, m-am dus şi am stat lângă ea. Îi era greaţă şi a refuzat să mănânce sau să bea. O durea foarte tare capul şi abia putea deschide ochii. Totuşi s-a chinuit să rămână binedispusă şi să converseze cu mine, acoperindu-şi fruntea cu cârpe umede şi reci.

— Atâta necaz din cauza unui papuc nenorocit, mi-a zis ea. Cel stâng era prea larg. Mă gândeam să îl scot şi să alerg desculţă. Aşa ar fi trebuit să fac. Puteam să evităm toată nebunia asta.

— Donna Esmeralda nu ar fi permis-o pe frigul acesta, am răspuns eu blând, cu aceeaşi bunăvoinţă, deşi mă frământau grijile şi vinovăţia. Ar fi fost îngrijorată să nu răceşti. Aşa că, oricum ar fi trebuit să porţi blestematul de papuc.

— Alfonso o să fie atât de îngrijorat, a şoptit ea. I-ai spus?

— Încă nu.

— Foarte bine.

A închis ochii.

— Atunci, surpriza va trebui să mai aştepte, până mă simt mai bine, a oftat ea. O să afle în curând despre căzătura mea. Vine aici după lăsarea serii.

— Este un tânăr puternic, am spus eu. O să îşi revină din şoc.

Mi-a zâmbit slab, apoi a rămas tăcută. După un timp, a aţipit. M-am simţit uşurată, gândindu-mă că i-a mai scăzut disconfortul şi o să se simtă mai bine. Dar moaşa a insistat să rămână în apropiere.

Lucrezia s-a trezit, la câteva ore după asfinţit, cu un geamăt teribil. M-am aplecat şi am luat-o de mână. Îi clănţăneau dinţii. Nu putea nici să vorbească de durere. Moaşa a ridicat cearşaful şi a examinat-o, apoi a clătinat din cap, cu o privire sobră, care mi-a frânt inima.

— Sângerează, a raportat ea. Ne putem aştepta la ce e mai rău.

S-a întors la Donna Esmeralda şi a cerut să i se aducă câteva prosoape, un cearşaf şi un bazin cu apă, apoi s-a întors din nou la mine cu o expresie sobră, născută din ani de experienţe triste.

— Ar fi mai bine să plecaţi, Madonna Sancha.

— Nu, a strigat Lucrezia printre gemete. Era albă şi transpirată.

— Sancha, nu mă lăsa! Am strâns-o tare de mână.

— Nu te las, am zis eu, cu vocea plină de o putere, pe care nu o simţeam. O să stau aici cu tine, până o să îmi spui să plec.

S-a relaxat o clipă, apoi a fost cuprinsă de un nou val de agonie şi m-a strâns de mână cu o forţă zdrobitoare.

Esmeralda s-a întors în cameră, după ce le-a ordonat servitoarelor să aducă cele necesare.

— Cheamă-i pe Sfiinţia Sa şi pe Ducele de Bisceglie în antecameră, i-am spus eu. A venit timpul să îi aunţăm.

— Sancha, a icnit Lucrezia. O să fie aşa

îngrijoraţi… le vei spune tu?

— Da, am liniştit-o eu şi i-am luat cârpa de pe frunte.

Partea care stătuse pe pielea ei se încălzise, aşa că am întors-o pe partea mai rece şi am mângâiat-o uşor cu ea pe frunte.

— O să fiu blândă şi o să mă asigur că nu se îngrijorează prea tare.

— Da. Da. Amândoi îşi fac atâtea griji… a şoptit Lucrezia, apoi a strâns din dinţi, cuprinsă de un nou spasm.

Alfonso a ajuns primul, de vreme ce locuia la palat. Am trimis-o pe Donna Esmeralda în antecameră să îi spună, că Lucrezia căzuse în vie, şi că o să ies cu mai multe veşti, imediat ce apare şi Sfiinţia Sa. Esmeralda ştia să se controleze şi şi-a jucat rolul admirabil. Îi auzeam tonul calm şi egal, când îi vorbea lui Alfonso. A intrat înapoi în cameră, dând încrezător din cap. Fără îndoială, fratele meu credea, că soţia lui şi-a sclântit doar glezna.

Dar, în curând, ţipetele Lucreziei au devenit

atât de puternice, încât, cu siguranţă, Alfonso le auzea din antecameră. Cred că s-a speriat îngrozitor, aşa că am plecat de lângă Lucrezia să îi explic situaţia. Din fericire, a ajuns şi Papa, în timp ce îl strângeam în braţe pe fratele meu.

Văzându-ne expresiile agitate, Alexandru a reacţional imediat, în stilul lui emoţional. Instantaneu, i s-au umplut ochii de lacrimi.

— Doamne Dumnezeule! Parcă este pe moarte! Nu mi-am imaginat, că este aşa de serios… Sancha, ce s-a întâmplat cu fiica noastră?

I-am dat drumul lui Alfonso şi am zis:

— Lucrezia este tânără şi puternică. Cu siguranţă va supravieţui. Se pare că era însărcinată. Dar, mai mult ca sigur, copilul este pierdut. Se alerga cu domnişoarele ei în vie…

— Se alergau în vie?! Cine a permis asta? a întrebat Alexandru, cu o furie dureroasă. Ştia, că este însărcinată?

— Cred că ştia. A fost un simplu accident, Sfiinţia Voastră. Exerciţiul nu ar fi trebuit să îi facă rău. Papucul ei era lărgit şi s-a împiedicat de

el, iar o altă fată a căzut peste ea.

— Cine? Tonul lui Alexandru a devenit răzbunător.

Între timp, Alfonso a ignorat vociferările socrului său. A ascultat informaţiile, apoi şi-a pus capul în palme şi a şoptit: – Însărcinată…

În acelaşi timp în care Alexandrua a întrebat numele vinovatului, Alfonso a ridicat capul şi a spus: – Eşti sigură, că Lucrezia o să fie bine?

Şi-a întors privirea îngrijorată spre gemetele, care se auzeau din dormitorul soţiei sale. Mi-am pus mâna pe umărul fratelui meu.

— Acum este greu, dar moaşa spune, că este tânără şi cu graţia lui Dumnezeu, va supravieţui. Pe Alexandru l-am minţit.

— Nici nu îmi amintesc ce fată a căzut, Sfiinţia Voastră. A fost voia lui Dumnezeu, nu vina feţei, că papucul Lucreziei era slăbit.

Papa şi-a acoperit faţa şi a gemut cu o durere, care să o rivalizeze pe a fiicei sale.

— Ah, biata mea fiică! Biata mea, Lucrezia!

— Fiţi puternici, le-am spus amândoura.

Lucrezia m-a rugat să stau cu ea. Dar, o să vin cu veşti, cât pe repede posibil.

I-am lăsat să se consoleze unul pe celălalt şi m-am întors lângă Lucrezia.

Suferinţa Lucreziei a continuat, încă vreo două ore, după care a avortat un copilaş mic şi plin de sânge. Am văzut cu ochii mei, biata fiinţă abia formată, în timp ce moaşa l-a prins într-un prosop şi l-a examinat. Era prea devreme să ne dăm seama, dacă pierduse o fiică sau un fiu.

Slavă Domnului, gemetele Lucreziei au încetat imediat, dar a început să plângă, realizând că a pierdut copilul. A mai sângerat puţin după aceea, un semn bun şi a căzut, în sfârşit, într-un somn adânc, pe care moaşa l-a declarat vindecător.

Mi-a revenit sarcina de ale spune veştile bune şi rele, tatălui şi soţului ei: Lucrezia a avortat, dar nu erau daune permanente. Era de aşteptat să se recupereze repede.

Mi-am ţinut promisiunea şi m-am întors în camera Lucreziei. Am moţăit pe o pernă mare în

timp ce ea a dormit profund toată noaptea. Am plecat, abia de dimineaţă, când m-am convins, că totul este în regulă.

Primăvara 1499 – iarna 1499 XXVI

n fericire, previziunea moaşei s-a dovedit corectă. Lucrezia şi-a revenit complet şi în timp au început să o enerveze răsfăţul şi grija excesivă cu care eu, Alfonso şi tatăl ei o cocoloşeam fără jenă.

Deşi iniţial, existase o oarecare gelozie între Donna Esmeralda şi principala domnişoară de companie a Lucreziei, Donna Maria, acum amândouă erau unite în scopul lor, de a se asigura, ca Ducesei de Bisceglie să îi fie întotdeauna cald, să fie aranjată şi supra-hrănită.

În doar câteva luni, atenţiile noastre au fost răsplătite. Într-o seară de aprilie după cină, în timp ce veneam înapoi la palat de la Vatican, Lucrezia m-a tras deoparte, cât să nu ne audă anturajul nostru şi a şoptit:

— Sunt din nou însărcinată. Dar nu trebuie să spunem nimănui o vreme până nu sunt sigură că o să fie bine copilul.

— Fără întreceri, am sâsâit eu.

A avut suficient umor să se strâmbe la mine.

— Fără întreceri, a aprobat ea.

Am zâmbit şi ne-am luat de mâini, bucuroase de secretul nostru. În acea noapte, Roma îmi părea un lăcaş sigur. În timp ce ne apropiam, lanternele bărcilor străluceau dedesubtul nostru pe Tibru, iar de la ferestrele arcuite ale palatului emana o lumină aurie.

Între timp, evenimentele din Franţa nu au progresat exact după planul lui Cesare Borgia. Actul de divorţ trebuia pus în mâinile regelui, doar în schimbul Carlottei de Aragon. Astfel înarmat, Cesare a plecat în Franţa. Mi-am scos această chestiune din cap, încrezătoare că acum, statutul meu politic şi al lui Alfonso, în familia Borgia, erau asigurate.

Odată sosit în Franţa, Cesare a fost îndrumat de Carlotta şi de tatăl ei, regele Federico, să îi ceară lui Ludovic permisiunea să o ia de soţie. Totuşi, regele, deşi l-a primit politicos pe Cesare, a refuzat să discute subiectul. Între timp, Ludovic a

insistat atât de violent să primească actul de divorţ, încât Cesare a început să se teamă pentru siguranţa lui. A tărăgănat cât a putut, dar în final a cedat în faţa insistenţelor lui Ludovic şi a predat actul de divorţ.

Imediat ce Ludovic a primit ce îşi dorea, Ceasare a pierdut orice avantaj, iar regele francez nu a vrut să mai audă nimic despre Carlotta. Frustrat, Cesare a apelat din nou la tatăl Carlottei, Federico, care după ce a fost evaziv o lungă perioadă de timp, până la urmă a refuzat pe faţă oferta lui Cesare. Sincer ca de obicei, unchiul Federico a comentat dezgustat, că nu şi-ar mărita fiica cu un bărbat cu reputaţie de „aventurier”. Cu alte cuvinte, îşi păstra fata pentru un peţitor legitim, nu pentru bastardul Papei, care se eliberase cu atâta uşurinţă de jurămintele preoţeşti şi mai ales, pentru un bărbat care se zvonea că ar avea o înclinaţie pentru crimă.

Apelurile lui Cesare la regele Ludovic au fost ignorate. Deja trecuseră luni întregi. Cesare a ameninţat că se întoarce în Italia, iar Papa a

început să spună, că ar fi cazul să îi găsească o soţie italiană. Dar, Ducelui de Valencia nu i s-a permis să părăsească Franţa; nici măcar curtea regelui. În schimb, i s-a oferit mâna unei prinţese franceze; apoi a alteia. În timp, i s-a oferit o procesiune de frumuseţi franceze. Într-un final, trebuie să fi realizat adevărul. Deşi era bine tratat, a fost prizonierul regelui până a acceptat planul lui Ludovic: o soţie franceză, pentru fiul Papei Alexandru.

La sfârşitul primăverii, Don Garcia, mesagerul personal al lui Cesare, a venit din Franţa. Veştile pe care le aducea erau atât de importante, încât Sfiinţia Sa l-a invitat pe Don Garcia să ni se alăture la cină – cu toate că el a rămas în picioare să recite informaţiile.

Cesare era logodit, iar regele Franţei îşi dăd use acordul. Mireasa se numea Charlotte d'Albret, fiica regelui Navarrei şi verişoara regelui Ludovic.

Lângă mine, Alfonso a ascultat cu atenţie. Figura lui nu exprima niciun semn de nelinişte interioară. De cealaltă parte a mea, Jofre l-a

aclamat pe fratele său. Nu ia trecut prin cap, că soţia şi cumnatul lui erau acum într-un mare pericol politic.

După moartea lui Juan, Lucrezia a devenit copilul favorit al lui Alexandru. Dar, un fiu are întotdeauna întâietate faţă de o fiică, deci Papa îi era loial, în primul rând lui Cesare de care se şi temea. Iar Cesare alesese să se alieze cu Franţa, din ciudă sau din dorinţa de a se răzbuna pe mine şi poate chiar pe întreaga Casă de Aragon, pentru jignirea mai mult decât publică, cauzată de refuzul Carlottei. Sfiinţia Sa s-a arătat plăcut emoţionat:

— În sfârşit, toţi copiii mei vor fi căsătoriţi, a oftat el. Şi poate că în curând voi fi bunic.

Lucrezia mi-a aruncat un zâmbet complice. Abia am putut să îl întorc. Eram devastată.

După cină, am reuşit să discut un moment între patru ochi cu Alfonso înainte să plece la Lucrezia. Eram aşa agitată şi suspicioasă încât i-am cerut lui Alfonso să îşi concedieze toţi servitorii, inclusiv pe cei mai de încredere, care îl serviseră ani întregi în Napoli. Am insistat să ne

retragem în dormitorul lui, după ce am încuiat uşa antecamerei. Eram îngrijorată, că cineva ar putea asculta la uşă orice conversaţie purtată în camera exterioară. Am vorbit înainte ca Alfonso să aibă ocazia.

— Dacă Cesare face asta, o invazie franceză este inevitabilă, iar noi suntem blestemaţi. Şti cât de uşor a scăpat Lucrezia de fostul soţ.

M-am aşezat tremurând pe un taburet şi mi-am înfăşurat bine şalul de lână în jurul meu. Alfonso stătea cu spatele la mine în faţa balconului. Deschisese obloanele şi trăgea în piept aerul răcoros de primăvară, în timp ce privea afară în întuneric. Întunecimea îi încadra capul blond şi umerii laţi, înveşmântaţi în brocart verde pal. Părea puternic, hotărât, invincibil. Dar, i-am studiat postura şi am citit îngrijorarea din ea; am văzut tensiunea, pe care nu o avusese înainte de cină.

Alfonso a închis obloanele cu forţă şi s-a îndepărtat de balcon, mişcări care reflectau o mânie, pe care foarte rar o vedeam la el. Figura sa

era tensionată. Ştiam că îl provocase comentariul meu, dar ştiam de asemenea, că nu eram singura sursă a furiei lui.

— Nu *ea* a făcut asta. S-a opus pe cât a putut divorţului şi încă se mai simte ruşinată. Tatăl ei a constrâns-o.

— Indiferent. Face ce i se spune.

Alfonso a devenit neobijnuit de rece.

— Nu fi aşa sigură. Ne iubim, Sancha. A fost folosită de mult prea mulţi ani de tatăl ei. Loialitatea faţă de el este pătată. Dar, ştie că eu nu aş răni-o niciodată. Nu aş trăda-o niciodată.

— Nu pot decât să sper că ai dreptate. Dar, sunt alţii despre soarta cărora nu îndrăznesc să vorbesc.

Mă gândeam la Perotto, la Pantsilea… şi mai ales la Juan, a cărui legătură de sânge nu l-a salvat. Alfonso s-a înflăcărat.

— Nu vreau să aud asemenea cuvinte. Lucrezia este soţia mea. Şi nu este capabilă nici de cea mai mică cruzime.

Am încercat să îl împac.

— O iubesc pe Lucrezia ca pe o soră şi o prietenă. Nu o acuz de nimic. Dar Cesare…

Mi-am coborât imediat vocea.

— Dacă se decide să alieze armata papală cu Franţa…

Furia lui Alfonso s-a transformat în seriozitate.

— Ştiu. Trebuie să avem mare grijă de acum înainte. O să existe spioni. Nu putem îndrăznii să vorbim deschis nici în faţa servitorilor noştri şi trebuie să fim atenţi ce punem în scris. A făcut o pauză.

— O să mă întâlnesc între patru ochi cu ambasadorii Spaniei şi Neapolelui. Sunt cardinali cu legături puternice în Spania şi Napoli, în care putem avea încredere şi pe care Papa îi ascultă. S-a forţat să zâmbească încurajator. Nu te agita, Sancha. Actul nu este încă încheiat. O să fac ce îmi stă în putinţă să opresc această nuntă. Şi o să o rog pe Lucrezia să vorbească şi ea cu tatăl ei. Are mai multă influenţă asupra lui decât oricine.

— Lucrezia! am exclamat eu. Alfonso să nu

îndrăzneşti să îi vorbeşti despre asta.

M-a privit cu o durere temperată de indignare.

— Vorbesc cu Lucrezia despre orice, a afirmat el cu simplitate. Ea este viaţa mea, sufletul meu. Nu aş putea să îi ascund nimic.

M-a cuprins d isperarea precum lăsarea nopţii.

— Trebuie să înţelegi, dragă frate, că Lucrezia întotdeauna va fi loială, înainte de toate, familiei sale. Când a deschis gura să protesteze, am ridicat mâna să îl opresc. Asta nu este o slăbiciune de caracter, ci mai degrabă o tărie. Recunoaşte, Alfonso. Cui îi eşti mai loial? Casei de Bogia sau Casei de Aragon?

A oftat.

— Ai dreptate. O să fiu discret în discuţiile cu soţia mea. Între timp, ai credinţă. O să fac lobby cu toată puterea mea împotriva acestei nunţi franceze.

Am încercat să am credinţă. Alfonso s-a ţinut de promisiune, iar reprezentanţii regilor Spaniei şi

Neapolelui l-au avertizat pe Papă privind consecinţele cumplite, dacă s-ar permite căsătoria lui Cesare cu o femeie franceză. Alexandru a părut să asculte. Dar, într-o dimineaţă pe la mijlocul lunii mai, când eu şi Lucrezia stăteam pe pernele noastre de catifea lângă tronul lui Alexandru, în timp ce asculta petiţii, a fost anunţat un vizitator. Mesagerul lui Cesare, Don Garcia, tocmai descălecase după un drum lung de patru zile de la Blois, din Franţa.

Avea veşti pentru Sfiinţia Sa. Veşti fericite, a raportat pajul, dar mesagerul i-a cerut lui Alexandru să aibă răbdare, deoarece dormise puţin şi abia se ţinea pe picioare. Dorea să îşi prezinte raportul după câteva ore de odihnă.

Nerăbdător, Alexandru nici nu a vrut să audă. I-a concediat pe petiţionari şi i-a chemat pe Jofre, Alfonso şi pe călăreţul extenuat în sala tronului. Familia a sosit urmată de Don Garcia, care se sprijinea de un servitor, pentru că nu mai putea merge fără ajutor.

— Sfiinţia Voastră, iertaţi-mă, a implorat

Garcia. Trebuie să vă spun următoarele: fiul dumneavoastră, Cesare Borgia, Duce de Valentinois, este acum fericitul soţ al Charlottei d'Albret, prinţesă de Navarra, iar căsătoria s-a consumat chiar în faţa regelui Ludovic.

Am ascultat înlemnită. Alexandru a bătut din palme extaziat. Mai târziu am aflat, că ajutase la pecetluirea căsătoriei cu luni în urmă, acordându-i fratelui Charlottei pălăria de cardinal, în timp ce se prefăcea că îi ascultă pe spanioli şi pe napolitani.

— Deci este gata!

L-a studiat pe mesager, care se clătina şi a ordonat:

— Să aducă cineva un scaun! Îţi permit, Don Garcia, să te aşezi în prezenţa mea, atâta timp cât îmi dai un raport întreg asupra nunţii. Să nu omiţi niciun detaliu.

S-a adus un scaun, iar Don Garcia s-a aşezat şovăitor şi, îmboldit de întrebările Papei, a vorbit timp de şapte ore. După câteva ore, s-a adus mâncare şi băutură pentru povestitor şi pentru

audienţa sa. Am ascultat, din ce în ce mai îngrozită, în timp ce Alexandru era din ce în ce mai încântat.

Am aflat cum Cesare şi soţia lui (după spusele lui Garcia era o femei frumoasă, cu pielea palidă, delicată şi părul blond) au făcut schimb de verighete într-o ceremonie solemnă. Într-o etalare de masculinitate, Cesare a consumat fizic căsătoria de şase ori, în faţa regelui Ludovic, care a aplaudat şi l-a numit *„un bărbat mai bun ca mine”*. La recepţie au participat atâţia invitaţi distinşi, inclusiv regele şi anturajul său, încât nu a fost loc suficient pentru toată lumea şi au fost forţaţi să ţină petrecerea afară pe o pajişte.

Papa era încântat de uniunea lui Cesare. Fiecare vizitator la Vatican era onorat cu povestea nunţii lui Cesare. În completare, Sfiinţia Sa scotea munţi de bijuterii, pe care intenţiona să le trimită noii sale nurori. Punea fiecare piatră în lumină, ca oaspeţii să le admire. Eu şi Alfonso, puteam doar să încercăm să controlăm daunele. Unul dintre cardinalii căruia îi ceruse Alfonso ajutorul,

Ascanio Sforza, a încercat apele uşor în timpul unei conversaţii cu Papa în legătură cu afacerile Bisericii. Nu credea, i-a spus cardinalul Sforza Sfiinţiei Sale, că Ludovic intenţionează cu adevărat să invadeze Napoli, din moment ce regina Anna şi supuşii ei se opuneau. Şi în plus, francezii îşi învăţaseră deja lecţia, când regele Carol a fost forţat să se retragă umilit.

Papa i-a râs batjocoritor direct în faţă. „Regele Federico ar trebui să aibă grijă”, a remarcat Alexandru zâmbind, să nu se trezească în aceeaşi poziţie în care a fost tatăl meu, crezând că francezii nu vor veni, apoi fugind, când s-au apropiat armatele lui Carol de porţile Neapolelui.

Auzind asta, mi-am pierdut orice speranţă cu toate că Alfonso a continuat să facă lobby politic în secret. M-am bucurat cu răutate, de un singur lucru. Vestea că studenţii universităţilor din Paris jucau parodii comice despre nunta lui Cesare. Grandoarea romană era considerată vulgară şi extremă după standardele franţuzeşti. Caii lui Cesare, potcoviţi cu argint, l-au făcut de râs.

Jofre a realizat, în sfârşit, că nu mai sunt în graţiile Sfiinţiei Sale şi a decis, că cel mai bun curs de acţiune era să se dovedească un adevărat Borgia la fel ca fraţii săi. Umbla noaptea beat pe străzi, în compania soldaţilor spanioli, mânuind o sabie, într-o slabă imitaţie a lui Juan, deoarece datorită firii sale blânde, nu fusese pregătit niciodată pentru o luptă.

A continuat acest comportament cu toate că l-am implorat să se oprească. Cred că îngrijorarea mea îl făcea să se simtă mai bărbat. Nu pot să îl condamn. Încerca să mă ajute. Şi poate, dacă ar fi avut stabilitatea rudelor sale, tatăl lui l-ar fi ascultat. Dar nu o avea. Şi nu putea face nimic să îl influenţeze pe Sfiinţia Sa în favoarea mea. Dar cel puţin, avea abilitatea să înceapă să se comporte ca un Borgia. Fără îndoială, asta credea că face în noaptea când am fost trezită de ţipete la uşa mea.

— Donna Sancha! Donna Sancha!

M-am ridicat în capul oaselor, ducând mâna la inimă (care bătea cu putere), trezită după ore

de somn adânc, de o voce masculină, venită din antecamera mea. Lângă mine, Donna Esmeralda s-a trezit imediat. Celelalte domnişoare s-au dezmeticit şi ele speriate.

— Cine este? am întrebat eu, pe un ton autoritar.

M-am chinuit să ies din aşternut, în timp ce una din fete s-a grăbit să aprindă o lampă.

— Sunt Federico, un sergent din Garda Spaniolă, unul dintre oamenii soţului dumneavoastră. Don Jofre este grav rănit. L-am dus în pat şi am trimis după medic. Am considerat că ar trebui să vă anunţăm.

— Grav? Cât de grav? am întrebat, din ce în ce mai panicată.

Deja îmi luasem şalul de catifea şi am fugit în antecameră, unde stătea Federico, ţinând o lanternă. Era îmbrăcat în haine civile. Avea probabil vreo optesprezece ani. Era întunecat ca un maur şi avea părul lipit de frunte din cauza sudorii. Partea de jos a tunicii sale atârna, retezată de o sabie, care nu reuşise să îi penetreze

pielea. Prin gaură i se vedea o parte din abdomen şi talia pantalonilor. Ochii lui negrii sclipeau de la prea mult vin. Dar vocea şi postura sa erau stabile. Sperietura îl trezise.

— A primit o săgeată în coapsă, Madonna.

O astfel de rană putea uşor fi fatală. Fără să chem însoţitori, am fugit desculţă pe coridor. Nu îmi aduc aminte când am traversat clădirea sau când am urcat scările până la apartamentul lui Jofre. Nu îmi amintesc decât bărbaţi care se plecau şi uşi care se deschideau, până am ajuns lângă soţul meu. Zăcea întins pe pat, palid şi transpirat. Ochii săi căprui era măriţi de durere. Oamenii lui îi tăiaseră pantalonii, expunând rana şi săgeata pe jumătate ruptă, cu vârful ferm înfipt în coapsa soţului meu. În jurul săgeţii, carnea se făcuse vineţie şi umflată, sângerând copios. Şiroaiele se revărsau de fiecare parte a piciorului său. Un cearşaf a fost împăturit şi plasat sub rană. Era îmbibat.

Jofre era conştient, aşa că l-am luat de mână. Strânsoarea lui era slabă dar recunoscătoare. A

încercat să îmi zâmbeasc, dar nu a putu produce decât o grimasă bolnăvicioasă.

— Dragul meu, am spus eu.

Păreau singurele cuvinte pe care puteam să le pronunţ.

— Sancha, nu fi supărată pe mine, a şoptit el.

În respiraţia şi pe hainele lui se simţea mirosul de alcool. Am realizat, că probabil oamenii lui turnaseră vin pe rană să o cureţe. Chiar şi aşa, el şi anturajul lui fuseseră destul de beţi, fapt ce, nu mă îndoiam, facilitase această problemă.

— Niciodată, i-am spus eu. Niciodată.

Jofre nu avea pic de viclenie. Dacă făcuse ceva greşit, o făcuse în speranţa de a mă ajuta pe mine.

— Cine ţi-a făcut asta?

Jofre era prea slăbit să răspundă. În schimb, i-am auzit vocea lui Federico în spatele meu. Tânărul soldat ţinuse pasul cu mine şi mă urmase în camera stăpânului său, dar eu fusesem prea agitată să observ.

— Unul dintre soldaţii şerifului, Madonna

Sancha. Treceam podul pe la Castel Sant' Angelo, când şeriful ne-a cerut să ne oprim să ne inspecteze. Don Jofre s-a identificat drept prinţul de Squillace, dar şeriful a ales să nu îl creadă, Madonna şi…

A făcut o pauză, editând povestea, de dragul meu.

— A avut loc un schimb de cuvinte. Aparent, unul dintre soldaţi a simţit că prinţul l-a insultat pe şerif, deoarece a tras o săgeată şi puteţi vedea rezultatul. Eram îngrozită.

— A fost arestat şeriful? Şi soldatul care a tras?

— Nu, Madonna. Eram prea îngrijoraţi pentru prinţ. L-am adus imediat aici.

— Trebuie făcut ceva. Cei responsabili trebuie pedepsiţi.

— Da, Madonna. Din păcate, noi nu avem autoritatea.

— Dar, cine?

Federico s-a gândit.

— Mai mult ca sigur, Sfiinţia Sa.

A apărut doctorul Papei, un bărbat în vârstă, îmbrăcat la fel de bine precum orice Borgia. Era clar deranjat, că fusese trezit înainte de zori. S-a încruntat când m-a văzut. Aproape că i s-au unit sprâncenele.

— Fără femei. Trebuie să scot săgeata şi nu vreau leşinuri aici.

M-am încruntat şi mai tare decât el. Nu aveam de gând să fiu tratată cu o asemenea desconsiderare, dar cel mai important, nu voiam să îi permit să mă forţeze să plec de lângă soţul meu.

— Nu sunt vreo fecioară delicată, am insistat. Fă-ţi treaba şi lasă-mă pe mine să îi alin durerea.

De data aceasta, Jofre a reuşit să producă un zâmbet palid. L-am ţinut de mână şi i-am şters sudoarea de pe frunte, în timp ce doctorul a început să examineze, să apese şi apoi să taie în jurul rănii. A fost adus un vin tare. Am pus pocalul de argint la buzele tremurânde ale lui Jofre şi l-am îndemnat să bea. Când a băut suficient să îl mulţumească pe doctor, a început partea cea mai

grea a operaţiei. Doctorul a apucat săgeata cu ambele mâini şi a tras. Jofre a scrâşnit din dinţii şi a gemut, dar într-un final, a început să ţipe tare ca o femei la naştere. După câteva încercări, săgeata a ieşit, iar el a căzut pe spate nemişcat, deşi încă avea dureri. Odată cu ea, a curs mult sânge. Doctorul a spus că este un lucru bun, deoarece ajuta să cureţe rugina periculoasă, reducând riscul de infecţie. Apoi, rana a fost spălată cu mai mult vin şi bandajată.

Am stat cu Jofre în acea noapte, neîndrăznind să dor, nici măcar când în ciuda suferinţei, el a aţipit.

Primăvara – vara 1499 XXVII

De dimineaţă, l-am lăsat pe soţul meu dormind, m-am îmbrăcat cum se cuvine şi m-am dus devreme la apartamentele Sfiinţiei Sale, înainte să plece să se ocupe de treburile oficiale. M-a primit în cabinetul său, aşezat în spatele unui birou aurit. I-am făcut o plecăciune şi am spus urgent: – Sfiinţia Voastră, fiul vostru Jofre a fost rănit aseară într-o altercaţie cu şeriful.

— Rănit?

S-a ridicat îngrijorat.

— Este grav?

— Aseară a fost, Sfiinţia Voastră. Coapsa lui Jofre a fost străpunsă de o săgeată ruginită. Prin graţia lui Dumnezeu a supravieţuit. Încă nu are febră. Doctorul este optimist că îşi va reveni, dar starea lui este încă serioasă.

Am văzut cum a început să se relaxeze.

— Cum s-a întâmplat?

— Jofre a ieşit aseară cu o parte din oamenii lui. Era destul de târziu. Traversau podul Sant' Angelo, când i-a oprit şeriful şi a cerut să îi spună ce făceau.

— Aşa cum trebuia, a zis Alexandru. I-am vorbit lui Jofre despre escapadele sale nocturne. A tot ieşit cu spaniolii lui, căutând ceartă. Se pare că, în sfârşit a găsit una.

În tonul lui se simţea desconsiderare. M-am uitat la el şi am oftat adânc.

— Sfiinţia Voastră, bărbaţii vinovaţi de rănirea lui Jofre trebuie pedepsiţi!

Alexandru, clar nu mai era preocupat de problemă. M-a privit cu acei ochi mari căprui, ochi ce la suprafaţă păreau binevoitori, dar în fapt ascundeau un suflet viclean.

— Se pare că îşi făceau datoria. Nu pot să îi „pedepsesc”, după cum spui tu. Jofre a primit ce merita.

S-a uitat la hârtia de pe biroul său, ignorându-mă.

— Este *fiul tău*! Am exclamat eu, fără să încerc să îmi stăpânesc mânia.

M-a privit cu răceală.

— Despre asta, ai fost dezinformată, Madonna. Furia a pus stăpânire pe limba mea, înainte ca inteligenţa să o poată face.

— Ai spus lumii altceva, am răspuns aspru. Ceea ce te face atât un mincinos, cât *şi* un încornorat.

S-a ridicat iute, cu o mânie la fel de puternică precum a mea, dar înainte să apuce să răspundă, m-am întors cu spatele la el. În mod deliberat, nu i-am cerut permisiunea de a pleca şi

am ieşit din cameră, trântind uşa în urma mea.

După aceea, m-am convins, că înrăutăţisem şi mai tare situaţia mea şi a lui Alfonso. După-amiază, am devenit atât de agitată datorită gafei mele, încât m-am dus să îl caut pe fratele meu şi am fost forţată să aştept câteva ore până s-a întors de la vânătoare.

Ne-am întâlnit în felul nostru clandestin, în dormitorul lui Alfonso, cu uşa antecamerei încuiată. În timp ce fratele meu asculta, odihnindu-se pe un scaun după o zi de călărit, prea obosit măcar să îşi scoată mantia înainte să se aşeze, eu mă plimbam prin faţa lui, mărturisindu-i idioţenia mea şi simţul de vinovăţie. A clătinat indulgent din cap şi a oftat.

— Sancha, trebuie să realizezi, că manifestările tale de furie ar putea să îl enerveze îngrozitor pe Alexandru, dar în final, înţelege că îţi aperi soţul. Nu o să iasă nimic rău din asta.

Nu avea rost să încerc să îl conving contrariul. Era prea obijnuit să vadă partea bun a oamenilor. Indiferent cât timp rămânea la Roma,

nu avea să înţeleagă talentul familiei Borgia pentru perfidie. Am oftat, dar apoi Alfonso a adăugat:

— Nu ne-ai înrăutăţit situaţia. De fapt, nu cred că situaţia noastră poate deveni mai proastă.

Şi mi-a spus în sfârşit, ceea ce îmi ascundea de câteva zile, că reprezentanţii regelui spaniol Ferdinand au devenit din ce în ce mai furioşi de acţiunile lui Alexandru. De fapt, ridicau ancora de dimineaţă, plecând înapoi în Spania, să se întâlnească cu însuşi regele Ferdinand. Plecarea lor era menită să îi aducă ofensă Papei. Înainte să îşi ia la revedere, i-au relatat Sfiinţiei Sale părerea lor, că armata papală primeşte muniţie din Franţa, strecurată în butoaie de vin.

Alfonso mi-a povestit asta cu o greutate ce depăşea epuizarea fizică. Sprijinindu-şi capul în pumn, a spus:

— Iar Papa a reuşit să îi înfurie atât de tare pe spanioli cu laudele sale constante la adresa lui Ludovic, încât ambasadorul l-a insultat pe Alexandru pe faţă. Garcillaso de Vega a avut

curajul să îi spună direct Sfiinţei Sale: „Sper că o să fi forţat să mă urmezi în Spania, ca un fugar pe o barjă, nu într-o corabie măreaţă ca a mea”.

N-am putut să nu oftez de încântare la gândul că de Vega l-a pus pe Alexandru la punct. În acelaşi timp ştiam, că o asemenea sinceritate va atrage răzbunare.

— Ce a spus Papa?

— A scuipat, a zis Alfonso. A spus că Don de Vega l-a dezonorat, acuzându-l de complicitate cu Franţa. A spus că loialitatea lui pentru Spania a rămas neschimbată.

Am rămas tăcută, studiându-l pe fratele meu cu atenţie. M-am temut, că Lucrezia are o influenţă prea mare asupra lui şi că o să încerce să nu ia retragerea ambasadorului ca pe o exagerare. Dar nu a făcut-o. Expresia lui era gravă şi tulburată. După o pauză, Alfonso a spus înfrânt:

— Am vorbit, în mod regulat, cu Ascanio Sforza. Mi-a spus că, indiferent dacă Lucrezia mă iubeşte, din perspectiva Papei, nu are niciun cuvânt de spus în această privinţă. A protestat

viguros împotriva divorţului de Giovanni Sforza, dar în final nu a contat.

Mi-a ţinut gura, abţinându-mă cu graţie să îi amintesc, că îi spusesem şi eu acelaşi lucru cu săptămâni în urmă şi nu mă luase în seamă. În schimb am spus:

— O singură persoană are influenţă asupra lui Alexandru, iar acela este Cesare. El este cel mai mare pericol cu care ne confruntăm.

Alfonso s-a gândit cu seriozitate, apoi a continuat:

— Sforza se gândeşte să plece din Roma. Nu este sigur, cât timp mai sunt în siguranţă suporterii Casei de Aragon.

Am îngheţat. Ştiam că manevrele politice ale lui Cesare cu francezii ne puneau pe mine şi pe fratele meu, într-o situaţie gravă. Dar un pericol fizic… Faptul că Borgia ar putea să încerce să îl asasineze pe Alfonso… nu mi se păruse niciodată pe deplin real, până în acel moment, când l-am privit pe fratele meu blajin şi am realizat ce a făcut Cesare. Casa de Aragon era într-un pericol

crunt. Alianţa franceză, chiar îi dăduse Papei îndrăzneala de a îmi nega în faţă paternitatea lui Jofre. Oare intenţia lui Cesare de a se căsătorii cu Carlotta de Aragon fusese doar un şiretlic? Oare a vrut de la bun început să se însoare cu o mireasă aleasă de regele Ludovic şi să se alieze cu cel mai mare inamic al ţării mele? Dacă dorea să se răzbune pe mine, nu putea să o facă mai bine, decât să îl amenințe pe Alfonso. Îmi păsa mai mult de viaţa fratelui meu decât de a mea.

Cu armata franceză la dispoziţia Papei, Cesare îmi putea răpi mai mult decât pe Alfonso. Putea să ia Napoli. Am fost transportată imediat în trecutul îndepărtat. Stăteam în peştera întunecată a stegăi, de lângă Muntele Vezuviu, privindu-i trăsăturile înmuiându-se în spatele voalului întunecat, auzindu-i vocea melodioasă proclamând: *ai grijă sau inima ta îi va distruge pe cei pe care îi iubeşti*.

Cesare, m-am gândit într-o clipă de frică sălbatică şi instinctiv mi-am dus mâna la pumnalul ascuns mereu în corsetul meu. *Cesare*, *inima*

mea… inima mea neagră şi rea. Nu pot să te las să îl distrugi pe fratele meu.

Jofre s-a recuperat complet şi a renunţat la neinspiratele raiuduri nocturne. Eu şi Alfonso am rămas la Roma, chiar şi în iulie, după ce Ascanio Sforza a plecat la Milano să îl sprijine pe fratele său, ducele Ludovico Sforza. Armata franceză deja traversase Alpii şi se pregătea pentru un atac asupra oraşului din nord.

Grija mea era doar pentru Alfonso; era bărbat, considerat capabil de influenţă politică. Eu eram doar o femeie, văzută ca o consoartă incomodă, dar nu o ameninţare directă. Amândoi încercam să ne convingem că suntem în siguranţă, mai ales că Lucrezia era însărcinată în patru luni, iar Alexandru aştepta cu nerăbdare naşterea primului său nepot legitim – moştenitor al Casei de Aragon şi de Borgia.

Papa repeta mereu, că regele Ludovic nu va invada niciodată Napoli. A insistat că regele francez este interesat doar de regiunea Milanului şi nimic mai mult. Odată ce avea Milanul, el şi

armata sa vor pleca.

Încercam cu disperare să cred poveştile lui Alexandru. Dar, Alfonso nu le-a mai putut da crezare pentru mult timp. Îmi ascundea un secret, pentru care încă nu pot să îl iert, chiar dacă ştiu că l-a ţinut doar să mă protejeze.

Regele Ludovic a preluat controlul Milanului cu uşurinţă. Cetăţenii, îngrijoraţi pentru siguranţa lor, s-au învălmăjit pe străzi să îl întâmpine. Cât despre Ducele Ludovico şi vărul său, cardinalul Sforza, nu au reuşit să strângă suficient ajutor pentru a respinge invazia. Realizând acest lucru au fugit, înainte ca oraşul să deschidă porţile armatei franceze. Alături de rege se afla… Cesare Borgia.

Abia trecuseră două zile din luna august, iar dimineţile erau încă plăcute, când Lucrezia m-a invitat la masă în loggia palatului. Ne delectam cu discuţiile feminine, care au loc când cineva aşteaptă un copil. Conversaţia noastră a fost întreruptă de apariţii însoţitorilor papali, apoi a Sfiinţia Sale. Cu umerii aplecaţi, a traversat loggia

cu o viteză şi o intensitate neobijnuită. Mi-a amintit de blazonul familiei Borgia. Alexandru semăna atât de bine cu un taur furios. S-a apropiat. Albeaţa robelor lui de satin accentua roşeaţa feţei sale rotunde şi întunecimea ochilor săi încruntaţi. Privirea străpungea ca o săgeată şi alterna între mine şi Lucrezia. Evident, amândouă făcusem ceva să îi atâţăm furia şi dispreţul.

Ne-am ridicat în picioare, Lucrezia chinuindu-se datorită poverii pe care o purta. Dar Alexandru ne-a făcut semn imediat să ne aşezăm.

— Nu, a strigat el. Staţi… o să aveţi nevoie.

Tonul lui era dur şi expresia fulgerătoare. A venit în dreptul mesei şi a aruncat o scrisoare lângă farfuria Lucreziei. M-am aşezat înlemnită, neîndrăznind nici să respir. Lucrezia a pălit. Probabil suspecta, ceea ce eu eram prea speriată să intuiesc. A ridicat scrisoarea şi a început să citească. A icnit, apoi a scos un sunet ştrangulat şi nervos de incredulitate.

— Ce este? am întrebat eu şoptit, să nu îl provoc şi mai tare pe Sfiinţia Sa.

S-a uitat la mine, ameţită. Am crezut că o să leşine. Dar şi-a revenit şi a început să vorbească. Simţeam în tonul ei apropierea lacrimilor.

— Alfonso. Spune că nu mai este în siguranţă la Roma. A plecat înapoi la Napoli.

— Şi te imploră să îl însoţeşti! a urlat Alexandru, gesticulând nervos la scrisoare.

Lucrezia a tresărit, ca şi cum i-ar fi fost frică că o să o plesnească.

— Ai face bine să juri în faţa lui Dumnezeu că nu ştiai nimic despre asta.

Lucrezia a clipit repede, şoptind:

— Nu am ştiut nimic. Jur!

Alexandru a continuat să vocifereze.

— Ce fel de bărbat trădător este acesta, să îşi acuze propria familie… mă acuză pe *mine* de neloialitate, apoi o părăseşte pe biata sa soţie, care este însărcinată. Mai rău, ce fel de bădăran îşi pune consoarta într-o asemenea poziţie, cerându-i să îşi părăsească propriul sânge, deşi cunoaşte foarte bine responsabilităţile ei familiale şi politice.

Atunci am vrut să îl plesnesc. Eram furioasă că îl insulta pe fratele meu, un om mult mai decent decât îşi putea imagina Alexandru. Eram, de asemenea, furioasă şi pe Alfonso, că a fugit din Roma fără să îmi spună. În acelaşi timp am înţeles de ce a păstrat tăcerea. Un astfel de secret mă punea şi pe mine în pericol. Lăsându-mă în urmă, fără să îmi destăinuie planurile lui, Alfonso s-a asigurat că voi părea inofensivă în ochii familiei Borgia.

— Bineînţeles, că nu vei răspunde, i-a ordonat Alexandru cu asprime fiicei sale, absolut neimpresionat de lacrimile care îi curgeau pe obraji. Din acest moment, toate mişcările tale în casa aceasta, vor fi urmărite cu atenţie, deoarece, te asigur, că nu o să mergi nicăieri fără permisiunea mea.

S-a întors la mine.

— Cât despre tine, Donna Sancha, poţi să începi chiar în clipa asta să îţi faci bagajele. În mod cert, regele Federico nu vrea să îşi lase nicio posesie aici, aşa că o să îl urmezi pe fratele tău la

Napoli. Mi s-au încins obrajii. M-am ridicat şi am rostit rece, cu vocea tremurând de mânie: – O să fac ceea ce îmi spune soţul meu să fac.

— Soţul tău, a spus Alexandru, venind amenințător de aproape Nu are niciun cuvânt de spus aici, după cum bine şti. Aştept să eliberezi palatul mâine cel târziu. Şi să îţi iei cu tine temperamentul şi aroganţa aragoneză.

S-a întors pe călcâie şi a plecat cu vigoarea unui bărbat mult mai tânăr. Pajii s-au grăbit să ţină pasul.

Lucrezia a rămas înmărmurită, holbându-se la scrisoarea bărbatului la care ţinea cel mai mult şi care acum era departe. M-am dus la ea, am îngenunchiat şi am îmbrăţişat-o. Am închis ochii pentru că nu puteam să o privesc. Pe faţa ei se vedea cum i se frânge inima.

— Sancha, a spus, trăgând aer în piept. De ce nu pot, pur şi simplu să am o viaţă fericită alături de soţul meu? Sunt chiar aşa o femeie nenorocită? Sunt o soţie aşa îngrozitoare, încât toţi bărbaţii trebuie să fugă?

— Nu, draga mea, i-am zis eu cu sinceritate. Acestea sunt chestiuni politice, care nu au nimic de a face cu tine şi totul cu tatăl tău şi cu Cesare. Ştiu cât de mult te iubeşte Alfonso. Mi-a spus asta de multe ori.

Acest lucru a întristat-o şi mai tare.

— Ah, Sancha, nu îmi spune că mă părăseşti şi tu.

— Dragă Lucrezia, am murmurat eu în umărul ei. Uneori suntem forţaţi să facem ceea ce ne dorim cel mai puţin.

Jofre s-a certat cu tatăl său, dar am înţeles amândoi că era de prisos. Spre deosebire de Alfonso, eu nu mi-am implorat soţul să vină cu mine. Nu cred, că Jofre să simţea suficient de încrezător să lase în urmă singurul privilegiu de care s-a bucurat vreodată… acela de a fi un Borgia, chiar dacă doar cu numele.

În acea dimineaţă le-am comandat tuturor servitorilor să înceapă împachetarea. La lăsarea serii, Jofre a venit în camera mea şi le-a gonit pe Esmeralda şi pe servitoare.

— Sancha, a spus el, cu vocea tremurând de emoţie. Este oribil ce ţi-a făcut tatăl meu. Am fost un soţ nevretnic. Nu sunt ambiţios sau frumos sau puternic ca Cesare… dar te iubesc din tot sufletul.

M-am înroşit când l-a menţionat pe Cesare şi m-am întrebat dacă Jofre a ştiut de aventura noastră. Ar fi fost imposibil să trăiască la Roma şi să nu audă zvonurile, dar am sperat că soţul meu, care voia întotdeauna să vadă binele în oameni, le-a ignorat.

— Of, Jofre, am răspuns. Cum ai reuşit să rămâi un suflet pur, înconjurat de atâta înşelăciune?

L-am luat în braţe şi în acea noapte a făcut dragoste cu mine, pentru ceea ce putea fi ultima oară. Jofre a plecat înainte de răsărit. Până a doua zi după-amiază, servitorii strânseseră în bagaje tot ce îmi doream. Am abandonat cea mai mare parte din fineţuri şi cele mai elaborate rochii. Când am ieşit din cameră, în drum spre trăsura care mă aştepta, Lucrezia a apărut pe coridor. Avea ochii roşii.

— Sora mea, a strigat, în timp ce se apropia.

Deja se mişca greu, fiind gravidă în patru luni.

— Nu pleca înainte să îmi permiţi să îmi iau la revedere.

Când s-a apropiat şi m-a luat în braţe am şoptit:

— Nu trebuie să faci asta. O să vadă servitorii şi o să îi spună Papei… o să se înfurie.

— L-a naiba cu tata! a zis ea vehement, în timp ce ne îmbrăţişam.

— Eşti bună şi curajoasă, că ai venit, am spus eu. Mă doare sufletul să îmi iau adio.

— Nu adio. Doar la revedere, a răspuns ea. Îţi jur că o să ne vedem din nou. Jur pe viaţa mea, că o să vă văd, şi pe tine şi pe Alfonso, intraţi înapoi în graţiile acestei familii. Nu o să renunţ la niciunul dintre voi.

Am ţinut-o strâns.

— Draga mea Lucrezia, am şoptit. Ai pe viaţă prietenia şi loialitatea mea.

— Şi tu pe ale mele, a proclamat solemn.

Ne-am despărţit să ne studiem, iar ea s-a forţat să râdă.

— Gata! Ajunge cu tristeţea. Ne vom întâlni din nou şi o să fi lângă mine când voi naşte primul copil al fratelui tău. Gândeşte-te la acea clipă fericită. Şi eu o să fac la fel, de câte ori ameninţă melancolia. Hai să ne promitem asta.

Am reuşit să zâmbesc.

— Promit!

— Bun! a zis ea. Acum te las, ştiind că despărţirea noastră va fi una scurtă.

S-a întors cu atâta curaj şi determinare, încât m-a făcut să îmi îndrept spatele cu mândrie.

Era anul 1499. Printre oamenii de rând se zvonea şi se proclama pasional de la pupitre, că Dumnezeu va găsi de cuviinţă să sfârşească lumea în anul Jubileului, 1500. Eu simţeam, în timp ce mă pregăteam, plină de ruşine, să părăsesc palatul Santa Maria, că lumea mea deja se sfârşea… dar, de fapt zvonurile erau adevărate. Sfârşitul lumii mele se apropia, dar avea să vină abia anul următor.

Sfârşitul verii 1499 XXVIII

A

m părăsit Roma cu capul sus. Am refuzat să mă simt ruşinată, că fusesem izgonită de

Alexandru, într-un mod atât de vulgar, din locul pe care ajunsesem să îl consider casa mea. Nu mie sau fratelui meu trebuia să ne fie ruşine, ci lui Cesare şi tatălui său nestatornic. Chiar şi aşa, mă durea inima la gândul că îi lăsam în urmă pe Jofre şi pe Lucrezia. Mi s-a părut destul de ironic faptul că, eu, care fusesem atât de nefericită să vin la Roma, eram acum aşa tristă să părăsesc acest loc, întorcându-mă la căminul pe care îl iubeam cel mai mult.

În a doua zi de călătorie am zărit coasta şi marea. Ca de obicei, a fost un tonic pentru mine. Până am ajuns în Napoli, tristeţea mea s-a mai diminuat şi am început să mă bucur că sunt acasă. Dar veselia mi-a fost umbrită de sincera tristeţe a lui Alfonso. Văzusem privirea îndurerată de pe faţa Lucreziei, în ziua în care tatăl ei îi spusese că Alfonso a plecat. Totuşi, pe cât îl iubea pe fratele

meu, Alfonso o adora şi mai mult. În fiecare zi cât am stat în Napoli, am fost forţată să privesc o figură mai tulburată şi mai îndurerată decât a Lucreziei.

Au menţinut o corespondenţă constantă, citită atât de Sfiinţia Sa, cât şi de spionii regelui Federico, în care îşi proclamau devotamentul etern şi în care fratele meu o implora constant pe Lucrezia să i se alăture. La acest subiect nu răspundea niciodată.

În curând, am aflat că Lucrezia fusese „onorată” cu titlul de guvernator al oraşului Spoleto, ce se afla în nordul îndepărtat al Romei, deci mult, mult mai departe de Napoli. Să i se acorde unei femei conducerea, era un lucru nemaiauzit, absurd. Trebuie să fi cauzat revoltă în consiliul cardinalilor Papei. Totuşi, aşa mare încredere avea Alexandru în intelectul şi judecata fiicei sale şi aşa o lipsă absolută de credinţă faţă de Jofre, încât nu s-a gândit deloc să îl facă pe soţul meu guvernator. Sau, poate se datora faptului că, Papa nu suporta să treacă cu vederea

pe unul dintre copiii lui, pentru a acorda o favoare unui copil, care nu era cu adevărat al său.

Dar, această „onoare” nu era deloc un premiu, ci un mod curtenitor prin care Alexandru să îşi ţină prizonieri ambii copii, să nu fugă în braţele soţilor lor dispăruţi. Jofre mi-a scris o scrisoare bombastică, explicându-mi că este însoţit de şase paji, „care au jurat să îmi ţină companie şi să mă păzească zi şi noapte. Să nu mă părăsească niciodată”. Cu alte cuvinte, nu putea evada să mi se alăture, nici dacă ar fi dorit. Nu mă îndoiesc, că şi Lucrezia era acompaniată în mod similar.

Nu am fost surprinsă să aud de precauţiile lui Alexandru. Alfonso mi-a povestit, cum a trebuit să întreacă poliţia Papei, în dimineaţa când a fugit de la Roma. L-au urmărit până la lăsarea serii, când a reuşit să ajungă la Genazzano, o provincie deţinută de prieteni ai regelui Federico. Abia atunci au renunţat forţele papale să îl mai urmărească şi, a spus Alfonso, „dacă mă prindeau, nu sunt sigur că acum aş mai fi fost în viaţă să

vorbesc despre asta”.

Revelaţia mă îngrozea. Am început să mă simt neliniştită la gândul ca fratele meu să i se alăture Lucreziei la Roma. Eram nehotărâtă. Departe de Lucrezia, am început să îmi amintesc de caracterul înşelător al lui Cesare. Chiar dacă ea ar face tot ce îi stă în putinţă să îl protejeze pe soţul ei, ce putea să îl oprească pe Cesare să îl rănească? Iar Cesare dispreţuia întreaga Casă de Aragon, din motive personale şi mai nou, politice.

La doar două săptămâni după sosirea noastră în Napoli, m-am bucurat de o zi de călărie, cu domnişoarele mele, în provincie. Aerul era răcoros şi umed, datorită brizei oceanice, dar soarele oferea un nivel perfect de căldură. Mă gândeam la arşiţa mizerabilă pe care o suportau cei de la Roma. Când m-am întors la palazzo, l-am descoperit pe Alfonso întreţinând un oaspete distins, căpitanul spaniol, Juan de Cervillon, care luase parte la nunta dintre Alfonso şi Lucrezia. Deşi poziţia căpitanului de Cervillon îl obliga să trăiască la Roma, soţia şi copiii săi locuiau pe

moşia lor familială din Napoli. Am presupus, că a venit în sud pentru probleme personale şi s-a orpit din curtuazie să ne viziteze.

I-am întâlnit, pe el şi pe Alfonso, salutându-se la intrarea în Sala cea Mare. Treceam pe acolo în drum spre camerele mele, să îmi schimb hainele. M-am oprit şi i-am urat căpitanului bun venit. Intrase în a patra decadă. Era un soldat mulatru, frumos şi îngrijit. Arăta şarmant în uniforma sa decorată cu un număr de medalii, primite de-a lungul anilor, pentru serviciile sale eroice, atât în slujba Sfiinţiei Sale, cât şi a altor papi şi regi. Când am ajuns, s-a plecat adânc şi mi-a sărutat mâna, sabia de la brâul său, bălăngănindu-se în spatele lui.

— Alteţă, este întotdeauna o onoare şi o plăcere să vă revăd. Arătaţi bine.

— Îmi prieşte Napoli, am zis eu fără ocolişuri. Şi pentru mine este o plăcere să te revăd, căpitane. Ce circumstanţe fericite te-au adus aici?

Stătea cu spatele la Alfonso, aşa că nu a observat privirea de avertisment a fratelui meu.

Eram îngrijorată şi intrigată. Deci, nu ar fi trebuit să ştiu de vizita lui de Cervillon. Realizând asta am fost determinată să rămân şi să iau parte la conversaţia dintre căpitan şi fratele meu.

— Sunt aici, la cererea oficială a regelui Federico, a răspuns de Cervillon cu sinceritate. Majestatea Sa a corespondat cu Sfiinţia Sa, Papa Alexandru, care este nerăbdător să negocieze întoarcerea Ducelui de Bisceglie la Roma. Bineînţeles, a adăugat el să nu mă simt jignită, asta include şi întoarcerea dumneavoastră.

— Înţeleg.

M-am forţat să nu arăt îngrijorarea pe care o simţeam şi le-am făcut semn domnişoarelor să se întoarcă în camerele mele, apoi am revenit la de Cervillon şi la fratele meu dezaprobator.

— Atunci, fără îndoială, trebuie să iau parte la această discuţie. Vă rog, domnilor. Le-am făcut semn amândoura să intre în sala de recepţie.

— Nu vreau să vă încetinesc.

Alfonso mi-a aruncat o privire, în acelaşi timp mânioasă, dar şi indulgentă. Mânioasă, pentru că

îmi depăşeam limitele, intervenind în ceea ce ar fi trebuit să fie o conversaţie privată între doi bărbaţi şi indulgent, deoarece ştia că nu are niciun rost să încerce să mă excludă. A oftat, a chemat un servitor să îi aducă ceva de mâncare şi de băut căpitanului de Cervillon, apoi ne-a făcut semn amândoura spre sala de recepţie.

Eram îngrijorată că Papa se înmuia faţă de Napoli. Şi, în mod ciudat, nu voiam să ne invite, pe mine şi pe fratele meu, înapoi la Roma. Pe cât de trist era Alfonso, ştiam că din punct de vedere fizic era în siguranţă acasă. Recenta schimbare de tactică a lui Alexandru a venit ca răspuns la o scrisoare furioasă de la regele Federico, care fusese aţâţat când a auzit de fuga familiei Sforza şi de cucerirea Milanului de către regele Ludovic. Regele nostru i-a trimis un mesaj lui Alexandru: „Dacă nu o să aperi Napoli, o să mă aliez cu turcii”.

Aceasta era o ameninţare gravă şi înspăimântătoare, deoarece turcii erau cei mai temuţi inamici ai Romei. Provocarea lui Federico a

avut efectul scontat. Alexandru s-a grăbit să îl asigure, că Roma este şi va fi întotdeauna cel mai loial protector al Neapolelui.

Eu şi Alfonso ne-am aşezat, după cum dicta rangul nostru, în timp ce de Cervillon a rămas în picioare, cu formalitatea înţepenită a soldatului, să ne dea ceea ce s-a dovedit a fi un raport.

— Alteţele Voastre, regele Federico a reuşit în sfârşit, să negocieze un tratat cu Sfiinţia Sa pe care îl consideră satisfăcător.

Era clar după expresia lui Alfonso, că spre deosebire de mine, auzise de aceste negocieri şi fusese ţinut la curent despre conţinutul lor.

— Ce fel de tratat? am întrebat eu.

Nu se cădea, ca eu, o femeie, să intervin în conversaţie, dar fratele meu şi de Cervillon erau obijnuiţi cu personalitatea mea, aşa că nu s-au supărat.

— Sfiinţia Sa garantează personal, siguranţa Ducelui de Bisceglie… şi pe a dumneavoastră, Alteţă… dacă se întoarce la Roma, la soţia sa Ducesa.

— Scuteşte-mă! am zis, neputând să îmi ascund sarcasmul. Ştim cu toţii că Alexandru l-a invitat pe regele Ludovic la Sfântul Petru pentru Liturghia de Crăciun. Ar trebui să participăm şi noi cu el?

— Sancha, a spus Alfonso cu asprime. Şti că de atunci Sfiinţia Sa şi-a schimbat atitudinea, după răspunsul regelui Federico. Şi-a cerut scuze şi a oferit suportul său pentru Napoli.

— Totuşi, trebuie să insist să vorbesc deschis, am zis eu. Cine a început negocierile? Regele Federico, Sfiinţia Sa… sau Cesare Borgia?

De Cervillon m-a privit confuz.

— Lucrezia, a răspuns Alfonso un pic indignat. De când a ajuns la Spoleto, a făcut treptat lobby la tatăl ei. De asemenea a luat legătura cu regele Federico prin ambasadorul napolitan. Nu a renunţat niciodată la speranţă.

— Înţeleg.

Mi-am plecat capul. Nu voiam să par nerecunoscătoare pentru ajutorul Lucreziei. Tânjeam să îi văd din nou, pe ea şi pe Jofre. Totuşi

de frica lui Cesare, nu puteam crede o secundă, că eu şi fratele meu ne puteam întoarce în siguranţă la Roma. Alfonso a fost şi el surprinzător de neîncrezător.

— O să consider oferta Papei, când o va pune pe hârtie.

De Cervillon a băgat mâna în jachetă şi a scos un pergament sigilat cu ceară.

— Duce, aici este bula.

Alfonso a rupt sigiliul şi a desfăcut pergamentul. O privire surprinsă s-a strecurat în trăsăturile sale, în timp ce a citit documentul.

— Este semnătura Sfiinţiei Sale.

— Într-adevăr, a adeverit de Cervillon.

Am insistat să studiez şi eu bula papală, în ciuda faptului că ştiam, că nicio promisiune pe care o putea conţine nu avea nicio valoare. Garanta siguranţa mea şi a lui Alfonso, dacă ne întorceam la Roma, la soţii noştri. Pe deasupra, Alfonso urma să primească o „compensaţie” pentru orice inconvenient sub forma a cinci mii de ducaţi de aur şi terenuri care aparţinuseră

Bisericii, urmau să se adauge moşiei lor din Bisceglie. Mie, fiind doar soţia lui Jofre, nu mi se oferea nimic.

I-am înapoiat documentul lui Alfonso cu un simţ de spaimă. Ştiam după speranţa din ochii lui, că deja se hotărâse să se întoarcă. N-a fost decât o chestiune de timp.

Fratele meu a strâns pergamentul.

— Apreciez, că ai adus acest lucru în atenţia noastră. Te rog, mulţumeşte-i regelui pentru toate eforturile depuse în favoarea noastră. Dar acum, am nevoie de puţin timp să mă gândesc la oferta Sfiinţiei Sale.

— Bineînţeles.

De Cervillon a bătut prompt din călcâie, apoi a făcut o plecăciune. Când ne-am ridicat, a spus:

— Vreau să vă asigur, Alteţele Voastre, de profunda loialitate şi de respectul pe care vi-l port. Să ştiţi că mi-aş da viaţa cu plăcere să vă protejez. Nu v-aş fi adus o asemenea ofertă, dacă nu aş fi fost convins personal de veridicitatea ei.

Acest om avea o integritate şi o umilă

bunătate în ochi şi în ton, încât m-a convins că fiecare cuvânt rostit de el venea din suflet. Era un om prea bun, m-am gândit eu, o fiinţă prea generoasă să trebuiască să servească pe cineva ca Borgia.

— Mulţumesc, căpitane, am răspuns eu.

— Eşti un om deosebit, i-a spus Alfonso. Te-am ţinut şi te vom ţine mereu în cea mai mare stimă. S-a ridicat, indicând că întrevederea a luat sfârşit. O să îi anunţ în câteva zile de decizia mea, pe regele Federico şi pe Sfiinţia Sa. Şi o să le spun amândoura, căpitane, despre excelenţa atitudinii şi serviciilor tale.

— Mulţumesc! s-a înclinat din nou de Cervillon. Dumnezeu să vă aibe în pază!

— Şi pe tine, am spus noi la unison.

Alfonso nu a rezistat nici măcar acele câteva zile pe care i le menţionase lui de Cervillon. În acea seară, a compus trei scrisori: una regelui Federico, una Sfiinţiei Sale şi una soţiei lui, spunând că se va întoarce la Lucrezia imediat ce are acordul Papei.

A doua zi dimineaţă, am plecat din nou, de data aceasta singură, ferindu-mă intenţionat de Donna Esmeralda, de servitorii mei şi de soldaţi. Aveam o sarcină de îndeplinit şi nu simţeam nevoia de companie.

Am mers în direcţia opusă portului, departe de mireasma mării, spre partea unde pământul era punctat de frunziş şi livezi. Am luat-o spre Vezuviu, vulcanul care acum stătea tăcut, întunecat şi masiv, pe fundalul cerului.

De două ori am greşit drumul. De-a lungul anilor, peisajul se schimbase. Dar, până la urmă, instinctul m-a ghidat la cocioaba derăpănată de pe dealuri. Acum, nu mai era niciun măgar vorbăreţ, ci un catâr tăcut şi chiar mai mulţi pui decât data trecută, intrând şi ieşind în voie pe poarta deschisă. M-am oprit în prag şi am strigat:

— Stega! Stega!

Nu mi-a răspuns nimeni. Am intrat, aplecându-mă să nu dau cu capul de toc. Strălucea soarele prin ferestrele deschise. Am încercat să ignor pânzele de păianjen din toate colţurile

încăperii şi puii, care se urcaseră pe masă. Totul era acoperit de găinaţ, inclusiv salteaua de paie din colţul camerei.

— Stega! am strigat din nou.

Dar totul era tăcut. Dezamăgită, m-am decis, că probabil murise cu ani în urmă. M-am întors să plec, dar înainte instinctul m-a îndemnat să mai încerc odată.

— Stega, te rog! O nobilă are nevoie urgentă de serviciile tale. O să plătesc generos!

S-a mişcat cineva în camera interioară. Mi-am ţinut respiraţia şi am aşteptat până a apărut stega. S-a oprit în pragul întunecat, care ducea în peşteră. Eram îmbrăcată tot în negru şi purta voal. În lumina soarelui din camera exterioară, puteam vedea că se sfrijise. Îi albise părul şi, deşi unul din ochi avea încă culoarea chihlimbarului, celălalt era opac şi alb ca laptele. Femeia m-a privit cu ochiul cel bun.

— Nu am nevoie de banii tăi, Madonna.

Avea o lampă în mână. Fără alte comentarii, s-a întors înapoi în camera cioplită în peşteră. Am

urmat-o. Din nou, am trecut pe lângă patul de fulgi – care era tot curat şi aranjat – şi pe lângă un altar mare, închinat Sfiintei Fecioare, ce era acoperit de trandafiri plini de spini.

Mi-a făcut semn şi m-am aşezat la masa acoperită cu mătase neagră. stega a pus lampa între noi.

— Madonna Sancha, a spus ea. Acum mult timp, ţi-a fost dezvăluită soarta. S-a împlinit?

— Nu ştiu, am răspuns.

Eram stupefiată de faptul că mă recunoscuse. Dar, m-am gândit, că probabil nu mai avusese de a face cu un membru al familiei regale, până în ziua în care am venit la ea. Cu siguranţă şi-ar fi amintit vizita unei prinţese, la fel cum şi eu îmi aminteam de ea.

— Şi eşti… îngrijorată.

— Da, am răspuns eu.

Eram îngrozită să mă întorc la Roma, îngrozită de soarta care ne putea aştepta acolo, pe mine şi pe fratele meu.

— Nu o să îţi citesc în palmă, a spus ea. Am

aflat tot ce se putea din ea, ultima oară când ţi-am luat mâna.

În schimb, a scos uşor pachetul de cărţi şi le-a împrăştiat cu faţa în jos pe mătasea neagră. Nu a scos un cuvânt. Doar m-a privit din spatele voalului de tifon, cu singurul ei ochi bun, în timp ce ai doilea, cel acoperit, privea într-un punct îndepărtat din viitor.

Alege Sancha, alege-ţi soarta.

Cărţile erau acum şi mai uzate şi murdare. Am tras aer în piept, ţinându-l acolo şi am atins cartea cea mai îndepărtată de mine, ca şi cum, alegând-o puteam să mă distanţez de ce avea să urmeze. Stega m-a privit în ochi şi a întors cartea fără să se uite la ea. Era o inimă străpunsă de o singură sabie. Am tresărit văzând acuitate şi lungimea fatală a sabiei.

A zâmbit uşor.

— Deci. Deja ţi-ai împlinit jumătate din destin. Acum nu mai rămâne de mânuit decât o armă.

— Nu, am şoptit bulversată.

Mi-a revenit o amintire vie. Mâna mea pe pumnal, când i-a tăiat gâtul aşa-zisului asasin al lui Ferrandino. Mi-am amintit tremurul mânerului, când tăişul îngust a intrat prin os şi tensoane, şi căldura sângelui care m-a împroşcat pe frunte şi pe obraji. Dacă acea faptă a fost prima parte a destinului meu, care era al doilea act horific, pe care trebuia să îl înfăptuiesc?

Mi-a luat mâna cu blândeţe. Strânsoarea ei era puternică şi caldă.

— Nu îţi fie frică, a spus ea. Posezi tot ce îţi trebuie să îţi îndeplineşti ţelul. Dar eşti împărţită. Trebuie să cauţi claritatea minţii şi a inimii.

Mi-am tras mâna. M-am ridicat şi am aruncat un ducat de aur pe masă, la care s-a uitat de parcă era o curiozitate ciudată. Nu a făcut niciun gest să îl atingă. Între timp, eu am ieşit din colibă fără vreun alt cuvânt şi m-am întors acasă într-un galop furios.

Am fost o fraieră în ziua aceea. Sau poate că mintea mea era, pur şi simplu copleşită de frică, dar am fost revoltată de sugestia stegăi, că

puteam fi altcumva decât neajutorată în mâinile familiei Borgia. În acea noapte, m-am băgat devreme în pat, dar am petrecut ore întregi privind în întuneric, cuprinsă de o panică ce nu voia să cedeze.

Am închis ochii şi am văzut imaginea propriei mele inimi, roşie, bătând uşor, sfâşiată acum de o singură sabie. M-am văzut înaintând şi ridicând sabia deasupra capului, cu un puternic val de ură. Ură pentru Cesare Borgia.

— Nu… am şoptit, prea încet ca Esmeralda şi celelalte domnişoare adormite, să mă audă. Nu pot, nu trebuie să comit o crimă, altfel o să ajung ca Ferrante, ca tatăl meu… o să înnebunesc. Trebuie să existe o altă cale.

Mai aveam un motiv să fiu refractară să comit o astfel de crimă. Ceea ce nu am vrut să îmi recunosc, nici măcar atunci, era faptul că inima mea încă îi aparţinea lui Cesare. Îl detestam cu înverşunare… totuşi o parte din mine, încă ţinea la el şi nu îi puteam face niciun rău. Eram blestemată, la fel ca mama mea. Nu puteam, pur

şi simplu, să încetez să îl iubesc pe cel mai crud dintre bărbaţi.

M-am forţat să adorm, spunându-mi minciuni: că Cesare nu are niciun motiv să ne facă rău mie sau fratelui meu şi că Papa o să se ţină de angajamentul asumat.

Toamna – iarna 1499 XXIX

P

JL e la mijlocul lui septembrie, eu m-am întors la Roma, iar Alfonso şi-a continuat drumul în nord spre Spoleto, unde îl aştepta soţia lui, acum foarte gravidă, Lucrezia. Au petrecut acolo o lună întreagă. Nu puteam să îi condamn. Aveau o libertate şi o siguranţă de care nu se puteau bucura la Roma.

După ce m-am revigorat în urma călătoriei, Jofre a venit zâmbind, la mine în cameră.

— Sancha! De câte ori te văd, îmi dau seama că am uitat cât eşti de frumoasă!

I-am zâmbit recunoscătoare pentru primirea călduroasă şi iubitoare, date fiind circumstaţele jenante.

— Mi-a fost dor de tine, dragul meu soţ.

— Şi mie de tine… teribil. Avem atâtea veşti de discutat, dar le păstrăm pentru cină. Vino să te duc la tata şi la Cesare. Ştiu că sunt nerăbdători să te vadă.

Am zâmbit amabil fără să îi împărtăşesc dubiile mele. M-a condus cu mândrie, ţinându-mă de braţ, uitând de situaţia politică dificilă pe care o reprezenta persoana mea. În timp ce mergeam cu el de la papatul Santa Maria, prin Piaţa Sfântul Petru, am realizat că îmi lipsise întinderea şi grandoarea Romei. Era asfinţitul. Lumina estompată a soarelui picta marmura albă a palatului papal şi catedrala Sfântul Petru într-o nuanţă strălucitoare de roz. În jurul clădirilor măreţe se aflau grandioasele grădini încă înflorite. Chiar şi curbele Tibrului şerpuitor, care luceau precum mercurul aveau un anumit farmec.

În timp ce am intrat în palatul apostolic, cu aceeaşi abundenţă de aur şi picturi ameţitoare, m-am ţinut strâns de braţul lui Jofre. De data aceasta, când am intrat în sala tronului Papei

Alexandru şi m-am aplecat să îi sărut papucul de satin, am fost primită cu mult mai puţin entuziasm decât prima oară când venisem la Roma. Cesare, stând lângă tatăl său, înveşmântat în uniforma de Căpitan General, m-a privit cu o intensitate de şoim.

— Bine ai venit, draga mea, a spus Alexandru, forţând un zâmbet mic. Sper că ai avut o călătorie fără neplăceri. Iartă-ne că nu putem lua cina cu tine în seara aceasta. Eu şi Cesare avem multe strategii de discutat. Jofre îţi poate împărtăşii toate afacerile familiei.

M-a concediat, plesnind uşor din degete. În timp ce m-am întors, Cesare a făcut un pas înainte, m-a luat de mâini şi m-a sărutat formal pe obraz. Făcând asta, mi-a şoptit la ureche:

— O să afli de la el, că ai făcut o mare greşeală, când mi-ai respins propunerea, Madonna. Timpul îţi va demonstra şi mai mult prostia pe care ai făcut-o.

Nu i-am arătat nicio reacţie. Doar ne-am zâmbit politicos unul celuilalt.

La cina pe care am luat-o cu Jofre în camerele sale, soţul meu mi-a povestit noutăţile. A vorbit atât de mult şi cu aşa un entuziasm, încât abia s-a atins de mâncare.

— Tata şi Cesare fac planuri, a anunţat el cu mândrie. Totul este secret, bineînţeles. Cesare o să conducă armata noastră în Romagna. Este o mişcare bună, nu doar pentru papalitate, ci şi pentru Casa de Borgia…

S-a aplecat peste masă şi mi-a şoptit conspirativ.

— Toată Romagna va fi transformată într-un ducat pentru Cesare. Tata a emis o bulă pentru acei conducători, care nu şi-au plătit taxele regulat… aproape toţi. Ori predau pământurile Bisericii… ori vor avea de a face cu armata sa.

Dintr-odată mi-a pierit pofta de mâncare şi mi-am pus pocalul pe masă. Amintirile m-au transportat la momentul când stăteam goală în patul lui Cesare şi îl priveam gesticulând la o hartă imaginară pe tavan, spre zona întinsă care se afla în nord-estul Romei.

— Imola, am zis eu brusc. Faenza, Forli, Cesena.

Jofre mi-a aruncat o mică privire curioasă.

— Da, a afirmat el. Şi Pesaro… mai ales că lordul ei, Giovanni Sforza, a făcut asemenea acuzaţii vulgare în timpul divorţului împotriva Lucreziei şi a tatălui meu.

— Fără îndoială, vor cădea uşor în mâna lui Cesare şi a armatei sale, am zis eu. M-am încruntat cu viclenie.

— Mai ales acum, că regele Ludovic l-a aprovizionat cu trupe.

Soţul meu a înghiţit vinul prea brusc, ceea ce i-a provocat o criză de tuse. L-am privit în tăcere. Ajunsesem să mă bazez pe Donna Esmeralda şi pe reţeaua ei de servitori informatori, pentru o mare parte din informaţii. De la ea auzisem recent, un adevăr extrem de neplăcut. Cesare plănuia, de când se căsătorise cu Charlotte d’Albret să îşi pună la dispoziţie serviciile militare în Milano, în schimbul ajutorului francez, menit să îi împlinească visul de o viaţă de a cucerii Italia. În

noaptea când desenase harta pe tavan, spusese că nu avea nevoie pentru a îşi îndeplini ţelul decât de o armată suficient de puternică să învingă Franţa. Poate că a realizat, că o astfel de armată nu se va materializa niciodată, deoarece a apelat tocmai la inamic pentru ajutor.

— Este un simplu schimb, a zis Jofre în sfârşit, ştergându-se cu mâneca la ochi. Cesare i-a ajutat în Milano. Acum ei îl ajută pe Cesare în Romagna. Dar au spus destul de clar, că nu mai au nicio pretenţie la Napoli. Chiar dacă ar avea, Cesare nu le-ar permite niciodată.

— Sigur, am răspuns eu, fără să încerc măcar să par că mă încred în ceea ce spune.

Asta i-a curmat entuziasmul lui Jofre. Ne-am continuat cina în linişte, având grijă să vorbim despre orice altceva în afară de politică.

Până s-au întors Alfonso şi Lucrezia la Roma, pe la mijlocul lui octombrie, bula fusese deja promulgată, iar Cesare a pătruns cu armata în Romagna. Acum includea încă şase mii de oameni trimişi de regele Ludovic.

Toţi cei din casă, Lucrezia şi Alfonso, eu şi Jofre, eram forţaţi să ascultăm în fiecare seară la cină, cele mai recente fapte de vitejie ale lui Cesare. Spre deosebire de predecesorul său Juan, Cesare era un bun strateg şi un comandant desăvârşit, iar Alexandru îşi lăuda răsunător fiul cel mare. În acele zile, abia putea să îşi stăpânească veselia, când veştile de pe front erau bune şi nu îşi astâmpăra iritarea şi mânia, în zilele când erau proaste.

La început veştile au fost bune. Primul lider căzut a fost Caterina Sforza, o franţuzoaică, regentă în lmola şi Forli, nepoata ducelui alungat, Ludovico. Oraşul lmola s-a predat imediat fără luptă, copleşit de mărimea armatei lui Cesare. Forli, în fortăreaţa căruia se afla Caterina, a rezistat timp de trei săptămâni. În final, soldaţii lui Cesare au năvălit peste ziduri. Încercarea Caterinei de a se sinucide a eşuat, iar contesa a fost luată prizonieră. Sfiinţia Sa a omis o parte din povestea capturării Caterinei, parte pe care am aflat-o de la Donna Esmeralda.

— Contesa de Forli este o femeie curajoasă, chiar dacă este de origine franceză, a proclamat Esmeralda mai târziu în acea seară, când noi două am rămas singure în dormitorul meu. Mult mai curajoasă decât nenorocitul care a capturat-o.

Gândindu-se la Cesare a strâns din buze un moment, apoi şi-a reluat firul poveştii.

— Este cea mai vitează din toată Romagna. Când soţul ei a fost ucis de rebeli, şi-a condus proprii soldaţi călare, la ucigaşi şi a privit cum au fost răpuşi toţi membrii grupului. Pe deasupra, este frumoasă. Are părul auriu şi se spune, că are nişte mâini catifelate ca hermina. A fost atât de curajoasă. Când a venit Cesare cu francezii, a stat pe zidurile fortăreţei Forli, nestingherită de fum şi flăcări şi a regizat personal defensiva. A încercat să îşi ia viaţa înainte să fie capturată, dar oamenii lui Cesare au fost prea rapizi pentru ea. A cerut apoi să fie încredinţată regelui Ludovic… iar soldaţii francezi au admirat-o aşa de mult, încât au vrut să o elibereze. Dar Don Cesare…

A făcut o grimasă de dezgust şi s-a uitat

intens la mine.

— Oare nu am încercat să te avertizez, Madonna, că o să aducă numai răutate? Acest bărbat este posedat de diavol.

— Ai încercat, am răspuns eu încet. Ai avut dreptate, Esmeralda. Nu trece o zi în care să nu îmi doresc să te fi ascultat.

Înmuiată, şi-a continuat povestea.

— Porcul a vrut-o pentru el. Călătoreşte cu el peste tot, Madonna. În timpul zilei este ţinută prizonieră, apoi noaptea, Căpitanul General cere să fie adusă în cortul lui. O tratează ca pe ultima prostituată. O constrânge la cele mai depravate acte şi o violează de câte ori are chef. l-ar ea este o femeie de viţă nobilă… Se spune că până şi regele Ludovic este supărat şi l-a mustrat personal pe Cesare pentru o asemenea atitudine deplorabilă faţă de o femeie captivă.

Am întors capul, încercând să îmi ascund mânia şi durerea de Esmeralda. Cesare s-a dovedit un suflet la fel de brutal ca fratele pe care l-a ucis. Am închis ochii, amintindu-mi acel moment

îngrozitor de furie neputincioasă, când m-a pătruns Juan şi brusc, mi-a venit să plâng pentru Caterina. Faţă de Cesare simţeam un dispreţ de nedescris şi m-am mâniat pe mine, deoarece simţeam şi o uşoară gelozie.

— Urmează Pesaro, a continuat Esmeralda. Şi nu există nicio speranţă pentru oamenii de acolo, din moment ce laşul de Giovanni Sforza i-a abandonat de mult. Cesare o să cucerească uşor oraşul.

A clătinat din cap.

— Nu are cine să îl oprească, Donna. El şi francezii vor mărşălui prin toată Italia până nu mai rămâne nimic. Mă tem pentru onoarea fiecărei femei, care locuieşte în Romagna.

Am avut totuşi şi un motiv de bucurie în căminul nostru blestemat. Lucrezia trebuia să nască în orice moment. Atât ea, cât şi copilul care se mişca viguros în burta ei, erau perfect sănătoşi. Eu şi Alfonso ne-am agăţat de această unică sursă de veselie şi speranţă, deoarece un nepot atât cu sânge de Borgia, cât şi aragonez, l-ar predispune

pe Alexandru să fie mai amabil în privinţa Neapolelui.

Momentul a sosit în ultima noapte din octombrie. Eu mă pregăteam de culcare. Domnişoarele mele îmi scoseseră deja rochia şi bentiţa şi tocmai mă pieptănau, când a strigat cineva la uşa antecamerei. I-am recunoscut vocea Donnei Maria, principala domnişoară de companie a Lucreziei.

— Donna Sancha! I-a venit sorocul stăpânei mele şi m-a trimis să vă chem!

Esmeralda mi-a adus o vestă. Am luat-o repede pe mine şi am plecat în grabă cu Donna Maria.

În dormitorul Ducesei de Bisceglie, într-un pătuţ, fusese deja aşezată o pernă, în aşteptarea sosirii noului nobil. Într-un colţ al camerei, fusese adus un vechi scaun de naşteri frumos sculptat, pe care îl folosise chiar mama lui Rodrigo Borgia. Lucrezia era acolo, roşie în obraji şi cu fruntea plină de sudoare. Focul ardea în şemineu, dar purta de asemenea un halat gros să îi ţină de cald.

Halatul fusese ridicat până la nivelul coapselor, deasupra deschizăturii din scaunul de naşteri, astfel încât părţile ei feminine să fie expuse, ca moaşa să o poată examina. Lângă picioarele ei dezgolite se afla un şal de lână să se poată acoperii, ori pentru comfot, ori de dragul decenţei.

Lângă ea stătea îngenunchiată aceeaşi moaşă, care o îngrijise cu un an înainte în timpul avortului.

Bătrâna zâmbea. Văzând asta am simţit o uşurare enormă. Cât despre Lucrezia, avea în ochi acel gen de frică şi panică pe care le experimentează fiecare tânără mamă în travaliu. Dar, în ei se citea şi veselie, pentru că de data aceasta ştia că suferinţa va avea un final fericit.

— Sancha, a gâfâit ea. Sancha, în curând o să fi mătuşă!

— Lucrezia, i-am răspuns eu cu bucurie. În curând o să fi mamă!

— Da, a strigat ea.

A dat drumul braţelor scaunului şi mi-a întins mâinile. Le-am luat din nou. De data asta nu mai

simţeam vinovăţie sau tristeţe, doar anticiparea minunii care urma să vină.

Travaliul ei a durat mult după miezul nopţii până aproape de răsărit. Contracţiile erau intense dar nu brutale. Moaşa ne-a spus, că bebeluşul avea o poziţie bună şi că, din moment ce Lucrezia a mai avut o naştere încununată de succes, intrarea sa în lume va fi mai uşoară.

Înainte de răsăritul soarelui în prima zi din luna noiembrie, Lucrezia a scos un ţipăt puternic şi a împins cu toată forţa, iar unicul copil al fratelui meu a ieşit zbierând, în mâinile puternice şi călite ale moaşei zâmbitoare.

— Lucrezia! am strigat eu, în timp ce ea a tras aer în piept să împingă din nou, ca să iasă placenta. Copilul este aici! Este *aici*!

A lăsat extenuată capul pe spate. A oftat adânc, apoi a zâmbit, în timp ce Donna Maria a trimis după bonă. Apoi, moaşa care deja spăla copilul, m-a corectat.

— *El* este aici, a anunţat bătrâna cu mândrie, ca şi cum ea ar fi fost responsabilă de acest fapt.

Aveţi un fiu, Madonna.

Eu şi Lucrezia ne-am uitat una la alta şi am râs încântate.

— Alfonso o să fie aşa mândru, am spus eu.

Adevărul este, că eram mândră şi plină de adoraţie, de parcă ar fi fost propriul meu copil. Realizasem de mult, că eu nu voi avea niciodată unul.

După ce l-a spălat, moaşa l-a înfofolit bine într-o pătură moale. L-a ridicat, pregătită să îl prezinte mamei, dar am intervenit cu gelozie, luându-i copilul din braţe. Trăsăturile lui erau încă pleoştite după trauma naşterii. Ochii erau strâns închişi, iar pe căpşor avea un smoc de păr auriu. Cu siguranţă nu putea semăna cu nimeni atât de devreme, dar m-am uitat la pumnii lui strânşi, am râs uşor când a deschis guriţa să caşte şi nu l-am văzut în el decât pe Alfonso. Eram deja convinsă, că inimioara care îi bătea în piept, va fi la fel de bună şi blândă.

M-a cuprins o dragoste de o intensitate, pe care aş fi crezut-o imposibilă. În acea clipă, am

realizat, că îl iubeam pe copilaş mai mult decât ţineam la propria viaţă; chiar mai mult decât pe fratele meu. De dragul lui aş fi fost capabilă de orice.

Alfonso, m-am gândit drăgăstos, *micul Alfonso*. Era un obicei ca primii fii să poarte numele taţilor lor. Am pus cu grijă copilul în braţele Lucreziei şi am aşteptat anunţul, care să mă umple de mândrie şi încântare. Lucrezia şi-a privit noul fiu cu dragoste şi bucurie. Nici nu se punea problema, că nu va fi cea mai iubitoare mamă din lume. Cu o mulţumire infinită, ne-a privit pe toţi şi a spus:

— Numele lui este Rodrigo, după bunicul său.

Imediat şi-a direcţionat toată atenţia înapoi la copil. Eram bucuroasă că a făcut-o, să nu vadă indignarea din expresia mea. Parcă îmi trăsese o palmă. Aşa am aflat, că mama scumpului meu nepot, îl considera mai mult un membru al familiei Borgia, decât al Casei de Aragon.

Fratele meu era extaziat şi a primit vestea despre numele copilului, cu mult mai puţină

indignare.

— Sancha, mi-a spus el între patru ochi. Nu toţi copiii au un papă ca bunic.

Se părea, că naşterea copilului ne restaurase complet statutul, mie şi lui Alfonso. Sosirea micului Rodrigo a fost sărbătorită cu toată pompa cuvenită unui prinţ. Alexandru era înnebunit după el şi îl descria tuturor vizitatorilor cu acelaşi entuziasm şi aceeaşi mândrie, pe care le rezervase înainte pentru reuşitele lui Cesare. Vizita adesea copilul şi îl legăna în braţe ca un tată experimentat. Se vedea, că afecţiunea lui era absolut veritabilă. Dintr-odată, eu, el şi Alfonso ne bucuram de conversaţii lungi despre faptele micului Rodrigo. Din nou, am început să mă simt în siguranţă la Roma.

Botezul s-a ţinut, după doar zece zile de la naştere, cu multă pompă şi ceremonie. Lucrezia a rămas izolată la palatul Santa Maria, stând într-un pat, acoperit cu satin roşu, tivit cu aur şi a primit numeroşi musafiri de vază, care au venit să îi facă urări. Apoi, micul Rodrigo, înfăşat în brocart cu

ţesătură de hermină, a fost dus în Capela Sixtină, în braţele puternice şi delicate ale căpitanului Juan de

Cervillon. Am realizat ce profund suferise fratele meu în Napoli. Fără îndoială se temuse că nu îşi va vedea niciodată copilul.

Acum, mulţumită lui de Cervillon, puteam amândoi să luăm parte la botez. A fost o ceremonie frumoasă şi solemnă. După căpitan, urmau în procesiune, Guvernatorul Romei, Guvernatorul Imperial şi ambasadorii din Spania şi Napoli. Alexandru nu s-ar fi putut arăta mai înclinat spre Casa de Aragon.

Micuţul Rodrigo s-a purtat exemplar, rămânând somnolent pe parcursul întregii ceremonii. Toate semnele erau bune. Eu şi Alfonso eram din nou voioşi, relaxaţi şi uşuraţi. Adică am fost uşuraţi până în ziua în care, Cesare Borgia şi-a lăsat armată în faţa zidurilor oraşului Pesaro şi s-a întors incognito la Roma, cu un singur însoţitor, favoritul familie Borgia, Don Morades.

Nu i-am văzut nici pe ei, nici pe tatăl lui, timp

de două zile după ce au sosit. Au rămas izolaţi în apartamentele lor de la Vatican, discutând politică şi strategie de război. Nu aveau încredere în nimeni. Chiar şi servitorii care îl slujiseră de ani de zile pe Papă, au fost goniţi din apartament să nu audă vreun cuvânt din discuţiile lor.

Lucrezia nu a spus nimic, dar ştiu că eşecul lui Cesare de a veni, măcar de formă să vadă copilul, o durea la fel de mult pe cât se simţea uşurată. Deşi o folosiseră cu cruzime, tot părea să îşi iubească fratele şi tatăl şi tânjea să fie pe placul lor. Presupun că înţelegeam. Până la urmă, indiferent cât de mult îl dispreţuisem pe tatăl meu, în secret îmi doream dragostea lui.

De când se născuse Rodrigo, Alexandru îl vizita zilnic pe copil, şi ne invita la mese de familie, unde bebluşul era subiectul principal de discuţie. Acum ne evita.

Cesare a apărut, abia târziu în a treia zi a vizitei sale. Lucrezia era o mamă grijulie. Decât să îşi lase copilul la creşă în grija unei bone, cum fac majoritatea mamelor de viţă nobilă, a insistat să

ţină pătuţul copilului în dormitorul ei, aşa că şi bona dormea tot acolo. Poate se temea, că bebeluşul putea păţi ceva dacă rămânea prea mult timp nesupravegheat, dar cel puţin o parte din motiv era simplă afecţiune. Pentru ea, copilul era ca Alfonso, o fiinţă care nu dorea altceva decât să o iubească, spre deosebire de ceilalţi bărbaţi din viaţa ei.

Eu îmi petreceam zilele şi uneori nopţile, în camera Lucreziei, ţinându-l în braţe pe micul Rodrigo şi ajutând la îngrijirea lui chiar dacă aceasta era treaba servitorilor.

În după-amiaza când a apărut Cesare, noi femeile, eram epuizate şi ne odihneam, cum se întâmplă de obicei, după apariţia unui copil. Lucrezia dormea în patul ei proptită pe perne. Eu stăteam în apropiere pe un fotoliu, moţăind cu capul plecat. Bona dormea pe podea, sforăind, iar Rodrigo era tăcut în pătuţul lui.

M-a trezit un sunet uşor de paşi precauţi. Chiar şi pe jumătate adormită, l-am recunoscut pe Cesare. Nu am ridicat capul şi nici nu mi-am

schimbat ritmul respiraţie. În schimb l-am studiat pe bărbat pe sub gene.

Încă mai purta negru. În locul sutanei preoţeşti avea acum, un costum de catifea care îi evidenţia musculatura. În timpul petrecut pe câmpul de luptă, slăbise şi se bronzase. Barba lui era plină, iar părul său negru îi cădea drept pe umeri.

Crezând că nu îl vede nimeni, a intrat în cameră ca o pisică fără să se prefacă, expresia lui a rămas naturală. Am fost uimită de duritatea şi răceala din ochii lui. Pe furiş, s-a dus la pătuţul unde dormea copilul. *Acum*, am crezut, *o să se înmoaie*. *Chiar şi un soldat, chiar şi un criminal, nu se poate uitat la copil fără să fie mişcat*. A lăsat capul într-o parte şi a studiat pruncul. Mă gândisem, când am cunoscut-o prima oară pe Lucrezia, că nu aş putea să văd o privire mai plină de gelozie şi ură. M-am înşelat. În ochii lui Cesare nu era altceva decât crimă curată. S-a aplecat peste pătuţ cu mâinile pe genunchi. Una din buze i-a zvâcnit cu cruzime. Mi s-a făcut frică. Nu mă

îndoiam, că în clipa următoare va ştrangula copilul sau îi va pune mâna strâns pe gură şi năsuc. M-am ridicat cu mâna pe pumnal, pregătită să îl scot, şi am strigat:

— Cesare!

Avea nervii de oţel şi o manieră atât de rafinată, încât nici nu a tresărit. În schimb, expresia lui să transformat instantaneu într-una de afecţiune şi bunătate. A zâmbit la copil, ca şi cum asta ar fi făcut de la bun început, apoi a întors capul încet şi calm spre mine, îndreptându-se.

— Sancha! Ce bine îmi pare să te văd! Tocmai îl admiram pe noul nostru nepot. Extraordinar, cât de bine seamănă cu Lucrezia când era bebeluş.

— Cesare, a zis Lucrezia adormită.

Văzându-l pe fratele ei s-a dezmeticit imediat.

— Cesare! a strigat ea cu entuziasm.

Nu exista nicio rezervă în tonul şi expresia ei, niciun semn de durere pentru jignirea adusă de el.

Cesare s-a dus la sora lui, făcându-i semn să rămână în pat.

— Odihneşte-te, odihneşte-te, a spus el. Ţi-ai câştigat dreptul.

S-au îmbrăţişat, zâmbind amândoi, apoi Cesare s-a retras puţin şi s-a întors să îmi sărute mâna. Atingerea buzelor sale pe piele mea mi-a ridicat părul pe mâini, dar în acelaşi timp m-au trecut fiori. Avea toate aparenţele unui frate afectuos. Nu se mai vedea nicio urmă din monstrul care se aplecase peste pătuţul bebeluşului.

— Ai un fiu frumos, Lucrezia, i-a zis Cesare, făcând-o să zâmbească cu mândrie. Tocmai îi spuneam Sanchei, parcă m-aş uita la tine, când erai mică, nu cu mulţi ani în urmă.

— Erai aşa protectiv cu mine, chiar şi atunci, a spus Lucrezia fericită. Spune-mi, o să rămâi o vreme cu noi?

— Din păcate nu, a răspuns Cesare. Nu am timp suficient decât să pun la punct nişte lucruri importante cu tatăl nostru. Trebuie să mă întorc imediat pe câmpul de luptă. Pesaro aşteaptă.

Lucrezia s-a înroţit uşor, când fratele ei a menţionat oraşul fostului ei soţ, apoi a spus: – Of, dar trebuie să rămâi! Trebuie să petreci şi tu nişte timp cu copilul! Cesare a oftat, afişând o şovăială impresionantă.

— Mi se rupe inimă, a zis el. Dar am venit atât să vă salut, cât şi să îmi iau la revedere. Mă întorc chiar acum la oamenii mei. Bineînţeles, a adăugat el grijuliu. Nu puteam pleca fără să te văd pe tine şi pe micul Rodrigo.

Mi-a aruncat o privire fugară şi a adăugat, ca un gând tardiv: – Şi pe Sancha.

— Bine, a zis Lucrezia cu tristeţe. Atunci dă-mi un sărut, mie şi unul copilului, înainte să pleci. A făcut o pauză.

— O să mă rog pentru siguranţa şi succesul tău.

— Mă bucur de rugăciunile tale, a spus Cesare. O să am nevoie de ele. Dumnezeu să te aibe în pază, surioară.

S-au îmbrăţişat din nou şi a sărutat-o solemn pe fiecare obraz. L-a sărutat şi ea şi şi-au luat la

revedere. Cesare s-a întors nesigur spre mine. Nu i-am întins mâna. În schimb am dat din cap. – Şi eu mă rog, am zis deşi nu am precizat ce vor conţine rugăciunile mele.

— Mulţumesc, a spus Cesare, ducându-se la pătuţ.

M-am grăbit să ajung prima şi l-am ţinut în braţe pe micul Rodrigo, în timp ce unchiul lui s-a aplecat şi i-a dat un pupic.

Până la urmă, au fost ascultate rugăminţile mele, nu ale Lucreziei. Cesare a călătorit în nord şi să întors în siguranţă în tabără, dar înainte să poate ajunge la porţile oraşului Pesaro, armata sa franceză a fost chemată de regele Ludovic. Ducele Ludovico strânsese o forţă suficientă să încerce recucerirea Milanului (lucru, care fără îndoială i-a dat un bun motiv de bucurie frumoasei sale prizoniere, Caterina Sforza).

Lipsit de soldaţi, blestemându-i în gând pe francezi, Cesare a fost forţat să îşi abandoneze eforturile de a cucerii Pesaro. La cină, Sfiinţia Sa s-a înroţit de mânie, în timp ce ne-a spus povestea,

tunând despre nestatornicia regelui francez. Mi-a trebuit toată stăpânirea de sine să îmi reprim un zâmbet de satisfacţie la aceste veşti.

Sfârşitul iernii 1499 XXX

u venit veşti după câmpul de bătălie. Cesare negociase fără tragere de inimă, un armistiţiu cu Gioanni Sforza, la Pesaro şi se întorcea acasă cu armata papală, acompaniat de încântătoarea sa prizonieră, Caterina Sforza, care urma să fie mutată între puternicii pereţi de piatră ai castelului Sant' Angelo. Îmi era groază de sosirea lui.

Donna Esmeralda venea constant cu bârfe proaspete şi îngrijorătoare. În jurul Romei, era la modă o nouă expresie: *teroarea Borgia*. Se folosea pentru a descrie starea mentală a celor suficient de nefericiţi să îi servească şi să le cunoască secretele, deoarece preţul devenea din ce în ce mai evident.

Era acceptat peste tot ca un fapt (deşi familia îl ignora cu scrupulozitate), că Cesare îl omorâse pe fratele lui Juan, dintr-o dorinţă copleşitoare de

a cuceri toată Italia. Soarta, nu o coincidenţă, a făcut să fie numit după conducătorul imperial al Romei antice.

Aşa că, nimeni nu a fost surprins, când conetabilul gărzii spaniole, un bărbat pe care Cesare îl cinstise şi în care avusese încredere pe vremuri, dar care acum pierduse favoarea stăpânului său, a fost găsit plutind în Tibru. Avea mâinile legate strâns la spate, iar trupul lui fusese îndesat într-un sac de pânză.

Nu vorbeam niciodată despre asemenea lucruri cu Lucrezia sau cu Jofre şi nici Sfiinţia Sa nu le menţiona în timpul audienţelor sale sau la cinele noastre, care acum erau doar ocazionale. Ba chiar denunţa acuzaţiile ticăloase la adresa fiului său favorit. Se purta ca şi cu incidentul cu bietul conetabil nu avusese loc niciodată, de parcă bărbatul nici nu ar fi existat.

Mai erau şi alte decese despre care îmi spusese Esmeralda. Două s-au petrecut în tabăra lui Cesare în circumstanţe dubioase.

Prima a fost misterioasa trecere în nefiinţă a

episcopului Ferdinando d'Almaida. D'Almaida, care se zvonea că ar fi fost la fel de ticălos şi ambiţios ca orice Borgia, devenise umbra lui Cesare din momentul în care se căsătorise cu Charlotte d'Albret, însoţindu-l până pe câmpul de luptă în Romagna. Mulţi suspectau că era spionul regelui Ludovic.

Într-o zi, Cesare le-a declarat oamenilor săi, că d'Almaida suferise o lovitură mortală „în timpul luptei", dar nu a avut nimeni permisiunea de a vedea cadavrul, care a fost îngropat în grabă. Servitorii care spălaseră trupul au raportat, că episcopul nu avea nicio rană. În schimb, cauza morţii fusese *febra Borgia*, boală cauzată de o pulbere albăstruie. Cantarella, un nou termen devenise la modă, fiind şoptit prin toate colţurile Romei.

La scurt timp, a căzut încă o victimă, cardinalul Giovanni Borgia, cunoscut drept cel *Minor*. Acest cardinal era un văr mai tânăr al familiei Borgia, dintr-o altă ramură faţă de cardinalul Borgia de Monreale, cel *Major*, ce

prezidase la nunta mea.

Dacă nefericitul Giovanni ştia că este în pericol, nu aş putea spune. Dar, atâta lucru ştiu. Bărbatul avea datorii mari şi era apropiat de rudele sale mai puternice. Plecase de la Roma să se întâlnească între patru ochi cu Cesare în Romagna, ca să îl felicite în mod oficial pentru recenta cucerire a oraşelor Imola şi Forli. Dar, înainte ca Giovanni să ajungă în tabăra lui Cesare, s-a îmbolnăvit brusc, fără îndoială de *febra Borgia*. Simptomele cantarellei ajunseseră să fie cunoscute ca o febră puternică şi hemoragie intestinală. La scurt timp după aceea, cardinalul a murit. Trupul său a fost trimis înapoi la Roma, unde a fost repede înmormântat în catedrala Santa Maria del Popolo. Mormântul a rămas nemarcat.

Într-o seară la cină, Jofre a remarcat, că îi pare rău de moartea cardinalului. Sfiinţia Sa şi-a trântit furculiţa pe masă cu atâta forţă, încât ne-a speriat pe toţi. Am ridicat capul din farfurie şi l-am văzut încruntat şi roşu ca racul.

— Să nu mai pomeneşti acel nume niciodată, l-a mustrat Alexandru pe fiul său, cu o ferocitate care ne-a redus pe toţi la tăcere.

— V-am povestit ce a făcut micul Rodrigo azi la masă? a întrebat Lucrezia cu veselie, rupând tăcerea jenanta care se lăsase.

Asta l-a îmbunat pe Sfiinţia Sa. S-a întors la fiica lui, aşteptând.

— Este aşa puternic. Mereu dă din mâini şi din picioare. Ştiu că este mult prea mic, dar astăzi m-a tras aşa tare de mâini, încât am crezut că o să se ridice singur. Expresia lui Alexandru a devenit imediat indulgentă.

— Şi tu ai fost un bebeluş puternic, a spus el cu mândrie paternă. Tu şi Cesare. Amândoi aţi început să mergeţi devreme. Te luam cu mine în şa, când abia dacă aveai doi ani.

Lucrezia i-a întors zâmbetul, uşurată că i-a trecut proasta dispoziţie lui Alexandru. La sfârşitul cinei, Lucrezia s-a dus la tatăl ei şi i-a spus cu blândeţe:

— Trebuie să îl ierţi pe Jofre. Ştiu că nu a

vrut să te supere cu gânduri triste.

Papa a devenit din nou ameninţător. S-a încruntat la ea.

— Să vorbeşti despre moarte la masă, a spus el scurt. Nu face bine la digestie.

Nu la mult timp după botezul lui Rodrigo, eu şi Alfonso am primit o cerere formală de la căpitalui Juan de Cervillon să fie primit în audienţă. I-am acordat-o cu plăcere, deoarece fusese atât de amabil cu noi şi de mare ajutor.

L-am primit în antecamera lui Alfonso, într-o dimineaţă însorită de iarnă. Mă tot gândeam la întâlnirea pe care o avusesem vara precedentă în Napoli. Speram că veştile pe care le aducea să fie bune, deoarece atâta timp cât de Cervillon era prietenul nostru, ştiam că îşi va da toată silinţa să menţină cele mai bune relaţii între Papă şi Napoli.

A apărut din nou în faţa noastră, înveşmântat cu gust, purtând sabia la brâu. În părul lui negru apăruseră fire argintii. S-a înclinat în faţa noastră.

Am zâmbit şi i-am întins mâna să o sărute.

— Căpitane, eşti binedispus în această

dimineaţă. Sper că ne aduci veşti bune.

— Şi fericite şi triste, a spus el, dar cu o veselie pe care nu o putea ascunde în întregime, în ciuda manierei sale formale.

— Vorbeşte, dragă prietene, a zis Alfonso curios.

— Alteţele Voastre, doresc să îmi iau oficial la revedere înainte să plec la Napoli.

— Ah! a răspuns Alfonso, îţi vizitezi familia de Crăciun?

— Nu este o vizită, a spus de Cervillon. Sfiinţia Sa mi-a permis să mă întorc definitiv în oraşul meu natal.

Am simţit două emoţii diferite. Pe de-o parte, o sinceră tristeţe să îl văd pe bunul căpitan plecând, iar pe de altă parte, o frică egoistă. Fără de Cervillon, cine va fi susţinătorul nostru? Figura fratelui meu nu arăta decât tristeţea că pierdea un prieten.

— Dragă căpitane, a spus el, sunt trist pentru noi. Ne vei lipsi. Dar mă bucur pentru tine. Ai petrecut prea mulţi ani departe de soţia şi copii

tăi, în serviciul Sfiinţiei Sale. De Cervillon a aprobat din cap.

— I-am trimis o petiţie regelui Federico să mă primească în slujba lui.

— Atunci Napoli are un rege norocos, am spus eu în sfârşit. Iar Papa a pierdut unul dintre cei mai buni oameni ai săi.

În ciuda eforturilor mele, nu am reuşit să îmi ascund pe deplin dezamăgire. De Cervillon a observat şi a spus:

— Ah, Alteţă, îmi cer iertare că v-am întristat.

— Sunt şi tristă şi fericită, i-am zis forţându-mă să zâmbesc. O să îmi fie dor de tine, dar nu este bine pentru niciun bărbat să fie departe de familia lui. Şi în plus, sunt sigură că ne vom revedea. Tu vei vizita Roma, iar într-o zi, eu voi veni la Napoli.

— Este adevărat, a aprobat de Cervillon.

Fratele meu s-a ridicat, imitând ultima noastră întâlnire din Napoli şi a spus:

— Dumnezeu să te aibe în pază, căpitane.

— Şi pe dumneavoastră, a răspuns de

Cervillon.

S-a înclinat din nou, apoi a plecat. Ne-am uitat o vreme după el în tăcere.

— Nu o să îl mai vedem niciodată, a spus Alfonso în final, dând glas gândurilor mele. Cuvintele fratelui meu au fost profetice, dar nu în sensul la care ne gândisem. Iată povestea spusă de Esmeralda:

Chiar în seara aceea, înainte de plecarea sa, programată a doua zi de dimineaţă, căpitanul a luat parte la o petrecere dată de nepotul lui. A fost acostat pe stradă, în timp ce se întorcea acasă, încălzit de vin şi gândul la Napoli. Dacă au fost martori, niciunul nu a ieşit la iveală. Trupul său plin de sânge, străpuns de câteva ori cu sabia, a fost găsit zăcând pe stradă. Atacul a avut loc repede. Sunt convinsă, că de Cervillon îl cunoştea pe atacator şi sigur îl considera prieten, deoarece sabia căpitanului nu fusese scoasă deloc din teacă.

Ca şi în cazul altor victime ale familiei Borgia, oficialii Bisericii au preluat cadavrul imediat. Din nou, s-a interzis obijnuitul priveghi al

decedatului. De fapt, de Cervillon a fost îngropat la o oră după ce a fost descoperit.

O zi întreagă, am jelit pentru el, refuzând să mănânc sau să beau. De fapt, am jelit pentru noi toţi.

Iarna – începutuC verii 1500 XXXI

J.n ajunul anului 1500, s-a ţinut o petrecee în Sala dei Santi, Sala Sfiinţilor. A fost invitată toată familia şi mulţi cardinali şi nobili puternici. A fost adusă o masă imensă, pentru a acomoda musafirii şi abundenţa de delicatese. S-a turnat suficient vin aromat, cât să umple râul Tibru. Mă obijnuisem cu grandoarea excesivă a palatului papal, dar în acea seară mi s-a părut din nou impresionantă, chiar magică. Şemineul şi masa fuseseră acoperite cu ghirlande perene, împodobite cu buline aromate portocalii, care emanau un miros dulceag. Pe pereţi şi de tocurile uşilor atârnau fâşii de brocart auriu. Şemineul fusese aprins, împreună cu alte sute de lumânări, umplând locul de o strălucire caldă. Lumina dansa pe pocalurile noastre, pe tavanul aurit şi pe podeaua de marmură. Chiar şi

părul blond al Sfiintei Caterina sclipea.

În ciuda fragilităţii, Sfiinţia Sa era într-o dispoziţie extraordinar de jovială. În ultima vreme îmbătrânise vizibil. Ochii lui se îngălbeniseră de icter, iar părul său grizonat era acum alb. Straturile de guşă de sub bărbie atârnau, iar obrajii şi nasul lui erau roşii din cauza venelor sparte. Totuşi, era înveşmântat cu o mantie de brocart auriu cu alb, presărată cu diamante şi o bonetă ţesută din fir de aur, creată special pentru această ocazie. Când a ridicat pocalul, i-a tremurat uşor mâna.

— Pentru anul 1500! a strigat el marii adunări din jurul mesei. Pentru Anul Jubileului!

A zâmbit, ca un mândru patriarh, în timp ce noi am repetat cuvintele. Apoi s-a aşezat, făcându-ne semn să îi urmăm exemplul. Deoarece era o ocazie specială, Alexandru s-a simţit nevoit să ţină un discurs:

— Jubileul creştin, a anunţat el, ca şi cum nu am fi fost familiarizaţi cu termenul. A fost instituit acum 200 de ani, de Papa Bonifaciu al VIII-lea. Se

bazează pe vechiul obicei israelit de a observa un an sacru, odată la cincizeci de ani, un moment în care toate păcatele sunt iertate. Nu provine, a adăugat el cu o pedanterie mucalită, de la cuvântul latin *jubilea*, a striga, după cum consideră majoritatea cărturarilor latini, ci mai degrabă de la cuvântul evreiesc, *jobel*, cornul berbecului, folosit pentru a marca începutut sărbătorii.

Şi-a desfăcut braţele.

— Bonifaciu a extins cei cincizeci de ani la o sută… Şi iată-ne, la doar câteva ore distanţă de un eveniment pe care mulţi nu apucă să îl experimenteze într-o viaţă. Tonul lui s-a umplut de mândrie. Toată munca grea, pe care am depus-o anul trecut, toate drumurile extinse, restaurarea porţilor şi a podurilor, repararea Basilicii Sfântul Petru, acum poate fi lăudată. Gata!

A făcut o pauză, în timp ce cardinalii, mulţi dintre care supraveghează construcţiile, au aplaudat.

— Roma, ca noi toţi, este pregătită pentru o

vreme de veselie şi iertare. Am emis o bulă, proclamând, ca pelerinilor care vizitează Roma şi Sfântul Petru, în acest an sfânt, să li se ierte toate păcatele. Ne aşteptăm, ca mai mult de două sute de mii de suflete să facă această călătorie.

Am ascultat zâmbind, stând lângă Lucrezia şi fratele meu. Era greu să nu fi molipsit de sentimentul de excitare şi anticipaţie, care umplea toată mulţimea. Doar veselia mea era temperată de grijă, iar dorinţa mea de a ierta, era zădărnicită de durere. Nu ştiam ce va aduce anul, deoarece, chiar în acel moment, Cesare Borgia lupta alături de francezi în Milano. M-am uitat lângă mine la Alfonso. M-a luat de mână, strângându-mă cu înţelegere şi încercând să mă reasigure.

Cât despre Lucrezia, ea nici nu a observat îngrijorarea mea sau a lui Alfonso. Îl asculta pe tatăl ei cu un entuziasm vrăjit. Acum, că îi avea şi pe soţul şi pe copilul ei, se cufundase într-o stare de fericire.

Nu cred, că şi-a permis să considere posibilitatea, că fratele ei ar putea să intervină. De

atâta timp i se refuzase o viaţă normală, încât nu o puteam condamna, că dorea să rămână în ignoranţă. I se vedea mulţumirea. Nu fusese niciodată mai frumoasă decât în acele zile cu Alfonso.

Din fericire, discursul Papei a fost scurt, aşa că am început repede cina. După ce am mâncat şi au fost strânse farfuriile, nu am zăbovit mult la festivităţi. Am stat doar cât cerea bunul simţ.

Când m-am întors în dormitor, am găsit-o pe Donna Esmeralda îngenunchiată în faţa altarului Sfântului Gennaro.

— Esmeralda! Ce s-a întâmplat?

M-a privit. Figura ei măslinie, încadrată de părul grizonat, de sub voalul ei negru, era pătată de lacrimi.

— Îl implor pe Dumnezeu să nu aducă sfârşitul lumii.

Am respirat adânc şi m-am calmat, iritată de atitudinea ei superstiţioasă. Mulţi preoţi din provincie adoptaseră noţiunea, că anul 1500, o dată creată de om, era atât de importantă pentru

Dumnezeu, încât o alesese pentru Apocalipsă. Auzisem şi alţi servitori, şoptindu-şi temători unul altuia despre această posibilitate.

— De ce ar face Dumnezeu aşa ceva? am întrebat fără simpatie.

Simţeam că nu îi fac niciun bine Donnei Esmeralda, dacă încurajez această teroare nejustificată.

— Este o dată specială. O simt în oase, Donna Sancha. Dumnezeu nu o să mai amâne judecata. Cu aproximativ doi ani în urmă, Papa l-a ucis pe Savonarola… acum a venit vremea lui Alexandru să fie pedepsit şi toată Italia o să sufere alături de el.

— Italia deja suferă, am răspuns încet. Dar suferă la mâna lui Cesare, nu a lui Dumnezeu.

Am lăsat-o pe Esmeralda în pace. M-am dezbrăcat singură şi m-am dus în pat, unde i-am ascultat rugăciunile chinuite până târziu în noapte.

M-am trezit în prima zi a noului an, constatând că lumea nu a pierit într-o ploaie de

pietre, aşa cum au prezis preoţii. În schimb, era o zi răcoroasă de iarnă. O posomorâtă Donna Esmeralda m-a îmbrăcat în cele mai frumoase haine, deoarece trebuia să apar în public. Eu, Alfonso, Jofre şi Sfiinţia Sa am mers într-o trăsură, la o distanţă respectuoasă în spatele Lucreziei. Am trecut podul Sant' Angelo şi am intrat în oraş. Ea a mers călare la catedrala Sfântul Ioan Lateran, precedată de un anturaj de patruzeci şi opt de călăreţi, care goleau străzile în faţa ei.

Odată ajunsă pe scările catedralei, înveşmântată ameţitor în satin împodobit cu perle şi o mantie lungă de hermină, părul căzându-i în bucle pe spate, Lucrezia a eliberat stoluri întregi de porumbei albi. Era minunat să o priveşti. Ţinea braţele deschise larg, într-un gest implorator. Faţa ei roşie din cauza frigului, era ridicată spre cerul înorat. S-a rugat repede, cerându-i lui Dumnezeu să le acorde iertare acelor pelerini, care au venit la Roma.

În câteva săptămâni au început să sosească călătorii. Podul castelului Sant' Angelo era plin de

o masă solidă de oameni, în drum spre Sfântul Petru sau venind de acolo. Cei care nu îşi permiteau confortul unui han sau care nu au mai găsit camere din cauza mulţimii din ce în ce mai mari, şi-au adus pături şi au dormit pe treptele Basilicii Sfântul Petru. Ne întâlneam cu ei, de câte ori treceam prin piaţă să mergem la Liturghie. În curând, ne-am obijnuit atât de tare, încât nici nu îi mai observam.

Acesta era doar un semn al grijii pe care i-o arăta Alexandru fiicei sale. O favoare specială. Cred că era metoda lui de a o distrage pe Lucrezia, astfel încât să creadă că totul este în regulă cu mica ei familie. Alexandru i-a oferit Lucreziei multe proprietăţi noi, inclusiv una aparţinând familiei Caetanii din Napoli, aceeaşi familie din care făcea parte vechea mea dragoste, Onorato.

Dacă avea vreo teamă în privinţa lui Alfonso, îşi distrăgea atenţia întreţinând o relaţie platonică de curtoazie cu poetul Bernardo Accolti de Arezzo, care se autointitula cu aroganţă, *l' Unico*, cel

Unic. Totuşi, nu era nimic deosebit în poeziile lui Accolti. Îi trimitea teancuri întregi Lucreziei, în care îşi proclama pasiunea nemuritoare pentru ea, portretizând-o pe Lucrezia drept Laura lui, iar pe el drept suferindul Petrarca.

Însăşi Lucrezia mi-a arătat poemele cu o oarecare timiditate. Când a văzut, că nu îmi puteam ascunde complet dispreţul pentru ele, a început să râdă împreună cu mine, dar puteam vedea că o flatau. Evenimentul a inspirat-o să se apuce şi ea de scris poezii, pe care mi le-a dat cu aceeaşi timiditate.

I-am spus în mod serios, că era de departe un poet mai bun decât Accolti. Măcar nu folosea în versurile ei, atâtea lacrimi, atâta leşin şi oftat.

În timp ce Lucrezia îşi distrăgea atenţia, a avut loc a doua bătălie pentru Milano. Ducele Ludovico a iniţiat un atac asupra forţelor franceze şi a fost capturat şi închis pentru tot restul vieţii. Nu a scăpat nici fratele lui, cardinalul Ascanio Sforza.

Odată înfrântă familia Sforza, şi-au întors

atenţia spre sud, la Napoli, bijuteria sclipitoare la care râvneau de atâta timp.

Reasigurările Sfiinţiei Sale erau înecate de vocile tuturor italienilor, care îmi repetau constant în ureche, un strigăt silenţios: francezii vor cucerii Napoli. Este doar o chestiune de timp. Nu mă îndoiam, că Cesare Borgia îi va însoţi.

Luna următoare, Cesare s-a întors acasă într-o paradă la care a fost martoră întreaga Romă. Inspirat, a decis să nu alimenteze zvonurile legate de aroganţa şi ambiţia lui, având grijă să evite o intrare victorioasă şi pompoasă.

Am privit din loggia palatului, parada trecând pe străzi. A început, cu nici mai mult nici mai puţin de o sută de trăsuri. Caii şi căruţele erau învelţi în negru. În curând, a devenit clar, că era o procesiune funerară, indicând doliul în sânul familiei Borgia, pentru cel mai recent membru pierdut, cardinalul Giovanni cel Minor, care murise atât de repede şi misterios, în timp ce venea să îl felicite pe Cesare.

Niciun crainic nu a anunţat întoarcerea lui

Cesare. Trompetele au rămas tăcute. Nu s-a etalat nicio culoare, niciun spectacol. Nu s-au bătut tobele şi nici nu s-au auzit fluiere. Sute de soldaţi, îmbrăcaţi tot în negru au mărşăluit într-o linişte întreruptă doar de huruitul roţilor şi de tropăitul copitelor.

Următorul în procesiune era Jofre, călare, urmat de Alfonso, care fusese forţat să ia parte la această parodie solemnă. Ultimul, a venit Cesare, înveşmântat din nou în costumul lui simplu şi elegant de catifea.

Urma un spaţiu în procesiune, apoi membrii mai puţin importanţi ai familiei şi nobilimea. Parada s-a terminat la fortăreaţa Sant' Angelo, unde era deja întemniţată Caterina Sforza. Acolo, tonul tăcut al paradei a fost brusc înlocuit. Din vârful turnurilor s-au tras focuri în aer. Rezultatul, oglindit în râul Tibru, a fost ameţitor. Artificiile erau aşa coordonate, încât exploziile (dacă cineva îşi folosea imaginaţia) formau capul, trunchiul şi membrele unui bărbat (Cesare intenţionase să reprezinte un luptător, m-a informat Jofre mai pe

seară).

Artificiile au continuat o vreme, devenind din ce în ce mai grandioase şi atrăgând şi mai multe urale din partea publicului. Cu siguranţă, Caterina Sforza privea din camera ei din castelul Sant' Angelo.

Apoi, a urmat un *coup de grave*. Au fost lansate vreo două duzini de rachete în acelaşi timp. Exploziile au fost atât de zgomotoase încât a trebuit să îmi acopăr urechile. Obloanele deschise s-au zgâlţâit teribil. Mă temeam că vor cădea.

Cesare Borgia venise acasă şi intenţiona ca toată lumea să ştie asta!

În acea seară, s-a dat o petrecere în cinstea Căpitanului General, în Sala Artelor Liberale. Obligaţiile familiale m-au forţat să particip. Din fericire, numărul invitaţilor era atât de mare, încât l-am evitat cu succes pe Cesare pentru cea mai mare parte a serii. Aparent din gelozie faţă de fratele său, Jofre a reuşit să se îmbete devreme şi şi-a direcţionat atenţia la una dintre femeile angajate să îi binedispună pe bărbaţi. M-a durut.

Spreram că o să mă obijnuiesc în timp, cu aventurile lui Jofre. Mi se părea deplasat pentru o soţie de sânge regal să arate gelozie, aşa că i-am evitat cu grijă pe cei doi.

În schimb, i-am salutat pe Sfiinţia Sa şi pe majoritatea cardinalilor din Colegiu şi de asemenea, pe toţi nobilii. Spre surprinderea mea, era acolo şi Vanozza Cattanei. Nu o întâlnisem niciodată la un eveniment formal, la rezidenţa papală. Ne-am salutat călduros, ca şi cum am fi fost vechi prietene.

La momentul potrivit, mi-am luat la revedere de la Alexandru şi am ieşit grăbită, recunoscătoare că am reuşit să evadez fără să mă confrunt cu invitatul de onoare. Le-am făcut semn Donnei Esmeralda şi celorlalte domnişoare care mă însoţeau şi am chemat soldaţi să ne escorteze prin piaţa aglomerată.

Dar, imediat ce am ieşit pe coridor, cineva m-a apucat de mână blând dar insistent. M-am întors şi l-am văzut pe Cesare făcându-le semn Esmeraldei şi celorlalţi să ne lase o clipă singuri.

Mi-a crescut pulsul. Nu mai simţeam niciun fior la atingerea lui. Acum simţeam numai ură şi îngrijorare, că emoţiile mele copleşitoare ar putea să mă facă să îmi ies din fire, ceea ce ar pune şi mai mult în pericol Napoli şi pe Alfonso.

Cesare m-a condus pe coridor, mai departe de zgomot şi de invitaţi. Când a fost sigur că nu ne poate auzi nimeni, a spus pe obijnuitul său ton calm:

— Poate că acum realizezi viaţa pe care ai respins-o.

M-a privit atent.

— Nu este prea târziu ca asta să se schimbe.

Am icnit. Sunetul s-a terminat într-un râs scurt neîncrezător.

— Mă ceri de soţie?

Imediat, vocea şi expresia lui au devenit mai rezervate.

— Şi dacă o fac…?

Mi-am eliberat mâna din strânsoarea lui. Îmi zvâcneau buzele, aşa că nu am putut să răspund. Poate că fusese o vreme, înainte să îl omoare pe

Juan, când m-aş fi bucurat enorm să ştiu că încă mai simte ceva pentru mine. Acum nu simţeam decât dezgust. Mi-a observat reacţia. Când a vorbit din nou, tonul lui a fost batjocoritor:

— Dar bineînţeles, încă îi eşti loială lui Jofre. Văd că, fiind o soţie bună, ai ignorat faptul că deja a plecat în braţele unei curtezane.

Am zâmbit cu răceală, refuzând să îi răspund la insultă.

— Am auzit, că semeni din ce în ce mai mult cu fratele tău Juan. Nicio femeie din Romagna nu se poate păzi de avansurile tale nedorite… mai ales Caterina Sforza. M-a onorat cu un rânjet mic şi crud.

— Eşti geloasă, Madonna?

Într-adevăr, o parte din mine era, dar în cea mai mare parte simţeam doar repulsie. Nu am putut să mă abţin.

— Geloasă, Căpitane General? Pe sifilisul pe care încerci să îl ascunzi sub barbă? Pe suvenirul dăruit de prostitoatele din Franţa? Sunt sigură că noua ta soţie va fi încântată, când va afla că i-ai

adus un cadou din călătoriile tale.

Eram suficient de aproape să observ cicatricele şi bubele roşii de pe obrajii lui. Noi, napolitanii, îl numeam *blestemul francez*. Normal, francezii încercau să dea vina pe prostituatele pe care le întâlniseră în Napoli. M-am bucurat puţin, ştiind că boala îi va scurta viaţa. Mai târziu, ar putea chiar să înnebunească.

În ochii lui s-a aprins mânia. Reuşisem să îi dau o lovitură de succes. M-am întors satisfăcută, ducându-mă înapoi la domnişoarele mele. Din spatele meu, l-am auzit rostind încet, dar fără nicio urmă de tandreţe:

— A trebuit să mai încerc odată, Madonna. Acum ştiu cum stau. Acum ştiu ce am de făcut. Nu m-am obosit să îi răspund.

În mod miraculos, a venit vara fără niciun incident. Regele Ludovic nu a făcut nicio mişcare să cucerească Napoli, iar viaţa în familia Borgia a fost lipsită de evenimente.

Folosindu-se de pretextul treburilor presante în privinţa armatei şi a afacerilor politice, Cesare

a absentat de la toate mesele noastre cu Papa. Nu am mai vorbit cu el, din seara întoarcerii lui şi l-am văzut rar, doar în trecere. Privirile pe care ni le aruncam erau reci. Donna Esmeralda mi-a dezvăluit, că atunci când nu era cu tatăl său sau cu reprezentanţii francezi, punând la cale comploturi, Cesare îşi petrecea nopţile cu curtezane sau cu mult abuzată Caterina Sforza, aducând-o în apartamentele sale, din celula de la Sant' Angelo.

Gardienii ei spuneau că este frumoasă, a şoptit Esmeralda. Avea părul mai deschis decât spicele de grâu şi o piele albă, care noaptea strălucea precum opalele. Fusese plinuţă înainte de a fi capturată, dar abuzurile lui Cesare au făcut-o să slăbească şi să se tragă la faţă.

Nu am văzut-o niciodată cu ochii mei, dar erau momente, când mi se părea că îi simt prezenţa tristă şi revoltată, pe acelaşi coridor pe care mersesem şi eu înainte în camerele lui Cesare. Într-adevăr, simţeam o oarecare gelozie faţă de ea, dar sentimentul dominant era unul de

înrudire. Ştiam ce înseamnă să fi violată, neajutorată şi chinuită.

Cesare, nici măcar nu s-a prefăcut, în public sau în particular, că i-ar păsa câtuşi de puţin de Alfonso sau de copil. Totuşi, în ciuda dispreţului lui Cesare pentru Casa de Aragon, Sfiinţia sa a continuat să se poarte călduros şi a avut grijă să îl pună pe Alfonso la loc de cinste în toate ceremoniile. Cred că în sufletul lui, Alexandru chiar era de partea Neapolelui şi a Spaniei şi îi detesta pe francezi, cu toată aparenta bucurie pe care o arătase pentru căsătoria fiului său cel mare cu Charlotte d'Albret. Dar, mi-am amintit de asemenea, cum Lucrezia însărcinată cu copilul fratelui ei, a plâns îngrozită şi mi-a mărturisit că Papei îi este frică de Cesare. Se punea întrebarea, dacă Sfiinţia Sa avea voinţa de a continua rolul de protector al Neapolelui.

Pe la începutul verii, Alexandru a căzut victima unui uşor atac de apoplexie, care l-a slăbit, forţându-l să stea în pat câteva zile. Pentru prima dată, am considerat soarta noastră, a celor care

rămâneam în urmă, dacă pierea Rodrigo Borgia. Totul depindea, dacă Cesare reuşea mai întâi să devină liderul secular al Italiei. Dacă avea succes, atunci eu şi Alfonso am fi fost izgoniţi, în cel mai bun caz şi ucişi, în cel mai rău. Dacă nu, totul ţinea de cardinalul care urma să fie ales papă. Dacă era de partea Neapolelui şi a Spaniei, şi totul indica că ar fi, atunci Alfonso se putea retrage fără teamă în Napoli cu Lucrezia, în timp ce eu şi Jofre ne puteam întoarce la Squillace. Acest scenariu era mult mai de dorit decât circumstanţele noastre actuale. Iar Cesare ar deveni *persona non grata* în Italia. Ar trebui să se bazeze pe bunătatea regelui Ludovic, de a-i permite să se întoarcă la mireasa lui.

Mărturisesc, că m-am trezit adresându-mă lui Dumnezeu, pentru prima oară după mulţi ani, în săptămâna când Papa a fost bolnav. Rugăciunile mele au fost întunecate şi păcătoase. *Te rog, dacă asta îi va salva pe Alfonso şi pe copil, ia-l acum pe Sfiinţia Sa*. Bineînţeles, că Alexandru şi-a revenit destul de repede. Dumnezeu m-a dezamăgit din

nou. Dar, curând, s-a manifestat vehement, într-un mod neaşteptat.

În penultima zi din iunie, ziua Sfântului Petru, în care se comemora primul Papă al Bisericii, Alexandru ne-a invitat pe toţi, inclusiv pe micul Rodrigo, să îl vizităm în apartamentele sale.

Era o zi neobijnuit de caldă, iar cerul se umpluse de nori negrii, care au acoperit repede orice urmă de albastru. A început să bată vântul. În timp ce eu, Jofre, Alfonso şi Lucrezia mergeam cu însoţitorii noştri de la palat spre Vatican, s-a pornit o rafală de vânt, care mi-a ridicat părul pe mâini. Odată cu ea s-a auzit un tunet puternic.

Micul Rodrigo, care pe atunci avea opt luni şi era destul de mare şi puternic, a zbierat îngrozit şi s-a zbătut atât de tare în braţele bonei, încât Alfonso a fost nevoit să îl ia. Am grăbit pasul, dar nu am reuşit să scăpăm de ploaia rece, torenţială, completată de înţepăturile grindinei, care începuse să ne bombardeze, în timp ce fugeam pe treptele Vaticanului. Alfonso a băgat capul copilului sub braţ şi s-a aplecat încercând pe cât

posibil să îşi protejeze fiul.

Uzi şi şifonaţi, am trecut pe lângă santinele şi am reuşit să intrăm la adăpost în holul palatului. În timp ce Alfonso ţinea copilul care suspina, eu şi Lucrezia ne-am agitat pe lângă el, folosindu-ne mânecile şi tivul rochiilor să îl uscăm.

În vreme ce stăteam la intrare, un bubuit puternic a zdruncinat porţile grele şi podeaua de sub picioarele noastre. Ne-am speriat cu toţii, iar bebeluşul a început să ţipe.

Eu şi Alfonso ne-am uitat alarmaţi unul la celălalt, amintindu-ne clipele de groază, la care fusesem martori în Napoli. Am şoptit în acelaşi timp: „tunuri”. O clipă, m-am gândit că francezii atacă oraşul. Dar asta era o nebunie. Am fi fost avertizaţi. Ar fi existat rapoarte despre marşul lor.

Apoi, din adâncul clădirii, am auzit oameni ţipând înnebuniţi. Nu înţelegeam ce spun, dar isteria lor era evidentă. Lucrezia s-a întors, făcând brusc ochii mari.

— Tata! a ţipat ea, apoi şi-a ridicat fusta şi a fugit.

Am urmat-o. La fel şi Jofre şi Alfonso, care mai întâi i-a dat bonei copilul.

Pe coridorul care ducea la apartamentele Borgia, am fost întâmpinaţi de un val de praf. Ne usturau ochii şi plămânii. Venind în urma lui Alfonso şi a lui jofre, m-am oprit şi eu îngrozită, în arcada care ducea în Sala Credinţei, unde se presupune că ne aştepta Sfiinţia Sa.

Locul unde stătuse tronul, era acum un morman mare de scânduri prăfuite, pietre şi cărămizi. Se prăbuşise tavanul, aducând cu el, carpetele şi mobilierul de la etajul de deasupra. Am recunoscut mobila şi carpetele, deoarece le văzusem în multe nopţi în camera lui Cesare. Am simţit o împunsătură de speranţă răutăcioasă. Dacă şi Cesare şi Papa erau morţi, frica pentru familia mea şi pentru Napoli putea fi îngropată odată ci ei.

— Sfiinte părinte! Sfiinţia Voastră! l-au strigat disperaţi cei doi însoţitori ai săi, şambelanul Gasparre şi episcopul de Cadua, aplecaţi peste ruine, încercând să găsească semne

de viaţă. Strigătele lor le auzise. Acum la ele s-au adăugat şi vocile Lucreziei şi ale lui Jofre.

— Tată! Tată, vorbeşte-ne! Eşti rănit?

Nu s-a auzit niciun sunet din mormanul intimidant. Alfonso s-a dus după ajutor şi s-a întors curând, cu vreo şase muncitori, care au adus lopeţi. Am ţinut-o pe Lucrezia în timp ce privea înmărmurită, sigură că tatăl ei era mort. Şi eu eram sigură. Mă zbăteam între vinovăţie şi optimism.

La scurt timp, a devenit limpede că Cesare nu se afla în apartamentele lui, deoarece nu era nicăieri. Dar, nici mai mult, nici mai puţin de trei etaje se prăbuşiseră peste pontif. Cantitatea de moloz era înfiorătoare. Am aşteptat timp de o oră, muncitorii lucrând viguros, sub îndrumarea lui Alfonso. Până la urmă, Jofre, care era din ce în ce mai zăpăcit, nu s-a mai putut abţine.

— Este mort, a strigat el. Nu mai există nicio speranţă! Tata este mort!

Şambelanul Gasparre, tot un om emotiv, l-a imitat, ridicând braţele cu disperare.

— Sfântul Părinte este mort! A murit Papa!

— Linişte! a ordonat Alfonso, cu o duritate pe care nu o văzusem niciodată la el. Faceţi linişte, amândoi sau o să stârniţi haos în toată Roma!

Într-adevăr, sub noi puteam auzi paşii grăbiţi ai gărzilor papale, care înconjurau intrarea în Vatican. Se auzeau de asemenea, vocile servitorilor şi ale cardinalilor strigând acelaşi lucru:

— Papa a murit! Sfiinţia Sa este mort!

— Vino, l-am ademenit pe Jofre lângă mine. Jofre, Lucrezia, acum trebuie să fiţi puternici şi să nu vă sporiţi unul altuia anxietatea.

— Este adevărat, a zis Jofre, într-o încercare slabă de a fi curajos. A luat-o de mână pe sora lui.

— Acum trebuie să avem încredere în Dumnezeu şi în muncitori.

Toţi trei ne-am luat de mâini şi ne-am forţat să aşteptăm calm rezultatul, în ciuda zgomotelor agitate de la etajul inferior. Din când în când, oamenii se opreau din săpat şi îl strigau pe papă. Niciodată nu primeau vreun răspuns. Cu siguranţă

a murit, m-am asigurat eu. În capul meu, eram deja înapoi în Squillace.

După o oră, au reuşit să sape suficient încât să descopere marginea mantiei aurii a lui Alexandru.

— Sfiinte Părinte! Sfiinţia Voastră! Niciun răspuns.

Dar, Dumnezeu îşi bătea joc de noi. În final, după ce au mutat scândurile şi draperiile aurite, l-au descoperit pe Alexandru plin de praf, amuţit de groază, stând pe tronul rămas întreg, strângând tare cu mâinile lui mari, braţele gravate ale scaunului. Tăieturile şi vânătăile erau mici. Atunci nici nu le-am putut vedea.

Gasparre l-a condus în pat, în timp ce Lucrezia a chemat doctorul. Lui Alexandru i s-a luat sânge şi a făcut o febră uşoară. Nu a vrut să vadă pe nimeni în afară de fiica sa şi de Cesare.

A început o anchetă. Iniţial s-a speculat, că un nobil rebel ar fi tras cu tunul, dar de fapt, tavanul a fost spart de un fulger, combinat cu ploaia torenţială. Doar printr-o coincidenţă,

Cesare ieşise din cameră cu câteva momente înainte.

Acesta este un avertisment divin, au şoptit mulţi, că membrii familiei Borgia ar trebui să se căiască pentru păcatele lor, altfel Dumnezeu le va aduce sfârşitul. Savonarola vorbise din mormânt.

Dar, pentru Cesare era un avertisment, că trebuie să înceapă să păcătuiască cu înflăcărare, ca să îşi asigure locul în istorie, cât timp mai respira tatăl lui.

Vara 1500 XXXII

A

lexandru şi-a revenit repede, având în vedere constituţia sa atletică. Fulgerul lui Dumnezeu i-a inoculat Sfiinţiei Sale un simţ al mortalităţii şi o reînnoită apreciere pentru viaţă. A început să petreacă mai puţin timp cu Cesare, contemplând strategii de cucerire şi mai mult timp cu familia, alcătuită din micul Rodrigo, care creştea pe zi ce trece, Lucrezia, Alfonso şi cu mine. Din nou luam cina la masa Papei, în fiecare seară şi discutam despre lucruri domestice în loc de politică. În

termeni de loialitate, se forma un abis între Cesare şi Alexandru. Speram doar, ca Papa să fie suficient de puternic să iasă învingător.

Apocalipsa mea personală a început în ziua de 15 iulie, la nici două săptămâni după ce se prăbuşise tavanul peste tronul papal. În acea seară, am luat cina cu Sfiinţia Sa. Eu şi Lucrezia purtam o conversaţie plăcută cu tatăl ei, pe care nu am vrut să o abandonăm, când s-a ridicat Alfonso şi a anunţat:

— Cu voia Sfiinţiei Voastre, mă simt obosit în această seară şi aş vrea să mă retrag devreme.

— Sigur, sigur, i-a răspuns Alexandru pripit, dar civilizat, deoarece era prins în discuţie. Fie ca Dumnezeu să îţi acorde o noapte odihnitoare.

— Mulţumesc!

Alfonso s-a înclinat, i-a sărutat mâna lucreziei, apoi pe a mea şi a plecat. Nu îmi amintesc despre ce vorbeam, dar îmi aduc aminte, că l-am privit şi m-a îngrijorat oboseala de pe faţa lui. Roma şi intrigile ei meschine l-au îmbătrânit. Imaginea mi-a trezit o amintire. Eram o fetiţă de

unsprezece ani, pusă pe şotii, la palatul lui Ferrante, tachinându-l pe frăţiorul meu în privinţa muzeului morţilor lui Ferrante. *Cum poţi să suporţi, Alfonso*? *Nu vrei să şti dacă este adevărat*?

Nu. Petru că ar putea fi.

Erau multe lucruri pe care mi-aş fi dorit să nu le descopăr niciodată; multe lucruri de care aş fi vrut să îl pot proteja pe fratele meu la Roma, permiţându-i să trăiască într-o ignoranţă fericită. Dar a fost imposibil.

Simţeam o dorinţă ciudată să renunţ la conversaţia cu Lucrezia şi să îl conduc acasă pe Alfonso, dar ar fi fost nepoliticos. În retrospectivă, mă întreb cum s-ar fi schimbat vieţile noastre dacă l-aş fi însoţit. În schimb, i-am zâmbit în timp ce mi-a sărutat mâna. Când a plecat, am uitat de griji şi de gândurile anterioare.

După o oră sau două, eu, Lucrezia şi Papa ne-am mutat în Sala Sfiinţilor. Vocile noastre se auzeau cu ecou în camera vastă şi aproape goală. Obosisem şi mă gândeam să plec, când am auzit

paşi grăbiţi şi voci alarmate, îndreptându-se spre noi. Înainte să realizez ce se întâmplă, nişte soldaţi au pătruns în încăpere. Am ridicat capul imediat.

Un soldat în uniformă papală, însoţit de cinci oameni din batalionul lui s-a dus la Alexandru. Era tânăr. Nu avea nici optesprezece ani. Expresia lui era şocată şi înfricoşată. Protocolul cerea să se încline şi să ceară permisiunea să i se adreseze Sfiinţiei Sale. Băiatul a deschis gura, dar nu a reuşit să vorbească. În braţele lui, palid ca moartea, se afla fratele meu. Mi-a venit imediat în minte imaginea Fecioarei, ţinând trupul străpuns al lui Hristos.

Sângele şiroia de pe fruntea lui Alfonso, înroşindu-i buclele aurii şi acoperindu-i jumătate de faţă. Mantia pe care o purtase mai devreme dispăruse, iar cămaşa sa era ruptă, în acele locuri unde nu se lipise de trupul său sângerând. Unul dintre cracii pantalonilor săi, era de asemenea îmbibat de sânge. Avea ochii închişi şi capul îi atârna în braţele soldatului. M-am gândit că era

mort. Nu puteam să vorbesc… nu puteam nici să respir. Cea mai mare teamă a mea se împlinise. Fratele meu murise înaintea mea. Nu mai aveam vreun motiv să trăiesc. Nu mai aveam niciun motiv să mă comport cu moralitatea unui om decent.

În acelaşi timp, am văzut adâncimea prostiei mele. În adâncul sufletului, am ştiut dintotdeauna, că Cesare va încerca să îl omoare pe fratele meu, nu? Era cea mai mare răzbunare pe care putea să o ia împotriva mea după ce l-am respins. Era cu siguranţă mult mai mare decât să mă omoare pe mine. Oare nu asta mă amenințase la ultima noastră întâlnire? *Acum ştiu cum stau*. *Acum ştiu cu trebuie să acţionez*.

Lucrezia a sărit în picioare, apoi a leşinat fără să scoată un sunet. Am lăsat-o pe podea şi m-am dus grăbită la fratele meu. Am pus urechea la gura lui deschisă şi aproape m-am prăbuşit de bucurie şi recunoştinţă, când i-am simţit respiraţia. *Doamne, am jurat în mintea mea*. *O să fac orice se aşteaptă de la mine*. *Nu o să mai fug de destin*. *Era* în viaţă; în viaţă dar grav rănit,

dacă nu chiar mortal.

În spatele meu, Alexandru coborâse de pe tron şi încerca să o trezească pe fiica sa. Cred că determinarea şi conştientizarea faptului că era nevoie de ea, au adus-o înapoi pe Lucrezia.

— Sunt bine! a strigat ea, mânioasă că arătase aşa o slăbiciune, într-un asemenea moment. Lasă-mă să îmi văd soţul! Dă-mi drumul!

S-a eliberat din braţele tatălui ei şi a venit lângă mine. Amândouă am analizat rănile lui Alfonso. Voiam să ţip… să leşin la fel ca Lucrezia. Dar cel mai mult îmi doream să îl strangulez pe Sfiinţia Sa, care pur şi simplu stătea, prefăcându-se nevinovat. Nu aveam nicio îndoială, că ştiuse foarte bine de atacul plănuit.

M-am uitat la frumoasa formă nemişcată a lui Alfonso. La fel ca soţia lui, m-am forţat să mă calmez. În minte auzeam vocea bunicului: *Noi, cei puternici trebuie să avem grijă de cei slabi*.

— Nu putem să îl mutăm, a zis Lucrezia. Am aprobat din cap.

— Avem nevoie de o cameră aic, în aceste

apartamente.

Lucrezia şi-a privit tatăl, nu cu adoraţia şi grija ei obijnuită, ci cu o forţă necaracteristică. În ochii ei gri se citea clar ameninţarea, dacă nu i se îndeplinea comanda. Alexandru a cedat imediat.

— Pe aici, a spus el şi i-a făcut semn să îl urmeze soldatului care îl căra pe Alfonso.

Ne-a dus în apropiere, în Sala Sibilelor, unde soldatul l-a aşezat cu blândeţe pe Alfonso pe o bancă acoperită cu brocart. Eu şi Lucrezia l-am urmat îndeaproape, mergând lipite de el.

— O să îmi chem doctorul, a zis Alexandru, dar cuvintele lui au fost ignorate, deoarece brusc Alfonso a tuşit. Fratele meu a bătut din pleoape, apoi a deschis ochii. Uitându-se la mine şi la Lucrezia aplecate peste el, a şoptit:

— Mi-am văzut atacatorii. Am văzut cine i-a coordonat.

— Cine? l-a îmboldit Lucrezia. O să îl omor pe nenorocit cu mâna mea!

Ştiam ce o să spună dinainte să deschidă gura.

— Cesare, a spus el, apoi a leşinat.

Am blestemat. Lucrezia s-a cutremurat şi s-a strâns de burtă, aplecându-se, ca şi cum ea însăşi ar fi fost pătrunsă de sabie. Am prins-o de cot să o echilibrez, gândindu-mă că o să cadă.

Nu a căzut. În schimb, s-a adunat şi părând nesurprinsă de îngrozitoarea reveleţie, i s-a adresat tatălui ei ca unui servitor, pe un ton calm şi practic.

— Poţi să îţi chemi doctorul. Dar între timp, o să trimit după medicul regelui Neapolelui. Iar ambasadorii Spaniei şi Neapolelui trebuie chemaţi imediat.

— Trimite după apă şi banaje, am adăugat eu. Trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă înainte să ajungă doctorul.

Deoarece fratele meu încă sângera, mi-am desfăcut mânecile şi le-am scos, apoi am presat materialul de catifea pe rana de pe frunte. Am apelat la răceala moştenită de la tatăl meu; la lipsa lui de sentimente. Pentru prima dată, m-am bucurat să le regăsesc în mine. Lucrezia mi-a

urmat exemplul, scoţându-şi propriile mâneci şi aplicându-le pe rana de pe coapsa lui Alfonso.

— Trimite după pajul lui Alfonso şi după domnişoarele mele, am cerut eu.

Brusc, nu îmi doream altceva, decât prezenţa liniştitoare a Donnei Esmeralda şi compania celor mai de încredere oameni din Napoli.

În disperarea noastră, nici eu nici Lucrezia nu am realizat că Papa observase majoritatea cerinţelor noastre şi a fugit să le spună servitorilor. Unul sau doi din soldaţii gărzii papale au încercat să plece să execute ordinele, dar m-am uitat aspru la ei.

— Sataţi aici! Nu putem rămâne fără protecţia voastră. Este în joc viaţa acestui om. Are mulţi duşmani.

Lucrezia nu m-a contrazis. Când s-a întors tatăl ei, i-a spus:

— Îmi trebuie un contingent de cel puţin şaisprezece soldaţi înarmaţi, la intrarea în această cameră, care să fie prezenţi zi şi noapte.

— Doar nu crezi… a început tatăl ei.

S-a uitat cu răceală la el. Expresia ei spunea că, într-adevăr asta credea.

— O să îi *am*!

— Prea bine, a zis Alexandru, pe un ton ciudat de scăzut, probabil din vinovăţie, văzând durerea pe care îi prmisese lui Cesare să i-o provoace Lucreziei.

Pentru prima dată, Papa a demonstrat public, cât era de laş. Inconsecvenţa sa nu era rezultatul uneltirilor politice. Mai degrabă, se lăsa tras de o parte sau de alta, de consilierii şi copiii lui.

În curând, am fost înconjurate în sanctuarul nostru, de ambasadorii Spaniei şi Neapolelui, de doctorul şi chirurgul Papei, de servitorii mei şi ai lui Alfosnso, cât şi de un grup de soldaţi înarmaţi. Am insistat să ni se aducă saltele. Nu avem de gând să plec o clipă de lângă Alfonso. Nici Lucrezia. Am cerut, de asemenea, un grătar de gătit, pentru şemineu. Conştientă de existenţa cantarellei, intenţionam să prepar cu mâna mea, toate mesele lui Alfonso.

După câteva ore, Alfonso s-a trezit, suficient

cât să ne spună numele celor care îl acompaniaseră, când a avut loc atacul: scutierul lui, Mighelito şi un camerist, Tomaso Albanese. Lucrezia i-a chemat imediat pe cei doi.

Albanese încă era îngrijit de chirurg şi nu se putea mişca, dar Mighelito, scutierul, a venit aproape instantaneu.

Scutierul favorit al lui Alfonso era încă tânăr, dar înal şi bine făcut. Şi-a cerut scuze, că nu a venit mai devreme să se intereseze de stăpânul său, dar paloarea şi slăbiciunea lui arătau clar, că rănile sale sunt serioase. De fapt, era aşa dezechilibrat, încât am insistat să se aşeze şi s-a lăsat pe spate în scaun cu un oftat de recunoştinţă, sprijinindu-şi capul de perete. Lucrezia a cerut să i se aducă un pahar de vin. Din când în când, a sorbit din el, în timp ce a spus povestea pe care eu şi Lucrezia insistasem să o auzim.

— Noi trei, eu, Ducele şi Don Tomaso, ne îndreptam de la Vatican la palatul Santa Maria. Asta însemna, că trebuia să trecem pe lângă

Sfântul Petru, unde mulţi pelerini, dormeau deja pe scări. Nu i-am luat în seammă, Madonna. Poate că ar fi trebuit să fiu mai alert pentru Duce…

Se citea vinovăţie în trăsăturile lui simple şi puternice.

— Dar, am trecut pe lângă ceea ce părea un simplu grup de cerşetori, cred că şase la număr, toţi îmbrăcaţi în zdrenţe. Credeam că depuseseră jurăminte de sărăcie. După cum spuneam, nu i-am luat în seamă. Ducele şi Don Tomaso erau adânciţi într-o discuţie, iar eu, recunosc, lăsasem garda jos. Brusc, cerşetorii după treptele din apropiere au sărit pe noi, ameninţând toţi cu sabia. Stătuseră la pândă, aşteptându-l pe duce, deoarece l-am auzit pe unul dintre ei strigându-le celorlalţi, exact când am trecut pe lângă ei. Ne-am înconjurat imediat. Se vedea clar, că erau soldaţi antrenaţi. Din fericire, după cum bine ştiţi, Donna Sancha, şi noi eram antrenaţi în stilul napolitan. Fratele dumneavoastră, soţul dumneavoastră, Donna Lucrezia, a fost cel mai abil şi cel mai curajos dintre noi. În ciuda faptului că erau mai

mulţi ca noi, Don Alfonso a luptat bine şi i-a ţinut ceva vreme la distanţă. Şi Don Alfonso a luptat din greu. A arătat un curaj admirabil, protejându-l pe Duce. Cât despre mine… am făcut tot ce am putut, dar mi se rupe inima să îl văd pe nobilulu Duce, zăcând palid şi nemişcat. În ciuda eforturilor noastre, Alteţa

Să a fost rănit. Totuşi a continuat să luptechiar şi după ce a început să sângereze teribil de la umăr şi de la picior. A căzut abia când a primit ultima lovitură la cap. Atacatorii s-au năpustit asupra lui. Alţi bărbaţi înveşmântaţi în negru, pe care i-am recunoscut, au adus cai, iar atacatorii au încercat să îl tragă pe Don Alfonso spre ei. Eu şi Don Tomaso ne-am reînnoit eforturile, deoarece am realizat că, dacă îl luau de lângă noi, şi-ar fi găsit sfârşitul. Am început să strigăm după ajutor, în direcţia palatului Santa Maria, la soldaţii staţionaţi acolo. L-am luat în braţe pe stăpânul meu şi l-am cărat în direcţia palatului, în timp ce Don Tomaso le-a ţinut piept în mod admirabil atacatorilor care au rămas în

picioare. Mai erau doar trei. Abia atunci am văzut alţi doi bărbaţi, aşteptând în faţa palatului, blocând accesul la soldaţii care păzeau porţile. Unul din asasini era în picioare, aşteptând cu sabia scoasă, iar celălalt era călare…

În acest punct, vocea lui Mig-uelito s-a redus la o şoaptă, după care a tăcut. La început, am crezut că oboseala şi sângele pierdut l-au slăbit brusc, mai ales după efortul de a vorbii. L-am îndemnat să mai ia o gură de vin. Apoi am văzut expresia din ochii lui. Nu epuizarea, ci teama l-a făcut să închidă gura. I-am aruncat o privire Lucreziei, apoi m-am întors la scutier.

— Acest cal, am zis eu încet. Era alb şi potcovit cu argint?

M-a privit înspăimântat, apoi s-a întors spre Lucrezia.

— Stăpânul tău, deja l-a numit pe Cesare drept atacatorul său, a zis ea cu un calm admirabil. Aici te aflii printre prieteni ai Neapolelui şi îţi sunt profund îndatorată, că i-ai salvat viaţa soţului meu. Jur, că nu vei păţii nimic

dacă spui adevărul.

Tânărul scutier a dat şovăitor din cap, apoi a recunoscut răguşit:

— Da. Era Don Cesare, Ducele de Valencia. M-am temut pentru stăpânul meu, aşa că am luat-o în direcţia opusă înapoi la Vatican, în timp ce Don Tomaso i-a ţinut în şah pe asasini. Amândoi am ţipat, până când gărzile papale au deschis porţile şi ne-au primit înăuntru. În acel moment, atacatorii noştri au fugit.

— Mulţumesc, i-a spus Lucrezia, pe un ton neutru, care nu îl mai auzisem până atunci. Adevăratul sunet al vocii ei, neafectat sau înfricoşat.

M ulţumesc Mig-uelito, că ne-ai spus adevărul.

În următoarele câteva zile, camera din apartamentele Borgia, păzită de soldaţi şi de oamenii de încredere ai lui Alfonso, a devenit un soi ciudat de iad. Am ridicat un paravan, împărţind minunata Sală a Sibilelor, într-o cameră interioară şi una exterioară, ca să avem mai multă

intimitate. A fost adus mobilier, iar împreună cu însoţitorii noştri, inclusiv Donna Esmeralda, ne-am creat în luxoasa sală, o tabără primitivă, de parcă eram în război.

Medicul Papei a ajuns, la o oră după ce a fost chemat. L-a examinat pe Alfonso şi spre uşurarea mea şi a Lucreziei, a anunţat că, datorită ţinereţii şi constituţiei sale tenace, fratele meu va supravieţui.

— Atâta timp cât rănile sunt tratate cu conştinciozitate.

Nici nu se punea problema că nu vor fi îngrijite corespunzător. Nu existau asistente mai conştiincioase decât mine şi Lucrezia. Am curăţat şi am bandajat rănile cu mâinile noastre. Sub îndrumarea Esmeraldei, i-am preparat lui Alfonso mâncărurile preferate din copilărie, iar Lucrezia l-a hrănit ca pu un copil. Eram unite în devotamentul nostru pentru el, în aşa măsură încât fiecare dintre noi, începusem să îi anticipăm nevoite fără să vorbim.

Alfonso a început să îşi revină repede, deşi

rănile lui erau grave şi ar fi ucis un om mai slab. S-a trezit la lăsarea nopţii, în acea primă zi teribilă şi a întrebat, într-un mod coerent, de sănătatea scutierului său Mighelito şi de Don tomaso Albanese. A oftat uşurat, când i-am spus că amândoi au supravieţuit.

— Lucrezia, a zis el, dintr-odată alarmat (deşi era prea slăbit să se ridice în capul oaselor), Sancha, nu puteţi rămâne aici cu mine. Nu sunteţi în siguranţă. Eu sunt un om condamnat.

Lucrezia s-a colorat uşor în obraji. A spus cu o vehemenţă care ne-a luat pe amândoi prin surprindere:

— Jur, în faţa lui Dumnezeu, că aici nu trebuie să te temi de Cesare. Chiar dacă va trebui să îl ştrangulez pe fratele meu cu mâna mea, nu o să îl las să îţi facă niciun rău.

S-a luptat să îşi stăpânească lacrimile de dragul lui Alfonso. Am luat-o în braţe. În timp ce o legănam şi o mângâiam pe spate, ca pe un copil, i-am explicat lui Alfonso toate precauţiile, pe care le luase soţia lui: că ambasadorii Spaniei şi

Neapolelui erau în antecameră şi că uşile erau păzite de peste două duzini de soldaţi.

Drept răspuns, slăbit cum era, i-a luat mâna Lucreziei şi a sărutat-o, apoi s-a forţat să zâmbească. Ea, la rândul ei, s-a eliberat din braţele mele şi a surâs cu paloare. Îţi era şi milă să îi vezi, încercând să fie curajoşi, unul pentru celălalt. Amândoi erau înspăimântaţi. Amândoi ştiau că dormitorul izolat din Sala sibilelor, era singura luminiţă, într-o Romă întumecată, unde Cesare Borgia stătea la pândă, aşteptând să atace din nou.

A doua zi, Alfonso s-a simţit suficient de bine să mănânce puţin. În a treia, a reuşit să se ridice şi purta conversaţii lungi. În a patra zi, au sosit doctorii din Napoli, Don Clemente Gactula, medicul regelui şi Don Galeano da Ama, chirurgul regelui. I-am întâmpinat călduros pe amândoi, deoarece îi cunoşteam de când eram mică. Îl îngrijiseră pe bunicul meu Ferrante. Lucrezia i-a consultat, să afle cât de repede să se aştepte ca Alfonso să poată merge, apoi să stea în şa şi în

final să călătorească. Nu a spus asta, dar am înţeles cu toţii. Cu cât mai repede putea Alfonso să fugă de la Roma, cu atât mai bine. Şi, din atitudinea Lucreziei faţă de fratele şi tatăl ei, nu mă îndoiam, că de data aceasta nu îi va permite soţului ei să o lase în urmă.

Alfonso a continuat să se însănătoşească şi nu a făcut febră deloc. Ori eu, ori Lucrezia eram în cameră în permanenţă. De obicei eram amândouă acolo. Dormeam pe podea, la doar câţiva paşi de patul lui Alfonso, iar mesele le luam toţi trei împreună. Eram tot timpul în alertă, aşteptând un nou atentat la viaţa fratelui meu.

Într-o după-amiază, în timp ce eram aplecată asupra căminului ca o bucătăreasă, preparând trei fripturi de fazan, am auzit voci ascuţite de bărbaţi în antecameră. Lucrezia stătea lângă pat, citindu-i soţului ei poezii. Toţi trei am ridicat capul la timp, să îl vedem intrând în dormitor pe Cesare Borgia, flancat de doi dintre soldaţii noştri de încredere.

Lucrezia a aruncat pe podea micul volum îmbrăcat în piele şi a sărit în picioare cu faţa

contorsionată de mânie.

— Cum ai putut! a strigat ea.

La început am crezut că i se adresa fratelui ei, dar apoi a continuat.

— Cum ai putut să îi permiţi tocmai *lui* să intre aici!

— A ordonat, Madonna, a răspuns cu blândeţe unul dintre soldaţi. L-am verificat de arme. Nu poartă niciuna asupra lui.

— Nu contează! a spus Lucrezia, tremurându-i vocea de nervi. Să nu îi mai permiteţi niciodată să intre!

Cesare a ascultat vociferările surorii lui cu un calm desăvârşit. Nu l-a impresionat nici măcar privirea plină de ură a lui Alfonso. M-am ridicat, plantându-mă între Cesare şi fratele meu.

— Lucrezia, a spus Cesare liniştitor. Îţi înţeleg supărarea. Crede-mă când spun, că o împărtăşesc. Am fost oripilat, Don Alfonso, să aud de atentatul la viaţa ta. Dar, am fost, cu rea voinţă, greşt acuzat de scutierul tău, Mighelito Herrara. Nu aşa îl cheamă pe băiat? Te asigur, că sunt

absolut nevinovat. Mă simt profund ofensat de aluzia, că aş putea să îmi rănesc una din rude. Doresc să încep o anchetă să îmi pot curăţa numele şi să îţi recâştig încrederea.

După discursul lui Cesare s-a lăsat o linişte de mormânt.

— Ce fraier eşti, a şoptit Alfonso.

M-am întors. Ochii fratelui meu ardeau de ură.

— Ce fraier eşti, a repetat Alfonso.

Vocea lui a devenit mai puternică, cu fiecare cuvânt.

— Ai crezut, că dacă am căzut, nu te-am recunoscut acolo, pe armăsarul tău deosebit cu copite de argint.

Expresia lui Cesare s-a întunecat periculos.

— Te-am văzut, a declarat Alfonso aprins. La fel şi Don Tomaso, iar el este într-un loc sigur, bine păzit. Deci, după cum vezi, nu are niciun rost să îl omori pe Mighelito. Te-am văzut cu toţii, iar cei de aici ştiu.

— Am încercat să fac pace, a spus Cesare pe

un ton scăzut şi s-a întors să plece. Soldaţii l-au escortat, în timp ce Lucrezia a strigat după el, pe un ton plin de venin: – Da. Pleacă, criminalule!

Dar, Alfonso nu terminase să îi vorbească cumnatului său, în ciuda faptului că Cesare deja se îndrepta spre antecameră.

— Deci, acum trebuie să ne omori! a strigat Alfonso după el. Ambasadorii, doctorii, servitorii, soldaţii… pe toţi!

L-am urmat pe Cesare până la uşă, atrasă de ură ca un magnet. L-am strigat chiar înainte ca soldaţii să îi facă loc să iasă. S-a întors nesigur cu faţa la mine, aşteptând.

Timp de o clipă, m-am gândit să scot pumnalul şi să îl omor pe loc, dar ştiam că nu am nicio şansă. Înainte să îi pot face ceva, m-ar fi oprit ori el, ori una dintre gărzile sale… şi, s-ar fi putut spune, că acţionasem în numele fratelui meu. nu ar fi fost nici în interesul lui Alfonso, nici al Neapolelui.

În schimb, l-am scuipat direct în faţă. Saliva s-a scurs din barba lui, pe frumoasa sa tunică de

mătase.

A venit spre mine aşa brusc, încât doi dintre soldaţii noştri au scos săbiile. Privirea din ochii lui negrii era mortală. Dacă ar fi fost singur, m-am fi ucis cu plăcere. Dar, în aceste condiţii, doar s-a aplecat, mi-a dat un fir de păr după ureche şi a şoptit:

— Ce a dat greş la prânz, va avea succes la cină.

S-a dat înapoi şi a zâmbit – tandru şi malefic în acelaşi timp – l-a reacţia pe care mi-au provocat-o cuvintele lui.

Apoi, s-a întors brusc şi a plecat, mergând cu încredere printre rândurile de soldaţi.

XXXIII

pe plecarea lui Cesare am rămas în antecameră, prea înmărmurită şi revoltată de promisiunea lui fatală. Deşi stăteam nemişcată, mintea mea era mai activă ca niciodată. Ştiam, fără nicio urmă de îndoială, că, dacă nu se luau măsuri drastice, Cesare îl va omorî pe fratele meu. Nu mai puteam să ignor adevărul şi să sper

orbeşte la un final fericit.

Cuvintele lui au avut un efect electrizant şi asupra simţurilor mele. Am văzut ambientul din jurul meu cu o claritate excepţională şi i-am înţeles semnificaţia. Aceasta era Sala Sibilelor. Pe pereţii din faţa mea erau profeţii Vechiului Testament, portretizaţi în roşu aprins, lapiz lazuli şi aur, majoritatea cu bărbi albe şi feţele ridicate la Cer, arătând la judecata care îi va doborî pe oameni. Sub ei şi asprele sibile priveau tot la judecata de apoi.

M-am gândit la Savonarola, tunând din amvonul său, numindu-l pe Papa Alexandru, anticrist. M-am gândit la Donna Esmeralda, îngenunchiată în faţa Sfântului Gennaro, suspinând că anul acesta era anul Apocalipsei.

Mi-a atras atenţia figura unei anumite Sibile. Avea părul auriu, nu închis ca celelalte şi nu purta voal. În acea clipă, mi-am amintit fiecare cuvânt din profeţia stegăi, ca şi cum le-ar fi pronunţat din nou prin gura sibilei:

În inima ta salăjluiesc destinele oamenilor şi

ale naţiunilor. Aceste arme din interiorul tău, binele şi răul, trebuie fiecare mânuite cu înţelepciune şi la momentul potrivit, deoarece vor schimba cursul evenimentelor.

Şi strigasem că *nu o să recurg niciodată la violenţă*! Am încercat odată, să mă conving că cea mai mare răutate cu care trebuia să mă confrunt, cea pe care am respins-o, era căsătoria cu Cesare Borgia.

Stega răspunsese calm: *Atunci îi condamini la moarte pe cei pe care îi iubeşti cel mai mult*. A doua oară când am vizitat-o, mi-a arătat din nou, foarte clar soarta mea. Spusese că deja folosisem una dintre arme. Mai trebuia să mânuiesc una. Am înţeles dintotdeauna semnificaţia. Doar că nu am vrut să îmi recunosc adevărul.

Stând în Sala Sibilelor am realizat, că aveam de ales. Puteam să mă bazez pe diplomaţie, pe bunăvoinţa Papei, pe noroc, pe slaba speranţă că ameninţarea lui Cesare era falsă şi nu va lovi din nou. Şi astfel, Alfonso ar muri. Sau puteam să accept faptul că destinul mă făcuse să moştenesc

sângele rece şi calculat al tatălui meu şi al bătrânului Ferrante. Puteam să accept, că eram puternică, capabilă de lucruri pe care cei cu inima mai slabă, nu le-ar fi putut realiza. Atunci m-am decis. Din dragoste pentru fratele meu, am ales să îl ucid pe Cesare Borgia.

Pentru tot restul zilei, am fost într-o stare de detaşare rece, înfăptuindu-mi îndatoririle de asistentă, zâmbind şi vorbind cu fratele meu şi cu Lucrezia în timp ce mă gândeam în secret, cum ar fi cel mai bine să acţionez împotriva Căpitanului General.

Evident, nici nu se punea problema, că orice tentativă putea fi pusă pe seama noastră, a napolitanilor, precum şi orice atentat survenit imediat după atacul lui Alfonso. Papa s-ar grăbi să dea vina pe fratele meu şi s-ar folosi de această scuză să îl execute. Dacă tentativa mea eşua, însuşi Cesare ar fi făcut onorurile. Pe cât de mult tânjeam să comit fapta cu propriul meu pumnal, pe cât tânjeam să mă răzbun cât mai repede, totuşi subtilitatea era esenţială. Trebuia să aştept.

Cel mai bine era să îl atac, după ce Alfonso s-ar fi simţit suficient de bine să fugă în siguranţă.

Am decis, că soluţia era să angajez un asasin. Unul contactat printr-o serie de canale, făcând dificilă sarcina de a găsi sursa.

Nici nu m-am gândit să apelez la Jofre pentru ajutor. Oricât de gelos ar fi fost pe fratele său mai mare, nu avea nici curajul, nici abilitatea de a păstra tăcerea. Nu am întrebat-o nici pe Lucrezia, deşi cu siguranţă avea asemenea contacte. Era una pentru ea să îşi protejeze soţul şi alta să îi cer să îşi asasineze fratele. Nu voiam să îi testez prea mult loialitatea.

Era o singură persoană, care cunoştea mai multă lume decât oricare dintre noi, o singură persoană legată de o reţea de unde putea obţine informaţii confidenţiale despre oricine sau orice eveniment şi era singura în a cărei integritate aveam încredere, cum aveam şi în Alfonso. Am hotărât, că ea va fi prima za din lanţul meu.

În noaptea aceea, în timp ce Alfonso şi Lucrezia dormeau aproape unul de celălalt, m-am

întors uşor pe o parte şi m-am ridicat, apoi am făcut câţiva paşi până la salteaua unde moţăia Donna Esmeralda. Am îngenunchiat lângă ea şi i-am şoptit numele la ureche. A deschis ochii speriată şi i-am pus mâna la gură să nu vorbească.

— Trebuie să vorbim afară, am zis eu încet, arătând spre uşa care dădea în micul balcon.

S-a supus cu toate că era somnoroasă şi confuză, a ieşit pe balcon şi a aşteptat, în timp ce eu am închis uşor uşile franţuzeşti în urma noastră.

— Ce s-a întâmplat, Madonna? a întrebat.

M-am dus aşa aproape de ea, încât i-am atins urechea cu buzele, când i-am şoptit atât de încet, că abia îmi auzeam propriile cuvinte.

— Aveai dreptate că Cesare este un ticălos. A venit timpul să fie oprit. Astăzi, mi-a spus în faţă, că intenţionează să ducă crima la bun sfârşit… să îl omoare pe Alfonso.

A tresărit, scoţând un sunet uşor de necaz. Mi-am dus degetul la gură, ca să păstreze tăcerea.

— Trebuie să fim deosebit de calme. Sunt

convinsă că tu cunoşti servitori, care pot contacta pe cineva… un om ale cărui servicii le putem cumpăra.

A făcut ochii mari de uimire şi şi-a făcut cruce.

— Nu pot să iau parte la o crimă. Este un păcat mortal.

— Vina este doar a mea. Îţi ordon să faci asta. Dumnezeu ştie că eşti nevinovată. Am făcut o pauză.

— Nu vezi, Esmeralda? În sfârşit, înfăptuim voia lui Savonarola. Oprim răutatea. Suntem mâna răzbunătoare a lui Dumnezeu împotriva familiei Borgia.

A rămas nemişcată, în timp ce a analizat. Am lăsat-o un moment, apoi am continuat să îmi prezint punctul de vedere.

— Jur în faţa lui Dumnezeu. Îl implor. Acest sânge va fi numai pe mâinile mele şi ale nimănui altcuiva. Gândeşte-te la păcatele pe care le-a comis Cesare… cum şi-a ucis propriul frate, cum a violat-o pe Caterina Sforza şi pe multe alte femei,

cum a brutalizat Italia şi a trădat Napoli… Nu noi suntem criminalele. Noi suntem instrumentele dreptăţii.

A rămas din nou tăcută. Într-un final, expresia ei s-a întărit. Se hotărâse.

— Cât de repede trebuie înfăptuit acest act, Madonna?

Am zâmbit în întuneric.

— Când Alfonso se va reface suficient să evadeze. Să zicem, că de azi într-o lună, nu mai târziu.

Ştiam că şi Cesare era constrâns de aceleaşi restricţii ca şi mine. Dacă îl ataca din nou, prea curând, pe fratele meu, chiar şi prin mijloace subtile, toată lumea ar fi ştiut că el este vinovatul. Iar Napoli şi Spania ar fi protestat atât de puternic, încât Alexandru nu ar mai putea să îi ignore.

— O lună atunci, a afirmat ea. Să ne ţină Dumnezeu în siguranţă până atunci.

Au trecut două săptămâni. Luna iulie a făcut loc lunii august. În acel timp, Donna Esmeralda a

făcut aranjamentele necesare, deşi pentru protecţia mea, nu mi-a împărtăşit niciun detaliu. O servitoare de încredere, mi-a adus din cameră o bijuterie, care a fost folosită pentru plata asasinului necunoscut.

În ciuda căldurii sufocante de la Roma, Alfonso nu a făcut nici febră, nici vreo infecţie – rezultatul îngrijirilor mele meticuloase şi ale Lucreziei. În timp, tăietura adâncă din coapsa lui s-a vindecat suficient, cât să poată merge pe distanţe scurte. Petrecea mult timp plimbându-se între cameră şi balcon. Acolo, privea grădinile luxuase ale Vaticanului. Într-un final, am scos scaune şi tabureţi să îşi poată sprijinii piciorul rănit. Stătea adesea acolo, bucurându-se de soare.

Într-o după-amiază, stăteam amândoi de vorbă afară. Lucrezia, doborâtă de stres şi epuizare dormea adânc pe salteaua ei mică din dormitor. Soarele tocmai apunea, scufundându-se între coloane de nori, care se vedeau roşii precum coralul.

— Am fost fraier, chiar că m-am întors la

Roma, a recunoscut Alfonso cu amărăciune.

Veselia lui naturală ţinea acum doar de trecut. În zilele acelea, de câte ori vorbea, tonul lui avea o notă de duritate şi înfrângere.

— Ai avut dreptate, Sancha. Ar fi trebuit să rămânem în Napoli şi să insist ca Lucrezia să vină acolo. Acum toţi suntem în primejdie din cauza mea.

— Lucrezia nu, am răspuns eu istovită. Nici micul Rodrigo. Papa nu ar permite niciodată să se întâmple ceva celor din sângele lui.

Alfonso m-a privit în ochi cu convingere.

— Papa nu îl mai controlează pe Cesare. Uiţi că nu l-a putut opri, când l-a ucis pe Juan.

Am tăcut. Nu îi împărtăşisem faptul că demarasem un complot împotriva lui Cesare. Nu ar fi fost niciodată de acord. Era doar secretul meu şi al Esmeraldei.

Unul dintre soldaţi a păşit încet pe balcon să nu o trezească pe Lucrezia şi s-a înclinat.

— Donna Sancha, a spus el. Soţul dumneavoastră, prinţul de Squillace, a cerut

permisiunea să vă viziteze. Aşteaptă la uşa apartamentului.

Am ezitat nesigură, uitându-mă repede la Alfonso. În tot acest timp, soţul meu nu comunicase cu mine. Ştiam că nu susţine acţiunea lui Cesare. Fără îndoială, o regreta profund. Dar, ştiam de asemenea, că nu era înclinat să îl supere pe fratele său mai mare.

— Percheziţionaţi-l, a ordonat Alfonso.

— Ne-am permis deja să o facem, Alteţă, a răspuns soldatul. Nu poartă nicio armă asupra sa. A spus că nu doreşte decât permisiunea de a intra să schimbe două vorbe cu soţia lui. M-am ridicat, făcându-i semn fratelui meu să rămână pe scaun.

— O să merg să vorbesc cu el.

L-am lăsat pe Alfonso în balcon şi am trecut în linişte prin dormitor până în antecameră. Cea din urmă, nu mai era la fel de plină precum fusese în primele zile de la atacul lui Alfonso. Ambasadorii Spaniei şi Neapolelui plecaseră, lăsându-i în urmă pe reprezentanţii lor. Dar doctorii napolitani se odihneau aici şi erau mereu

în alertă.

M-am apropiat de uşile deschise. Soldaţii care le păzeau, s-au dat la o parte să îl pot vedea pe

Jofre.

— Sancha, te rog, a spus el cu o expresie deznădăjduită. Pot să te văd măcar un pic?

— Vrei să ies? am întrebat.

Alfonso era ţinta. Nu mă temeam pentru mine.

— Nu, a zis el. O să ne fie mai confortabil acolo.

A arătat spre antecameră. M-am gândit la propunerea lui. Timp de o secundă, mi-a trecut prin cap, că Cesare l-ar fi trimis pe fratele lui mai mic, să joace rolul celui mai neaşteptat asasin din lume. Dar am respins ideea imediat. Îi cunoşteam sufletul lui Jofre. De multe ori era slab, dar nu ar fi fost capabil de asemenea mârşăvie.

— Lăsaţi-l să treacă, le-am spus soldaţilor.

Jofre a intrat şi m-a îmbrăţişat. Strânsoarea lui era plină de pasiune şi tristeţe. Mi-a şoptit la

ureche:

— Iartă-mă că nu am venit mai devreme. Cesare a amenințat că mă omoară dacă vin. Chiar și tata mi-a interzis să vă vizitez. Am mai încercat fără succes. Dar eram determinat să te văd.

M-am retras un pic să îl studiez. L-am crezut. În vocea sa, pe fața lui și în fiecare gest, nu se citea decât sinceritate. Asta nu însemna, că aveam încredere în el. Era bine intenționat, dar nu era suficient de puternic să îi împărtășim vreun secret. Am ales să nu îi spun nimic despre planurile noastre de a-l strecura pe Alfonso în Napoli, cât mai repede posibil sau despre corespondența noastră secretă cu regele Federico. Cu siguranță, nu aveam de gând să îi spun despre complotul împotriva lui Cesare. Dar, îngrijorarea din ochii lui m-a făcut să îl conduc în interiorul apartamentului, departe de ochii și urechile soldaților și ale ambasadorilor, pe lângă Lucrezia, până afară pe balcon, unde stătea Alfonso.

— Don Alfonso, a spus Jofre, când l-a văzut. Dragă frate, îmi cer iertare pentru păcatele

rudelor mele. S-a şoptit destul de des, că eu nu aş fi cu adevărat un Borgia… nu, nu protesta, Sancha. Am auzit toate zvonurile. Niciunul dintre fraţii mei nu a fost renumit pentru bunătate. M-au insultat fără milă în această privinţă. Poate este cu atât mai bine, că nu am în vene un sânge capabil de o asemenea crimă mârşavă.

Înainte să îşi înceapă discursul, Alfonso îl privise cu neîncredere. Dar, odată ce fratele meu a auzit cuvintele lui Jofre, expresia lui s-a înmuiat şi i-a întins mâna. Jofre a strâns-o cu fermitate, apoi s-a întors la mine.

— Sancha, mi-a fost aşa dor de tine. Nu îmi place să fim separaţi. Nu suport să vă văd, pe tine şi pe fratele tău, prizonieri în propria casă. Am clătinat cu tristeţe din cap.

— Ce putem face?

— Bineînţeles, Cesare nu ascultă sfaturile nimănui. Continuă să îmi arate numai dispreţ. Am încercat să vorbesc cu tata, dar a fost de prisos… Şi-a coborât vocea.

— Am venit să te avertizez. Alfonso a chicotit

sarcastic.

— Suntem conştienţi de pericolul cu care ne confruntăm.

— Nu mai râde, am spus eu. Să auzim ce a venit să ne spună soţul meu.

— Nu vreau să ştiu sau să aud despre planurile voastre, ne-a zis Jofre. Am venit doar să îi spun dragei mele Sancha, că o iubesc şi aş face orice pentru ea. Şi am venit, de asemenea, să îţi spun ţie, Alfonso, ce l-am auzit pe tatăl meu, spunându-i ambasadorului veneţian.

Alfonso a devenit sobru imediat.

— În timpul unei audienţe cu Sfiinţia Sa, ambasadorul a menţionat, că a auzit zvonindu-se, că Cesare ar fi responsabil de atacul asupra ta, a răspuns Jofre. *Într-adevăr*, a spus tata. *Ei bine, noi suntem Borgia. Oamenii mereu scornesc bârfe nefondate la adresa noastră*. Ambasadorul Veneţiei a răspuns: *Este adevărat, Sfiinţia Voastră. Dar sunt curios să ştiu, dacă dumneavoastră credeţi, că este doar un zvon… sau un fapt*. În acel moment, tata s-a înroşit puternic şi a întrebat: *Îl*

acuzi pe fiul meu, că l-a atacat pe Alfonso? *Nu*, a zis ambasadorul. *Vă întreb dacă, Căpitanul General l-a atacat sau nu*. În cele din urmă, a raportat Jofre, tata a strigat exasperat: *Dacă Cesare l-a atacat pe Alfonso, atunci cu siguranţă Alfonso a meritat-o*.

Am analizat problema un lung moment. Într-un final, fratele meu a spus uşor:

— Deci. Acum ştim de partea cui este Sfiinţia Sa.

Am simţit un fior de teamă. Dacă Papa îl susţinea în secret pe Cesare şi doar se prefăcea că o ajută pe Lucrezia, din dorinţa de a o manipula, atunci probabil că nu ne mai permiteam să aşteptăm, să îl asasinăm pe Cesare. Totuşi, dacă îl omoram acum, ar putea să se răzbune pe fratele meu… părea o situaţie imposibilă.

— Am vrut să şti, a spus Jofre.

În ciuda fricii mele, am fost impresionată de loialitatea lui Jofre.

— A fost nevoie de mult curaj, pentru ceea ce ai făcut, i-am zis eu.

Acolo, pe balcon, l-am sărutat recunoscătoare. Nu putea rămâne. Am realizat că şi viaţa lui putea fi în pericol. L-am luat de mână şi l-am escortat înapoi la uşă, unde ne-am luat la revedere.

— Nu vreau decât să fiu din nou cu tine, a spus Jofre.

Nu am vrut să îl rănesc, spunându-i adevărul. Că nu tânjeam după el, ci după Napoli şi că nu mă puteam relaxa până nu murea Cesare, iar eu şi Alfonso ne întorceam acasă, pe malul mării.

Fără tragere de inimă, Alfonso i-a spus soţiei sale, ce ne relatase Jofre în legătură cu tatăl ei. La început a fost foarte tulburată de veste, dar apoi, a recunoscut că nu era surprinsă de inconsecvenţa lui Alexandru.

În curând, aranjamentele noastre secrete cu regele Federico al Neapolelui au fost confirmate. În primele ore înainte de răsărit, Alfonso şi Lucrezia, urmau să fie escortaţi de un cortegiu din soldaţii noştri, printr-o ieşire laterală foarte rar folosită, care dădea într-o alee. Gărzile de la

intrare, oameni de-ai Papei, care ar fi putut da alarma, deja fuseseră strecurați de Lucrezia în apartamentele noastre, unde le-a arătat cele mai incredibile bijuterii, care puteau fi ale lor, dacă își țineau gura și cooperau. Bonei care îl îngrijea pe micul Rodrigo, ce își petrecea nopțile la creșă, departe de părinții lui, i s-a permis să își aleagă din bijuteriile Lucreziei și a luat cel mai prețios rubin. În schimb trebuie să aduc copilul la părinții lui, în noaptea stabilită.

Odată ce Alfonso, Lucrezia și copilul ieșeau din Vatican, un grup de douăzeci și patru de napolitani înarmați, aveau să îi aștepte cu cai și o trăsură și să îi escorteze în afara Romei, înainte ca Cesare și Papa să descopere că au dispărut.

Deja hotărâsem să merg cu ei și să o iau pe Donna Esmeralda cu mine, deși lui Jofre nu i-am spus nimic despre asta.

Evadarea era planificată să aibă loc într-o săptămână, presupunând că Alfonso continua să se întremeze. Pe cât de neajutorată mă simțeam, îngrădită într-un singur apartament din Vatican,

înconjurată de soldaţi şi temându-mă tot timpul pentru viaţa fratelui meu, am început să mă înveselesc la gândul că, în curând, arestul nostru urma să se sfârşească. La fel s-a îmbunătăţit şi dispoziţia Lucreziei, când s-a apropiat timpul, mai ales, că Alfonso putea călători în siguranţă.

Mă uitam adesea la portretele sibilelor, în special la cea cu părul auriu. Era teribil de încruntată, privirea ei ameninţătoare fiind îndreptată în viitor înspăimântător.

Între timp, am fost vizitaţi de însuşi ambasadorul Veneţie, care a confirmat povestea spusă de Jofre. Şi-a oferit cu amabilitate ajutorul. I-am mulţumit şi i-am răspuns că vom apela la el, când va fi cazul. Fără îndoială, prezenţa lui în camerele noastre, l-a îngrijorat pe Sfiinţia Sa, deoarece a chemat-o în audienţă pe Lucrezia.

S-a întors tulburată, dar decisă. Alfonso a întrebat-o din ochi.

— Tata mi-a spus cu gura lui despre conversaţia cu ambasadorul, a zis Lucrezia. A pretins, că şi-a pierdut cumpătul din cauza tonului

agresiv şi aprins al întrebărilor ambasadorului şi a vorbit gura fără el. Nu am fost deloc surprinsă, deoarece Papa ştia de vizita veneţianului.

— A spus că îşi regretă afirmaţia, că Alfonso ar fi meritat orice i-ar fi făcut Cesare. De fapt, m-a rugat să îţi cer scuze din partea lui.

— Dacă Sfiinţia Sa doreşte să îşi ceară scuze, a răspuns Alfonso cu răceală, de ce nu vine să o facă personal?

Lucrezia şi-a privit soţul. Am observat anxietatea din ochii ei. Deşi a fost revoltată de tentativa de crimă împotriva soţului ei, o parte din ea, partea care tânjea după o afecţiune paternă normală, dorea din tot sufletul să îl creadă pe tatăl ei. Am simţit o urmă de disperare.

— Poate că îi este ruşine de Cesare, a spus ea. Poate nu a venit pentru că îi este jenă.

— Lucrezia… a început Alfonso, dar ea l-a întrerupt repede.

— Mi-a atras atenţia, de asemenea, că suntem păziţi de soldaţii *lui*, şi că în tot acest timp nu am păţit nimic. Se simte rănit de convingerea

noastră, că ar fi susţinut un atac asupra ta. Ne-a oferit orice ajutor avem nevoie.

— Nu poţi avea încredere în el, Lucrezia, a spus Alfonso tandru.

A dat din cap, dar expresia ei revela tumultul interior.

A doua zi, ca şi cum ar fi auzit cuvintele lui Alfonso, a apărut Papa. Soldaţii i-au făcut loc vizitatorului nostru, fără nicio întrebare şi fără să îi anunţe prezenţa. Până la urmă, pe el îl serveau.

În mod surprinzător, Alexandru a venit neînsoţit, iar când eu, Alfonso şi Lucrezia ne-am uitat la el de pe scaunele noastre din antecameră, unde stăteam în compania doctorilor napolitani, Galeano şi Clemente, a ridicat o mână mare, făcându-ne semn să stăm la locurile noastre. Din respect, doctorii s-au ridicat, i-au făcut o plecăciune şi au plecat.

— Nu am venit în calitate de Ppă, a zis Alexandru. Ci de tată.

Cu un mic geamăt şi un mare oftat, deoarece vârsta îşi spunea cuvântul, s-a aşezat în faţa

noastră, aplecându-se şi sprijinindu-şi mâinile pe genunchii săi acoperiţi de satin alb.

— Alfonso, fiul meu, a spus el. I-am cerut Lucreziei să îţi prezinte scuzele mele şi să îţi explice cuvintele mele pripite, faţă de ambasadorul veneţian. În retrospectivă, îmi dau seama cum au sunat. Vreau să fie clar, cu toate că Cesare este fiul meu şi Căpitanul General al armatei mele, de multe ori intrăm în conflict. L-am dojenit sever, pentru rolul pe care l-a jucat în atacul asupra ta, deşi continuă să nege că a fost implicat. Cesare nu seamănă deloc cu mine. Este un soldat cu sânge rece.

S-a uitat intens la fratele meu şi a spus:

— Trebuie să înţelegi, că eu nu aş ridica niciodată mâna împotriva celor din sângele meu. Nu este felul meu. Nici nu aş încuraja vreodată aşa ceva. Mi s-a rupt inima, din nou, să aud că Cesare ţi-a făcut rău.

Cu această ultimă frază, a recunoscut, în mod indirect, vinovăţia lui Cesare, în ceea ce priveşte moartea lui Juan. Pentru prima dată, ne-

am gândit că Alexandru ar putea spune adevărul. Poate că nu ştiuse despre atentatul de asasinat. Până la urmă, a făcut tot ce am cerut eu şi Lucrezia. Dacă într-adevăr l-ar fi susţinut pe Cesare, nu trebuia decât să refuze să cheme doctorul şi să îi ofere Lucreziei soldaţi să păzească uşa apartamentului. Putea să ne forţeze să îl privim pe Alfonso sângerând până la moarte.

Nu, mi-am spus în gând, oripilată că începusem să mă încred în argumentele lui Alexandru. *Nu, face asta, pentru că realizează că îşi pierde fiica. Ar spune orice să încerce să o facă să rămână la Roma.*

A făcut o pauză. Niciunul dintre noi nu a răspuns, deoarece eram înmărmuriţi de discursul său deschis.

— Mă rog în fiecare noapte la Dumnezeu să aibă milă de mine, deoarece am fost un bătrân nepitincios şi nu am reuşit să împiedic acest lucru teribil. Sper, Alfonso, că într-o zi vei putea să îmi ierţi neglijenţa. Între timp, să şti că îţi voi oferi, cu toată plăcerea, orice protecţie sau ajutor de care

ai nevoie, cât timp te afli sub acoperişul meu.

S-a ridicat, gemând uşor. La fel a făcut şi Alfonso, dar Sfiinţia Sa i-a făcut semn să se aşeze înapoi.

— Nu, a insistat Alexandru. Stai. Odihneşte-te. Dar, Alfonso a rămas în picioare, cu încăpăţânare.

— Vă mulţumesc, Sfiinţia Voastră, pentru vizită şi pentru cuvintele dumneavoastră. Dumnezeu să vă aibe în pază.

Fără îndoială, tonul lui era curtenitor, dar îl cunoşteam pe fratele meu. Nu crezuse un cuvânt din discursul Papei.

— Şi pe voi, ne-a binecuvântat Alexandru, făcând semnul crucii, apoi a plecat.

După vizita tatălui ei, Lucrezia a rămas vizibil întristată. Poate că, în sfârşit realizase, că se va rupe pentru totdeauna de familia ei, plecând la Napoli şi, cu siguranţă nu îşi va mai vedea vreodată tatăl în viaţă. Îmi părea rău pentru ea, dar în acelaşi timp, nu îmi puteam reprima bucuria, din ce în ce mai mare, la gândul de a fi

liberă de ticăloşia familiei Borgia. Abia aşteptam să aud despre moartea lui Cesare.

Trebuia să plecăm înainte de răsărit, în data de 20 august. Cu două zile înainte, pe 18 august, pentru mine ziua a început în linişte. În mintea mea, deja lăsam în urmă bunurile achiziţionate la Roma.

Nu puteam risca să îi zic lui Jofre să îmi aducă ceva să iau cu mine la Napoli. Ar fi fost rănit de abandonul meu. Dar, dacă mă iubea cu adevărat şi voia să mă urmeze, ar fi găsit o modalitate.

Astfel, eu eram veselă în acea dimineaţă, Alfonso agitat, iar Lucrezia sobră. Cred că deja începuse să îi fie dor de familia ei şi de Roma. Ne-am purtat cât mai natural, astfel încât, niciun vizitator să nu ghicească, că şederea noastră în Sala Sibilelor se apropia de sfârşit. Lucrezia a cerut să fie adus micul Rodrigo şi ne-am jucat cu el toată dimineaţa. S-a dovedit o bună distraţie. Începuse să se târască. A trebuit să îl alergăm prin tot apartamentul să nu facă prostii. Într-un final,

copilul a adormit în braţele tatălui său, iar Lucrezia i-a privit o oră întreagă pe cei doi, cu o dragoste atât de profundă, încât m-a emoţionat.

Totuşi, pe la prânz, l-a trimis pe micul Rodrigo înapoi la creşă să i se dea de mâncare, iar noi am rămas doar cu propriile gânduri drept companie.

După-amiază, somnoroasă după o noapte nedormită, plină de gânduri despre Napoli, m-am dus cu Lucrezia în dormitor, unde ne-am aşezat amândouă pe saltele. Am adormit aproape instantaneu. Lucrezia, mă îndoiesc că a reuşit. Îmi amintesc, că înainte să aţipesc, am auzit-o foindu-se agitată.

M-a trezit sunetul unor paşi şi vocea unui bărbat, strigând o comandă. Apoi am auzit soldaţii plecând. Asta mi-a provocat aşa o nelinişte, chiar şi înainte să fiu complet conştientă, încât a început să îmi bată inima cu putere. M-am ridicat din pat şi m-am grăbit să mă duc în antecameră.

Gărzile papale, care ne protejaseră până atunci, dispăruseră. În locul lor, era un grup de

soldaţi necunoscuţi şi un comandant cu părul negru şi o bonetă roşie. Avea o demnitate militară, ce mi-a amintit de decedatul Juan de Cervillon. Majoritatea soldaţilor trăseseră săbiile. I-am văzut pe doi dintre ei ducându-se la Don Clemente şi la Don Galeano, legându-le doctorilor mâinile la spate cu lanţuri.

— Madonna Sancha, a spus politicos comandantul, făcând o plecăciune adâncă. Puteţi să îmi spuneţi unde se află Ducele, fratele dumneavoastră?

— Sunt aici, a spus Alfonso.

M-am întors. Fratele meu stătea în pragul uşii, sprijinindu-se cu o mână de perete. În cealaltă ţinea pumnalul. Avea privirea unui om pregătit să se lupte până la moarte. Lucrezia s-a grăbit să se posteze în faţa soţului ei.

— Don Micheletto, a spus ea fără să îşi ascundă dispreţul. Nu aveai niciun drept să ne goneşti soldaţii. Se aflau aici din ordinul Sfiinţiei sale. Cheamă-i înapoi imediat şi i-aţi oamenii cu tine.

Deşi nu i-am recunoscut figura, auzisem acest nume. Micheletto Corella era secundul lui Cesare.

— Donna Lucrezia, a zis el, cu aceeaşi curtuazie, ca şi cum oamenii lui purtau fructe şi flori în loc de săbii. Mă tem că nu mă pot supune. Am primit ordine de la stăpânul meu, Căpitanul General şi sunt obligat să le îndeplinesc. Trebuie să îi arestez pe toţi bărbaţii de aici, inclusiv pe Duce. Sunt acuzaţi de conspiraţie împotriva Casei de Borgia.

M-am simţit cuprinsă în tot trupul de o senzaţie bolnăvicioasă. Se pare, că fusese descoperit complotul împotriva lui Cesare şi i se atribuise fratelui meu.

— Este o minciună, a spus Alfonso. Lucru de care eşti conştient, Don Micheletto.

Micheletto nu a încercat să se apere.

— Don Alfonso, eu îmi fac doar datoria. Mi s-a spus, că dumneavoastră şi alţi conspiratori, plănuiţi să îi asasinaţi, atât pe Cesare Borgia, cât şi pe Sfântul Părinte. Trebuie să vă escortez la

închisoarea din Castel Sant' Angelo.

— Tatăl meu nu ar fi niciodată de acord cu asta! a răspuns Lucrezia. A garantat protecţia lui Don Alfonso. Mai mult, deja a afirmat că este în opoziţie cu Cesare în această privinţă. S-ar înfuria să ştie că eşti aici, încercând să îl arestezi pe soţul meu. Dacă îl atingi te va costa viaţa. O să mă asigur personal de asta.

Micheletto s-a gândit foarte serios. Expresia lui a căpătat o urmă de nesiguranţă.

— Nu doresc să încalc ordinele Sfiinţie Sale. Până la urmă, el este liderul suprem. O să aştept cu plăcere, dacă doriţi să îl consultaţi.

Mi s-a părut rezonabil. Ne despărţeau doar două uşi de Alexandru.

— Dacă Sfiinţia Sa ne concediază, sunt dispus să plec fără prizonieri.

Lucrezia a deschis uşile, care rămăseseră acum nepăzite. Când a trecut pe lângă mine, m-a luat de braţ.

— Vino, a comandat ea. Noi două îl vom convinge pe tatăl meu. Sunt sigură că o să vină

personal să vorbească cu Don Micheletto.

M-am eliberat, şocată de naivitatea ei. Lucrezia chiar credea că îl puteam lăsa nepăzit pe Alfonso, să se apere de un pluton întreg din oamenii lui Cesare, doar cu un pumnal şi câţiva servitori?

— Eu rămân, am insistat.

— Nu. *Vino*, a spus ea. Amândouă îl putem convinge.

A încercat din nou să mă ia de braţ. *E nebună*, m-am gândit eu. *Ori nebună, ori mai fraieră decât am crezut vreodată*. M-am dat înapoi şi am spus:

— Lucrezia, dacă nu rămâne una din noi cu fratele meu, atunci e pierdut.

— Vino, a repetat ea, de data aceasta cu o voce ştrangulată.

A întins iar mâna după mine. Înţelegând jocul şi simţindu-mă înfiorător de mânioasă şi trădată, am pipăit după pumnal. Am intrat în panică. Arma pe care mi-o dăduse Alfonso cu ani în urmă, lipsea. Cineva mi-o furase, când dormeam sau

eram distrasă; cineva, care ştia de venirea lui Corella şi cum se va desfăşura acest scenariu.

Dar, doar trei persoane ştiau de existenţa pumnalului: Alfonso, care mi-l dăduse, Esmeralda, care mă îmbrăca… şi Cesare, care mă salvase în noaptea când îl folosisem împotriva tatălui său beat. M-am uitat la Lucrezia cu o furie de nedescris pentru trădarea ei. A întors capul.

M-am aruncat între Micheletto şi fratele meu. Nu puteam să îl apăr pe Alfonso decât cu propriul meu trup. Imediat, m-au apucat doi soldaţi. M-au împins pe lângă Don Micheletto şi oamenii lui pe coridor. M-am împiedicat şi am căzut pe marmura rece. Îmbârligată în rochie, m-am zbătut să mă ridic. Am reuşit, abia după ce a ieşit Lucrezia din apartament.

S-au trântit uşile în spatele e, cu un ecou, care s-a auzit pe întreg coridorul Vaticanului. Ea s-a lăsat uşor în genunchi, în timp ce se trăgea zăvorul de cealaltă parte a uşii de lemn. M-am holbat la ea, neputând să înţeleg monstruozitatea acţiunilor ei, dar nu a vrut să îmi întâlnească

privirea. Ochii ei, concentraţi într-un punct îndepărtat, erau goi, lipsiţi de orice lumină sau speranţă. Am ţipat la ea aşa de tare, cu atâta forţă, încât mă ardeau plămânii şi mă ustura gâtul.

— De ce? DE CE?

M-am aruncat înainte şi m-am lăsat la nivelul ei. Dacă mai aveam pumnalul aş fi omorât-o. În schimb, am lovit-o slab cu pumnii, deoarece suferinţa mă storsese de puteri. Îmi simţeam membrele grele şi amorţite. A rămas nemişcată ca un cadavru, fără să încerce să se apere. Şi-a revenit, ca şi cum ar fi venit de departe şi a spus:

— Rodrigo.

După ce a rostit acest singur cuvânt, a început să plângă tăcut, fără nicio expresie, ca gheaţa care se topeşte.

La început, am crezut că se referă la Papă şi am tresărit dezgustată. Oare asta era o conspiraţie pusă la cale de ea şi tatăl ei amorez?

Apoi, văzând puritatea durerii ei am înţeles, brusc, îngrozită că se referea la copil. Bebeluşul. Cesare trebuie să o fi ameninţat cu singurul lucru

posibil, care ar face-o să îşi trădeze soţul. Nu exista decât o singură persoană în toată lumea, pe care Lucrezia o iubea mai mult decât pe Alfonso. În clipa în care o uram cel mai tare, am înţeles-o cel mai bine.

Strigând numele fratelui meu, am ridicat braţele şi am bătut de prisos în uşile grele, până mi s-au învineţit mâinile şi au început să mă doară, în timp ce Lucrezia a continuat să plângă în linişte.

XXXIV

— A lăsat o tăcere lungă şi dureroasă în apartamentul ferecat, întreruptă doar de strigătele mele după Alfonso şi de suspinele Lucreziei. Într-un final, s-au deschis uşile şi a ieşit Don Micheletto. M-am ridicat şi am încercat să trec de el să văd cu ochii mei rezultatul inevitabil al întoarcerii fratelui meu la Roma. Dar soldaţii blocau intrarea şi nu puteam să văd de ei.

— Donna Lucrezia, a spus Micheletto pe un ton lin şi plin de durere. A avut loc un accident nefericit. Soţul dumneavoastră a căzut şi şi-a

deschis una din răni. Regret să fiu purtătorul acestei veşti triste, dar Ducele de Bisceglie a murit din cauza unei hemoragii spontane.

În spatele lui din frescele lui Pinturicchio, sibilele priveau tăcute cea mai înfiorătoare crimă.

— Mincinosule! am ţipat eu, neputând să mă stăpânesc. Criminalule! Eşti la fel de ticălos ca stăpânul tău!

Micheletto era, de asemenea, la fel de stăpân pe sine precum Cesare. Mi-a ignorat cuvintele, de parcă nici nu le rostisem şi şi-a direcţionat atenţia către Lucrezia. Ea nu i-a răspuns. Nici măcar nu s-a clintit la comoţia din jurul ei. A rămas paralizată, aşezată pe podea cu spatele la Micheletto. Încă îi curgeau lacrimi tăcute pe obraji.

— Ce îngrozitor! a murmurat comandantul. Este în stare de şoc.

I-a întins mâna să o ajute să se ridice. M-am aplecat şi i-am tras o palmă pe obraz. S-a dat speriat în spate, dar avea prea mult sânge rece să se înroşească. S-a calmat imediat.

— Nu o atinge! am strigat eu. Nu ai niciun

drept, nemernicule! Ai mâinile pătate de sângele soţului ei.

Pur şi simplu, a ridicat din umeri şi a privit calm, cum am ajutat-o pe Lucrezia să se pună pe picioare. S-a ridicat ca o marionetă fără voinţă proprie. A ei fusese anihilată de tatăl şi de fratele său.

Între timp, soldaţii i-au escortat pe doctorii arestaţi, Clemente şi Galeano şi pe toţi însoţitorii lui Alfonso. Reprezentanţii ambasadorilor au fost goniţi cu fermitate. Iniţial, reprezentantul napolitan a refuzat să plece, dar a cedat când i s-a pus sabia la gât. Apoi a ieşit un grup mare din garda papală. Cei din exterior, încercau să acopere povara pe care o purtau camarazii lor din mijloc: trupul fratelui meu.

Lucrezia a întors capul, dar eu am făcut un pas înainte, încercând să îl văd pentru ultima oară pe Alfonso. Nu am văzut decât un pic din părul său auriu pătat de sânge şi un braţ care atârna, bălăngănindu-se uşor. Când au trecut pe lângă mine am încercat să îi urmez, dar o pereche de

soldaţi sau postat în faţa mea, blocându-mi calea. M-au împins înapoi şi s-au aşezat de o parte şi de alta a mea şi a Lucreziei. Erau instruiţi clar să ne păzească.

— Regele Neapolelui o să audă despre asta, am urlat eu. Vor fi consecinţe.

Nici nu mai ştiu ce am zis. Ştiam doar, că nu existau cuvinte suficient de puternice să răzbune crima comisă. Don Micheletto nici măcar nu s-a prefăcut îngrijorat, iar unul dintre soldaţi a râs în gura mare.

Ni s-au alăturat, Donna Esmeralda şi Donna Maria. Soldaţii au aşteptat până când trupul fratelui meu a tot dus din faţa noastră, apoi ne-au îmboldit să ne mişcăm. În primele clipe, mintea mea a refuzat să accepte ceea ce tocmai se întâmplase. Eram paralizată. Cât timp ne-am condus soldaţii, nu am vărsat o lacrimă.

Odată ieşită din apartamentele Borgia, când mă aflam pe coridorul ce ducea spre ieşirea din Vatican, am văzut ceva care mi-a frânt inima: un papuc bleumarin de catifea pe care îl purtase

Alfonso în lunile de convalescenţă de la Vatican. Îi căzuse din picior, în timp ce îl transportau soldaţii. M-am aplecat şi l-am ridicat, apoi l-am strâns la piept, ca pe o relicvă sfântă; pentru mine era, deoarece fratele meu avea o inimă de sfânt. Gărzile au fost suficient de înţelepte să nu mi-l ia.

Strângând papucul lui Alfonso, am ieşit afară, bălăngănindu-mă. Din cauza durerii, peisajul mi se părea necunoscut şi neînsemnat. Vocile pelerinilor îngrămădiţi în Piaţa Sfântul Petru mi se păreau un zumzet aspru, de neînţeles, iar mişcările lor le vedeam ca prin ceaţă. Grădinile verzi şi bogate, datorită căldurii umede de vară, păreau batjocoritoare; la fel şi marmura extraordinar de frumoasă de la intrarea în palatul Santa Maria. Mă simţeam ofensată. Cum îndrăznea lumea să îşi etaleze frumuseţea, când tocmai avusese loc cel mai îngrozitor eveniment posibil?

M-am împiedicat şi era să cad de câteva ori. Cred că m-a prins Donna Esmeralda. Eram conştientă, doar că lângă mine se afla un trup rotund, înveşmântat în negru, cu o pereche de

mâini moi şi familiare. Soldaţii vorbeau, dar nu îi înţelegeam. Ştiu doar, că la un moment dat, m-am trezit, nu în propria cameră, ci în luxosul apartament al Lucreziei. Era şi ea acolo, plângând, împreună cu Donna Maria. Donna Esmeralda stătea lângă mine şi din când în când îmi punea întrebări la care nu răspundeam.

Dacă aş fi avut pumnalul în acele ore teribile, mi-aş fi tăiat gâtul. Nu mă interesa că m-aş fi lăsat pradă laşităţii, la fel ca tatăl meu. nu mai conta nimic. Mă învăluise un întuneric mult mai profund decât cel din camera tatălui meu de la Messina.

În mintea mea, eram o fată năzdrăvană de unsprezece ani şi îl dojeneam pe tatăl meu pentru că mă pedepsise, separându-mă de Alfonso. Nu este corect, îi spusesem, deoarece şi fratele meu ar suferi. Tata zâmbise cu cruzime, la fel de crud ca Cesare Borgia şi mă tachinase. *Cum te simţi*, *Sancha*? *Cum te simţi să şti că eşti responsabilă de suferinţa celui pe care îl iubeşti cel mai mult pe lume*?

Eforturile mele de a îl salva pe Alfonso,

asasinându-l pe Cesare, au avut ca rezultat direct moartea fratelui meu. *L-am omorât*, mi-am spus cu amărăciune. *Eu şi Cesare*. Dacă nu mi-aş fi permis niciodată să mă îndrăgostesc de el, dacă nu aş fi ajuns să îi resping cererea de căsătorie, oare fratele meu ar fi fost în viaţă?

— Ai minţit, i-am spus stegăi.

Nu ştiu dacă am spus-o în mintea mea sau cu voce tare.

— Ai minţit. Ai spus că, dacă mânuiesc a doua sabie, el va fi în siguranţă. Nu încercam decât să îmi împlinesc destinul…

În imaginaţia mea a apărut stega, înaltă, mândră şi învăluită. Ca sibilele din luxuasele apartamente Borgia, a rămas înnebunitor de tăcută.

— De ce? am şoptit cu aceeaşi furie pe care i-o arătasem Lucreziei. *De ce*? Nu încercam decât să salvez cel mai bun şi cel mai blând suflet…

Până la urmă, şocul iniţial al evenimentului a trecut, iar realitatea brutală a morţii fratelui meu m-a copleşit. Cesare şi tatăl meu s-au întrepătruns

în gândurile mele, drept bărbatul crud cu părul negru, care mi l-a luat pe Alfonso; un bărbat crud pe care l-am iubit neputincioasă şi pe care, de asemenea fusesem forţată să îl urăsc.

În copilărie plânsesem, când tata mă separase de fratele meu. Apoi am jurat, că nu voi mai permite niciunui bărbat să mă facă să plâng. Nu am plâns, când s-a spânzurat tatăl meu, nici când m-a violat Juan, nici când m-a respins Cesare. Dar durerea care s-a adunat în mine, ştiind că eu şi Alfonso am fost separaţi pentru totdeauna, era prea mare, prea adâncă şi prea violentă să o pot nega. Suspine involuntare îmi zgâlţâiau tot corpul. Mi-am lipit faţa de genunchi şi am plâns cu o forţă, care îmi cauza durere fizică. Timp de câteva ore, am vărsat lacrimile pe care le ţinusem în mine aproape toată viaţa, până când mi s-a îmbibat rochia. Chiar şi atunci am continuat să plâng, în timp ce Esmeralda m-a ridicat cu blândeţe şi m-a şters pe faţă cu o batistă umedă, apoi mi-a pus un prosop pe genunchi să absoarbă umezeala. Alfonso, doar scumpul meu

Alfonso va avea vreodată lacrimile mele.

Într-un final, am fost prea epuizată şi consumată. Abia atunci, am conştientizat plânsul zgomotos al Lucreziei. Era slabă ca Jofre. Cu siguranţă mult mai slabă decât o judecasem. Dacă aş fi fost în locul ei, m-aş fi zbătut să găsesc o soluţie să îmi salvez şi soţul şi copilul.

Dar poate că nu îşi dorise niciodată cu adevărat. Poate că dragostea ei neajutorată pentru Cesare, fusese chiar mai mare decât a mea.

Indiferent care era adevărul, îmi fusese răpit tot ceea ce dădea sens viaţă mele. Nu mă mai lăsa inima şi nu mai aveam puterea să îmi pese de problemele Lucreziei. Când s-a apropiat de mine, cu cele mai jalnice lacrimi şi a încercat să mă îmbrăţişeze, în timp ce mi-a cerut iertare am împins-o ferm, dar fără duritate. Mă săturasem de duplicitatea Casei de Borgia.

Era asfinţitul când am observat în sfârşit, că Donna Esmeralda se dusese la uşa antecamerei şi vorbea cu soldaţii.

— Vă rog, a zis ea. Donna Sancha tocmai şi-a

pierdut fratele şi Donna Lucrezia soţul. Nu le interziceţi să vadă trupul şi să participe la înmormântare.

Soldaţii erau bărbaţi tineri, care juraseră să îşi servească stăpânii. Dar nu erau mulţumiţi de nedreptatea situaţiei noastre. Unul în special, era absolut tulburat de suferinţa noastră.

— Iertaţi-mă, a răspuns. Nu se poate. Avem ordine clare să nu lăsăm pe nimeni să părăsească această cameră. Nimănui nu îi este permis să vadă trupul sau să asiste la înmormântare.

Apoi s-a înroţit, realizând că probabil a spus mai mult decât ar fi dorit comandantul lui şi a tăcut.

— Te rog, l-a implorat Donna Esmeralda.

A insistat până când soldatul a cedat.

— Atunci, să vină repede în loggie. Dacă ies pe balcon, vor putea să vadă când trece procesiunea. Când a auzit, Lucrezia s-a ridicat. Obosită, am făcut şi eu la fel şi i-am urmat pe soldaţi afară, în aerul călduţ al nopţii.

Umbre. Asta este tot ce îmi amintesc. Poate

că vreo douăzeci de torţe, înconjurând un coşciug, purtat pe umeri de câţiva bărbaţi şi siluetele a doi preoţi. Ştiam că trupul fratelui meu fusese tratat, precum celelalte victime ale familiei Borgia: spălat în grabă şi îndesat într-o cutie de lemn.

Alfonso merita o înmormântare măreaţă cu sute de bocitori. Bunătatea lui merita cele mai frumoase rugăciuni şi elogii, cu parade de papi, împăraţi şi cardinali. Dar a fost îngropat în grabă, pe întuneric, de oameni care nu îl cunoşteau.

Atunci m-am decis, că Dumnezeu, dacă exista, era cel mai crud dintre toţi; mai trădător decât tatăl meu, decât Papa Alexandru sau decât Cesare. Deoarece, El era capabil să creeze un om plin numai de dragoste şi bunătate, ca apoi să îl doboare şi să se descotorosească de el în cea mai neînsemnată şi răutăcioasă manieră posibilă. Un lucru era adevărat în viaţă. Nu exista nicio diferenţă între cei buni şi cei răi.

Eu şi Lucrezia am privit mica procesiune, îndreptându-se nu către Sfântul Petru, cum se datora fratelui meu, ci spre o capelă mică şi

obscură din apropiere, Santa Maria delle Febbri. Mai târziu am aflat, că acolo, Alfonso a fost băgat în pământ fără ceremonie. Locul a fost marcat printr-o singură piatră mică.

Donna Esmeralda mi-a adus o pană şi hârtie şi m-a îmboldit cu blândeţe să îi scriu o scrisoare unchiului Federico, despre asasinatul lui Alfonso. Nu am fost atentă la ce s-a întâmplat după aceea cu scrisoarea, deoarece mi-am permis din nou să mă las cuprinsă de întuneric. Nu am dormit, nu am mâncat şi nu am băut. Doar am stat, epuizată de plâns. Eram prea copleşită să fac altceva, decât să stau şi să privesc în grădină după balcon.

Lucrezia era la fel de neputincioasă. În prezenţa iubirii fratelui meu înflorise. Când fusese rănit, a găsit în ea voinţă şi o putere de care niciunul dintre noi nu bănuia că există. Acum, toate se stinseseră în ea şi nu avea tăria să se răzbune. Zi şi noapte nu făcea altceva decât să plângă. Nu putea nici măcar să aibă grijă de micul Rodrigo. De dimineaţă, bona a apărut la uşă, ţinându-l de mână pe micuţul rotofei.

— A plâns, Madonna, şi întreabă de dumneavoastră, i-a spus Lucreziei, dar mama a rămas în pat, cu faţa la perete fără să se uite la băiat. Nu v-a văzut nici pe dumneavoastră, nici pe tatăl lui azi şi este îngrijorat.

Suspinele lui uşoare, m-au trezit dintr-o stare mai adâncă şi mai întunecată decât somnul. Am clipit şi m-am ridicat… apoi, am îngenunchiat şi am desfăcut braţele, lăsând pentru prima oară papucul lui Alfonso.

— Rodrigo, dragul meu… Mama ta este obosită în dimineaţa aceasta şi are nevoie de puţină odihnă. Dar *Tia* Sancha este aici şi se bucură să te vadă.

Printr-o graţie neaşteptată am reuşit să zâmbesc. Înveselit, băiatul a venit la mine şi l-am strâns în braţe. În timp ce mi-am îngropat faţa în părul lui, am înţeles-o un pic mai bine pe Lucrezia. În acel moment, aş fi sacrificat orice pentru copil.

Dar trebuia să fi existat o cale de a evita sacrificarea unei persoane la fel de preţioase; pe Alfonso. Mă ameninţa un val de lacrimi. Cât

semăna cu fratele meu. Avea buclele lui şi ochii lui albaştrii. Dar, de dragul lui Rodrigo, m-am abţinut şi am continuat să zâmbesc.

— Vrei să ieşim afară? Vrei să ne jucăm?

Îi plăceau întrecerile, la fel ca mamei şi mătuşii lui. Şi îi plăcea, în mod special să se întreacă cu mine pentru că îl lăsam mereu să câştige.

Gărzile au fost amabile. Ne-au lăsat să ieşim şi ne-a însoţit un singur soldat de la distanţă. L-am dus pe băiat în grădină, unde ne-am jucat de-a v-aţi-ascunselea printre rândurile de gard viu. Am găsit un repaos temporar în binecuvântata prezenţă a nepotului meu.

Dar, când a venit timpul ca băiatul să se întoarcă la creşă, m-am întors în palat şi iar, m-am lăsat cuprinsă de durere. Am găsit papucul fratelui meu, unde îl scăpasem şi l-am strâns din nou, cu disperare la piept.

Timp de două zile, am rămas în camerele Lucreziei. Amândouă eram constant supravegheate. Sfiinţia Sa nu a venit să o

consoleze în această perioadă. Nici nu s-a deranjat să transmită condoleanţe. Nu am auzit un cuvânt nici de la Jofre.

A doua zi după moartea lui Alfonso, Lucrezia a fost chemată să se întâlnească cu fratele ei la Vatican. Nu era o simplă conferinţă de familie. Cesare a stat la masă cu sora lui, într-o sală mare, înconjuraţi de nici mai mult nici mai puţin de o sută de soldaţi înarmaţi din garda Căpitanului General.

Asta a fost tot ce a vrut să îmi spună Lucrezia despre întâlnire şi s-a destăinuit gradual pe parcursul câtorva ore. S-a întors atât de tulburată, încât nu a mai îndrăznit să plângă. Dar imediat după ce s-a întors, a ordonat ca micul Rodrigo să fie mutat permanent de la creşă în camerele ei. Nu mă îndoiesc, că Cesare a repetat ameninţarea privind viaţa copilului, dacă Lucrezia ar face publică crima sau i-ar spune ceva tatălui ei, care să îl determine să simpatizeze cu Napoli în locul Franţei, alegerea lui Cesare.

La o zi după întâlnirea hărţuitoare cu Cesare,

lacrimile Lucreziei au revenit. A refuzat invitaţiile tatălui ei la cină, apoi la audienţe, unde voia ca ea să stea pe perniţa ei lângă tron, cum făcuse în trecut. Lucrezia nici nu voia să audă. Cooperase, ca să îşi salveze copilul, dar durerea ei era prea mare, furia prea adâncă, să se prefacă că nu a avut loc asasinatul lui Alfonso. A zăcut în pat, ignorând apelurile tatălui ei.

În curând, Alexandru s-a înfuriat, până în punctul în care, i-a trimis Lucreziei o scrisoare, afirmând că nu o mai iubeşte. Lucrezia nici nu s-a clintit. Supărarea tatălui ei nu îi mai trezea dorinţa disperată de a îi fi pe plac. Drept răspuns, a anunţat că o să se retragă cu copilul ei la o moşie deţinută de ea în Nepi, la nord de Roma. Vorbea ca şi cum ar fi intenţionat să rămână acolo pentru totdeauna. Nu a îndrăznit nimeni să îi spună ceea ce ştia toată Roma, că Papa şi Cesare deja îi plănuiau următoarea căsătorie, căutând alianţa care să aducă cel mai mare avantaj politic Casei de Borgia. Între timp, Donna Maria a împachetat majoritatea lucrurilor Lucreziei, cu

excepţia frumoaselor rochii aurii, împodobite cu bijuterii, pe care le purtase în vremuri mai fericite. În Nepi nu aveau să fie ceremonii şi sărbători, ci numai doliu.

Lucrezia dorea să mă aibe tot timpul lângă ea. Mă întrebam de ce, pentru că nu mai puteam să îi arăt căldura sinceră pe care i-o arătasem înainte de complicitatea ei la asasinatul fratelui meu. Nici nu puteam să o consolez. Eram pierdută în propria suferinţă şi nu ieşeam din ea decât pentru nepotul meu. Poate că dorea prezenţa mea, deoarece tânjea să fie aproape de tot ce îi rămăsese de la Alfonso. Poate o făcea din vinovăţie.

Indiferent de motiv, m-a invitat să o însoţesc la Nepi. Am acceptat doar pentru că mergea micul Rodrigo. Donna Esmeralda s-a ocupat de bagajele de care aveam nevoie în lunga mea absenţă de la Roma.

Având în vedere, că soldaţi înarmaţi stăteau la uşa deschisă a antecamerei mele (de la moartea lui Alfonso eram tot timpul păzită. Lucrezia mai

subtil) am stat în dormitor, supravegnând-o pe Esmeralda. Trecuse mai mult de o lună de când intrasem în camerele mele, pe care le numeam de atâta timp acasă. În absenţa mea, dispăruseră multe lucruri: draperii, candelabrele de argint, carpetele de blană şi cuvertura aurită de brocart de pe patul meu. Nici acum nu voiam multe de la Roma. Nu doream nicio rochie somptua sa, doar pe cele negre, simple, pe care le adusesem cu mine, pe când eram proaspăt măritată. Erau mult mai potrivite pentru doliu. Voiam copia mea din Petrarca, papucul care căzuse din piciorul fratelui meu şi puţine alte lucruri.

În timp ce Esmeralda se ocupa de îmbrăcămintea mea, eu m-am dus la caseta de bijuterii, ascunsă cu grijă într-un compartiment secret din dulapul meu, gândindu-mă că poate ar trebui să iau cu mine câteva din cele mai valoroase, nu fiindcă doream să mă mai împodobesc vreodată, ci pentru că deja mă gândeam la o posibilă evadare de la Nepi, dacă o puteam convinge pe Lucrezia să îl aducă pe copil

cu noi la Napoli. Îmi trebuia mită pentru soldaţi şi bani să întreţin casa.

Având asta în minte, m-am uitat în secret în cutia cu bijuterii şi am ascuns-o pe cea mai mare şi mai valoroasă între sâni. Atunci am văzut sticluţa subţire şi aparent inofensivă, ascunsă printre pietrele preţioase. Cantarella.

Mi-a stat inima. Încă trăiam în umbra celei mai mari dureri şi ştiam, că în prezent am rămas cu Lucrezia, doar datorită atitudinii tolerante a Sfiinţiei Sale pentru fiica lui. În momentul în care Cesare îl convingea pe Alexandru, aş fi fost ori încarcerată, ori ucisă. Nu doream să fiu prizoniera familiei Borgia şi nu aveam să îi fac plăcerea lui Cesare, de a fi cel care mă omoară. De departe preferam o eternitate în iad pentru sinucidere.

Am băgat sticluţa verde în corset, în buzunarul special în care stătea pumnalul, care îmi fusese confiscat. A încăput perfect.

Însuţi Dumnezeu a potrivit lucrurile. Imediat ce am ascuns sticluţa, am auzit paşi pe coridor în faţa uşii mele. M-am ridicat. Am rămas calmă şi

stăpână pe sine, când i-am întâmpinat pe soldaţii lui Cesare, conduşi de nimeni altul, decât pocăitul Don Micheletto.

— Ei bine, am spus eu. Aţi venit în sfârşit după mine.

Sfârşitul verii 1500 – primăvara 1501

XXXV

/*Lm* fost escortată la castelul Sant' Angelo. Don Micheletto a mers lângă mine, iar soldaţii au păstrat distanţa atât în faţă, cât şi în spatele nostru, de parcă veniseră doar să ne ofere protecţie.

Întregul eveniment părea ireal, ca un vis. Totul părea fals, iluzoriu, cu excepţia unui singur lucru: Alfonso era mort. Oricum, mi-am spus în gând, că făceam parte din Casa regală de Aragon şi am păşit cu graţie şi mândrie, în ciuda faptului că eram înconjurată de lemnicierii mei.

Soldaţii i-au blocat pe pelerinii care se holbau şi i-au dat la o parte pe cei mai curioşi dintre ei, în timp ce ne-am croit drum prin Piaţa Sfântul Petru, apoi pe marele pod, care ducea la

impunătoarea fortăreaţă de piatră, Sant’ Angelo.

Nu m-am întors să mă uit în urmă la palatul Santa Maria. Viaţa mea de acolo începea să se estompeze odată cu sănătatea mea mentală. Eram precum o mână scoasă dintr-o mănuşă: goală… pustie. Alfonso nu mai era, micul Rodrigo nu mai era, iar încrederea pe care o avusesem în Lucrezia dispăruse. Chiar şi soţul meu, care mă impresionase mai devreme cu aparenta lui loialitate, acum mă abandonase.

Am traversat podul peste râul Tibru, încărcat de trupurile nevăzute ale victimelor familiei Borgia. M-am rugat, ca în curând, să mă alătur lor. Lângă mine Micheletto a vorbit pe un ton graţios şi respectuos:

— Sfiinţia Sa s-a gândit, că o schimbare de peisaj ar ajuta să vă aline durerea, Alteţă. V-am pregătit apartamente noi pe care sper să le găsiţi potrivite. Figura mea s-a contorsionat de ură.

— Spune-mi domnule, aia nu este o pată de sânge pe mâna ta?

Involuntar, chiar a ridicat mâna şi a întins

degetele, examinându-le. Abia după ce mi-a văzut expresia de mânie a lăsat mâna jos, încercând să mascheze ruşinea, că luase întrebarea mea ad-literam.

— Mă gândeam eu, am zis. Cesare te-a pus să îl omori pe fratele meu cu mâna ta, să fie sigur că treaba este făcută ca la carte?

I-a pierit zâmbetul. Până am ajuns la destinaţie, nu a mai încercat să facă conversaţie. Suspectam, că voi fi închisă într-o celulă mică şi murdară, cu un pat de paie, lanţuri pe pereţi şi bare ruginite de fier în loc de uşi. Eu şi Don Micheletto am trecut pe lângă nişte grădini bine îngrijite, de o parte a intrării. Acolo le-a făcut semn soldaţilor să rămână în urmă, cu excepţia a doi dintre ei. Am fost condusă pe nişte coridoare, care îmi aminteau de palatul unde locuisem atâta timp.

Într-un final, ghidul meu a deschis uşile frumos sculptate ale „celulei” mele. Înăuntru se afla noul meu apartament. În antecameră am recunoscut un scaun, care fusese adus din

camerele mele de la palatul Santa Maria. Podelele erau acoperite cu carpetele mele de blană. În dormitor, pe pat se afla cuvertura mea de brocart, iar pe pereţi erau draperiile şi candelabrele mele de argint. Dincolo de dormitor se afla un mic balcon cu privelişte la grădini.

Am observat toate acestea plictisită şi fără niciun comentariu. Aş fi preferat un peisaj mai brutal, care să îmi reflecte suferinţa. Nu am simţit nicio alinare în acest lux familiar. M-am întors şi am văzut că Don Micheletto îmi zâmbea.

— Bineînţeles, o să vi se alăture şi Donna Esmeralda, a spus el. Mai strânge câteva din lucrurile dumneavoastră. Vă rog, simţiţi-vă liberă să cereţi orice doriţi. Având în vedere teribilele evenimente recente, nu pretindem decât atât: dacă doriţi să vă plimbaţi prin grădini sau să îl vizitaţi pe soţul dumneavoastră la palatul Santa Maria, să cereţi o escortă.

— Cine a aranjat asta? am întrebat.

Colţul gurii lui Micheletto s-a ridicat şi mai mult.

— Între noi fie vorba, Alteţă, Don Cesare. Regretă cerinţle politice şi orice durere pe care v-au cauzat-o. Nu doreşte să vă mai provoace altă suferinţă.

Fi bun cu Sancha, spusese Lucrezia. Ea susţinea, că Cesare încă mă mai iubeşte. Dar eu nu îi voiam amabilitatea. Nu doream decât un lucru: răzbunare şi odată cu ea uitarea, dacă găseam curajul necesar să o caut.

După cum mi s-a promis, Donna Esmeralda a sosit, împreună cu alţi seritori, aducând alte lucruri care îmi aparţineau. Am suportat comoţia în linişte. Între timp, m-am hotărât să îmi pun capăt zilelor, folosind cantarella, chiar în seara aceea, protestând astfel în privinţa morţii fratelui meu, deşi ştiam că asta mă va separa de el pentru totdeauna, dacă poveştile despre viaţa de apoi erau adevărate. Cu siguranţă, el era în cel mai de sus cerc al raiului, în timp ce eu, ca sinucigaşă, aş fi ajuns în iad.

Nu ştiam ce cantitate din otravă este necesară; câţi oameni putea să omoare mica mea

sticluţă, aşadar m-am decis să o iau pe toată. Poate aşa o să mor repede, fără prea mult din legendara suferinţă, pe care o producea acest praf. Trebuia să aştept, până când Donna Esmeralda ar fi fost distrasă. Îmi puteam ascunde acţiunea de ochii ei şi ai pasnicilor, ieşind pe balcon.

Am petrecut restul zilei, stând pe scaunul din antecameră şi mângâiând papucul moale de catifea al fratelui meu, în timp ce servitorii îmi aranjau camerele. La asfinţit, mi s-a adus o masă copioasă. În ciuda insistenţelor Esmeraldei, nu am putut să mănânc. Ea a mâncat ce a dorinţ din porţia mea şi a ei, apoi servitorii au dus tăvile. Dar am cerut vin şi am păstrat o sticlă şi un pocal lângă mine. După cum făcea în fiecare noapte, de la moartea lui Alfonso, Esmeralda m-a implorat să vin în pat. Ca de obicei am refuzat, spunând că o să vin, când o să mă simt obosită. Din fericire, ea era prea epuizată după munca din timpul zilei şi a adormit devreme. Când i-am auzit respiraţia ritmică, am ştiut că mi s-a ivit oportunitatea.

Am umplut pocalul şi m-am ridicat lejer, conştientă de soldaţii care păzeau uşa, apoi am trecut prin dormitorul unde dormea Donna Esmeralda. Îmi lăsase o lumânare aprinsă. Am luat-o pe balcon şi am pus-o pe balustradă, ca să pot îndeplini ultima sarcină.

Am lăsat pocalul şi cu mâini tremurânde, am găsit sticluţa de cantarella ascunsă în rochia mea. Am scos-o şi am ridicat-o la lumină. Sclipea verde precum smaraldul. Am privit-o fascinată un moment, copleşită de gravitatea actului pe care mă pregăteam să îl săvârşesc.

În timp ce mă uitam, în sticlă s-a format o imagine mică, dar perfectă şi complet detaliată. Era trupul tatălui meu, atârnat de ştreangul lui plin de medalii. Am ţipat. Am aruncat sticluţa. S-a rostogolit pe jos fără să se spargă. Tot ce mă înconjura a început să se învârtă. Dând din mâini am căzut pe jos. În cădere am dărâmat lumânarea peste balustradă şi m-am trezit brusc într-un întuneric total.

În acel întuneric, trupul tatălui meu părea

mai mare decât în viaţă. Se bălăngănea în faţa mea, acolo pe balcon. Picioarele lui reci şi înţepenite îmi atingeau umerii şi faţa. Am fugit de-a buşilea, suspinând. Odată ajunsă într-un colţ, am încercat să mă apăr cu mâinile.

— Trebuie să îmi promiţi, Alfonso! am strigat eu. Trebuie să facem un jurământ solemn, că nu ne vom mai despărţi niciodată... fără tine o să înnebunesc!

În faţa mea, se afla fratele meu, la fel ca în ziua când venise la Roma să se căsătorească cu Lucrezia: tânăr, frumos şi zâmbitor, îmbrăcat în satin albastru.

— Dar, Sancha, mintea ta este perfect sănătoasă.

Părea că spune ceva evident.

— Cu sau fără mine, nu trebuie să te temi vreodată de nebunie. Pur şi simplu, ai încercat să omori persoana greşită.

Am ţipat din nou şi am fugit împiedicându-mă, în dormitorul întunecat. M-a prins o siluetă dolofană. M-am zbătut să mă eliberez până am

realizat că era Donna Esmeralda, strigând: – Sancha! Sancha!

M-am lăsat în braţele ei şi am plâns. M-a strâns cu tandreţe.

— Am încercat să fiu o criminală, am oftat în umărul ei moale şi rotofei. În schimb, mi-am omorât propriul frate.

— Gata, a comandat Esmeralda. Gata. Nu ai comis nicio crimă.

— Dumnezeu mă pedepseşte…

— Vorbeşti prostii, a insistat Esmeralda.

Nu îi puteam vedea faţa pe întuneric, dar îmi sprijineam obrazul de umărul ei şi am simţit în pieptul ei vibraţia din vocea ei fermă şi soliditatea convingerii sale.

— Dumnezeu l-a iubit pe Alfonso. Ştie că nu este corect ca fratele tău să moară, în timp ce, Cesare trăieşte. Donna, se apropie judecata pentru Borgia. Nu plânge.

Cuvintele ei m-au calmat. A făcut o pauză, apoi a spus ce avea în gând.

— Savonarola avea dreptate… acest Papă

este anticristul. Alexandru a intenţionat dintotdeauna, ca Cesare să îl omoare pe Alfonso. A ştiut, chiar şi când a venit în Sala Sibilelor şi a jurat contrariul. Este la fel de vinovat, ca şi fiul său, deoarece ar fi putut oricând să oprească toată ticăloşie.

M-a condus în pat şi m-a învelit, aşa îmbrăcată cum eram, apoi s-a aşezat lângă mine.

— Uite. Nu o să plec de lângă tine. Dacă ţi se face frică, doar întinde mâna. Voi fi aici. Dumnezeu este cu tine, Donna. Nu ne-a abandonat.

După ce a adormit, m-am ridicat în capul oaselor îngrozită, convinsă că eram o fetiţă, înapoi în Napoli şi că în întunericul din jur se aflau mumiile din muzeul bunicului meu. Am tremurat sub pătură, în timp ce s-a format o imagine în faţa mea: cea a lui Robert, cel cu faţa de ceară, rânjind cu ochii lui strălucitori de sticlă, un zmoc de păr atârnându-i din scalpul ţuguiat, gesticulând:

Bine aţi venit, Alteţă!

Am plâns. Nu voiam nicio întâmpinare. Nu

voiam să intru în regatul macabru al lui Ferrante, al nebuniei şi al morţii.

Când a început să se lumineze cerut, înainte de răsărit, m-am strecurat pe balcon şi am recuperat sticluţa de cantarella, apoi am ascuns-o printre bijuterii, înainte să se trezească Esmeralda. În curând, mi-am spus. În curând voi fi suficient de puternică să o folosesc.

Am rămas într-o perpetuă stare de amorţeală. În timpul zilei, urmărită de la o distanţă discretă de soldaţi, mă plimbam prin labirintul de grădini până mă epuizam. Noaptea, stăteam pe scaun în balcon şi priveam în întuneric. Uneori mă cuprindea panica, că nu puteam vedea Vezuviu. I-am spus Esmeraldei că aţipeam pe scaun afară, dar de fapt nu dormeam deloc, iar minţeam mea căpăta claritatea înfricoşătoare şi rigiditatea unui om nebun.

Într-o zi, mă plimbam agitată prin grădini, când am auzit clopotele la Sfântul Petru… Imediat, cuvintele Donnei Esmeralda au pătruns în conştiinţa mea febrilă şi nu au mai vrut să iasă. În

acel moment am primit o revelaţie divină. Am ştiut cum să aduc judecata pe capul familiei Borgia. Era nevoie de subterfugiu. M-am oprit brusc şi am aşteptat ca soldaţii care gâfâiau, să ajungă la mine.

— Mă duc sus în loggie, am spus dulce. Vreau să văd oraşul.

M-am întors repede în clădire, pe scări, până am ajuns în marea loggie cu privelişte la podul Sant' Angelo. Strada largă era plină de pelerini şi negustori. Cu toţii erau suficient de aproape să le pot arunca ceva. Puteam auzii bine ce vorbeau.

— Cetăţeni ai Romei! am strigat, aplecându-mă peste marginea balconului. Pelerini ai Oraşului Sfânt. Ascultaţi-mă! Eu sunt Sancha de Aragon, al cărei frate Alfonso a fost ucis de Sfiinţia Sa Alexandru al VI-lea, cu mâna Căpitanului General Cesare Borgia! După cum a spus Savonarola, acest Papă este anticristul. Este de o mie de ori un adulterin şi un criminal. Şi-a omorât propriul frate să obţină tiara. A permis uciderea fiului său Juan şi acum l-a omorât pe Alfonso, Ducele de

Bisceglie, soţul Lucreziei…

Un soldat m-a prins de mână şi a încercat să a tragă înăuntru. Am râs şi cu forţa unui om nebun, m-am eliberat.

— Pelerini! Romani! Dumnezeu vă cere să îl doborâţi pe Alexandru! Duceţi-vă! Câţi mai trebuie să moară? câţi trebuie să fie asasinaţi până va fi pedepsit pentru crimele sale?

Pe strada de dedesubt s-au strâns femei şi bărbaţi, uitându-se uimiţi la mine. O călugăriţă bătrână, învăluită în alb, şi-a făcut cruce şi a spus o rugăciune. Un preot tânăr cu sutană neagră, le-a făcut semn tovarăşilor lui şi a arătat spre mine. Oamenii de rând s-au oprit, unii încruntându-se, alţii râzând.

De ce nu fac nimic? m-am întrebat. De ce nu fug la palatul pontifical să îl târască pe Alexandru în stradă? Mesajul meu era atât de clar, aşa indisputabil.

O vreme, am continuat să vorbesc. Până la urmă, doi soldaţi au reuşit să mă reţină. M-am uitat în ochii lor mirată şi rănită.

— Nu aţi auzit ce am spus? Nu vedeţi ticăloşia? Aveţi mâini… folosiţi-le!

Dar nu au ridicat nicio armă împotriva Papei. În schimb m-au târât în cameră, în timp ce blestemam şi dădeam din picioare. După aceea, îmi amintesc vag figura îngrijorată a Donnei Esmeralda şi a doctorilor şi că am fost forţată să beau o licoare, care m-a lăsat încremenită. În sfârşit am adormit.

Când m-am trezit, a apărut Jofre. Din acea zi, m-a vizitat în fiecare seară. Mult mai des decât o făcuse, când prezenţa mea la Vatican era binevenită. Îmi aducea mici cadouri… bijuterii şi amintiri. Într-o noapte mi-a adus pe furiş, un portret în miniatură al lui Alfonso, care aparţinuse Lucreziei şi pe care i se interzisese să îl ia la Nepi.

Donna Esmeralda stătea tot timpul lângă mine. Nu mai aveam voie noaptea pe balcon, ci eram obligată să stau lângă ea în pat, după ce beam poţiunea amăruie de dormit. Eram forţată, de asemenea să mănânc câte puţin de fiecare dată când mi se aducea mâncare, astfel încât mi-am

revenit parţial. Am învăţat să interacţionez în mod plăcut cu Jofre şi Esmeralda, când era nevoie şi să menţin aparenţa sănătăţii mentale când eram cu ei, chiar dacă nu o posedam în întregime.

În acest mod banal mi-am petrecut zilele, plimbându-mă prin grădini însoţită de o santinelă. Abia atunci, departe de soţul meu şi de Esmeralda, dădeam frâu liber nebuniei. Murmuram la fiecare pas, purtând conversaţii lungi cu Alfonso, cu tatăl meu şi mai ales cu stega cea înşelătoare.

Inima străpunsă de o singură sabie. Asta mai aveam acum, dar eforturile mele de a o mânui împotriva lui Cesare dăduseră greş. Simţeam sabia în mine, cum simte cineva un ghimpe. Mă înţepa şi mă enerva.

— De ce nu mi s-a permis să îl omor? o întrebam pe staga. Dar, singurul răspuns pe care îl primeam de fiecare dată era: *la momentul potrivit*…

Noaptea visam, în ciuda licorii prescrisă de doctori. Aveam coşmaruri în care trupul alb şi

tăiat al lui Alfonso era cărat de soldaţi care râdeau.

Au trecut luni întregi. Vara mizerabilă s-a transformat în toamnă, apoi în iarnă. Jofre mi-a trimis cele mai frumoase rochii, din care să îmi aleg şi am mers cu el la Liturghia de Crăciun la Sfântul Petru, ca şi cum nu aş fi fost o prizonieră a Casei de Borgia.

Am trecut pe lângă Papă şi Cesare, dar niciunul dintre ei nu mi-a întâlnit privirea provocatoare şi s-au făcut că nu mă văd. După Liturghie, nu am fost invitată la cina de familie la care Jofre a trebuit să se ducă, ci am fost gonită înapoi în apartamentul meu din castel Sant' Angelo.

Parcă nici nu trăiam, dar nici nu eram moartă, ci într-un fel de purgatoriu. Ca un membru al Casei de Aragon, eram considerată prea periculoasă să trăiesc printre membrii familiei Borgia şi să am acces la secretele lor. În acelaşi timp, fiind soţia lui Jofre, care ştia puţine secrete nu eram o ameninţare atât de mare încât

să fiu omorâtă.

A venit primăvara. Trăiam în amorţeală, fără sens. Plictiseala zilelor mele era întreruptă doar de conversaţiile mele cu morţii şi de vizitele soţului meu. Jofre îşi dădea toată silinţa să mă înveselească. Momentele fără prezenţa lui, eram într-adevăr întunecate.

Am continuat să mă plimb prin grădini cu orele, încercând să mă epuizez ca să adorm mai uşor şi să uit. Într-o după-amiază, mergând pe aleea flancată de tufe de trandafiri înfloriţi şi înmiresmaţi, am văzut o altă femeie venind spre mine, urmată la o distanţă respectua să de un soldat. M-am gândit să mă întorc şi să fug. Nu aveam chef de companie sau de discuţii banale. Dar înainte să evadez, femeia s-a apropiat de mine şi m-a salutat, dând din cap şi zâmbind. S-a întors la soldat şi a strigat:

— O să ne plimbăm puţin împreună.

Tânărul ei paznic a dat din cap, iar al meu a părut nepăsător. Cei doi se cunoşteau şi au fost mulţumiţi să meargă în spatele nostru, conversând

în linişte.

Femeia s-a înclinat. Probabil că avea în jur de douăzeci şi cinci de ani. Avea părul negru, lucios şi frumoasa figură clasică a anticelor statui romane.

— Eu sunt Contesa Dorotea de la Crema.

— Eu sunt nebuna Sancha de Aragon, am zis eu.

Nu a fost deloc şocată. Zâmbetul ei s-a umplut de ironie.

— Aici, toate suntem nebunele lui Cesare. Şi eu sunt una din prizonierele lui.

Vocea ei s-a înmuiat cu tristeţe.

— Când a mărşăluit cu armata între Cervia şi Ravenna, l-a omorât pe soţul meu şi ne-a confiscat pământurile.

S-a uitat fix la mine, cu ochii ei negrii.

— Se spune că ai fost iubita lui.

După atâţia ani petrecuţi în familia Borgia, am apreciat că era directă.

— Am fost, la un moment dat, am răspuns. Dar nu puteam iubi un om care s-a dovedit un criminal. Acum îl dispreţuiesc din tot sufletul. A

dat din cap aprobator.

— Atunci avem ceva în comun. După ce mi-a ucis soţul m-a luat prizonieră. Precum Caterina Sforza, care este de asemenea aici, mă trata cu generozitate dar mă viola în fiecare noapte. Cred că, dacă aş fi stat de bunăvoie, nu i-ar fi plăcut atât de mult. S-a uitat spre Tibrul noroios. Acum că sunt aici, s-a plictisit de mine şi mă lasă în pace, fapt pentru care sunt recunoscătoare. Dar până nu este învins sau până nu moare Papa… sunt blocată aici.

— La fel şi eu, am spus cu blândeţe. Îmi pare rău pentru soţul tău.

— Şi mie pentru fratele tău, a zis ea.

Se pare că Dorotea ştia totul despre mine. Ne-am plimbat destul de mult, în acea primă zi. Pe parcursul mai multor săptămâni, am început să ne confesam. La fel ca mine, Donna Dorotea era deschisă. Ajunsese la graniţa sănătăţii mentale, datorită crimelor comise împotriva ei. Nu o mai interesa soarta. Vorbeam deschis despre vieţile noastre şi despre crimele familiei Borgia. Era o

uşurare să îmi eliberez sufletul de secretele teribile şi era amuzant să descopăr, că Dorotea le cunoştea pe majoritatea dintre ele.

În ea am găsit un repaos în nebunia mea solitară din timpul zilei, dar departe de compania ei, mai ales noaptea, fantomele se întorceau: mumia lui Robert, Alfonso, tatăl meu şi enigmatica stega. În fiecare zi mă luptam să găsesc puterea să folosesc cantarella. În fiecare noapte îmi dădeam seama că nu o am.

În această perioadă am primit o scrisoare de la Lucrezia din Nepi. Sigiliul de ceată fusese rupt. Am stat mult timp în antecameră cu scrisoarea în poală, încercând să mă decid, dacă să îi dau foc la lumânarea din apropiere. Până la urmă am desfăcut-o şi am citit.

Dragă Sancha.

Mai întâi, trebuie să îmi cer iertare, că am fost o corepondentă îngrozitoare şi nu ţi-am scris mai devreme. Recunosc, că în primele zile întunecate de aici, nu am avut tragere de inimă să pun mâna pe pană. Dar timpul a avut un efect

uşor vindecător şi am vrut să îţi spun, cât mai repede posibil, ce dor teribil mi-a fost de tine. Fără loiala ta prietenie şi bunătate, zilele sunt lungi şi singuratice.

Şi lui Rodrigo îi este dor de tine. Întreabă mereu de Tia Sancha. Nu l-ai mai recunoaşte. A crescut aşa de mult! Pe zi ce trece seamănă mai mult cu tatăl lui.

Am puţine veşti. Toate zilele sunt la fel şi se amestecă împreună. Dar trebuie să îţi spun, că la puţin timp după sosirea mea, Cesare a înnoptat aici cu armata. A trebuit să îi întreţin pe el şi pe membrii mai de vază din compania lui.

Acum călătoreşte cu artistul şi inventatorul Leonardo da Vinci. Don Leonardo a venit la cină, în seara aceea. Este un bărbat amabil, cu o înfăţişare excentrică. Are nasul mare şi cârn, nişte ochi înspăimântători şi atât barba, cât şi părul său lung şi alb sunt neîngrijite. Cesare spune, că este un geniu al ingineriei şi s-a dovedit de mare folos, când vine vorba de explozibili pentru demolarea podurilor. Ştiu doar, că a fost foarte blând şi avea

un mare simţ al umorului. În timp ce luam masa, a cerut hârtie şi a scos o pană şi cerneală, pe care le poartă tot timpul asupra lui. În timp ce, Cesare vorbea despre *campania lui militară, Don Leonardo a început să deseneze. A apărut Rodrigo şi s-a arătat foarte interesat. Mă pregăteam să îl duc pe copil înapoi la creşă şi să îl dojenesc, că a deranjat un musafir, dar Don Leonardo a fost foarte drăguţ şi l-a lăsat pe Rodrigo să stea pe genunchiul lui şi să privească schiţa pe care o făcea.*

Înapoi la Cesare şi la campania lui. Trebuie să menţionez aici, încă un membru din anturajul său, un anume Nicolo Machiavelli, un om tăcut şi neplăcut, care abia s-a atins de mâncare, deoarece scria repede într-un jurnal, în timp ce fratele meu vorbea, de parcă cuvintele lui Cesare erau perle.

Fratele meu mi-a spus, că a confiscat cu uşurinţă proprietăţile din jurul Bologniei şi Florenţei. Marile oraşe au cedat fortăreţele şi proprietăţile de frica armatei sale, de când fusese

întărită cu zece mii de soldaţi de la regele Ludovic. Acum, Cesare spune că este invincibil şi că poate mărşălui prin Italia, cucerind orice teritoriu doreşte.

La sfârşitul mesei, când fratele meu a terminat de vorbit, Don Leonardo ne-a prezentat schţa sa terminată. M-am simţit flatată. Era un desen cu mine, stând la masă. Totuşi m-a surprins să văd, ce expresie tristă aveam, deoarece făcusem un efort să par veselă şi deschisă pentru musafirii mei.

Sub portret, Don Leonardo a scris un vers din poetul Sanazaro: „Per pianto la mia carne şi distila". Pielea mea se topeşte odată cu lacrimile.

Era foarte înţelept, Don Leonardo. Vede prin aparenţa exterioară, până în sufletul unei persoane şi are talentul magic de a transpune, ceea ce este în inimă doar cu ajutorul hârtiei şi al cernelii.

Sunt multe alte lucruri pe care aş vrea să ţi le spun, dar o scrisoare nu este cel mai bun mod de a transpune ce vreau să îţi zic. Va trebui să

aştept până te voi putea vedea din nou în persoană.

Mă rog în fiecare noapte, sora mea şi mă gândesc cu cel mai mare drag la tine. Niciodată nu am avut o prietenă mai bună şi de încredere ca tine.

Să te ţină Dumnezeu sănătoasă. Cu drag, Lucrezia.

Am împăturit scrisoarea şi am pus-o în mica mea copie din Petrarca. Am înţeles, că Lucrezia nu îmi putea împărtăşi în întregime gândurile ei. Am înţeles aluziile la marea ei tristeţe şi că se simţea copleşită de vinovăţie şi afirmaţia că a fost „obligată" să îl întreţină pe fratele ei, ceea ce însemna că nu a făcut-o de bunăvoie. A făcut aluzie la dorinţa ei de a fi iertată.

Nici nu puteam, nici nu voiam să răspund. Ce veşti aveam de împărtăşit? Că am înnebunit de durere, în parte datorită trădării ei? Că singurul lucru care mă înveselea, era gândul la răzbunare împotriva lui Cesare?

Mai târziu, i-am arătat în secret scrisoarea

Doreoteei de la Crema. A strâns din buze în timp ce citea. Până la urmă a dat din cap.

— Cesare ia oice teritoriu doreşte, a confirmat ea. Şi orice femeie doreşte, de asemenea. Am auzit ultimele veşti. Când cucereşte un oraş nou, răpeşte toate femeile nobile pentru haremul lui. În fiecare noapte alege o altă femeie să o umilească.

Astfel de veşti mi-au alimentat ura şi m-au făcut să visez noaptea, că luam sabia care încă era înfiptă în inima mea şi că o foloseam să îi tai capul lui Cesare, cu o singură lovitură răzbunătoare, într-o sclipire de oţel. Zâmbeam, privind capul căzând de pe umeri şi rostogolindu-se de lângă trup. Apoi, priveam cum se scurge liber în Tibru, cel mai rău sânge care a curs vreodată în venele cuiva.

În mod ciudat, în vis auzeam vocea veselă a fratelui meu, repetând: *pur şi simplu, ai încercat să ucizi persoana greşită*.

Vara 1501 – începutul iernii 1503

XXXVI

s-a crăpat, a spus Alfonso. Era îmbrăcat ca de obicei, în satin albastru. Figura lui era necaracteristic de aspră; un avertisment. *De data aceasta, nu poate fi reparat…*

M-am trezit cu un icnet, în dimineaţa umedă de august, în ţipetele Esmeraldei din antecameră.

M-am dus repede şi am găsit-o aplecată, ţinându-şi mâna la inimă, ca şi cum ar fi avut dureri groaznice.

— Esmeralda!

M-am dus repede lângă ea şi am luat-o de braţ. Acum era mai bătrână şi destul de dolofană. M-am gândit imediat la atacul lui Ferrante de apoplexie şi am ajutat-o să se aşeze.

— Stai, draga mea…

M-am ridicat, am găsit vin şi i-am turnat un pahar, apoi i l-am dus la buze.

— Uite. Bea. Soldaţii o să cheme doctorul.

A luat o gură, a tuţit şi a horcăit, dând din mână:

— Fără doctor!

M-a privit cu durere în ochi şi a spus:

— Of, Donna Sancha! Măcar dacă ar fi putut să ajute doctorul… A tras aer în piept, apoi a adăugat:

— Nu chema paznicul. Abia am vorbit cu el. Ne-a adus veşti…

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

— Napoli, a răspuns, ştergându-se cu colţul mânecii la ochi. Of, Madonna, mi se rupe inima… Unchiul tău Federico, a fost forţat să plece în exil. Regele Ferdinand cel Catolic şi regele Ludovic… au conspirat şi şi-au unit armatele. Acum împart conducerea Regatului Napoli. Azi au fost arborate steagurile Franţei şi Spaniei la Castel Nuovo. Ferdinand este regentul oraşului.

Am expirat lung, îngenunchiând lângă ea. Chiar dacă moartea lui Alfonso îmi răpise veselia şi raţiunea, rămăsese o mică speranţă, că într-o zi m-aş putea întoarce acasă la palatul regal, la Federico, la fraţii lui şi la familia mea. Acum nu mai aveam nici asta. Casa regală de Aragon nu mai exista.

Eram prea înmărmurită să vorbesc. Eu şi

Donna Esmeralda am rămas tăcute, suferind câteva clipe în tăcere, până am spus, tresărindu-mi buzele de ură:

— Şi Cesare Borgia… a intrat în oraş cu armata regelui.

S-a uitat uimită la mine.

— Da, Madonna. De unde şti?

Nu am răspuns.

Din nou, am căzut pradă disperării pe care nici Esmeralda, nici poţiunea doctorului nu au putut să o penetreze. Singurele momente de linişte erau în timpul plimbărilor cu Donna Dorotea, care acum vorbea cel mai mult, iar eu o ascultam mută şi dezinteresată.

Într-o zi, mi-a adus veşti despre Lucrezia, care se întorsese la Roma în acea toamnă, la cererea implacabilă a tatălui ei. Dorotea mi-a povestit întâlnirea dintre Papă şi fiica lui. În sala tronului în prezenţa domnişoarelor Lucreziei, a servitorilor Papei şi a şambelanului, Sfiinţia Sa i-a spus, că el şi Cesare au analizat peţitorii aliniaţi pentru mâna ei. Au ales unul, pe Francesco Orsini,

Ducele de Gravina.

Orsini o ceruse în căsătorie pe Lucrezia cu câţiva ani în urmă, dar fusese respins în favoarea fratelui meu. Acum, Alexandru şi-a informat fiica, că va deveni Ducesă de Gravina. Din punct de vedere politic, era cea mai bună alegere. Nu, i-a spus Lucrezia tatălui ei. Nu voia să aibă nimic de a face cu acel bărbat. Speriat, Alexandru a întrebat care este motivul.

— Deoarece toţi soţii mei au avut ghinion! a anunţat supărată Lucrezia şi a ieşit din sală fără să ceară permisiunea Sfiinţiei Sale.

Zvonul s-a împrăştiat repede în toată Roma. Când a auzit Ducele de Gravina de refuzul ei, s-a simţit foarte ofensat (sau poate a considerat că Lucrezia are dreptate) şi şi-a retras imediat oferta.

La scurt timp după aceea, m-am trezit agitată într-o seară şi am început să mă plimb pe coridoare. Se apropia iarna. Mi-am înfăşurat mantia strâns în jurul meu şi m-am îndreptat spre loggie să iau o gură de aer. Chiar înainte să ies am auzit clopotele de la Sfântul Petru, bătând un

cântec funerar.

Privind peste balustrada balconului, palidă precum blana în care era înfăşurată, stătea o femeie micuţă şi slăbuţă, învelită într-o hermină albă, însoţită de gărzile care aşteptau la o distanţă respectua să eram aşa distrasă de clopote, încât aproape m-am lovit de ea înainte să o observ.

Era una dintre cele mai frumoase creaturi pe care am văzut-o vreodată. Mai frumoasă chiar, decât fosta amantă a Papei, delicata Giulia Orsini. Această femeie avea pielea de culoarea alabastrului, părul auriu şi ochii albaştrii, sclipitori ca nişte pietre preţioase. Poseda o demnitate şi o graţie rară, iar în privirea ei se citea o tristeţe profundă. Am înţeles imediat de ce a vrut Cesare să o posede.

— Caterina Sforza, am spus eu încet.

Şi-a întors figura frapantă spre mine. Nu avea niciun fel de ostilitate în privire, nicio condenscenţă, doar suferinţă la graniţa nebuniei. S-a dat într-o parte, făcându-mi loc pe balcon. Era o invitaţie clară. Am acceptat-o, ducându-mă lângă

ea.

A rămas tăcută o vreme, privind la piaţa din faţa marelui edificiu de piatră Sfântul Petru, unde o procesiune funerară îşi croia drum din catedrală la lumina torţelor. După numărul bocitorilor, am tras concluzia că era o persoană importantă.

Într-un final, Donna Caterina a oftat.

— Încă un cardinal, fără îndoială, a spus ea, pe un ton mai puternic şi mai rezonant decât mă aşteptam. Ucis pentru a finanţa războaiele lui Cesare. A făcut o pauză.

— De câte ori aud clopotele bătând, mă rog să fie pentru Sfântul Părinte.

— Eu mă rog să fie pentru Cesare, am răspuns. Este un candidat mult mai potrivit la moarte.

S-a uitat la mine, lăsând capul într-o parte, evalundu-mă deschis.

— Vezi tu, este mai bine dacă Alexandru moare primul, a explicat ea. Dacă fiul lui moare înainte, pur şi simplu va găsi un alt Cesare să îi conducă armata şi să continue teroarea Borgia.

Este un joc pe care îl fac împreună. Papa doar se preface, că nu poate controla cruzimea lui Cesare, dar crede-mă, că tot timpul, fiecare ştie mişcările celuilalt. Bineînţeles, dacă Alexandru ar muri…

S-a aplecat spre mine, coborându-şi vocea conspirativ.

— Cu siguranţă, ţi-am spus ce mi-a relatat ambasadorul veneţian, cu mult timp în urmă despre

Cesare.

Am zâmbit politicos.

— Nu am vorbit niciodată, Madonna.

Nu puteam să o condamn pentru confuzie. Nici eu nu eram în toate minţile. A părut să nu mă audă.

— A fost acum ceva timp, înainte să fie asasinat soţul Lucreziei. Cesare era ocupat să testeze apele, jucând Spania împotriva Franţei şi Franţa împotriva Spaniei, aşteptând să vadă care alianţă se va dovedi cea mai avantajoasă.

A râs uşor.

— Era aşa de schimbător… la un moment dat,

s-a dus la ambasadorul veneţian şi a jurat să se supună Veneţiei. A spus, că nu avea încredere nici în Franţa, nici în Spania, să îl protejeze dacă se întâmpla ceva cu Sfântul Părinte. Iar ambasadorul i-a spus pe faţă: *cu siguranţă vei avea nevoie de ajutor, este adevărat. Dacă se întâmplă ceva cu Sfiinţia Sa, afacerî*le tale *nu vor mai rezista nici trei zile*.

A râs din nou şi, iar şi-a direcţionat atenţia spre torţele, care se mişcau tăcut pe străzile întunecate ale Romei. I-am urmărit privirea şi am contemplat micile flăcări călătoare şi formele întunecate ale celor suferinzi, pierzându-se în noapte. Născută sau nu din nebunie, fantoma fratelui meu spusese adevărul. Am încercat să omor persoana greşită.

Pentru prima dată de când venisem la casteulul Sant' Angelo, m-am gândit la cantarella pe care o aveam în posesie, nu ca la un mijloc de autodistrugere, ci ca o soluţie pentru problemele cu care se confrunta întreaga Italie. M-am întors în camera mea şi am meditat ore în şir. Posedam

arma, dar nu şi suficiente cunoştinţe despre cum să o folosesc. Nu aveam nici mijloacele de a o livra la ţintă. Eram tot timpul urmărită. Nu puteam să mă duc la Vatican să îi ofer Sfiinţiei Sale un pahar de vin. Esmeralda era de asemenea, păzită îndeaproape. Nu mai avea libertatea de a contacta un asasin.

— Sunt pregătită, i-am şoptit stegăi în întuneric. Dar, ca să îmi împlinesc destinul, trebuie să îmi trimiţi ajutor. Nu pot realiza asta de una singură.

A doua zi la asfinţit, în timp ce stăteam în antecameră cu Donna Esmeralda, aşteptând să mi se aducă cina, s-au deschis uşile fără obijnuita bătaie de curtoazie. Ne-am întors. Cei doi soldaţi de la intrare, s-au plecat adânc, în timp ce au intrat, întâi Donna Maria, apoi însăşi Lucrezia.

Donna Esmeralda s-a ridicat şi s-a uitat ameninţător la cele două femei cu mâinile încrucişate pe piept, dezaprobând în tăcere vizita primită.

Nu am spus nimic, dar m-am ridicat,

analizând-o pe Lucrezia. Era îmbrăcată într-o fustă de mătase albastru-verzui, cu un corset de catifea şi mâneci, de aceeaşi culoare. Gâtul ei sclipea de smaralde, iar plasa aurie care îi acoperea părul era plină de diamante. Era înveşmântată grandios, în stilul roman, în timp ce eu mă întorsesem la portul negru napolitan, fără bijuterii.

Dar, toată splendoarea nu îi putea ascunde paloare şi nu îi puteau reaprinde scânteia de viaţă în ochii ei goi şi istoviţi. Tristeţea o măcinase. Orice urmă de frumuseţe dispăruse.

Văzându-mă, mi-a zâmbit uşor, tentativ, desfăcând braţele. Nu i-am oferit niciun bun venit. M-am uitat fix la ea, cu braţele pe lângă corp şi am văzut cum zâmbetul ei s-a transformat într-o expresie de durere şi vinovăţie.

— De ce ai venit? am întrebat.

Nu exista ranchiună în tonul ei, ci doar francheţe. Le-a făcut semn Donnei Esmeralda şi Donnei Maria să iasă pe coridor. După ce au ieşit, le-a ordonat soldaţilor să închidă uşile, ca să putem vorbi între patru ochi. Odată ce s-a asigurat

că nu ne aude nimeni, a răspuns:

— Eram la Roma.

Vocea ei era blândă şi plină de ruşine.

— Dar nu o să rămân mult timp aici. Trebuia să văd cu ochii mei cum te simţi. Am fost îngrijorată. Am auzit că nu eşti în apele tale.

— Este adevărat ce se spune, i-am spus pe faţă. Chiar mi-am pierdut minţile. Dar îmi mai revin din când în când.

— Şi este adevărat ce se spune despre mine, a răspuns cu o urmă de ironie. Sunt obligată să mă căsătoresc din nou.

Nu aveam niciun răspuns pentru asemenea afirmaţie; nu când fantoma lui Alfonso apăruse între noi, dezaprobând în tăcere. Lucrezia nu se uita la mine, ci în jos, privind în gol, la un moment îndepărtat din trecut, ca şi cum expliaţia ei era o scuză pentru fratele meu, nu pentru mine. Faţa ei s-a umplut de ură şi dispreţ de sine.

— Am refuzat la început… dar sunt o comoditate politică mult prea valoroasă să fac ceea ce îmi doresc. Tata şi Cesare… nu trebuie să

îţi spun ce presiune au pus asupra mea.

S-a înroşit uşor în obraji, în timp ce o amintire nespusă i-a provocat mânie. S-a adunat şi s-a uitat în sfârşit direct la mine.

— Dar i-am convins să mă lase să aleg eu, iar ei să îşi dea acordul final. Au fost de acord. Am ales şi ei au aprobat.

A tras aer în piept.

— L-am ales pe Alfonso D'Este din Ferrara.

— Un D'Este, am şoptit eu.

Verii mei din Romagna. Cesare nu a îndrăznit niciodată să îi atace. Armata lor era prea puternică. Îmi spusese, cu mult timp în urmă, că ar prefera să se alieze cu ei.

— Lui Cesare îi place aranjamentul, deoarece crede că îi va aduce mai mulţi soldaţi, a mărturisit Lucrezia. A trebuit să îi vizitez, ca bătrânul duce, potenţialul meu socru, să se asigure că sunt o „Madonna de caracter", după cum a spus el.

S-a strâmbat repede.

— Am trecut testul bătrânului Ercole. Dar ce nu le-am spus tatălui meu şi lui Cesare, este faptul

că familia D’Este nu va fi niciodată convinsă să lupte pentru papalitate. Sunt buni catolici, dar sunt înţelepţi. Nu au încredere nici în Papa Alexandru, nici în Căpitanul General. Ducele Ercole insistă să mă căsătoresc cu fiul său în Ferrara şi să vin să locuiesc acolo. Am acceptat cu bucurie. Nu mă voi mai întoarce niciodată la Roma. Voi sta cu noul meu soţ, înconjurată de o familie puternică şi o armată care nu poate fi supusă voinţei lui Cesare. Vocea ei s-a încărcat de emoţie. Numele lui este Alfonso.

Mi-a luat un moment să realizez, că pronunţase numele viitorului mire: Alfonso D’Este, vărul fratelui meu.

— Deci vezi, a continuat ea. Asta va fi ultima noastră întâlnire, Sancha. M-a privit cu o tristă afecţiune.

— Dacă aş putea face ceva să te ajut…

— Poţi să mă ajuţi, am răspuns imediat. Poţi face un ultim act de amabilitate.

— Orice.

A aşteptat nerăbdătoare.

— Poţi să îmi spui, ce cantitate de cantarella este necesară pentru a omorî un om.

La început a fost complet speriată, apoi şi-a revenit şi a înţepenit. În privirea şi expresia ei distantă, am văzut-o întorcându-se la San Sisto, pe vremea când fusese însărcinată cu copilul lui Cesare şi atât de disperată, încât plănuise să îşi ia viaţa. Am văzut-o amintindu-şi de sticluţa dispărută.

M-a studiat intens, apoi privirile noastre s-au întâlnit. În acel schimb fără cuvinte, am devenit complice într-un complot, la fel de solid şi explicit, precum oricare altul înfăptuit de tatăl sau de fratele ei. *Să omori un om*, spusesem. A ştiut din postura umerilor şi din expresia mea, că nu intenţionam să folosesc conţinutul sticluţei pentru mine. Niciodată nu am fost mai sigură de loialitatea şi de recunoştinţa ei.

— Doar câteva picături, a răspuns în sfârşit. Este extrem de puternică. Este un pic amăruie, aşa că presăreaz-o pe mâncare… ceva dulce, ca mierea sau gemul sau direct în vin. Astfel, victima

nu îi poate simţi gustul.

Am dat încet din cap.

— Mulţumesc!

În clipa următoare, parcă nici nu vorbisem despre aşa ceva. Expresia ei s-a schimbat brusc. În ochi i s-a strecurat o privire imploratoare. Am răspuns repede înainte să pună întrebarea.

— Nu îmi cere iertare, Lucrezia, pentru că nu o pot acorda niciodată. S-a stins şi ultima sclipire de speranţă din ochii ei.

— Atunci o să mă rog la Dumnezeu să mă ierte, a spus ea solemn. Şi o să îţi cer doar să îţi aminteşti de mine.

Am cedat. Am făcut un pas înainte şi am îmbrăţişat-o strâns.

— Asta o pot face.

Şi-a înfăşurat braţele în jurul meu.

— La revedere, Sancha.

— Nu, am răspuns cu tristeţe, lipindu-mi obrazul de al ei. Ăsta este adio.

Înainte de plecarea Lucreziei în Ferrara au avut loc numeroase festivităţi în oraş. Eu şi

Dorotea priveam în nopţile senine, cum se duceau la Vatican, tot felul de nobili şi demnitari, somtuos îmbrăcaţi, să îi facă urări viitoarei mirese. S-au tras focuri de tun şi artificii. Dorotea s-a bucurat de distracţie, dar mie doar mi-a alimentat ura.

Într-o dimineaţă, pe când citeam în antecameră, s-au deschis uşile apartamentului. Am ridicat capul, sâcâită de deranjul neanunţat. În uşă stătea Cesare Borgia.

Războiul îl îmbătrânise; la fel şi sifilisul. Nici chiar barba, care acum purta urme premature de argintiu, nu îi putea ascunde cicatricele proeminente de pe obraji. Avea fire arginţii şi în păr, care începuse să i se subţieze, iar sub ochii istoviţi avea cearcăne.

— Eşti la fel de frumoasă ca în prima zi în care te-am văzut, Sancha, a spus el, pe un ton nostalgic şi moale precum catifeaua.

Linguşirea era de prisos. Mi-au zvâcnit buzele când l-am văzut. Cu siguranţă, nu putea aduce decât veşti proaste. Apoi l-am văzut pe băieţelul solemn, care îl ţinea de mână şi am scos

un sunet între râs şi suspin.

— Rodrigo!

Am aruncat cartea şi am fugit direct la copil. Nu îmi văzusem nepotul de mai bine de un an, dar l-am recunoscut imediat. Buclele sale aurii şi ochii albaştrii erau ai fratelui meu. Fusese îmbrăcat cu o tunică mică de prinţ din catifea bleumarin.

Am căzut în genunchi în faţa lui şi am desfăcut braţele.

— Rodrigo, dragul meu. Sunt Tia Sancha. Îţi aminteşti de mine? Şti cât de mult te iubesc?

La început, băieţelul de aproape doi ani, s-a frecat ruşinat cu pumnii la ochi.

— Du-te la ea, i-a şoptit Cesare încurajator şi l-a împins spre mine. Este mătuşa ta, sora tatălui tău… ea şi mama ta se iubesc foarte mult. A fost de faţă în ziua în care te-ai născut.

Atunci, Rodrigo m-a apucat cu o afecţiune impetua să l-am strâns în braţe, neînţelegând de ce îmi acorda Cesare această vizită preţioasă. Pentru moment nu îmi păsa. Era pură beatitudine. Mi-am lipit obrazul de părul moale al copilului, în

timp ce, Cesare a spus, pe un ton necaracteristic de stângaci:

— Lucrezia nu poate lua copilul cu ea în Ferrara.

De obicei, nu se permitea creşterea unui copil dintr-o căsătorie anterioară în casa altui bărbat.

— Te-a rugat să îl creşti, ca pe al tău. Nu am văzut nimic rău în asta, aşa că l-am adus. În ciuda veseliei mele, nu am rezistat să nu îi fac o observaţie tăioasă.

— Un copil nu ar trebui crescut într-o închisoare! Cesare mi-a răspuns cu o blândeţe uimitoare.

— Nu va fi niciodată o închisoare pentru el, ci o casă. I se vor acorda toate privilegiile. Va fi liber să vină şi să plece, să îşi viziteze bunicul şi unchii, de câte ori doreşte. Va primi tot ce are nevoie fără discuţii. Deja am aranjat să aibă cei mai buni profesori, când va veni timpul.

A făcut o pauză, apoi a ieşit la suprafaţă tonul calm şi arogant, pe care îl cunoşteam atât de

bine.

— Până la urmă este un Borgia.

— Este un prinţ al Casei de Aragon, am spus eu înflăcărat, fără să-i dau drumul copilului nici măcar o clipă.

La asta, Cesare m-a graţiat cu un zâmbet mic, dar plin numai de umor, nu şi de reavoinţă.

— Servitorii vor ajunge în curând cu lucrurile lui, a adăugat.

Apoi m-a lăsat să mă gândesc cum putea, ueori, un asemenea monstru să fie aşa de uman.

Am chemat-o pe Donna Esmeralda să mă mândresc cu cea mai nouă şi preţioasă bijuterie. Amândouă l-am acoperit de pupături pe copilul uimit. Lucrezia mă trădase şi Alfonso murise, dar mi-au făcut cel mai mare dar, pe fiul lor.

Din acel moment, toate urmele nebuniei mele au dispărut. Micul Rodrigo mi-a redat speranţa şi un scop în viaţă. Am realizat, că nu distrusesem tot ce iubeam. Şi am început să întreţin ideea de a fugi cu copilul la Napoli, care era condus acum de regele Ferdinand al Spaniei. Nu mă puteam

întoarce vreodată la Castel Nuovo, dar aş fi fost primită în oraşul meu adorat. Mama mea, mătuşile mele, chiar şi regina Juana, încă locuiau acolo. Aş fi în sânul familiei. Femeile care îl cunoscuseră pe fratele meu, puteau acum să îl cunoască pe fiul său.

Aveam arma cu care să îmi ating ţelul. Mulţumită Lucreziei, ştiam cum să o folosesc. Mai rămânea un singur lucru. Modalitatea de a o administra.

Acum că eram în toate minţile, am rămas răbdătoare, dispusă să aştept, să mă gândesc cu atenţie cum să îmi împlinesc destinul prevestit de stega.

Îmi petreceam zilele îngrijindu-l pe Rodrigo. I-a luat ceva timp să accepte, că nu îşi va mai vedea vreodată mama. Cel mai mult îi lipsea bona, care plecase la Ferrara, ca parte din anturajul Lucreziei. Multe nopţi, ne-a ţinut treze cu plânsul lui, pe mine şi pe Donna Esmeralda. Dar, adevărul este, că am dormit mai bine decât înainte de sosirea copilului.

Din fericire şi Jofre se bucura de compania nepotului său. Îi plăcea să se joace cu copilul, iar în serile când soţul meu venea să ia cina el îl ducea pe Rodrigo la culcare.

A trecut un an liniştit. Vara a trecut repede, apoi a venit din nou iarna, mult prea devreme. Copilul creştea şi înflorea. Din fericire, Cesare îşi petrecea tot timpul cu armata. Am făcut tot posibilul să fiu răbdătoare.

A trecut Crăciunul, apoi Anul Nou. Într-o seară pe la începutul lui ianuarie, Jofre a venit la cină. De data aceasta, a rămas în uşă, palid, tulburat şi nezâmbitor. Chiar şi când a venit Rodrigo să îl întâmpine, nu s-a aplecat să îl ridice pe copil, cum făcea de obicei, ci spre dezamăgirea băiatului, l-a mângâiat absent pe cap.

— Soţul meu, am întrebat îngrijorată, te simţi rău?

— Sunt bine, a spus el fără convingere. Trebuie să vorbim între patru ochi în această seară.

Am dat din cap şi am aranjat repede ca

Donna Esmeralda să îl ducă pe copil devreme la culcare şi ca restul de însoţitori, care ne serveau de obicei la masă şi ne luau farfuriile, să ne lase mâncare şi vin şi să plece.

După ce a plecat toată lumea, Jofre s-a dus la uşă şi i-a concediat scurt pe soldaţi, apoi a rămas uitându-se în urma lor pe coridorul gol. S-a întors, ieşind pe balcon să se asigure, că eram cu adevărat singuri. Abia atunci s-a dus la masă şi s-a aruncat pe un scaun. Lumina lumânărilor licărea în barba lui scurtă, arămie.

A întins pocalul pentru vin. Îi tremura mâna atât de tare, încât, când am turnat lichidul rubiniu, să vărsat peste margine. Odată umplut paharul, a luat o gură mare şi l-a pus pe masă cu un oftat.

— Fratele meu este diavolul întruchipat. S-a aplecat cu cotul pe masă, ducând degetele la frunte.

— Ce a făcut acum?

— El şi tata, nu se mai mulţumesc acum doar cu Romagna. Cesare a coborât spre Mlaştini şi a

cucerit Senigallia.

Nu fusesem niciodată la Senigallia, dar auzisem de ea. Era un oraş frumos, la sud de Pesaro, pe coasta de est. Aveau un nisip aşa fin şi mătăsos, încât se spunea că plajele erau de catifea.

— De ce eşti surprins? l-am întrerupt acid. Cu siguranţă ai ştiut dintotdeauna, că ambiţia fratelui tău nu are limite. Că nu ar fi niciodată satisfăcut doar cu Romagna.

Jofre s-a uitat posomorât în farfurie, fără să se atingă de piciorul crocant de pasăre şi de alunele din ea.

— Atunci nu ai auzit *cum* a cucerit oraşul. Am clătinat din cap.

— I-a chemat pe toţi *condottieri* din oraşele din Romagnol să i se alăture.

Aceştia erau copiii familiilor nobile pe care le înfrânsese. Au fost forţaţi să devină comandanţii lui Cesare, punându-şi proprii soldaţi în serviciul lui. Cu toţii îi juraseră credinţă sub ameninţarea sabiei.

— Aşa că au atacat Senigallia, a continuat Jofre. Armata papală era atât de puternică, încât oraşul a deschis porţile şi s-a predat fără luptă. Dar, aici povestea a devenit înfiorătoare…

A ridicat din umeri.

— Nu pot să cred că am aceeaşi mamă ca acest bărbat. Este mai trădător decât turcii, mai însetat de sânge decât cel din Valahia, pe care lumea îl numeşte Ţepeş. Cesare dorea mai mult decât oraşul ca trofeu. I-am invitat pe toţi condottierii între zidurile fortăreţei, spunând că doreşte ca ei să inspecteze castelul şi să cineze cu el pentru a sărbătorii victoria. Comandanţii s-au supus. Nu aveau motiv să se aştepte decât la răsplată pentru loialitatea lor. Dar fratele meu… le-a ordonat soldaţilor să îi înconjoare. Apoi s-au închis porţile şi i-a lăsat în oraş cu oamenii lui. Până de dimineaţă, Cesare i-a omorât pe toţi. Unii au fost ştrangulaţi, alţii înjunghiaţi sau sufocaţi.

Şi-a pus braţul pe masă, sprijinindu-şi fruntea de el. Am rămas împietrită în faţa lui, încercând să îmi imaginez grozăvia, pe care tocmai o auzisem.

Familiile nobile care domniseră de secole, au fost brusc lipsite de puteri; sfărâmate. În sfârşit, Borgia controla cu adevărat Romagna.

Jofre a murmurat cu capul în mână:

— Tata şi Cesare, deja au ales conducători noi. Toţi aşteptau, pur şi simplu să preia comanda fiecărui oraş.

A ridicat capul, adăugând mizerabil:

— Cardinalii mor aproape zilnic la Roma. Bogăţiile lor se adaugă în cuferele Bisericii, iar toate fondurile merg la război. Tata nu vorbeşte despre nimic altceva. Este mândru de Cesare, mândru de victoriile lui… nu mai suport.

A început să tremure atât de violent, încât a zgâlţâit farfuria.

— Acum amândoi sunt plini de aroganţă. Nu îi poate opri nimic. Cu Lucrezia plecată în Ferrara, nu o mai pot manipula… aşa că şi-au întors atenţia asupra mea. Tata mi-a zis ceva ieri, cum că ar avea nevoie de o parte din averea /7oasfro… pentru război. A vorbit despre Squillace şi alte proprietăţi pe care le avem în Napoli… şi despre

bijuteriile şi aurul meu, cum ar putea să îi fie de folos lui Cesare şi Bisericii. Tonul lui era chiar ameninţător. Am început să mă tem pentru siguranţa mea… fără bani, nu le sunt de niciun folos. Ce i-ar opri să facă din *mine*, următoarea lor victimă?

Văzând laşitatea lui, nu am mai putut să îmi ţin gura:

— De ce tremuri, Jofre, acum? de ce eşti aşa surprins? Cu siguranţă, nu ai fost aşa fraier, toţi aceşti ani, totuşi ai ales să închizi ochii la tot ce se întâmpla în jurul tău! Şti la fel de bine ca mine, că Perotto şi Pantsilea erau nevinovaţi. Au fost masacraţi pentru că ştiau prea multe. Ai fost martor, fără comentariu, când l-au spânzurat pe Don Antonio, musafirul cardinalului Sforza. Şti că Tibrul a fost umplut de ani de zile până la refuz, cu victimele tatălui şi fratelui tău. Şi cel mai rău, l-ai lăsat pe Cesare să îi omoare pe fratele tău Juan şi pe Alfonso, fără să îi protejezi pe niciunul dintre ei! Nu te plânge la mine, soţia ta. Eu trăiesc între pereţii unei închisori, cu femeile pe care le-a violat

Cesare!

A scos un oftat torturat.

— Îmi pare rău. Îmi pare atât de rău de tot ce s-a întâmplat… dar ce pot face eu?

— Dacă erai bărbat, m-ai fi elibarat de aici, am zis încet şi cu asprime. Dacă erai bărbat, de mult ai fi pus sabia la gâtul familiei tale ticăloase.

S-a încruntat îngrijorat, dar privirea lui a rămas feroce şi a mărturisit pe un ton foarte scăzut:

— Atunci, sunt bărbat acum, Sancha. Vreau să fiu liber să merg în Squillace şi să îmi petrec restul zilelor acolo în linişte.

Intenţia lui era atât de clară, cuvintele lui atât de vehemente, încât am tăcut. Iată mijlocul pe care îl aşteptam. Dar trebuia să mă asigur de statornicia lui Jofre. Aş fi ales un complice cu o voinţă mai puternică. Totuşi, cu cât mă uitam mai mult la determinarea din ochii lui, cu atât eram mai convinsă, că aceasta era oportunitatea mea. Într-un final, am zis încet:

— Soţul meu, te pot ajuta. Ştiu o modalitate

de a opri această teroare. Dar trebuie să renunţi la numele de Borgia şi să îmi juri numai mie loialitate până la moarte.

S-a ridicat de pe scaun, a venit repede lângă mine, a îngenunchiat şi mi-a sărutat papucul.

— Până la moarte, a spus el.

Vara 1503 XXXVII

E

u şi Jofre am căzut de acord, că va trebui să se întărească şi să aştepte întoarcerea lui

Cesare din război. Dacă Cesare ar auzi de moartea tatălui său, ar veni la Roma şi şi-ar numi propriul Papă, unul care ar ceda în faţa voinţei lui, mai repede decât o făcuse tatăl său. Nu puteam să îl lovim doar pe Alexandru.

Aşteptarea noastră părea interminabilă, în timp ce, Cesare continua încet campania în Mlaştini. Totuşi, o dimineaţă a adus cu ea speranţa. M-a trezit sunetul de tunete îndepărtate. Dar, când m-am ridicat şi am deschis obloanele, am văzut cerut însorit şi lipsit de nori.

Tunetul s-a auzit din nou. Am realizat că nu

se apropia nicio furtună, ci erau ecourile unor tunuri din depărtare. Am lăsat-o pe Donna Esmeralda să doarmă (începuse să surzească) şi m-am îmbrăcat singură. Apoi l-am scos pe Rodrigo din pătuţ. Ţinându-ne de mână, am ieşit în antecameră şi am deschis uşile. Pe atunci, rămăsesem cu un singur paznic, unul nou, Giacomo, un soldat de doar şaptesprezece veri, căruia îi plăcea să vorbească şi să bârfească, aproape la fel de mult ca Doroteei şi care ştia că poate avea încredere în mine.

Giacomo nu stătea la uşa mea, ci în capătul coridorului, privind de pe balcon la un punct îndepărtat. Era slab şi înalt. Cum stătea cu spatele la mine, tensiunea din picioarele lui îmi dădea impresia că este alarmat.

— Giacomo, am strigat. Aud tunuri!

S-a sucit, dintr-odată ruşinat, că a fost prins părăsindu-şi postul. S-a întors imediat.

— Iertaţi-mă, Madonna. Este Giulio Orsini cu oamenii lui. Sfântul Părinte a trimis la închisoare rudele lui Orsini, aşa că Don Giulio conduce o

revoltă. Dar nu aveţi de ce vă teme. Papa l-a chemat pe Căpitanul General cu armata.

Şi-a coborât vocea şi pleoapele cu viclenie, înainte să adauge:

— Dacă poate fi convins să vină.

De luni de zile, Cesare *nu* a putut fi convins să revină din război. Papa a trebuit să se mulţumească cu câţiva soldaţi, care nu plecaseră împreună cu Căpitanul lor General. Alexandru nu se mai putea baza pe sprijinul nobilimii romane, care îşi pierduse încrederea. Nobilii erau supăraţi de tratamentul pe care l-a aplicat Cesare condottierilor în Senegallia. De ce să lupte pentru un papă, care după aceea îi putea asasina?

Puterea şi suportul lui Giulio Orsini au crescut rapid. Într-o seară, Jofre s-a uitat cu însemnătate la mine peste masă, în timp ce Donna Esmeralda ne turna vin. Şi-a dres vocea cu nervozitate, apoi s-a prefăcut nepăsător.

— Sfiinţia Sa a devenit chiar disperat după ajutor împotriva lui Orsini. De fapt, am aflat azi de la cardinalul de Monreale, că Alexandru l-a

ameninţat pe Don Cesare cu excomunicarea, dacă refuză să se supună voinţei papale şi să se întoarcă la Roma. Cesare este refractar, fumegă, după spusele cardinalului, dar astăzi tata a primit vestea, că el şi oamenii lui sunt pe drum.

M-am întins peste masă şi am luat mâna soţului meu. Strânsoarea lui Jofre era surprinzător de determinată şi puternică. Dacă Esmeraldei i s-a părut ceva ciudat în privirea conspirativă, pe care am schimbat-o cu soţul meu, nu a spus nimic.

În căldura verii, la câteva luni după apelul iniţial al Papei, Cesare a ajuns în sfârşit cu armata la Roma. Timp de două săptămâni a fost inabordabil, rămânând în tabără cu soldaţii săi în jurul Romei. Dar mica armată a lui Orsini nu putea face faţă hoardelor papale. Nobilii rebeli din Roma au fost măcelăriţi rapid. Bucuros, Alexandru a ordonat să se tragă clopotele catedralei.

După victorie, soţul meu a venit la cină. Rodrigo a fugit la uşă, imediat ce a auzit paşii unchiului său. Când a intrat, Jofre l-a ridicat pe băiat în aer, făcându-l să ţipe de plăcere, apoi l-a

sărutat brusc pe Rodrigo şi l-a pus pe picioare. În ciuda rugăminţilor repetate ale băiatului, Jofre nu a putut fi convins să se joace în acea seară. Am rugat-o pe Esmeralda să îl ducă devreme la culcare.

A fost ridicată o masă mică pe balcon să ne putem bucura de seara plăcută de vară. În timp ce două servitoare aşezau farfuriile, Jofre a cerut un pahar de vin. Una dintre ele i l-a adus. A băut cea mai mare parte dintr-o înghiţitură.

M-am ridicat de pe scaunul meu din antecameră şi m-am dus la el. Privirea lui era distrasă, rătăcită. În acea zi, îşi tunsese barba destul de stângaci, deoarece avea o mică tăietură pe obraz, marcată de sângele proaspăt uscat.

— Ai veşti, am remarcat eu, prea încet ca femeile după balcon să ne audă.

Am rămas atenţi la servitori, dar eu am ascultat cu interes răspunsul lui Jofre.

— Cesare este nerăbdător să plece cât mai repede de la Roma şi să se întoarcă în Mlaştini. Dar tata l-a convins să rămână la o petrecere în

cinstea victoriei. O masă, care se va ţine mâine în onoarea lui Cesare, găzduită de cardinalul Adriano Costelli. Va avea loc în aer liber, într-o vie.

— Fă aranjamentele să stai între Papă şi Cesare, am spus eu uşor. Apoi, nu trebuie decât să îi ceri servitorului care aduce vinul, să te lase să aduci pocalele pline, în semn de onoare şi stimă. Ţine câteva toasturi.

Am făcut o pauză.

— Când pleacă servitorii, îţi voi aduce ce ai nevoie.

Servitorii s-au agitat, timp îndelungat cu aranjarea mesei, dar într-un final au plecat. M-am dus în dormitor, unde Donna Esmeralda cosea, iar tânărul Rodrigo dormea.

— Trebuie să iau ceva din dulap, am şoptit eu.

A dat din cap şi s-a întors la treabă, în timp ce eu am deschis dulapul. Uşile deschise îi blocau vederea Esmeraldei, aşa că am putut deschide liniştită compartimentul secret să scot cutiuţa. În ea se aflau bijuteriile mele de la palatul Santa

Maria, precum şi sticluţa de cantarella. Mai devreme, golisem un recipient mic de sticlă, în care fusese un preţios ulei turcesc de trandafiri, un dar pe care mi-l făcuse Jofre cu ani în urmă.

Am luat un singur rubin şi cele două sticluţe, apoi am pus cutia la loc în ascunzătoare, am închis în linişte uşile dulapului şi m-am retras. Donna Esmeralda nu a ridicat deloc capul, cât mi-am făcut eu de lucru.

Jofre se plimba de colo colo în antecameră. Deja îşi turnase mai mult vin şi îl băuse aproape pe tot.

— Dacă vrei să avem succes, o să trebuiască să te stăpâneşti mai bine, l-am dojenit eu.

— Da. Da, a promis el, apoi a dat capul pe spate şi a golit pocalul.

M-am uitat nesigură la el, dar nu am spus nimic. În schimb i-am dat rubinul.

— În caz că trebuie să mituieşti pe cineva.

Apoi m-am dus lângă lampă şi am ridicat amândouă sticluţele, cea verde şi cea transparentă, la lumină.

La momentul potrivit, spusese stega. Niciodată nu fusesem mai convinsă, că acesta era momentul. Sticluţa verde a sclipit în lumina flăcării. M-am gândit la razele soarelui reflectate în apele Golfului Napoli; m-am gândit la libertate.

Înăuntru, praful era un bleu-argintiu. *Frumoasă*, *frumoasă cantarella*, i-am vorbit eu în gând. *Cantarella*, *salvează-mă*…

Mi-am amintit momentul când l-am omorât pe tânărul soldat, care îi ameninţase viaţa lui Ferrandino. Atunci, nu mă simţisem vinovată. Nu simţeam vinovăţie nici acum; doar o bucurie dură şi rece.

Fără să îmi tremure mâinile, am desfăcut întâi sticluţa goală… apoi, cu cea mai mare atenţie, pe cea care conţinea otrava. Jofre s-a uitat peste umărul meu, respirând sacadat şi nervos, apoi s-a aplecat.

— Dă-te înapoi, l-am avertizat. Dacă o vărs, nu ştiu dacă omoară şi prin inhalare.

S-a supus, privind tăcut, cum am turnat praful din sticluţa cea mare, în cea mică. *Doar*

câteva picături, spusese Lucrezia. Nu am întrebat-o niciodată de unde avea aşa o experienţă. I-am dat lui Jofre sute, mii… o treime din recipient, suficient cât să răpună armata Papei. Am sigilat ambele sticluţe şi i-am dat-o pe cea mică, acum pe jumătate transparentă, pe jumătate gri-albăstrui. A băgat-o într-un buzunar ascuns din tunică.

— De ce nu mi-o dai pe toată?

În vocea lui se citea o urmă de mândrie rănită.

— Deoarece, dacă suntem descoperiţi, am răspuns calm. O să avem nevoie pentru noi.

S-a albit la faţă, dar şi-a revenit şi a aprobat. Am ascuns sticluţa verde în buzunarul din corset.

— Între timp, o să o ţin mereu asupra mea, în caz că suntem capturaţi…

A dat din nou din cap, de data aceasta categoric, să arate că nu trebuie să îmi termin ideea. Neam întors să privim spre balcon unde ne aştepta cina.

— Nu am poftă de mâncare, a spus Jofre.

— Nici eu. O să chem servitorii să strângă

masa. S-a pregătit să plece. L-am strâns de mână şi am spus: – Am puţină credinţă în Dumnezeu. Dar o să mă rog pentru tine.

Mi-a zâmbit vag, apoi dintr-odată m-a sărutat. Nu era obijnuitul sărut de complezenţă, al unui bărbat însurat de mult cu soţia lui, ci al unui tânăr, pentru femeia pe care o iubea cu pasiune. Încă în braţele lui, m-am dat înapoi copleşită. În ochii şi pe figura sa, l-am văzut pe băiatul timid şi pocăit din noaptea nunţii noastre.

— Iartă-mă că te-am dezamăgit, Sancha, a şoptit el. Nu o voi mai face.

Astfel, ne-am despărţit. Mi-am ţinut promisiunea. M-am rugat pentru el, cu mâna pe inimă, de-a lungul unei nopţi nedormite.

A doua zi, ziua mesei lui Cesare, a trecut cu o încetineală înfiorătoare. În noaptea aceea, nu a venit Jofre. Nici nu mă aşteptam, deoarece cantarella avea nevoie de timp să îşi facă efectul. Dar, în a doua seară, când Jofre nu a apărut să dea raportul, am început să devin agitată. În a treia seară, eram deja tulburată. Oare mă trădase?

Oare a fost prins?

Am stat toată noaptea în antecameră, gândindu-mă dacă să folosesc sticluţa verde pe care o strângeam în mână. Înainte de răsărit, am căzut în sfârşit epuizată. M-am târât în pat şi am dormit agitat.

Când m-am trezit, am văzut cea mai incredibilă privelişte. La început am crezut că visez. Donna Esmeralda stătea nemişcată lângă mine, iar Rodrigo dormea în pătuţ. Dorotea de la Crema şi Caterina Sforza erau aplecate peste mine, amândouă în cămăşile de noapte. Am clipit, dar niciuna nu a dispărut.

— Papa a fost otrăvit, a sâsâit Dorotea. Şi Cesare la fel.

M-am ridicat rânjind, revigorată de un val de jubilaţie.

— Sunt morţi?

— Nu, a spus Caterina.

Figura ei palidă radia de bucurie. Aproape mi-a stat inima când a rostit acel cuvânt.

— Dar sunt grav bolnavi şi se tem de alte

atacuri. Gărzile noastre au plecat.

— Nu mai e Giacomo?

M-am calmat. Se zvonea, că uneori era nevoie de câteva zile, să îşi facă treaba cantarella. Dacă plecaseră soldaţii era un semn excelent, că nu se aşteptau ca Sfiinţia Sa să supravieţuiască.

— A plecat, s-a bucurat Dorotea. M-am grăbit să îmi iau o vestă din dulap.

— Au fost la o petrecere, a spus fericită Dorotea. A doua seară, Alexandru a făcut febră. Nimeni nu s-a gândit că este ceva serios, până la urmă este cea mai călduroasă perioadă a verii. Toată lumea suferă de ceva... dar apoi, ieri dimineaţă, a început să prezinte toate simptomele cantarellei. Iar Cesare este, de asemenea bolnav. Paznicul meu a spus, că a fost un gem otrăvit. Dar încă nu s-a mai îmbolnăvit nimeni de la petrecere. Este posibil să nu fi fost otrăviţi acolo.

— Vino să vezi, m-a îndemnat Caterina.

Veselă ca un copil, m-a luat de mână şi m-a condus jos în loggie. Clădirea era părăsită. Nu se vedea niciun lemnicier. Ne-am uitat peste piaţă, la

Vatican. Porţile erau închise, păzite de un rând de soldaţi înarmaţi.

Caterina s-a aplecat atât de mult peste balustrada balconului, încât m-am temut că va cădea, aşa că am luat-o de braţ. M-a dat la o parte.

— Lasă-mă.

— Ce faci? am întrebat.

Mi-a răspuns cu cel mai dulce şi pur zâmbet pe care îl văzusem vreodată.

— Aştept să sune clopotele.

A doua zi pe la prânz, în timp ce Donna Esmeralda avea grijă de Rodrigo, iar eu îmi împachetam lucrurile în dorm itor, încercând să mă liniştesc prin această acţiune plină de speranţă, a apărut Jofre în pragul uşii. Umerii lui erau apăsaţi de o greutate invizibilă, iar figura sa era istovită. Nu aducea veşti bune. Am strâns în mână mantia împăturită de catifea, pe care mă pregăteam să o bag în valiză.

— Donna Esmeralda, a spus el. Vreau să vorbesc cu soţia mea între patru ochi.

Cuvintele lui sunau precum cele ale unui

beţiv, dar nu vinul ci frica, îi împleticea limba. Avea gura uscată şi limba lipită de cerul gurii. Ea a dat din cap şi l-a luat de mână pe micul Rodrigo. Când a trecut pe lângă noi, mi-a aruncat o privire. Nu era fraieră, bătrâna mea bonă. Figura ei rotundă şi ridată purta o expresie de înţelegere totală. Fără îndoială, observase anxietatea lui Jofre şi neliniştea mea şi a făcut legătura cu otrăvirile de la Vatican. În privirea ei ageră nu se citea niciun reproş, ci aprobare.

Imediat ce a plecat cu copilul, m-am dus la Jofre şi l-am luat de mâini. Tunica lui era umedă. Tremura uşor. Ochii lui căprui erau roşii de nesomn şi oarecum sălbatici. Îi luceau picături de sudoare pe mustaţă.

— Vorbeşte!

Şi-a trecut distras mâinile prin păr.

— Nu au murit. Mă tem că se simt mai bine.

— Ce s-a întâmplat?

— Emoţii, a răspuns, prea ruşinat să se uite la mine. Am… am vărsat praful. Aproape pe tot. Am dus paharele de vin în spatele unui copac, dar

nu m-am descurcat şi cu ele şi cu sticluţa. A rămas doar o urmă.

— Cât de bolnavi sunt acum?

Întrebarea mea era tensionată, urgentă. Nu aveam timp să îl consolez.

— Tata se simte cel mai rău. Uneori nu ştie unde se află sau cine e cu el. Dar vomitatul şi hemoragia s-au oprit şi a reuşit să mănânce nişte supă de dimineaţă. La petrecere a băut vinul nediluat… vin de Trebbia, foarte tare. Dar, Cesare a vărsat o parte din al său, după ce i l-am adus şi l-a amestecat cu apă. Şi el este bolnav, prea slăbit să se ridice din pat, dar nu la fel de rău ca tata. M-a rugat să stau cu el. O să îşi revină, sunt sigur… până la urmă, m-am scuzat, spunând că trebuie să mă odihnesc.

A întins mâna şi m-a luat de braţ să se sprijine, deoarece i s-au înmuiat genunchii. Am scăpat din mână mantia de catifea şi l-am ajutat să se aşeze pe pat. Şi-a acoperit faţa cu mâinile.

— Te-am dezamăgit, Sancha. Acum va trebui să luăm noi otrava.

Slăbiciunea lui ar fi putut să mă enerveze, dar am fost neobijnuit de calmă. M-am simţit cuprinsă de o convingere la fel de iraţională şi misterioasă precum credinţa. Ştiam, fără loc de îndoială, că Jofre mă ajutase să fac primul pas spre împlinirea destinului. Nu rămânea decât ca eu să îl duc la bun sfârşit.

— Nu, am proclamat cu ferocitate. Nu o să păţim nimic. Mai am nevoie doar de puţin ajutor din partea ta. Spune-mi situaţia lor. Sunt păziţi?

Jofre a clătinat din cap.

— Singurii soldaţi care au rămas încercuiesc Vaticanul. Restul au fugit, la fel ca majoritatea servitorilor… dar, dacă aud că tata şi Cesare se însănătoşesc, s-ar putea întoarce.

— Atunci trebuie să ne mişcăm repede. Cine este cu ei acum?

— Don Micheletto Corella stătea cu Cesare… Jofre s-a strâmbat cu ură. Nu din loialitate.

— Aşteaptă ca un uliu, pregătit să lovească, în momentul în care moare Alexandru sau se agravează starea lui Cesare… atunci o să fure

orice comoară va putea. Tata este singur, cu excepţia şambelanului, Gasparre, care suferă cu adevărat.

Am rămas o clipă nedumerită. Destinul cerea ca eu să dau lovitura fatală, dar Jofre nu putea să mă treacă de soldaţi, ca vizitator în apartamentele Borgia, fără să işte suspiciuni.

M-am uitat pe fereastră, la trupurile mici şi distante, care se mişcau în Piaţa Sfântul Petru şi la valurile întunecate de căldură, care se ridicau din pietre. Era vară. Vremea Carnavalului. M-am trezit dintr-odată transportată într-o altă vie, la o altă petrecere, unde am stat între Juan şi Cesare şi am fost intrigată de apariţia unui musafir costumat.

M-am dus la mantia neagră pe care o scăpasem pe podea şi am ridicat-o. Avea glugă. Mi-ar ascunde părul. M-am întors la soţul meu.

— Îmi trebuie o mască, am spus eu. Una care să îmi acopere faţa complet şi o rochie de curtezană. Una mai bună, mai ţipătoare.

Jofre s-a holbat, neînţelegând. Am devenit

nerăbdătoare.

— Cunoşti astfel de femei. Poţi găsi astfel de lucruri. Grăbeşte-te! Avem timp până apune soarele.

Masca pe care mi-a adus-o Jofre era frumoasă. Era făcută din piele şi semăna cu aripile unui fluture. Pe margini avea culoarea bronzului, iar în rest era pictată purpuriu, albastru şi verde. Îmi acoperea doar jumătate de faţă, dezvăluidu-mi buzele şi bărbia, aşa că soţul meu ingenios îmi găsise un evantai asortat, din pene de păun.

Rochia de satin era de un roşu aprins, ameţitor, cu un decolteu lipsit de modestie. Nu aş fi purtat niciodată aşa ceva. Am rugat-o pe Esmeralda să taie puţin material din tiv şi să îmi facă un buzunar mic.

— Cum ai făcut pentru pumnal.

S-a executat fără comentarii. Nu a spus nimic, nici când m-a ajutat să mă îmbrac cu rochia de curtezană, apoi m-a privit legându-mi masca la ochi şi acoperindu-mă cu mantia neagră. odată ce am tras gluga şi am desfăcut evantaiul de păun să

îmi ascund buzele şi bărbia, camuflajul meu a fost complet. Mai rămânea un singur lucru. Am băgat în rochie sticluţa cu cantarella rămasă.

Jofre s-a holbat la mine plin de dorinţă. M-am simţit şi flatată şi geloasă deoarece reacţia lui mi-a amintit de prostituatele, pe care le luase în timpul căsătoriei noastre. Mi-am înăbuşit mânia şi i-am întins mâna.

— Să mergem împreună, Don Jofre, am spus modest. Vreau să simt aerul nopţii, în Piaţa Sfântul Petru.

A încercat să zâmbească, dar era prea înfricoşat. Am observat, că purta pumnalul la şold, în seara aceea, în caz că eforturile noastre dădeau greş. L-am ţinut strâns de braţ, în timp ce am ieşit din castelul Sant' Angelo, care era acum nepăzit şi tăcut.

Având în vedere gravitatea faptei pe care ne pregăteam să o săvârşim, simţurile mele aveau ageritatea ciudată pe care o experimentasem în timpul nebuniei. Fiecare pas făcut de mine sau de Jofre răsuna cu o intensitate dureroasă. Erau

puţini trecători pe pod. Fără îndoială, majoritatea erau acasă, înfricoşaţi de crimele şi agitaţia provocate de moartea unui Papă. Am privit luminile slabe de la palate şi din bărci, reflectându-se în apele întunecate ale Tibrului. Niciodată nu mirosise aşa urât, ca o mlaştină. Adunase duhoarea unei decade de trupuri putrezite.

Odată ce am trecut podul, am intrat în Piaţa Sfântul Petru. În anul când venisem la Sant' Angelo, Anul Jubileului, fusese plină până la refuz de pelerini. Acum era goală, cu excepţia câtorva rătăciţi.

A început să îmi crească pulsul când m-am apropiat de porţile Vaticanului, unde nişte soldaţi tineri, obosiţi şi posomorâţi, m-au privit circumspect. Erau mai puţini acum, decât fuseseră de dimineaţă. Am strâns evantaiul în mână şi l-am ţinut mai aproape de faţă. Dar, recunoscându-l pe Jofre, soldaţii s-au plecat imediat şi au deschis porţile, fără să pună vreo întrebare.

Am urcat scările palatului papal, pentru

ultima dată. Mă durea să merg pe acele holuri familiare. Aerul era plin de perfidie şi durere. Intrând în apartamentele Borgia, abundenţa de aur şi ornamente nu mi s-a mai părut uluitoare sau glorioasă, ci sinistră. Am trecut de Sala Sibilelor. De când nu o mai văzusem, fusese curăţată de sânge şi restaurată la luxul ei iniţial. Mi-am ferit privirea şi am evocat toată răceala din inima mea.

— Aici, a spus Jofre, conducându-mă în Camera Sfiinţilor, care fusese scena multor sărbători.

Acum, a fost transformată într-un fel de spital. Fusese adus un pat mare cu baldachin. Pe mese se aflau bazine cu apă şi cârpe, precum şi flacoane de apă şi vin, un pocal şi medicamente. După cum spusese Jofre, Alexandru a fost abandonat de toţi, cu excepţia lui Gasparre, care dormea pe un scaun la căpătâiul pontifului.

Papa zăcea în mijlocul patului, sub o minunată frescă a Lucreziei, întruchipând-o pe Sfânta Caterina. Îi fusese scoasă boneta şi i se vedea coroana cheală şi un zmoc de păr alb,

răvăşit, subţire şi pufos, ca al unui prunc. Nu purta decât o cămaşă de noapte. Cearşafurile îi acopereau picioarele subţiri şi jumătate din burta lui rotundă şi proeminentă. Şi el moţăia, deşi avea ochii întredeschişi. Pleoapele erau umflate şi înnegrite. Avea o înfăţişare palidă şi era tras la faţă, ceea ce îi dădea un aspect sheletic.

I-am dat drumul lui Jofre. S-a dus la Gasparre, i-a pus o mână pe umăr să îl trezească, apoi a şoptit ceva în urechea şambelanului speriat. Nu ştiu ce i-a spus. Eram doar recunoscătoare că minciuna soţului meu a mers, deoarece Gasparre s-a ridicat şi a ieşit din cameră. M-am întors la Jofre.

— Poate ar fi mai bine dacă te-ai duce şi tu, am spus eu.

— Nu, a răspuns ferm. O să te conduc în siguranţă de aici.

M-am dus la masă şi am lăsat jos evantaiul, apoi am turnat puţin vin în pocal. În timp ce Jofre păzea intrarea, am scos sticluţa verde, am turnat jumătate din conţinutul ei peste vin şi l-am

amestecat. Era o doză imensă, suficient pentru cincizeci de bărbaţi, dar deşi eram destul de rece să comit o crimă, nu eram crudă. Voiam ca Alexandru să moară repede, nu să sufere.

Când a fost gata, i-am făcut semn soţului meu. A plecat de lângă uşă şi s-a aşezat pe marginea patului, punând mâna cu blândeţe pe braţul bătrânului.

— Tată, a zis el.

Alexandru a clipit. S-a uitat confuz la fiul său declarat.

— Juan?

— Nu tată. Sunt eu, Jofre.

Lacrimile s-au adunat în ochii soţului meu. Brusc, figura lui s-a strâmbat cu tristeţe. Am venit în spatele lui, ţinând paharul. Alexandru a clipit din nou şi m-a recunoscut imediat, în ciuda măştii care îmi ascundea jumătate de faţă.

— Sancha?

Vocea lui era slăbită, dar avea o urmă de bună dispoziţie. Părea bucuros să mă vadă.

— Sancha, ai venit în vizită… deja este

sezonul Carnavalului?

Parcă uitase de moartea fratelui meu şi de încarcerarea mea. Îmi vorbea, cum i-ar fi vorbit Lucreziei, căutând consolare feminină.

— Sancha, unde este Juan? Am păşit în faţa soţului meu.

— Doarme, Sfiinţia Voastră. Aşa cum ar trebui să faceţi şi dumneavoastră. Poftim. Asta o să vă ajute.

I-am dus pocalul la buze. A băut. La început a tuşit, dar şi-a revenit şi a reuşit să ia câteva înghiţituri. Când am luat paharul, s-a strâmbat.

— E amar.

— Aşa sunt întotdeauna cele mai eficiente medicamente, am răspuns. Acum odihniţi-vă, Sfiinţia

Voastră.

— Spune-i lui Jofre să nu mai plângă, a zis el irascibil, apoi a oftat şi a închis ochii.

I-am mângâiat obrazul ofilit cu spatele palmei. Pielea lui era moale şi subţire ca hârtia. Am oftat şi eu. Odată cu expiraţia, am simţit o

durere usturătoare în piept, ca şi cum cineva ar scoate o sabie. Atunci am ştiut, că nu mai aveam nimic de făcut. Eu şi cantarella ne-am servit scopul.

— Gata, i-am şoptit lui Jofre. Fără el, Cesare nu mai are nicio putere. Putem pleca.

Dar, Jofre i-a luat mâna pontifului adormit şi a spus:

— O să rămân cu el.

Ca răspuns, l-am sărutat pe frunte şi l-am lăsat acolo. Intenţionam să mă întorc imediat la castelul Sant' Angelo… dar în mod ciudat, picioarele mele m-au condus pe drumul familiar de la etaj, într-o călătorie pe care o făcusem noaptea, clandestin, cu atâţia ani în urmă, la apartamentul lui Cesare.

Atât uşile din camera exterioară, cât şi din dormitor, erau deschise. Mi-am ţinut evantaiul aproape de faţă. Mă aşteptam să mă confrunt cu Micheletto Corella şi deja îmi pregătisem o scuză, că eram o curtezană, prietenă de-a lui Cesare, atât de îndrăgostită de el, încât trebuia să mă asigur că

îşi va reveni. Dar apartamentul era gol, cu excepţia bărbatului din pat. Corella îşi părăsise stăpânul la fix.

Cesare era dezbrăcat şi gemea. Pieptul şi picioarele lui lungi erau îmbârligate în cearşaf. Avea tălpile vineţii şi umflate, aproape de două ori mărimea lor naturală. Doar o lumânare ardea pe masa din apropiere, dar chiar şi acea lumină slabă îl deranja. A strâns din ochi şi şi-a luat capul în mâini, în agonie. Am intrat în linişte şi m-am oprit în faţa patului, nesigură de ce am venit. Niciodată nu îl văzusem pe acest bărbat aşa neajutorat şi părăsit. Ori servitorii, ori Corella profitaseră de starea lui, deoarece lipseau toate draperiile, covoarele de blană şi candelabrele de aur. De fapt, fuseseră luate toate obiectele de valoare. Rămăseseră doar frescele şi tavanul aurit. Totuşi nu simţeam niciun fel de milă… doar uimire, că am putut să iubesc vreodată aşa un bărbat ticălos. Eram uimită, că m-am lăsat păcălită în asemenea fel.

În sfârşit m-a văzut. Ochii lui negrii erau

încercănaţi, iar faţa sa era înfricoşător de albă, încadrată de şuviţe umede de păr negru. S-a zbătut să se acopere, să îşi recapete o parte din demnitate, în ciuda slăbiciunii. A încercat să ridice capul, dar nu a reuşit. Am înţeles de ce nu era necesar să îl omor. Era o tortură mai mare să supravieţuieşti fără putere. Prin cruzimea şi trădarea sa faţă de oamenii lui, se spânzurase, la fel de sigur precum o făcuse regele Alfonso al II-lea, de candelabrul de oţel în Sicilia.

— Cine eşti? a spus el iritat. Am vorbit înăbuşit din spatele evantaiului.

— Eşti terminat, i-am spus. Tatăl tău este mort. A gemut, dar nu de durere, ci din inconvenienţă.

— Cine e? a întrebat din nou. Cine vorbeşte?

Am lăsat evantaiul, am tras gluga şi mi-am scos masca, să îmi arăt faţa în întregime. I-am arătat o aroganţă regală, demnă de tatăl meu la încoronare. Lipsit de suporteri, nu era decât un laş.

— Spune-mi Justiţia, am zis eu.

XXXVIII

Am coborât repede scările şi m-am întors la Jofre. Stătea lângă trupul nemişcat al tatălui său, cu umerii plecaţi de durere şi vinovăţie. M-am uitat la Alexandru. Avea ochii pe jumătate deschişi, goi şi lipsiţi de viaţă, fixaţi într-un punct îndepărtat, dincolo de pereţi. Limba violetă şi umflată îi forţase buzele să se depărteze. Pieptul lui mare era în sfârşit nemişcat.

În jurul nostru, doi servitori, un bărbat şi o femei, erau ocupaţi să îndese într-un sac draperiile extravegante cusute cu fir de aur. Ştiam că vor veni şi alţii, iar camerele lui Alexandru vor fi în curând la fel de goale, precum ale lui Cesare. Totuşi, nici eu nici soţul meu nu am încercat să îi oprim.

L-am luat pe Jofre de mână. A lui a rămas moale. Nu mi-a întors strânsoarea şi i-am lăsat degetele să alunece din mâna mea. A vorbit, pe un ton lipsit de emoţie, cu privirea fixată la bărbatul care îl deţinuse drept fiul său de atâţia ani.

— Gasparre s-a dus să le spună cardinalilor şi

să înceapă pregătirile. Va veni cineva să îl spele, apoi să îl ducă la mormânt.

Am rămas tăcută o vreme, apoi am spus cu blândeţe.

— Eu mă duc acasă.

A prins înţelesul tacit şi a întors privirea. Am înţeles din gestul lui, că se hotărâsesă se întoarcă la Squillace. Din acel moment, urma să trăim separat. Nu era suficient de puternic să rămână cu cea care ridicase ultima doză la buzele tatălui său. Nu era suficient de puternic să trăiască cu vinovăţia noastră comună. M-am aplecat, l-am sărutat blând pe cap şi am plecat.

Până am ajuns din nou la porţile Vaticanului, majoritatea soldaţilor fugiseră. Cei puţini care au rămas, m-au lăsat să trec fără să facă glume răutăcioase. S-a lăsat o tăcere ciudată când m-au văzut, ca şi cum mi-ar fi simţit puterea.

Am ieşit în Piaţa Sfântul Petru, fără să mă tem de întuneric, în ciuda faptului că eram o femeie neînarmată. Mă simţeam liniştită… precum Roma, Romagna sau Mlaştinile, eram, în sfârşit

liberă de blestemul Borgia. Fantoma fratelui meu fusese răzbunată şi acum se putea odihni. În mod ironic, Cesare mi-a dăruit într-un final, acele lucruri pe care mi le promisese când eram îndrăgostiţi: oraşul meu natal şi un copil.

În depărtare, pe cealată parte a Tibrului, se afla castelul Sant' Angelo, cu Arhanghelul Mihail desfăcându-şi aripile deasupra fortăreţei de piatră. O parte dintre ferestrele lui mici, acelea ale nebunelor lui Cesare, erau luminate. Am zâmbit, ştiind că Rodrigo şi Donna Esmeralda aşteptau acolo. În spatele meu, clopotele catedralei Sfântul Petru şi-au început cântecul dureros.

Am păşit pe pod şi am traversat râul. De data asta mirosea doar a apă sărată. Inima mea era deja în Napoli, unde soarele sclipea în apele albastre ale Golfului.

Postfaţa e priveghiului şi ale înmormântării Papei Alexandru al VI-lea sunt deosebit de sinistre.

După moarte, trupul său a fost spălat şi îmbrăcat şi după obicei, a fost expus în Sfântul

Petru să fie vizitat de credincioşi. Dar trupul papei s-a umflat şi s-a înnegrit monstruos, devenind atât de înfricoşător, încât a fost acoperit. Oamenii au început să şoptească, că Alexandru fusese posedat de diavol sau cel puţin îşi vânduse sufletul pentru putere temporală. Însoţit de un grup mic, cadavrul a fost purtat repede la înmormântare, la capela Santa Maria della Febbri, unde fusese dus Alfonso de Aragon cu doar câţiva ani în urmă.

Înhumarea propriu-zisă a fost horifică. Cadavrul lui Alexandru era atât de umflat, încât nu a încăput în coşciug şi a fost literalmente, îndesat în el cu lopeţile. Deasupra mormântului a fost plasată o piatră mare să ţină capacul închis.

Deşi până la urmă s-a însănătoşit, Cesare a fost abandonat fără speranţă de toţi foştii suporteri. Trădătorul Don Micheletto Corella l-a ameninţat cu cuţitul pe vistierul Papei şi a fugit cu cea mai mare parte a fondurilor papale. Regele Ludovic l-a părăsit imediat pe Cesare. Fără prieteni, cu nenumăraţi duşmani în Italia, şi niciun ajutor în Franţa, Cesare a fost arestat de regele

Ferdinand al Spaniei. Soţia lui Juan făcea de ani de zile lobby la monarh. L-a acuzat public pe Cesare de moartea soţului ei. Până la urmă, Cesare a reuşit să evadeze şi şi-a ocupat timpul cu încăierări mărunte.

Cât despre Sancha, a reuşit să se întoarcă la Napoli cu nepotul ei Rodrigo, în timp ce Jofre s-a întors să guverneze Squillace. În mod curios, Cesare l-a adus pe Infantele Romei, Gioanni, fiul său ilegitim şi al Lucreziei la Sancha în 1503, rugând-o să îl crească pe băiat. Nu putem specula decât că Cesare încă ţinea la ea şi o respecta. Sancha i-a acceptat cererea şi i-a crescut pe cei doi copii, înconjurată de femeile din familia ei, care încă mai trăiau. Din nefericire, a murit la scurt timp, de o boală neînregistrată. Istoricii se contrazic în privinţa anului. Unii afirmă că a fost 1504, alţii 1506.

Interesant este faptul că şi Cesare a murit curând, în 1507 la Viana, Italia, în timp ce servea ca mercenar. Neînţelept, a luat-o înaintea trupelor sale şi a fost imediat înconjurat de inamic şi ucis.

Mulţi consideră moartea lui o sinucidere.

Lucrezia a rămas în Ferrara şi i-a născut lui Alfonso D'Este patru copii. Spre sfârşitul vieţii a devenit din ce în ce mai credincioasă şi a început să poarte fuste de blană pe sub rochiile ei grandioase. În 1518 s-a alăturat Ordinului al III-lea al Sfântului Francisc de Assisi. A murit în 1519, după ce a dat naştere unui copil, care a decedat la scurt timp după ea.

Jofre s-a întors la Squillace. După moartea Sanchei s-a căsătorit cu Maria Mila şi a avut mulţi moştenitori. A rămas în principatul său, până a murit în 1517.

Istoricii au speculat de secole întregi, în privinţa cui i-a otrăvit pe Alexandru al VI-lea şi pe fiul său cel mare. Misterul nu a fost elucidat niciodată.

Sancha de Aragon şi familia Borgia s-au dovedit „bucăţi" delicioase de istorie. Iată câteva din faptele reale, care au fost incluse în roman: nebunia lui Ferrante I şi Alfonso al II-lea, muzeul duşmanilor mumificaţi ai lui Ferrante (da, chiar

vorbea cu ei!), Alfonso al II-lea a fost martor la consumarea actului nupţial dintre fiica sa şi Jofre Borgia, abandonarea Neapolelui de către Alfonso al II-lea şi furtul tezaurului Coroanei, predicţiile lui Savonarola, că Papa Alexandru este Anticristul, comportamentul desfrânat al Papei cu femeile, inclusiv plăcerea lui de a băga bomboane în corsetele femeilor şi dragostea sa pentru amanta lui adolescentină, Giulia, sarcina Lucreziei în afara căsătoriei şi incestul cu fratele şi tatăl ei, uciderea a zeci de cardinali şi nobili de către familia Borgia, umplerea râului Tibru cu sute de cadavre în perioada „terorii Borgia”, spânzurarea oaspetelui lui Ascanio Sforza, uciderea lui Juan, Duce de Gândia de către fratele său Cesare, actele lui Cesare de viol şi barbarism din timpul războiului, asasinarea lui Alfonso de Aragon, de către Don Micheletto Corella în Sala Sibilelor, arestul Sanchei şi predica ei nebună, care a urmat, din turnul castelului Sant’ Angelo.

Am omis să menţionez numeroase alte crime, pentru a-l scuti pe cititor de redundanţă.